ISUS KRIST

RAZMATRANJA

NAPISAO

ALBIN ŠKRINJAR D.I.

III. dio

ZAGREB 1959.

ISUS KRIST

NJEGOV LIK ŽIVOT I NJEGOVA NAUKA

RAZMATRANJA

ZA SVE DANE CRKVENE GODINE

NAPISAO

O. ALBIN ŠKRINJAR D.I.

III dio

OD XI. NED. PO DUH. DO I. NED. DOŠAŠĆA

ZAGREB 1959.

Imprimi potest.

Zagreb, in Festo B.M.V. Reginae S.I., 22.IV.1959.

O. Ivan Kukula D.I.
provincijal

Nadbiskupski Duhovni Stol u Zagrebu

Br. 1338 - 1959.

Nihil obstat

O. Andrija Glavaš D.I.
O. Filip Mašić D.I.
cenzori

IMPRIMATUR

Datum Zagrabiae, die 28 aprilis 1959.

Dr. Franjo Šeper
nadbiskup - koadjutor

Umnoženo ciklostilom Rezidencije Družbe Isusove u Zagrebu, 1959., u 500 primjeraka, za uporabu svećenicima i redovnicima. Odgovara Filip Mašić, Zagreb, Palmotićeva ul.33

PONTIFICIA UNIVERSITA GREGORIANA
Piazza della Pilotta - ROMA

29. I. 1959.

Velečasni u Kristu Oče Provincijale !

Za prvi i drugi dio Razmatranja O.Škrinjara najsrdačnija hvala!

Doista mi se jako sviđaju. Prije svega, što tako snažno odgovaraju jednoj od središnjih težnji asketsko-mističke teologije, naime traženju spoznaja, koje upravljaju kršćanski život glavnom izvoru teologije, t.j. Sv.Pismu.

Tekstove Sv.Pisma auktor ne navodi samo usput, kako to rade mnogi pisci knjiga za razmatranje, a zatim se odmah izgube u vlastitim ljudskim razglabanjima, pa njima, a ne Božjom riječju, stupaju pred dušu za vrijeme meditacije. O. Škrinjar ostaje dugo kod riječi Božje, koja je riječ života, da ju, premda samo u jezgri, no ipak dovoljno i sa iscrpivim znanjem priznatog biblijskog stručnjaka, jasno razloži.

Uz ovu široku biblijsku podlogu meditacija, auktoru je olakšana aplikacija same Božje riječi - a ne ljudskih misli - na kršćanski život. Ta aplikacija kod O.Škrinjara nije nešta izdaleka traženo, izvještačeno, nego stvar, koja se duši, željnoj da se nahrani Božjom riječju, sama po sebi nuđa, i koja naravno i organski istječe iz Božje riječi, kao postulat svećeničkog i redovničkog života. Stoga je aplikacija, kao što je i razumljivo, razmjerno kratka, ali ipak puna, odnoseći se na središnja područja kršćanske savršenosti, dok u isto vrijeme uvijek ponovno smjera dubinama kršćanske biti.

Blizina Sv.Pisma, od kojega se O.Škrinjar u razmatranjima ne udaljuje, upravo je ono, što stilu meditacija daje jednostavnost, stvarnost, zrelost, - ono, što meditacije ispunja nekim mirom, sređenošću i ljepotom.

Tim svojim vlastitostima vode razmatranja bez poteškoće u kolokvij, koji treba da prožima, kao što auktor u predgovoru i spominje, ne samo zaključak, nego i cijelu meditaciju, s malo riječi, ili čak i bez njih.

Slušači me Gregoriane često pitaju za dobra svećenička i redovnička razmatranja. Kako bi im dobro došla Razmatranja O.Škrinjara, kad bi bila prevedena na koji od glavnih svjetskih jezika!

P. Truhlar S.I.

Ugledni član našeg Preč. Episkopata ovako piše Auktoru:

Velečasni Oče !

Već od adventa prošle godine služim se Vašim meditacijama, a da Vam još nisam rekao: hvala! Činim to sada, kad sam stekao veći uvid u ovo djelo.

Ni najmanje ne sumnjam, da će biti od goleme koristi svemu svećenstvu, kojemu dođe u ruke, bez obzira pripadalo ono svjetovnom ili redovničkom kleru. "Non enim in solo pane vivit homo, sed in omni verbo quod procedit de ore Dei." Vrijednost djela raste, kad se sjetimo siromaštva, u kojem živimo danas obzirom na religioznu literaturu u materinskom jeziku. Bilo bi dobro, da se djelo i štampom izda za šire krugove.

A onda, ne smijem propustiti da naglasim golemu vrijednost Vašega djela i za svećenika propovjednika. Uz malu preradbu izvrsno će poslužiti prezaposlenim svećenicima u pastvi. Nisam prijatelj učenja napamet tuđe gotove stvari za propovjedaonicu - osim da nema vremena za pripravu - ali sam siguran, da će premnogi svećenici biti zahvalni, da imadu pri ruci osnovu, na temelju koje mogu brzo prema mjesnim prilikama i okolnostima pružiti puku zdravu duševnu hranu.

U svakom slučaju Vaš trud bit će obilato naplaćen obzirom na korist, što će ju imati od ovoga djela i svećenici, koji meditiraju, i puk, koji će na osnovu ovih meditacija čuti izlaganje riječi Božje u crkvi. -

(16. I. 1959.)

Iz pisma jednog Preč. g. dušobrižnika:

"U zadnjem turnusu prošlogodišnjih duhovnih vježba uzeo sam si razmatranja O. Škrinjara. Nedavno sam čuo, da je dovršen i drugi dio. Kako se meni mnogo dopadaju razmatranja iz prvog dijela, bilo bi mi žao, da se raspača drugi dio, a da ga ne dobijem. Mi svećenici jako hvalimo ta razmatranja. Stoga molim, da mi rezervirate jedan primjerak drugoga dijela."

(13. II. 1959.)

J A V N I   Ž I V O T   I S U S O V

(nastavlja se)

XI. nedjelja po Duhovima
IVANOVI UČENICI KOD ISUSA

Mt 11,2-6; Lk 7,18-23

1. preludij: Učenici Ivanovi javljaju svojemu učitelju divna djela Isusova. Idu daleko prema jugu, do istočne obale Mrtvoga mora. Odanle se penju na goru od mora visoku 1.120m. Tu se diže jaka tvrđava, ujedno palača kralja Heroda; tu čami u tamnici sv.Ivan Krstitelj; učenici razgovaraju s njime o Isusu. Ne znaju, šta da misle. Ivan hoće, da ~~im se sam~~ Isus izjasni. Zato ih šalje natrag k njemu. Sv.Luka veli, da je poslao njih dvojicu. Idimo i mi u duhu s njima natrag u Galileju kroz dolinu jordansku, gledajmo kako dolaze pred Isusa, kako Isusa pitaju, i kako im Isus odgovara! Oko Isusa ima sigurno mnogo svijeta. Od sv.Luke doznajemo, da je baš u ono vrijeme mnoge bolesnike i opsjednute čudesno izliječio.

2. preludij: Molimo za milost čvrste vjere u Isusa!

I.- ZAŠTO ŠALJE IVAN SVOJE UČENIKE K ISUSU? - Kažu neki, da je sam sv.Ivan Krstitelj dvojio o Isusu, i da je on sam želio doznati, je li Isus onaj, koji ima doći, ili valja čekati drugoga. A kako bi mogao Ivan dvojiti? Dvoji onaj, koji nije rasvijetljen, ili ne može nešto razumjeti. Ivana je sam Bog rasvijetlio; bio je on prorok, najveći među bogonadahnutim prorocima. Znao je on preko svojega oca Zaharije od samoga arhanđela Gabrijela o sebi da je preteča Mesijin. Čuo je možda od svoje majke Elizabete, šta je njoj o Isusu pripovijedala Marija. Vidio je kod krštenja Isusova čudesne pojave. Ne sumnjajući nimalo, pokazao je ljudima Isusa kao obećanoga Mesiju.

Sumnjaju o vjeri ljudi grješnici, budući da im grijeh dušu zamračuje; a Ivan je bio jedan od najvećih svetaca. Sumnjali su glede Isusa Židovi, ukoliko su očekivali Mesiju kao političkoga oslobodItelja, koji će im pribaviti također svjetsko blagostanje i vlast i slavu. O Ivanu moramo pretpostaviti da je bio čovjek posve duhovan. Očekivao je, da će Isus uništavati grijeh na svijetu; znao je, da će umrijeti za naše grijehe. Stoga je Isusa označio kao jaganjca, koji uzima grijeh svijeta. Istina je, da su apostoli imali poteškoće u pravom shvaćanju Isusova kraljevstva; njih je morao Isus istom odgajati; oni će nastupiti iza Isusa. Ivan je nastupio prije Isusa; sigurno ga je Bog već unaprijed rasvijetlio o pravoj

zadaći Isusovoj. - Ne sumnja dakle Ivan, nego sumnjaju njegovi učenici. Oni imaju krive pojmove o Mesiji. Neka ih ispravi, tako misli Ivan, sam Isus! Nek ih ispravi i nama, kadgod njega ne shvaćamo pravo! Malo će nas rasvijetliti ljudi, ako nas ne rasvijetli sam Isus.

II.- ISUS ODGOVARA UČENICIMA IVANOVIM. - Upit je učenika Ivanovih ovaj: "Jesi li ti onaj, koji ima doći, ili drugoga da čekamo?" Isus na to odgovara: "Idite i javite Ivanu,što čujete i vidite: Slijepi gledaju, hromi hodaju, gubavi se čiste, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromašnima se propovijeda evanđelje." Sv.Ivan Krstitelj želi jamačno, da Isus pred njegovim učenicima i pred svijetom izjavi jasno, da je on obećani Mesija. Takove izjave Isus izbjegava, da spriječi nepovjerenje političkih vlasti i političko vrenje u narodu. A šta sada? I sada je oprezan. Ne kaže izrično, da je Mesija. Ipak govori o sebi i o svojem vremenu riječima, kojima je prorok Izaija navješćivao Mesiju (Iz 26,19; 29,18s.; 35,5s.; 61,1). Time on tvrdi, ne baš izrično, ali ipak jasno, da jest Mesija.

Opisuje svoje djelovanje kao izvanredno dobrotvorno, dobrotvorno i glede tijela, premda se ne radi ni o bogatstvu ni o zemaljskoj slavi. A sva su dobra tjelesna, kao kod proroka Izaije, slika još većih dobara duhovnih. Gledaju,otkad Isus propovijeda, i duhovno slijepi, prohodali su duhovno hromi, slušaju, koji su se prije oglušivali na glas Božji,čiste se ljudi od duhovne gube grijeha, ustaju duhovno mrtvi, bude se ljudi iz mrtvila smrtnoga grijeha. Glavno je ono, što Isus kaže na koncu, da se siromašnima propovijeda evanđelje. Propovijeda se istina, koja oslobađa i tješi siromahe ovoga svijeta, obećaje im blaženstvo nebesko, dok im i na ovom svijetu sprema bolji život. Sva su to dobra, koja i nama Isus donosi. Budimo mu zahvalni!

III.- NEMOJMO SE SABLAŽNJAVATI O ISUSA! - Svoj odgovor učenicima Ivanovim završava Isus ovim riječima: "I blago onomu, koji se ne sablazni o mene." Protiv koga su uperene ove riječi? Protiv Ivana? Nemoguće! Isus će Ivana odmah obasuti najvećim pohvalama. Nije se Ivan ni utoliko sablaznio o Isusa, što bi u tamnici nestrpljivo očekivao, da Isus napokon nastupi protiv grješnika, protiv Heroda, koji njega, Ivana, drži u zatvoru. Ne Ivan, nego njegovi učenici, kao uopće većina Židova, sablažnjavali se o našega Spasitelja, ne poimajući njegova duha. Kako će se istom sablazniti na Golgoti, pred križem Isusovim!

I dandanas sablažnjavaju se neki o Isusa, kad im ne pomogne kako bi oni htjeli, kad više traži njihovo duhovno,vječno dobro nego tjelesno, vremenito. Sablažnjava i dandanas mnoge siromaštvo Isusovo, njegova blagost, njegov križ. Na njegovim zamjenicima, našim poglavarima, sablažnjavaju nas njihove slaboće, kad ne mislimo, kako nas Isus vodi i preko svih slaboća ljudskih do sretnoga cilja. "Blago onomu, koji se ne sablazni o mene!"

U kolokviju molimo opet Isusa, da nas napuni svojim pravim duhom!

ISUS HVALI IVANA KRSTITELJA

Mt 11,7-15; Lk 7,24-28; 16,16

1.preludij: Dva učenika Ivanova odilaze; Isus gleda za njima; i misli njegove lete prema jugu, u one gore uz Mrtvo more, gdje u tvrđavi gine uhapšeni Ivan Krstitelj. Na licu Isusovu odrazuje se žalost. Najednom on se okrene prema mnoštvu naroda i stane hvaliti Ivana. Govori o njemu kao o nekoj već prošloj veličini; djelatnost je Ivanova već gotova; skoro će on život svoj svršiti kao mučenik. Zato je Isus snužden, barem ozbiljan.

2.preludij: Neka nam Bog udijeli milost da nasljedujemo kreposti Ivanove, koje se Isusu tako dopadaju!

I.- IVANOVA NESLOMIVA JAKOST. - Šta veli Isus o Ivanu? Da čujemo! "Što ste izišli u pustinju da vidite? trsku, koju vjetar ljulja?" Ne, Ivan nije bio slabašna trska. Bio je čelik-značaj. Nisu njega svladale riječi ni loši primjeri grješnika. Da ih ne bi niti vidio niti čuo, živio je u pustinji od mladosti svoje. Znao je, da bi sam od sebe bio slab. Zato se on u pustinji krijepio riječju Božjom i molitvom i pokorom. Tako je ojačao. Tako i sv.Ivan apostol pokazuje riječ Božju kao našu jakost protiv svih riječi, primjera, navala protivničkih: "Pisah vam, mladići, jer ste jaki, i riječ Božja u vama ostaje, i pobijedili ste onoga, koji je zao"(1 Iv 2,14).

Jakost se Ivanova pokazala najviše u nastupu protiv pokvarenosti ljudske. Bio je Ivan kao prorok sol zemlje. Nije se žacao biti slan pokvarenim ljudima, farizejima i drugima, samomu kralju Herodu. Govorio je u ime savjesti i Boga, koji je nad svim kraljevima zemaljskim. Sličan je bio proroku Jeremiji, koga je Bog učinio gradom tvrdim, stupom gvozdenim, zidom mjedenim proti grješnicima zemlje. Koliko više mora biti jak onaj, koji u N.Z. nastupa u ime Isusovo! Isus je slao svoje apostole pozivajući se na vlast, koja mu je dana na nebu i na zemlji.

Neki tumači evanđelja tumače drukčije trsku, o kojoj govori Isus, kao da je on pitao ljude: "Zar ste išli u pustinju gledati nešto tako neznatno kao što je trska, koju vjetar ljulja? Sigurno ste izašli, da vidite čovjeka velikoga." Veličina Ivanova bila je baš i u tome, što je bio tako jak i nepopustljiv u svojim propovijedima.

II.- IVANOV POKORNIČKI DUH.- Isus nastavlja: "Ili što ste izišli da vidite? Čovjeka obučena u meke haljine? Eto, koji nose dragocjene haljine i žive u slastima, po kraljevskim su dvorovima." Ne čitamo ništa u evanđelju o Ivanovoj kući; kuća mu je bila koja spilja u pustinji. Čitamo o njegovoj odjeći: plašt od devine dlake i kožnat pojas. Čitamo također o njegovoj hrani: skakavci i divlji med. Zaista oskudno! Jeli su skakavce i drugi, jedu ih još dandanas, no ne čuje se nigdje, da je to poslastica. O Isusu doznajemo iz evanđelja da se nije niti hranio niti odijevao tako pokornički kao Ivan. Krivo bismo iz toga zaključili, da je on vanjsku pokoru smatrao suvišnom. Eto kako ju hvali i uzvisuje na Ivanu!

Sam Isus htio je svojom vanjskom pojavom biti primjer

evanđeoskim radnicima, koji zbog teškoga rada ne mogu toliko postiti. Ali zato ih mora rad istrošiti, rad za spas duša,na slavu Božju. Tako se istrošio sv.Pavao. Dičio se on znakovima istrošenosti na svom tijelu i nazvao ih stigmatima Isusovim. Potrebna je ipak i apostolu neka vanjska pokora, kao što je bila Ivanova, nešto posta, duh siromaštva u hrani i odijelu, da se posve otrgne od svega zemaljskoga. Tako se i svjetovnjak, koji radi za svoju obitelj, majka, koja se muči oko djece, može više istrošiti nego pustinjak, isposnik, no ako svjetovnjaci svojemu radu ne dodaju nešto posta, zaboravit će na to, da svoj rad i svoje brige prikažu Bogu kao pokoru i samozataju, na korist svojih duša. Prednjači nam u postu također sam Isus, koji je prije svoga nastupa četrdeset dana strogo postio.

III.- IVANOVA REVNOST ZA SPAS DUŠA. - Isus slavi Ivana kao proroka, dapače više nego proroka, kao svoga neposrednog preteču. Slavi ga kao Iliju, koji ima doći. Kaže o njemu nešto divno: "Zaista vam kažem: Nije ustao između rođenih od žena veći od Ivana Krstitelja." Isus time ističe dostojanstvo službe Ivanove; prije Isusa bio je Ivan po službenom dostojanstvu svojem najveći. Ali, dodaje Isus, "najmanji u kraljevstvu nebeskom veći je od njega." Dostojanstvo Crkve Kristove diže se neisporedivo više nego ono, što je bilo prije Krista. Ivan je bio preteča; članovi kraljevstva, što ga je on navješćivao, po dostojanstvu su veći od njega.

Ipak je Ivan kao najveći prorok, kao drugi Ilija, kao Isusov preteča razvio silnu djelatnost, bio je izvanredno revan u spasavanju duša. Od njegova nastupa počinje dioba duhova. "Od dana Ivana Krstitelja", veli Isus, "dosada kraljevstvo nebesko trpi nasilje, i silnici ga grabe." Počelo je s Ivanom nešto silno, što je izazvalo jak otpor silnika - grješnika. Oni su Ivana mogli ubiti, ali ga nisu mogli moralno slomiti. A šta ćemo mi? Čekati nekoga Heroda, da pred njim pokažemo svoju jakost? Pokažimo ju u borbi sa strastima, koje bi u nama htjele neobuzdano vladati!

Riječi Isusove, da kraljevstvo nebesko trpi nasilje, i da ga silnici grabe, mogu se još drukčije tumačiti: ne neprijatelji Božji, nego pravednici jesu silnici; od njih kraljevstvo nebesko trpi nasilje, jer oni hoće da ga silom sebi osvoje. Ta, drukčije ne ide; ne će ga osvojiti mekušci. U kraljevstvo nebesko moramo unići; junačka je borba naša dužnost.

Molimo se premilomu Spasitelju, da nas za tu borbu oduševi, ohrabri, okrijepi, riječima i primjerom i svemogućom milošću svojom!

Utorak iza XI.nedjelje po Duhovima

ISUS KORI SVOJE SUVREMENIKE

Mt 11,16-19; Lk 7,29-35

1.preludij: Isus, hvaleći Ivana Krstitelja, gleda pred sobom brojan narod, gleda među njima po svoj prilici i neke farizeje. Bude mu čisto žao kod pomisli, kako su farizeji prezreli Ivana i njegovo krštenje, i kako će skriviti, da će narod napokon i njega zabaciti. Zato ih stane koriti. Gledajmo

ga, kako je njegovo lice ozbiljno, kako ga narod sluša začudjen,a farizeji porugljivo!

2.preludij: Neka nam Bog dade srce spremno, čisto, koje ne traži drugo nego Boga, Isusa, nebo!

I.- FARIZEJI NISU SLIJEDILI POZIV IVANOV.- O farizejima i Ivanu Krstitelju kaže Isus: "Ali farizeji i književnici osudiše namjeru Božju za sebe i ne htjedoše, da ih on krsti." A grješnici? "I sav narod," veli Isus,"koji je slušao, i carinici priznaše pravdu Božju krstivši se krštenjem Ivanovim." U sličnoj izjavi kod sv. Mateja kaže Isus, da su carinici i bludnice vjerovali Ivanu (Mt 21,32). Kako su mogli farizeji, tobožnji sveci, prezreti najvećega izmedju svih proroka, i više nego proroka, najvećeg izmedju rodjenih od žene? Oni su u svojoj"svetosti"zalutali. Tko u svetosti traži svoju udobnost, bunit će se, ako ga volja Božja istrgne iz njegova udobnog položaja. Tko voli vanjsku svetost i ljudsku hvalu, koju mu ona pribavlja, njemu ne će mirisati svetost unutarnja, koje drugi ne vide. Tko od svoje svetosti ima materjalnu korist ili se njoj nada, mrmljat će, ako ga tko zove u drugu svetost, koja izgara od same požrtvovnosti.

Od duhovne bolesti, od koje su bolovali farizeji, možemo pobolijevati i mi. Tražimo u svojoj težnji za savršenošću samo korist svoje duše, samo vršenje volje Božje, pa ne ćemo zakržljati, zamrijeti kao farizeji! Carinici neki i neke bludnice, oni su se spasili u vrijeme Ivana Krstitelja, dok su farizeji propadali. Bili su oni carinici kao grješnici barem ponizni, mizerija grijeha probudila je u njima želja za pravom, nepatvorenom ćudorednošću. Pazimo, da ne bi i nas svojim poniznim kajanjem prestigli oni, koje držimo manje dobrima od sebe!

II.- FARIZEJI NALIK NA TVRDOGLAVU DJECU.- Isus nastavlja: "S kime ću dakle usporediti ljude ovoga naraštaja? i na koga su nalik? Oni su kao djeca, koja sjede na trgu i dozivaju jedni druge: Mi smo vam svirali, i niste plesali; mi smo naricali, i niste plakali. Dodje Ivan Krstitelj, koji niti je jeo kruha, niti je pio vina, a vi kažete: Djavaoje u njemu! Dodje Sin čovječji, koji jede i pije, a vi kažete: Evo čovjeka izjelice i pijanice, prijatelja carinicima i grješnicima." "Kad su djeca zle volje, ne mogu se složiti, kako bi se igrali. Htjeli bi veselo svirati, a drugi ne će da ih prate pjevanjem. Htjeli bi u šali oponašati naricanje, a drugi ne će da sudjeluju u njihovoj šali.Tako je u duhovnom životu s ljudima, koji nemaju prave volje. Farizejima i njihovim sumišljenicima poslao je Bog Ivana, strogoga pokornika, poslao im je Isusa, koji je bez izvanrednih pokora u hrani i piću živio životom običnih ljudi. Mogli su nasljedovati, da su htjeli, jednoga ili drugoga. A nisu ni jednoga ni drugoga. Ivan im je bio opsjednut, a Isus izjelica i pijanica.

Bog se uvijek prilagodjuje raznim vrstama ljudi; tako radi i sv. Crkva. U načinu svetosti ima raznih svetaca: sv. Bernardo, sv. Franjo, sv. Ignacije i toliko drugih. Ima izbor.Ali badava sve, ako tko nema volje za svet život.

Pazimo, šta radimo! Bogu, koji nam se prilagodjuje, budimo zahvalni! Olakšava nam težnju za savršenošću, stoga samo spremnije i veselije vršimo njegovu sv.volju! Ako nam se ne da, lako je naći uvijek neki razlog da mrmljamo. Ali teško nama, ako bude Bogu dosta naše tvrdoglavosti, naše djetinjarije! Biti neraspoložen i mušičav pred dragim Bogom, šta to znači?

XII.- DJECA MUDROSTI.- Isus završuje svoj govor: "I opravdaše mudrost sva djeca njezina." Osim one tvrdoglave djece ima djece dobre, Isus ih zove djecu mudrosti. To su ljudi, koji prianjaju uz mudroga Boga, uz mudroga Isusa; on hoće da ih vodi pravim putem i baš u tom pokazuje svoju mudrost. Kako opravdavaju djeca mudrosti mudrost božansku? Time što slijedeći mudrost božansku dolaze do pravog cilja, do najljepših ciljeva na ovom svijetu, do blaženog cilja na nebu. U težnji za savršenošću penjemo se sve više i više, ne lutamo, dok ponizno i spremno idemo za Isusom. Spočetka može se činiti, da nas Bog vodi čudnim putovima, ali s vremenom opravdava se na nama mudrost Božja, očituje se kao prava mudrost.

Kod sv. Mateja čita se u nekim rukopisima: "I opravdaše mudrost djela njezina." "Smisao je isti: učinak postupka Ivanova i Isusova na njih dvojici i na onima, koji su ih slijedili, dokazao je, da su imali pravo. Možemo ovdje napose razmatrati, kako je Isus mudro postupao, što nije nastupio kao pustinjak-pokornik po primjeru sv. Ivana. Imao je za to bez sumnje najmudrije i svete razloge. Imajmo mi pouzdanje u mudrost Božju!

Razgovor s Isusom! Neka i nas mudro vodi, a udijeli nam milost, da ga spremno slijedimo!

Srijeda iza XI. nedjelje po Duhovima

GRJEŠNICA U KUĆI SIMONA FARIZEJA

Lk 7,36-50

1.preludij: Farizej Simon zove Isusa, da bi s njime jeo. Isus ulazi. Farizej je prema njemu dosta hladan; ne cjeluje svoga odličnoga gosta, ne brine se za to, da bi mu oprali zaprašene noge. Kako to već na istoku biva, znatiželjni ljudi stoje na ulazu u kuću, gledaju; jedan ili drugi pomiče se još više u unutrašnjost. Neka žena ide sve do Isusa; šutke pokleknе pred Isusom, koji prema običaju onih vremena leži za stolom, maže mu noge dragocjenom pomasti, kvasi ih suzama svojim, briše ih svojom kosom. Čudi se farizej Simon, u srcu osudjuje Isusa. Razvija se razgovor izmedju njega i Isusa. Napokon Isus otpušta grješnicu: "Idi u miru!"

2. preludij: Milost pokore i ponizna kajanja za grijehe.

I.- FARIZEJ SIMON. - Nije nam inače poznat, ali iz evandjelja se vidi, da je bio kao većina njegovih drugova. Čuo je o Isusovim propovijedima, o njegovim čudesima. Hoće da se uvjeri, da li je Isus zaista prorok. Čuo je jamačno takodjer prigovore drugih farizeja, njihove klevete. Premda je Isusa pozvao k svojemu stolu, ipak se prema njemu ne vlada lijepo.

Kako Židovi nisu nosili čarapa, a mjesto cipela samo nekakve sandale, bile su im često noge zaprašene ili zablaćene od puta; zato bi ih prali, prije nego što bi legli na divane oko stola. Smatralo se pače pravilom pristojnosti da se gostu noge još i pomažu. Simon ne mari za to. Nije on Isusa na ulazu u kuću poljubio.

Simon spada medju one ljude, koji se ponose svojom svetošću, a na drugima rado traže svakojake mane. Bili su farizeji tvrdi prema grješnicima; tvrdoća radjala se iz njihove oholosti i samodopadnosti. Videći grješnicu u svojoj kući, gledao ju je Simon sigurno s prezirom. Je li pomislio kako bi ju obratio? Je li to želio? Je li mu palo na um, da bi se u tu svrhu Bogu pomolio? On se po svojoj prilici lagodno njihao u svojoj taštini; nije mario, da iskrnjemu iskaže milosrdje duhovno. Simon farizej prezire Isusa; pomišlja u svojem srcu: "Da je ovo prorok, znao bi, tko i kakva je žena, koja ga se dotiče, da je grješnica." "Farizej nadasve pomno pazi, da ga se ne dotakne nečist čovjek. Nemojmo nasljedovati Simona! Mislimo radje na vlastite grijehe, da ih se riješimo! Nemojmo suditi bližnjega, da ne budemo osudjeni! Nastojmo kako znamo da grješnika obratimo!

II. - GRJEŠNICA. - Žena grješnica, to bi prema riječniku farizejskomu mogla biti žena, koja ne živi prema farizejskim predajama i propisima. No sv. evandjelista Luka govori svojim jezikom, ne farizejskim; a sam je Isus rekao, da su toj ženi oprošteni mnogi grijesi. Bila je to prava grješnica. Ali grješnica, koja se za svoje grjehe ponizno kajala. Iako se na istoku lakše ulazi u tudju kuću, nesmetano promatra tudja gozba, ipak toj grješnici nije bilo lako pri srcu, kad je unišla u kuću farizejsku, gdje nije mogla očekivati drugo nego prezir. Ona gazi nogama svaki ljudski obzir. Znala je, kako je Isus dobar prema raskajanim grješnicima; čula je, kako on grijehe oprašta. Na duši joj leži teret; osjeća da će ga se riješiti pred Isusom.

Divno pogadja ono, što Bog od grješnika najviše traži, ponizno kajanje. Njezina se poniznost očituje u pomazanju Isusovih nogu, u suzama, koje kapaju na te noge. Ona se ponizuje još dublje. Kosu svoju ona rasplića, da Isusove noge obriše; usto bez prestanka Isusu noge cjeluje. Tolika poniznost u kajanju mora joj pribaviti od Boga oproštenje i svaku milost. I onaj je carinik Isusove parabole otišao iz hrama opravdan, jer se tako ponizno kucao na prsi moleći: " Bože, milostiv budi meni grješniku!" Ponizujmo se i mi što dublje zbog svojih grijeha i pogrešaka! Poniznima Bog daje milost.

III. - ISUS. - Promatrajmo još samoga božanskoga Spasitelja! On je dobar prema svima. Prima poziv farizeja Simona, premda vidi, da mu nije baš osobito sklon. Strpljivo podnosi farizejevu nemarnost kod primanja. Vidi Isus u njegovo srce, vidi njegove misli, kako njega, Isusa, farizej krivo sudi. Ipak je prema njemu blag; naziva ga imenom: " Simone! imam ti nešto kazati." "I sasvim mirno, lijepo ga poučava zgodnom pričom o vjerniku, kome je netko bio dužan pet stotina dinara, a drugi pedeset, i kako je vjerovnik obojici oprostio. Ipak se ne boji Isus mirno spočitnuti Simonu njegov nehaj kod primanja. Ne kaže to Isus iz osvete, uvrijedjena ponosa, nego samo, da

Simona opomene i popravi.

Osobito izbija blagost Isusova u postupku prema grješnici. Ne viče na nju: "Prodji me se! Nemoj me se doticati!" Pušta je, neka se isplače i smiri. Divi se Isus njezinoj ljubavi. Simonu veli: "Oprošteni su joj mnogi grijesi, jer je mnogo ljubila." Njezina je ljubav bila savršena; tako je postigla oproštenje. Opet je i oproštenje u njoj još većma raspalilo ljubav prema Isusovim riječima: Bog joj je mnogo oprostio; kako ga ne bi ljubila! Da grješnicu potpuno smiri, kaže joj Isus: "Oprošteni su ti grijesi." I opet: "Vjera te je tvoja spasila, idi u miru! Ugledajmo se u uzorno kajanje ove grješnice, da se i mi smirimo i razblažimo u milosrdju Isusovu! Kad se pred njim kajemo, pred Bogom se kajemo; iskazujući ljubav njemu, Bogu ju iskazujemo;Isus, milosrdni Bog, prašta nam sve naše opačine./Više nego naša usta neka u kolokviju iza ovoga razmatranja govore naše suze, suze nad mnogobrojnim našim grijesima, dok i nas ne utješi riječ Isusova: " Idi u miru!"

Četvrtak iza XI. nedjelje po Duhovima

POBOŽNE ŽENE PRATE ISUSA

Lk 8, 1-3

1.preludij: Pratimo Isusa u duhu na njegovim apostolskim putovanjima! Sv. Luka piše: "Poslije toga išao je on po gradovima i selima propovijedajući i navješćujući evandjelje o kraljevstvu Božjem." Isus ima pratnju: dvanaest apostola, a uz apostole idu za njim, barem gdjekad, neke pobožne žene. Putuje se po zelenoj,lijepoj Galileji, prema židovskom povjesničaru Flaviju Josipu jako naseljenoj. Ima u Galileji visokih gora, ali one nisu divlje, nego lijepo obrasle. Ima i plodnih dolina. Tuda prolazi Isus.

2.preludij: Da budem i ja Isusu zahvalan, i da mu zahvalnost iskažem time, da ga ne ostavljam i da s njime suradjujem!

I.- ZAHVALNOST POBOŽNIH ŽENA.- Čitajmo sv. Luku! "S njim bijahu dvanaestorica i neke žene, koje bijahu izliječene od zlih duhova i bolesti." Apostole tjera za Isusom poziv Božji, pobožne žene slijede Isusa spontano, premda ih on ne zove. Njih tjera zahvalnost prema Isusu. Bolesti i zli dusi mučili su ih prije; Isus ih je oslobodio od njihova zla. Zato mu njihovo srce čuva harnu zahvalnost. Mnogo je drugih izliječio Isus. Neki mu se nisu ni zahvalili, kao devetorica od onih deset gubavaca. Neki mu se zahvališe i odoše. O nekima znademo da su ga, otišavši od njega, barem neko vrijeme svuda slavili. Pobožne žene pokazale su na najljepši način svoju zahvalnost, prateći Isusa na njegovim putovanjima.

Kako ih inače, čitajući sv. evandjelje, nigdje više ne susrećemo uz Isusa prije zadnjega putovanja njegova u Jeruzalem, bit će da nisu neprekidno bile uz Isusa. Nisu ni mogle, ali su se zanimale za Isusa i dolazile k njemu, kad su

mogle, pratile ga u Jeruzalem, kad se hodočastilo tamo na svetkovine. Htio je Isusa pratiti i neki čovjek iz okolice gerazenske, iz kojega je Isus istjerao mnogo djavola, ali mu Isus nije dao. Možda je Isus vidio, da taj čovjek ne bi uz njega ustrajao. Pobožne će žene uz njega ustrajati sve do njegove smrti na križu. Na Golgoti i još iza Isusove smrti do njegova uskrsnuća bit će one uz našu Gospu Isusu najvjernije. I mi ćemo na najljepši način pokazati Isusu svoju zahvalnost, ako iza svakoga dobročinstva sve više prionemo uz njega. Rado će nam on onda davati i za tijelo, oslobadjati nas od tjelesnoga zla, ako nas njegovo dobročinstvo ne priveže uz materiju, nego sjedini s njime.

II.- POBOŽNE ŽENE SURADJUJU S ISUSOM.- Sv. Luka piše, da su pobožne žene služile Isusu i njegovim apostolima svojim imanjem. Tako su i one na svoj način radile apostolski. To je najljepša zahvalnost, koja hoće da djelom vrati. Isus sam ne treba naših darova, ali mu je drago, ako mu pomognemo drugima činiti dobro. U vrijeme svoga zemaljskoga života trebao je on sam hranu; brinule se za to pobožne žene. Isus je primao od njih sa zahvalnošću, ne toliko radi sebe, koliko zato, što su te dobre duše na taj način omogućivale njegov propovjednički život.

Pobožne su žene uzor i primjer svim lajicima, koji sami ne mogu propovijedati, a ipak mogu koješta učiniti za širenje kraljevstva Božjega, ne samo molitvom, nego takodjer milostinjom. Tako su one žene dolazile tamo, gdje su znale da će naći Isusa i apostole, brinule se za njihova odijela, za njihovo rublje, možda im štogod oprale, pokrpale, štogod skuhale, kupovale im, što su trebali. Pitajmo se i mi, šta činimo za kraljevstvo Božje! U svojem radu imajmo često apostolske nakane, da sve ono, što radimo i trpimo, prikažemo Bogu za širenje njegova kraljevstva! Budimo tako prema riječima sv. apostola Ivana suradnici istine (3 Iv 8)!

III.- O POJEDINIM ŽENAMA.- U evandjelu sv. Luke spominju se napose tri: "Marija, koja se zove Magdalena, iz koje izadje sedam djavola, i Ivana, žena Huse, upravitelja Herodova, i Suzana." No evandjelista izrično napominje, da je bilo još mnogo drugih. Bila je tu jamačno Saloma, žena Zebedejeva, i Marija majka sv. Jakova. Njih dvije nisu se ljutile na Isusa, što im je odveo sinove kao svoje apostole, nego su mu bile za to zahvalne, tako da su se i same posvetile Isusu. Znale su, da kad Isus nešto traži, zapravo daje.

Od svih žena zanima nas najviše Marija Magdalena. Kao da ona medju njima zauzima prvo mjesto! Njoj se Isus prvoj ukazao na uskrsnu nedjelju; izvještaj sv. Ivana o tom ukazivanju svjedoči nam o žarkoj ljubavi Marije Magdalene prema Isusu. Iz nje je on istjerao sedam djavola (isp. Mk 16,9). Da li sedam djavola znači samo neko opsjednuće posebne vrste, ili takodjer grješni život, to nije sigurno, ali je izvan svake sumnje, da je Isus iskazao Mariji posebnu dobrotu, i da mu je Marija vratila posebnom ljubavlju. To je pravi način zahvale, i to ne samo čuvstvom, nego takodjer djelom, tako da se sve više Isusu posvetimo.

Kolokvij s Isusom! Molimo ga, da i od nas primi dokaze harne zahvalnosti za sve, što nam je udijelio!

ISUSOVA OBRANA PROTIV FARIZEJA

Mt 12, 22-37.43-45;Mk 3, 20-30;Lk 6,45;11,14-26;12,10.

1.preludij: Isus se nalazi u kući; u kući i oko kuće ima toliko svijeta, a Isus toliko posla, da ne može ni jesti. Njegovi pratioci, prijatelji, rodjaci iz Nazareta vele nastrpljivo, da je izvan sebe; hoće da ga silom primoraju, da se štedi, ali bez uspjeha. Isus medjutim liječi nekoga čovjeka opsjednuta, slijepa, nijema. Narod se divi, pita se, da li nije Isus sin Davidov, obećani Mesija. No tu ima i farizeja, pače književnika iz Jeruzalema. Oni iznose ružnu podvalu, da Isus izgoni djavle pomoću Beelzebuba, poglavice djavolskoga. Počinje Isusov obrambeni govor.

2.preludij: Da nas Isus što više sjedini sa sobom, očuva svakog utjecaja sotonina, očuva od zlobe farizejske!

I.- ZLOBA FARIZEJSKA,GRIJEH PROTIV DUHA SVETOGA.- Narod, koji nema predrasuda, videći, kako je Isus istjerao djavla, izliječio čovjeka nijema i slijepa, pravo zaključuje, da bi Isus mogao biti Mesija. Ne tako farizeji i književnici. Prema njima ako Isus čini čudesa, mora da je u vezi sa sotonom. Očevidni učinak svemoći Božje oni pripisuju utjecaju sotonskomu. Ono što bi ih moralo osvjedočiti, predobiti za Isusa, to njih tjera još dalje od Isusa. To znači griješiti protiv milosti Božje. To je grijeh protiv Duha Svetoga. Isus kaže: "Svaki grijeh i psovka oprostit će se ljudima, ali psovka na Duha Svetoga ne će se oprostiti. I ako tko kaže riječ na Sina čovječega, oprostit će mu se;ali tko reče na Duha Svetoga ne će mu se oprostiti, ni na ovom svijetu ni na budućem" (Mt). To se prema sv. Marku sigurno odnosi na farizeje, ukoliko su klevetali Isusa da ima duha nečistoga (r.30). Može netko reći štogod protiv Isusa, kad ga još nije spoznao kao Sina Božjega; no govoriti kao što su govorili farizeji, to nije ništa drugo nego protiviti se izravno Bogu.

Grijeh je protiv Duha Svetoga neoprostiv, ukoliko griješnik radi protiv milosti, kojom Bog hoće da ga obrati. S njegove strane ne može doći do obraćenja, do oproštenja; jasno je ipak, da milost Božja može svakoga grješnika svladati, obratiti, i onda oprostiti mu svaki grijeh. Gledajmo i mi, da ništa ne učinimo, čime bismo od sebe odbili milost Božju! Možemo i mi nekako, premda ne teško, griješiti protiv Duha Svetoga i time stavljati najtežu zapreku svojemu napretku u duhovnom životu, kad ono što je sveto, nazivamo ludošću, kad se protivimo najsvetijim nakanama svojih poglavara, iskrivljujemo pojmove duhovnoga života. Farizejima veli Isus, da ne mogu roditi dobra roda niti govoriti kako valja, kad im je srce zlo. Čuvajmo srce svoje čisto, pa će i naše riječi i naša djela biti čista! Pomislimo, kako ćemo za svaku ispraznu riječ polagati račun Bogu!

II.- ISUS I SOTONA.- Pošto su farizeji Isusa obijedili da ima veze sa sotonom, on im opisuje svoje prave odnošaje prema nečastivomu. Veli najprije, da je sotona sigurno dosljedan, i da ne radi sam protiv sebe; a radio bi protiv sebe, kad bi Isusu pomagao. Isus je od početka navješćivao kraljevstvo Božje, svaka njegova riječ, svaki njegov čin širio je kraljevstvo Božje.

Svetost njegova života i njegove nauke bila je jasna. Tako svet čovjek može samo Duhom Božjim, prstom Božjim (Lk), izgoniti djavle. Zaključak je Isusov: "Ako li ja Duhom Božjim izgonim djavle, onda je došlo k vama kraljevstvo Božje."

Nato opisuje Isus junaka naoružana, koji čuva svoj dvor. No, evo junaka većega, koji ga svladava, razoružava i dijeli plijen. Taj je veći junak Isus; on će svladati sotonu. Bio je veći i jači prije dvije hiljade godina, veći je i jači kroz čitavu povijest sv. Crkve. Kao jači on neprestano razoružava sotonu. Borba traje uvijek, i može se na prvi pogled činiti, kao da pobjedjuje sotona; uistinu on gubi svaku bitku. Koliko je već njegovih armija propalo, a vojska Isusova još je tu. Samo što moramo, ako želimo biti pobjednici s Isusom, biti bezuvjetno njegovi. Isus veli: "Tko nije sa mnom, protiv mene je, i tko ne sabira sa mnom, prosipa."

III.- SOTONA I DUŠE, KOJE SU POD UTJECAJEM FARIZEJA.- Pošto je Isus istjerao djavla i zbog kleveta farizejskih produljio raspravu o djavlu, sažali mu se kod pomisli, kako će narod, oslobodjen od djavla njegovim i Ivanovim nastojanjima, opet zapasti u još gore ropstvo djavolsko, i to krivnjom farizeja i književnika. Odanle njegova priča o čovjeku opsjednutom, oslobodjenom, no u koga se vraća nečisti duh sa sedam drugih djavola gorih od sebe, tako te bude na koncu čovjeku gore nego li spočetka. Isus dodaje: "Tako će biti i ovomu zlom naraštaju." Zašto? Zato jer je djavao našao prijašnji svoj stan prazan. Krivnjom farizeja tu nema Isusa; našao je djavao svoj stan pometen i ukrašen, našao je dušu za njega, djavla, opet raspoloženu. Čuvajmo se, da ne bude s nama tako!

Kad čovjek iza popravka opet postare rob svoje stare strasti, biva mu gore nego ikada. Takozvana recidiva jako je opasna u bolesti tjelesnoj, još više u bolesti duhovnoj. Ne preostaje nam drugo nego neprekidna reakcija protiv naših mana. Osobito pazimo, da Isusa imamo u svom srcu! Kad sotona njega opazi, prepast će se i pobjeći, makar došao s vojskom djavola.

Razgovarajmo s Isusom, da ga utješimo za klevete njegovih neprijatelja, i da svoje srce širom otvorimo njegovu utjecaju!

Subota iza XI. nedjelje po Duhovima

PRAVA BRAĆA ISUSOVA

Mt 12,46-50; Mk 3,31-35; Lk 8,19-21; 11,27s.

1.preludij: Isus propovijeda u nekoj kući. Dolaze Majka Isusova i njegova braća (rodjaci), žele s njime govoriti, ali ne mogu do njega radi velike gužve pred kućom i u kući. Poručuju Isusu, da su tu. Netko javi Isusu. A on, pogledavši unaokolo svoje slušatelje i ispruživši prema njima svoju ruku, njih naziva svojom majkom, braćom, sestrama.

2.preludij: Milost, da naši odnošaji prema Isusu postanu što intimniji!

I.- MAJKA I BRAĆA ISUSOVA U VRIJEME NJEGOVA JAVNOGA ŽIVOTA.- Isus je imao neke bliže rodjake, koje evandjelje naziva njegovom braćom, sestrama. Imao je još svoju Majku, blaženu Djevicu Mariju. Sv. Josip se više ne spominje; to je znak, da je umro već prije Isusova javnog nastupa. Nekim bližim rodjacima Isusovim znamo imena: Jakov, Josip, Juda, Simon. Kao "brat Gospodnji" najjače će se isticati prvi biskup jeruzalemski, sin neke Marije, sestre (rodice) Blažene Djevice Marije; sva je prilika, da je to sv. apostol Jakov Mladji; tako je i Juda sv. apostol Juda Tadej. Neki su dakle od braće Isusove njega slijedili kao apostoli; o drugima znamo da još nisu vjerovali. Tajna milosti Božje! Tajna slobode ljudske volje!
Bog nikoga ne spasava na silu; svatko se mora sam odlučiti za Boga, za Isusa. Može se Bogu, Isusu iznevjeriti, i da je bliži rodjak njegov. O domovini Isusovoj mogao bi tko misliti da će na vijeke biti uzorna kršćanska zemlja. A nije tomu tako. Niti je Sv. zemlja niti je Jeruzalem niti Nazaret u većini katolički. Iako smo milošću posvetnom postali djeca Božja i braća Isusova, možemo opet spasti sa svoga dostojanstva i umrijeti kao neprijatelji Isusovi. Egipat je bio nekada kršćanski; živjele su tamo tisuće svetih pustinjaka. A sada? To nas mora napuniti svetim strahom, da vazda bdijemo, vazda na sebe pazimo, neprekidno se molimo, što više radimo, da sebe i druge spasimo.

II.- NAPOSE O MAJCI BOŽJOJ.- Kad se za Isusa, dok je putovao po Sv. zemlji i propovijedao evandjelje, toliko pobožnih žena zanimalo, pratilo ga, zašto ne nalazimo medju njima njegovu presvetu Majku? Bilo bi bezbožno pomisliti, da je ona Isusa manje ljubila nego Marija Magdalena, ili da se za njega manje brinula nego druge svete žene. Ako je u ono vrijeme boravila u Nazaretu, činila je to svakako prema volji Isusovoj. Sigurno se Isus pobrinuo, da joj kod kuće ništa ne uzmanjka. Da je Marija putovala skupa s Isusom, morao bi se Isus previše sam za nju starati. A on je htio da se posve dušama posveti. Isus nam daje primjer apostolskog odricanja. Od svojih će učenika tražiti, da njega više vole no oca, majku, braću. Zahtijevat će od svojih apostola, da njega radi sve ostave. Zato je najprije on sam sve ostavio. A Bl. Dj. Marija potpunoma se predala u volju Božju; ponizno je ostala u nazaretskoj zabiti. Malo je ona vidjela od Isusovih čudesa. Njezina je vjera i bez čudesa bila čvrsta, njezina ljubav i daleko od Isusa žarka, ponizno požrtvovna. Neka je žena slavila utrobu, koja je Isusa nosila, grudi, koje su ga dojile, a Isus joj reče: "Blaženiji su oni, koji slušaju riječ Božju i drže je" (Lk11, 27s.). Marija se slagala bez prigovora s tom izjavom. Ali više nego itko upravo je ona slušala i držala riječ Božju i tako postala nama najljepši uzor.

III.- PRAVA BRAĆA ISUSOVA.- Jednoć ipak dodje Bl. Dj. Marija s nekim rodjacima do Isusa. Njega neki slušatelji na to upozoriše: "Mati tvoja i braća tvoja stoje napolju i hoće da te vide." Kako je Isus volio svoju presvetu Majku, možemo pretpostaviti, da je udovoljio njezinoj želji. Ipak je najprije izjavio nešto nalik na ono, što je rekao u hramu kao dječak od dvanaest godina. Tada je pokazao, kako se u prvom redu mora brinuti za stvari Oca nebeskoga; sada kaže nešto slično, ali na način, koji je za nas jako utješan. I za nas hoće on da se

brine više nego za svoju Majku. "I pruživši ruku svoju na svoje učenike reče: Što mati moja i braća moja. Jer tkogod čini volju Oca moga, koji je na nebesima, on je brat moj i sestra moja" (Mt).

Mogao bi tko shvatiti riječi Isusove u prenesenom smislu, kao da se Isus samo više brine za svoje učenike nego za svoje rodjake i da ih više voli. I to je istina, no ako se sjetimo posvetne milosti Božje, mi nismo Isusu braća samo kao predmet njegovih briga, nego u nekom pravom, tajanstvenom, nadnaravnom smislu, koji nadilazi svako zemaljsko, krvno srodstvo. Za ovo nadnaravno srodstvo s Isusom starajmo se svim silama! Pamtimo dobro riječi Isusove, da ćemo biti njegova braća samo, ako smo njegovi pravi učenici, i ako činimo volju Božju!

Ako se komu pričinile Isusove riječi tvrde prema Majci Božjoj, neka se utješi! Nitko nije tako savršeno vršio volju Božju kao Majka Marija; stoga nije ni prema izjavi Isusovoj, o kojoj baš razmatramo, nitko bio miliji Isusu od nje. Nasljedujući nju postat ćemo najsigurnije braća Isusova. /Kolokvij s Isusom ili s Marijom u žarkoj molitvi, da postanemo i ostanemo takova braća Isusova, koje se on ne će nikada stidjeti!

XII.nedjelja po Duhovima

SVRHA PRIČA O KRALJEVSTVU

Mt 13,10-15.34s.;Mk 4,10-12;33s.;Lk 8,9s.

1.preludij: Nekoga dana iza propovijedi na gori, u kojoj je nastupio kao novi zakonodavac, Isus stade govoriti napose o kraljevstvu Božjem, što ga je kanio ostvariti u svojoj Crkvi. Na začudjenje svojih učenika o tom je predmetu govorio, ne kao obično do onoga dana, nego u pričama. Predočimo si dakle Isusa nasamu, bez naroda, kako k njemu pristupaju učenici, i kako ga pitaju: "Zašto im govoriš u pričama?" Spasitelj je ozbiljan; s velikom ljubavlju i zadovoljstvom gleda svoje učenike, ali se veoma ozbiljno i tragično izrazuje o narodu.

2.preludij: Neka nam Isus udijeli milost, da nikada ne stavljamo zapreka njegovu djelovanju u našim srcima!

I.- UČENICI ISUSOVI I SPOZNAJA KRALJEVSTVA NJEGOVA.- Na pitanje svojih učenika, zašto govori u parabolama, Isus najprije odgovara ovo: "Vama je dano da znate tajne kraljevstva nebeskoga, a njima nije dano. Jer tko ima, dat će mu se i obilovat će, a tko nema, uzet će mu se i što ima" (Mt). Došlo je za Isusa i za narod vrijeme diobe. Dosta je Isus već propovijedao, na dovoljan je način pokazao svoju bozansku moć; narod mu se divio, rado ga je slušao, radoznalo promatrao njegova čudesa, no očekivanoga roda pokore i vjere nije donio.

Naprotiv su se učenici Isusovi posve predali svojemu učitelju. Savršeni nisu bili ni oni, bili su ipak na pravom

putu do potpunog obraćenja. Zaslužili su milost da spoznaju tajnu Isusova kraljevstva; za tu spoznaju bila im je potrebna objava Božja i unutarnja milost. Primili su oni i jedno i drugo. A zašto su primili oni, a narod ne? Zato, veli Isus, jer je Bog vidio, da imaju, pa im je još više dao. Nisu imali oni ništa sami od sebe, jer je sve što ima čovjek, bez iznimke dar Božji. Apostoli su primili talenat, ali ga nisu zakopali, nego su radili s njime; zato im je Bog dao još više. Suradjivali su s milošću Božjom; tako je valjalo, jer milost Božja ne će da radi sama. Za prvu dobro iskorišćenu milost primili su drugu veću, a iza druge, koje nisu zanemarili, treću još veću, i tako dalje. Imali su, i davalo im se. Tako su rasli u spoznaji kraljevstva Isusova, postali sposobni da ga iza Isusove smrti prošire do kraja svijeta. Nasljedujmo njihov primjer, vjerno odgovarajući svakomu pozivu Božjemu!

II.- ŠTA ISUS NE DAJE NARODU U SVOJIM PRIČAMA O KRALJEVSTVU.- Isus kaže, da narodu nije dano da spozna tajnu kraljevstva Božjega. On narod naziva onima, koji su napolju. Veli, da se njima govori u parabolama, "jer gledajući ne vide i slušajući ne čuju". Zatim Isus navodi proročanstvo Izaijino: "I ispunja se na njima proroštvo Izaije, koje glasi: Slušat ćete i ne će te razumjeti. Gledat ćete i ne ćete upoznati. Jer je okorjelo srce naroda ovoga. Otvrdnuše uši njihove, zatvoriše oči svoje, da očima svojim ne vide i ušima svojim ne čuju, srcem svojim ne razumiju i ne obrate se, da ih izliječim" (Mt). Sv. Luka je misao Isusovu izrazio kraće, kao da Isus govori ljudima u pričama, "da gledajući ne vide i slušajući ne razumiju."

Opasno je bilo govoriti narodu o mesijanskom kraljevstvu zato, jer je narod očekivao kraljevstvo političko, oslobodjenje od rimskoga jarma. Svojom krivnjom narod nije bio sposoban, da mu Isus govori jasno. Govori mu u pričama. Narod ih ne će razumjeti, propast će, Isusa ne će priznati za Mesiju. Isus predviđja žalosni rezultat svojih propovijedi i svojih priča, a ipak ne mijenja svoje metode, jer narod to ne zaslužuje. Radi se tu o tajni milosti Božje, koja nas zapanjuje i straši. Ne bojmo se! Samo nemojmo nasljedovati Isusovih slušatelja, koji su toliko milosti Božjih proigrali! Ako Bog čovjeku nešto uskrati, bez čega on propada, tomu je svaki put čovjek sam kriv. Suradjivati s milošću Božjom točno, potpuno, neprekidno, to neka bude u ovom razmatranju naša čvrsta odluka!

III.- ŠTA ISUS DAJE NARODU U SVOJIM PRIČAMA O KRALJEVSTWU. - Unatoč svemu priče su Isusove o budućoj sv. Crkvi lijepe i zorne. Reći, da u njima nema nikakva svijetla, nikakve pouke za narod, bilo bi smiješno. Nisu one mogle biti narodu onako jasne, kao što jesu nama; mi živimo u onoj stvarnosti, koju su priče navješćivale, i poznamo povijest, koju se priče proricale. Židovi su očekivali mesijansko kraljevstvo kao političko, kao silovitu i nenadanu intervenciju Božju; njima je moralo biti zagonetno kraljevstvo, koje će se polako razvijati kao sjeme gorušično, polako preobražavati svijet kao kvasac tijesto, kraljevstvo, u kojem je glavno riječ Božja it.d. Sve je to Isus učenicima svojima napose razjasnio, jer sv. Marko veli: "I mnogim ih je takovim pričama

učio riječ, koliko su mogli shvatiti. A bez priče nije im govorio; a nasamu je sve tumačio svojim učenicima."

Pobudio je Isus svojim pričama znatiželjnost svojih slušatelja, ali ne baš previše;ne čitamo da su oni molili Isusa, da im priče protumači. On je bio sigurno spreman da to učini. Njih to nije zanimalo. Ako Isus osniva kraljevstvo mesijansko,nek udari na poganske Rimljane, tako su oni mudrovali; a mjesto toga govori im Isus o riječi Božjoj, o zrnu gorušičnom, o kvascu, o kukolju! Bajno se u tome svjetluca svijetlo, no njihove oči žele vidjeti nešto drugo. Priče o kraljevstvu jesu poziv narodu, da unidje u to kraljevstvo. Narod ne haje. Isus postaje oprezan. Nemojmo mi nikada skriviti, da nam Bog manje govori, manje nas zove, i da čeka na naše bolje raspoloženje! Moglo bi doći do kobnog zakašnjenja.

Kolokvij s Isusom u društvu sv.apostola i molitvi da budu naši odnošaji prema Isusu ispravni, kao što su bili njihovi!

Ponedjeljak iza XII. nedjelje po Duhovima

PRIČA O SIJAČU

Mt13,1-9.18-23;Mk 4,1-9.13-20;Lk 8,4-8.11-15

<u>1.preludij:</u> Isus se nalazi na obali jezera; oko njega skuplja se narod. Tolika nastaje gužva, da mora Isus u čamac. Tek iz čamca može mirno poučavati narod, koji stoji na obali. Genezaretsko jezero ima zgodnih malih luka, gdje je voda obično posve mirna, akustika sjajna.-Prema priči, o kojoj ćemo razmatrati, možemo takodjer gledati u duhu sijača gdje kroči preko njive korakom odmjerenim, s pogledom zamišljenim, s ritmičnim gestom desne ruke, s tihom molitvom u srcu, da mu Bog blagoslovi rad!

<u>2.preludij:</u> Pomolimo se za milost, da budemo uvijek uzorni slušatelji riječi Božje i da prema riječi Božjoj uredimo svoj život!

<u>I.- VAŽNOST RIJEČI BOŽJE U KRALJEVSTVU ISUSOVU.</u>- Isus počinje u svojim pričama opisivati kraljevstvo svoje. Prva mu je priča priča o sijaču, koji sije sjeme riječi Božje. Šta može to značiti drugo nego da je u njegovu kraljevstvu riječ Božja od izvanredne važnosti? Pred Pilatom će Isus označiti svoje kraljevstvo kao kraljevstvo istine.Istina se Božja širi riječju. Sam je Isus u vrijeme svog javnog života uglavnom propovijedao. Odgajao je svoje apostole za propovjednike. I oni će kasnije biti u prvom redu propovjednici. Povjerit će oni neke druge službe djakonima, da njima ostane dosta vremena za njihovu pretežniju zadaću,da propovijedaju. Sv.Pavao,kao što tumači Korinčanima, nije sam niti krštavao, nego je i taj posao prepuštao drugima, samo da može više propovijedati.

Riječ Božja, to je jedan od stožernih pojmova N.Z.; najprije Isus, zatim isto tako apostoli i pisci N.Z. snažno ističu riječ Božju. I kad se Isus naziva svjetlom ovoga svijeta, to je pojam srodan riječi Božje: po svojim propo-

vijedima i po svojim propovjednicima Isus obasjava duše. Moderni bi svijet mjesto riječ Božja rekao možda propaganda Božja. Svi razni pokreti shvaćaju važnost propagande. I Antikrista nam prikazuje Apokalipsa kao dvostruku zvijer, od kojih se jedna zove krivi prorok. Mnoge su propagande djelovanje krivih proroka; riječ je Božja sama čista istina, istina nama najpotrebnija, istina, bez koje ćemo biti na ovom svijetu nesretni i ktomu još propasti zauvijek. Da nam se to ne dogodi, čitajmo rado, slušajmo rado riječ Božju, razmatrajmo o njoj, živimo prema njoj! Otmi se utjecaju riječi Božje, smrt gotova! Premalo riječi Božje, šteta gotova! Ako ne propovijedaš riječ Božju, kad si za to pozvan, svijeća si bez stijenja.

II.- RIJEČ JE BOŽJA KAO ŽIVO SJEME.- Nije bez značenja, što Isus isporedjuje riječ Božju sa sjemenom. Sjeme je živo. Tako i riječ Božja. Takodjer riječ svake druge propagande nekako živi. Djeluje u srcima ljudi, bilo da im škodi bilo da im koristi. Riječi nekih propaganda jesu žive, kao što su žive otrovne bakterije; žive su ali čovjeka zarazuju i napokon ubiju. Riječ Božja živi životom nadnaravnim, božanskim. Zato je ona puno jača nego što su druge riječi. Griješe propovjednici, ako im se ne da navješćivati riječ Božju, tobože zato, jer bi bilo bez uspjeha. U riječi Božjoj živi sam Bog i njegova milost. Bit će koristi od riječi Božje,samo ne smijemo smalaksati u naviještanju. Životinja, čim osjeti, da ima pred sobom dobru hranu, odmah uzme pohlepno jesti. Tako je duša pred riječju Božjom.

Sv. Pavao piše Hebrejima: "Jer je živa riječ Božja i djelotvorna i oštrija od svakoga mača oštra s obje strane; i prodire do rastavljanja duše i duha i zglobova i mozga, i sudi mislima i namjerama srdačnim" (4,12). Isus kaže: "Riječi, koje sam vam ja rekao, duh su i život", a sv. Petar Isusu priznaje: "Ti imaš riječi života vječnoga" (Iv6,63.68). U evandjelju i u poslanici sv. Ivana čitamo o riječi Božjoj kako ostaje i živi i radi u čovjeku, daje mu snagu. "Nije li riječ moja kao oganj", govori Gospod, "kao malj, što razbija stijene?" (Jr 23,29). Riječ je krivih proroka slama. "Šta ima zajedničko slama sa žitom?" govori Gospod (r.28). Zar ćemo mi kao sijači žive riječi Božje biti malodušni? kao da sijemo pljevu, pijesak?

III.- KAKO NAM JE SLUŠATI RIJEČ BOŽJU.- To nam tumači opširno priča o sijaču. Ne kaže Isus, da moramo prije svega slušati riječ Božju; to on pretpostavlja kao da se razumije samo po sebi. Ali kad već slušamo, moramo slušati kako valja. Na riječ Božju vrebaju neprijatelji naše duše, kao što vrebaju ptice na sjeme, što pada na njivu. Ako sjeme padne kraj puta, evo odmah ptice, da ga pozoba. Tako radi sotona sa sjemenom riječi Božje, kad pada samo na površinu naše duše, ne ponire u dubinu. Može takodjer duša biti kao kamen, gdje sjeme riječi Božje ne će uhvatiti korijena. Tako je, kad u nama nema prave vjere, pravog ufanja, prave ljubavi, poslušnosti, nego smo egoisti, tvrdoglavi i svojeglavi. Može nam se onda riječ Božja spočetka jako svidjati, no u vrijeme napasti odmećemo se od Boga.

Može opet naše srce primati u sebe osim riječi Božje stotinu drugih riječi, koje su riječi Božjoj kao trnje. Evo kako se izrazuje Isus: "Koje pade u trnje, to su oni, koji slušaju, ali na putu života zaguše se od briga i bogatstva i naslada života i ne donose roda". Čistimo svoje srce bez prekida od trnja i od korova svakog utjecaja, koji nije utjecaj Božji! Tako će riječ Božja u nama uspijevati. Isus završuje: "A koje pade na dobru zemlju, to su oni, koji riječ slušaju i u dobrom i plemenitom srcu drže i ustrajno rod donose." Takovi budimo vazda!

Razgovarajmo s Isusom! nek nam jasno pokaže, kakovo je naše srce prema njegovoj riječi, da se onda popravimo, ako ustreba!

Utorak iza XII.nedjelje po Duhovima

APOSTOLI I RIJEČ BOŽJA

Mk 4,21-25;Lk 8,16-18

<u>1.preludij:</u> Još je Isus sam s apostolima negdje uz jezero Genezaretsko. Protumačio im je priču o sijaču riječi Božje, a prije toga pohvalio ih, što je njima dano znati tajnu kraljevstva Božjega, dok ostali puk nije zaslužio niti je sposoban, da mu se o tome govori jasno. Slijede neke opomene apostolima, da ne bi mislili, da će se njima davati milost bez njihove suradnje, ili da im se daje zato, da dar Božji sebično za sebe zadrže.

<u>2.preludij:</u> Neka nam Spasitelj udijeli milost, da budemo to revniji, što nas on više obasipa svojim milostima!

<u>I.- ŠTO SE SADA DAJE SAMIM APOSTOLIMA, MORAT ĆE ONI KASNIJE SAOPĆITI SVIMA.</u>- Svijetlo Isusove nauke ne smije se kao svjetiljka metnuti pod koji sud ili pod krevet, nego se mora staviti na svijećnjak. Tako veli Isus: "Nitko ne pokriva svjetiljke posudom, kad je zapalio, niti meće pod postelju, nego je stavlja na svijećnjak, da vide svjetlost, koji ulaze." Isus sada posebnim poučavanjem pali svijetlo u apostolima. Zašto? Da li zato, da se oni sami za sebe nasladjuju spoznatom istinom? Ili možda da se svojim znanjem uzohole i neuki narod prezru? Nipošto! Spoznaja mora u njima donijeti plod, ne samo za njih, nego i za druge.

Isus nastavlja: "Jer ništa nije tajno, što ne će biti javno, ni sakriveno, što se ne će doznati i na svijetlo izaći" (Lk). Zadržao je Bog neku spoznaju, koju će nam istom na nebu udijeliti. Može on već na ovom svijetu kojemu svecu nešto saopćiti, što je samo za njega, kao kad je sv. Pavao bio odnesen u raj, gdje je čuo neiskazane riječi, koje čovjeku nije slobodno govoriti. No objava je Isusova, koju je on donio, za sve. Ne će doduše ni apostolima biti dopušteno davati svetinje psima, bacati biserje pred svinje. No to će biti iznimke, a i te iznimke morat će se po mogućnosti ukloniti. Apostol se moli za one, kojima poradi zloga raspoloženja nji-

hova još ne smije govoriti. Riječima sv. Pavla on sam sebe opominje: "Teško meni, ako evandjelje ne propovijedam!" (1K 9,16). Da riječ Božju u sebi zatvori, mora mu ona gorjeti i buktjeti u kostima kao oganj nepodnošljiv; tako je riječ Božju u sebi osjećao prorok Jeremija (Jr 20,9). Ugledajmo se u prve apostole Isusove! "Po svoj je zemlji izišao glas njihov i do granica zemlje riječi njihove" (R 10,18). Neka trči riječ Gospodnja! (2 Sol 3,1).

II.- APOSTOL MORA SAM NAJVEĆIM MAROM SLUŠATI RIJEČ BOŽJU.- Apostoli će morati sve, što čuju od Isusa, govoriti javno pred svim svijetom. Ako sada prilike Isusu ne dozvoljavaju, da o svojem kraljevstvu propovijeda posve jasno svima, prilike će ipak s vremenom za to dozreti. I drugom je zgodom Isus naglasio apostolima, da će se sva njegova nauka sjati pred čitavim svijetom (Mt 10,26;Lk 12,2). Šta slijedi iz toga za apostole? Da moraju dobro upamtiti Isusove riječi. Zato ih on opominje: "Pazite na ono, što slušate! Kakvom mjerom mjerite, i vama će se mjeriti, i dodat će se vama, koji slušate."

I ovo je načelo Isus izrazio već u propovijedi na gori (Mt 7,2;Lk 6,38). Ne vrijedi samo za obične vjernike, vrijedi i za apostola. Ne ulijeva Bog njemu znanje na čudesan način. Kad ga Bog zove, da bude apostol, mora se on pripravljati. Mora riječ Božju slušati, revnije nego drugi, mora o njoj razmatrati, više nego drugi, mora riječ Božju proučavati, i za druge. Kako se on svojim marom usposobljuje za svoju službu, na to Bog gleda, i prema tomu će ga Bog nagraditi ili kazniti. Njegova je služba duhovno djelo milosrdja. Apostol mora na svoj način davati, i prema mjeri, kojom on drugima dijeli, vraćat će njemu Gospodin. Slušajmo riječ Božju svi tako, da možemo i druge poučiti! Svakomu se za to katkada pruža prilika. Ako i za druge punimo svoju dušu znanjem Božjim, dat će nam Bog osobito rado od svoga obilja. Sigurnije ćemo tako sami sebe rasvijetliti i spasiti. U protivnom slučaju mogao bi tko od nas čuti riječ Gospodnju: "Jer si ti odbacio znanje, zato ću te ja odbaciti, da mi ne budeš svećenik" (Oz 4,6).

III.- I APOSTOL MORA IMATI,AKO ŽELI, DA MU BOG JOŠ VIŠE DADE.- Rekao je Isus općenito o svima, a još napose o apostolima ovu poslovicu: "Tko ima, dat će mu se, a tko nema, uzet će se od njega i ono, što misli da ima" (Lk;isp.Mt 13,12; 25,29;Lk 19,26). I francuska poslovica veli, da se daje u zajam bogatima, dok se siromasima uzima sve do zadnje pare. Na istoku davali se nekada darovi najviše imućnim mogućnicima. Ako i Bog postupa na neki isti način, kod njega je to divna pravda. On daje onomu, koji s dobivenim darom radi i zaradjuje. Ne će nikakve lijenosti u primanju darova; najviše mu se lijenost gadi u apostolu. Nikomu on nije spreman dati toliko, koliko apostolu, jer je on kanal, kojim teku milosti u mnoge druge duše.

Ali i apostol može za svoju dušu malo profitirati,može i potpuno propasti, kao što je propao Juda Iškariotski. Može apostol svoje zvanje proigrati. Mora dakle i on bez prekida biti zaposlen oko svoje duše, da je Bog ne bi našao praznu. Najopasnije bi bilo, da misli, da ima, dok nema ništa.

Da ga onda ne bi Isus prekorio, kao što je korio andjela crkve u Laodiceji: "Govoriš: Bogat sam i obogatio sam se i ništa ne trebam, a ne znaš, da si bijedan i kukavan i siromah i slijep i go"(Apk 3,17). Koja opasnost prijeti takovu čovjeku? Da ga Isus ispljune iz svojih usta! Da mu uzme još ono, što misli da ima. Ne daj Bože!

Molimo Isusa u kolokviju, da s pomoću njegove milosti uvijek obilujemo pravim duhovnim blagom za sebe i za druge!

Srijeda iza XII. nedjelje po Duhovima

PRIČA O SJEMENU,KOJE SAMO RASTE

Mk 4,26-29

1.preludij: Evandjelje ne kaže izrično, ali je ipak najvjerojatnije, da je Isus i ovu parabolu iznio pred mnogobrojnim narodom, a protumačio napose samim učenicima. Jamačno se to dogodilo tamo uz jezero. Tu sebi predstavimo Isusa, možda u čamcu, dok ga narod sluša s obale! Pred večer možda, kad je Isus negdje sam s apostolima, u intimnom razgovoru tumači njima svoju lijepu priču.

2.preludij: Pouzdanje u Providnost glede budućnosti sv.Crkve, pouzdanje u životnu snagu, koja u njoj radi!

I.- SJEME RIJEČI BOŽJE U USTANOVI SV.CRKVE.- Slušajmo sv. Marka: "Potom je govorio: Tako je kraljevstvo Božje kao čovjek, koji baci sjeme u zemlju." Kraljevstvo Božje, to je sv.Crkva. Sijač je bez sumnje božanski Spasitelj, sjeme je zacijelo njegova riječ, božanska njegova nauka. Bacajući sjeme svoje riječi, isus utemeljuje svoju Crkvu, Osim Isusove objave ima u Crkvi još drugih stvari; ima Isusov zamjenik na zemlji, Petar, stijena, na kojoj stoji Crkva tako čvrsto, da je vrata paklena ne će nikada nadvladati. Ima u Crkvi biskupa, nasljednika sv. apostola, kojima je dana vlast odrješivati od grijeha. Ima u Crkvi hijerarhija i njezin auktoritet. Ima u njoj i sakramenata, kao sedam izvora, iz kojih teče živa voda milosti. Može se reći, da je Isus utemeljio svoju Crkvu, kad je za nju na križu umro; izašla je Crkva iz njegova probodenog srca.

Ipak svega toga ne spominje zasada Isus, a mnogo govori o riječi Božjoj u svojem kraljevstvu. Sve će nam drugo biti lako, stajati na Petrovoj stijeni, pokoravati se crkvenoj vlasti i crpsti iz duhovnih vrela sv.sakramenata, ali najprije mora biti u nama riječ Božja, spoznaja objave Isusove i vjera u nju. To je temelj i duša naše pripadnosti sv.Crkvi. Zato o tome Isus toliko govori. Držimo stoga i mi riječ Božju kao nešto temeljno i nadasve važno! Bez prestanka širimo i produbljujmo svoje duhovno znanje!

II.- U RIJEČI BOŽJOJ IMA NEUGASIVA ŽIVOTNA SNAGA.- Evo kako Isus nastavlja svoju priču: "Dok spava i ustaje, noću i danju, sjeme niče i raste, da on ne zna. Jer zemlja sama od sebe donosi rod i najprije biljku, onda klas,zatim klas ispuni

žitom. "Pošto je Isus ustanovio svoju Crkvu, u srca ljudska bacio sjeme svoje riječi, kao da je njega nestalo; prestale su njegove vidljive intervencije. Mislili su tada njegovi neprijatelj, farizeji i veliki svećenici, da je kraljevstvo Isusovo gotovo, uništeno. Kako su se prevarili! Riječ je božja živjela u srcima, klijala kao sjeme, divno se razvijala. Premda je izgledalo, kao da Isus ništa više ne radi, kao da se za svoje usjeve više ne zanima, kao da spava, sjeme je raslo samo od sebe. Ostavio je Isus u svojoj Crkvi Duha Svetoga, koji djeluje na nevidljiv način. On je duša sv.Crkve, kao duša nerazdruživo sjedinjen s Crkvom. Imajmo zato pouzdanje! Riječ Božja nije mrtva, živjet će i rasti do svršetka svijeta. To vrijedi za svetu Crkvu. Ali nemojmo Isusovih riječi previše doslovno, krivo razumjeti, kao da apostolski rad nije potreban! Nemojmo lijeno tu stajati i samo čekati silovite i čudesne nastupe božanskoga Spasitelja! Slušati i propovijedati riječ Božju: u tome je sila Božja.

Osobito nipošto krivo primjeniti Isusove priče na pojedince, na same sebe! I pošto smo u sebe primili sjeme riječi Božje, ne smijemo spavati, nego moramo marljivo raditi. Isus u svojoj priči govori o Crkvi, ne o pojedinim vjernicima. Možemo ipak na sebe primijeniti, što Isus kaže o polaganom dozrijevanju žita. Riječ Božja i u pojedincima polako napreduje. Ne možemo u jedan dan postati savršeni sveci. Budimo strpljivi sami sa sobom! Uzdajmo se ipak u životnu snagu riječi Božje, koja radi polako, ali sigurno!

III.- SIJAČ U VRIJEME ŽETVE.- Svršetak je Isusove priče ovaj: "A kad sazori rod, odmah pošalje srp, jer je nastala žetva." Žetva je u priči Isusovoj svršetak svijeta. Onda će se opet pojaviti sijač riječi Božje, božanski Spasitelj. Bit će to radosni dan žetve. Andjeli će Božji raditi kao žeteoci, skupit će žito u žitnice Božje, baciti kukolj u vječni oganj. Tada će se sjati pravednici kao sunce, navijeke će se radovati sa svojim kraljem Isusom. To će vrijeme sigurno doći. Vojujuća Crkva pretvorit će se jednoć bez najmanje sumnje u Crkvu slavnu.

Hoće li riječ Božja u meni ostati i raditi do tako sretnog i slavnog svršetka? O tome Isusova priča ne kaže ništa; njezin je predmet sv.Crkva. Meni ne preostaje drugo, ako želim doći do radosnoga dana žetve, nego da se držim sv.Crkve. S njome ću pobijediti, izvan nje ću propasti. U Crkvi život nadnaravni ne može presahnuti, u meni može. Ja moram, ako želim živjeti, svaki dan pristupati k drvetu života, hraniti se riječju Božjom. Boriti se moram junački protiv svih dušmana, koji me od toga odvraćaju.Tako će se ispuniti na meni obećanje Isusovo: "Tko pobijedi, dat ću mu da jede od drveta života, koje je u raju Božjem." Raj je Božji sv.Crkva, i na zemlji, budući da drvo života ima i lišće kao lijek narodima (Apk 22,2). Osim sakramenata lijek je narodima i hrana života vječnoga osobito riječ Božja. I njome hranimo se bez prekida!

Neka naš razgovor bude s Isusom, sijačem riječi Božje, da uredi njivu našega srca tako, te sjeme riječi Božje u njemu mora uspijeti! Nek nas nerazdruživo sjedini sa svojom Crkvom, u kojoj jedinoj možemo živjeti!

PRIČA O PŠENICI I KUKOLJU

Mt 13,24-30.36-43

1.preludij: Kako je zorna čitava priča o pšenici i kukolju! Ugledajmo se na početku razmatranja u koji detalj, na pr. kako djavao u mraku sije kukolj po njivi Božjoj! Jedva se u tamnoj noći vidi njegov lik, samo mu se oči žare paklenim žarom. Plašljivo se okreće tamo amo; isprekidano od straha miče se njegova ruka i baca sjeme laži po posijanoj pšenici riječi Božje. U isti čas negdje blizu pod krovom spavaju sluge gospodareve.

2.preludij: Da svatimo problem moralnoga zla na ovom svijetu, i da prema nauci Isusovoj uredimo svoj život!

I.- DJAVAO I NEPRILIKE, ŠTO NAM IH STVARAJU NJEGOVE PRISTAŠE.- Židovi su vjerovali, da će biti vjernici u mesijansko vrijeme čisti od svakog grijeha: Zavodjenju djavolskomu učinit će se kraj, u vjerne će se duše izliti obilje Duha Svetoga, bezbožnici bit će osudjeni, grješnici istrijebljeni iz Izraela. Istom u knjigama, napisanim poslije Krista, čitamo o grijesima mesijanskog vremena. Ipak da u mesijanskom kraljevstvu ne će biti grijeha, držali su i poslije Krista jamačno oni književnici, koji su pisali, da će u mesijansko doba prestati zla nagnuća, i da će se uspostaviti ono stanje, u kojem su živjeli Adam i Eva prije pada. Isus u svojoj priči o pšenici i kukolju iznosi svoju nauku, prema kojoj će djavao još u mesijanskom kraljevstvu zavoditi ljude i skupljati sebi pristaše. U toj priči pšenično su klasje vjerni učenici Isusovi, pravednici, a kukolj su grješnici.

Djavao radi, kad ljudi spavaju. Ne mogu radnici Gospodnji sve spriječiti; no spriječili bi ipak mnogo zla, kad bi bili budniji i revniji. Dok oni spavaju, ne spava dragi Bog, ne spava gospodar njive. Mogao bi on smjesta istjerati sijača kukolja, ali on ima svoje razloge, ako ga pušta. Medjutim kukolj grješnički smeta pšenici, pravednicima. Guši se pšenica uz kukolj, ne prima iz zemlje svu hranu, koju bi inače primala. Koliko nam grješnici otimaju i materijalnih dobara svojim nepravdama! Koliko je već u ovoj suznoj dolini proteklo potoka suza i krvi uslijed haranja grješničkoga!

Čovjek bi se još strpio, kad bi gubio samo dobra ovoga svijeta. No od grješničkoga kukolja štetuje i naša duša. Radjaju se u dušama pravednika osvetne misli i želje, postaju oni nestrpljivi; a kad se kukolj posve razmahao, ima vjernika, koji počmu mrmljati protiv dragoga Boga, zdvajati, huliti na Boga, gubiti vjeru. Ne bi čovjek mislio, ali tako jest na njivi Božjoj; neka se pšenica uz kukolj sama pretvara u kukolj. Isus nam u svojoj priči proriče, da će te neprilike trajati do konca svijeta. Šta nam preostaje drugo nego da bdijemo i nesretnoga sotonu od njive Božje, koliko samo možemo, tjeramo? Osim toga, videći, kako koješta dragi Bog dopušta, moramo se predati svetoj volji njegovoj, vjerujući čvrsto, da on nad nama bdije, i da nam ni djavao ne može naškoditi, osim ako sami na to pristanemo. A na to pristati, nikada!

II.- ZAŠTO BOG PUŠTA MEDJU NAMA KUKOLJ GRJEŠNIČKI? - "Tada pristupiše sluge domaćina i rekoše mu: Gospodaru, nisi

li ti dobro sjeme posijao na njivi svojoj? Otkuda dakle kukolj? On im reče: Neprijatelj je to učinio. Tada mu sluge rekoše: Hoćeš li, da idemo i da ga saberemo? I reče: Ne, da ne bište sabirajući kukolj iščupali zajedno s njime i pšenicu." Bilo je uvijek medju vjernicima ljudi, koji su željeli silom počupati i potamaniti kukolj grješnički. Isus nam to zabranjuje. Ne kaže nam u svojoj priči sve razloge, koje ima za svoj postupak. Kaže nam ipak barem jedan razlog, i taj nam svjedoči o njegovoj ljubavi prema nama. Nasilno čupanje kukolja moglo bi naškoditi pšenici. Bio bi Bog kadar istrijebiti grješnike, a da nijedan pravednik ne nastrada. Ipak ne će da to učini; čini ipak nešto puno ljepše. Od kukolja grješničkoga možemo trpjeti, ali na duši od njega ne možemo štetovati osim svojom vlastitom krivnjom. Ako samo hoćemo, možemo baš u progonima kao pšenica Božja najljepše uspijevati. Pšenica Božja baš u borbi s kukoljem divno jača i razvija se. Zato nam je potrebna milosst; nju od Boga sebi isprosimo!

III.- DAN ŽETVE.- Prema priči Isusovoj žetva, kod koje se pšenica dijeli od kukolja, jest sudnji dan. Kad je bio Isus u kući sam sa svojim učenicima, protumačio im je svoju priču i rekao medju inim ovo: "Žetva je svršetak svijeta, žeteoci su andjeli. Dakle kao što se kukolj sabira i ognjem sažiže, tako će biti na svršetku svijeta. Poslat će Sin čovječi andjele svoje, i sabrat će iz kraljevstva njegova sve zavoditelje i zlikovce. I bacit će ih u peć ognjenu. Ondje će biti plač i škrgut zubima. Tada će pravednici sjati kao sunce u kraljevstvu Oca svoga. Tko ima uši da čuje, neka čuje."

Ako nam je teško medju grješnicima, tješimo se nadom u vječno blaženstvo na nebu! U nebeskom Jeruzalemu nema mjesta za grješnike; u Apokalipsi čitamo: "Vani su psi i vračari i bludnice i ubojice i idolopoklonici i svaki, koji ljubi i čini laž" (22,15). U svojoj priči ima Isus pred očima Crkvu u cijelosti i grješni svijet u cijelosti; ovo dvoje rastat će se istom na koncu svijeta. Ipak pojedini kukolj tamani Bog već prije. Već prije Krista bili su u kraljevstvu Božjem kao kukolj razni odmetnici; kažnjavao ih je Bog već na ovom svijetu. U N.Z. diže se hereza iza hereze, apostazija iza apostazije, ali je svaka kratka vijeka, dok je Crkva vječna. Bog Crkvi pomaže, Bog ju izbavlja; ima dana Gospodnjih, manjih sudnjih dana, često u povijesti svijeta. Zato pouzdanja!

U kolokviju molimo se Isusu za sv.Crkvu! Molimo se za obraćenje grješnika! Neka se kukolj prometne u pšenicu! Božja svemoć može i to postići.

PRIČE O GORUŠIČNOM ZRNU I O KVASCU

Mt 13,31-33;Mk 4,30-32;Lk 13,18-21

1.preludij: Može nam kod razmatranja lebditi pred očima slika gorušice. Od sjemenja, što su ga trebali Židovi za svoje palestinske vrtove, sjeme je gorušično najmanje; postojao je poslovični izraz malen kao gorušično zrno. Biljka je otprilike metar visoka. No nedaleko od toploga Jerihona na obali Jordana može čovjek vidjeti gorušicu visoku 3-4m. Arapi govore o gorušici kao o drvetu. Ptice, osobito češljuge i zebe, silno vole gorušično zrnje i lete na gorušicu jatima. - Prema sv.Luki iznio je Isus parabole o gorušičnom zrnju i o kvascu u zadnjoj godini svoga javnoga života. Sva je prilika, da ih je iznosio više puta.

2.preludij: Pouzdanje u Providnost u malim počecima naših svetih nastojanja!

I.- ZRNO GORUŠIČNO.- "Drugu priču iznese im: Kraljevstvo je nebesko kao zrno gorušič no, koje uze čovjek i posija na njivi svojoj. Ono je, istina, najmanje od svih sjemena, ali kad uzraste, veće je od svoga povrća, i bude drvo tako, da ptice nebeske dolaze i borave na granama njegovim" (Mt). Šta nije Isus svoje kraljevstvo isporedio s gorskim hrastom, s cedrom libanonskim ili s kojim drugim divovskim drvetom? Imao je on pred očima više male njegove početke pa je tražio nešto sitno, da njih s njime isporedi. I zaista su počeci Isusova kraljevstva bili neznatni. Sv.Pavao u prvoj poslanici Korinćanima nabraja neuke apostole, ludost križa, slabost apostolsku usred neizrecivih teškoća, neugledne i siromašne prve obraćenike. Židovi su si sasvim drukčije predstavljali dolazak Mesijin, u slavi i moći velikoj, u brzim, velikim pobjedama. Nije takav način Božji.

Da su Židovi htjeli, mogli su vidjeti u St.Z., kako ruka Božja radi polako, premda jako i sigurno. U gorkim nevoljama tješio je prorok Izaija svoje zemljake: "Sjetite se, kako ste rastali iz jednog Abrahama, iz jedne Sare! Tako vas može Bog opet umnožiti iz svih ovih pokolja, iz tog strašnog ratnog haranja" (51,lss. prema smislu). Tako će i Isus polako svoje kraljevstvo raširiti. Samoga su Isusa vodje naroda prezreli kao kamen, koji ne valja, a Isus je postao kamen ugaoni: "Reče im Isus: Zar niste nikad čitali u Pismima: Kamen, koji odbaciše graditelji, ovaj posta ugaoni kamen? Od Gospodina postade ovo; i divno je u očima našim". (Mt 21,42). A kako se krasno razvilo kraljevstvo Božje do kraja svijeta! Kako je postalo drvo velebno! Isto načelo vrijedi za sve naše pothvate oko širenja kraljevstva Isusova. Bog voli, da su počeci neznatni, zato da ne bi tko ljudskim sredstvima pripisivao naše uspjehe, nego da bude očita ruka Božja. Božja "se sila u slabosti potpuno razvija" (2K 12,9). Stoga u slabosti nipošto klonuti!

II.- KVASAC.- "Drugu priču kaza im: Kraljevstvo je nebesko kao kvasac, koji uzme žena i pomiješa u tri mjere brašna, dok sve ne uskisne" (Mt). I prema ovoj priči možemo razmatrati, kako se kraljevstvo Božje razvija polako; možemo i tu raz-

mišljati o tome, kako se razvija iz neznatnih početaka. No glavni smisao parabole jest, da u kraljevstvu Isusovu radi neka tajanstvena sila, koja može, premda je na izvana nešto neznatno, prodrijeti u velike mase ljudske i sasvim ih preobraziti. To je nešto unutarnje. Ne vanjske pobjede, kakove su očekivali Židovi, već unutarnje preobraženje ljudskih duša, to je svrha Isusova kraljevstva. Tu nema ništa nasilno, tvrdo, nego nešto meko, nešto tiho, blago, kao što je prodiranje kvasca u tijesto od brašna. Takovo je djelovanje Duha Svetoga. Kao pomazanje, blago kao melem! Duh se Sveti zove pomazanje u prvoj poslanici sv. Ivana (2,20.27).

Kad je Isus iznio svoju priču, govorio je o budućnosti. Mi možemo sad gledati, kako se u prošlosti priča Isusova ispunila. Kako je divno preobrazio kvasac nauke Isusove poganske narode unutar i preko granica rimskoga carstva! Prodro je u srca, pokvarena poganskim nemoralom, trula poganskom bludnošću, podivljala poganskom okrutnošću. Iskorijenio je njihove stoljetne običaje, ponizio je njihov ponos i njihovu pogansku kulturu. Tko bi očekivao, da će nekoliko stoljeća iza Isusove smrti rimsko carstvo biti kršćansko? Iz ovoga razmatranja moramo opet crpsti pouzdanje, kad želimo obratiti pogane u poganskim zemljama i domaće pogane u domovini. Ne će nikada, pa i ne može iz riječi Božje ishlapiti njezina božanska moć.

<u>III.- MILOST BOŽJA KAO KLICA ŽIVOTA.</u>- Glavni zaključak iz ovih Isusovih parabola za naš duhovni život i za naš apostolat mora biti, da nema druge nego prionuti uz Boga, koji može iz onoga, što je maleno, stvoriti nešto veliko. Ne samo može, nego on običava i voli tako raditi. Zato budimo pred njim barem svojom poniznošću maleni! Tamo gdje je poniznost, tamo radi onaj kvasac evanđeoski, radi milost Božja. Ona proizvodi sve, što je veliko, i u Crkvi i u pojedinim dušama.

Neka bude naša prva briga, da u nama i s nama što više radi milost, što manje pokvarena naša narav, koja bi htjela i u našoj težnji za savršenošću i u našem apostolatu imati riječ! Neka bude u nama milost pogonska sila, u kontaktu s Bogom sva naša jakost! Koliko naših lijepih pothvata ostaje bez uspjeha, jer u njima osim kvasca Božjega radi još neki drugi kvasac, koji je sve drugo prije nego Božji. Imali su sveci tako izvanredne uspjehe, jer su bili ponizni i jer su bili posve Božji: sv. Pavao, sv. Franjo Ksaver i toliki drugi. Nisu računali, da će svojom učenošću ili svojim drugim naravnim darovima obratiti svijet, već je sva njihova nada bila milost Božja, taj divni kvasac duša.

Kolokvij s Isusom ili s kojim od naših velikih apostola ili svetaca! Da se mičem samo kud me milost tjera, radim samo s njome usporedo, te niknem iz svoje malenkosti u Božju veličinu, iz mrtvila svoga u život božanski!

PRIČE O ZAKOPANOM BLAGU I O BISERU

Mt 13,44-46

1.preludij: Može se zaključiti iz evandjelja, da je svoje priče o blagu i o biseru Isus iznio u kući pred samim svojim učenicima, pošto im je protumačio priču o kukolju. Motrimo dakle Spasitelja u krugu učenika, koji ga napeto slušaju!

2.preludij: Neka nam Isus udijeli milost, da njegov dar uvijek visoko cijenimo, vazda neizmjerno zahvalni na svim duhovnim dobrima, kojih smo dionici u njegovu kraljevstvu! "Milosti ću Gospodnje pjevati uvijek" (Ps 89,2).

I.- PRIČA O ZAKOPANOM BLAGU.- "Kraljevstvo je nebesko kao blago sakriveno u polju, koje našavši čovjek sakri, i u svojoj radosti otidje i prodade sve, što je imao, i kupi ono polje." U ratno vrijeme, u teškim danima neprijateljske najezde, ljudi skrivaju svoje dragocjenosti, zlato svoje zakopavaju u sanducima pod zemljom. Pošto je rimski vojskovodja Tito osvojio Jeruzalem, našao je pomoću zarobljenih Židova neprocjenjivo blago, zakopano u zemlju, zlatni i srebrni nakit, razne dragulje (Bell.7,5,2). Ako vlasnik pogine, a da nije nikomu označio mjesto svoga blaga, evo mogućnosti, da se netko iznenada obogati! Takovu mogućnost pretpostavlja Isusova priča. Nemojmo se sablazniti, ako onaj čovjek u paraboli ne radi prema našim pojmovima pravde i poštenja! Isus niti ga hvali niti kori; jedina je nakana Isusova prikazati nam zorno, kako ljudi sve žrtvuju za blago zakopano, i kako moramo isto tako postupati mi, da postanemo dionici neprocjenivih dobara njegova kraljevstva.-

Kako su sjajnim bojama opisivali proroci buduće dane Mesijine! "Tada će se otvoriti oči slijepima, i uši gluhima otvorit će se. Kao jelen skakat će tada hrom čovjek. Jezik će nijemoga klicati. Jer će u pustinji tada provreti voda i u pustari potoci... Ne će ondje biti lavova. Ljuta zvijer ne će ići po njemu" (Iz 35,5s.9). "Vrata Jeruzalema sazidat će se od safira i smaragda, a svi zidovi njegovi unaokolo od dragoga kamenja" (Tob 13,21). "Pripravit će Gospod nad vojskama svim narodima na ovoj gori gozbu najljepših jela, gozbu najplemenitijih vina" (Iz 25,6). "Tada će svjetlost mjesečeva biti kao svjetlost sunčana, a svjetlost će sunčana biti sedam puta veća" (Iz 30,26).

Ove pjesničke slike shvatili su neki o materijalnom blagostanju; proroci su mnogo više mislili na dobra duhovna; nisu našli dosta divnih prispodoba, da pokažu njihovu neizmjernu vrijednost. Prema ovoj sve zemaljsko ne vrijedi ništa. Dosta je, da je čovjek nekako uvidjavan, i bit će voljan slijediti Isusovu opomenu, da sve žrtvuje, samo da si osigura blago Kraljevstva nebeskoga. Već smo mnogo žrtvovali, ako smo se kao svećenici ili redovnici kraljevstvu božjemu posvetili, Nemojmo nikad žrtve požaliti! Otvorimo oči vjere, e da u njima bljesne sjaj suhoga zlata, što smo ga iskopali!

II.- PRIČA O BISERJU.- "Nadalje je kraljevstvo nebesko kao trgovac, koji traži lijepo biserje. Kad nadje jedno dragocjeno zrno bisera, otidje i prodade sve, što je imao, i kupi ga." Ista je pouka Isusova u ovoj priči. Kad se radi o biserju, čovjek ne misli samo na veliku vrijednost, nego se divi takodjer ljepoti i sjaju biserja. Tako postoji u kraljevstvu Isusovu svaka ljepota. Tu je čistoća, s kojom se ne može mjeriti ni dijamant. Tu je sjaj, prema kojemu sjaj sunčani nije ništa. Tu je u svemu sklad, tu su najljepše proporcije, najdivnija harmonija. Crkva je stvorila i glede vanjske umjetnosti nenatkrilive krasote, velebne i prekrasne kuće Božje, u kućama Božjim svakojake umjetnine, za službu Božju pjesme i kompozicije, kojima nema para. Sva je ta izvanjska crkvena umjetnost samo blijeda slika ljepote njezine duhovne, unutarnje. Zaista je kraljevstvo Isusovo kao biserje. Zaslužuje, da ga čovjek traži kao onaj čovjek u Isusovoj priči.

Ako ga imamo bez traženja već od rodjenja, kako moramo biti Isusu zahvalni! Kako bismo bili ludi, da ga zamijenimo za isprazne vrednote, koje nam nudi svijet, kao Ezav, kad je za zdjelu leće prodao prava svoga prvorodstva! Čuvajmo se, da pred našim bolesnim očima sjaj toga biserja ne potamni, da ne bismo zaboravili na njegovu veliku vrijednost! Čovjek mora biti stručnjak, da vidi, koliko biser vrijedi. Bit ćemo stručnjaci za biserje duhovno, ako nam strasti ne pokvare očiju, i ako duhovna dobra stalno motrimo i kušamo, Bogu zahvalni. Koja još nemamo, kupimo od Isusa, kao biserje pošto poto! Ne ćemo žaliti. Ako ne kupimo, to će nas skupo stajati.

III.- GDJE SE NALAZI BLAGO ZAKOPANO,PREDRAGOCJENI BISER?- Odgovor je jasan. Govor je o kraljevstvu Božjem, o Crkvi Isusovoj; Isus o njoj zbori unaprijed. Njegovi slušatelji mogli su se pitati, dali će im Isus uistinu dati sve, što im obečava. Iza dvije hiljade godina možemo se mi lako uvjeriti, da je Isus zaista donio ljudima blago, dragocjeni biser. Gdje može čovjek doći do smirenja kao u sv.Crkvi? Gdje može naša duša biti tako sretna kao kod Isusa? Istina, mnogi ljudi Isusa ostavljaju, tražeći sreću drugdje; da li ju zaista nalaze? Napadaju se načela kršćanska, kao da će se na drugim načelima stvoriti čovječanstvu ljepša sreća. Šta nam veli na to iskustvo? "Začudi se tomu, nebo, i zgrozi se i zaprepasti! veli Gospod. Jest, dvostruk je grijeh počinio moj narod: ostavili su mene, izvor žive vode, da kopaju sebi čatrnje, raspucane bunareve, što ne drže vode" (Jr 2,12s.). Priče o blagu i o biserju ispunit će se najtočnije na nebu, no vrijede i za ovaj naš zemaljski život; za ovaj život takodjer nauka je Isusova pravo blago zakopano, pravi biser. Iskusili smo u kraljevstvu Isusovu, da nas Isus nije prevario, kao što varaju katkad njegovi protivnici svoje sljedbenike.

Kolokvij s Isusom! Puno se molimo, da spoznamo "neistražljivo bogatstvo Kristovo" (E 3,8), i da nam sve drugo bude kao šteta, kao blato!

PRIČA O MREŽI S RIBAMA

Mt 13,47-50

1.preludij: Priča nam govori o velikoj mreži, koja se latinski zove sagena. Može biti duga 400-500m. S jedne strane obješeni su po rubu kamenčići ili kuglice od olova. Taj rub roni u vodu. Po drugom rubu pričvršćeni su komadi pluta; taj se rub diže na površinu vode. Iz svojih čamaca spuštaju ribari mrežu u vodu u veliku polukrugu, tako da dva kraja dopru do obale. S obale napokon vuku jake ruke ribara punu mrežu prema sebi. Iz mreže vade ribu; što ne valja, bacaju natrag u vodu. To nam je slika onoga, što se zbiva u kraljevstvu nebeskom.

2.preludij: Da se sa strahom i trepetom brinem za spasenje svoje duše! Što sam član sv.Crkve, to još nije absolutno jamstvo, da ću se spasiti.

I.- APOSTOLI - RIBARI.- "Nadalje je kraljevstvo nebesko kao mreža, koja se baci u more i zahvati od svake ruke ribe." Više je puta Isus osvajanje duša isporedio s ribolovom. Značajno je, da su njegovi apostoli bili velikim dijelom ribari. A zvao ih je, da postanu ribari duša. Za ribe nije baš sreća, ako se uhvate u mrežu; za duše nema sreće veće nego ako ih Isus ulovi u svoje mreže. Ribarima služi riblje pomanjkanje pameti, da im se mreže napune. Isus naše duše ne vara, nego ih na lijep način uvjerava. Nema tu ništa nasilno.

Osvajanje je duša bitno u kraljevstvu Isusovu. Ako ima drugih religija, koje se za svoje širenje ne brinu, ili se možda zatvaraju u sebe i druge samo preziru, mi se moramo barem moliti, da se svi ljudi obrate. Sv.Pavao nas opominje: "Molim dakle prije svega, da se čine prošnje, molitve, zagovori, zahvaljivanja za sve ljude... Ovo je dobro i ugodno pred Bogom, Spasiteljem našim, koji hoće da se svi ljudi spasu i dodju u poznanje istine" (1T 2,1-4). Apostolat u Crkvi nije samo diletantski, kao kad tko za zabavu udicom peca ribu. Ima u Crkvi i posebna apostolska, misionarska služba, kao što ima u svijetu ribara po zanatu. I velike planove apostolske nadahnjuje Duh Sveti svojoj Crkvi, kao što i ribari imaju velike mreže i u ribarskoj zajednici hvataju ribe. Gledajmo, da se i mi u Crkvi napunimo apostolskim duhom, kad prema riječima Isusovim kraljevstvo nebesko jest i mora biti kao mreža! Apostolstvo molitve, zanimanje za misije, pomaganje misija, kršćanski utjecaj na svakog čovjeka, s kojim dolazimo u dodir, to mora biti naša stalna briga, ako želimo biti Isusu što sličniji i što miliji, suradnici Božji (1K 3,9), suradnici istine (3Iv 8).

II.- U MREŽI BOŽJOJ IMA SVAKOJAKIH RIBA.- Znali su Isusovi apostoli, koliko ima raznih riba u Genezaretskom jezeru; dandanas razlikuju stručnjaci koje 22 vrste riba u onom jezeru. Sve se mogu jesti. No za Židove bila je neka vrsta soma, što živi u tom jezeru, nečista životinja. Nju bi bacili natrag u vodu. Isus veli ovako: "Kad se napuni, izvuku je na obalu, i sjednu te odabiru dobre u posude, a zle bacaju napolje."

U ovoj priči uči nas Isus, kao u priči o kukolju, da će u Crkvi biti grješnika do svršetka svijeta. Neki su Židovi bili drukčijeg mišljenja glede mesijanskog kraljevstva. Isus nam kaže istinu posve jasnu.

Razmatrajući o kukolju na njivi Božjoj, razmišljali smo, koliko kukolj često škodi pšenici, koliko joj barem smeta. Ovdje se možemo zaustaviti kod misli, kako biti član sv. Crkve još ne znači, da je čovjek siguran, da će se spasiti. Nije baš potrebno, da se vjernik odmetne od Isusa ili od Boga. Može vjeru svoju sačuvati, može ostati u Crkvi do smrti, a usto može zbog svojih grijeha biti ud mrtav, bez života milosti; ako u tom stanju umre, nema mu spasa. On je u mreži Božjoj loša riba; kad dodje vrijeme, izbacit će se. Izmedju riba i duša razlika je ta, što su ribe od početka dobre ili loše, dok duše obično u dobrom stanju postaju kršćanske; kvare se kasnije. Mogu se i sami ribari pokvariti. Jedan je od prvih ribara duša, Juda Iškariotski, propao, pošto ga je Isus s drugim apostolima poslao, da čini čudesa, izgoni djavle, propovijeda evandjelje. Slušajmo dakle ozbiljno opomenu sv.Pavla: "Gradite spasenje svoje sa strahom i drhtanjem" (F 2,12).

III.- DIOBA DOBRIH I LOŠIH RIBA. - Koji je završetak Isusove priče? Evo Isusovih riječi! "Tako će biti na svršetku svijeta. Izići će andjeli i odijelit će zle od pravednih. I bacit će ih u peć ognjenu; ondje će biti plač i škrgut zuba." Svih grješnika nestat će iz kraljevstva Isusova istom na svršetku svijeta, kada će se sv.Crkva kao Crkva slavna preseliti u nebo. Svima grješnicima bit će tada mjesto u ognju vječnom; sudbina će njihova biti plač i škrgut zuba. Nek sada govore oholo, nek se hvastaju, neka na Boga hule, nek grde pravednike, sve će se to pretvoriti u vječni škrgut zuba, vječnu zdvojnost, vječnu strašnu kaznu.

Isus govori o općenitom, konačnom obračunu; ima prije sudnjeg dana mnogo drugih Božjih obračuna; svaki grješnik za sebe doživljava Božji obračun na dan svoje smrti. Pravda Božja radi bez prestanka, kažnjava grješnike i izbavlja pravednike iz njihovih pandja. Ipak nemojmo željeti zlo nikomu! Želimo i lošim ribama ono, što smo razmatrajući o kukolju željeli kukolju." Nek se kukolj na njivi Božjoj pretvori u pšenicu! Neka i ribe nevaljale u mrežama Isusovim postanu ribe valjane! Mi sami ako što vrijedimo, čuvajmo se, da ne obljutavimo. Mlitavoj duši prijeti se Isus, da će je ispljunuti iz svojih usta (Apk 3,16).

Kolokvij neka bude s Isusom, ali posve u duhu apostolskom, u duhu ljubavi prema svim neumrlim dušama!

PRIČA O DOMAĆINU,KOJI IMA I DAJE

Mt 13,51s.

1.preludij: Isus je još uvijek u kući sam sa svojim učenicima, po svoj prilici u kući Petrovoj u Kafarnaumu, gdje je učenicima protumačio svoje priče o kraljevstvu nebeskom. Sada svoj govor završava, sprema se, da ode drugamo. Slušajmo ga i mi i gledajmo, dok govori ono, o čemu ćemo razmatrati!

2.preludij: Da radim apostolski, koliko mogu, i da u tu svrhu obilujem znanjem o kraljevstvu Isusovu!

I.- TEMELJITO RAZUMIJEVANJE ISUSOVIH PRIČA O KRALJEVSTVU.- Evo što je Isus rekao, pošto je svršio svoje priče o kraljevstvu Božjem! "Razumjeste li sve ovo? Rekoše mu: da, Gospodine." Isusu je mnogo stalo do toga, da njegovi učenici, budući vjesnici evandjelja i upravitelji njegove Crkve, dobro shvate tajne kraljevstva njegova. Zato je njima sve napose tumačio; zato je pred njima samima iznio neke parabole o svojem kraljevstvu; zato im je udijelio takodjer obilje milosti, unutarnjeg rasvijetljenja. Sjetimo se njegovih riječi: "Vama je dano da znate tajne kraljevstva nebeskoga!" Crkva Isusova zove se kraljevstvo nebesko, ne samo Crkva slavna na nebu, nego i Crkva vojujuća na zemlji. Isusove prve priče o tom kraljevstvu iznio je Isus skupa u isto vrijeme. To je jedan od njegovih važnih govora kao govor na gori. Učenici zahvalno i radosno odgovaraju, da su sve dobro razumjeli.

Možda je njihovo razumijevanje bilo ipak još donekle nesavršeno; radilo se tada o nekoj budućoj stvari, koja se još nije vidjela. Ako apostoli nisu baš svega razumjeli, mogu se lako ispričati. Nas, koji živimo u stvarnosti, koju je Isus proricao, i poznajemo njezinu povijest od dvije tisuće godina, nas ne će Isus tako lako ispričati, ako još ne shvaćamo njegovih priča. Od strasti nam se zamračuje razum, pa možda još ne vidimo važnosti riječi Božje, tako jako istaknute u Isusovim pričama; ne uzdamo se dosta u božansku silu, koja buja i kipi u riječi Božjoj, ne ši-rimo dosta riječ Božju medju ljudima. Nestrpljivi smo prema kukolju na njivi Božjoj, želimo, da ga Bog silom počupa i baci u peć ognjenu, premda je Isus navijestio, da će do sudnjega dana biti grješnika na svijetu. Uronimo samo u duh Isusovih parabola, poduhovimo sve svoje misli i želje, strpimo se, pa ćemo gledati bujan i divan razvitak kraljevstva Božjega na zemlji i dočekati njegov trijumf na nebu!

II.- DUHOVNO BOGATSTVO ISUSOVA APOSTOLA.- "Reče im: Zato je svaki književnik, koji je izučio istine kraljevstva nebeskoga, kao domaćin, koji iznosi iz svoje komore novo i staro." Književnik se ovdje ne razumijeva židovski književnik, nego apostol, koji ima potrebno znanje. Apostoli mogu donekle biti svi, moraju biti svećenici. Svakomu se pruža prilika da bližnjega diže u dobru, i da ga sve bolje pouči o stvarima naše sv.vjere. Učinit će sve to bolje, što je bolje izučio istine kraljevstva nebeskoga, slušajući pouke, propovijedi, razmatrajući, svojim svetim življenjem zaslužujući sebi od Boga mnoga rasvjetljenja.

On iz riznice svoje duše iznosi svašta korisno. Što on prema riječima Spasiteljevim iznosi novo i staro, to može značiti, da ima svega, da je bogat. I zaručnica veli u Pjesmi nad pjesmama, da je sačuvala za zaručnika voća novoga i staroga (7,14). Štošta ima ona u svojem podrumu. Gledajmo i mi, da budemo duhovno bogati, kao što veli sv. Pavao, "kao siromašni, a mnoge obogaćujući!" (2K 6,10). Sebi primijenimo, što piše Pavao Korinćanima: "Tako i vi, budući da revnujete za duhovne darove, nastojte da obilujete onima, koji su za duhovni napredak Crkve!" (1K 14,12). Pavao misli na duhovne darove izvanredne, na karizme; nama toga možda Bog ne će dati; ali da će nas rasvijetliti, ako to od njega tražimo, osobito ako tražimo radi bližnjega, o tome nema sumnje.

III.- RAZBORITOST ISUSOVA APOSTOLA.- One riječi Isusove, da apostol iznosi iz svoje riznice novo i staro, tumače drugi, ne o njegovu bogatstvu duhovnom, nego o njegovoj razboritosti, uvidjavnosti. Novo i staro razumijevaju onda o St. i N. Zavjetu, ili o drugim novim i starim stvarima. Razborit apostol ne iznosi sve bez razlike, nego svaku pametnu riječ prema potrebi bližnjega. Sad će biti više moderan, zato da zadovolji jedne, sad će iznijeti nešto iz stare povijesti, da zadovolji druge. Ne će prezirati novih metoda, ali ne će se ni starih stidjeti, ako vidi, da će koristiti. Gleda samo, kako će bližnjega poučiti, ne kako će se on sam pokazati. Sv.Pavao nije htio znati medju Korinćanima drugo nego Isusa Krista, i to raspetoga. To je sigurno bilo najbolje. Njegov suradnik Apolo propovijedao je medju njima više učeno, služio se znamenitim aleksandrijskim metodama; ne smijemo ni njega osuditi, ako je imao dobru nakanu.

O nakani sve ovisi. Sv.Franjo Ksaver nije se stidio igrati se s mornarima, da ih predobije i da iza igre doda pobožnu pouku. Tko revnuje za Boga i za spas duša, bit će ingeniozan, da nadje ono, što je zgodno za apostolski uspjeh. Ipak se ne smije uzdati u sebe, nego se mora truditi, da izuči istine kraljevstva nebeskoga, kako uči Isus. Ovo je razmatranje najkorisnije za svećenike, ali je korisno i za svakog drugog, jer svaki, ako hoće, može riječju i primjerom koristiti dušama. Nek bude samo duhovno bogat, revan i razborit!

Molimo Isusa u kolokviju, neka i nama udijeli milost da znamo tajne kraljevstva njegova, a svoje znanje mudro i gorljivo iskoristimo na dobro bližnjega!

OLUJA NA JEZERU

Mt 8,23-27;Mk4,35-41;Lk 8,22-25

1.preludij: Površina Genezaretskog jezera prostire se neko 200m niže no površina Sredozemnoga mora. Zato je podneblje oko jezera dosta vruće. Unaokolo dižu se visoki brežuljci, gorske gudure spuštaju se prema jezeru. Na sjeveru uzdigao Hermon svoju glavu zamalo do 3.000m visine. U tom položaju izloženo je jezero jakim vjetrovima, pod kojima se talasa i pjeni, najviše tamo oko veljače. Tako dunu iznenada vihar, kad je Isus navečer iza svojih priča o kraljevstvu Božjem htio prijeći na drugu stranu jezera. F.Prat D.I. opisuje oluju, koju je on sam na istom jezeru doživio. Mornari, videći opasnost, brzo skupiše jedra, zapjevaše neku tugaljivu melodiju te počeše veslati prema obali. To su valjda htjeli učiniti i u ladji Isusovoj, no valovi su bacali u nju toliko vode, da je stala tonuti. Što Isus mirno spava. Motrimo njegov mir, ujedno silno uznemirenje njegovih učenika, koji ga bude vičući! Isus ustaje, zapovijeda vjetrovima, nastaje tišina velika.

2.preludij: Isprosimo si milost pouzdanja u Isusa, i kad se čini kao da spava, kad da ga za nas nije briga!

I.- OLUJA.- Onoga istog dana, kad je Isus iznio svoje priče o kraljevstvu Božjem, navečer on zapovijedi, da se ladjom krene na drugu obalu jezera. Zar ne predviđa oluje? Nema sumnje, da ju predviđa, pače on ju hoće, zato da svoje učenike pouči, kako Crkva, o kojoj je cio dan propovijedao, ne će nastradati ni u kakvoj oluji. Brzo, bez posebnih priprema, Isus ulazi u ladjicu. Narod ne će da Isusa ostavi, nego se ukrcava u druge ladjice. Drago je to Isusu; nek svi budu svjedoci njegova čuda!

Možda se hvata već mrak, kad li nebo potamni još većma od tmastih oblaka, koji su ga možda prekrili. Huče vjetar, igraju valovi, vragolasto, zloslutno, skaču preko ladje, koja škripi, prevrće se tamo amo, sve je punija vode. Svi su zaposleni, da vodu posudama opet izbace, ali su valovi brži od ljudskih ruku.

Živa je to slika onoga, što se često zbiva u životu Isusovih učenika. Sve unaokolo tama, bjesna igra podivljalih elemenata, a svi naši napori kao da su uzalud. Sv.Crkvu htjeli bismo vidjeti kao kulu na klisuri, a pričinja nam se kadkad kao ladjica u oluji, koja će skoro biti pod vodom, i mi s njome. Ne preostaje nam drugo nego da oči podignemo prema nebu, prema Bogu. To onda svakako učinimo! Nije oluja tu, da mi propadnemo, nego da se sruše naši lažni osloni, te bude Bog sva jakost naša.

II.- ISUS SPAVA.- Isus je sustao. Čitav je dan propovijedao; u onoj navali brojnih slušatelja nije došao do potrebnoga mira. Sad u ladjici on leži na jastuku i spava. Spava, dok bjesni oluja i postaje sve jača. Krika i vika preplašenih ljudi njega ne budi. Nama ne bi se ni drijemalo u tolikoj neprilici. Jeli Isus zbilja tako izvanredno izmoren? Možda

A možda samo hoće da spava i ne će da se probudi, zato da prokuša pouzdanje svojih učenika. On, Sin Božji i čudotvorac na glasu, izgleda najslabiji na ladji. Drugi rade što mogu, da se spase; on kanda je nejače, preslabo za bilo koji posao. Ako munja sijevne i rasvijetli njegovo lice, kako čudan prizor! Isus leži tako spokojan; s njegova lica ne odrazuje se ni strah ni briga, niti briga za učenike. Možebit koji učenik malko mrmlja u svom srcu: koja se majka ne bi nagonski probudila, da je dijete uz nju u teškoj pogibelji? A Isus spava u toj zdvojnoj vrevi!

Eto opet slike onoga, što se nerijetko dešava u našem životu! Ne uzdamo se više ni u što zemaljsko; sve nas je izdalo. Ali nam je teško, preteško, kad se čini, da nas ni dragi Bog ne čuje, kao da je zaspao i na nas zaboravio! Učenici su ipak Isusa napokon probudili. Možda su ga rukama drmali; barem su mu vikali u uši: "Gospodine, izbavi nas, propadosmo!" (Mt), "Učitelju, zar ti ne mariš, što ginemo?" (Mk), "Učitelju, učitelju, izgibosmo!" (Lk). Zapravo Isusa nisu probudili drugi, nije se ni sam probudio kao drugi; duša mu je i u snu bila budna, blaženo gledajući Boga. Nije on spavao kao slabićak, već kao junak Božji, koji se i spavajući smije svima pogiblima.

Kao Bog on uopće ne spava. "Gle, ne spava niti drijema čuvar Izraelov" (Ps 121,4). Kad se nama čini da spava, to biva zato, što su naše oči preslabe da vide u Božje daljine, da rone u Božje dubine; previše smo ljudi, da dokučimo djelovanje božansko. Vapimo k Bogu, da osjetimo blagu ruku njegovu, dobijemo od njega shvaćanje nadnaravno, duhovne mikroskope i duhovne dalekozore! Uzdajmo se mnogo i vidjet ćemo, barem na nebu, koliko je Bog za nas radio, kako je nad nama vazda bdio!

III.- ISUS STIŠAVA OLUJU, KORI UČENIKE.- Isus ustaje, gleda u nemirne valove kao kad otac gleda nestašnu djecu, gospodar sluge, što se svadjaju; za čas će ih on ušutkati. Isus se zaprijeti vjetru i jezeru: "Zašuti, umukni!" "I postade tišina velika." Kako ne bi? Pred samim pogledom Isusovim, pred samom voljom njegovm stišala bi se najstrašnija oluja. Stišalo se jezero, čini se, u tren oka; ako se čudo dogodilo još za vida, mogao se čovjek gledati u mirnoj vodi kao u zrcalu. Čudili se svjedoci: "Tko je taj, da mu se pokoravaju vjetar i more?"

Izbavio je Isus svoje učenike, ali ih je takodjer ukorio:" Zašto ste tako strašljivi? Zar još nemate vjere?" Kako da se utopi obećani Mesija, Sin Božji, on i njegovi apostoli s njime? U samom čudnom spavanju Isusovu morali su apostoli razabrati, da se radi tek o kušnji njihove vjere. Imajmo barem mi, barem sada iza dvije tisuće godina, jaču vjeru u Isusa i u njgovu Crkvu, nad kojom sigurno on bdije!

Kolokvij neka bude kolokvij pouzdanja s Isusom, našom nadom u svim olujama života!

BJESOMUČNI U ZEMLJI GERAZENSKOJ

Mt 8,28-34;Mk 5,1-20;Lk 8,26-39

1.preludij: Od Kafarnauma trebao je Isus do istočne obale jezera ladjom jedno dva, tri sata. Oluja je po svoj prilici skrivila znatno zakašnjenje. Medjutim se spustila nad jezero tamna noć, koju apostoli, sva je prilika, iskoristiše za ribarenje. Kad u svanuće pristadoše uz obalu, izadje odmah Isusu u susret čovjek bjesomučan. Sv.Matej veli, da su bila dva, no kako Marko i Luka spominju samo jednoga, bio je ovaj sigurno glavni, pa ćemo i mi samo o njemu razmatrati. Bio je to strašan čovjek: go kao divljak, stanovao je u grobovima; obronci su gora puni pećina, koje služe kao grobnice, a siromasima takodjer kao stan. Bjesomučni se čovjek klatario po gorama i strašno urlao. Ljudi bi ga čestoput svezali, ali badava; on bi nadčovječnom snagom raskidao sve lance i konope. Ktome bi nesretnik još kamenjem sam sebe tukao.

Kako je na istočnoj obali pogorje udaljeno od jezera par stotina metara osim na jednom jedinom mjestu, jamačno se na tom mjestu dogodilo ono, o čemu razmatramo. Krmci, u koje će djavli unići, navalit će niz obronak u jezero. Prema svemu tomu motrimo u duhu Isusa na obali, a pred njim opsjednutoga čovjeka kako najprije bulji u Isusa ludjačkim, djavolskim pogledom, zatim pada ničice te urliče svoj čudni pozdrav!

2.preludij: Molimo se Isusu, da nas očuva svakog utjecaja sotonina!

I.- OPSJEDNUTI ČOVJEK.- S pravom se naziva djavao neprijatelj roda ljudskoga. Njegovom su zavišću pali naši praroditelji, pretvorila se zemlja u suznu dolinu. On je skrivio, što svi umiremo, a prije smrti toliko trpimo. I još uvijek on nama škodi, koliko samo može. Vjerojatno je,da Bog dopušta opsjednuća zato, da nam zorno prikaže zlobu djavolsku. Vjerojatno imao je istu svrhu Isus, kad je iza propovijedi o kraljevstvu Božjem odveo svoje učenike u zemlju gerazensku, samo da vide čovjeka opsjednuta i njegovu neopisivu bijedu. U kraljevstvu Božjem rastemo kao pšenica za žitnice Božje, gdje će se pravednici sjati kao sunce. Sudbina je kukolja sotonina plač i škrgut zuba u peći ognjenoj.

Ako na ovom svijetu sotona svojim glupanima pušta nešto naslade, to on čini preko volje. Najradije bi on i ovaj svijet pretvorio u pakao, učinio nas sve nalik na onoga opsjednutog jadnika, koji je bio više mrtav nego živ, mrtav za sreću, živ tek toliko, da bude strah i trepet žiteljima onih predjela.Od njega svratimo pogled na sebe i znajmo, da je naše stanje kukavnije i zdvojnije od njegova, kadgod se griješeći predajemo sotoni! Daleko od nas, štogod vonja grijehom, djavlom, paklom! Napunimo se miomirisom Kristovim i oko sebe ga širimo!

II.- SUSRETAJ ISUSOV S OPSJEDNUTIM ČOVJEKOM.- Opsjednuti je nevoljnik pred Isusom vikao iza glasa: "Što ja imam s tobom, Isuse, Sine Boga svevišnjega? Zaklinjem te Bogom, ne muči me!" (Mk). "Zar si došao amo, da nas mučiš prije vremena?" (Mt). Znao je sotona, da će se jednoć učiniti kraj njegovu kraljevstvu na zemlji, i da će on na svršetku svijeta

biti zauvijek otjeran od izabranika Božjih. Pred tom perspektivom on dršće, želi što dulje zavoditi i upropašćivati ljude, Bogu kvariti račune. O, da nam se otvore oči, te vidimo, kako taj zlikovac zlobi i pakosti, kako nas lukavo vara! Sv.Petar nas opominje: "Budite trijezni i bdijte; jer protivnik vaš djavao kao ričući lav obilazi, tražeći, koga da proguta" (1P 5,8).

Odveć ga se ipak nemojmo bojati! Imamo Isusa, koji je jači. Dok je u nama riječ Božja, o kojoj nam je govorio Isus u svojim pričama, lako ćemo nadvladati nečastivoga (isp.1Iv 2, 14). Ali onaj opsjednuti čovjek nije toliko pri sebi,da bi što mogao protiv djavla. Isus će sam svršiti sav posao. Zapovijeda djavlu, pita ga za ime, čuje, da mu je ime Legija, jer ih ima mnogo. S dopuštenjem Isusovim sva ta četa djavolska ulazi u krd svinja, i krd savkoliki - oko 2.000 komada - strovaljuje se u jezero.

Može nam to biti slika/afera ljudskih sa djavlom: svršetak im je smiješan, bedast, nizak, možda baš s krdmadma, i pod vodom. Tako već na ovom svijetu, a šta istom na drugom!

III.- STANOVNICI ZEMLJE GERAZENSKE MOLE ISUSA DA ODE.- IZLIJEČENI ČOVJEK HOĆE DA PODJE ZA ISUSOM,ALI MU ON NE DA.- Obaviješteni u dogadjaju, žitelji onoga kraja sjatili se oko Isusa. Gledaju čovjeka, prije opsjednuta, sad pristojno odjevena i mirna; tom se raduju. Ipak im je žao njihova blaga, što se utopilo u jezeru. Bez valjana, važna razloga Isus im sigurno nije pripustio tu veliku štetu. Ne pitaju oni za razlog; pogani su, vole ostati pogani; imućni su, ne da im se žrtvovati radi Isusa nešto od svoje imovine. Mole Isusa, da se udalji od njih. Isus odilazi. Čuvajmo se, da ne bi i nas tako ostavio! Molimo ga, da otkine naše želje od svake zemaljštine, podigne ih k nebeskim dobrima, i tako kod nas ostane!

Čovjek nekada opsjednut hoće da ide s Isusom. "Ali ne dopusti mu, nego reče: Idi kući svojoj, k svojima, i javi im, šta ti je učinio Gospodin i kako te je pomilovao. I otidje i poče propovijedati u Dekapolisu, šta mu učini Isus, i svi su se divili." Da bude stalan pratilac Isusov, za to nije bio sposoban; ponizno i revno uživio se u ulogu, koju mu je Isus dodijelio. Revnujmo i mi za Isusa, a radimo za njega tamo, gdje nas on hoće imati, ne u službama, za koje nismo sposobni, nego u onima, koje nam nalaže volja Božja!

Molimo Isusa u kolokviju za milost, da s njime junački vojujemo protiv svakoga djavolskog utjecaja u svijetu.

Četvrtak iza XIII.nedjelje po Duhovima

JAIROVA KĆI

Mt 9,18s.23-26;Mk 5,21-24.35-43;Lk 8,40-42.49-55.

1.preludij: Na početku ovoga razmatranja možemo stvoriti u mašti lijepih slika, na pr. kako narod, po svoj prilici u Kafarnaumu, nestrpljivo čeka Isusa, kako ga veselo pozdravlja, kad s ladje stupa na kopno, ali takodjer kako se iz te radosne svjetine čuje turobni glas oca Jaira, koji pred Isusom pada ničice i moli ga za svoju kćerku, koja kod kuće leži u zadnjim trzajima.- Druga slika: Isus se kroz gradske

ulice polako primiče kući Jairovoj, polako radi velike gužve i brojne svoje pratnje; uz Isusa korača zabrinuti otac.- Treća slika: U kući, punoj ljudi, gdje svirači sviraju žalosne melodije i narikače nariču, Isus stoji u sobi pred mrtvom djevojkom, sam s roditeljima i trojicom izabranih apostola. Hvata djevojku za ruku, poziva ju natrag u život, vraća ju radosnim roditeljima.

2.preludij: Pouzdanje u Isusovu svemoć i u njegovo milosrdje!

I.- ČEZNUĆE NARODA ZA ISUSOM.PONIZNA MOLITVA JAIROVA.- Pročulo se, kako je Isus stišao oluju na jezeru; možda se tko takodjer prije Isusa vratio iz zemlje gerazenske i javio o onom bjesomučnom čovjeku, pravom djavlu i strahu sve okolice, kako ga je Isus oslobodio od nečistoga duha. Narod se oduševljava, čezne za Isusom, nestrpljivo gleda na pučinu, ne će li se skoro pojaviti Isusova ladja, a na njoj Isusov mili lik. Skoro im se želja ispuni, opet imaju Isusa u svojoj sredini. Šta misli Isus o njihovu oduševljenju? Možda mu se ne dopada sasvim, jer ima tu previše čežnje za senzacijom, za čudesima, bez ozbiljne volje za popravu života. Isus je ipak prema narodu blag i dobar, čini što može, da pročisti narodove želje. Čeznimo i mi za Isusom, ali s nakanama što čistijim,koje će obradovati njegovo božansko srce! Čeznimo za Isusom kao učiteljem svojim, kao za svojim uzorom, čije ćemo kreposti nasljedovati, za Isusom kao izvorom svake milosti, koja će nas okrijepiti za svako dobro djelo!

U Kafarnaumu probija se netko kroz svjetinu; otmjen je to čovjek, predstojnik zbornice. No on se na svoje dostojanstvo ne obazire, pred Isusom se baca na zemlju. Neka ga u tom položaju vidi sav narod, neka ga vide Isusovi zlobni neprijatelji, farizeji i književnici! On - Jair mu je ime - on za to ne mari. Ponizuje se pred Isusom, samo da od njega sebi isprosi veliku milost, čudo veliko, ozdravljenje kćerke jedinice, djevojke od dvanaest godina, koja u taj čas već umire, ako je uopće još živa. Isusu se svidja pouzdana i ponizna molba Jairova. Hoće da ju usliši. Odmah kreće prema Jairovoj kući. Neka bude i naša molitva pred Isusom što poniznija i puna pouzdanja!

II.- NA PUTU PREMA JAIROVOJ KUĆI.- Jairu se strašno žuri. A zašto mu Isus ne pomaže na licu mjesta, liječi mu ili uskrisuje kćerku izdaleka? Bit će da je tomu kriv sam Jair. Lijepo je njegovo pouzdanje, ali nije savršeno. Savršenije se uzdao onaj poganski satnik, koji je tako divno molio Isusa: "Gospodine, nisam dostojan, da unidješ pod krov moj, nego samo reci riječ, i ozdravit će sluga moj!" Jair moli Isusa, da dodje i metne ruku svoju na djevojku. Isus želi najprije, da Jairovo pouzdanje okrijepi i usavrši. Jair bi volio krilima letjeti, na krilima donijeti Isusa u svoju kuću. Ali evo nezgodne stiske! Bujica ljudi ide ulicom, ne da Isusu, da se požuri, a kamoli da poleti. Osjetljiva je to kušnja za pouzdanje Jairovo. Ktome još zakašnjenje zbog žene, koja boluje od krvotoka.

Napokon najgore: "Dodje netko iz kuće predstojnika zborničkoga govoreći mu: Umrla je kći tvoja, ne trudi

dalje Učitelja" (Lk). Jadnog li oca Jaira! Ipak očajati ne može, kad ga tješe riječi Isusove : "Ne boj se, samo vjeruj, spasit će se!" Zar ne radi Isus često i s nama tako? Oklijeva dolazeći nam u pomoć, pripušta, da medjutim nekako sve propadne, ali on tako ne radi zato, jer za nas ne mari, nego zato, jer mi još premalo marimo za njega, premalo nam duša hoće, traži, grli njega samoga. Iz očaja baca nas u očaj, dok više ne vidimo oslona nego u njemu, a na njega se oslonimo pouzdanjem nepokolebivim.

III. - ČUDO U JAIROVOJ KUĆI.- Tu se već svi spremaju za sprovod. Čuje se plač, narikače nariču, sad jedna sad druga udarajući u cimbale i neke daščice. Kad Jair stupi u svoju kuću kao kuću žalosti, stupi pred svoju zdvojnu ženu, pred mrtvo tijelo svoje jedinice, osjetio je udarac najteži, udarac kadar da posve obori njegovo pouzdanje. A šta radi Isus? Najprije tjera iz kuće narikače i svirače, koji sviraju na frule žalosne melodije. "Što vičete i plačete? Djevojka nije umrla, nego spava." Isusove riječi pobudjuju smijeh. Ne razumiju ljudi, da nema smrti u kući, u koju je ušao početnik života; ako ima, smrt bit će njemu kao san; kao iz sna probudit će Isus Jairovu kćerku.

Sam s njezinim roditeljima i s trojicom svojih najmilijih apostola ulazi k njoj, hvata ju za ruku, zapovijeda: "Talita, kumi"! "Djevojko,ustani!" Roditeljima, koji su ukočeni od straha, a opet izvan sebe od radosti, veli Isus, nek dadu jesti djevojci; opet je živa,posve zdrava. Kao u šali učinio je Isus izvanredno čudo. Ipak on ne će da se o tom govori. Ne će senzacije, koja bi mogla škoditi njegovu djelovanju.Od Jaira i njegove obitelji hoće samo vjeru i toplu, poniznu zahvalnost. To prikažimo njemu i mi, kadgod nas usliši!

Kolokvij neka bude s Isusom! Ako čudo u kući Jairovoj ne djeluje na nas jako, razgovarajmo s Isusom kao početnikom života nadnaravnoga! Molimo ga, da čudom još većim taj život u nama očuva, da nam se nikada ni za čas ugasi! Neka ga okrijepi, što više može!

Petak iza XIII, nedjelje po Duhovima

ŽENA,KOJA BOLUJE OD TEČENJA KRVI

Mt 9,20-22;Mk 5,25-34;Lk 8,43-48

1.preludij: Kroz tijesne ulice grada Kafarnauma provlači se povorka za Isusom prema kući Jairovoj. U gustom mnoštvu gura se do Isusa neka bolesnica, dotiče se rese na Isusovu plaštu, odmah osjeća, da je ozdravila. Isus pita, tko ga se dotakao. Žena pada pred njim na zemlju i priznaje sve.Isus ju tješi.

Kad se već spominje Isusovo odijelo, predstavimo si Isusa kako je prema običaju odjeven! Na glavi nosi maramu, koja mu pada na ramena; privezana je pantljikom oko čela. Nosi Isus dugu vunenu košulju, koja mu seže do gležnja. Opasan je pojasom. Na nogama nosi sandale bez čarapa.

Preko donje haljine zaogrnut je plaštem, zapravo jednostavnim četverokutnim pokrivačem od vune. Na četiri kraja svoga plašta imali su Židovi pričvršćene kite ili rese, točno prema zakonu, koji glasi ovako: "Gospod zapovjedi Mojsiju: Daj sinovima Izraelovim ovaj naputak: Neka stave sebi rese na skutove haljina svojih, oni i buduća koljena njihova, i na svaku resu neka metnu vrpcu od skerleta plavoga! Ovo je svrha resama: Imate se sjetiti, kad ih vidite, svih zapovijedi Gospodnjih, da ih vršite i da se ne zanosite za požudama svojih srdaca i očiju, što vas tako lako zavode na otpad" (Nu 15,37-39;isp.Dt 22,12). O načinu kako se prave rese, izmislili su sitničavi književnici mnogobrojne propise; oni sami i farizeji voljeli se isticati resama upadno velikim (Mt 23,5). Prema sv.Luki dotakla se ona bolesnica rese na plaštu Isusovu.

2.preludij: Milost pouzdanja u Isusa, i kad nas izdaju sva naravna sredstva, i kad se stidimo svoje nemoći!

I.- DUGOTRAJNA,NEIZLJEČIVA BOLEST.- U svjetini, koja se gura za Isusom, vuče se žena, koja boluje od tečenja krvi već dvanaest godina. Sv. Luka piše, da ju nitko nije mogao izliječiti. Sv.Marko potanje pripovijeda, kako je mnogo pretrpjela od mnogih liječnika i potrošila sve svoje imanje, a da joj ništa nije pomoglo, nego joj je još gore bilo. Tako biva često na ovom svijetu. Taru nas nevolje, tražimo pomoć od stvorova, ali uzalud! Ljudi se još obogaćuju od naših nevolja,dok mi sve manje imamo, sve više trpimo.

Bog je dopustio, da ona žena toliko pati, te napokon čudesno ozdravi vjerom u Isusa. Tjelesno zdravlje, što ga je tako dobila, i vjera u Isusa, to je bila obilna naknada za sve, što je pretrpjela. Prema nekom apokrifu ženi je bilo ime Veronika. Crkveni povjesničar Euzebije vidio je u 4.stoljeću u Cezareji Filipovoj kuću, a pred kućom spomenik s brončanim reljefom; govorilo se, da je kuća nekada bila one žene, i da je ona Isusu podigla taj spomenik. Još mnogo kasnije iskrslo je mišljenje, da je žena, koju je Isus izliječio, bila ona Veronika, koja je prema šestoj postaji križnoga puta Isusu obrisala krvavo i znojno lice. Opet se netko drugi domislio, da bi ona bolesnica mogla biti Marta, sestra Lazareva. Sam Bog znade, tko je ona bila i kako se zvala; mi se ugledajmo u njezinu vjeru, tako da se uzdamo samo u Boga, a u stvorove što manje!

II.- ZAPREKE IZMEDJU ISUSA I BOLESNE ŽENE.- Bez poteškoće molio je Jair Isusa za svoju kćerku. Mnogi su drugi slobodno vapili k Isusu i bili uslišeni. Ne čitamo u evandjelju, da su židovske žene javno i glasno tražile Isusovu pomoć. Izliječio je Isus punicu Petrovu, pošto su se drugi za nju zauzeli, i neku zgrčenu ženu, koju je on sam preda se pozvao (Lk 13). Kananejka, koja je vikala za Isusom za svoju kćer, nije bila Židovka. Židovke bile su u javnosti stidljive, skromne, povučene. Zato se bolesna žena ne usudjuje podići svoj glas. Još se ktome ona svoje bolesti stidi. Kao gubu tako su i njezinu bolest Židovi smatrali nečistom. Tkogod bi se takove bolesnice dotakao, i svaki koga bi se ona dotakla, postao bi nečist. Da je žena pred ljudima priznala svoju bolest, sve bi se od nje razbjeglo; ne bi joj dali, da se dotakne Isusa.

Zato ona šuti, a za ozdravljenjem ipak žudi; smišlja, kako bi ozdravila, a da Isusu ništa ne kaže o svojoj bolesti. Samo će se prstom dodirnuti rese na njegovu ogrtaču. Tako će njezina nemoć doći u spasonosni dodir s božanskim liječnikom. Njemu se zaista može svatko uteći. I gubavci su bili nečisti; mogli su barem izdaleka vapiti k Isusu. Smatrao se pred Židovima nečistim i onaj poganski satnik u Kafarnaumu pa je druge poslao do Isusa; neka ne udje u njegovu pogansku kuću, kad sama Isusova riječ može iz daljine izliječiti bolesnoga slugu! Da smo u jadima najljućim, koji nas još pred ljudima ponizuju, u Isusa ima za njih lijeka, a do Isusa sigurno na neki način možemo doći. Što smo puniji vjere i što ponizniji, to će brže nestati svih zapreka izmedju nas i Isusa.

III.- ISUS OČITUJE ŽENI, ŠTO JU JE IZLIJEČILO.- Doticajem Isusova odijela jadna je žena ozdravila. "Ali i Isus osjeti odmah u sebi, da sila izidje iz njega, i okrenuvši se narodu upita: Tko se to dotače mojih haljina? I rekoše mu učenici njegovi: Vidiš svijet, gdje te tiska, pa pitaš: Tko se dotače mene? I obazirao se, da vidi onu, koja to učini." Žena se ne usudjuje više šutjeti, pada ničice, priznaje sve.

A zašto Isus tako postupa? Šta ne ostavlja izliječenu jadnicu u miru? Isus ne uživa u njezinoj zabuni, ali mu je mnogo stalo do toga, da preko te zabune i neprilike ženu i sav narod pouči. Nije iz njega izašla neka magična sila, nego je njegova volja bolesnicu iscijelila. Niti bi sa strane žene sam doticaj išta postigao bez onoga, što Isus označuje riječima: "Kćeri, vjera te je tvoja izliječila." Imajmo i mi vjeru, koja će nas izbavljati iz nevolja!

Razgovarajmo s Isusom i molimo ga, da nam umnoži vjeru!

Subota iza XIII.nedjelje po Duhovima

DVA SLIJEPCA

Mt 9,27-21

1.preludij: Isus izlazi iz kuće Jairove. Ide kući. Kamo? Neki vele, u kuću Petrovu, drugi, u kuću Matejevu, treći, u svoj stan, što si ga je iznajmio u Kafarnaumu (isp.13,1.36; 17,25). Za Isusom idu dva slijepca. Na Istoku vide se često po dva slijepca skupa. Pomažu si jedan drugomu, osobito ako jedan nije posve slijep. Za Isusom ona dvojica viču, baš kao slijepci. Francuzi kažu: vikati kao slijepac. Idu oni za Isusom i viču kao istočnjački prosjaci, koji imaju čitave litanije uvjerljivih riječi, slijede čovjeka, ne daju mu mira, hvataju ga za odijelo. Za onu dvojicu Isus se istom u kući pozanima i izliječi ih.

2.preludij: Da nas Isus nauči, kakovo mora biti naše pouzdanje!

I.- DVA SLIJEPCA IDU ZA ISUSOM I MOLE GA.- Čuli su slijepci o velikim čudesima, koja je Isus onih dana učinio. U njima se budi pouzdanje, da bi i njima Isus mogao pomoći. Odmah čim Isus izadje iz Jairove kuće, njih dvojica navale na njega. Viču za Isusom: "Smiluj nam se, sine Davidov!" Kod Židova sin Davidov bio je najobičniji naziv Mesijin. Prije nego drugi, nesretni slijepci u svojoj nevolji Isusa tako nazivaju. Ne bih rekao, da je to s njihove strane bio samo prosjački kompliment. Vjerovali su ili barem slutili, šta je Isus. Pozivaju se na njegovo milosrdje.

A zašto Isus šuti? Je li možda u društvu, koje ga prati kući, i s kojim on razgovara? Da li možda svjetina oko njega galami, tako da se slijepci ne čuju? Ili se možda njihov vapaj gubi u moru vapaja drugih siromaha, koji Isusa istotako mole? Ili su slijepci kao prosjaci previše nasrtljivi, pa ih apostoli tjeraju od Isusa, a Isus to medjutim dopušta? Svakako on dobro čuje molitvu slijepaca; ona bez sumnje dopire do milosrdnog srca njegova. On se pričinja kao da ne čuje. Koliko se puta i mi molimo, a čini nam se, da nema odaziva nikakva! Kad bi Isus barem rekao: "Pričekaj!" Ali ne kaže nam ni to. Ne znamo, hoće li nas uslišati ili ne. On tako postupa, da okrijepi naše pouzdanje, a ne da ga obori. Učio nas je, kako mora naša molitva biti postojana, i kako ne smijemo klonuti. Idimo za Isusom do kraja, kao ona dva slijepca do njegove kuće, gdje se on mora zaustaviti, mora napokon odgovoriti nevoljnicima!

II.- ISUS TRAŽI OD SLIJEPACA VJERU.- "I reče im Isus: Vjerujete li, da vam mogu to učiniti?" Eto, kakova mora biti naša molitva: puna vjere! Ne samo vjere u svemoć Isusovu, nego takodjer u njegovo znanje, u njegovu ljubav. Mi dandanas ne dvojimo, da nam Isus može pomoći, ne dvojimo o njegovoj ljubavi; dvojimo obično o volji Isusovoj: hoće li da nam pomogne? Dvojimo o moći svoje molitve: je li kadra skloniti Isusa, da nas usliši. Bit će kadra, ako je pouzdana. Kako nas često Isus uvjerava o tome u evandjelju! Iako on sam ne bi htio učiniti ono, što mi želimo, sklonit će ga na to naša pouzdana molitva. Sigurno griješimo nepouzdanjem, kad dvojimo o učinku svoje molitve. Ali kako ne ću dvojiti, veliš, kad moja molitva zaista tako često ostaje bez učinka! Varaš se! Da imaš onu vjeru, koju Isus u evandjelju traži, mnoge tvoje molitve ne bi ostale bez učinka. A pitanje je, da li ikada molitva ostaje bez učinka. Molitvu Bog uvijek nagradjuje, katkad na način bolji od onoga, što ga mi želimo.

Šta odgovoriše ona dva slijepca? "Odgovoriše mu: Da, Gospodine." O, kad bismo i mi mogli za svaku svoju prošnju jamčiti, da ima potrebno pouzdanje! Dva slijepca nimalo ne oklijevaju. Stoga ni Isus ne oklijeva. "Tada se dotače njihovih očiju govoreći: Neka vam bude po vjeri vašoj! I otvoriše im se oči." Da nam Isus kaže, neka nam bude po vjeri našoj, bismo li slijepi progledali, bismo li bolesni ozdravili, bismo li izašli iz one nevolje, iz koje molitvom želimo izaći? Ako osjećamo, da nam vjera nije savršena, brzo ju okrijepimo, da uzmognemo i mi reći ono "Da, Gospodine", što čini čudesa! Ili se Isusu pomolimo kao otac onog mjesečnjaka: "Vjerujem, pomozi mojemu nevjerju!"

III.- ISUS NE ĆE DA SE O ČUDU DOZNA.- "I strogo im zaprijeti Isus: Pazite, da nitko ne dozna! A oni izašavši razglasiše (slavu njegovu) po svoj onoj okolini." Koliko puta brani Isus govoriti o čudesima, koja je tvorio, govoriti o njemu kao Mesiji! Zar se on boji davati previše? davati još drugima, koji će navaljivati, što se više bude govorilo o njegovoj svemoći? Ne, Isus ima dosta i samo želi davati. On samo ne će senzacije, koja pase radoznalost bez popravе života. Sprečava Isus preveliko skupljanje naroda, koje bi moglo probuditi sumnje političkih vlasti. Obratiti sve ljude, to on želi. Pomoći svima, i to on želi. Ne želi onih učinaka svojih čudesa, koji nisu duhovni, ne koriste duši uz korist, koju su donijela našemu tijelu. Tako idimo i mi u svojem apostolatu, i u svemu što činimo dobro, samo za slavom Božjom i za istinskom korišću neumrlih duša! Bježimo kao od svog dušmanina od svake senzacije, koja bi nas mogla uzoholiti i lišiti nagrade kod dragoga Boga!

Ona dva izliječena slijepca ipak svuda razglasiše, što im je Isus učinio. Mislili su, da Isus samo iz poniznosti ne će, da se o tome govori, i da se radi togane trebaju obazirati na njegovu zabranu. Isus im nije zamjerio; imali su dobru volju i dobru nakanu. Još će manje nama zamjeriti, kad nam toga ne brani, da ga slavimo za sva dobročinstva, koje nam dijeli.

Molimo Isusa u kolokviju, da nas uvjeri o svemoći naše vjere!

XIV. nedjelja po Duhovima

ISUS U NAZARETU

Mt 13,53-58;Mk 6,1-6;Lk 4,16-30

1.preludij: Lijepe slike stvorit ćemo u svojoj mašti na početku ili bolje tijekom ovoga razmatranja. Najprije sliku Nazareta, njegovih bijelih kuća i zelenih vrtova na obroncima južno-galilejskih gora.- Druga slika: subotna služba Božja u zbornici: mole se molitve, čita se Sv.Pismo. Isus stoječke čita nešto iz proroka Izaije, zatim preda knjigu podvorniku, sjedne i počne propovijedati.- Treća slika: Isusa vode njegovi sugradjani nad neku liticu, da ga strovale. Prema nekoj predaji pokazuje se sada neka vrlet, niz koju ti se spušta pogled okomito 200m duboko; zove se Džebel Kafze. Ali od Nazareta do te litice ima oko 50 minuta hoda. Jesu li Nazarećani tako daleko vodili Isusa? Uz grad Nazaret, u neposrednoj blizini bilo je strmih klisura, koje su padale 9m duboko; te su mogle poslužiti bijesnim Isusovim zemljacima.

2.preludij: Isprosimo si milost da svoje zemljake i rodjake ljubimo ljubavlju nadnaravnom! Da u duhovnom životu ne gradimo ništa na vezama krvnim, naravnim!

I.- ISUS KAO MESIJA DOLAZI U SVOJE RODNO MJESTO.- Ne dolazi Isus u Nazaret samo u posjete. Dolazi, da se i svojim zemljacima objavi kao poslanik Božji, da i njima pomogne.

Dolazi skupa sa svojim učenicima. Preko sedmice narod je zaokupljen raznim poslovima. U subotu čuju oni Isusovu propovijed. Čitajmo sv.Luku! "I po svom običaju udje u dan subotnji u zbornicu, i ustade da čita. Pružiše mu knjigu proroka Izaije. I kad otvori knjigu, nadje mjesto, gdje je napisano: Duh je Gospodnji na meni, zato me pomaza, da navješćujem evandjelje siromasima. Posla me da propovijedam zarobljenima otkup i slijepima vid, da oslobodim potlačene, da propovijedam milosnu godinu Gospodnju. Zatvorivši knjigu, . dade je natrag podvorniku pa sjede. I svi u zbornici upriješe oči u njega. I poče im govoriti: Danas ste svi svjedoci, da se ispuni ovo Pismo."

Tako Isus nastupa pred Nazarećanima kao Mesija, pošto je medju njima dugo živio nepoznat. U Betlehemu, čim se rodio, navijestili su ga kao Mesiju andjeli s neba. U Jeruzalemu, čim ga je tamo donijela Majka, našao se stari Simeon kao njegov glasnik. U Nazaretu boravio je Isus dugo, a da se nije znalo, tko je on. Primili su ipak i Nazarećani od Boga izvanredne milosti: mogli su kroz toliko godina promatrati divne kreposti Isusove, Marijine, Josipove. Čuli su napokon o dogadjaju kod Jordana, o svjedočanstvu Ivana Krstitelja, o nastupu Isusovu u Jeruzalemu, u Kafarnaumu, o njegovim čudesima. Probudilo se, oživjelo je njihovo zanimanje za Isusa.

Zanima se i za njih Isus. Ne da on, da mu ljubav prema zavičaju smeta u vršenju volje Božje; ali ipak ima i on srce, srce zahvalno za svaku simpatiju, svaku dobru riječ i svaki drugi dar, što ga je primio tijekom godina od drugova, prijatelja, susjeda, svih dobrih duša u Nazaretu. Milosti, koje dijeli drugdje, ne će da uskrati svojemu Nazaretu. Nismo ni mi, ako smo se Bogu posvetili, time oslobodjeni od četvrte Božje zapovijedi, od zahvalnosti, koju dugujemo svim dobročiniteljima. Moramo im se po mogućnosti odužiti, ali tako da im uistinu koristimo, naročito njihovim dušama.

II.- NAZAREĆANI SE DIVE ISUSU, ALI SE NE OBRAĆAJU.- Kako se dojmila Isusova propovijed njegovih zemljaka? Evo kako nam dogadjaje opisuje sv.Luka! "I svi su mu odobravali i divili se milosnim riječima, koje su izlazile iz njegovih usta!" Kako je morala biti upravo božanska unkcija Isusovih riječi, kad je on tako predobivao ljude! U Nazarećanima prevladavaju ipak skoro predrasude, možda ne iza prve njegove propovijedi, možda istom kasnije, ali ipak. Počinju oni sumnjati: "Nije li ovo sin Josipov? Od kud to ovomu? i kakva li je mudrost, što mu je dana? i da takva čudesa čine ruke njegove? Nije li ovo tesar, sin Marijin, brat Jakovljev i Josipov, Judin i Simonov? nisu li i njegove sestre ovdje medju nama?"

Sablažnjavalo je Nazarećane sve ono, što su svaki dan vidjeli u Isusovoj porodici: položaj bez posebna ugleda, siromaštvo i oskudica, možda svakojake nesavršenosti Isusovih rodjaka. Izdaleka lako se štuju velike ličnosti; izbliza mogu neke njihove vanjske slabosti sakriti unutarnju veličinu. Mi se divimo na pr. sv.Pavlu, a da ga imamo u svojoj sredini, onako malena, slabunjava, siromašno odjevena, kao radnika, koji izradjuje šatore, možda bi njegov ugled pao u našim nesavršenim očima. Tu vrijede one Isusove riječi: "Blago onomu, koji se ne sablazni o mene" (Mt 11,6). Obistinilo se u Nazaretu,

"da nije prorok bez časti osim u svojem zavičaju, u svojoj rodbini i u svojem domu" (Mk). Isus "nije mogao ondje nijednoga čuda da učini, osim što izliječi malo bolesnika stavivši na njih ruke. I čudio se njihovu nevjerovanju".

Ne bih rekao, da su Nazarećani bili pokvarenjaci, oholice, bludnici. Njih je upropastila sićušna strast seljačke zavisti. Kako bijedno! Kao da izmakneš eksploziji razorne bombe, a ludo pogineš od ujeda sitnoga kukca! Krotimo u sebi i najmanju strast, jer ne znamo, u što se može izroditi!

III.- NAZAREĆANI HOĆE DA UBIJU ISUSA.- Čim Isus izjavi, kako ne može u Nazaretu činiti čudesa kao u Kafarnaumu, budući da zavičaj ne prima proroka, - čim im navede i neke primjere iz Sv.Pisma, kako je Ilija tek jednu pogansku udovicu čudesno nahranio, Elizej tek poganina Namana izliječio od gube, napuniše se Nazarećani gnjeva te htjedoše Isusa strovaliti niz strmen. Strast je slijepa; kad pobjesni, ne zna granica. Nazaret, kroz toliko godina tabernakul živoga Boga, umalo ne postade bogoubilački grad. Sjajna čudesa, koja je Isus već tvorio po Galileji, nisu koristila ništa, ni njegove milosne riječi, kojima se u prvi nah ne mogoše oteti ni sami Nazarećani. Čovjek bi rekao, da će svetost Sina Božjega, njegove presv. Majke, miloga sv. Josipa navijeke osvojiti srca njihovih zemljaka. Ali šta ćemo? Čovjek mora donekle sam biti svet, da se svetosti divi.

"Ali on prodje izmedju njih i otide!" Legenda pripovijeda, kako je Isus mirno kao ptica poletio niza strmen. No Isus zazire od taštih senzacija. Dostojanstvo, što se zasjalo s njegova lica, bilo je dosta, da se ukoče ruke njegovih mrzitelja, i da se on sigurno udalji od njih. Poklonimo se Sinu Božjemu, pred kojim su nemoćni, kad on samo hoće, svi neprijatelji!

A šta je medjutim pretrpjela Majka Isusova? Lijepa kapelica diže se sada na onom mjestu, gdje je ona, prema nekoj predaji, sa zebnjom čekala, kako će se stvar svršiti. Njoj se pridružimo! S njome se radujmo Isusovu izbavljenju!

Kolokvij neka bude s Bl.Dj.Marijom, ili s Isusom, da ga utješimo glede nevjerovanja njegovih protivnika, uvjerimo o svojoj vjernosti!

Ponedjeljak iza XIV. nedjelje po Duhovima

VELIKA ŽETVA APOSTOLSKA

Mt 9,35-38

1.preludij: Lijepu nam sliku stvara pred očima sam evandjelista: "I prolazio je Isus po svim gradovima i selima učeći po njihovim zbornicama i propovijedajući evandjelje o kraljevstvu i liječeći svaku bolest i svaku slabost. I vidjevši silan svijet ražali mu se, jer bijahu izmučeni i oboreni kao ovce bez pastira." Slijedi Isusova opomena, neka se molimo,

da bi Bog poslao radnike u svoju žetvu. Isus hoda tako po Galileji, uz obalu jezera Genezaretskoga, po ravnici Ezdrelonskoj, penje se u brda, prolazi kroz lijepe doline. Svijet ga oduševljeno prima; Isus čeka do subote, da im iza subotne službe Božje, kad svi imaju dosta vremena, lakše propovijeda.

2.preludij: Da nikad ne dopustimo, te bi ishlapio iz naših duša duh apostolski! Da se barem mnogo molimo kao apostoli i za apostole!

I.- ISUSOVA SAMILOST.- U evandjelju stoji, da je Isus liječio svaku bolest i slabost. Imao je on srce i za tjelesne patnje, smisao za sva tjelesna djela milosrdja, no kao spasitelj duša morao se on osobito zanimati za bijedu moralnu, da ju izliječi. Vidio je Isus oko sebe silan svijet, koji ga je rado slušao. Gutao je narod njegovu lijepu nauku; propovijedi književnika bile su tako suhoparne, često samo juridičko cjepidlačenje! Nauka je Isusova prodirala kao melem u dušu, dušu liječila i tješila. Koliko bi se dalo postići, mislio je Isus, kad bi samo bilo više radnika Božjih! A bez pravih duhovnih vodja ljudi su kao ovce bez pastira, izmučeni i oboreni. Lutajući bez pastira ovca se usplahiri, istroši se, klone. Tako se narod što ga je Isus gledao oko sebe, izmorio lutajući, i klonuo je. A Isus to žali.

Uronimo duševnim svojim očima u njegovo božansko Srce, uživimo se u njegove osjećaje, kad i dandanas svijet tako kobno luta, bez vodja ili za krivim vodjama! Da postanemo Isusu slični, probudimo u svojim srcima duhovno milosrdje! Duhovne su nevolje oko nas strašne. Hara neznanje o Bogu, o nebu; ne znaju ljudi ni odakle su, ni kamo idu. Srce im je nemirno, nezadovoljno. Hlepe za zemaljskim dobrima, a i ova se uživaju manje, kad se ne štuje Onaj, koji je vrelo svakoga dobra. Koliko bismo mogli dati ljudima, da smo puni Isusa! A kako ćemo ljudima davati, ako nemamo srca za njihove duhovne potrebe? Spasitelju milosrdni, učini srce naše po Srcu svojem!

II.- ŽETVA VELIKA, RADNIKA MALO.- Tada reče Isus učenicima: "Žetva je velika, ali radnika je malo." U kojem je smislu žetva velika? Zar nije Isus nedavno, prije svojih parabola o kraljevstvu Božjem, izjavio, da narodu nije dano znati tajne kraljevstva, jer nema pravoga raspoloženja, ozbiljne volje da se posve preda Isusu? Da! Tada je Isus imao pred očima konačni uspjeh ili neuspjeh svoga rada medju sunarodnjacima. Oni se većinom ne će obratiti i krivnja njihova već sada postoji, što samo vole Isusa slušati i gledati njegova čudesa, a ne misle mnogo, kako bi njegovu nauku slijedili.

Ipak Isus vidi, da bi se dalo mnogo postići, kad bi bilo više radnika u žetvi Gospodnjoj. Neko dobro raspoloženje ipak postoji u svijetu. Valja ga gajiti. Malo ima ljudi, koji su skroz pokvareni. Nad dušom svojega bližnjega smijemo zdvojiti, istom kad je u smrtnom grijehu otišla u pakao. Struja grješnoga života nosi mase svijeta, no u tim masama ima ih mnogo, koji nisu zadovoljni, i koji slute, da bi služeći Bogu bili sretniji. Čeznu za Bogom, a ne znaju šta da učine. Žele ustati, a nikako da se odluče za to; htjeli bi krenuti pravim putem, a čekaju sve jednako nekoga, koji će ih tamo povesti. Zato su potrebni radnici Božji, da ljude privuku k Bogu.

Žaliti moramo, što ima tako malo radnika. Nadoknaditi moramo njihov mali broj svojom većom revnošću! Gdjegod nam se pruža prilika za duhovno djelo milosrdja, nemojmo ga propustiti! Osobito ako se dobrim raspoloženjem ljudi takove zgode izvanredno umnože, mora i naša revnost porasti. Onda se može još u posebnom smislu govoriti o velikoj žetvi, kao kad nam misionari iz ove ili one zemlje javljaju, kako bi se milijuni obratili, kad bi samo bilo dosta misionara. Hoće li nas te vijesti ostaviti hladne, ravnodušne? Bože sačuvaj!

III.- APOSTOLSTVO MOLITVE.- Isus nastavlja: "Molite se dakle gospodaru žetve, da pošalje radnike u svoju žetvu!" O tajne Providnosti Božje! Zar ne bi Bog mogao bez naše molitve slati radnike u svoju žetvu? Mogao bi sigurno. No on hoće, da mi s njime suradjujemo, ne samo oko svoga spasenja, nego oko spasenja čitavoga svijeta. Barem jedno može svatko učiniti za obraćenje ljudi, može se moliti. One riječi Isus govori svojim učenicima, apostolima, koje će on odmah sada razaslati na prvo apostolsko putovanje. Ipak je svaki vjernik dužan moliti se za radnike Božje, da ih bude što više, i da budu što revniji, i da blagoslov Božji sidje na njihov rad. U tu se svrhu molimo u očenašu:- "Dodji kraljevstvo tvoje!" Molimo se tako s razumijevanjem i usrdno! Apostolska će molitva u nama gajiti najuzvišeniju ljubav prema bližnjemu, ljubav prema njegovoj duši, za koju je Krist umro.

Ako se ne molimo u tu svrhu, može nas stići kazna Božja. Davat će i nama Bog manje, ako malo molimo za bližnjega. Trpjet ćemo na ovom svijetu od zlih, ako nam nije stalo do njihova obraćenja. Nismo li mi sami donekle krivi, što ima na svijetu još toliko nevjernika, toliko loših kršćana? Budimo u apostolstvu molitve barem odsele revni, ako dosada nismo bili!

Kolokvij s Isusom baš prema njegovoj preporuci o njegovu kraljevstvu i za njegovo kraljevstvo!

Utorak iza XIV.nedjelje po Duhovima

ISUS ŠALJE APOSTOLE I

Mt 10,5-15;Mk 6,7-13;Lk 9,1-6

1.preludij: Isus stoji, a pred njim dvanaestorica apostola. Veseli su oni, svečano raspoloženi; sad idu, da propovijedaju kao Isus, da čine velika čudesa kao Isus. Stoje pred Isusom spremni na put, ali bez ikakvih putnih prtljaga, bez novaca;ne zna se zapravo točno, je li im Isus dozvolio štap ili ne. Prema sv.Marku dozvolio im je štap, prema drugim evandjelistima ne; bit će da im je dozvolio putnički štap, ali ne štap kao oružje. Isus je razaslao svoje apostole baš kao prave evandjeoske siromahe. Idu oni od Isusa po dva i dva. Prate ih Isusove molitve.

2.preludij: Da se, svaki prema svojem staležu, napunimo pravim apostolskim duhom!

I.- APOSTOLI KAO PROPOVJEDNICI.- Kamo šalje Isus svoje apostole? "Ne idite k poganima, i u gradove samarijanske ne ulazite, nego idite radje k izgubljenim ovcama doma Izraelova!" Isus je sam bio poslan samo k izgubljenim ovcama doma Izraelova (Mt 15,24), isto tako ima biti zasada ograničeno propovijedanje njegovih apostola. Isusovo je kraljevstvo općenito; već je on natuknuo, a kazat će posve jasno, da će se njegovo kraljevstvo raširiti i medju poganima; početak mora biti kod naroda izabranoga. I svakomu od nas djelokrug je ograničen. Ispunimo samo svoju zadaću; brigu za cjelinu ima Isus.

A šta imaju propovijedati apostoli ovcama doma Izraelova? "Idite i propovijedajte: Približi se kraljevstvo nebesko!" Isus polako osniva svoju Crkvu; i kod Židova je bilo govora o kraljevstvu Božjem, ali nikad toliko koliko u evanđelju. O kraljevstvu Božjem govori Isus kao o velikoj svjetskoj ustanovi. Apostoli, propovijedajući po Sv.zemlji, još ne znaju, kakovi će stupovi oni nekad biti u tom kraljevstvu, ne slute, kako će ga daleko raširiti. Mi sada jasno vidimo, kako je velebno to djelo Božje; budimo ponosni, ako smijemo sudjelovati!

Apostoli idu po Sv.zemlji kao prosjaci. "Zabadava dobiste, zabadava dajte. Ne pribavite si ni zlata ni srebra ni sitnog novca u svojim pojasima ni torbe na put ni dviju haljina ni obuće ni štapa." Jasnije kaže Isus kod sv.Marka, neka budu obuveni u sandale, i da ne oblače dviju haljina. Radi se o donjim haljinama; ne brani Isus apostolima, da se preko donje haljine zaogrnu plaštem. Brani im, čini se, cipele, ne brani im sandale. Na svaki način preporučuje im najveće siromaštvo, potpunu nesebičnost u propovijedanju evanđelja. Primjenjujući Isusove upute na sebe, ne trebamo Isusa shvatiti doslovno, kao što ga nismo ni u propovijedi na gori. Ali duh njegov moramo usvojiti, ako želimo za Krista osvojiti svijet. Usvojio ga je sv.Pavao, koji je mogao reći: "Srebra ili zlata ili odijela nisam poželio ni od koga" (Dap 20,33).

II.- APOSTOLI ČUDOTVORCI.- Velike vlasti daje Isus svojim apostolima. "Bolesne liječite, mrtve dižite, gubave čistite, djavle izgonite!" Sv.Marko priča, kako su apostoli izvršili nalog Isusov: "I izgonili su mnoge djavle, i mazali uljem mnoge bolesnike i liječili ih." Spočetka bila su čudesa potrebna. Nisu ni u naša vremena posve prestala. Ipak sada, kad je sama sv.Crkva veliko čudo u svijetu, kadra k sebi privući sve one, koji su dobre volje, ne vidimo više, da je svaki propovjednik evandjelja čudotvorac. Glavno mora biti svakomu, da obrati što više duša; mora takodjer težiti za tim, da bude kao Isus pun milosrdja i prema tjelesnim bijedama čovječanstva, spreman uvijek da ih smanji, koliko može.

Ako želi činiti čudesa, smije to željeti iz ljubavi prema bližnjemu i iz revnosti za spas neumrlih duša, za proslavu imena Božjega. Sam mora štoviše iščezavati. Onda će se u njegovu apostolatu pokazati sila Božja, barem u neočekivanom apostolskom uspjehu, a to je glavno. Kad bi svaki učinio zaista sve što može, na slavu Božju i na dobro bližnjega, vidjeli bismo prava čudesa, još ljepša od onih, što su ih tvorili apostoli.

III.- STAN I HRANA ISUSOVIH APOSTOLA, NJIHOVO DOSTOJANSTVO.- Kod posljednje večere pitat će Isus svoje apostole: "Kad vas poslah bez kese i bez torbe i bez obuće, da li vam je što uzmanjkalo?" A oni će odgovoriti: "Ništa" (Lk22,35s.). Brine se Isus za svoje radnike. Sada, kad ih razašilje, priznaje, da "je radnik dostojan jela svoga." Upućuje ih Isus, da u svakom gradu ili selu unidju u kuću vrijedna čovjeka i da tamo ostanu; ružno je, osobito za apostola, ako, nezadovoljan, mijenja kuću i stan. Ako je sa svoje strane skroman, bit će Bog prema njemu podatljiv i glede tjelesnih potreba.

Veliko je dostojanstvo Isusovih apostola; oni nose svuda mir Božji. Do ljudi stoji, hoće li ga primiti ili ne. "Ulazeći u kuću pozdravite je (govoreći: mir ovoj kući)! I ako bude kuća dostojna, mir vaš neka dodje na nju; a ako li ne bude dostojna, vaš mir neka se vrati k vama." Ne gubi apostol ništa za svoju dušu, ako ga ljudi ne slušaju. On uživa dalje mir Božji. Ako doživi potpuni neuspjeh, opet je on sam spašen, ali teško onima, koji ga nisu primili!" I ako vas tko ne primi niti posluša vaših riječi, izadjite iz kuće ili grada onoga i otresite prah sa nogu svojih. Zaista vam kažem: Lakše će biti na sudnji dan zemlji sodomskoj i gomorskoj nego li onomu gradu." Pitamo se katkada možda, zašto Bog na svoje protivnike ne sipa vatru s neba, kao nekada na Sodomu i Gomoru. Malena bi to bila kazna za njih, ako se isporedi s kaznom, koja ih čeka. Gledajmo, da mi Isusa i njegove zamjenike ne samo nekako primimo, nego da ih primimo potpunoma, s potpunom spremnošću u svakom pogledu! Galaćani su primili sv.Pavla, premda bolesna, "kao andjela Božjega, kao Isusa Krista" (G4,14). Tako valja.

Razgovarajmo s Isusom tako nekako, kao što su apostoli s njime razgovarali, prije nego su krenuli na put! Neka Isus i nas napuni pravim apostolskim duhom! "Evo mene, pošlji me!" (Iz6,8).

Srijeda iza XIV.nedjelje po Duhovima

ISUS ŠALJE APOSTOLE II

Mt 10,16-23;Mk 13,9-13;Lk 10,3;12,11s.;21,13-19

1.preludij: Razmatramo prema sv.Mateju, kako Isus prvi put šalje svoje apostole i daje im razne upute. Drugi su evandjelisti neke od tih uputa zabilježili drugdje, napose u Isusovu govoru o svršetku svijeta, što ga je Isus izrekao par dana prije svoje smrti. Je li vjerojatno, da je Isus tako ozbiljne riječi o progonima rekao već godinu dana prije? Zašto ne? Već su tada neprijatelji vrebali na Isusa. Bio je Isus s učenicima svojima u Nazaretu, gdje se je samo čudom izbavio iz krvološnoga bijesa svojih zemljaka. Mogao je Isus već tada apostole opomenuti, da se spreme na sličan otpor grješnika, i sa strane zemljaka i rodjaka. Mogao im je štogod dodati o trudovima i patnjama, što će ih kasnije podnositi, šireći nauku Isusovu po čitavom svijetu, gotovo više trpeći no radeći.

ozbiljan je govor Isusov, ozbiljan izraz njegova lica. Ozbiljni stoje pred njim apostoli i slušaju, prije nego odu na prvo apostolsko putovanje. Gledajmo ih u duhu!

2.preludij: Molimo za milost, da uvijek bez straha svjedočimo za Isusa!

I.-APOSTOLI BIT ĆE PROGONJENI.- Slušajmo i mi ozbiljne riječi Isusove! "Čuvajte se od ljudi; jer će vas predavati sudovima i po svojim zbornicama bičevat će vas, i pred upravitelje i kraljeve vodit će vas poradi mene, za svjedočanstvo njima i neznabošcima... I svi će mrziti na vas poradi mojega imena, ali koji ustraje do kraja, taj će se spasiti!" Svi će mrziti na apostole, a to poradi imena Isusova. Isus je znak, kojemu se svijet protivi. Mogao bi Isus tješiti svog apostola, kao što je Bog tješio proroka Samuela: "Ne odbaciše tebe, nego mene, da ne budem dulje kralj nad njima" (1 Sm 8,7). Pun ponosa i pun pouzdanja mora biti apostol, kad na njega padaju poruge onih, koji se zapravo rugaju Bogu. "Revnost za kuću tvoju jede me, i na me pada grdnja grditelja tvojih" (Ps 69,10). Trpjet će apostoli kao svjedoci istine. Svaki pravednik trpi od ljudi grješnika, budući da je njegov život u opreci sa životom grješnim, živ protest grješnicima. Žeste se oni i prijete se: "Naredjujmo zasjedu pravedniku, jer nam dosadjuje i protivi se našemu djelovanju!... On nam je optužba naših misli; pogled njegov već nam je mrzak. Jer život njegov različan je od drugih; njegove su staze drugačije" (Mudr 2,12-15).

A šta će istom odvratiti grješnici onomu, koji im propovijeda, koreći ih? Šta će istom učiniti apostolu Isusa Krista, čiji je moral tako čist i uzvišen? Da po mogućnosti smanji mržnju, apostol će nastojati da grješnicima pokaže, kako im od Isusa dolazi samo svijetlo, samo toplina i melem ranama njihovim. Kako Isus šalje apostola kao janje medju vukove, ne smije sam apostol postati vuk, nego mora ostati janje i svojom blagošću osvajati ljude (Sv.Ivan ZL.).

II.- APOSTOLI U SUKOBU S NAJBLIŽIM RODJACIMA.- Isus nastavlja: "Predat će brat brata na smrt i otac dijete, i ustat će djeca na roditelje i ubit će ih." Sv.Marko i Luka zabilježili su ove riječi u Isusovu govoru o svršetku svijeta; ipak je očito, da one vrijede za sva vremena, vrijede osobito za apostole. Da može čovjek Božji doći u sukob sa svojim rodjacima, to je iskusijo sam Božanski Spasitelj. Čitamo u evandjelju sv.Ivana:"Dapače ni braća njegova nisu vjerovala u njega" (7,5). Njima je rekao Isus: "Ne može svijet mrziti na vas, a na mene mrzi, jer ja svjedočim za njega, da su njegova djela zla" (r.7).

Mogu se nekako voljeti braća oprečnih nazora; može jedan od njih biti Isusov apostol, a drugi bezvjerac. Ipak na ljude, koji su Božji, znade sotona razjariti i rodjenu braću njihovu. Zločesti je Kain ubio svoga pobožnog brata. Psalmista se tuži Bogu: "Jer radi tebe podnosim porugu; sramotno rumenilo pokriva lice moje. Tudjin postadoh braći svojoj, stranac sinovima matere svoje. Jer revnost za kuću tvoju jede me, i na me pada grdnja grditelja tvojih" (69,8-10). Ako se apostolima Isusovim nešto slično dogodi, neka se sjete Isusovih riječi, da nije njega dostojan i da ne može biti njegov uče-

nik, tko ne mrzi na oca svoga, na mater svoju! Nije to zapravo mržnja, nego samo ljubav podredjena, podredjena ljubavi prema Isusu. Apostol ipak voli rodjake sebi protivne, ali u Bogu, tako da ih osvoji za Isusa i time stvori u obitelji najljepši mir i slogu.

III.- RAZNI SAVJETI ISUSOVI.- Evo još Isusovih riječi: "Budite dakle mudri kao zmije i bezazleni kao golubovi!" Ne odobrava Isus apostolu, ako ludo srlja u pogibelj. Mora se čuvati, ali uza sav oprez neka bude golubinja bezazlenost za apostola značajna! Teško je to dvoje spojiti; možemo ipak, ako se uzdamo u Providnost Božju, ako nigdje ne tražimo sebe, već samo slavu Božju i spas duša, ako pred križem ne dršćemo, nego mu se radujemo. Za slučaj da apostoli dodju pred sud, Isus ih bodri ovako: "Ne budite zabrinuti, kako ćete ili što ćete govoriti, jer će vam se dati u onaj čas što ćete kazati, Jer niste vi, koji govorite nego Duh Oca vašega,koji govori u vama." Ne brani Isus svaku pripremu obrane, brani preveliku tjeskobu i zabrinutost, brani pouzdanje u sebe, hoće pouzdanje u Duha Svetoga.

Apostol smije eventualno i bježati. "Kad vas stanu progoniti u jednom gradu, bježite u drugi!" Dakako, kad ga Isus šalje medju vukove, kad ga šalje pred sud, u kišu pogrda, pod bičeve, meće mu križ na ramena, hrabri ga, neka se ne boji onih, koji su kadri ubiti mu tijelo, apostol ne smije pred svakim vukom okrenuti ledja, pred svakom prijetnjom ili neprilikom uzmaknuti, spasavati svoju kožu kao najveće dobro. Apostol bježi samo, kad to iziskuju interesi kraljevstva Božjega. Inače on se ugledao u Isusa, dobroga pastira; kao Isus on rado polaže svoj život za povjerene ovce. Svojemu savjetu glede bijega Spasitelj dodaje još ovo: "Zaista, kažem vam: Ne ćete biti pri kraju s gradovima Izraelovim, dok ne dodje Sin čovječji." Ne će vam nestati skloništa, veli Spasitelj, bili u ovom bilo u onom gradu, dok ja ne nastupim kao sudac i vaš izbavitelj. I ovim riječima Isus ulijeva pouzdanje u svoga apostola.

Razgovarajmo s Isusom, koji nam se objavljuje kao gospodar svake situacije i konačni pobjednik, i kad nama svojim apostolima navješćuje teškoće i borbe!

Četvrtak iza XIV. nedjelje po Duhovima

ISUS ŠALJE APOSTOLE III.

Mt 10,24-42

1.preludij: Razmatret ćemo prema evandjelju sv.Mateja. Drugi su evandjelisti iste ili slične izreke Isusove smjestili drugdje: u propovijedi na gori, iza priče o sijaču, iza prvih jasnih riječi Isusovih o njegovoj budućoj muci i smrti, iza preobraženja na gori Tabor, u govoru, što ga je Isus održao šaljući 72 učenika, na cvjetnicu, u govoru o svršetku svijeta, kod posljednje večere dakle većinom u zadnjoj godini zemaljskoga života Isusova. Možda je sv.Matej u jednom poglavlju sakupio

razne preporuke, koje vrijede za apostolat. Bit će i nama korisno, u istim razmatranjima proći, štogod se odnosi na apostolski duh i rad. Jako je takodjer vjerovatno, da je Isus važne istine svojim učenicima često puta ponavljao. Predočimo sebi opet Isusa gdje razašilje svoje apostole svečanim, ozbiljnim, ali i toplim riječima! Gledajmo apostole kako se spremno i radosno odazivlju, idu od Isusa po dva i dva (Mk 6,7)!

2.preludij: Milost da nas Isus učini neustrašivim svjedocima njegove nauke!

I.-APOSTOL MORA BITI NEUSTRAŠIV.- Triput opetuje Isus riječi: "Ne bojte se!" Apostol se ne smije bojati kleveta, ni najgorih, ne smije se bojati ni smrti. U patnjama mu je najmilija utjeha, što trpi kao Isus. "Nije učenik nad učiteljem, ni sluga nad svojim gospodarom." "Kad su domaćina nazvali Beelzebulom, koliko će više njegove domaće!" Nauka Isusova odbija grješnike; zato se oni bune, tako protiv apostola kako protiv Isusa. Ali Isus je domaćin, čovjek vlasti i auktoriteta; on će imati zadnju riječ. Nek se tješi apostol! Istina će pobijediti, istina o nevinosti Isusa i njegovih glasnika; to je smisao ovih riječi: "Dakle ne bojte ih se, jer nije ništa sakriveno, što se ne će otkriti, ni tajno, što se ne će doznati." Izaći će na vidjelo sve zlobe, spletke Isusovih neprijatelja, a nauka će Isusova obasjati čitav svijet.

Sad mora on još svašta govoriti svojim učenicima nasamu; naskoro će se oriti glas njegovih apostola svuda po svijetu. "Što vam govorim u tami, kazujte na svjetlosti, a što na uho čujete, propovijedajte na krovovima!" Propovijedati novu vjeru moglo je biti po život opasno u ona stara vremena. Da i svoj život izgubi, nek se apostol ne plaši! Duše i njezine vječne sreće ne može mu nitko oteti, osim ako on sam u vrijeme progona i napasti popusti sotoni. "I ne bojte se onih, koji ubijaju tijelo, a duše ne mogu ubiti, nego se više bojte onoga, koji može dušu i tijelo pogubiti u paklu!" Boga se bojmo, koji u paklu kažnjava vječno, Boga, koji svoje sluge nagradjuje vječnim nagradama! Bogu služimo, u njega se uzdajmo, budući da nas kao svoje već na ovom svijetu divno zaštićuje! Kad se Otac nebeski brine za vrapce, koliko više za čovjeka, koliko više za svoga radnika! "A vama je i sva kosa na glavi izbrojena. Ne bojte se dakle! Vi ste daleko vredniji od vrabaca."

II.- APOSTOL SVJEDOČI ZA ISUSA, VOLI GA VIŠE NEGO SVE DRUGO, TRPI I UMIRE RADO ZA ISUSA.- "Koji god dakle prizna mene pred ljudima, priznat ću i ja njega pred Ocem svojim, koji je na nebesima. A koji god zataji mene pred ljudima, zatajit ću i ja njega pred Ocem svojim, koji je na nebesima." Pa zar se može apostol stidjeti Isusa, odreći ga se? Može nažalost; sv.Petar nam je za to žalostan primjer. Može barem iz ljudskoga obzira razvodniti svoje svjedočanstvo; nek se čuva, da ne bi i Isus razvodnio njegovo blaženstvo na nebu, oteo mu svoj mir već na ovom svijetu! Budimo potpuno Isusovi, da bude on potpuno naš!

Apostola vežu s njegovim rodom jake krvne veze, koje mu se zaplele u najsitnije žilice srca. Isusa on mora voljeti više. Ako dodje do toga, da valja birati, apostol ne oklijeva,

već ostavlja oca i mater, i da mu se srce kida. "Ne mislite, da sam došao da donesem mir na zemlju! Nisam došao da donesem mir, nego mač." Ipak, tko bi mislio? Taj mač, koji rastavlja, opet na divan način obitelji sjedinjuje. Ruši jedinstvo grijeha, stvara jedinstvo Božje. Učenik Isusov, koji svog Učitelja više voli nego oca i majku, najljepše i najsigurnije voli svoje roditelje. Stoga bez straha slijedimo Isusa, koji nam veli: "Tko ljubi oca ili mater više nego mene, nije mene dostojan!"

Apostol mora napokon nositi križ za Isusom, makar ga nosio na Golgotu, tako da tamo bude i sam raspet. "I tko ne uzme križa svoga i ne ide za mnom, nije mene dostojan. Tko nadje život svoj, izgubit će ga, a tko izgubi život svoj poradi mene, naći će ga." Ako ne nosimo križa, nismo ni kao obični vjernici Isusa dostojni, a kamoli kao apostoli! U križu je spas, u križu apostolski uspjeh.

III.- APOSTOL JEDNO S ISUSOM.- Kraljevski poslanik ima na sebi nešto od kraljevskoga dostojanstva; iskazuju mu se počasti kao kralju. Tako je apostol jedno s Isusom. "Tko vas prima, mene prima; a tko prima mene, prima onoga, koji je mene poslao. Tko prima proroka, jer je prorok, primit će plaću proročku; i tko prima pravednika, jer je pravednik, primit će plaću pravedničku. I tko napoji jednoga od ovih malenih samo čašom hladne vode, jer je moj učenik, zaista vam kažem, ne će mu propasti plaća." Primajući ljude Božje, primamo samoga Boga; dajući njima, dajemo Bogu. "Maleni" su u očima grješnoga svijeta, ali su veliki pred Bogom. Dajmo im ne tek čašu hladne vode, dajmo im svaku pomoć, dajmo im riječ priznanja, riječ utjehe, riječ duhovne okrepe, obećajmo im svoje molitve! Iako smo sami apostoli, dajmo tako svojoj subraći apostolima, i primit ćemo od Isusa obilnu nagradu, kao da smo dali njemu!

Razgovarajmo s Isusom! Uvjeravajmo ga o svojoj apostolskoj spremnosti! Neka nas on okrijepi svojom riječju i svojom milošću!

Petak iza XIV.nedjelje po Duhovima

SMRT SV.IVANA KRSTITELJA

Mt 14,6-12;Mk 6,21-29

1.preludij: Na obali Mrtvoga mora diže se visoka gora, a na gori sjajna tvrdjava, uredjena takodjer kao kraljevska palača. Tu čami u tamnici sv.Ivan Krstitelj. Gore u sjajnim odajama buči gozba. Herod slavi svoj rodjendan s velikašima, vojvodama i prvacima galilejskim. Saloma pleše pred njima. Čuje se pljesak, kraljeva prisega, a skoro silazi krvnik u ćeliju Ivanovu i vraća se u dvoranu s njegovom krvavom glavom u tanjuru.

2.preludij: Nek nam se živo ukleše u srce divni mučenički lik sv.Ivana! Nek raspiri u nama mržnju na svijet, tako bludni i tako okrutni!

I.- KRALJ HEROD.- Iz povijesti nam je poznat kao slabić. Po naravi svojoj nije bio baš okrutan, mogao je postati takav od slabosti i ljudskog obzira. Mjesto da se čvrsto drži zakona Božjega, kolebao je izmedju jednog i drugog straha, jedne i druge strasti. Radi svoje priležnice Herodijade bacio je Ivana u zatvor i radi nje bio bi ga već prije ubio; no bojao se opet naroda, koji je Ivana štovao kao proroka. Sam Herod nije se mogao oteti nekomu strahopočitanju pred svetačkim likom Krstiteljevim. Zvao bi ga k sebi iz zatvora, razgovarao bi s njime. O čemu? Sigurno o zakonu Božjemu; šta bi mogao uopće drugo govoriti s Ivanom? Čuvši Ivana, "bio je u nemaloj tjeskobi", jamačno radi grižnje savjesti. Tako Herod dršće pred svojom savješću, boji se naroda, ima obzir prema svojoj priležnici, a na Boga i njegov zakon tako malo misli, da bi ga izvršio!

I kod same gozbe vlada se kao slabić. Nije još bilo toliko zlo, što mu se svidjalo djevojče, niti što se tako nepromišljeno zakleo. Ali da se nije smjesta i najodlučnije opro prošnji Salominoj, to je bio zločin. I pogani bi se zgražali nad činom Herodovim. Strogi Rimljanin Katon izbacio je iz senata senatora, koji je učinio nešto slično kao Herod. A šta čini Heroda ubojicom? Opet obzir pred Herodijadom, prema djevojci Salomi, prema prisutnim gostima, kao da tobože mora izvršiti zadanu riječ. A moralo je bez sumnje biti svima jasno, da zadana riječ ne veže kralja ni pred Bogom ni pred ljudima. Tamanimo u sebi svaki ljudski obzir, koji znade tako strašno harati u ljudskim dušama!

II.- HERODIJADA.- Bila je Herodijada kraljevskoga roda, po svojem djedu i po svojoj baki. Djed joj je bio Herod Veliki, baka žena mu Marijamna, koja je potjecala iz slavne hasmonejske dinastije. Otac Herodijadin bio je onaj Aristobul sin Herodov, kojega je vlastiti otac dao smaknuti po prilici tada, kad se Isus rodio. Ipak Herodijada nije živjela plemenito, kako bi dolikovalo njezinu plemenitomu rodu. Ostavila je svoga zakonitog muža, pošla je za Heroda, premda je i on već imao zakonitu ženu, počela je živjeti s bratom svoga zakonitog muža, što je zakon napose branio. Herod bio joj je takodjer stric, polubrat njezina oca. Njezin život bio je sablazan Židovima; pravo je imao sv.Ivan Krstitelj, što je Heroda ukorio. To je uvrijedilo Herodijadu, koja je htjela biti žena vladajućega kneza. Hlepila je za osvetom.

Njezina je osvetljivost neplemenita, sićušna. Ne obazire se na to, da Ivan ima pravo, i da je nevin, da je svetac, da je prorok. Nikakve umjerenosti nema u njezinoj mržnji, osim što čeka na zgodu. I našla ju je, ali kakovu! Opet se ne žaca, tražiti ono, što se i poganima činilo podlo, neplemenito, nepristojno. Obeščašćuje gozbu, goste, rodjendan svoga priležnika, njega, sebe. Nije joj dosta smrt Ivanova, hoće da gleda njegovu glavu pred sobom na tanjuru. Sv.Jeronim pripovijeda, da je uzela iglu te probola jezik Ivanov (C.Ruf.3,42, PL 23,510). Iako je to bajka, ono što pripovijeda evandjelje, dosta je, da spoznamo nelijepi značaj Herodijadin. Ona će kasnije upropastiti Heroda, potičući ga, da od Rimljana sebi isposluje kraljevski naslov. Narod ga je doduše nazivao kraljem, po pravu bio je Herod tek knez četverovlasnik.

A mjesto kraljevskoga dijadema dobit će on od cara nalog, da ide u prognanstvo u Galiju. Ići će s njime Herodijada. Tako će tužno propasti njezina slava, a ostat će joj vjekovna sramota. Samo je kreposti zajamčen konačan, vječan trijumf.

III.- IVAN - MUČENIK.- Šta je radio sv.Ivan na dan svoje smrti. Je li slušao izdaleka veselu gozbu, zveket čaša, smijeh i radost, pjevanje i sviranje? Šta je mislio o svjetskom uživanju on, strogi pokornik? Kako sve to prolazi kao dim, kao biljka, koja danas cvate, a sutra se u peć baca! "Ne ljubite svijeta, ni što je na svijetu. Ako tko ljubi svijet, nema ljubavi očeve u njemu. Jer sve, što je na svijetu, požuda je tijela i požuda očiju i oholost života, to nije od Oca, nego je od svijeta. I svijet prolazi i požuda njegova, a tko čini volju Božju, ostaje do vijeka " (1 Iv 2,15-17).

Ivan će sada proći s ovoga svijeta, ali će kod Boga uživati na vijeke. Je li se prepao, kad se vrata njegove ćelije otvoriše i unidje krvnik s mačem te mu saopći kraljevu zapovijed? Malo je imao Ivan od ovoga svijeta, da bi mu rastanak s njime zadao muke. Možda je i očekivao, da će skoro umrijeti, znajući za srdžbu Herodijadinu i slabost Herodovu. Bio je na smrt pripravan. Sada se on potpunoma smanjuje, dok Isus raste. Ali će i Isus umrijeti kao Jaganjac Božji, koji uzima grijeh svijeta. Ivan je to navijestio; sigurno je shvaćao vrijednost mučeničke smrti.

"I dodjoše njegovi učenici, uzeše tijelo i ukopaše ga, I odoše te javiše Isusu" (Mt). Isus osjeća sa svojim pretečom, gnjevi se na bezbožni svijet, koji ubija proroke, misli na svoju vlastitu smrt, kao što vidimo iz njegovih riječi iza preobraženja:"Ali vam kažem, da je Ilija već došao i ne poznaše ga, nego učiniše s njim, štogod htješe. Tako će i Sin čovječji trpjeti od njih" (Mt17,12). Možemo dodati; "Tako će i učenici Isusovi trpjeti od bezbožnog svijeta"! Ali ne bojmo se, Isus je svojom smrću pobijedio svijet!

Dok trpe i umiru svjedoci istine, vine se, prema Apokalipsi, dim od kadjenja s molitvama svetih pred lice Božje (8,3s.). Nek poleti u kolokviju takodjer miomiris naše molitve uvis, da isprosimo sebi i drugima milost jakosti, kakovom se odlikovao sv.Ivan Krstitelj!

Subota iza XIV.nedjelje po Duhovima

HEROD ČUJE O ISUSU,POSTAJE NEMIRAN

Mt 14,1s.;Mk 6,14-16;Lk 9,7-9

1.preludij: Malo prije javnoga nastupa Isusova sagradio je sebi Herod Antipa prijestolnicu na obali Genezaretskog jezera, južno od Kafarnauma, i nazvao ju Tiberijadom po caru Tiberiju. Mnogi su je Židovi izbjegavali, pošto je iskrsla baš na mjestu, gdje su prije bila groblja. Nije išlo bez sile, da se u gradu sakupi žiteljstvo, svakojaka svjetina. O Isusu ne čitamo da je ikad prošao kroz taj grad. Iza pada Jeruzalema postat će to ipak središte židovstva u Palestini.

Idući kojih dvadeset minuta prema jugu, mogao je Herod doći do znamenitih toplih izvora, zabavljati se tamo s otmjenim poganima. U Tiberijadi imao je palaču, urešenu slikama i kipovima, radi kojih će ju kasnije Židovi spaliti. Slikajmo u svojoj mašti Heroda medju dvoranima, koji mu svašta pričaju o Isusu! Njega spopada strah, on želi vidjeti Isusa.

2.preludij: Milost da se i ja zanimam za Isusa, ali sasma drukčije nego Herod! Raskoš ovoga svijeta nek mi bude pustoš, kad u njoj nema Isusa! "Bože, ti si Bog moj! Tebe tražim; žedna je tebe duša moja, za tobom čezne tijelo moje u zemlji okorjeloj, suhoj, bezvodnoj" (Ps 63,2).

I.- HEROD ČUJE O ISUSU.- Zar istom sada? Čuo je jamačno već prije, ali se za to nije zanimao. Zanimao je njega raskošan, bludan život. Šta će njemu sveta nauka Isusova, koja odvraća od grješnog uživanja? Čitali smo, istina, da se Herod bojao Ivana Krstitelja i da ga je rado slušao (Mk 6,20), ali to je slušanje bilo više radoznalo bez ozbiljne volje za popravak života. Glasovi, koji sad dopiru do njega, jesu i za njega poziv Božji. Vuče i njega Otac nebeski (isp.Iv 6,44.65). No Otac nebeski obično ne vuče silom; on otpočetka hoće našu suradnju. Heroda vuku silom njegove strasti, one pobjedjuju. Glas o Isusu ostaje za njega glas, što viče u pustinji.

Uzalud glas postaje jači. Sva Galileja već govori o Isusu. Za njega svjedoče iza glasa njegova čudesa. Tvore čudesa već njegovi apostoli. Uzalud diže i savjest svoj glas u Herodu, koji je onomadne gledao na tanjuru krvavu glavu Ivana Krstitelja. Kad nismo kadri ušutkati glas svojih strasti, kad u nama slabi smisao za svetost, jača zanimanje za profani svijet, kad nema u nas jake ruke da sredi neobuzdane misli, želje, osjećaje, kako ćemo doći do Isusa? Kako će doći Herod do prvog čina vjere? kako mi do intimnijeg sjedinjenja s njime? Nemoguće!

II.- HEROD SE UZNEMIRUJE,GRIZE GA SAVJEST.- Što Herod čuje o Isusu, to njega silno uznemiruje. Pomišlja on: "To je Ivan Krstitelj. On uskrsnu od mrtvih, i zato čini čudesa"(Mt). Strašna osuda za Heroda! Dakle je Ivan bio svetac, pravi prorok, ako ga Bog opet šalje i daje mu vlast da čini čudesa,kojih prije smrti nije činio! (isp.Iv 10,41). Šta se onda Herod ne kaje, ne čini pokoru, da ga ne bi stigla kazna Božja? No njegove se misli brzo mjenjaju: "Ivanu ja odsjekoh glavu, a tko je to, o kome ja to slušam?" (Lk). I drugi su spominjali Isusa u vezi s ubijenim Ivanom Krstiteljom; nekima se činilo, da bi Isus mogao biti koji prorok iz davnih vremena, koji je opet uskrsnuo, možda Ilija. Ne znamo, kakova je bila vjera Herodova; mogao je biti praznovjeran kao i neki inače znameniti pogani njegova vremena. Bio je svakako zbunjen; bila mu je muka, što se spominje Ivan, žrtva njegovih tako niskih, banalnih strasti.

Tako je obično s grješnicima. Savjest ih prekorava za njihove zločine. Oni ju guše uživanjem, zavaravanjem samih sebe, šaljivim razgovorima s drugim grješnicima ili ulizicama. Savjest onda tinja kao vatra pod pepelom, stvara neraspoloženje, dosadu, zdvojnost, ne će da prestane peći, makar grješnik ne znao ili ne htio znati, gje je uzrok tomu paklu.

Kadikad kao plamen iz vrućeg pepela plane u duši jasan i izričan ukor savjesti. Tako bi u Herodu, kad se stalo govoriti o Isusu kao uskrslom Ivanu Krstitelju. Ali zaman!

No pustimo Heroda, u sebe malko zavirimo! Mi smo svi maleni Herodi, kadgod nemiru svoje duše ne tražimo dijagnozu, ne pitamo za savjet liječnika, duhovnog vodju, ili u molitvi samoga Isusa. Činimo to vazda što brže i temeljitije, da se nastani u nama mir Božji, koji nadilazi svaki um! (F 4,7).

III.- HEROD ŽELI VIDJETI ISUSA.- Zaželio je Herod, da Isusa vidi (Lk). Da li kao liječnika svoje duše? Nipošto. Nadao se on samo, da će vidjeti od Isusa koje čudo (isp.Lk 23,8). Samo mu se zabave prohtjelo, samo razonode. Na njegovu dvoru primili bi Isusa kao kakva glasovita glumca. O obraćenju ni govora. Želja Herodova ne nalazi odaziva kod Isusa. I da se Herod udostoji slušati Isusovu propovijed, čemu tratiti vrijeme i riječi, gdje nema ozbiljne volje?

Naći ćemo mi kod Isusa smirenje duše i pravu sreću; okrijepit će nas on, umorne i opterećene, naći ćemo pokoj dušama svojim. Ali zato moramo uzeti na se slatki jaram i lako breme Isusovih zapovijedi (Mt 11,28-30). Čisto mora biti naše srce pa će gledati i uživati Boga. U samom križu, ako ga nosimo za Isusom, kušat ćemo manu preslatku. Kako je sve to Herodu tudje! Kad bude silom doveden pred njega na Veliki petak, Isus mu ne će reći ni riječce. Hoće li ga samo pogledati, bludnika i ubojicu?

A kako rado govorit će Isus nama, ako smo njegovi! Ako je naša duša čista i sveta, Isus joj šapuće kao svojoj zaručnici: "Daj da vidim lice tvoje, daj da slušam glas tvoj!"(Pnp2,14) Žudi Isus za svetim društvom, za našim svetim kolokvijem; nemojmo mu ga uskratiti!

XV. nedjelja po Duhovima

APOSTOLI SE VRAĆAJU K ISUSU

Mk 6,30-33;Lk 9,10 (Mt 14,13)

1.preludij: Isus se po svoj prilici nalazi u Kafarnaumu. Amo se vraćaju apostoli sa svog apostolskog putovanja. Umorni se vraćaju, ali im se radost sjaji s lica, radost uslijed uspjeha i zanimljivih dogadjaja, o kojima žele pričati, radost još veća, što opet vide Isusa. Isus ih prima ljubezno, mirno, a oni živahno pripovijedaju sad jedan sad drugi, dok oko njih ne nagrne opet mnoštvo naroda. Tada se Isus, u brizi za njihov odmor, odveze u ladjici s njima na samotno mjesto.

2.preludij: Milost čeznuća za molitvom, za razgovorom s Isusom usred svih izvanjskih posala, makar oni bili apostolski!

I.- APOSTOLI OPET KOD ISUSA.- Sv.Marko naziva samo ovdje učenike Isusove apostolima. Baš su apostoli, izaslanici Isusovi. Svijesni su oni, da su izaslanici, i da ne rade u svoje ime; stoga se vraćaju k Isusu. I dandanas mora biti svaki

svećenik, propovjednik, djelitelj tajna Božjih, svijestan, da ne nastupa u svoje ime; mora se držati uputa Isusovih, direktiva sv.Crkve. Rado se mora vraćati u molitvi k onomu, koji ga šalje, da svu svoju volju i sve svoje mišljenje uskladi s voljom i mišljenjem Isusovim.

Vraćaju se apostoli k Isusu jamačno i zato, jer su od Isusa dobili takav nalog. Svećenicima, svim klericima i redovnicima sv.Crkva nalaže, da se u molitvi često od svojih posala povrate k Isusu; zato im propisuje za svaki dan razne duhovne vježbe. - Apostoli se vraćaju k Isusu, jer osjećaju svoje nedostatke; kako da rade besprijekorno sami bez Isusa? Umišljamo li mi sebi, da ćemo uspješno raditi za duša, ako se u molitvi ne obnavljamo svaki dan, t.j. ako nam stalno ne pomaže Isus? Iz zahvalnosti takodjer vraćaju se apostoli k Isusu; ako su činili čudesa, znadu,da su ih činili u ime Isusovo, njegovom vlašću, ne svojom; ako su svojim propovijedima oduševili mase, i to je bio učinak nauke Isusove i milosti Isusove.

Pripovijdaju apostoli Isusu, šta su radili; tvorili su mnoga čudesa. Ako o tome govore samodopadno, Isus svojim odgovorima njihove nakane čisti, usmjerava prema nebu,slavi Božjoj i koristi duša. Apostoli Isusa izvješćuju takodjer o svojim propovijedima. I tu im Isus pomaže savjetima svojim, sokoli ih poticajima nadnaravnim. O, neka i naš rad tako prati njegovo rasvjetljenje i njegova utjeha!

II.- ISUS VODI APOSTOLE NA ODMOR.- Bila je blizu židovska Pasha.Po svim putovima Sv.zemlje vrvjeli su hodočasnici. Zacijelo su mnogi od njih došli s apostolima, da vide Isusa. Ako je tko u tu svrhu morao malko skrenuti s puta, koji ga je vodio ravno u Jeruzalem, ništa zato! Isplati se svaki trud,da se vidi i čuje Isus. Ali teško umornim apostolima. Sv.Marko piše, da je bilo toliko ljudi, koji su dolazili k Isusu i opet odlazili, da Isus i učenici nisu imali ni vremena da jedu. Kako divan prizor! Narod hrli k Isusu, apostoli revnuju, iza prvih svojih propovijedi ohrabrili se, te više ne ostavljaju Isusa, da sam govori.I oni su silno zaposleni. Ako Isus prima u kući Petrovoj, Petar kao domaćin mora se brinuti za red, pozdravljati nove goste, opraštati se s onima, koji odlaze.

Isus se zabrinjuje za svoje apostole. Umorni su; neka se barem nešto malo odmore! Vodi ih na samotno mjesto. Povlače se oni na samotne livade južno od Betsaide s druge strane Jordana, kojih 10km daleko od Kafarnauma. Plove uz obalu. Barem im je to odmor. Kod Betsaide ne će ga naći. Jer dok oni veslaju u ladjici,uz obalu prati ih masa svijeta, idući pješke. Šta veli sv.Marko? "I vidješe ih gdje odlaze, i doznaše mnogi. I pješice se iz svih gradova strčaše onamo i prestigoše ih." Možda su ljudi pješke prestigli Isusa i apostole zato, jer Isus apostolima nije dao, da brzo veslaju, već ih je hotimično zadržavao na jezeru, da se odmore. Divimo se Isusovoj ljubavi! Uzdajmo se u njega, koji se brine za potrebe svojih radnika! Ipak dok ih on za kratko vrijeme uzima dušama, njegova milost medjutim radi u tim dušama, tjera ih tamo, gdje će se opet sastati. Kako lijep prizor: ladjica nosi Spasitelja s učenicima i pruža im par sati odmora, a mnoštvo trči uz obalu, zabrinuto prati očima ladjicu Isusovu, da ne bi krenula drugim smjerom! Isusu to nije mrsko; voli on te dobre ljude; skoro će

biti opet posve njihov. Tako idimo i mi na odmor od posala Božjih, da nam srce ipak ostane kod njih, kod duša nama povjerenih!

III.- DA LI ISUS BJEŽI ISPRED HERODA, UBOJICE SV. IVANA? Čitajući sv. Mateja, mogao bi čovjek pomisliti, da Isus bježi. Tu naime čitamo, kako su učenici sv. Ivana Krstitelja javili Isusu o smrti svog učitelja. Nato dodaje evandjelista: "Kad doču to Isus, povuče se odanle u ladjici u pusto mjesto nasamo." (14,13). Povukao se preko Jordana, na područje Filipa, brata Herodova. Je li dakle bježao, možda i zato, što je doznao, kako se Herod uznemiruje radi njegova djelovanja i želi ga vidjeti? Nije bijeg radnika Božjega uvijek grijeh, ne mora u svakom slučaju biti nesavršen. Bježao je mali Isus u Egipat pred starim Herodom; čuvat će se kasnije onih, koji bi ga kamenovali u hramu, povući će se ispred zasjeda židovskih u Efraim; svojim je apostolima savjetovao, da bježe iz jednog grada u drugi.

Medjutim ovaj put, čini se, Isus ne bježi. Ta, vratit će se bez oklijevanja u Kafarnaum, gdje će održati svoj euharistični govor. Ne bježi Isus radi sitnice, ne bježi radi svake glasine. Kasnije će ga farizeji tjerati, da bježi, jer ga tobože Herod želi ubiti, no Isus ipak ne će bježati, znajući da prava opasnost ne postoji. Ako je bio oprezan u svojem radu, bio je takodjer još više neustrašiv, pun pouzdanja u Providnost Oca nebeskoga. Takovi budimo i mi!

Kolokvij s Isusom, da posve prionemo uz njega, svoga učitelja, branitelja, Spasitelja!

Ponedjeljak iza XV. nedjelje po Duhovima

PRVO UMNOŽENJE KRUHA

Mt 14,14-21;Mk 6,34-44;Lk 9,11-17;Iv 6,1-15

1.preludij: Istočno od mjesta, gdje Jordan utječe u Genezaretsko jezero, proteže se uz obalu 6km daleko ravnica el-Batiha. Obala jezera zaokreće tu prema jugu. U južnom dijelu ravnice, gdje se već dižu brežuljci, bilo je mjesto samotno, kakovo si je želio Isus. Ima tu u proljeće lijepe zelene trave, mnogo šarena cvijeća, vode u obilju. Livade u našem smislu nema, jer trava ne tvori neprekidan ćilim kao po našim pašnjacima. Priroda je ipak lijepa. Prema jugu prostire se jezero, na sjeveru se vidi veličanstvena gora Hermon. Tu se sakupilo mnogo naroda; Isus će ih učiti, liječit će im bolesnike, nahraniti ih čudesno umnoženim kruhom.

2.preludij: Milost, da vazda tražimo hranu svojoj duši, eda bi nam onda Bog radje davao sve takodjer, što treba naše tijelo!

I.- ISUS VODJA I LIJEČNIK DUŠA.- Je li Isus prevario apostole, kad ih je pozvao na samotno mjesto odmora radi, znajući ipak, da će se na tom samotnom mjestu zgrnuti oko njih još veće mnoštvo ljudi? Nije ih prevario. Ipak su imali par

sati odmora u ladjici, a i mase svijeta manje će im smetati pod vedrim nebom po prostranoj ravnici. Zaboravit će apostoli na umor, gledajući divna Isusova čudesa. A znade Isus i na čudesan način okrijepiti tijelo. Možda je htio takodjer dati apostolima pouku, kako će u svojem apostolskom radu često žrtvovati svoj odmor koristi duša. Sv. Pavao nabraja medju tegobama svog apostolata i svakodnevno navaljivanje ljudi (2K 11,28).

Isus daje svojim učenicima lijep primjer. Izlazeći iz ladje vidi pred sobom mnogobrojan narod. Pasha je blizu; po obali jezera prema Kafarnaumu ide prometna cesta; puna je hodočasnika. Ovi se pridružili domaćim ljudima i pohrlili za Isusom; čuli su o Isusovim čudesima; to ih je privuklo sve.

Kad Isus ugleda pred sobom mnogo svijeta, "ražali mu se, jer bijahu kao ovce bez pastira" (Mk). Bilo je u svjetini i bogatijih ljudi, bio je valjda medju njima i koji ugledni čovjek. Bili su svi više u radosnu raspoloženju, kao hodočasnici, i ukoliko su imali zgodu vidjeti Isusa. Mimo svu tu svijetliju vanjštinu Isusov pogled prodire u tamniju unutrašnjost slušatelja, na njihove moralne potrebe. Nisu imali pravih vodja, lutali su kao ovce. Zato je imao Isus smisao, to ga je zanimalo. Tako mora i nas; zanimati nas mora ne vanjski sjaj bogatstva, časti, učenosti, nego unutarnja vrijednost srca. Ako vidimo mjesto vrijednosti moralnu bijedu, moramo biti kao Isus puni saučešća. Naše saučešće mora prijeći u djelo, kao što je i Isus odmah stao ljudima govoriti o kraljevstvu Božjem; mnogo ih je učio. Nije se naslađjivao oduševljenjem brojnih masa, nije tašto brojio njihove tisuće, htio je samo njihovu korist.

II.- ISUS SE BRINE I ZA TIJELO, UMNOŽAVA KRUH.- Isus se popeo sa svojim učenicima na neku obližnju uzvisinu. Odanle promatra mase svijeta dolje u nizini. Već je popodne, večer je blizu. Apostoli su zabrinuti. Ljudi su gladni; Isus neka ih raspusti, da si u Betsaidi i po drugim gradićima i selima nabave hrane! Isusu su drage simpatije apostola prema narodu. Veli im, neka im oni sami dadu, da se najedu. Ali Filip prigovara: "Za dvjesta denara kruha nije dosta, da svaki od njih samo malo dobije" (Iv). Apostol Andrija izvješćuje: "Ovdje je jedan dječak, koji ima pet ječmenih hljebova i dvije ribe; ali što je to za tolike?" Ta, ima tu samo muškaraca pet tisuća. Isus zapovijeda, da posade ljude po zelenoj travi. Ljudi, jamačno očekujući nešto izvanredno, začas su posjedali u skupinama po pedeset i po sto. Spasitelj i nama nalaže tjelesna djela milosrdja. Ogromna je većina čovječanstva svaki dan u brigama glede prehrane. Moramo i mi imati smisla za njihove brige. Da im ne pokazujemo samo prstom nebo, nego da im u njihovim potrebama ozbiljno pomažemo! Ako se brinemo za njihove duše, već time, istina, mnogo činimo i za njihovo zemaljsko blagostanje. Ipak je u Crkvi Kristovoj vazda cvjetalo milosrdje, koje neposredno uklanja, po mogućnosti, ili ublažuje bijedu tjelesnu. Nismo kršćani, ako zato nemamo smisla, nemamo volje.

Promatrajmo dalje Isusa kako uzima onih pet hljebova i one dvije ribice, kako to na čudesan način umnožava, kako se moli i pogled svoj diže prema nebu, sjedinjen u istoj ljubavi s Ocem nebeskim, koji hrani vrapce, odijeva ljiljane! Gledajmo apostole kako dijele čudesni kruh, izvan sebe od ganuća i za-

nosa, kako napokon kupe ostatke, tako da napune dvanaest koša-ra! Duševni pogled neka nam medjutim roni u Srce Isusovo, koje do danas još nije prestalo dijeliti, dijeliti, i samo čezne za tim, da nam dijeli, kruh tjelesni i kruh duhovni! O, da je i nama činiti čudesa, da ljudima pomognemo! Ako čudesa nisu u našoj vlasti, neka barem ljubav bude u nama divna kao čudo, pošto smo se ugledali u ljubav Srca Isusova!

III.- UMNOŽENJE KRUHA - SLIKA PRESV.EUHARISTIJE.-Više nego kod drugih čudesa moralo je gorjeti Srce Isusovo od ljubavi prema nama baš kod prvog umnožavanja kruha, budući da je umnoženje kruha bilo slika presv.Euharistije. Bilo je priprava i uvod euharističnomu govoru, što ga je Isus iza umnoženja održao u Kafarnaumu. Najstarija slika umnoženja kruha u katakombama spaja ovo Isusovo čudo s presv.Euharistijom. Primajući euharistični kruh, sjećamo se Isusa, koji je nahranio čudesno tisuće ljudi! Veća su euharistična čudesa. Više ima tu uzvanika, bolji nam se daje kruh, koji nas više krijepi i zasladjuje nam više život, i više nas sjedinjuje s Isusom, kraljem našim, učiteljem našim, liječnikom naših duša. Držimo se Isusa, koji nas tako neizmjerno ljubi! Vratimo mu ljubav za ljubav!

Kolokvij: "Hvalite Gospoda! jer je dobar Gospod: svirajte imenu njegovu, jer je slatko! Štogod hoće Gospod, sve čini u nebu i na zemlji" (Ps 135,3.6). "Čudesa je svoja učinio, da se ne zaborave; milostiv je i milosrdan Gospod. Hranu je dao onima, koji ga se boje; spominje se on vječno zavjeta svojega" (Ps.11,4s.).

Utorak iza XV. nedjelje po Duhovima

OLUJA NA JEZERU.ISUS KROČI PREKO VALOVA

Mt 14,22-33;Mk 6,45-52;Iv 6,14-21

1.preludij: Razne slike redat će se tijekom ovoga razmatranja u našoj mašti: kako narod ushićeno kliče Isusu, a on nastoji da što brže izvuče svoje apostole iz tog vrtologa oduševljenja, dok se sam povlači na samotnu goru,- kako se u gluho doba noći ladjica s apostolima bori s protivnom vjetrom i s valovima, dok se Isus moli na gori i motri izdaleka ladjicu svojih učenika,- kako Isus dolazi do ladjice hodajući po valovima, kako i Petar skače iz ladje, hoda po vodi kao po zemlji, dok se ne stane utapati radi pomanjkanja vjere.

2.preludij: Pouzdanje u Isusa, i kad nam uskraćuje svjetske utjehe i prepušta nas valovima muka i teškoća!

I.- ISUS SEBE I APOSTOLE OTIMA SVJETSKIM NAMJERAMA ODUŠEVLJENOGA NARODA.- "Ovi su ljudi, vidjevši čudo, koje Isus učini, govorili: Ovo je zaista prorok, koji ima doći na svijet. A kad Isus dozna, da će doći, da ga uhvate i učine kraljem, otidje opet sam u goru" (Iv). Oduševljena svjetina hoće možda, da Isus s njima podje u Jeruzalem na vazmenu svetkovinu, i da

nastupi kao Mesija kralj. Na teškoće priprosti puk ne misli; svladat će ih Bog, koji je obećao Mesiju; svladat će ih sam Mesija, veliki čudotvorac. I svladao bi Isus bez sumnje sve teškoće, i sa strane kralja Heroda i sa strane Rimljana, da je on došao na ovaj svijet, da osnuje svjetsko kraljevstvo. No njegovo je kraljevstvo duhovno. Ne odustaje Isus ni za vlas od svoje prave misije. Medjutim da stiša narod i da ga očuva reprezalija političkih vlasti, on iščezava iz njihove sredine, a apostole šalje prema Kafarnaumu, "na drugu stranu prema Betsaidi" (Mk). Ova je Betsaida bila sasvim blizu Kafarnauma. Možda se je luka grada Kafarnauma zvala Betsaida.

Apostole je morao Isus prisiliti, da udju u ladjicu. Njima se nije dalo ostaviti mjesto tako divnoga čuda; nisu ga pravo shvatili. "Još ne razumješe čuda s hljebovima, nego je njihovo srce bili zaslijepljeno" (Mk). Shvatili su ga materijalno kao svjetina. Zato ih Isus hitno tjera od svjetine; on će se sam pobrinuti, da se svijet razidje.

I mi naginjemo, da svoju vjeru shvatimo previše materijalno. Kao apostole mami nas vanjski sjaj. Više se divimo sjajnoj crkvenoj zgradi ili zavodu, nego srcu, hramu Duha Svetoga. Oskvrnjenje zgrade crkvene žalosti nas strašno, a malo marimo, kad grijeh tjera Duha Svetoga iz srdaca, njegovih hramova. O, neka Isus naše shvaćanje sve više poduhovi i produbi! Onda će se zaista širiti, onda će cvjetati kraljevstvo Božje na zemlji.

<u>II.- ISUS U MOLITVI NA GORI, APOSTOLI NA UZBURKANOM JEZERU.-</u> Otpustivši narod, Isus se povlači na samotnu goru, roni u molitvu, dugu molitvu kroz duge noćne sate. Zašto se moli? Moli se, jer je blizu vrijeme važnih dogadjaja, velikih promjena. Dokazao je on dosad svojim velikim čudesima, da je obećani Mesija. Galileja je za njega, oduševljena i ushićena. Došao je čas, da se izjasni o svojoj pravoj zadaći. Počinje posljednja godina njegova života. Apostolima će odsad jasno proricati svoju muku i smrt. Jasno će pred Židovima u Jeruzalemu tvrditi, da je on Sin Božji. Govorit će o tajnama svoje vjere, o presv. Euharistiji. Doći će do krize. Galileja će se većim dijelom od njega odmetnuti. Isus će većinom propovijedati izvan Galileje. Zato se Isus moli za svoj narod, koji će ga eto zabaciti. Moli se za svoje apostole, da ostanu čvrsti u vjeri. Dok će drugi Isusa iza euharističnoga govora ostaviti, Petar će s apostolima ostati: to će biti plod Isusove molitve. S gore, gdje se moli, gleda Isus nemirno jezero; vidi izdaleka ladjicu svojih apostola u opasnosti; misli na teške oluje, koje čekaju njegovu Crkvu i njegove apostole; zato se on moli.

Apostoli se medjutim bore s vjetrovima i valovima. Sva je prilika, da su spočetka plovili uz obalu, te uzmognu primiti Isusa u ladjicu, ako bi po obali došao za njima. Možda su ga i čekali. No vjetar, koji sve jače duva sa sjevera, zanosi ih daleko prema jugu, nekih 5km. Za dva sata mogli su stići u Kafarnaum, a zbog oluje još su u tri sata u noći na otvorenom jezeru. Iza velikog čuda, umnoženja kruha, sad su tako sami bez Isusa i muče se. Boje se, a Isusa nema, da bi im opet stišao oluju. Isus izdaleka vježba njihovu vjeru, njihovo pouzdanje. Ne mora on biti u čamcu, da apostole spasi.

"Jesam li ja samo Bog izbliza, govori Gospod, a nisam Bog i izdaleka?" (Jr 23,23).

III.- ISUS HODA PO VALOVIMA.- Oko tri sata ujutro apostoli opaze neki čovječji lik, koji se miče preko vode, kao da će ih mimoići. Prepadnu se oni, viču od straha, kao pred sablašću. Ali odmah čuju poznati glas Isusov, koji ih tješi: "Uzdajte se, ja sam, ne bojte se!" Tako i nama dolazi kadkad Isus kao sablast; čini nam se tako, jer su naše duševne oči slabe. Ne prepoznajemo Isusa, kad nam dolazi, bojimo ga se, dok nas njegova milost ne utješi. Evo, utješio se i Petar, koji je valjda s drugima vikao, a sad se napunja prekomjernim pouzdanjem: "Gospodine, ako si ti, zapovjedi mi, da dodjem k tebi po vodi!" Isus mu dozvoli, i Petar stane hodati po vodi. Ali se preplaši vjetra i valova, i u svojem nepouzdanju počne se potapati. Zapomaže: "Gospodine, spasi me!" Isus ga svojom rukom uhvati i ukori: "Malovjerni, zašto si posumnjao?" I naše se pouzdanje sada diže, sad opet pada; diže se dok gledamo Isusa, pada, čim se zagledamo u opasnost. Nek nam bude u svim olujama pogled čvrsto uprt u Spasitelja!

Na veliku radost apostola Isus s Petrom ulazi u ladju. I vjetar odmah prestaje. I još jedno čudo: "I odmah bi ladjica na obali, na koju su pošli" (Iv). Matej veli da su u ladjici apostoli pali pred Isusa govoreći: "Zaista ti si Sin Božji." Tako sve više raste njihova vjera u Isusa. I potrebno je, jer će uskoro čuti izvanredne stvari o presv. Euharistiji. Isus ih je na to pripravio. Nije on podvrgnut prirodnim zakonima, kad hoće, da nas tjelesno ili duhovno nahrani! Šta smo dakle malodušni? Grjehota!

Kolokvij neka bude molitva, puna pouzdanja, pouzdanja jakoga, kakovo je bilo Petrovo, kad je on preko valova poletio k Isusu! Takav će kolokvij Isusu goditi, a nas utješiti. "Iucundum sit ei eloquium meum: ego laetabor in Domino!" (Ps 103,34).

Srijeda iza XV. nedjelje po Duhovima

LIJEČENJA U ZEMLJI GENEZARETSKOJ

Mt 14,34-36; Mk 6,53-56

1. preludij: Iza noćne oluje iskrcali se apostoli s Isusom u zemlji Genezaretskoj. To je ravnica uz oblu Genezaretskoga jezera, jugozapadno od Kafarnauma. Ravnica je uzduž obale duga 6km, široka 2-4km. Flavije Josip opisuje ju kao raj zemaljski, nabraja voćke, koje tu obilno radjaju: orahe, palme, smokve, masline, lozu (Bell 3,10,8). Iskrcavši se, obilazio je Isus gradove, sela, zaselke. Kudgod je prolazio, iznosili su pred njega mnoštvo bolesnika, kroz koje je Isus prolazio kao kroz špalir; bilo je dosta dotaknuti se skuta njegove haljine, da se odmah ozdravi.

2. preludij: Da Isusa spoznamo, da ga zavolimo, da mu se svim srcem potpuno predamo! Za to mu se pomolimo!

I.- ISUSOVA DOBROTA.- Prošle su već dvije godine od prvoga čuda Isusova u Kani galilejskoj, a Isus ne prestaje činiti dobro. Sada, prema svršetku njegova propovijedanja po Galileji, obnavljaju se prizori, koje smo promatrali na početku. Vidjeli smo ga kako je nekoga dana izliječio punicu sv. Petra, a iza nje masu bolesnika pred kućom Petrovom. Sada radi tako ne samo pred kućom Petrovom, nego prolazeći kroz naselja genezaretske ravnice. Pravo će reći kasnije sv.Petar o Isusu, "da je prošao čineći dobro" (Dap 10,38).

Iako su čudesa Isusova imala višu svrhu, da dokažu njegovo mesijanstvo, ipak im ostaje kao motiv takodjer milosrdje Spasiteljevo, milosrdje i prema tjelesnoj bijedi. Svoje je mesijanstvo mogao dokazati znacima na nebu,kakove su tražili farizeji. On je htio, da svako čudo dokaže najprije njegovu dobrotu. On je više Spasitelj nego čudotvorac. I ono više, radi čega je došao, spasenje naših duša, jest naše dobro, izvor naše najintimnije i najtrajnije sreće. Nažalost pred ovim dobrom mnogi ljudi dršću, kao da nije dobro. Da ih primami, Spasitelj im pokazuje, kako nije ravnodušan, hladan prema njihovim tjelesnim bolima i potrebama. Zato tako brojna i tako izvanredna čudesa, liječenja bolesnika. Ako kao apostoli nastavljamo misiju Isusovu, budimo i mi milosrdni! Ako nismo milosrdni ne će nas Isus priznati svojim zastupnicima, a i ljudi će od nas bježati.

II.- ISUSOVA MOĆ.- Evo kako sv.Marko opisuje čudotvorno djelovanje Isusovo po ravnici Generazetskoj: "I kad izadjoše iz ladjice, odmah ga upoznaše. I optrčaše sav onaj kraj i počeše na posteljama donositi bolesnike, gdje su čuli da je on. I kudgod . je išao u sela ili u gradove ili u zaselke, potrgovima su stavili bolesnike i molili ga, da se barem dotaknu skuta od njegove haljine. I svi su ozdravljavali, koji ga se doticali." Čuli su jamačno o ženi, koja je bolovala od krvotoka, kako se izliječila, tek što se dotakla one rese na plaštu Isusovu. Tada je tako ozdravila jedna žena, sada ozdravlja na isti način sila bolesnika. Isusova je moč neiscrpiva. Ne klone, ne izdaje pred nijednom bolešću. Ne muči se ni u najtežim slučajevima. Zdvajaju liječnici, varaju liječnici, ne zdvaja, ne vara Isus. Šta onda malakšemo u svojem pouzdanju? Ako se naš slučaj nama čini zdvojan, Isus se i pred njim smiješi. Ako nas ostavlja u tjelesnoj patnji, a voli liječiti i krijepiti našu dušu, tu je još divnija njegova moć; budimo mu zahvalni, što se njome služi na naše dobro, više zahvalni nego kad nam tijelo iscijeli!

Isus pokazuje, kako je doticaj njegova tijela čudotvoran i spasonosan. Ne misli li on kod toga na presv, Euharistiju, o kojoj će odmah govoriti u Kafarnaumu? Da olakša vjeru u euharistični kruh, umnožio je kruh, očitovao je na jezeru,kako njegovo tijelo nije vezano prirodnim zakonima. Sada očituje, kako iz njegova presv,tijela izlazi čudesna moć, koja liječi bolesnike, Iza tolikih čudesa tko će imati pravo sumnjati o njegovim riječima, makar on govorio o istinama, našemu razumu neshvatljivim? Tko će imati pravo prigovarati,da je Isusov govor tvrd? Tko će imati pravo radi euharističnoga obećanja Isusva ostaviti? A ipak će mnogi to učiniti. Kako to? Zašto? Zato jer ne će promatrati čitavoga Isusa, nego tek ovu ili onu njegovu

riječ. Bude li riječ oprečna njihovoj slaboj pameti ili slaboj volji, propast će za njih Isus sa svim svojim čudesima.

III.- ODUŠEVLJENJE NARODA.- U evandjelju ne čitamo izrično, da je narod bio oduševljen. No tko može o tome dvojiti? Tolika i tako sjajna čudesa morala su ostaviti dubok dojam u srcima ljudi. Prolazak Isusov kroz gradove i sela morao je biti nalik na pravi trijumf. Kakovim su ga očima gledali slijepci izliječeni, koji su prije mislili, da ne će nikad više vidjeti sunca Božjega, kakovim ušima slušali izliječeni gluhi, kakovim [illegible] izliječeni nijemi! Ipak će u najskorije vrijeme doći do onoga, što tumači evandjelja nazivlju u životu Isusovu galilejsku krizu; još nekoliko mjeseci i Isus će reći strašne riječi gradovima genezaretske obale, svjedocima njegovih divnih čudesa.

Narod je nažalost volio Isusa kao liječnika tjelesnih bolesti, a od svojih duhovnih bolesti nije se dao izliječiti. Volio je kruh, što ga je Isus umnožio za život tjelesni, nije mario za kruh, što daje život vječni. Vjerovao je s farizejima u besmrtnost duše, živio je često sa saducejima, kao da duše nema. Volio je Isusa, ali ne, kako bi morao, više nego oca, mater, brata, sestru, sina, kćer, ne više nego svoj život, vjerovao je Isusu, što je sam lako shvaćao, objave tajna od njega nije primao. Ako se Isusu ne predamo totalno, ne može nam biti Spasitelj. Unaprijedit će nam on i zemaljsku sreću i blagostanje, ali on od nas zahtjeva, da svim silama težimo za srećom nebeskom, kao da druge nema.

Molimo Isusa u kolokviju, da očuva u nama pouzdanje u svim zemaljskim teškoćama i da nam ulije neodoljivu čežnju za nebeskim dobrima! Silom nas, Isuse, povuci, digni u visine, kad se sami tako teško dižemo, za tobom zaostajemo! Sine te labitur humana mortalitas (molitva XIV. nedjelje po Duhovima).

Četvrtak iza XV. nedjelje po Duhovima

ISUS - KRUH S NEBA

Iv 6, 22-47

1.preludij: Isus je po svoj prilici umnožio kruh u četvrtak. Rano jutro u petak došao je, hodajući po valovima, do ladjice svojih apostola i zatim u ladjici do obale genezaretske. U petak preko dana prolazi kroz ravnicu genezaretsku, liječi bolesnike. U subotu nalazim ga u Kafarnaumu u zbornici. Tu se opet sastaje s narodom, kojemu je umnožio kruh. Ovi su ljudi bili opazili, kako apostoli iza umnoženja kruha sami bez Isusa otploviše. Narod mogao se ukrcati istom u petak, kad su neke ladje prispjele iz Tiberijade; Isusa opet ne vide nigdje. Zato se začude, čim ga opaze u zbornici u Kafarnaumu; pitaju ga: "Rabi! Kad si amo došao?" Tu počinje Isus svoj lijepi euharistički govor.

2.preludij: Milost vjere u Isusa!

I.- STARAJMO SE ZA JELO,KOJE NAS HRANI ZA ŽIVOT VJEČNI!- Narod leti za Isusom, ali ne toliko za Isusom Spasiteljem duša, koliko za Isusom liječnikom u bolestima tjelesnim, djeliteljem kruha zemaljskoga, prolaznoga. Isus se ne igra, ne uživa u toj nesavršenoj privrženosti naroda. Ono što je bitno, to on u narodu ne vidi. Zato im zbori ozbiljno: "Zaista, zaista vam kažem: Ne tražite me zato, jer ste čudesa vidjeli, nego što ste jeli hljeba i nasitili se!" Tražili su Židovi Isusa radi čudesa, ali ne kao da su dokučili njihovo pravo značenje. Isus zapravo nije rekao "čudesa", nego "znakove". Bili su to znakovi, dokazi Isusova božanstva; na to se oni ljudi nisu obazirali. Bilo ja kao da čuda uopće nisu vidjeli. Pazimo mi uvijek, da Isusa u svemu potpunoma shvatimo, njegovim riječima i u njegovu postupku!

Isus dodaje: "Starajte se ne za jelo, koje prolazi, nego za jelo, koje ostaje za život vječni, koje će vam dati Sin čovječji, jer ovoga potvrdi Bog Otac." Smijemo se brinuti i za kruh tjelesni, no briga za ovaj kruh mora biti u svemu podredjena brizi oko onoga, što nam hrani dušu.Kako iščezava kratki život zemaljski prema vječnosti! Više iščezava nego kap vode prema oceanu! Tako mora iščezavati briga za tijelo pred brigom za dušu. A svijet toliko radi za svoje tijelo, tako malo za dušu! Zar se ne će naći integralni kršćani, koji će sve procjenjivati prema pravoj vrijednosti? Budimo mi takovi!

II.- ISUS - KRUH S NEBA.- Isusove riječi o hrani duhovnoj, koja ostaje za živat viječni, nisu bile Židovima teške. No oni su ih shvatili o dobrim djelima, koja valja činiti, da se zadobije vječni život. Isus na njihovo začudjenje svraća im misao na sebe: "Ja sam kruh života; tko dolazi k meni,ne će ogladnjeti, i tko vjeruje u mene, ne će nikad ožednjeti" (35). Židovima bješe nečuveno, da bi Isus bio kruh duša za život vječni. "Tada su mrmljali Židovi na njega, što je rekao: Ja sam kruh (živi), koji sam s neba sišao. I govorili su: Nije li ovo Isus, sin Josipov, kojemu mi znamo oca i mater? Kako dakle ovaj sad govori: Sišao sam s neba" (41s.). Već samo to, kako je Isus došao s neba, bilo im je nepojmljivo, koliko još više, da je Isus kruh nebeski!

Sjećaju se Židovi mane, o kojoj veli Sv.Pismo da je bila kruh s neba. Ali šta je bila mana prema hrani, koju nam pruža Isus? Evo kako Isus odgovara Židovima: "Zaista, zaista vam kažem: Ne dade vam Mojsije kruh s neba, nego vam Otac moj dade kruh istiniti s neba. Jer je kruh Božji onaj, koji silazi s neba i daje život svijetu" (32s.). Mana je bila čudesna hrana, ali ipak samo tjelesna hrana. Bila je s neba, jer je dolazila od Boga, ali u sebi nije imala ništa nebesko, ništa božansko, ništa nadnaravno. Ona uopće nije bila hrana duhovna. Dušama je potrebno nešto posve drugo, osobito kad su pozvane, da živu životom nadnaravnim, božanskim. Takovu hranu može nam dati samo Bog. A Bog je odlučio da nam ju dade samo po Isusu. On je glava mističnoga tijela, a mi udovi, on je trs, a mi loze. Ne možemo živjeti,ako nismo u životnoj zajednici s Isusom. Bez njega ne možemo ništa, ama baš ništa. Ako se život nadnaravni, život milosti ne pretače iz njega u nas, mi smo pred Bogom mrtvi, naša djela nam ne pribavljaju života vječnoga. Blagujmo revno kruh euharistični, da milosti posvetne nikad ne izgubimo,ni za minutu!

III.- VJERA U ISUSA.- Da li Isus već u prvom dijelu svoga govora misli na presv.Euharistiju, to nije jasno. U onom kruhu nebeskom, što ga je spomenuo, bit će ipak barem nekako uključena Euharistija, budući da je ona glavno vrelo milosti. Medjutim Isus ne kaže još ništa o pravom blagovanju, nego govori samo o vjeri, kao uvjetu, da postanemo dionici kruha nebeskoga. Vjera je zacijelo ono, što je bitno, i kod sv. pričesti. Kad se radi o milosti, prvo je, da dodjemo u dodir s onim, koji će nam milost udijeliti. Radi se o milosti, o daru; valja s vjerom pristupiti k onomu, koju milost daje. Vjera nije toliko djelo, kojim sebi nešto zaradjujem, koliko kontakt s onim, od koga mi milost dolazi. U vjeri ima poniznost, ima priznanje Božjega dara kao dara. Možda baš zato ne napredujemo dosta u svetosti, jer nemamo žive vjere.

Isus veli: "Ovo je djelo Božje, da vjerujete u onoga, koga je on poslao" (29). "Tko vjeruje u mene, ne će nikad ožednjeti" (35); vjerom naime otvaramo usta pod mlazom izvora milosti. "Jer ovo je volja Oca moga, da svaki, koji vidi Sina i vjeruje u njega, imade život vječni" (40). Istina je, i vjera je milost: "Nitko, veli Isus, ne može doći k meni, ako ga Otac, koji me je poslao, ne povuče" (44). Ne možemo sami doći u kontakt s izvorom milosti, ako nas Bog tamo ne vuče. Ali Bog vuče sve; samo mu se ne smijemo opirati. Isus nastavlja: "I bit će svi poučeni od Boga. Svaki, koji je čuo od Oca, i naučio, dolazi k meni" (45). Potrebna je dobra volja; valja učitelja slušati, valja naučiti. "Zaista, zaista vam kažem: Tko vjeruje u mene, ima život vječni" (47).

Da nam olakša vjeru, Isus se poziva na svoja čudesa; u tom smislu veli, da je njega potvrdio Bog Otac (27). Židovi su vidjeli mnoga čudesa Isusova; priznali su ga kao proroka, Mesiju. Baš su ga htjeli proglasiti kraljem, pošto im je umnožio kruh. No za ovo, što Isus sada o sebi govori, čini im se potrebno čudo veće: "Kakav ti činiš znak, da vidimo i da ti vjerujemo? Što tvoriš?" (30). Isus se na traženje sve većih čudesa ne obazire, već besjedi dalje o kruhu s neba. Sama čudesa ne će nikada stvoriti u nama vjere, ako u nama nema pravoga čudorednog raspoloženja. Nemojmo biti nevjerni Tome, nego pristupimo k Isusu, kruhu života! Blagujmo, i uskliknut ćemo s vjernim Tomom: "Gospodin moj i Bog moj."

Kolokvij s euharističnim Isusom! Recimo mu, kako za njim žudimo! "Pružam k tebi ruke svoje; duša je moja kao suha zemlja pred tobom" (Ps 143,6). "Bože, ti si Bog moj! tebe tražim; žedna je tebe duša moja, za tobom čezne tijelo moje u zemlji okorjeloj, suhoj, bezvodnoj" (Ps 63,2).

OBEĆANJE PRESV. EUHARISTIJE

Iv 6,48-58.62s.

<u>1. preludij</u>: Sinagoga je u Kafarnaumu puna. Kako ne bi bila, kad u njoj propovijeda Isus! No danas se na licima opaža neko čudjenje; predmet Isusova govora nisu obične moralne istine, već neka tajna, koje slušatelji ne mogu dokučiti. Isus govori o presv. Euharistiji. Za Židove je to previše. Oni će se Isusu iznevjeriti. Ipak padaju Isusove rečenice iz njegovih usta odvažne, sigurne, lapidarne. Isusovo se lice žari; ta, dotakao se predmeta, koji očituje njegovu beskrajnu ljubav prema ljudima.

<u>2. preludij</u>: Da Isusa što češće primam u sv. pričesti u sve većoj ljubavi, sve jačoj vjeri.

<u>I. - TIJELO ISUSOVO PRAVO JELO, KRV ISUSOVA PRAVO PILO.</u>- Kako jasno se Isus izrazava! "Ja sam kruh života...Ovo je kruh, koji s neba silazi...Ja sam kruh živi, koji sam s neba sišao... kruh, koji ću ja dati, tijelo je moje za život svijeta...Ako ne jedete tijela Sina čovječjega i ne pijete krvi njegove, nemate života u sebi. Tko jede tijelo moje i pije krv moju, ima život vječni...Jer je tijelo moje doista jelo, i krv je moja doista pilo...Ovo je kruh, koji je s neba sišao" (48-58). Teško shvatljive su ove riječi Isusove za čovjeka, koji ih prvi put sluša. Ipak ne govori ih čovjek nepoznat, govori ih Isus, koji je već tolikim čudesima dokazao, da je Sin Božji, i da se njemu pokoravaju prirodni zakoni. Baš je Židovima čudesno umnožio kruh, hodao je po uzburkanim valovima. Baš je u prvom dijelu svojega govora naglasio potrebu vjere, i imao je pravo tražiti vjeru, i kad kaže nešto neobično.

Isus nam ne daje da blagujemo njegovo mrtvo meso, da pijemo krv. Kako će nam dati život ono, što ne živi, materija mrtva? On hoće da nas nahrani svojim živim tijelom, napoji živom krvlju, tijelom i krvlju; sve je to hipostatično sjedinjeno s njegovim božanstvom. Davat će svojim vjernima kao hranu svoje tijelo poduhovljeno, kao što će biti poduhovljeno iza njegova uzašašća. To on tumači ovim riječima: "Zar vas ovo sablažnjava? Kad dakle vidite Sina čovječjega da uzlazi gore, gdje je prije bio? Duh je ono, što oživljava; tijelo ne koristi ništa. Riječi, koje sam vam ja rekao, duh su i život" (62s.).

Život vječni dolazi nam od božanstva, ipak hoće Isus da nam ga daje po svojoj čovječjoj naravi. Ako nam voda krštenja, polaganje ruku kod sv. krizme, pomazanje sv. uljem može posredovati posvetnu milost, koliko više tijelo Sina Božjega! Po svojem tijelu hoće Isus i naše tijelo da posveti, čitavoga čovjeka u nama. Njegovo tijelo gasi u nama grješne požude, našemu tijelu je zalog uskrsnuća. Zato Isus toliko u svojem euharističnom govoru naglašuje, da će nas uskrisiti na sudnji dan (39.40.44.54). Medjutim ostaje do sudnjeg dana utjeljovljeni Bog kao kruh života najjača i preko svih drugih božansko dobrotvorna sila na svijetu. Kruna je Utjelovljenja presv. Euharistija.

II.-EUHARISTIČNI KRUH DAJE ŽIVOT VJEČNI.- Euharistiju naziva Isus kruh života (48), kruh živi (51). Ona čuva u nama život nadnaravni, život božanski. "Tko jede tijelo moje i pije krv moju, ostaje u meni i ja u njemu. Kao što je poslao mene živi Otac, i ja živim po Ocu, i koji jede mene, i on će živjeti po meni" (56s.). Euharistija stvara u nama jedinstvo s Isusom, tako da živimo s Isusom istim životom nadnaravnim. Slika je ovom jedinstvu sjedinjenje Oca i Sina u presv. Trojstvu. Ovaj život po sebi je takav, te na vijeke ne može prestati. Tjelesna ga smrt ne prekida. Izraelci su jeli u pustinji manu, hranu čudesnu; tko jede tijelo Isusovo, živi životom vječnim, kojega mana u pustinji nije mogla dati; i tijelom će uskrsnuti i tijelom živjeti na vijeke: i to je učinak presv. Euharistije.

Euharistični kruh daje nam snagu za svako dobro djelo, snagu protiv svake napasti, snagu da podnesemo svaku kušnju, da svladamo sve teškoće i zapreke. Putnici smo; ako blagujemo Isusa na putu života, ne ćemo smalaksati. Ne će nam se zamagliti pred očima; bistar pogled vidjet će jasno cilj, dok ga ne postigne. Zamamno pjevanje sirena ne će omamiti onoga, koji, ploveći u vječno pristanište, čeliči sebi dušu euharističnom hranom.

III.- NEMA ŽIVOTA VJEČNOGA BEZ EUHARISTIJE.- Jasne su riječi Isusove."Ako ne jedete tijelo Sina čovječega i ne pijete krvi njegove, nemate života u sebi" (53). Znali su već stari pogani, da bogovi pomažu čovjeka u kreposnom životu, rasvjetljuju ga i potiču na dobro. I kod Židova su farizeji, glavni bogoslovi naroda, naučavali,da je za dobro djelo uz našu suradnju potrebna i milost Božja. Ali da milost Božja može dobrim djelima dati nadnaravnu vrijednost, nešto božansko,o tome nisu oni znali ništa. Da Bog daje milost samo po Isusu, o tome nisu htjeli znati ništa. U njihovoj nauci ne čitamo nigdje jasno izraženo, da nam je milost Božja absolutno potrebna za svaki i najmanji čin; nije nam ni vjera moguća bez milosti, niti početak vjere. Ne možemo se mi ni okrenuti prema Bogu bez milosti; niti se možemo odlučiti za dobro djelo bez milosti. U svakom činu, u istom činu vazda rade na tajanstven način i milost i naša volja.

Milost nam dolazi po Isusu; Isus veli, po Euharistiji. Crkva u svojim molitvama naziva Euharistiju vrelom svake svetosti. Barem dajući Isusa daje nam vrelo svake milosti. Sigurno nam nije moguće očuvati se dulje vremena teškoga grijeha, ako ne blagujemo Isusa. Nemoguć je napredak u duhovnom životu bez sv.pričesti. Pijmo često, pijmo punim ustima iz ovog vrutka milosti!

Tako razgovarajmo s Isusom u kolokviju, da će nam to vrijediti kao duhovna pričest! "Kao što košuta čezne za potocima vode, tako čezne duša moja za tobom, Bože. Duša moja žedja Boga, Boga živoga" (Ps42,2s.).

MNOGI OSTAVLJAJU ISUSA

Iv 6,60-66

1.preludij: Isus je još uvjek u zbornici, po svoj prilici u subotnii dan. Subotna se služba Božja završava govorom; govorio je Isus, govorio je o Euharistiji. Židovi ga tupo neprijazno gledaju; vele: "Tvrd je ovo govor, i tko ga može slušati?" Ostavljaju sinagogu, ostavljaju Isusa, razočarani. Isus ostaje gotovo sam s apostolima. Napokon izlazi i on.

2.preludij: Isuse, umnoži u nama vjeru!

I.- GOVOR ISUSOV ČINI SE LJUDIMA TVRD.- Šta ima tvrdo, neugodno u obećanju presv.Euharistije? Je li tvrdo obećanje života, života nadnaravnoga, života vječnoga? Obećanje besmrtnosti? Je li tvrdo obećanje kruha, što silazi s neba? obećanje mane, čudesno hranive za vječnost, bez sumnje sladje od mane, koju je Mojsije dao Izraelcima? Pa sve se to tako ugodno sluša! Tvrdo je ljudima onu, što Isus reče o svojem tijelu kao hrani i o krvi kao pilu. O staje im tvrdo, i kad im Isus tumači, da će biti hrana tijelo njegovo proslavljeno i poduhovljeno slavom nebeskom. Komu može biti tvrd takav govor? Onima, koji bi htjeli biti ćudoredni, ali na vjeru premalo misle, premalo na objavu Božju,- koji drže, da moraju sve svojim razumom dokučiti, što im Bog objavi,- koji smatraju, da je njihov razum nad objavom, sudac objave Božje. Ako baš izričito tako ne misle, barem se ravnaju kao da tako misle.

Židovi su Isusa slijedili, dok su se nadali, da će po njemu postići sreću, kakovu su si sami predstavljali. Isus im obećaje nešto nečuveno, neshvatljivo. Ne usudjuju se ići dalje za njim. Njegova bezbrojna, izvanredna čudesa ne pomažu ništa. Da su čudesa pokazivala u smjeru njihovih težnja, bila bi sjajna. Kad pokazuju u nekom sasma novom smjeru, oni su posve dezorijentirani, Isusa ostavljaju. A ja ću reći Isusu: "Ići ću za tobom, kudgod podješ (Mt 8,19). Na putu Božjem ja sam kao ludo dijete; neka me ne vodi moja kratka pamet, nego tvoja božanska mudrost!"

II.- APOSTAZIJA MNOGIH UČENIKA.- "Otada mnogi od njegovih učenika odstupiše, i nisu više išli za njim" (66). Evandjelista ne govori o puku; puk će se još skupljati oko Isusa. Ne govori evandjelista o protivnicima Isusovim, koji nisu bili nikada njegovi učenici. Već on govori o stalnim učenicima, izrazitim pristašama, koji su ga kao učenici više manje pratili na njegovim putovanjima. Nisu ga ni ovi svi ostavili; po godine kasnije slat će on sedamdeset i dvojicu od njih pred sobom kao svoje vjesnike. Ipak izričito tvrdi sv.Ivan, da su ga ostavili mnogi. Ostavili su Isusa, kojega su nekada štovali kao Sina Božjega, napustili su njegovu divnu nauku, koja ih je prije začarala svojom uzvišenom ljepotom. Odrekli su se Isusa čudotvorca, a da se nisu ozbiljno pitali, otkuda njemu tolika moć, ako više ne govori istine, nego je postao kriv prorok. Šta nisu Isusa upitali, kako to on smatra svoje tijelo hranom duša? On bi im sigurno dao odgovor i udijelio im unutarnje rasvjetljenje, koje bi ih uščuvalo uz njega.

Njihova apostazija jamačno nije bila učinak tek euhari-

stičnoga govora Isusova. Iako su dugo pratili Isusa, za njegovim su rasvjetljenjima sve više zaostajali. Da im je Isusov govor na gori prožeo dušu, bili bi dosta jaki, da prihvate i Isusov govor o Euharistiji. Da su se više oduševili za duhovno kraljevstvo Isusovo, ne bi im otupio razum za tajne kraljevstva Božjega. Da im je duša čeznula za svetošću, slutili bi barem, da im nitko osim Isusa ne će pomoći do svetosti, makar govorio Isus o nekim tajanstvenim sakramentima. Da im je duša čeznula za istinom, ne bi je tražili drugdje osim kod Isusa, makar njegova istina bila u nekim točkama nedokučiva. Slijedimo barem mi u školi Isusovoj pomno svaku lekciju, izvršimo odmah svaku zadaću, pa nam nijedna zadaća ne će biti preteška, nijedna lekcija posve neshvatljiva! Bude li ipak donekle neshvatljiva, ipak ne ćemo dvojiti, da je prihvatljiva.

<u>III.- ISUS PREMA ODMETNICIMA.</u>- Isus im pomaže, upozorava ih, da valja Euharistiju shvatiti duhovno; o pravom tijelu njegovu, ali ipak ne onako grubo, kao što su to oni shvaćali. Njegovo živo i čitavo tijelo, koje ostaje živo i čitavo, i pošto smo ga blagovali, daje nam život vječni, ne njegovo tijelo ukoliko je materija, nego ukoliko je u njemu duh, duh božanski, koji je sišao s neba. "Duh je ono, što oživljava; tijelo ne koristi ništa" (63). Čitav govor Isusov o Euharistiji nije bio govor o mrtvom mesu, o mrtvoj krvi, nego divan govor o duhu i životu; to znače riječi Isusove: "Riječi, koje sam vam ja rekao, duh su i život" (63).

Apostate idu, a Isus ih ne zaustavlja. Znade, da kriza njihovih duša nije kriza ovoga časa, nego posljedica duljega nevjerovanja. Zato im reče Isus: "Ali ih ima medju vama, koji ne vjeruju jer je znao Isus od početka, koji su što ne vjeruju, i tko će ga izdati" (64). Reče im Isus još i ovo: "Zato sam vam kazao, da nitko ne može doći k meni, ako mu nije dano od Oca" (65). Došli su sadašnji apostate prije k Isusu s nadom, da će on kao Mesija ostvariti političko svjetsko carstvo izabranoga naroda, ali ova nada nije nikako bila ona vjera, koju je Isus od početka tražio, vjera, da on donosi istinu o Bogu i o svetom životu. Njima nije bilo dano spoznati tajne kraljvstva Božjega. Nije im bilo dano od Oca; nudio je Otac i njima tu milost, ali je oni nisu prihvatili. Ostali su narodnjaci, ljubitelji ovoga svijeta, a Isusu okrenuli ledja. Nemojmo mi dopustiti duhu svijeta, da nam odvoji dušu, otudji nam dušu od Isusa!

Da se mi sada Isusu iznevjerimo, naš bi grijeh bio puno teži. Nama bi vrijedile riječi poslanice Hebrejima: "Kad mi griješimo dragovoljno, pošto smo primili poznanje istine, nema više žrtve za grijehe, nego strašno čekanje suda... Strašno je upasti u ruke Boga živoga" (10,26-31).

Vapimo u kolokviju k Isusu, da nas očuva uza se do zadnjega daha života! Ovu milost nad milostima sebi isprosimo! Nipošto uzdati se u sebe!

APOSTOLI OSTAJU VJERNI

Iv 6,67-71

1.preludij: Isus žalosno gleda za učenicima, koji se od njega odmeću. Onda upire svoj pogled na dvanaestoricu, gleda ih ozbiljno. I apostoli su se uozbiljili. Isus ih upita, hoće li i oni njega ostaviti. Simon Petar u ime sviju uvjerava Isusa, da će mu ostati vjerni. Isusov pogled traži Judu, budućeg izdajicu, djavla, koji stoji negdje po strani, možda obara oči.

2.preludij: Da Isusa nikad ne ostavim, nego da ga sve dublje spoznam, sve jače zavolim, sve vjernije slijedim!

I.- ISUSOV UPIT I PETROV ODGOVOR.- "Tada reče Isus dvanaestorici: Ne ćete li i vi da otidete?" Čemu Isusovo pitanje? Zar nas nije baš malo prije upozorio evandjelista, kako je Isus od početka znao, tko ne vjeruje u njega, i tko će ga izdati. Znao je on, da su apostoli vjerni. Možda ih je htio svojim pitanjem upozoriti, da mogućnost apostazije postoji i za njih; zato će i dodati ono o Judi izdajici, djavlu, Čuva apostole uz Isusa milost Božja i njihova dobra volja, taj tajanstveni konsorcij milosti i slobodne suradnje čovjekove. Isus je apostole odabrao, no izbor ih Božji i njihovo zvanje ne čini nepogrješivima zasada.

"Odgovori mu Simon Petar: Gospodine komu ćem ići? Ti imaš riječi života vječnoga. I mi smo vjerovali i znademo, da si ti svetac Božji." Kako lijepo je to priznanje Petrovo! Nije ni on shvatio Isusovih riječi o presv.Euharistiji. Ali je osjećao, da je Isus učitelj, komu nema para. I vjerujući u tajne, koje je Isus učio, osjećao je Petar u svojoj duši svijetlo i toplinu, kakove mu nije nitko mogao dati osim Isusa. Kako je bila hladna farizejska kazuistika prema plamenim riječima Isusovim! Kako je bio pust i tvrd saducejski materijalizam prema duhu Isusovu! Pošto su apostoli osjetili, koliko im daje Isus, osjetili su kako im malo daju drugi, kako im drugi više uzimaju nego daju. Osjetili su u Isusu nešto božansko, osjetili i spoznali, da samo njegova nauka može biti pravi putokaz u život vječni. Koliko više moramo mi sada tako osjećati i sve jednako opetovati Petrove riječi: "Gospodine, komu ćemo ići? Ti imaš riječi života vječnoga."

II.- ZAŠTO VJERA SVETIH APOSTOLA NIJE STRADALA.- Iznevjerili se Isusu mnogi njegovi učenici, nisu apostoli. Zašto? Mnogo ima tu uzroka. Bili su oni siromasi, nisu hlepili za bogatstvom. Nisu slijedili Isusa samo zato, jer su mislili, da se to isplati i za zemaljski život. Nisu smatrali Isusa samo patronom svoje karijere. Ma da su se nadali od Isusa kao Mesije takodjer zemaljskoj slavi i blagostanju za svoj narod, ipak su se predavali Isusu, neka ih on vodi, kako hoće, neka im srce otkida od svake zemaljštine.- Bili su ponizni, ne oholi kao farizeji. Nisu bili puni sebe, nije ih nadimala književnička učenost. Nisu očekivali kao pismoznanci, da Isus potvrdi njihovu nauku, sam da joj se podvrgne i njih tako proslavi u očima naroda, Nisu prosudjivali nauku Isusovu svojim očima, kao da oni bolje ili barem isto tako vide kao Isus, kao da su Isusove ri-

ječi istinite samo, ukoliko ih oni spoznaju kao istinite. Apostoli su od Isusa na najponizniji i najpriprostiji način samo primali, i tako su primali mnogo.

Nisu smatrali Isusa toliko kraljem zemaljskim, koliko učiteljem nebeskim. Shvatili su, da Isus ne traži od njih spremnost na boj protiv Rimljana, nego vjeru u njegovu riječ i njegovu osobu. Njihova vjera nije se zaustavila kod mesijanskoga dostojanstva Isusova, vjerovali su, da je on Sin Božji. Još ne znaju točno, u kojem je smislu Isus Sin Božji. Ipak ga danas Petar priznaje Svecem Božjim, sigurno svecem nad drugim svecima, u nekom posebnom smislu. Skoro će sv.Petar jasno ispovijedati, da je Isus Sin živoga Boga. Tko je u Isusu nazirao samo Mesiju, i želio, da mu bude Mesija prema njegovim zemaljskim pohlepama, morao se brzo razočarati, morao je otpasti. Da nas Bog očuva tolike nesreće!

III.- ISUS O JUDI IZDAJICI.- Vjernost njegovih apostola Isusa veseli; ali ga pomisao na Judu opet pečali. "Odgovori im Isus: Nisam li ja izabrao vas dvanaestoricu? a ipak je jedan od vas djavao. A mislio je Judu, sina Simona iz Karjota, jer ga je ovaj imao izdati, jedan od dvanaestorice." Iza dolaska Duha Svetoga bit će apostoli utvrdjeni u milosti; tolika će biti pomoć milosti, da ne će više teško sagriješiti, ne će milosti posvetne izgubiti. Sada još nije tako. Nažalost! jedan od dvanaestorice ne će sudjelovati s prekomjernim obiljem milosti, što ga je imao uz Isusa, nego će pasti dublje nego mnogi drugi, kojih Isus nije izabrao. Kroz kušnju mora svaki, i apostol. A u kušnji može se posrnuti, kad se ne pazi.

Već sada, godinu dana prije izdaje, Juda je djavao. Ne samo jer će pasti u pandje djavolske, nego jer je već u njima. Valjda još nema nakane, da Isusa izda, još ne simpatizira s Isusovim protivnicima. Ali duha Isusova nema, nije u stanju milosti, kako bi dolikovalo osobito apostolu Isusovu. Kad je nedavno bio na apostolskom putovanju, uživao je u častima, kojima su ga ljudi obasipali, pohlepno je možda grabio njihove milodare, možda ih nije stavljao u zajedničku blagajnu, nego trošito u bogzna koje svrhe. Bio je već žrtva svoje strasti; ne znam, kako bi ga inače Isus nazvao djavlom. Kako se je trgnuo, kad je čuo ovaj naziv iz usta Isusovih! Bila mu je to ozbiljna opomena; ima još godinu dana, da se obrati. I unutarnja milost sigurno radi u njegovu srcu. Sve uzalud! Kako je strast nešto strašno!

Kolokvij s Isusom u duhu ispovijesti sv.Petra. Oduševljenoj ispovijesti dodajmo skromnu molitvu, da bude Isus ne samo utemeljitelj, nego i usavršitelj naše vjere (Hb 12,2), "dok dan ne osvane, i danica se ne pomoli u srcima" našim (2P 1,19): Isus u slavi vječnoj!

PREDAJE FARIZEJSKE I

Mt 15,1-9Mk 7.1-13

1.preludij: Slika Isusa, koga okružuje narod. I farizeji su tu, a s njima nekoliko književnika iz Jerzzalema; došli su, možda kao izaslanici velikoga vijeća, da promatraju, šta to Isus radi i propovijeda. Domaći su farizeji prema zakonoznancima iz prijestolnice puni strahopočitanja; ta, vrijedi načelo: "Ako dodje zakonoznanac iz Jeruzalema, daj mu stolicu,da sjedne, i onda slušaj njegovu mudrost!" - Druga slika: Farizeji dolaze s trga, tamo su možda postali obredno nečisti; stoga kod kuće umaču ruke u vodu, koja mora biti obilna. Prije jela dvaput si lijevaju vodu po rukama, najprije takozvanu prvu vodu, zatim još drugu. Peru si ruke i u vrijeme ručka ili večere, ako ima više obroka. Peru i čaše, vrčeve i kotlove; škrope divane, na kojima leže jedući.U svojim su očima radi toga sveti, no Otac nebeski ne gleda ih rado. Sablažnjavaju se oni, što Isusovi učenici jedu neopranim rukama, spočitavaju to Isusu. Isus voli svoje učenike, kori farizeje i književnike.

2.preludij: Milost prave čistoće srca, prave ljubavi prema Bogu!

I.- FARIŽEJI PRESTUPAJU ZAPOVIJED BOŽJU RADI SVOJIH PREDAJA.- Književnici i farizeji, ako smijemo na njih primijeniti, što čitamo u samim starim židovskim spomenicima, više su cijenili svoje predaje nego zakon Mosijev, Izričito se tako govori u rabinskim spisima. Smrt zaslužuje prema njima, tko prekrši njihovu predaju, ne zaslužuje smrt za svaki prekršaj zakona. Za književnike i farizeje vrijedi, što čitamo kod proroka Jeremije: "Kako govorite: Mudri smo, i zakon je Gospodinov u nas? Doista, gle laž učini lažljiva pisaljka književnikova. Mudraci se osramotiše, uplašiše se i uhvatiše se; eto, odbaciše riječ Gospodinovu, pa kaka im je mudrost?" (8,8s,). Postupali su književnici,kao da su nepogrješivi, a tako su pogrješno tumačili zakon Božji! Kako su upali u smiješnu kazuistiku! Kako su cjepidlačili glede svetkovanja subote! Teška su i nesnosna bremena tovarili na pleća ljudska. Bavili su se svakojakim sitnicama, a ostavili, što je najznamenitije u zakonu: pravdu i milosrdje i vjeru. Cijedili su komarca, a gutali devu (Mt 23).

Jesmo li mi svi posve čisti od duha farizejskoga?Ne biramo li i mi katkad u duhovnom životu što nam se mili, zanemarujući ono, što Bog zapovijeda? Ne vidimo li katkad vjernike, pače redovnike i svećenike, koji se svojeglavo drže svojih mišljenja protiv svojih crkvenih poglavara? Daleko to od nas,ako želimo biti zaista Isusovi.

II.- KNJIŽEVNICI I FARIZEJI KRIVO TUMAČE ZAVJET.- Neuki puk rado misli, da mora zavjet pod svaku cijenu ispuniti, ma da se protivi zakonu Božjemu. Ima u tome neko pretjeravanje svetosti zavjeta. Mudri farizeji morali bi uvidjeti i narod poučiti, da se čovjek svojim zavjetom ne može podići iznad zakona Božjega. No farizeji su krivo shvaćanje priprostoga puka još više zaglupili. Evo šta veli o njima Isus: "Zašto i vi pre-

stupate zapovijed Božju radi svojih predaja? Jer Bog zapovijeda: Poštuj oca i mater! i tko pogrdi oca ili mater, neka umre! A vi kažete: Tko reče ocu ili materi: žrtveni je dar, što bi išlo tebe; taj ne treba više štovati oca svoga ili matere svoje. Tako ste ukinuli zakon Božji radi predaje svoje." Dakle bi prema književnicima vrijedio zavjet, kojim bi netko zlobno isključio svoje roditelje od svog imutka, makar oni od gladi skapavali; nek samo reče ocu ili materi. "Nek bude korban, što bih ja tebi mogao dati!"

Stvar je bila još gora,ako pomislima, da se takav zavjet smatrao pogodbenim:" Volim dati Bogu nego tebi." Nek je tko tako zlobno rekao ocu, nije mu smio dati ništa više, a nije morao dati ni hramu, jer se bješe izrazio samo uvjetno.Izmislili su kasnije način, da se ukloni izvršenje zavjeta, no za Isusovo vrijeme, čini se, vrijedi stroža praksa. Na svaki način prekorava Isus farizeje s punim pravom radi potpunog neshvaćanja volje Božje glede zavjeta. Ohološću svojom farizeji su isušili duše svoje, postali su tvrdi, zagrizli su u slovo zakona, izgubili smisao za njegov duh. Nek nam bude sveto, da najprije izvršimo ono, što Bog od nas traži, a zatim istom dodajmo zavjetom, što možemo, ali samo ono, što se Bogu mili! Drukčije bi se zavjet Bogu gadio. Da ne postanemo čudaci u Božjim stvarima, ponizno tražimo rasvjetljenje Božje, ponizno savjet od crkvenih poglavara i duhovnih vodja!

III.- ŠTOVATI BOGA SRCEM,A NE TEK USNAMA.- Na farizeje i književnike primjenjuje Isus riječi proroka Izaije: "Licemjeri! pravo je za vas prorokovao Izaija govoreći: Narod ovaj poštuje me usnama, ali srce njegovo daleko je od mene. Uzalud me poštuju učeći nauke, koje su zapovijedi ljudske" (Iz29,13). Usnama su svojim štovali farizeji Boga. O njihovim nasljednicima veli J.Bonsirven D.I., da su toliko i tako pisali o Bogu, kao da su pijani Boga. O mnogim farizejima možemo reći, da su,imajući Boga svaki čas u ustima, bili više sami sebe nego Boga pijani. Tako onaj farizej, koji se samodopadno molio u hramu i napadao u molitvi raskajanoga, poniznog carinika.

"Sva svoja djela čine, da ih ljudi vide", rekao je o njima Isus.Molili su se po raskršćima i po uglovima ulica, dijelili su milostinju trubeći pred sobom, od posta pravili su maskaradu, nagrdjujući svoja lica. Time srca svoga nisu mogli približiti Bogu. "Gospodin je uzvišen; ali on gleda i niskoga; ohologa izdaleka poznaje" (Ps 138,6). Ako smo oholi i samodopadni kao farizeji, Bog se daleko izdiže nad nas. Ako smo ponizni silazi do nas. Naš egoizam stvara distancije izmedju nas i Boga. Kad u nama vladaju načela ljudska mjesto zakona Božjega, to nas otudjuje Bogu.

Kolokvij s Isusom, ljubiteljem čistih, priprostih, poniznih duša!

PREDAJE FARIZEJSKE II

Mt 15,10-20;Mk 7,14-23 (Lk 6,30)

1.preludij: O pranju ruku raspravljao je Isus negdje pod vedrim nebom s farizejima, po svoj prilici blizu Kafarnauma ili u samom gradu. U vrijeme te mučne raspre svijet se udaljio, iz nekoga strahopočitanja pred Isusom, koji se napadao, od straha takodjer pred jeruzalemskim uglednim književnicima. Najbolje ne zamjeriti se ni jednoj ni drugoj stranci, stajati po strani! Ali Isus zove narod k sebi, svečano mu proglašuje temeljni zakon ćudorednosti, da je sijelo moralnosti u srcu. Nato Isus ulazi u kuću; tu dalje tumači isti zakon svojim učenicima na posebnu molbu sv.Petra.

2.preludij: "Srce čisto stvori u meni,Gospodine!"

I.- SIJELO JE MORALNE ČISTOĆE U SRCU.- Mnogo je stalo Isusu do toga, da to dobro upamtimo; on zove narod k sebi i zahtijeva pozor. "Poslušajte me svi i razumijte!" Na koncu pouke traži pažnju i razmišljanje: "Ako tko ima uši da čuje,neka čuje!" Bojali se farizeji, da nečistoća njihovih ruku ne bi prešla na jelo, a s jela opet na njih, još veća. A Isus veli:"Ništa nije izvan čovjeka, što bi ga moglo ulazeći u nj okaljati, nego što izlazi iz čovjeka, ono je, što kalja čovjeka." Učenicima će se u kući jasnije izraziti: "Što izlazi iz čovjeka, to kalja čovjeka. Jer iznutra, iz srca ljudskoga izlaze zle misli: bludnosti, kradje, ubistva, preljube, lakomstva, pakosti, prijevara, razuzdanost, zavist, psovka, oholost, bezumlje. Sva ova zla iznutra izlaze i kaljaju čovjeka." Srce stvara pravu čistoću ili nečistoću, a ne jelo niti neoprane ruke.

A zar farizeji nisu toga znali? U teoriji jesu. Razlikovali su oni i obrednu nečistoću od grijeha; ipak su oni propise glede obredne čistoće tako umnožili, bavili se kod toga takovim sitnicama, do tih sitnica toliko držali, te su u praksi sasvim pogrješno premjestili težište ćudorednosti. Toliko su prali ruke i tijelo svoje, da su zaboravili na čistoću srca. Da li im mi katkad nalikujemo? Obredna nečistoća St.Z. za nas ne postoji. No u samoj ćudorednosti može čovjek lutati, kad mu se više svidja ono, što se pred ljudima sjaji, nego ono, što je Bogu milije,- ako se grčevito držimo onoga, što smo sami odlučili, a zanemarujemo volju svojih poglavara, - ako radje propustimo neki dužni čin ljubavi nego neku slobodnu vježbu pobožnosti. Nemojmo ni mi premještati težište ćudorednosti! Sv.Pavao piše Titu: "Čistima je sve čisto,a okaljanima i nevjernicima ništa nije čisto, nego je okaljan njihov um i savjest. Tvrde, da poznaju Boga, a djelima ga niječu, jer su mrski i neposlušni i nesposobni za kakvo dobro djelo" (1,15s.). Evo gdje je i prema sv.Jakovu prava čistoća: "Pobožnost čista i neokaljana pred Bogom i Ocem jest ova:zauzeti se za sirote i udovice u njihovoj nevolji i držati sebe neokaljana od svijeta" (1,27).

II.- SABLAZAN FARIZEJSKA.- "Tada pristupiše njegovi učenici i rekoše mu: Znaš li, da se farizeji čuvši taj govor sablazniše?" (Mt). Tako se farizeji sablazniše.Eto,njihove

propise ne krše Isusovi učenici samo iz lijenosti, u nepažnji, nego ih sam Isus zabacuje! Njihove propise, koje oni, farizeji, uzdižu iznad samoga zakona! Pa i sam zakon Mojsijev, čini se, Isus zabacuje, zabacuje obrednu čistoću, o kojoj je sam Mojsije, sam Bog, svašta naredio! Kako imaju farizeji krivo! Protiv zakona Mojsijeva nije Isus rekao ništa; nema u zakonu ništa o pranju ruku prije jela. Što zakon propisuje, toga se je držao Isus i njegovi učenici. Isus je samo oštro razlikovao obrednu nečistoću od moralne čistoće. Kako bi on mogao sablazniti nevinu dušu, on koji će kasnije tako strašno osuditi svako sablažnjavanje! "Jao svijetu od sablazni! Potrebno je, da dodju sablazni, ali jao onomu čovjeku, po kojem dolazi sablazan"(Mt18,7). Nije se Isus obazirao na sablazan farizejsku. Sablazan farizejska nije kao sablazan dolazila od njega, nego se radjala iz same zlobe farizejske. Isus je najvećim i nebrojnim čudesima dokazao, da dolazi u ime Gospodnje; ako farizeji nisu razumjeli njegovih riječi, morali su se poniziti i poslaniku Božjemu podvrgnuti. Isusove riječi doduše nagovješćuju, da će se zakonski propisi glede obredne čistoće ukinuti. Na to je on, Sin Božji, imao pravo, Ali su se farizeji svojeglavo držali svoje mudrosti i prezreli Mudrost Božju. Neka nas u svemu vodi čisto svijetlo Božje, ne naša mutna pamet!

III.- PROPAST ĆE FARIZEJI I ONI, KOJE FARIZEJI VODE.- Učenici se Isusovi prepali sablazni i ogorčenja farizejskoga. Isus ih tješi: "Svaki nasad, koji ne zasadi moj nebeski Otac, iskorijenit će se. Ostavite ih! Slijepci su i vođe slijepcima. A ako slijepac slijepca vodi, oba će pasti u jamu" (Mt). Strašne li sljepoće! Umišljali si farizeji, da su Božji, a nisu bili; da suradjuju s Bogom, a nisu; da vode narod k Bogu, a nisu; nisu vodili narod k Bogu, već su ga udaljili od Isusa Sina Božjega. Bili su sa svojom farizejštinom nasad, koji se imao iskorijeniti. U kraljevstvu Isusovu, kraljevstvu Božjem, nije mu bilo mjesta.

Da se ne bi i nama što slično dogodilo ! A može nam se, barem djelomično. Ako ne radimo samo za Boga, nego više za sebe, ako nam nakana nije čista, zar ne možemo gubiti mnogo vremena uzalud? Egoisti smo, nemamo blagoslova Božjega. Valjda ne će sve propasti, ako u nama ima ipak neka ljubav prema Bogu. No ako Bog po našoj njivi čupa korov taštine, slavičnosti i svakojakoga drugog egoizma, iako nas to boli, prepustimo sebe i svoj posao ruci Božjoj, da nas pročisti! Čistimo i mi odlučno, krepkom rukom, svoje nakane, bez prestanka reagirajmo protiv svog egoizma, da ipak nešto postignemo za svoje duše, uradimo nešto na slavu Božju! Budimo uvjereni, da bez Isusa ne možemo ništa! Na njemu, trsu, budimo loze! Tako će naš nasad biti Božji.

U tom smislu molimo se u kolokviju!

ISUS LIJEČI KĆERKU ŽENI KANANEJKI

Mt 15,21-28;Mk 7,24-30

1.preludij: Isus ide s učenicima prema starodrevnom primorskom gradu Tiru. Nije to baš tako daleko; od Kafarnauma u zračnoj crti kojih 60km.Bio je Tir u poganskoj Feničkoj. Ne dolazi Isus amo, da tu propovijeda. Možda ima nakanu,da se apostolima malko odmori, duž sinjega Sredozemnoga mora. Francuski biskup Le Camus pripovijeda, kako je on sam prevalio ovaj isti put kao Isus; veli, da je valjda onud najslikovitiji dio Sv. zemlje. Ne znamo, da li je Isus unišao u sam grad Tir,ili ga je samo promatrao s obronka primorskih brežuljaka. Nekada glavni grad Feničana, najboljih trgovaca staroga vijeka,bio je Tir u Isusovo vrijeme važan industrijalan grad. Izradjivalo se tu osobito staklo i grimiz. Kuće su u Tiru bilie više nego u Rimu. No Isusove se oči ne pasu na ljepotama tirskih palača, već im pogled leti unedogled preko mora, kud će sv.apostoli ploviti u daleke zemlje, ne kao fenički trgovci, ne kao poganski osvajači, nego zato da kraljevstvo Isusovo, kraljevstvo ljubavi i istine, proširе do kraja zemlje. Sam Isus se medjutim još krije, putuje inkognito, tek iznimno liječi kćer Kananejki.

2.preludij: Da bude moje pouzdanje u Isusa što poniznije!

I.- ISUS U TUDJOJ ZEMLJI.- Od Vazma do blagdana Sjenica, od proljeća do jeseni u zadnjoj godini svoga zemaljskog života Isus boravi uglavnom na sjeveru izvan granica Sv.zemlje. Tuitamo susrećemo ga još u Galileji, ali ne uvijek medju svjetinom. Iza preobraženja on i njegovi učenici "prolažahu kroz Galileju i nije htio, da tko dozna" (Mk 9,30). Na sjeveru došao je Isus do Tira, do Sidona, do Cezareje Filipove, putovao je kroz teritorij većinom poganske Dekapole. Možda je Isus iza povratka iz Egipta sada prvi put ostavio svoju domovinu, koja ga kao Mesiju nije primila! Mora se čuvati; neprijatelji mu rade o glavi. Vrebaju na njega u Judeji (Iv 7,1); i galilejski su farizeji već odlučili, da ga pogube(Mt 12,14),pred kraljem Herodom, ubojicom sv.Ivana, nije siguran.Nedavno iza euharističnog govora više mu se učenika iznevjerilo. Iako je narod oduševljen, nema tu pravoga razumijevanja Isusove nauke, njegove zadaće, nema pravoga nasljedovanja. Narod je proigrao neprocjenjive milosti, a Bog svoje milosti ne prosipa,Bog se ne šali. Isus ide iz Galileje. Baš tamo u Feničkoj reći će, da nije poslan nego k izgubljenim ovcama doma Izraelova, ali ne mora on letjeti bez konca i kraja za ovcama, koje pred njim, pastirom svojim, samo bježe, bježe.

U ovo vrijeme Isus poučava svoje učenike; govori im o svojoj muci (isp.Mk 9,30-32). Kakove je teškoće imao s njima! Kolike bi imao istom s narodom, da mu je proricao svoju muku! Marljivo sudjeljujmo sa svakom milošću Božjom, da zaslužimo one veće milosti, koje su nam potrebne u težim kušnjama!

II.- ŽENA KANANEJKA I NJEZINO POUZDANJE.- "I gle žena Kananejka izadje iz onih krajeva i povika: Smiluj mi se, Gospodine, sine Davidov! Moju kćer vrlo muči djavao!" Ne će

Isus da ljudi doznaju, tko je on, ali kako da ostane nepoznat? Feničani bili su najbliži susjedi Galilejcima, živjelo je medju njima mnogo Židova, pronio se medju njima već prije glas o Isusu po svoj Siriji, I od Tira i Sidona dolazili su ljudi k Isusu u Galileju (Mt 4,24; Lk 6,17). Čula je valjda o njemu i majka one opsjednute kćerke, čeznula je za čudotvorcem, a kad ugleda Isusa, posumnja, propita se brzo, dozna i uze izaglasa vapiti.

"Ali on joj ne odgovori ni riječi." Evo prve kušnje za jadnu ženu! Ona ne klonu. Vani na putu viče; apostolima je to neugodno, mole Isusa: "Otpusti je, jer viče za nama!" A Isus odgovara: "Nisam poslan nego k izgubljenim ovcama doma Izraelova." Evo druge kušnje za sirotu majku, ako je čula Isusove riječi! Isus je odvraća od sebe, jer je tudjinka. Ona ipak moli dalje. Ulazi za Isusom u kuću; "dodje i duboko mu se klanjaše govoreći: Gospodine, pomozi mi!" Sada ju Isus kao pogansku ženu duboko ponizi, govoreći: "Nije pravo uzeti kruh od djece i baciti psićima." Žena prima poniženje: "Da, Gospodine, jer i psići jedu mrvice, što padaju od stola gospodara njihovih.".

Tada joj Isus odgovori: Ženo! velika je tvoja vjera, neka se ispuni želja tvoja!" I ode žena kući i nadje kćerku gdje leži na postelji mirna, zdrava. Divio se sam Isus vjeri ove žene; divimo joj se i mi! Što ne bi Isus i nama dao, da je naša molitva tako pouzdana, tako postojana, tako ponizna! Da si pas, veli sv. Ivan Zl., dobit ćeš više, ako prosiš, nego dijete, što za to ne haje.

III.- POSTUPAK ISUSOV.- Zar se ne čini na prvi pogled tvrd? Kako je lijepo pomogao prorok Ilija baš u istoj Feničkoj udovici grada Sarefte, kako lijepo Elizej poganinu Naamanu gubavomu! U Kafarnaumu bio je Isus dobar prema poganskom satniku, komu je izliječio slugu. Zašto sada tolika strogost? Možda ju je žena donekle zaslužila. Satnik u Kafarnaumu bio je bogobojazan, prijatelj Židovima, ova je žena bila, čini se, posve poganka; možda nije bila svjesna, da je njezina vjera kriva, no ako je Isus imao obzira prema osobnome uvjerenju, nije morao imati prema sudbonosnoj zabludi, koja se morala osuditi.

Ako duše ljubimo, moramo im u zgodan čas jakim glasom doviknuti, da su na krivom putu. Ne ćemo tako vikati, ako bi posljedica bila loša. Isus je predvidio, da će žena lijepo primiti ukor; zato je pametno postupao.- Ako Feničanima nije htio propovijedati, nije ih time zabacio; skoro iza svoje smrti poslat će im svoje učenike. Medjutim imaju židovske zbornice, gdje mogu čuti o pravom Bogu; ako tu zgodu prihvate, tu milost izrabe, doći će im od Boga bez sumnje svaka druga milost, da se spase.- Da se svatko spasi, zato će Isus umrijeti na križu; ako uz to priznaje neke povlastice naroda izabranoga, nikomu ne čini nepravdu.

Kolokvij s Isusom: Neka on usavrši naše pouzdanje, nek ohrabri našu prosnu molitvu!

ISUS LIJEČI, NAPOSE ČOVJEKA GLUHONIJEMA

Mt 15,29-31;Mk 7,31-37

1. preludij: Od Tira ide Isus s apostolima uz more prema sjeveru, prelazi preko rijeke Pseudo-Leonitisa, kod ušća 40m široke, dolazi tako do poznate Sarefte, i napokon, iza koja dva dana hoda, u starodrevni grad Sidon, koji ima krasnu okolicu, plodnu ravnicu, punu cvijeća, punu voća. Ide Isus dalje prema istoku, kroz libanonsko i antilibanonsko pogorje do Cezareje Filipove; proljeće je, priroda je dražesna, apostoli se lijepo odmaraju. Onda putuju kroz Dekapolu, stižu napokon s istoka do jezera Genezaretskoga, valjda do onoga mjesta, gdje je Isus prvi put umnožio kruh. Tu se Isus penje na neki brežuljak; skoro ima mnogo svijeta oko njega; donose mu bolesnike, koje on liječi, hrome, kljaste, slijepe, nijeme i mnoge druge. Napose Isus liječi čovjeka gluhonijema. Čitajmo sv. Marka! On će svojim zornim pripovijedanjem stvoriti jasnu sliku događaja u našim dušama.

2. preludij: Da zavolimo Isusa, koji je sama dobrota, prema apostolima, koje vodi na odmor, - prema bolesnicima, ma da u njih ne nalazi one vjere, koju bi on želio!

I.- LIJEČENJE RAZNIH BOLESNIKA.- Isus je opet na obali svoga dragoga Genezaretskog jezera, opet medju ljudima, koji ga poznaju, i koji lete za njim. Nije njihova privrženost nesebična; žele zdravlje svojim bolesnicima; kod sv. Mateja čitamo, koliko im je Isus bolesnika izliječio. Imaju oni neku vjeru u Isusa, ali ne potpunu, ne onu koju Isus od njih traži. Skoro će Isus doviknuti gradovima genezaretske obale: "Teško vama!" "Jer da su se u Tiru i Sidonu dogodila čudesa, što su se dogodila u vama, davno bi u kostrijeti i pepelu sjedeći činili pokoru. Ali Tiru i Sidonu bit će lakše na sudu nego vama" (Lk 10,13s.). Ipak ima Isus milosrdno srce; liječi bolesnike. Čini za njihove duše što može, za njihova tjelesa što može.

Za Isusovim primjerom moramo se povesti. Moramo biti žive slike milosrdnoga Spasitelja, imati smisla i za bijedu tjelesnu, činiti dobro svima. Gdje ima bijede, nek se pokaže naša kršćanska ljubav! Nek vide, da je naš Bog ljubav, da je milosrđe njemu značajno svojstvo! Svaku drugu filantropiju morali bi učenici Isusovi daleko nadmašiti. Onda ne bi ljudi, barem mnogi od njih, ne bi sebi tražili drugih spasitelja.

II.- ISUS LIJEČI GLUHONIJEMOGA.- "I dovedu k njemu gluha i nijema i zamole ga, da stavi na nj ruku." Isus ga uze iz svjetine i ode s njime nasamo. Ne će da pred radoznalim narodom nastupa kao glumac. Znatiželjnost svjetine nije posve čista, Isusu smeta. Možda ne će Isus da sablazni Židove, koji su liječenje slinom, popraćeno izgovaranjem nekih formula, u nekim slučajevima smatrali nedopuštenim. A gluhonijemoga čovjeka Isus ne liječi tek svemogućom riječju bez izvanjskoga čina, nego "stavi prste svoje u uši njegove i pljunuvši dotače se jezika njegova. Zatim pogleda na nebo, uzdahnu i reče mu: Efata, to znači: otvori se!"

Gluhonijemi možda nije ni znao, šta se to s njime zbiva, zašto ga ljudi vode k Isusu. Ako je za to znao, možda ipak

nije imao dovoljne vjere. Isus hoće da ju u njemu probudi. Riječi njegovih nijemi čovjek ne bi čuo, Zato mu stavlja prste u uši, neka vidi, da ima pred sobom liječnika svoje bolesti! Slinom svojom liječi Isus; tako su i Židovi radili. Znao je možda onaj čovjek za taj običaj; ali je sigurno takodjer znao, da se tako ne može izliječiti njegova nemoć, osim ako je Isus čudotvorac. Isus diže pogled prema nebu, uzdiše. Onaj čovjek, koji jamačno Isusa gleda raskolačenim očima, shvaća, da će mu odozgo, s neba doći . pomoć. U njemu raste pouzdanje; Isus je postigao, što je htio. i sad on jednom riječju izliječi nevoljnika. Sv.Crkva nasljedjuje Isusa u obredima sv.krštenja. Svećenik uzme prstom pljuvanke iz svojih usta pa se dotakne djetinjih ušiju i nosnica i dotičući se desnoga i.lijevoga uha reče svakome napose: "Efeta, to jest: Otvori se!" - Sigurno je Isus predvidjao te obrede, htio da se uživimo u njihovo duhovno značenje te ga na sebe primijenimo. Molimo mu se, da nama svima otvori uši za slušanje njegovih zapovijedi, jezik za slavljenje njegova svetoga imena! Neka i za nas s Duhom Svetim uzdiše" neiskazanim uzdisajima" (R 8,26), da nam ne bi grijeh i grješne naslade zatvorile bilo koje sjetilo prema Bogu i Božjim stvarima!

III.- NAROD SLAVI BOGA.- Pošto je Isus, kao što pripovijeda sv.Matej, izliječio mnoštvo bolesnika, narod se divio."I proslaviše Boga Izraelova." Slavi narod izabrani svoga Boga, ponosi se, što ne postoji drugi narod tako velik, kojemu bi Bog bio tako blizu, kao što je njemu njegov Bog (Dt 4, 7). A koliko je više nama u N.Z. Bog blizu! Tamo oko Isusa bilo je možda i pogana, budući da istočna obala jezera Genezaretskoga nije bila posve židovska, nego više poganska; i pogani su, vidjevši čudesa Isusova, slavili pravoga Boga, Boga Izraelova. Većina je naroda oko Isusa bila ipak židovska. Ne bi Isus poganima izliječio toliko bolesnika, pošto je nedavno ženi Kananejki izjavio, da nije poslan nego k izgubljenim ovcama Izraelovim. Isus je milosrdan prema svima, ali ipak hoće da se najviše proslavi u svojoj svetoj zajednici, sada u svojoj sv.Crkvi. Nje se držimo, jer u njoj ključa izvor svake milosti!

Sv.Marko piše: "I zabrani im, da nikomu ne kazuju, ali što im je on više zabranjivao, to su oni još više razglašivali. I izvanredno se divili govoreći: Sve je dobro učinio: i gluhe čini da čuju i nijeme da govore." Zamislimo se u to divno priznanje: "Sve je dobro učinio"! Svakomu dobru možemo se nadati uz Isusa, bojati se svakoga zla daleko od njega.

Molimo se Isusu u kolokviju, da se proslavi u nama njegovo milosrdje, tako da ga uživamo, i tako da ga nasljedjujemo!

DRUGO UMNOŽENJE KRUHA

Mt 15,32-39; Mk 8,1-10

1.preludij: Nalazimo se na istočnoj obali Genezaretskoga jezera, na teritoriju miroljubljivoga, pravednog, ljubeznog Filipa, ili možda na teritoriju, koji je pripadao kojemu gradu Dekapole. Isus je ovdje siguran; ima medju stanovnicima mnogo pogana, a Židovi, medju njima nastanjeni, nisu, izgleda, tako fanatični; izgleda, da nisu toliko pod utjecajem književnika, koliko u Galileji ili Judeji. Samotno je mjesto, gdje se Isus nalazi, naselja su daleko. Ipak se sakupilo oko njega mnogo svijeta. Ne ostavljaju ga ni po noći; noće po obližnjim spiljama, da se rano ujutro opet priključe Isusu. Medjutim im nestaje hrane. Nahranit će ih Isus na čudesan način.

2.preludij: Da i ja nerazdruživo prionem uz Isusa, s nepokolebivim pouzdanjem, da će se on zauzeti i za moje tjelesne potrebe!

I.- NAROD HRLI ZA ISUSOM.- Nedavno su u Galileji mnogi Isusa ostavili. No Isus je poznat i s druge strane jezera. Kad je održao svoj govor na gori, slušali su ga mnogi, koji su došli iz Dekapole. Ovima je sada drago, što vide Isusa u svojoj pokrajini. Nema tu u samoći zagriženih galilejskih farizeja. Čini se, da Isus izbjegava gradove, prolazi kroz sela, traži samotna mjesta. Židovi, koje susreće, priprosti su ljudi, Isusu privrženi, za Isusa oduševljeni, barem dok i njih ne otudji njemu književnički ili velikosvećnički bijes. Zanima se za Isusa i pogansko žiteljstvo; ima možda medju njima takozvanih "bogobojaznih", koji prihvaćaju vjeru u jednoga Boga, posjećuju židovske zbornice.

Isusova zadaća nije da njima propovijeda, ali kad dolaze k njemu s njegovim sunarodnjacima, on ih od sebe ne tjera, nahranit će čudesno i njih. Medju njima su Židovi Isusu više privrženi; stidjeli bi se pred njima pogrditi svoga velikoga proroka i čudotvorca. Njih sve privlače Isusova čudesa, njegova dobrota, njegove divne propovijedi. Zaboravljaju na svoj posao; a koji bi posao bio hitniji nego što je slušati Isusa! Zaboravljaju na kruh; a koji je kruh čovjeku potrebniji od riječi Božje! Tko se rado hrani tim duhovnim kruhom, primit će od Providnosti Božje i kruh tjelesni. Možda vjera u Isusa kod tih stanovnika istočne obale ipak nije savršenija od vjere priprostoga puka galilejskoga; dok su uz Isusa, postoji barem mogućnost, da će neki od njih svoju vjeru usavršiti. Ustrajati uz Isusa i slušati njegovu riječ, to mora biti i nama posao najpreči. Da jest kod nas tako, pokažimo odmah sada u razmatranju!

II.- MILOSRDJE ISUSOVO.- Prije prvoga umnoženja kruha upozorili su učenici Isusa na nestašicu hrane, koja pritisnu njegove slušatelje. Sada Isus na to upozorava svoje učenike: "U one dane, kad je opet bilo vrlo mnogo ljudi i nisu imali šta jesti, dozvavši svoje učenike reče im: Žao mi je naroda, jer eto već tri dana stoje kod mene, i nemaju šta jesti. Ako ih otpustim gladne njihovoj kući, klonut će na putu, jer su neki od njih došli

izdaleka." Kako sve znade Isus,kako se za sve zanima, što smo gladni, što nemamo kruha, što smo k njemu došli izdaleka, što uz njega ustrajemo, radi njega nešto i žrtvujemo! Žao je njemu, što nas neprilike tište. Ako nam ne pomogne odmah, nije to nikada, što za nas ne zna, što nas ne voli, ili je možda ravnodušan prema našim bolima. Gleda on takodjer u budućnost; boji se on za nas.

Ako mi želimo k Isusu privući svijet, moramo i mi imati srce milosrdne. Iako je tijelo mnogim ljudima povod opačini, ipak je takodjer vrelo neopisivih patnja; velik dio tajanstvenoga i zamršenoga problema zla ima svoje sijelo u mukama tjelesnim. Ako za njih nemamo smisla, ljudi će od nas bježati; tjelesna djela milosrdja igraju važnu ulogu u širenju nauke Isusove. Ako ih zanemarimo, niti imamo duh Isusov, niti ćemo duhom Isusovim napuniti ljude.

Za onaj svijet, koji je ustrajao uz Isusa, našlo se sedam hljebova i par ribica. "I uzevši (Isus) sedam hljebova, zahvali, prelomi i dade učenicima svojim da iznesu; i izniješe pred narod. Imali su malo ribica, I njih blagoslovi i zapovjedi, da i ove iznesu." Baš je Isus živa slika Oca nebeskoga, koji hrani svoju veliku obitelj! Isus nastupa kao domaćin; domaćin predmoli, blagosliva, lomi kruh. Kako je Isus pobožan, pun zahvalnosti prema Ocu, pun ljubavi prema narodu! Kako je Isusu drago, kad gleda veselje i zadovoljstvo svijeta! Brojan je to svijet: četiri tisuće osim žena i djece. Sada ima Isus punu veću obitelj, ima u njoj mnogo siromaha, ali nek se samo drže Isusa! Ima u Isusa uvijek isto Srce puno ljubavi i sućuti.

<u>III.- ISUSOVO ČUDO I APOSTOLI.</u>- Nasitio je Isus one tisuće sigurno zato, jer je imao dobro srce, jer je htio doskočiti njihovoj potrebi. Čini se, da je Isus svojim čudom htio takodjer učvrstiti vjeru svojih apostola. Apostazija mnogih Galilejaca sigurno je na njih neugodno djelovala. Ova putovanja Isusova oko Galileje i traženje samoće, opasnost, koja je Isusu prijetila u Galileji i Judeji, zar nije sve to ležalo na njihovim dušama kao teška mora! Kao da su zaboravili na prvo umnoženje kruha! Na Isusovo pitanje dosta nemarno odgovaraju: "Odakle nam u pustinji toliko kruha, da nahranimo toliki svijet"? Njihova klonula vjera odmah će se podići.

Kad čuju Isusovu zapovijed, neka narod posjeda po zemlji, kad narodu nose od onih sedam hljebova i nekoliko ribica i vide, kako se to čudesno umnožava, kad vide zahvalnost i oduševljenje naroda, kad napokon sakupljaju ostatke, sedam punih košara, kako su i oni puni oduševljenja za Isusa, kako u njima jača vjera, plamti ljubav! Ako se mi od Isusa ne odijelimo, kao što se nisu apostoli, ne će ni kušnja naše vjere trajati dugo, nego će sigurno i našu vjeru Isus okrijepiti. Isus krijepi vjeru svojih učenika, jer će ih skoro morati uputiti u tajnu križa; pred većim kušnjama Isus daje više milosti.

Molimo se u kolokviju, da i nama Isus umnoži vjeru, umnoži i pouzdanje u Providnost Božju!

FARIZEJI I SADUCEJI TRAŽE ZNAK S NEBA

Mt 16,1-4;Mk 8,11-13;Lk 12,54-56

1.preludij: Odmah iza drugog umnoženja kruha ukrca se Isus s učenicima i otplovi prema mjestima, koja evandjelisti zovu Magedan i Dalmanuta. Nemojmo si kvariti razmatranja tražeći s arheolozima, gdje se ta mjesta nalazila, da li na istočnoj ili zapadnoj obali jezera! Neki su mišljenja, da je Isus plovio prema južnomu kraju jezera i stao istočno od Jordana, još uvijek u poganskoj Dekapoli. Drugi drže, da je Magedan isto što galilejska Magdala, odakle je bila Marija Magdalena. Gledajmo u duhu Isusa kako najprije mirno sjedi u ladjici, zabrinut za apostole, da ih oduševljenje naroda ne bi odnijelo u krivo shvaćanje njegove mesijanske zadaće! Gledajmo dalje, kako na kopnu pristupaju k Isusu farizeji i saduceji, prepiru se s njime, traže od njega znak s neba, i kako im Isus iza kratkog odgovora okreće ledja!

2.preludij: Neka nam Isus udijeli milost, da se nikada ne protivimo njegovu svijetlu!

I.- ZNAK S NEBA. Prvi put u javnom životu Isusovu vidimo, kako se protiv njega druže farizeji i saduceji, inače jedni prema drugima žestoki protivnici. Iz njihove urote izaći će Isusu napokon smrtna osuda. Sad još oni nisu tako nasilni. Prepiru se ipak s Isusom. Čuli su, kako je opet izliječio masu bolesnika, opet na čudesan način nasitio tisuće. Raste Isusov ugled, raste njihov bijes. Divni dokazi Isusovi, da je on zaista obećani Mesija i Sin Božji, na njih ne djeluju. Žarko svijetlo zasljepljuje njihove uslijed grijeha bolesne duhovne oči. Nastoje da narodu dokažu kako je Isus ipak varalica. Traže od Isusa znak s neba. Jozua je zaustavio sunce; neka tako što učini Isus! Na riječ Ilijinu padala je vatra s neba; o Iliji je ovisjelo, hoće ili ne biti kiša. Ako su Isusu slična čudesa nemoguća, manji je on od Jozue, manji od Ilije, a kamoli da bi on bio Mesija! Ako usto ipak tvrdi, da je Mesija, laže, zavodi narod.

Tako zaključuju farizeji i saduceji, tako odvraćaju narod od Isusa. Da im je Isus dao znak s neba, rekli bi sigurno, da je to učinio s pomoću Belzebuba, poglavice djavolskoga. Ne traže oni od Isusa znak kao da su spremni vjerovati. Oni Isusa kušaju, hoće da ga zapletu u svoje zamnke. A kod toga dokaze, koje im Isus daje bezbrojnim čudesima, gaze nogama. Da je potrebno, dat će Isus i znak s neba. Kad se rodio, ukazala se čudesna zvijezda, kod njegova krštenja i preobraženja čuo se glas s neba, kod njegove smrti pomrčat će sunce, na Veliki petak i na dan uskrsnuća potrest će se zemlja. Ali tolikih čudesa Bog ne čini na bezobraznu molbu onih, koji pljuju na ostala čudesa, istotako i još više božanska, još više ukoliko se u čudesima Isusovima očituje i njegovo milosrdno Srce. Želiš li i ti više svijetla? Iskoristi najprije ono, koje ti Bog daje, iskoristi za život svet, za život pun ljubavi!

II.- ISUSOV ODGOVOR.- Isus prije svega uzdahnu. Koliko znamo iz evandjelja, tako je sada prvi put otkrio svoju unutarnju bol, bol nad tolikom zloćom i zasljepljenošću svojih dušmana, zasljepljenošću tako pogubnom, jer za sobom vuče u tamu

mase naroda. Boli Isusa nezahvalnost, koja od sebe odbija tako brojne i izvanredne milosti. A šta spočitava Isus svojim protivnicima? Njihovu strašnu, grješnu zasljepljenost. Ne manjka njima razum; umiju oni pravilno prosudjivati pojave, nek samo one ne dodju u sukob s njihovim strastima!

Evo Isusova odgovora: "Kad nastane večer, govorite: Bit će vedro, jer je nebo crveno; a ujutro: Danas će biti oluja, jer je nebo crveno i mutno. Lice nebesko znate prosuditi, a znake vremenima ne možete?" Ispunjuju se na Isusu mesijanska proročanstva St.Z. Nije li Isus to poručio Ivanu Krstitelju? "Idite i javite Ivanu, što čujete i vidite: Slijepi gledaju, hromi hodaju, gubavi se čiste, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromašnima se propovijeda evandjelje. I blago onomu, koji se ne sablazni o mene" (Mt 11,4-6). Imali su farizeji dosta dokaza, da je Isus Mesija, ipak su se sablaznili o njega. Morali bi priznati, da su u mnogočem zalutali; ne da im oholost. Morali bi skinuti s lica krinku licemjerja; ne da im taština. U sebe bi morali uči te čistiti srce svoje; protive se tomu njihove strasti.

Nemojmo biti oholi, razbacivati se svojim znanjem! Da znamo sve tajne prirode, koja korist, ako ne znamo pravoga puta u nebo? Da pogodimo pravi put, čuvajmo se, da nas strasti ne zalude! Naše je oko bez teškoće bistro, dok ne spazi čudoredne obligacije, koja mu se ne mili. Čim nju spazi, mora biti jako, junačko, da ostane bistro. Neka ga onda okrijepi milost Duha Svetoga!

III.- ZNAK PROROKA JONE.- Neštedise žigoše Isus neiskreno farizejsko traženje istine. Ono u sebi nije drugo nego traženje samoga sebe, traženje razloga, da pokvareno "ja" uzmogne ostati na svojem prijestolju. "Zli i preljubni naraštaj traži znak!" Ima naraštaj farizejski znakova koliko hoće, ali ih ne vidi kroz svoju opačinu. Poradi svoje opačine ne zaslužuje znaka jasnijega, kad su znaci, koji su dani, jasni i suviše. Mogli bismo i mi Isusa rasrditi, tražeći više svijetla, a nemajući volje da iskoristimo svijetlo manje. I nas će Isus onda prekoriti radi zloće, koja nam je volju pokvarila.

Pokvarenjácima Isus uskraćuje traženi znak. "Zaista vam kažem: Ne će se ovomu rodu dati znak" (Mk). Dobit će kasnije ipak veliki znak, znak proroka Jone, u Isusovu uskrsnuću (isp. Mt 12,39s). Kad taj znak Isus navješćuje svojim neprijateljima, navješćuje ga protiv njihove zlobe, kao da im kaže: "Zlotvori, vi ćete mene ubiti, ali ću ja uskrsnuti! To će vam biti znak!" Znak proroka Jone obnavlja se u Crkvi Kristovoj protiv svih njezinih dušmana. "Kao umirući, i evo živimo" (2K 6,9).

Molimo Isusa u kolokviju za milost, da ga vazda lojalno tražimo, tako sve više i bolje nadjemo i s njime živimo, dok grješni svijet u tami svoga umišljenoga znanja propada!

KVASAC FARIZEJSKI, SADUCEJSKI

Mt 16,5-12; Mk 8,14-21; Lk 12,1

1. preludij: Iza prepirke s farizejima Isus se ukrcava u ladju, zatim plpvi preko jezera prema Betsaidi, gdje je prvi put umnožio kruh. Sjedi na palubi zamišljen i snuždon zbog pakosti farizejske; učenici šutke veslaju. Najednom se začuje ozbiljan glas Isusov o kvascu farizejskom; nato slijedi razgovor, dok se ne stigne do cilja. Predstavimo sebi čarobno jezero, okruženo brežuljcima, toplo, vedro ljetno vrijeme, a Isusa u ladjici s apostolima!

2. preludij: Da se ne brinem tjeskobno za kruh svagdanji, osobito ako sam s Isusom, s njime radim! Da se čuvam svakog zlog utjecaja!

I.- ISUS PROTIV TJESKOBNIH MATERIJALNIH BRIGA.- Dok ladjica reže valove, Isus sjedi žalostan; sav je uronio u misli o nesretnim svojim neprijateljima; oni će skriviti njegovu smrt, skriviti smrt duhovnu, vječnu, tolikih duša. Zabrinuti su i apostoli, no njihove su brige posve drukčije; u žurbi valjda, zaboravili su nabaviti dosta kruha; nemaju uza se više no jedan jedini hljeb. Čim im Isus spomene kvasac farizejski, oni se trgnu, ne shvaćajući pravo, misle, da ih Isus kori, što nemaju dosta hrane, počnu o tome raspravljati. Kako su njihove misli daleko od Isusovih! Čuli su Isusov razgovor s farizejima, morali bi se i oni uozbiljiti, a oni misle samo na kruh! Kako mora Isus biti strpljiv s njihovim nesavršenostima! A kako će ih kasnije usavršiti milost Duha Svetoga! I mi bez jake pomoći odozgo greznemo u materiju.

Isus kori apostole. "Što raspravljate, da kruha nemate? Zar još ne shvaćate niti razumijete? Zar je otvrdnulo vaše srce? Oči imate i ne vidite? i uši imate i ne čujete?" Tako se i na nas ljuti Isus, kad zaboravljamo na njegovu Providnost, i previše se sami brinemo, dršćemo. Ne shvaćamo, ne razumijemo, premda nam i priroda oko nas, i naše svagdanje iskustvo svjedoči o dobroti Božjoj. Srce nam je tvrdo, mjesto da se topi u nježnoj zahvalnosti prema Ocu nebeskom. Gluhi smo, njegovih obećanja ne čujemo; slijepi smo za divna djela njegova Promisla.

Isus nastavlja: "Zar se ne sjećate, kad sam pet hljebova izlomio na pet tisuća, koliko ste napunili košara punih komada? Rekoše mu: dvanaest. A kad sedam hljebova na četri tisuće, koliko ste nakupili košara punih komada? Oni rekoše: sedam. I reče im: Još ne razumijete?" Zaista je čudno, imati tjeskobne brige uz Isusa svemogućega i tako dobroga! Imajmo barem mi neograničenu vjeru u Providnost Božju!

II.- ČUVATI SE KVASCA FARIZEJSKOGA!.- Isus opominje apostole: "Pazite, čuvajte se kvasca farizejskoga i kvasca Herodova!" (Mk). S kvascem isporedjuje Isus pogubni utjecaj zavodljivih riječi i zavodljivih loših primjera. To djeluje u duši kao kvasac u tijestu; ako duša ne pazi, skoro je sva prožeta zloćom, krivim nazorima, krivim težnjama. Stoga kori sv. Pavao Korinćane: "Ne znate li, da malo kvasca sve tijesto ukiseli?" (1K 5,6) Protiv smrtonosnih bacila, kojima zarazuju razni zavodnici, nije nitko neprobitno zaštićen. Ni apostoli. Njima

Isus od zbilje, bez šale veli: "Pazite, čuvajte se!" Sv.Pavao savjetuje svojem suradniku Titu: "Čovjeka krivovjerca iza prve i druge opomene kloni se!" (3,10). Propovjednik mora obraćati grješnike, i najgore, ali tako da najprije i najviše sebe očuva od zaraze. Glede krivovjerca piše nam apostol ljubavi: "Ne primajte ga u kuću, i ne kažite mu zdravo. Jer tko ga pozdravlja, prima dio u njegovim zlim djelima" (2Iv 10s.). Katolički pisac Balmes na koljenima se Bogu preporučivao, prije nego bi počeo čitati lošu knjigu, kad ju je već morao čitati, da ju opovrgne.

Isus hoće najprije, da se apostoli čuvaju kvasca farizejskoga: njihove licemjerne pobožnosti, njihove izvanjske ćudorednosti, njihova cjepidlačenja u vjerskim pitanjima, njihove nadutosti i njihova častohleplja. Sve se to nama tako gadi! A zar se ne dogadja i dandanas, da u samoj pobožnosti strast ljude zavede na posve krive putove? I u pobožnosti budimo budni, ponizno se predajmo vodstvu crkvenih poglavara!

III.- ČUVATI SE KVASCA SADUCEJSKOGA!- Prema njihovu suvremeniku Flaviju Josipu saduceji nisu vjerovali u besmrtnost duše; za njih je, barem u praksi, postojao tek ovaj život;stoga su nastojali da se obogate i da već na ovom svijetu što više uživaju. Bili su u politici oportunisti, prema tomu prijatelji Rimljana; njima su se ulagivali, da se dočepaju uglednih položaja. Ukratko, saduceji bili su duha svjetskoga. Sv.Matej piše, kako je Isus opomenuo apostole, da se čuvaju kvasca saducejskoga, a sv.Marko, da se čuvaju kvasca Herodova. Bit će da su u Galileji bili baš dvorani i pristaše Herodovi više saducejski nastrojeni. Sam Herod bio je bludnik.

Sada više nema ni Heroda ni saduceja, ali svjetski duh hara možda još većma nego u njihovo doba, i strahovito zarazuje duše. Za naše moderno doba važnija je Isusova opomena protiv saduceja, nego ona protiv farizeja.Sasvim u duhu Isusovu opominje nas njegov apostol Ivan: Ako tko ljubi svijet, nema ljubavi Očeve u njemu. Jer sve što je na svijetu, požuda je tijela i požuda očiju i oholost života, to nije od Oca, nego je od svijeta. I svijet prolazi i požuda njegova, a tko čini volju Božju, ostaje do vijeka" (1Iv 2,15-17).

Molimo Isusa u kolokviju, da nas on sam čuva svake duhovne zaraze, jer se sami ne ćemo očuvati! Neka nam okrijepi volju, da se čvrsto samo njega držimo i njegove nauke! Da ne bismo kao saduceji snovali kompromise s grješnim svijetom,niti s farizejima krivudali u pobožnosti naopakoj!

Ponedjeljak iza XVII. nedjelje po Duhovima

ISUS LIJEČI SLIJEPCA KOD BETSAIDE

Mk 8,22-26

1.preludij:. Većina eksegata drži, da je Isus izliječio slijepca na teritoriju Filipovu, kod one Betsaide, koju je sagradio Filip i u čast Augustovoj kćeri Juliji nazvao Iulias. Po svoj prilici nalazila se Betsaida Iulias tamo gdje je sada et-Tell,3km sjeverno od jezera, kojih 300m istočno od Jordana. Prvotno selo moralo je biti na samoj obali jezera, jer Betsaida znači kuća ribolova. Možda je Isus izliječio slijepca odmah

na obali, jer sv.Marko govori o selu. Gledajmo Isusa kako stoji nasamu sa slijepcem, stavlja ruke svoje na njega, dotiče ga se slinom, i kako slijepac postepeno progledava!

2.preludij:Nek Isus i u nama probudi vjeru, otvori nam oči!

I.- LJUDI MOLE ZA SLIJEPCA.- "Dodju u Betsaidu. I dovedu mu slijepca i zamole ga, da ga se dotakne." Kako vode slijepca k Isusu? Zašto drugi za njega mole? Zašto on sam ne progovara ni riječce? Je li on poganin i stidi se stupiti pred židovskoga učitelja, proroka? Ili je možda svjestan grijeha pa se ne usuđuje moliti Isusa za toliku milost, čudesno ozdravljenje? Misle neki tumači evandjelja, da su slijepca donijeli pred Isusa; grčki glagol može se tako prevesti. Bit će vjerojatnije, da su ga doveli, jer on sam kao slijepac nije vidio puta. Ali je svakako upadno, da je on kod svega tako pasivan.

Koliko vidimo i mi nevoljnika, koji trebaju Isusovu pomoć, ali im se ne će zaiskati ju od Isusa! Jesmo li milosrdni prema njima, ako ih ostavljamo u njihovoj bijedi i nehaju? Ne će li se pokazati naša dobrota baš time, da ih uhvatimo za ruku, pa makar s malko sile dovedemo k onomu, koji im može pomoći. Ako puta do Isusa ne vide, mi ih vodimo! Ako u njima nema vjere, nema pouzdanja, nadoknadimo njihov nedostatak svojom vjerom i svojim pouzdanjem! Neka prime od Isusa najprije tjelesno djelo milosrdja, da im se duša otvori za duhovne milosti! Ako su oni sami pred Isusom nijemi, mi se za njih molimo! Ako Isusa odbija njihovo nevjerje, neka ga privuče i gane naše pouzdanje! Molimo se puno, da nevjerni svijet progleda! Neka najprije vidi, kako će ga i od zemaljske bijede najsigurnije izbaviti naš božanski Spasitelj!

II.- ISUS LIJEČI SLIJEPCA POSTEPENO.- Liječenje ovoga slijepca opisuje nam sv.Marko ovako: "Primivši za ruku slijepoga, izvede ga napolje iz sela. Tada pljune mu u oči, stavi na nj svoje ruke i zapita ga, vidi li što. I pogledavši reče: Vidim ljude, jer vidim kao drva gdje idu. Zatim mu opet stavi ruke na oči njegove. On progleda i izliječi se te gledaše bistro." Zašto se Isus uklanja iz svjetine? Da li zato jer ima razloge, da ne pobudjuje senzaciju? Možda. Možda ima oko njega previše pogana, koji se spremaju, da vide čudo, kao što se gleda nešto u cirkusu, bez ikakve pobožnosti, bez misli na Boga, na njegovu svemoć i dobrotu. Ne će Isus da se producira pred ljudima.

A možda Isus vodi slijepca iz sela iz istog razloga, koji ga potiče, da bolesnika iscijeli polako i mirno. U slijepcu nema još prave vjere; valja ju probuditi. Još nije pozornost slijepčeva osredotočena na osobi Spasiteljevoj. Zato ga Spasitelj hvata za ruku, vodi polako iz sela nasamo. Dvaput stavlja na njega ruke, pita ga, da li što vidi, postepeno mu vraća vid. Zar ne radi Isus često isto tako s nama? Oklijeva, dok se naša vjera ne usavrši i ojača. Čeka, dok ne ostavimo sve i samo u njega upiremo svoje oči. Znade on, zašto nam ne da najedamput sve, što od njega tražimo.

Zašto baš u zadnjoj godini svoga života liječi Isus neke bolesnike postepeno? Pred gluhonijemim uzdiše, ne kaže mu odmah: "Otvori se", njega i ovoga slijepca i onoga u Jeruzalemu

liječi svojom slinom; slijepca jeruzalemskoga šalje u ribnjak Siloe; deset gubavaca šalje k svećenicima! A ipak je drugom prigodom rekao gubavcu naprosto "Očisti se", slijepcu jednostavno "Progledaj!" Nije li Isus u zadnjoj godini života, više nego prije, nekim čudesima dodavao simbolično značenje? Nije li naš slijepac na primjer bio slika naroda, koji pored sve muke i truda Isusova jedva rasklapa svoje duhovne oči svijetlu Božjemu, što mu dolazi od Isusa? O, kad bismo se dali barem postepeno izliječiti! Kad bismo, izliječeni ili izbavljeni tjelesno, zaželjeli i tražili od Isusa ozdravljenje i izbavljenje duhovno!

III.- ISUS IZLIJEČENOMU SLIJEPCU ZABRANJUJE ICI NAZRAG U SELO.- "I posla ga njegovoj kući govoreći: Ni ne udji u selo!" Slijepac dakle nije bio iz same Betsaide. Isus ga šalje kući, ne će da se čudo razglasi. Možda poganska Betsaida nije bila sposobna da čudo Isusovo pravo shvati, njime se duhovno okoristi. Samo bi se ona uskomešala, iznijeli bi se pred Isusa redom svi bolesnici, a do obraćenja duša valjda ipak ne bi došlo. Političke bi vlasti svratile na Isusa svoju pažnju, a on se zasada mora čuvati.

Ipak je Isus barem jedno čudo učinio, pošto su ga za to molili. Tolika je moć molitve, da Isus iznimno nešto učini, što inače ne bi učinio. Naše pouzdanje i naša molitva ga sili, da se za nas zauzme. Sam nam je on to toliko puta naglasio i protumačio krasnim izrekama i zornim pričama! Nemojmo se dakle ustručavati da na njega navalimo s prošnjama! Nije njemu mrsko, ako njegovu dobrotu svojim prošnjama svladamo. Ono što je htio postići, ostavljajući nas u našoj potrebi, može on postići na drugi način. Ta, on je u svakom pogledu svemoguć! A drago mu je, što je tako reći njegova svemoć pod vlašću naše molitve. Molitvom smo donekle dionici Božje svemoći.

Kolokvij s Isusom, svijetlom ovoga svijeta, da nam otvori naše duhovne oči! Ako zbog našeg nepouzdanja to ne ide brzo, neka nas ipak ne ostavi u našoj sljepoći! Vapijmo, nek i drugi s nama vapiju, dok ne progledamo te jasno, bistro vidimo!

Utorak iza XVII. nedjelje po Duhovima

PETROVA ISPOVIJEST

Mt 16,13-20;Mk 8,27-30;Lk 9,18-21

1.preludij: Znameniti dogadjaj ispovijesti sv.Petra i obećanja Isusova, da će Petar biti Isusov zamjenik na zemlji, dogodilo se u posljednjoj godini zemaljskoga života Spasiteljeva. Isus je nedavno doživio neuspjeh u Galileji; iza euharističnoga govora mnogi su ga ostavili. Zatim se neko vrijeme on nije mnogo pokazivao narodu. Hodao je sam sa svojim apostolima, njih je poučavao i počeo im jasno proricati svoju muku i smrt. Izlazio je iz Galileje,pošao prema Tiru i Sidonu; našli su ga na području poganske Dekapole. Na tim putovanjima došao je i

do Cezareje Filipove.

Filip bijaše sin kralja Heroda Velikoga, brat onoga Heroda, s kojim će se Isus sastati na veliki petak. Bio je knez na sjeveru Palestine. Tu je on sebi sagradio prijestolnicu i nazvao je Cezarejom; kako je bilo više gradova s tim imenom, grad Filipov bio je poznat kao Cezareja Filipova. Tamo blizu grada, na putu, nasamu, predstavimo sebi Isusa i apostole, u krasnoj okolici, gdje izvire Jordan, šumi voda, uz vodu se sve lijepo zeleni! Nad izvorom diže se hridina 30m visoko, na hridini hram u čast caru Augustu. Golemi je Hermon blizu i mami pogled naših putnika.

2.preludij: Zavapijmo k Bogu, pomolimo se za milost preznamenite spoznaje Isusa Sina Božjega i velebne ustanove njegove, sv.Crkve!

I.- ISUSOVO PITANJE.- Isus se najprije moli (Lk). Bit će odmah riječ o vjeri u Sina Božjega, o Crkvi Kristovoj. Tko se ne bi molio za tako važne stvari? Iza molitve Isus pita svoje učenike: "Za koga drže ljudi Sina čovječjega ?" Propituje se Isus o narodu, uistinu se on zanima za svoje učenike. Pitanje o drugim ljudima samo je uvod glavnom pitanju: "A za koga me vi držite?" Od svojih učenika mogao je Isus očekivati više nego od drugih. Znali su, kako je sam Otac nebeski kod krštenja u Jordanu objavio Isusa kao svoga Sina ljubljenoga. Čuli su priznanje djavla iz opsjednutih. Čuli su samoga Isusa gdje govori o sebi kao Sinu Božjem. Nisu mogli dvojiti o svjedočanstvu izvanrednih čudesa njegovih.

S druge strane morala je njihova vjera kroz tešku kušnju. Ako je Isus Mesija, Sin Božji, zašto vodje narodne na njega tako mrze? Zašto se mora kriti, obilazeći granice Sv. zemlje? Zašto ga ni priprosti puk ne priznaje Mesijom? Zašto ga drži, kao što oni sami odgovaraju Isusu, tek za Ivana Krstitelja, za Iliju, Jeremiju ili za kojeg drugog staroga, nanovo uskrsloga proroka? Vjera je u duši divno svijetlo, tek što se mora boriti s tamom, sa zabludama. Pobijedit će s milošću Božjom, ako je ponizna i čuva se strasti. A milost moramo od Boga isprositi. Mislimo na to, ako nas smućuje, što oko sebe vidimo: mržnju na Isusa, ili neki liberalni i sasvim nedostatni kult njegove osobe, ili vjeru u Isusa, koja već koleba! Isus nas promatra zabrinuto, pita svakoga od nas: "Šta čuješ o meni? A šta misliš ti?" Nek se Isus razveseli videći, kako na nas djeluje samo njegovo svijetlo, nimalo tama ovoga svijeta!

II.- ODGOVOR PETROV.-"Odgovori Šimon Petar: Ti si Krist, Sin Boga živoga." Dvoje tvrdi Petar: da je Isus Mesija, i da je Sin Božji. Ovo drugo on jako svečano naglašuje. Za tako jasnu i živu vjeru primio je posebnu milost od Boga. Isus ga hvali: "Blago tebi, Šimone, sine Jonin! jer tijelo i krv nije to tebi objavila, nego Otac moj, koji je na nebesima," Zasluga je Petrova, što se milosti nije usprotivio. Usprotivili se drugi, pošto su ugrezli u tijelo i krv. Petra je napose čuvala milost Božja poradi njegove buduće službe. Za njegovu vjeru Isus se molio protiv sotone, koji vjeru ruši: "Šimone, Šimone, evo sotona zatraži, da vas rešeta kao pšenicu" (Lk 22,31).

Moleći se za Petra molio se Isus za sve nas. Kod posljednje večere reći će on Petru: "Ja sam se molio za tebe, da

vjera tvoja ne oslabi, i ti obrativši se utvrdi braću svoju" (Lk 22,32). A zašto ne kaže Isus, da se izravno molio i za druge svoje učenike? Kao da nas je htio upozoriti, da možemo očuvati vjeru samo u jedinstvu s Petrom. Zaista mnogi više ne vjeruju u božanstvo Isusovo, pošto su se Petru iznevjerili. Ostanimo mi vjerni stolici Petrovoj, da nam vjera ostane čista, puna, nepokolebiva!

III.- ODGOVOR ISUSOV.- "I ja tebi kažem: Ti si Petar, i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju, i vrata je paklena ne će nadvladati. I tebi ću dati ključeve kraljevstva nebeskoga. Pa štogod svežeš na zemlji, bit će svezano na nebesima; i štogod razriješiš na zemlji, bit će razriješeno i na nebesima." Duboke su riječi Isusove. Zahvatimo barem nešto iz njihovih dubina! Tješimo se obećanjem o Crkvi nepobjedivoj! Kako su se divno već toliko puta u njezinoj povijesti ispunile Isusove riječi! Tkogod ima oči da vidi, mora se tomu diviti. Stoga nemojmo klonuti, i da se sve paklene sile urote protiv ustanove Sina Božjega, gdje Petar ima vrhovnu vlast!

"Tada zapovjedi učenicima, da nikome ne kažu, da je on Krist." Kazao je to sam Isus i još će kazati, ali nije bilo potrebno, da učenici na indiskretan način to razglase. Bilo je pače opasno, budući da je mesijanstvo tada kod Židova imalo političko prevratničko značenje. Preokrenut će Isus kraljevstva ovoga svijeta, ali na svoj božansko miroljubljivi način. Mesija, koji je prema Židovima imao biti politička osoba, za nas kršćane postaje Krist, Sin Božji. Nek on samo revolucionira svijet kao Sin Božji, za Boga, proti grijehu! U to se uzdajmo!

Naš kolokvij neka bude pun izjava odanosti Sinu Božjemu i njegovoj sv.Crkvi, takodjer Isusovu namjesniku na zemlji! O hramu Salomonovu obećao je Bog: "I oči moje i srce moje tamo će uvijek boraviti" (3 Kr 9,3). Isto obećava Isus svojoj Crkvi. Molimo se da naše srce, naše oči nikad ni za čas ni za vlas ne zalutaju drugamo!

Srijeda iza XVII. nedjelje po Duhovima

ISUS PRORIČE SVOJU MUKU I SMRT

Mt 16,21-23;Mk 8,30-33;Lk 9,22

1.preludij: Prema evandjelju sv.Luke ne može se dvojiti, da je Isus odmah iza ispovijesti Petrove jasno i potanko prorekao svoju muku, smrt i uskrsnuće. Odmah naime iza ispovijesti čitamo o Isusu ovo: "A on im strogo zabrani, da nikome toga ne kazuju, govoreći, da Sinu čovječjemu treba mnogo pretrpjeti", i t.d. Dogadjaj kod Cezareje Filipove bio je svakako kamen medjaš u javnom životu Isusovu; tada je počeo govoriti o onome, što je navažnije u njegovoj životnoj zadaći, o svojoj smrti za rod ljudski. Sv.Matej piše: "Otada poče Isus razlagati svojim učenicima, da mu valja poći u Jeruzalem i mnogo trpjeti." Neka nam dakle opet lebdi pred očima slika Cezareje Filipove! Gledajmo Spasitelja gdje ozbiljno proriče apo-

stolima svoju muku, dok ga oni zaprepašteno, šutke slušaju! Samo Petar, još samosvjestan iza Isusove pohvale, vuče Isusa nasamo, da njegove misli odvrati od križa, ali ga Isus kao napasnika oštro odbija.

2.preludij: Molimo se Bogu za milost, da duboko shvatimo muku Isusovu i čitav problem patnje!

I.- PROROČANSTVO ISUSOVO.- "I poče ih učiti, da valja Sinu čovječjemu mnogo trpjeti, i da će ga zabaciti starješine, veliki svećenici i književnici, i da će ga ubiti i poslije tri dana da će uskrsnuti. I govorio im je o tom otvoreno" (Mk). Došli su apostoli do spoznaje Isusa kao Sina Božjega; zasjala se na njihovu duševnom obzorju sjajna Isusova ustanova, njegova Crkva, nesvladiva, neslomiva. Nadimale se učenicima grudi od radosti i od oduševljenja. Ali gle, šta to Isus dalje zbori, da će on najprije trpjeti i umrijeti! Da će narod njega zabaciti! Kako strašna, tamna zagonetka za apostole! Ali koliko god to njima bilo čudno, tamno, mučno, morat će se priviknuti na križ Isusov.

Isus dakle počinje s tom teškom poukom. Hoće li uspjeti? Zasada još ne. Dogadjaji velikoga petka ipak će poraziti apostole. Ali će kasnije, iza dolaska Duha Svetoga, apostole tješiti i krijepiti pomisao, kako je Isus točno unaprijed navijestio i svoju muku i svoje uskrsnuće. I Crkvi svojoj navijestio je Spasitelj patnju i progone. Tješimo se njegovim proročanstvima! Sve je predvidjeno, sve ide prema osnovama Božjim. I Crkva iza svojih muka doživljava svoja uskrsnuća. Istrijebimo zato iz svoga srca svaku predrasudu o križu, svako krivo shvaćanje! Pokažimo Isusu srce spremno za prave pojmove, za njegove pojmove o njegovu kraljevstvu! Naš je Spasitelj bitno mukotrpni Spasitelj.

II.- POKUŠAJ SV.PETRA.- "I uzevši ga Petar nasamo poče ga odvraćati govoreći: Daleko to od tebe, Gospodine, to se ne smije tebi dogoditi." Ponosan je Petar, što će biti temelj Crkvi Kristovoj; utvara si, da kao takav smije biti slobodniji prema Isusu. Evo, hoće da mu bude savjetnik, kao da se Isus prevario, da nije stvar dobro promislio. Prema svom običaju Petar se prenaglio. Baš je ludo radio, hoteći promijeniti osnove i odluke Sina Božjega! Ali mi svi radimo kao on, kadgod se bunimo u svojim nevoljama, možda još mrmljamo protiv Boga. Nemojmo Bogu ispravljati pojmove, nemojmo Boga siliti, da ide s nama našim putem! Idimo samo putem Božjim, makar to bio križni put!

Možda je Petar mislio, da će on sa svojim drugovima Isusa spasiti. Tako će on zaista na Maslinskoj gori Isusa mačem braniti. Misleći, da se bori za Isusa, borit će se protiv Isusa. Kad Sin Božji hoće da trpi, on svojom mukom divno stvara, a Petrov mač mu samo smeta. Radimo mi za kraljevstvo Isusovo, što više možemo, samo nemojmo zaboraviti, da kraljevstvo Božje ima često veću korist od naše patnje nego od našeg rada! Križ onda pobjedjuje, a ne Petrov mač.

III.- UKOR ISUSOV.- "A on okrenuvši se reče Petru: Odlazi od mene, sotono, ti si mi na sablazan, jer ne misliš što je Božje, nego što je ljudsko!" Jadnoga li Petra! Malo prije

čuo je, da će biti temelj velikoj Isusovoj ustanovi, a sada ga Isus naziva sotonom, vragom, protivnikom, koji se protivi osnovama Božjim. Petar sablažnjava, Isus ga tjera od sebe. Preodređen da milošću Božjom bude kamen živac za temelje sv.Crkve, sada, prepušten sebi, on postaje kamen smutnje. Predajmo se milosti Božjoj, djelovanju Duha Svetoga, nek se u nama ukorijeni shvaćanje Božje, a ne ljudsko, ako želimo biti suradnici Božji!

Primio je Petar milosti, da spozna Sina Božjega; i zato, da spozna križ Spasiteljev, spustila se u dušu Petrovu zraka milosti, ali još nije mogla prodrijeti kroz magluštinu njegovih predrasuda. Lakše je gledati Isusa kao Sina Božjega nego Isusa raspetoga. Doći će ipak vrijeme, kad će Duh Sveti Petrovo shvaćanje preobraziti. Tada će Petar divno pisati o Janjetu nedužnom i neokaljanom, o njegovoj skupocjenoj krvi (1 P 1,19), o njegovim patnjama za naše opačine, o krepostima u patnji, koje moraju nama biti primjer (1,21-24;3,18;4,1), i kako se moramo veseliti, ako smo dionici muka Kristovih (3,14;4,13-16). Križ Isusov, koji je kod Cezareje Filipove Petra prepao poput crne sablasti, napokon se zasjao pred njegovim duhovnim očima kao pobjednički barjak. U Kristu propetome, koji je Židovima sablazan, a neznabošcima ludost, gledao je Petar Božju silu i Božju mudrost (isp.1K 1,23s.). Tako gledajmo i mi! Da ne bi Isus i nas kao djavle otjerao, ako se protivimo križu!

Na početku svoga evandjelja nazvao je sv.Matej Isusa Isusom Kristom (1,1.18). Tako nam ga je svečano predstavio. Sada kad Isus počinje govoriti otvoreno o svojoj muci, Matej ga prema nekim najboljim rukopisima opet tako naziva (16,21); baš je mukom svojom Isus naš Krist. Križ je u njegovoj životnoj zadaći glavna točka.

Kolokvij: "Isuse,ne daj, da neshvaćanjem tvoga križa postanem tebi protivnik! Daj, da shvaćanjem tvoje muke postanem čovjek Božji!"

Četvrtak iza XVII. nedjelje po Duhovima

NOSIMO ZA ISUSOM SVAKI SVOJ KRIŽ !

Mt 16,24-28;Mk 8,34-9,1;Lk 9,23-27

1.preludij: Čim je Isus Petra izgrdio, što nije imao smisla za njegovu muku, odmah je dodao nešto, što se tiče ne samo njega, Isusa, nego sviju: Svi moraju trpjeti, ako žele biti pravi učenici Isusovi. Dakle, još smo kod Cezareje Filipove, možda uz vodu, što romoni, u kojem lijepom gaju s krasnim vidikom na visoki Hermon, Isus govori nama i svima bez iznimke. "I dozvavši narod i svoje učenike, reče im " (Mk).

2.preludij: Isprosimo si milost, da tajnu križa što dublje shvatimo!

I.- "AKO TKO HOĆE DA IDE ZA MNOM,NEKA SE ODREČE SAMOGA SEBE!"- Nemojmo Isusove riječi krivo tumačiti, kao da je slobodno, ići za Isusom ili ne, biti njegov učenik ili ne! Ne!Isusa

moramo slijediti; ali ako želimo biti njegovi pravi učenici, njega dostojni, moramo se odreći sami sebe. Moramo se odreći onoga, što je u nama grješno, što se protivi duhu, škodi pravim interesima naše duše. To znači odreći se samoga sebe, zato jer je niži čovjek u nama i živi u nama, pa nam se čini, dok se borimo s njime, kao da se borimo sami sa sobom; čini nam se, dok ga mrtvimo, kao da mrtvimo sami sebe. Stvarno mi time u sebi život čuvamo i gajimo, čupamo korov, da pšenica bolje raste, režemo škodljive grane, da plod bude sočniji i obilniji.

To je imao Isus na umu, to je on divno izrazio: "Jer tko hoće da spasi život svoj, izgubit će ga. A tko izgubi život svoj poradi mene i evandjelja, spasit će ga. Jer što koristi čovjeku, da sav svijet dobije, a dušu svoju da izgubi?" Iz ovih riječi razabire se jasno, da samoodricanje Isusovih učenika nije tek ono svladavanje samoga sebe, što ga odobrava svaki pametni čovjek, i bezvjerac, ako samo želi, da ga strasti ne upropaste. Kod Isusovih učenika odricanje nema tu svrhu, da uživanje zemaljskih dobara potraje dulje. Isusov učenik odriće se odlučno svih zemaljskih dobara, kad si drukčije ne može osigurati dobara vječnih, duhovnih, ćudorednih.

Od njega se traži, da uzme svaki dan svoj križ i ide za Isusom. Mi smo Isusov zahtjev razvodnili, primjenjujući ga na svoje dnevne križiće, koji su možda jedva pravi križ. U mašti prvih slušatelja Isusovih riječi križ stvorila je sliku jezovitu osudjenika, koji ide u smrt najtežu i najsramotniju. Herojsku spremnost moraju i u nama probuditi riječi Spasiteljeve, osobito pred patnjama poradi Isusa i evandjelja. Nek nas tješi pomisao, da tako trpeći idemo za Isusom, s njime sigurno u nebo!

II.- O ONIMA,KOJI SE ISUSA STIDE.- "Ko se postidi mene i mojih riječi u ovom preljubnom i grješnom naraštaju, i Sin će se čovječji postidjeti njega, kad dodje u slavi Oca svojega sa svetim andjelima." Težak križ, što nam ga je nositi na ovom svijetu, spušta se na naša ramena od Isusovih neprijatelja, od njihovih nasilja ili poruga. Hoćemo li se pred njima stidjeti svoga Spasitelja i njegove nauke? Pred kime? Pred naraštajem preljubnim i grješnim? S Isusom dižemo se u dostojanstvo djece Božje; hoćemo li se stidjeti pred djecom Belijalovom? Mi koji otkrivenim licem gledamo slavu Gospodnju i tako milošću Isusovom preobražavamo se u samoga Boga (2K 3,18), smijemo li se crveniti pred kandidatima pakla?

Kolika grjehota stidjeti se svoga najvećeg dobročinitelja, i to pred ljudima, koji nas ne vole, a strašno nam škode! Da u svijetu tko zataji svoju siromašnu majku, kako ga to peče! Šta istom, ako nas u bilo kojem slučaju svlada obzir ljudski, te Isusa zatajimo neopravdanom šutnjom, propustom vjerskoga čina, ili još gore! Jao nama! I Isus će se stidjeti nas na sudnji dan. Ako li smo bili vazda posve njegovi, kako će nas proslaviti i usrećiti pred svojim Ocem, pred svim svecima i andjelima!

III.- NAGRADA ONIP,KOJI SLIJEDE MUKOTRPNOGA SPASITELJA.- Proričući svoju muku i smrt, dodao je Isus, da će treći dan uskrsnuti, uskrsnuti sigurno zato, da započne svoj

slavni život kao kralj u svojem kraljevstvu. Tražeći od nas, da i mi nosimo za njim svaki svoj križ, morao nas je takodjer ohrabriti obećanjem nagrade. Patnja ne može biti naš zadnji cilj. Zaista slijede iza riječi o križu sjajna obećanja Isusova: "Jer će doći Sin čovječji u slavi Oca svoga s andjelima svojim, i tada će naplatiti svakome po djelima njegovim. Zaista vam kažem: Nekoji što stoje ovdje, ne će okusiti smrti, dok ne vide Sina čovječjega gdje dolazi u kraljevstvu svome." Došao je Isus u kraljevstvu svome, kad se njegovo kraljevstvo slavodobitno raširilo po svijetu. Onda je došlo u sili (Mk). Sva je prilika, da ima Isus takodjer pred očima propast Jeruzalema.

Samo dakle mislimo, dok trpimo, na nagradu nebesku, na pobjede sv.Crkve, kojoj su naše patnje možda potrebne! Znajući, da trpimo za veliku stvar, očuvat ćemo poletno raspoloženje, vedrinu duha. Patnje ne će ostati pasivne, nego će biti jako aktivne za kraljevstvo Isusovo. Ne će u njima raditi sila razaralačka, koja još i nadu i pouzdanje u nama razara, nego će raditi sila,koja samo stvara i gradi. To je tajna patnja Kristovih u nama. Samo upamtimo ona tri uvjeta pobjede, da se odreknemo sami sebe, da za Isusom nosimo križ,njega nasljedujući, s njime sjedinjeni!

Dok su učenici Isusovi slušali tako ozbiljne riječi, po svoj prilici su šutjeli, teško disali, bili u strahu. Nemojmo mi tako u kolokviju! Povijest Kristovih patnja i progona sv.Crkve mora nas razvedriti, da s Isusom o križu razgovaramo veselo, uzdajući se u njegovu milost, moleći ga za nju. "Najradje ću se dakle hvaliti svojim slabostima, da se nastani u meni sila Kristova" (2K 12,9).

Petak iza XVII. nedjelje po Duhovima

PREOBRAŽENJE NA GORI TABOR I

Mt 17,1-3;Mk 9,2-4;Lk 9,28-32

<u>1.preludij:</u> Preobraženje Isusovo dogodilo se šest dana poslije ispovijesti sv.Petra. Mjesto ispovijesti bila je okolica Cezareje Filipove, kod izvora rijeke Jordana. Tamo se izdigla gora Hermon 2.750m visoko. Po nekom mišljenju preobrazio se Isus na Hermonu; na tolikoj visini bilo bi preobraženje svakako veličanstveno. No stara predaja govori o Taboru, brežuljku, koji se diže jugoistočno od Nazareta.Lasno mogao je Isus amo doći od izvora Jordana u šest dana. Tabor bio je Židovima sveta gora. Ako je na vrhu stajala tvrdjava, uz tvrdjavu moglo se naći samotno mjesto za Isusa i tri učenika. Što Matej i Marko govore o visokoj gori, može se to razumjeti i o Taboru,koji je izoliran, a izbočio se nad ravnicom 400m u visinu. Čitamo, da je kasnije sv.Helena sagradila stepenice do vrha; u svemu bilo je 4,340 stepenica.

Vidik je s Tabora prekrasan: vidi se jezero Genezaretsko, vidi se Sredozemno more, na sjeveru gora Hermon. Tu dakle, prema kojoj poznatoj slici, predočimo sebi Isusa preobra-

žena! Kako se Isus popeo na goru radi molitve(Lk), kako je preobraženje probudilo apostole iz sna, a silazili su s gore "sutradan" (Lk), izgleda, da se Isus preobrazio po noći. U noćnoj tami sjaj se Isusov više istakao.

2.preludij: Isprosimo mi milost žarke ljubavi prema Isusu i čvrste vjere, koja ne će klonuti u vrijeme kušnje!

I.-TRI SVJEDOKA PREOBRAŽENJA.- Isus se nije preobrazio pred svim apostolima, nego samo pred trojicom svojih miljenika, Petrom, Jakovom i Ivanom. Sigurno su njih trojica zaslužila Isusovu posebnu ljubav. Bili su oni svjedoci, kad je Isus uskrisio Jairovu kćerku, bit će opet svjedoci Isusove agonije na Maslinskoj gori. O, da je i nama biti miljenicima Isusovim!

S njima, evo, penje se sada Isus na goru Tabor.Na vrhu on brzo roni u molitvu. To mu je običaj, noćivati, ili zapravo moliti se ponoći negdje u samoći, na kojoj uzvisini.S kojim osjećajima gleda Isus divno južno nebo, posuto zvijezdama!Kako se sva priroda s njime moli! Mole se s njime i tri apostola, dok ih napokon ne svlada san. A Isus se dalje moli, moli takodjer za svoje učenike. Ta, ono što će im sada skoro pokazati, imat će svrhu, da ih okrijepi za vrijeme kušnje, za vrijeme njegove muke. Tako Isus i nas pripravlja. Ako je kušnja jača, i milost je veća. Ipak moramo i mi sami predvidjati opasnost, krijepiti se molitvom. Još nitko nije tako pao u grijeh, te bi smio reći: "Nisam kriv; došlo je iznenada, prevarilo me." Ukoliko su mogućnosti našega bdjenja ograničene, neka nas tješi ono, što vidimo na Taboru: do tri apostola, što spavaju, evo Isusa,koji za njih ustraje u molitvi, spušta na njih svoj pogled kao majka na čedo u kolijevci! Sprema se Isus,da čudom svoga preobraženja pomogne slabosti svojih učenika. Nek okrijepi i nas!

II.- PREOBRAŽENJE.- Apostoli dakle spavaju, dok ih nešto najednom ne probudi. Šta je to? Sunce ponoći? Ne, ne, to je lice Isusovo, što se zasjalo kao sunce! A njegove su haljine neopisivo bijele i sjajne. Neke naše slike prikazuju preobraženoga Isusa kako lebdi u zraku. Apostoli gledaju kao u ekstazi. Isus im očituje nešto od one slave, na koju on ima pravo, i u koju će on nekoga dana ući zauvijek. I nama je cilj slava nebeska, ne tek naše duše,nego i tijela. Čitav čovjek s tijelom i dušom stvoren je za sreću. Patnja može biti samo sredstvo, ne može biti cilj. To je nauka preobaženja Isusova. Vrijedi i za patnje sv.Crkve.

A je li preobraženje Isusovo samo slika slave nebeske? Zašto nam ono ne bi moglo biti takodjer simbol unutarnjeg preobraženja djece Božje? Iako smo mi, djeca Božja, na ovom svijetu često pravi patnici, poniženi, prezreni, ipak se naša duša sjaji od krasote božanske. Sv.Pavao piše Korinćanima: "A mi svi, koji otkrivenim licem odrazujemo slavu Gospodnju, preobražavamo se u istu sliku iz slave u slavu, jer to djeluje Duh Gospodnji" (2K 3,18). Time se ponosimo i tješimo!

Preobraženje Isusovo može nam biti slika takodjer proslave sv.Crkve u njenoj povijesti. Na ovu proslavu mislio je Isus, kad je rekao, da će neki od njegovih slušatelja vidjeti kraljevstvo Božje gdje je došlo u sili (Mk 9,1); takodjer kad je rekao Židovima u hramu : "Odsada me ne ćete više vidjeti,

dok ne rečete: Blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje" (Mt 23,39). Isti je smisao riječi Isusovih upravljenih članovima velikoga vijeća: "Odsad ćete vidjeti Sina čovječjega gdje sjedi s desne strane sile Božje i dolazi u oblacima nebeskim" (Mt 26,64). Neka nas ovo trostruko preobraženje naše, unutarnje duhovno, izvanjsko crkveno, i nebesko, koje će biti vječno, napunja nepokolebivim pouzdanjem!

III.- MOJSIJE I ILIJA.- Apostoli nisu gledali na Taboru Isusa sama; uz Isusa su opazili dva čovjeka , što su ih odmah prepoznali kao Mojsija i Iliju, dva glavna predstavnika St.Z., zastupnika svih proroka St.Z. Ovo je vidjenje bilo potrebno apostolima. Narod će Isusa zabaciti. Prorekao je Isus nedavno, "da će mnogo trpjeti od starješina, velikih svećenika i književnika, i da će ga ubiti" (Mt 16,21). Službeno će narod Isusa istrijebiti iz svoje sredine. Strašna kušnja za učenike Isusove! Ali evo! Stari se Zavjet klanja preobraženomu Isusu. Mojsiju i Iliji nije sablazan muka Isusova; baš o smrti Isusovoj razgovaraju njih dvojica na Taboru, kao što je zabilježio sv.Luka: "I govorahu o smrti njegovoj, koju mu je trebalo podnijeti u Jeruzalemu."

Možda su Mojsije i Ilija s Isusom spominjali proročanstva St.Z. o patnjama Mesijinim. Sve eto smjera na to, da muka Isusova ne bi porazila ili sablaznila apostole. Tražimo i mi kad trpimo, utjehu u Sv.Pismu, u proročanstvima Isusovim, kojima je navijestio progone i patnje Crkvi, a i svima, koji žele biti njegovi pravi učenici! Tješimo se divnim perspektivama slave, koje nam otvara tajna preobraženja Isusova!

Podignimo u kolokviju srce Isusu, da ga on sam utješi!

Subota iza XVII. nedjelje po Duhovima

PREOBRAŽENJE NA GORI TABOR II

Mt 17,4s.; Mk 9,5s.; Lk 9,33s.

1.preludij: Diže se pred nama Tabor 400m nad ravnicom, oko 800m nad Genezaretskim jezerom. Crna je noć, ali gle, na gori Isus u sjaju! Lice je njegovo kao sunce, haljine su mu blistavo bijele, "kako ih ne može ni jedan valjar ubijeliti na zemlji" (Mk). Uz Isusa evo Mojsija i Ilije! Pred Isusom napola još leže budeći se iz sna Petar, Ivan i Jakov.

2.preludij: Pomolimo se Isusu, da se i nama objavi! Može on to i bez ukazanja, u dubini našega srca. "Tebi veli srce moje: Tražim lice tvoje! Lice tvoje, Gospode, tražim" (Ps 27,8).

I.- KAKO PETAR UŽIVA KOD ISUSOVA PREOBRAŽENJA.- Svima je nama poznat usklik Petrov na Taboru: "Učitelju, dobro nam je biti ovdje!" Ali šta je htio apostol time izraziti? Jedni drže, da je ponudio Isusu svoje i svojih drugova usluge: sreća da su tri učenika tu, jer tako ima tko će napraviti tri sjenice. Bolje je tumačenje drugih, da je naime Petru jako milo biti uz Isusa preobražena, pa kliče: "Kako nam je ovdje lijepo!"

Petar očituje previše sklonosti da uživa. Onomadne je
čuo o muci Isusovoj, bio je oštro ukoren, što je Spasitelja od-
vraćao od križa; slušao je pouku, kako mora svaki uzeti svoj
križ i slijediti Spasitelja. Još na samom Taboru razgovarao se
Isus s Mojsijem i Ilijom o svojoj smrti. U tako ozbiljnim okol-
nostima ne bi smio biti Petar onakav sladokusac. Mi svi moramo biti
Bogu zahvalni na njegovim duhovnim utjehama, ali ne smijemo
ići požudno za tim, da baš uživamo, izgubimo se u slasti du-
hovnoj, u njoj kao omamljeni plivamo. Ne smijemo nalikšiti na
zaručnicu, koja, primivši dar od zaručnika, pohlepno pase svo-
je oči na daru, a na zaručnika kao da zaboravlja. U radosti du-
hovnoj neka tako plamsa naša ljubav prema Bogu, da na sam uži-
tak gotovo i ne mislimo!

Mora nam ići u slast sve, što je Božje, ali zato jer
je Božje, pa bilo ono slatko ili oporo, bio to napor ili po-
činak, počinak u spokojnoj molitvi ili mana križa, što ga no-
simo za Spasiteljem. Takvu slast tražimo, za takvu se Bogu mo-
limo!

<u>II.- PETAR BI HTIO UŽIVATI ŠTO DULJE.</u>-Progovorio je
Petar, kad se Mojsije i Ilija rastajahu s Isusom (Lk). Kao da
ih je htio zadržati! Topao je Petar, ne znajući što govori; pred-
ložio je Isusu: "Načinimo tri sjenice: jednu tebi, jednu Moj-
siju i jednu Iliji!" Ne pomišlja Petar, da preobraženje Isusovo
i utjeha, koju njome pruža Isus svojim učenicima, ne može po-
trajati. Još nije došlo vrijeme vječne slave. I mi već na ovom
svijetu kušamo kadikad unutarnje, upravo božanske utjehe. Ali
se ne smijemo čuditi ili čak mrmljati, kad prestanu. Naš je ze-
maljski život uglavnom kušnja; najčistija i trajna, vječna u-
tjeha čeka nas na nebu. U vrijeme svake izvanredne utjehe mora-
mo se pripravljati na kušnju, koja će opet skoro biti tu. Tako
ćemo utjehu iskoristiti točno prema nakani Boga, koji nas tje-
ši i krijepi. Htjeti graditi sjenicu Isusu, da sa svojim sla-
dostima ne otide od nas, to bi značilo ne shvaćati naše zadaće
u ovoj suznoj dolini. I glede izvanrednih duhovnih utjeha pot-
punoma se predajmo u ruke Božje!

<u>III.- OBLAK ZAKLANJA ISUSA, MOJSIJA I ILIJU.</u>- "Dok je
on to govorio, dodje oblak i zakloni ih, i oni se uplašiše,
kad zadjoše u oblak." Sv. Matej dodaje, da je oblak bio svije-
tao. Apostoli ne mogu dvojiti o značenju oblaka. U Mojsijevo
vrijeme dizao se oblak iznad svetoga kovčega. Iz oblaka raz-
govarao je Bog s Mojsijem; u oblaku bio je Bog na poseban na-
čin prisutan. Kod posvećenja hrama za kralja Salomona očitovao
je opet Bog svoju prisutnost oblakom, kojim se napunio hram
Gospodnji. Trojicu apostola spopada strah, ili recimo bolje ne-
opisivo strahopočitanje. Ono utjehe ne ukida, nego ju čini či-
stiju i dublju, dok blaženi apostoli ginu u prisutnosti Božjoj.

Nek i nama dade Bog osjetiti i okusiti svoju prisutnost!
Da ju osjećamo i kušamo barem u dubini srca svoga, iako je po-
vršina uzburkana olujama života! Ako je u nama osjećaj slab,
neka bude jaka barem vjera u prisutnost Božju! Bog je nama ta-
ko bliz, bliži od svega drugoga, neizrecivo bliži od svih na-
ših mučitelja! Istina je to; tko bi smio o njoj sumnjati? Nek
ova istina djeluje utješno na naša srca! Zašto da ju zabora-
vimo, kad nam može biti izvor jakog pouzdanja i neslomivih

energija! Osjećajući prisutnost Božju, osjećat ćemo njegovu ljubav i svemoć. Manje ćemo trpjeti od mržnje i nasilja zlobnoga svijeta. Ako misao na prisutnost Božju postane stalna vježba našega duhovnoga života, onda će prisutnost postati aktivnija na veliku našu korist.

Ostanimo dakle pod oblakom preobraženja Isusova, pod oblakom nazočnosti Božje! Ostat ćemo tako u visini, na Taboru, nad ovim grješnim svijetom, nad njegovom zagušljivom atmosferom, nad njegovom mržnjom, koja nam ne će više paliti dušu suhom zdvojnošću, mukama malodušnosti! Ostanimo pod oblakom prisutnosti Božje u duhu molitve, u neprekidnom sjedinjenju s Bogom, sjedinjenju s njegovom presvetom voljom, makar ona nama kadkad odredila patnje i kušnje! Bit će bez sumnje uvijek na dobro naše duše, u korist sv.Majke Crkve.

Osjećaj prisutnosti Božje ojačat će u kući Božjoj. Kuća Božja neka bude naš Tabor! Više puta čitamo u St.Z.kako se u hramu vidi Bog (Ps 42,3;63,3;84,8). Tako su stari Izraelci u hramu Boga proživljavali,da su ga tako reći gledali. Koliko više moramo ga tako proživljavati mi pred tabernakulom!

Sad odmah ga tako gledajmo i proživljavajmo u kolokviju!

XVIII. nedjelja po Duhovima

PREOBRAŽENJE ISUSOVO: GLAS S NEBA I SVRŠETAK

Mt 17,5-8;Mk 9,7s,;Lk 9,35s.

1.preludij: Čuje se glas s neba. Da li učenici kod toga dižu oči, raskolačene, da vide, tko se to javlja, ili možda, spoznavši glas Božji, zaklanjaju lica svoja? Bit će svakako da Isus upire svoj pogled prema nebu, odakle govori Otac. Iza glasa s neba vidjenja nestaje, opet vlada noćna tišina,noćna tmina. Isus stoji sam pred svojim učenicima, dotiče ih se, budi ih, jer su izvan sebe, smiruje im duše.

2.preludij: Da uvijek slušamo Isusa, kako to zahtijeva Otac nebeski!

I.- SVJEDOČANSTVO OCA NEBESKOGA.- "I gle, glas iz oblaka progovori: Ovo je Sin moj ljubezni, koji je po mojoj volji, njega slušajte!" Otac nebeski potvrdjuje pred trojicom apostola, što je o Isusu objavio kod krštenja u Jordanu, potvrdjuje istotako ispovijest sv.Petra kod Cezareje Filipove. Bog je neprekidno zabrinut, kako će nas što bolje prosvijetliti. Ne zalazi nam njegovo sunce, pošto nam je bacilo prvu zraku u dušu. Hoće dakako Bog, da s njegovim svijetlom suradjujemo. Suradjivali su tako apostoli. Dogadjaj na Jordanu potakao ih je, te su pošli za Isusom. Svijetlo Isusove nauke i njegovih čudesa djelovalo je na njihove priproste i ponizne duše; nisu oni kao farizeji pred Isusovim svijetlom zatvarali oči. Vjerovali su Isusu, kad im je govorio o sebi kao Sinu Božjemu. Nisu dođuše mogli vjerovati bez milosti Božje,nije Petru tijelo i krv objavila, da je Isus Krist, Sin Boga živoga,nego Otac koji je na nebesima.

Objavio je Otac Petru, jer Petar nije stavljao svijetlu Božjemu nikakve zapreke. Nemojmo ni mi! Kamo sreće da nas objava Božja naskroz prožme! Ako smo lojalni prema svijetlu Božjemu, katkada nas Bog tako reći razdragan duboko potapa u more svijetla, da nam se čini pravo čudo. Kao da smo i mi na Taboru i čujemo glas Božji! Primajmo to svijetlo sa zahvalnošću, iskoristimo ga!

Pred apostolima na Taboru Otac naziva Isusa svojim ljubeznim sinom; on Isusa voli više nego sve drugo. U grčkom prijevodu St.Z. ljubezni sin znači mjestimice isto što sin jedinac. Na Taboru izrazio je Bog svoju ljubav prema Isusu kao Sinu jedincu, ljubav plemenitu, koja ne slijedi neki svoj slijepi nagon, nego bira ono, što zaslužuje ljubav. Sv.Luka zabilježio je izjavu Oca nebeskoga ovako: "Ovo je Sin moj izabrani." Nije mogao Bog nikoga drugog izabrati i tako voljeti, kako je volio Isusa. Isus mu je bio po volji. Bio je Isus ideal-čovjek, s kojim se mora izjednačiti, tkogod želi Bogu omiljeti. On je jedinorođeni Sin Božji, moramo mu postati braćom svetošću svojom.

II.- OPOMENA OCA NEBESKOGA.- Svojoj objavi dodaje Otac nebeski opomenu: "Njega slušajte!" Isusa moramo slušati, ako hoćemo da Bogu omilimo. Samo po Isusu možemo doći do Oca. K Isusu nas šalje Otac. Varamo se, ako mislimo, da smo s Bogom sjedinjeni, a daleko smo od Isusa. Isusa moramo slušati, moramo od njega doznati spasonosnu istinu. Apostoli su Isusa slušali svojim ušima, nama je čitati sv.evandjelje, revno razmatrati o riječima Isusovim, da stečemo onu preznamenitu spoznaju Krista Isusa, o kojoj tako oduševljeno piše sv.Pavao (F 3,8). Prema njoj je apostol sve držao za štetu.

Do te spoznaje dolazi se, tako nas uči sv,Pismo,uglavnom i pretežno slušanjem. Religija St.Z. bila je religija slušanja riječi Božje, religija riječi Božje. Svoju ispovijest vjere, koju je Židov dvaput dnevno molio, počeo bi riječima: "Čuj Izraele!" To je tražio Bog preko svojih proroka: "Čujte nebesa! Slušaj, zemljo! Jer Gospodin govori" (Iz 1,2). Naša je vjera vjera objave Božje, ne vjera našega vlastitoga umovanja. Knjige N.Z. ne opisuju nam Isusa kako je na izvana izgledao, pripovijedaju nam, šta je govorio. Isus hoće da takodjer gledamo, njegova čudesa, njegov primjer; najjače on ističe, da ga moramo slušati. "Tko ima uši da čuje, neka čuje!" Nek samo naš razum prodire što dublje u razumijevanje riječi Božje,ali prvo neka mu bude, da ponizno vjeruje, i da se svojim umnim radom ne udalji od riječi Božje!

Pošto smo slušali ušima, slušajmo činom! Budimo poslušni riječi Božjoj! To traži Bog od nas u svojoj objavi. Objavljena je vjera poslušnosti. Nema prave spoznaje, proglašuje Sv.Pismo, tko prema spoznaji ne radi. Nema slušanja, pravoga slušanja ušima, ako ne slijedi poslušnost. A gledo svega toga šalje nas Otac nebeski k Isusu. Njega da slušamo, njemu da se pokoravamo! Nek bude on naš jedini učitelj i gospodin, da nas dovede tamo, gdje će iza slušanja slijediti gledanje, vječno i blaženo gledanje Boga!

III.- VIDJENJA NESTAJE.- "I čim zaori glas, nadje se Isus sam." Ode svijetli oblak, odoše s oblakom Mojsije i Ilija; ode stari Savjet, ostaje Isus sam. Ostaje Isus, a pred njim na pomolu Golgota i križ; ostaju apostoli, a pred njima tako-

kodjer mnogo križeva teškog apostolskog života. Utjehe su taborske na ovom svijetu trenutačne, na nebu će biti radost trajna, vječna. Nemojmo se tužiti, ako nas izvanredne utjehe brzo ostave! Zahvalimo se Bogu, što nam ih je udijelio, a njihovu okrepu upotrebimo tako, da za Isusa više radimo, spremnije za njim nosimo svaki svoj križ!

Isus ipak ostaje s nama, makar bez nadnaravnih, čudesnih pojava, makar bez sjaja, kao u tamnoj noći. Ostaje s nama njegova milost, njegova ljubav, i to nam je dosta. "Tada pristupi Isus, dohvati ih se i reče: "Ustanite i ne bojte se!" Bliži je često Isus i nama poslije slatke utjehe, nego u samoj utjehi. Pristupa i k nama, dotiče nas se, da i u tami osjetimo njegovu prisutnost. Čujemo i mi njegov glas, neka se ne bojimo, nego neka ustanemo na posao. Slušajmo Isusa, zaboravimo na sjenice, o kojima je buncao Petar! Isus nam sprema vječne šatore na nebu!

U kolokviju prionimo uz Isusa, iako ne gledamo njegove slave! Obećajmo mu vjernost i odanost u svim prilikama života!

Ponedjeljak iza XVIII. nedjelje po Duhovima

ISUS SILAZI S TABORA S TROJICOM APOSTOLA

Mt 17,9-13; Mk 9,9-13; Lk 9,36

<u>1. preludij:</u> Prema Lk 9,37 sišao je Isus s Tabora <u>sutradan.</u> Promatrajmo ga dakle gdje ujutro silazi s Petrom, Ivanom, Jakovom! Apostoli su ushićeni radi noćnoga dogadjaja; ne mogu misliti ni o čem drugom. Prija im jutarnji zrak. Lijepa priroda i krasni vidik povećavaju njihovu radost. Razgovaraju s Isusom, hiteći nizbrdo.

<u>2. preludij:</u> Molitva, da shvatimo tajnu križa, koja je opet stožerna točka Isusova razgovora!

<u>I.- PREOBRAŽENJE NEK OSTANE TAJNA DO USKRSNUĆA ISUSOVA!</u> Čemu Isusova zabrana? Zar ne bi njegovo preobraženje utješilo i ohrabrilo takodjer ostale apostole? Ne bi li Židovima bilo dokaz njegova mesijanstva? Objektivno bilo bi tako. Subjektivno djelovalo bi možda preobraženje Isusovo loše i na ostale apostole i na Židove. Najprije možemo reći, da Židovi, premda su prije tražili znak s neba, nisu zaslužili dokaza, kakovo je bilo u sebi preobraženje. S manjima, ali ipak dostatnim dokazima nisu bili zadovoljni; nisu se njima okoristili. Čudesa su Isusova pripisivali poglavici djavolskome; zlorabili bi po svoj prilici i veću milost, a Bog ne prosipa svojih milosti. U manjoj mjeri vrijedi isto o ostalim apostolima. Priprosti puk, da je čuo o preobraženju, možda bi se prekomjerno i politički opasno uzrujao. Ostali apostoli bili bi možda zavidni trojici privilegiranih apostola.

Isto možemo reći, ako se pitamo, zašto nama Bog ne daje većih milosti. Sigurno primamo dosta; ne dobivamo obilnije,

jer nismo dostojni, ili jer se ne bismo većom milošću služili kako valja, ili jer ju pače bismo zlorabili. Pomislimo takodjer, ako vidimo nekoga, koji prima više nego mi, da je Bog slobodan, i da može s nekim izabranicima imati posebne osnove! Ostanimo ponizni! Nemojmo biti zavidni! Uzdajmo se u Boga, koji će nam dati sve, što trebamo! Suradjujmo što bolje s manjim milostima, da zavrijedimo veće! Ako želimo na Tabor s Petrom, želimo li s njime na križ, pod stare dane, iza života mukotrpna? Ako vidimo Jakovu utjehu na Taboru, da li mu zavidimo, što će još mlad, prvi medju apostolima, pasti kao mučenik? Mi želimo biti miljenici Isusovi poput Ivana, a jesmo li kao on apostoli ljubavi? Svojim mucenicima, onima, koji umiju davati s velikom ljubavlju, Isus ne uskraćuje, što daje samo izabranicima. Dajte i dat će vam se!

<u>II.- POVRATAK PROROKA ILIJE.</u>- Spomenuo je Isus svoje uskrsnuće. U dušama apostola pomalja se pitanje, jedno za drugim; oni im odgovora ne mogu naći, a pitati se ne usudjuju. Ako će Mesija uskrsnuti, jamačno će prije umrijeti; a kada će onda izvršiti svoju mesijansku zadaću? Političko shvaćanje Mesijine uloge i druge predrasude postigle su, te apostoli posve zaboravljaju proročanstva, da će budući Spasitelj upravo svojom mukom i smrću spasiti ljude. Nisu pamtili riječi Ivana Krstitelja, da je Isus Jaganjac Božji, koji uzima grijeh svijeta. "Ispitivali su jedan drugoga, što znaci: uskrsnuti od mrtvih?" Nemojmo mi biti tako tupi i spori, kad se radi o tome, da sebi usvojimo shvaćanje Isusovo te istrijebimo iz srca svoga svaku predrasudu!

Lakše je apostolima pitati Isusa o Iliji, koga su vidjeli na Taboru. O njemu se govorilo da će se vratiti kao preteča Mesijin, sakupiti raspršena plemena, izbaviti Izraela, pomiriti srca Izraelaca, biti veliki svećenik mesijanskoga vremena (isp. Mal 3, 24). "Zašto kažu književnici, da Ilija treba najprije da dodje?" Tako pitaju učenici Isusa, a on će na to: "Ilija će najprije doći i sve će obnoviti. Ali kako je pisano za Sina čovječjega da treba trpjeti mnogo i prezren biti?" (Mk). I glede Ilije sve su apostoli skupa sa svojim narodom tumačili odviše materijalno. Ali ih Isus baš progoni svojom idejom o mukama Mesije, Sina čovječjega. To je jasnije prorečeno u Sv. Pismu. To je važnije. O tome neka apostoli razmišljaju! Neka poduhove svoje nade, koje stavljaju u Iliju!

<u>III.- IVAN KRSTITELJ KAO ILIJA.</u>- Isu dodaje: "Ali vam kažem, da je Ilija već došao i ne poznaše ga, nego učiniše s njime, štogod htješe. Tako će i Sin čovječji trpjeti od njih." Apostoli shvaćaju, da je riječ o Ivanu Krstitelju (Mt). Isus rješava teškoću svojih učenika. Prije prvoga dolaska Mesijina Ilija ne dolazi glavom, nego u osobi sv. Ivana Krstitelja. Već je Gabrijel tako rekao Zahariji u hramu: "On će ići pred njim u duhu i sili Ilijinoj." Za naše je razmatranje važno, kako Isus ističe patnju i mučeničku smrt Ivanovu, i kako se opet vraća k proročanstvu svoje vlastite muke i smrti. Tako su tragične, ozbiljne riječi Isusove! Vidi se opet jasno, koja je bila svrha preobraženja njegova: okrijepiti apostole prije sablazni križa. Krist patnik i mučenik morao je imati i preteču patnika, mučenika. Kako bismo se mogli dispenzirati od sva-

-koga križa mi Isusovi učenici?

Kao učenici mnogo manje nego njegov preteča. "Kad su domaćina nazvali Beelzebulom, koliko će više domaće njegove!" (Mt 10, 25). "Ako svijet mrzi na nas, znajte, da je mrzio na mene prije vas. Kad biste bili od svijeta, svijet bi svoje ljubio, a kako niste od svijeta, zato svijet mrzi na vas. Sjetite se riječi, koju sam vam rekao: Nije sluga veći od svoga gospodara. Ako su mene progonili, i vas će progoniti" (Iv15,18-20). Ako smo i mi apostoli, i mi smo donekle preteče Isusove; pripravljamo Spasitelju put u srce ljudsko. Najbolje ćemo pripraviti duše za dolazak Isusov, ako nosimo na sebi znakove Krista raspetoga, ako smo i mi sami dionici njegova križa. Moći ćemo i na sebe primijeniti riječ Isusovu; "A ja, kad budem podignut od zemlje, sve ću k sebi privući" (Iv 12,32); ili bolje, sve će nas Isus po svojem križu sa sobom sjediniti, da nas spasi.

Molimo Isusa u kolokviju, da zavolimo tajnu križa! "S Kristom sam razapet na križu" (G 2,19). Daj, Kriste, da budem tako razapet uvijek i mislima i željama i svim življenjem svojim!

Utorak iza XVIII.nedjelje po Duhovima

MJESEČNJAK PODNO GORE PREOBRAŽENJA

Mt 17,14-17;Mk 9,14-22;Lk 9,37-41

1.preludij: Na podnožju Tabora strčao se svijet; došli i neki književnici. Tu su takodjer apostoli, kojih Isus nije poveo sa sobom na goru preobraženja. Sve bulji u nekog nesretnog oca i njegova sina, padavičara, gluhonijema, opsjednuta. Upravo su apostoli tjerali djavola, ali uzalud. Šta tu nema Isusa, da pomogne! Ali evo ga, baš se približuje, silazeći s Tabora! Narod, čim ga primijeti, leti mu u susret, radosno ga pozdravlja.

2.preludij: Pomolimo se za milost pouzdanja u svemoć Spasiteljevu, takodjer milost duboka zgražanja pred kobnim utjecajem djavolskim!

I.- OPSJEDNUTI DJEČAK.- Kako je bio jadan onaj opsjednuti dječak! Evandjelisti, naročito sv.Marko, zorno opisuju njegovu bijedu. Imao je padavicu u vrlo visokom stepenu. Padavičare zvali su u stara vremena mjesečnjacima, držeći, da njihove krize ovise o mijenama mjeseca. Tako se zove opsjednuti dječak i u evandjelju, premda evandjelje time ništa ne tvrdi o utjecaju mjeseca na epilepsiju. Nesretnoga dječaka bacalo je često na zemlju, pače u vatru, u vodu. U svojim krizama valjao se po zemlji, pjenio se, škrgutao zubima, kočio se. Pred samim Spasiteljem nevoljnik "pade na zemlju i valjao se pjeneći"; još neposredno prije ozdravljenja bio je kao mrtav. Ukratko, mnogo je trpio, kao što veli evandjelista, i to već od djetinjstva.

Bio je takodjer opsjednut. Njegovim patnjama bio je

kriv nečisti duh, taj neprijatelj roda ljudskoga. Svaki djavao strašno na nas mrzi, strašno nam zavidi. Svakoga djavla mogli bismo nazvati sotonom, to jest, prema značenju hebrejske riječi, protivnikom, osobito protivnikom na sudu. Riječ djavao dolazi od grčke riječi diabolos, koja znači isto što protivnik, tužilac. Djavao nas tužaka pred sudom Božjim, ne zato, jer mu je tobože stalo do pravde, do prava Božjih, već samo zato, što na nas mrzi. Baš je vrag, što znači neprijatelj. Da može, on bi sve uništio, što je Bog stvorio. Neprestano se trudi oko toga, da barem uništi našu sreću. Ona kap slasti, koju nam pribavlja, samo je meka na udici, kojom nas želi uloviti za vječni pakao. Još ovu kap slasti on nama zavidi; najvolio bi nas samo mučiti, kao što je mučio onog opsjednutog dječaka.

Jadi, koji su ovoga snašli, živa su slika svega, što trpi čovjek slijedeći nadahnuća djavolska. Postaje nijem pred Bogom, mjesto da mu se moli; postaje gluh za opomene savjesti; valja se i pjeni u svojim strastima gore nego padavičari, pravi je mjesečnjak u svojim ludim težnjama. Na što je jadnik spao, pošto se predao djavlu, najgoremu propalici!

II. - NEMOĆNI APOSTOLI.- Čovjek s opsjednutim sinom traži na podnožju Tabora Isusa, ali ga ne nalazi. Tu su doduše neki apostoli; ne bi li možda oni pomogli? Nesretni otac obraća se na njih, a oni odmah na posao. Kad ih je iste godine u proljeće, prije Vazma, Isus slao, da propovijedaju, dao im je vlast tjerati djavle. Misle apostoli, da tu vlast još imaju; ali im posao sada ne ide za rukom; djavao im prkosi, ne će da izadje. Pitat će oni Isusa za razloge svoga neuspjeha. On će im navesti tri razloga.

Prvi je pomanjkanje pouzdanja: "Radi vašega nevjerovanja. Jer zaista vam kažem: Ako budete imali vjere koliko je zrno gorušično, reći ćete ovoj gori: Prijedji odavle onamo! i prijeći će, i ništa vam ne će biti nemoguće." Osim toga apostoli su zaboravili na to, da se pomole, i da svoje srce pokorom očiste: "A ovaj se rod izgoni samo molitvom i postom." Ovaj rod, to može biti naprosto savkoliki rod djavolski ili neka vrsta najgorih djavola. Nu pustimo to! Nije za nas praktično razmatrati, kako ćemo djavle tjerati. Ipak vrijedi Isusov odgovor i za nas, kadgod želimo nešto veliko za Boga učiniti. Moramo se u Boga uzdati, usrdno mu se moliti, pokorom svoje srce čistiti, tako da čistoćom srca budemo njemu mili i dragi. Radje će nas uslišiti, pošto smo pokorom uklonili ono, radi čega se on na nas srdi. Zato s pravom uzvisuje arhandjeo Rafael molitvu s postom (Tob 12, 8).

Tamo pred bjesomučnim dječakom pojavila se po svoj prilici u apostolima tašta misao, kako će se oni pred narodom proslaviti. Na molitvu su zaboravili, na pokoru pogotovo. Odanle njihov neuspjeh.

III.- NAROD I KNJIŽEVNICI.- Pošto je otac dječaka mjesečnjaka zavapio k Isusu, Isus mu odgovara nešto, što nas zbog svoje oštrine i strogosti zapanjuje: "O nevjerni i pokvareni rode, dokle ću biti s vama? dokle ću vas podnositi?" Ove su riječi upravljene općenito svoj nazočnoj svjetini. U njoj primjećuje Isus štošta ukora vrijedno: radoznalo traženje senzacije

u Isusovim duhovitim riječimma, u njegovim izvanrednim čudesima. Ali ozbiljne volje za popravak života, toga u njima nema, žive i čvrste vjere u Isusa kao Mesiju i Sina Božjega, to još manje. To Isusa žalosti, to ga ljuti.

Hoće li i nama Isus dobaciti: "O nevjerni i pokvareni rode?" Da se to ne dogodi, uronimo duboko u Isusovu svetu nauku, temeljito ju shvatimo, odvažno i točno prema njoj uredimo svoj život! Nedostataka bit će uvijek, nek ih samo bude što manje! Ako li omlitavimo, mogli bismo i mi čuti tešku Isusovu prijetnju: "Dokle ću biti s vama? dokle ću vas podnositi?" Ako ne griješimo teško, ne će nas Spasitelj ostaviti potpunoma, ali će se ipak koliko toliko od nas mlitavih učenika povući, manje će nam govoriti, manja će biti njegova pomoć u kušnjama; mnogo ćemo manje osjećati njegovu prisutnost. Bit će to kazna naše mlakosti, bit će u tome pogibelj, možda s vremenom sudbonosna pogibelj. Bez prekida vičimo Isusu o svim svojim bijedama i slabostima: "Ostani s nama, Gospodine!"

Činimo tako sad odmah u kolokviju!

Srijeda iza XVIII. nedjelje po Duhovima

ISUS OSLOBADJA JADNOGA MJESEČNJAKA

Mt 17,18-20;Mk 9,22-29;Lk 9,42s.

1.preludij: Prenesimo se u duhu pod samu goru Tabor! Tu na podnožju stoji Isus, pred njim otac s nesretnim dječakom, unaokolo mnoštvo naroda. Kako se Tabor diže samo kojih 10km daleko od Nazareta, mogu biti u svjetini ljudi, koji Isusa poznaju od kuće. Svi napeto čekaju!

2.preludij: Molimo za milost jakog pouzdanja u svim nevoljama ovoga života, ali tako da briga za vjersko duhovna dobra ima uvijek prvenstvo!

I.- OTAC NESRETNOG DJEČAKA.- Ono što nam evandjelje pripovijeda o ocu jadnoga mjesečnjaka, zgodna nam je pouka o pouzdanju. Onaj je otac volio svoga sina; bio mu je sin jedinac; zato za njega poduzima sve, što može. Čim ugleda Isusa gdje silazi s gore, odmah poletje njemu u susret, sruši se na koljena i zavapi: "Gospodine, smiluj se sinu mojemu, jer je mjesečnjak i mnogo trpi"! Zar ne izbija pouzdanje iz toga vapaja ? Svakako. Ipak mora da je to pouzdanje u neku ruku nesavršeno, kad Isus na tako usrdnu molitvu viče: "O nevjerni i pokvareni rode, dokle ću biti s vama? dokle ću vas podnositi"? Istina, ukor Isusov pada na sve prisutne, oca mjesečnjakova manje pogadja, ali ipak pogadja i njega. Čini se, da nije on toliko mislio na vjeru u Isusa, koliko na svoje jade, sličan možda inovjercima, koji se utječu kojemu našem svecu govoreći: "Kažu, da pomaže.Kušajmo"! Možda je pouzdanje onoga čovjeka ispočetka bilo savrsenije, ali je popustilo kod neuspjeha apostola.

Jadnik mnogim riječima opisuje bijedu svoga sina, dok napokon ne završi: "Ako što možeš, smiluj se nama i pomozi nam"! Dirljiv vapaj, u srce nas dira, ali priznajmo, da je nesavršen u vjeri! S pravom odvraća Isus: "Ako možeš! Sve je moguće onomu, koji vjeruje." Vjerovati ovdje ne znači toliko vjerovati u Isusovo mesijanstvo, u Isusovo božanstvo, nego znači uzdati se. U istom će smislu Isus i apostolima odmah zatim reći, da im ništa ne će biti nemoguće, ako budu imali vjere koliko je zrno gorušično, naime vjere-pouzdanja.

Ono što slijedi u evandjelju sv.Marka, jako je ganutljivo: "Tada povika otac dječakov sav u suzama: Vjerujem, pomozi mojemu nevjeru!" Osjeća, da nema savršenog pouzdanja; zato ga jača voljom: Vjerujem! A što je najljepše, obraća se na Isusa, da pomogne njegovu nevjeru. Ponizan je; tako postaje njegovo pouzdanje savršeno, Isus će ga uslišati. Izliječit će dječaka. Gledajmo, da i naše pouzdanje bude ponizno! I samo je pouzdanje milost. Nemojmo na to zaboraviti! Mi smo prema tvrdnji Isusovoj svojim pouzdanjem svemogući; pazimo, da se ne uzoholimo pouzdanjem! Takovo neka bude naše pouzdanje, da se zaista sasvim osloni na Boga i da u Bogu iščezne! Tako ćemo u Bogu biti svemogući.

II.- ISUS I NJEGOV POSTUPAK.- Ako nadalje promatramo Isusa i njegov postupak, opet nas i to potiče na pouzdanje, uči nas, kakovi moramo biti u pouzdanju. Jadni otac nije odmah našao Isusa; kod njegovih učenika mogao se razočarati. Isus je to hotimično tako udesio. Da je htio, mogao je biti tamo, kad prispije čovjek sa sinom mjesečnjakom. Ali tako postupa Isus rado, da nas vježba u pouzdanju i da ga očisti, okrijepi.

Nova kušnja bila je za oca, što mu je sin imao napadaj epilepsije baš pred Isusom. Takovo što djeluje porazno na sve nazočne. I kad Isus zapovjedi nečistom duhu, da izadje, djavo poče tako mučiti dječaka, da se ukoči na zemlji kao mrtav. Prisutna svjetina kriknu: "Mrtav je!" Jadni otac mora rukama hvatati svoju vjeru, da mu se ne sruši. Mora sondirati svoje srce, da iz njega odstrani sve, što Isusu smeta. Možda je u prijašnje vrijeme slušao Isusove propovijedi pa se sjeća, što Isus zapravo traži od svojih učenika, i da nije dosta u nevolji k njemu doletjeti, da se čovjek riješi patnje. Možda sad u kušnjama svoga pouzdanja on čisti svoje srce, stvara dobre odluke glede vjere u Isusa. To Isus i hoće, dok ga kuša. Okrijepivši čovjeku vjeru, napokon mu liječi sina. O, blažene kušnje, koje nas sile, da uspostavimo kontakt sa Spasiteljem, da taj spasiteljski kontakt što bolje uredimo!

III.- GLAVNA POUKA I SMISAO ISUSOVA ČUDA.- Na koncu razmatranja pokupit ćemo sve, što je bitno u onom dogadjaju podno gore preobraženja. Ne će biti slučajno, što je Isus baš iza svoga preobraženja izliječio mjesečnjaka. Zgodno je to shvatio slikar Rafael, koji je u svojoj znamenitoj slici spojio dva prizora: gore preobraženje Isusovo, dolje bjesomučni dječak, - gore božanski mir i sjaj nebeski, dolje djavolsko bjesnilo, nemir, patnja, - gore slika onoga, kamo nas vodi Isus, dolje slike onoga kamo nas vodi pomoću naših strasti sotona.

Bježati od sotone glavom bez obzira, evo prve dobre odluke! A u svim bijedama, tjelesnim i duhovnim, neograničeno

pouzdanje u Spasitelja, to neka bude druga odluka! No u svim materijalnim teškoćama mora nam biti prva briga, da budemo puni duha Isusova, te u prvom redu ljubimo Isusa i duhovna dobra njegova. Zato jer u svjetini nije primijetio težnja dostatno duhovnih, zavapio je Isus tako bolno: "O rode nevjerni!... dokle ću vas podnositi?" Da će u nama biti uvijek shvaćanje duhovno i nadnaravno, to neka bude treća dobra odluka!

Sve svoje odluke preporučimo u kolokviju Isusu, da ih blagoslovi! S njime razgovarajmo kao otac onog nesretnog dječaka! Ako nam nedostaje lijepih misli i riječi, ništa zato! Šta će Isusu kićene fraze? Ako se naprosto pred njim izjadamo, to on jako voli. "Izlijevaj srce svoje kao vodu pred licem Gospodnjim!" (Lam 2,19).

Četvrtak iza XVIII.nedjelje po Duhovima

ISUS I POREZ ZA HRAM

Mt 17,24-27

<u>1.preludij:</u> Na ulici grada Kafarnauma sastaje se Petar apostol s pobiračima poreza za hram. Pred ovima Židovi nisu bježali, nisu ih proklinjali. Rado su davali za svoje narodno svetište jeruzalemsko. Plaćao je porez svaki muškarac, koji je imao barem 20 godina. Žene, mladići ispod dvadesete godine i robovi smjeli su platiti, ali nisu bili dužni. Od pogana, od Samaritanaca taj se porez nije primao. Godišnji prinos iznosio je dvije drahme, po prilici dvije nadnice običnog radnika. Da li Isus plaća taj porez, to je predmet Petrova razgovora na ulici u Kafarnaumu. To je prvi prizor, što ga gledamo. Drugi se odigrava u kući, u kojoj je Isus obično stanovao; tu on razgovara s Petrom o istom predmetu. Trećemu prizoru bit će pozornica obala jezera, gdje Petar baca udicu, da uhvati ribu, iz koje će izvaditi novac i tako platiti porez za Isusa i za sebe.

Prema starim židovskim spisima utjerivao se porez za hram prije Vazma; 14 dana prije Vazma morao ga je svatko izmiriti. O predmetu razmatranja čitamo u evandjelju iza ispovijesti sv.Petra i preobraženja Isusova. Možda evandjelista nema nakane, da nešto ustvrdi o vremenu, u koje je Isus platio porez. A možda i stari židovski spisi ne kažu sve točno, kako se stvari zbivale baš u Isusovo vrijeme. Isus se svakako preobrazio u ljetno doba, izmedju Vazma i početka jeseni.

<u>2.preludij</u>: Milost, da Isusa spoznamo, da ga zavolimo i da se povedemo za njegovim promjerom!

<u>I.- RAZGOVOR PETROV S POBIRAČIMA POREZA.</u>- "Kad dodjoše u Kafarnaum, pristupiše k Petru pobirači dvodrame i rekoše: Zar vaš učitelj ne plaća dvodrame? On reče: Da.". Kao da pobirači poreza dvoje, hoće li Isus platiti ili ne. Židovski su naime svećenici o sebi tvrdili da su izuzeti kao službenici hrama, premda su im književnici tu povlasticu osporavali.

Ako se Isus smatra Mesijom, Sinom Božjim, hoće li se udostojati da plati porez? Petar bez oklijevanja odgovara, da će platiti. Možda se Petar sjećao, kako je Isus u prijašnjim godinama plaćao, ili je na koji drugi način zaključio, da će Isus rado dati za hram.

Čini se ipak, da je Petar malko zaboravio, što je znao i ispovjedio kod Cezareje Filipove o Isusu kao Sinu Božjemu. O tome će ga Isus poučiti. Dogadjaj izgleda na prvi pogled tako priprost, ali nam ipak otkriva Isusovu svijest, da je on Sin Božji na neki način, kako nije sin Božji nijedan drugi Izraelac, pa ne znam kako svet bio. Poklonimo se Isusu, Sinu Božjemu!

II.- PETROV RAZGOVOR S ISUSOM.- "I kad udje u kuću, preteče ga Isus pitajući: Što misliš, Simone? Od koga uzimaju zemaljski kraljevi carinu ili porez? da li od svojih sinova ili od tudjih? Kad odgovori: Od tudjih, reče mu Isus: Dakle su sinovi slobodni!" Mogao je Isus iz kuće čuti, šta Petar razgovara na ulici. Vjerojatnije je, da se poslužio svojim Božanskim znanjem, kad je Petra pretekao, prije nego što mu Petar spomenu porez. Isus priprosto dokazuje, kako Sin Božji nije dužan plaćati porez za hram, dakle Ocu svomu. Za bogoštovlje plaćao se hramski porez, no Isus je sam skupa s Ocem predmet našega bogoštovlja. Zamislimo se u duboko značenje Isusovih riječi! Padnimo pred Isusom na koljena!

Kako Isus šalje Petra, da za njega i za sebe plati porez, a šalje ga riječima, "da ih ne sablaznimo", govoreći u množini, čini se, da Isus i Petra oslobadja od poreza. Petar će biti veliki svećenik N.Z., dat će Bogu ne samo nešto novaca, nego samoga sebe, napokon i život svoj. Od njega Bog ne traži manje, nego mnogo više. Ako smo i mi suradnici Božji i kao takovi uživamo neke povlastice, nemojmo u njima sebično uživati, nego se ozbiljno pitajmo, da li zaista dajemo Bogu ono više, radi čega nas oslobadja od manjega! Jesmo li posve Bogu posvećeni kao njegovi požrtvovni službenici? Da li se žrtvujemo za one, koji od svoje imovine daju za hram Božji i za njegove službenike?

III.- ISUS NE ĆE DA LJUDE SABLAZNI.- Spasitelj nastavlja: "Ali da ih ne sablaznimo, idi na more, baci udicu i prvu ribu, koju uhvatiš, uzmi, otvori joj usta i naći ćeš stater. Uzmi ga i podaj im za me i za sebe!" Kako se Isus pomno čuva, da ne bi koga sablaznio! Tako moramo i mi. Ljubav više vrijedi nego sve naše povlastice. Lijepo se poveo za primjerom Isusovim sv.Pavao apostol, koji piše: "Ne budite na sablazan ni Židovima, ni Grcima, ni Crkvi Božjoj; kao što i ja u svemu svima ugadjam ne tražeći, što meni koristi, nego što mnogima, da se spasu" (1K 10,33). Osobito u stvarima novca ne smije apostol vjernike sablazniti. Pavao nije primao od njih milostinje za sebe, da ne bi primajući postavio kakvu zapreku evandjelju Kristovu (1K 9,12).

Ne bojmo se, da će Bog ostaviti u oskudici svoga nesebičnog radnika! Isus ne pita Petra, ima li ili ne, da plati porez za hram. Ne zove k sebi Judu Iškariotskoga, da vidi koliko ima u njegovoj blagajni. Odmah velikodušno čini čudo, da se stvori novac za porez. Naći će Petar u ustima ribe stater;

koji vrijedi četiri drahme, baš dosta za Isusa i za Petra. Kako Isus lijepo priključuje sebi svoga apostola, Petra, svoga budućeg namjesnika na zemlji!

Ako tko drži, da Isus i Petar nisu imali čime namiriti porez, neka se divi njihovu siromaštvu! Neka se sjeti Isusovih riječi: "Lisice imaju jame i ptice nebeske gnijezda, a Sin čovječji nema gdje da nasloni glavu" (Mt 8,20). Apostol, koji slijedi Isusa, mora biti spreman na život siromašan, ali takodjer pun pouzdanja u Providnost Božju.

Kolokvij s Isusom u duhu siromaštva, o ljubavi prema bližnjemu, sjedinjenju s njegovim namjesnikom na zemlji!

Petak iza XVIII.nedjelje po Duhovima

PONIZNO USLUŽNA LJUBAV, DJETINJSTVO DUHOVNO

Mt 18,1-4;Mt 9,33-36;Lk 9,46-48

1.preludij: Najzornije od svih evandjelista pripovijeda sv.Marko. Ako želimo nešto sebi živo predočiti, čitajmo njegovo evandjelje! Za ovo razmatranje daje nam on najviše detalja. Na putu prepiru se apostoli o tome, tko bi medju njima mogao biti najveći. Dolaze napokon u Kafarnaum, ulaze u neku kuću. Tu ih Isus pita, kakav su razgovor imali putem. Oni od stida šute. Nato Isus sjedne, pozove k sebi sve apostole, postavi u sredinu neko dijete, zagrli ga i održi svojim učenicima kratku propovijed o poniznosti.

2.preludij: Neka nam Spasitelj udijeli milost iskrene poniznosti! Za to mu se usrdno pomolimo!

I.- ZAVIST ISUSOVIH APOSTOLA.- Apostoli bijahu zavidni. Kako su očekivali, i to s punim pravom, da će Isus osnovati mesijansko kraljevstvo, iskrsnu u njihovim dušama pitanje, koje će uloge oni igrati, kakvo će ministarstvo svaki od njih preuzeti. Svaki je željo sebi, ako ne baš prvo mjesto, a to barem jedno od prvih. Opažali su čestoput, kako Isus voli Ivana, kako inače ipak daje prvenstvo Petru. Kod Cezareje Filipove otvorio je Isus Simonu Petru sjajne perspektive; u Kafarnaumu platio je za njega porez. Uzimao je rado sa sobom svoje miljenike, Petra i dva sina Zebedejeva. Sve je to u ostalim učenicima budilo zavist. Da će Petar biti prvi, to bi im moralo biti jasno iza onoga dogadjaja kod Cezareje Filipove. Čini se, da su ipak u zavisti smanjivali ili činili još problematičnim budući primat sv.Petra, kao da bi se tu još koješta dalo promijeniti.

Kao što je bila moguća zavist medju apostolima Isusovim, tako je i sada moguća medju Bogu posvećenim osobama. Ali je krivo, što se katkad čuje, da je zavist mana svetih duša. Za svete duše značajno je sveto natjecanje, ali ne prava zavist. Ona je svetim i plemenitim dušama sasma tudja. Želimo li od nje ostati slobodni, neka bude ovo naša stalna vježba:

spremno ustupati drugima prva mjesta, u svemu drugima davati prednost, rado o sebi šutjeti, a sve, što vidimo lijepo na svojoj subraći, isticati i hvaliti, zahvaljivati se Bogu na svemu, što naša braća s uspjehom rade bilo u posvećivanju svoje duše bilo u službama za dobro zajednice Božje!

S Mojsijem govorimo: "Kamo sreće da sav narod Gospodnji postanu proroci, da pusti Gospod Duh svoj na njih!" (Nu 11,29). Ili sa sv. Pavlom: "Dok se na svaki način Krist propovijeda, bilo izlikom bilo iskreno, ja se za to radujem, a i radovat ću se" (F 1,18s.). O poganima veli Pavao da su bili puni zavisti (R 1,29). Daleko od suradnika Božjih ova ružna mana!

II.- PONIZNA LJUBAV.- Apostoli se stide pred Isusom, što su na putu raspravljali, tko bi od njih mogao biti najveći. Uvidjaju, kako su još nesavršeni i sićušni. Žele da se ipak nekako opravdaju te iza kratke šutnje učtivo pitaju Isusa: "Tko je dakle najveći u kraljevstvu nebeskom?" (Mt). Kao da su ovako lijepo o tome vodili raspravu, a ne s častohlepljem i zavišću! Isusov je prvi odgovor ovaj: "Koji hoće da bude prvi, neka je od svih najzadnji i svima sluga!" (Mk). Isus preporučuje temeljnu kršćansku krepost, a preporučuje tako praktično!

Poniziti se pred Bogom, to nam nije teško. Pred njim smo uistinu kao ništa; o tome nemoguće dvojiti. Teža nam je poniznost pred bližnjim, a upravo nju zahtijeva Spasitelj. Nju zahtijeva sama istina, budući da se protiv istine često dižemo nad svoga brata, i tako dižemo kao da ono, što imamo, imamo od sebe, a ne od Boga. Nadalje traži Isus djelotvornu poniznost. Biti ponizan tek u mislima, odviše je jeftino; hoće Isus da svakim svojim nastupom i činom pokažemo, kako smo ponizni. Bez poniženja nema poniznosti. Stoga svaku prigodu za poniženje spremno iskoristimo! Prihvatimo radosno poniženja, koja nam šalje dragi Bog! A sve to u duhu Isusovu spojimo s ljubavlju prema subraći, sa štovanjem svoje subraće!

III.- DUHOVNO DJETINJSTVO.- Svoju pouku završava Isus time, da nam stavlja pred oči dijete kao zornu sliku onih kreposti, koje su najvažnije u njegovu kraljevstvu. "Tada pozva Isus dijete, postavi ga medju njih i reče: Zaista vam kažem: Ako se ne obratite i ne budete kao djeca, ne ćete ući u kraljevstvo nebesko. Koji se dakle ponizi kao ovo dijete, onaj je najveći u kraljevstvu nebeskom." Budimo dakle ponizni kao dijete, priprosti i bezazleni kao dijete, kao dijete svijesni svoje slabosti, ali zato puni pouzdanja prema Ocu nebeskomu! Neka nam djetinjstvo duhovno bude poput ulaznice u kraljevstvo nebesko!

Još je jednu rečenicu dodao Isus svojoj pouci: "I tko primi jedno takvo dijete u moje ime, mene prima" (Mt). Dijete nam predstavlja one, koji su medju učenicima Isusovim najniži. Brineći se za njih pokazujemo onu ponizno uslužnu ljubav, o kojoj smo malko prije razmatrali. Nažalost dogadja se nerijetko, da volimo činiti usluge osobama otmjenima, a neuslužni smo prema priprostim vjernicima. Ako želimo biti slični Spasitelju, neka budu ljudi siromašni i neugledni naši miljenici, iako nam ne mogu ništa uzvratiti, ne mogu poslužiti našemu častohlepiju. Isus je volio propovijedati siromašnima. Na sud-

nji dan spomenut će nam on "najmanju svoju braću" i suditi nam prema tomu, kakvi smo bili baš prema njima. Dakle da omilimo Isusu, budimo ponizni u svojoj ljubavi, ljubezni u svojoj poniznosti!

Žarko se molimo u kolokviju za milost duhovnoga djetinjstva! Ozbiljno se molimo, jer bez te milosti ne ćemo ući u kraljevstvo nebesko!

Subota iza XVIII. nedjelje po Duhovima

ISUS PREPORUČA SNOŠLJIVOST

Mk 9,38-41; Lk 9,49s.; isp. Mt 10,42

1. preludij: Isus sjedi u kući u Kafarnaumu medju svojim učenicima, preporučuje im poniznost. U to se Ivan sjeti nekoga dogadjaja, valjda iz onoga vremena, kad su apostoli bili poslani, da propovijedaju, djavle tjeraju. Netko, koji nije bio iz broja Isusovih učenika-pratilaca, tjerao je isto tako djavle u ime Isusovo. Apostoli su mu branili. Jesu li dobro činili? Isus odgovara.

2. preludij: Da Isus našu revnost u radu za Boga očisti od svake zavisti i tjesnogrudnosti! Tu milost sebi isprosimo!

I.- KRIVA REVNOST IVANA I NJEGOVIH DRUGOVA.- "Reče mu Ivan: Učitelju, vidjesmo jednoga gdje u tvoje ime izgoni djavle, i zabranismo mu, jer ne ide za nama. A Isus odgovori: Ne branite mu!" Šaljući svoje apostole, dao im je Isus vlast da izgone djavle. Poslao je Isus još 72 učenika; i ovima je bila osobita radost, što im se djavli pokoravaju (Lk 10,17). Ponosili su se apostoli svojom povlasticom, iz njihova ponosa rodila se zavist. Ima tu čovjek, koji radi isto, što oni, a da ga Isus nije ovlastio, čovjek nepoznat, nije iz njihove sredine. Priječe oni njega u njegovu poslu, ne vide da tako priječe samoga Boga, samoga Isusa, da po tom čovjeku ne tvori čudesa, ne pomaže bližnjemu u nevolji. Kako je posve drukčije postupao Mojsije, kad su dva Izraelca zapala u proročko ushićenje, pa Jozua ogorčen povika: "Gospodaru, Mojsije, zabrani im to!" Mojsije mu odvrati: "Što se ti raspaljuješ za me? Kamo sreće da sav narod Gospodnji postanu proroci, da pusti Gospod duh svoj na njih!" (Nu 11,26-29).

Može netko raditi bez potrebnog ovlaštenja nešto, što je u sebi dobro. Može imati kod toga loše namjere. Može se uplitati tako, da zaista smeta. Ali dok ne dodje do tih nepravilnosti i smetnja, zašto da nekomu branimo činiti dobro? Ima dosta posla za sve. Kako je u tom pogledu bio plemenit sv. Pavao, pišući Filipljanima ovako: "A jedni iz zavisti i svadje, a drugi od dobre volje propovijedaju Krista. Ovi iz ljubavi znajući, da sam postavljen za obranu evandjelja. A oni iz prkosa navješćuju Krista, neiskreno, misleći, da jače pritisnu moje okove. Što dakle? Dok se na svaki način Krist propovijeda,

bilo izlikom bilo iskreno, ja se za to radujem, a i radovat ću se" (1,15-18). Imajmo pred očima samo slavu Božju i korist duša! Ako nam tko pravi nepoštenu konkurenciju, Bog će to već urediti, kao što je uredio u vrijeme sv.Pavla u Efezu. Stali su neki tamo tjerati djavle govoreći: "Zaklinjem vas Isusom, koga Pavao propovijeda." A zli duh im odgovori: "Isusa poznajem i Pavla znam, ali tko ste vi?" I navali na njih opsjednuti čovjek i s tolikom ih silom nadvlada, da su goli i ranjeni pobjegli (Dap 19,13-16). Kad nastane trvenje izmedju radnika Božjih, grjehota je povećavati ga zavišću i egoizmom; najbolje moliti se Ocu i Gospodaru sviju, da trvenje ublaži i dokine.

II.- ISUSOVA NAČELA O SNOŠLJIVOSTI.- "A Isus odgovori: Ne branite mu! jer nema nikoga, koji bi u moje ime čudo činio i odmah me klevetao; jer tko nije protiv nas, za nas je." Imajmo dakle smilovanje prema onima, koji su na putu k nama, a još nisu medju nama! Nemojmo se kao kasta ograditi, zatvoriti,nego širom otvorimo vrata svima, koji su dobre volje! Ako tko čudo čini u ime Isusovo, zar to nije znak, da ima dobru volju,znak takodjer, da Bog njegovu dobru volju priznaje? Drugo je, ako tko nastupa protiv Isusove Crkve, a hoće da u ime Isusovo govori. Zabludu njegovu moramo pobijati, a ukoliko čini dobro, pustimo ga, neka čini! Neka ga njegova dobra volja, ukoliko ju ima, polako privede na pravi put! Kidajmo veze, koje ga vežu uz Bogu protivni svijet! Nemojmo ga tako odbiti, da raskinemo veze, koje ga još vežu uz Isusa!

A šta veli Isus, da je za nas, tko nije protiv nas? Rekao je nekoć: "Tko nije sa mnom, protiv mene je, i tko ne sabira sa mnom, prosipa" (Mt 12,30). Slažu li se sve ove izreke? Slažu se, zato jer je smisao sviju, da nema sredine izmedju biti za Isusa i biti protiv Isusa. Pošto je netko dovoljno spoznao istinu, mora se odlučiti, ili za nju ili protiv nje. Nešto treće nema. Onaj, koji još nije došao do potpune spoznaje, a dobru volju ima, može već vrijediti kao naš. Da postane potpunoma naš, iznutra i na izvana, pred Bogom i pred ljudima, zato mu pomažimo, nipošto mu nemojmo stavljati zapreke, ni svojom hladnoćom ni nerazumijevanjem!

III.- JOŠ NEŠTO O LJUBAVI.- Isus veli još: "I tko vas napoji čašom vode i ime moje, što ste Kristovi, zaista vam kažem, ne će izgubiti svoje plaće." Ako ove riječi imaju vezu s onim, o čemu smo baš razmatrali, bit će da hvale ljubav onoga čovjeka, koji u ime Isusovo tjera djavle. Želi ljude izbaviti iz najveće bijede; dobro čini, Ako nas čeka plaća na nebu za čašu vode, što ju ponudimo čovjeku žednomu, osobito, ako ju ponudimo u ime Isusovo, zato što je žedni čovjek Isusov, koliko više, ako svoga bližnjega u ime Isusovo izbavimo iz vlasti nečastivoga! Isus obećaje posebnu plaću, ako se čini dobro onima, koji su njegovi, Kristovi kao apostoli, Kristovi kao dobri vjernici, Kršćanska je ljubav općenita, nikoga ne isključuje; no ako jače plamsa prema braći u Kristu, nitko joj to ne smije zamjeriti. I sv.Pavao piše: "Činimo dobro svima, a osobito onima, koji su iste vjere!" (G 6,10).

Čovjek, komu su Ivan i njegovi drugovi branili tjerati djavle u ime Isusovo, očevidno nije imao ništa protiv Isusa.

Zato ga Isus uzima pod svoju zaštitu. Ne bi ga uzeo, da je skupa sa svojom filantropijom, svijesno ili nesvijesno, pružao ljudima otrov zablude. Takav bi čovjek neopisivo više škodio nego koristio. Sam bi Isus opomenuo ljude, neka ga se čuvaju. Sam Ivan,kojemu Isus odgovara, bit će doduše apostol ljubavi, a ipak će braniti, da ne primamo u kuću niti pozdravljamo onoga, koji nam donosi krivu nauku (2 Iv 10).

Molimo Isusa u kolokviju, da nas napuni svojim duhom, duhom širokogrudne ljubavi prema svima! Od Boga je ljubav (1 Iv 4,7); ne možemo je imati, ako ju sebi od Boga ne isprosimo.

XIX.nedjelja po Duhovima

BRATSKA OPOMENA

Mt 18,15-17

1.preludij: Ista kuća u Kafarnaumu pozornica je i ovomu razmatranju. Isus sjedi usred svojih učenika i govori; učenici pomno slušaju.

2.preludij: Milost ozbiljne bratske ljubavi!

I.- "AKO SAGRIJEŠI BRAT TVOJ(PROTIV TEBE),PODJI I POKARAJ GA MEDJU TOBOM I NJIM SAMIM. AKO TE POSLUŠA,DOBIO SI BRATA SVOGA." Valja najprije napomenuti, da bolji rukopisi i neki crkveni oci nemaju onih riječi protiv tebe; bit će bolje, da ih i mi ispustimo. Ne radi se o tome, što je mene uvrijedio čovjek, nego se radi o bilo kojem grijehu njegovu. Dosljedno ćemo i zadnje riječi dobio si brata svoga tako razumjeti: spasio si njegovu dušu, a ne: predobio si ga za sebe. Što nam Isus preporučuje, posve je nesebično. Na neki način preporučuje bratsku opomenu i St.Z. (Lv 13,17): "Ne nosi u srcu mržnje proti bratu svojemu! Otvoreno uputi bližnjega svojega, da poradi njega ne naprtiš krivnju na sebe!" Smisao je zakona, da je bolje, porazgovoriti se s onim, koji nas je uvrijedio, nego šutjeti, i nositi mržnju u svom srcu i tako griješiti.

Isus govori o činu ljubavi, što ga možemo učiniti grješniku, ako ga opomenemo. Prvo je,da ga i onda smatramo bratom, i da ga želimo spasiti kao brata. Ljubav mora biti u nama kod opomene, a ne nestrpljivost, želja, da bližnjega ponizimo. Nek bude u nama čista želja, da mu pomognemo! U svojoj ljubavi naći ćemo i zgodan, blag, obazriv način, da brata opomenemo. Ne ćemo ga opominjati radi sitnice, nego radi ozbiljna prestupka. Katkada bit će bolje, da ga pustimo u miru; ipak ne smije biti naše načelo, puštati sve u miru, nek rade šta ih je volja. Ako možemo učiniti dobro, zašto da ga ne učinimo? Lakše će nam biti opomenuti one, koji su nam podredjeni, koji su manje nego mi, recimo djecu. Ako tako spasimo dušu svoga brata, spasiti ćemo lakše svoju vlastitu. Bog će nas nagraditi

II.-"AKO TE NE POSLUŠA,UZMI SA SOBOM JOŠ JEDNOGA ILI DVOJICU.DA SVAKU STVAR POTVRDI IZJAVA DVOJICE ILI TROJICE SVJEDOKA."- Jasno je, Isus ne kaže, da moramo za svaku sitnicu

tražiti jednoga, dva svjedoka. Zvat ćemo ih, ako je stvar tako važna, da se takav postupak isplati. Dogadja se svakako, da se opomena mora dati pred svjedocima, no to će biti vrlo rijetko. Sjetimo se sv. Ignacija, kojega su mučili skrupuli, što se radi nekoga prestupka posavjetovao s dvojicom svojih redovnika, kad bi možda bilo dosta, da je st ar otkrio samo jednoj osobi! Tako je bio obziran prema svojim podložnima, da im očuva dobar glas. Tako i Isus kaže: "Jednoga ili dvojicu!" Ako je dosta jedan, nek se ne traži drugi! Mjerilo pravoga postupka mora biti dobro samoga grješnika, dobro zajednice, kojoj pripada, nikada naša antipatija prema njemu, naša mržnja, osvetljivost!

A šta ćemo raditi kao svjedoci? Branit ćemo istinu, svetu istinu Božje i Isusove ćudoredne nauke. Branit ćemo je protiv svih izlika grješnikove strasti. Možda će se on pred svjedocima ipak stidjeti iznositi izlike smiješne, nevaljale. Pred svjedocima sramit će se zacijelo žmiriti pred očevidnom istinom. Ipak ćemo se čuvati, da naše svjedočanstvo ne padne na grješnika preteško, tako te ga smrvi. Neka mu samo pomogne, da se lakše podvrgne duhovnoj operaciji! A onomu, koji daje opomenu, naša će prisutnost biti kao brana, da njegova revnost ne bude prevruća i ne navali kao nabujala rijeka, nego da bude grješniku kao lijek njegovoj rani. Ili ako već mora biti kao nož, da ne reže više nego što je potrebno. U svemu neka radi ljubav, nek se ističe blagost i dobrota, nek se ne vidi ništa drugo nego iskreno duhovno djelo milosrdja! Valja opominjati grješnika kao brata, ne kao neprijatelja (isp. 2Sol 3,15). S poniznošću takodjer, prema savjetu sv. Pavla: "Braćo, ako bude čovjek i zatečen u kakvome prestupku, vi duhovni ispravljajte takvoga duhom krotkosti, pazeći na sebe, da i ti ne budeš iskušan!" (G 6,1).

III. - "AKO LI NJIH NE POSLUŠA, KAŽI CRKVI, A AKO CRKVE NE POSLUŠA, NEKA TI BUDE KAO NEZNABOŽAC I CARINIK." - Crkva, koju Isus ovdje spominje, nije židovska vjerska zajednica, nije mnoštvo Židova sakupljeno u zbornici kod subotne službe Božje. O svojoj Crkvi zbori Isus, o onoj, koju će sagraditi na Petrovoj stijeni, kao što je nedavno obećao kod Cezareje Filipove. Sa sinagogom židovskom je Isus gotovo već prekinuo. On sada govori apostolima, kojima već daje velike vlasti u svojoj Crkvi. Ne traži ipak, da u toj Crkvi svaku sitnicu iznesemo pred sud. Crkva radi takodjer općenito, bez sudskog aparata. Kad ona kao učiteljica i čuvarica ćudoredja u svojim propovijedima žigoše i šiba opačinu, kad na našu korist izdaje propise, da nas očuva čiste pred Bogom, i onda mi pokazujemo, jesmo li poslušna djeca sv. Crkve ili nismo. Ako padamo iz slabosti, zloća naša nije još tako teška. No ako protiv Crkve hoćemo da o moralnim pitanjima stvorimo sebi posebne nazore, zaista zaslužujemo, da nas smatraju kao neznabošce. Ide netko u crkvu, a glede zapovijedi Božjih, šeste na primjer, ima mišljenja ista kao bezvjerac. Teško griješi!

Ako smo svećenici, naš je dodir s crkvenim poglavarima češći i intimniji. Više nego obični vjernici moramo sentire cum Ecclesia, osjećati s Crkvom, i kad nas kori. Nihil sine episcopo, ništa bez biskupa! opominje nas sv Ignacije Muč. Kad svećenik ide svojim putem, ne sluša crkvenih poglavara,

zar ne vrijede i za njega riječi Isusove: "Nek ti bude kao neznabožac"? Kako strašno! Ako smo redovnici, znajmo, da dugujemo savršeniju poslušnost sv.Crkvi! Nek nas poglavari samo kore! Nemojmo se ljutiti, ako naše pogreške dolaze pred njihov sud. Tako ćemo brže napredovati na putu Božjem! Primajmo rado opomene, koje nam pomažu, da idemo ravnije u nebo! Redovnik u teškim stvarima tvrdoglav i neposlušan i nepopravljiv, i on je pogotovu kao neznabožac i carinik.

Kolokvij nek bude s Isusom! Nek nam nadahne način, kojim ćemo grješnike na najzgodniji način vratiti na pravi put! Nek nas učini ponizne i spremne prema onima, koji nas u dobroj nakani opominju!

Ponedjeljak iza XIX.nedjelje po Duhovima

PRIČA O NEMILOSRDNOME SLUGI I

Mt 18,23-27

1.preludij: Neka nam lebdi pred očima slika kralja, koji uredjuje račune sa svojim slugama! Pred njega pada ničice jedan, koji mu duguje deset tisuća talenata, a ne može duga isplatiti. Stenje jadnik, previja se od muke pa moli te moli, dok mu se kralj ne smiluje i oprosti mu sav taj golemi dug.

2.preludij: Isprosimo sebi milost od božanskoga Spasitelja da uvijek rado praštamo!

I.- RAČUN.- Kod Isusovih riječi o opomeni bratskoj zamislio se apostol Petar. Eto, koliko je Isusu stalo do ljubavi i do praštanja! Ali tko će uvijek praštati? Zar tu nema granice? Zar može čovjek biti tako strpljiv, da prašta svakomu čovjeku, istomu čovjeku bez konca i kraja? Upita Petar Isusa: "Gospodine, koliko puta, ako sagriješi brat moj protiv mene, da mu oprostim? do sedam puta?" Reče mu Isus: " Ne velim ti do sedam puta, nego do sedamdesetput sedam puta." Dakle 490 puta? Smisao je Isusovih riječi: uvijek moramo praštati, kao što i Bog nama prašta u beskrajnom milosrdju svome. Priča o nemilosrdnom slugi zorno će nam stvar prikazati.

Razmatrajmo najprije o računu, što ga polaže gospodaru kralju sluga njegov! Kraljevski je to sluga, mi bismo rekli doglavnik, dvoranin. Ali ni njemu nije davao kralj tako, da ne bi od njega tražio računa. I od nas će Bog tražiti račun od svega, što nam je davao. Ne zato jer će se kajati, što je bio dobar prema nama, negp zato da vidi, jesmo li darove Božje upotrebili na slavu Božju i na korist svoje duše. Tražit će Bog od nas račun takodjer za sve uvrede, koje smo mu nanijeli. Tražit će se račun o svemu." A ja vam kažem, da će za svaku praznu riječ, koju kažu ljudi, dati račun na sudnji dan" (Mt 12,36), Kako će biti račun težak!

Morat ćemo na sud Božji; dovest će nas tamo kao što su doveli onoga slugu pred kralja. Iako nije htio, morao je

doći. Zar nije pametnije, da često, svaki dan, od svoje volje stupamo pred Boga, savjest svoju ispitujemo, kajemo se i Boga za oproštenje molimo? Ako tako danomice svoje dugove brišemo, ne će se oni nagomilati, narasti kao brda visoko.

II.- OGROMNI DUG KRALJEVSKOGA SLUGE.- Dugovao je sluga svome kralju deset tisuća talenata, to jest gotovo šezdeset milijuna franaka u zlatnoj valuti. Ako je on bio dvoranin ili ministar, možemo razumjeti taj silni dug. No Isus hotimice uvećava svotu zato, jer ima pred očima naše grijehe. Ovi su kao uvrede veličanstva Božjega neizmjerni, kao dugovi mnogo strašniji od svih milijunskih dugova ovoga svijeta. Onaj sluga, jadnik, nije bio kadar isplatiti dug." A jer nije mogao platiti, zapovjed gospodar, da ga prodadu i njegovu ženu i djecu i sve, što je imao, i stim da se dug izravna."

Sve što Isus tu kaže, slika je nevolje, u koju može upasti grješnik. Njegov je grijeh dug fenomenalan, kolosalan. Smrtan je grijeh tako strašan, da ga vječna vatra u paklu ne može izbrisati. Da ona bukti i bjesni protiv grješnika milijarde godina, dug ipak ostaje. I čistilišne muke dokazuju,da je takozvani mali grijeh pred Bogom golem dug. Prema Izraelcu, koji je zbog svojih dugova zapao u ropstvo, bio je zakon Mojsijev blag." Ako je koji od zemljaka tvojih zadužen kod tebe i tebi se proda, ne daj da ti služi kao rob! Kao nadničar,kao ukućanin neka bude kod tebe! Samo do jubilejske godine služit će kod tebe" (Lv 25,39s.). Prema grješniku na drugom svijetu Bog nije tako blag.

Slušajmo dakle Isusov savjet! "Miri se sa svojim protivnikom brzo, dok si s njime na putu, da te protivnik ne preda sucu, a sudac sudbenomu podvorniku, i da te ne bace u tamnicu! Zaista ti kažem: Ne ćeš izići odanle, dok ne platiš posljednje pare" (Mt 5,25s.).

III.- KRALJEVO MILOSRDJE.- "A sluga taj pade i klanjaše mu se govoreći: Gospodaru, imaj ustrpljenje sa mnom, i sve ću ti platiti! I sažali se gospodaru toga sluge, i pusti ga i dug mu oprosti." Dug od šezdeset milijuna zlatnih franaka! Zaista, istočnjački kraljevi znadu biti raskošni i podatljivi, pretjeravati u kažnjavanju i u praštanju. I rimski car Neron poklonio je svojemu gostu Tiridatu pedeset milijuna drahma. Bog je podatljiviji, ali bez ludog, bahatog razmetanja. On daje iz najčistije ljubavi, zato jer je neizmjerno bogat milosrdjem. I ne preostaje nam drugo nego milosrdje Božje,pošto smo se grijesima pred Bogom zadužili. Ili bankrot ili oproštenje!

No budimo mirni! Bog prašta rado. Prašta svaki grijeh i najgori. Prašta sve grijehe, ma da ih ima koliko ima zrnaca pijeska na dnu mora. I da je isti grješnik padao te padao bezbroj puta, vazda mu je na raspolaganje milosrdje Božje. I nama koji ne griješimo teško, ili bolje reći, koji ne griješimo smrtno, Bog sve jednako prašta mnogo. Teško nama, da on naše takozvane male grijehe kažnjava točno prema njihovoj zloći već na ovom svijetu! Teže bismo prolazili nego onaj kraljev sluga u ropstvu sa ženom i djecom.

U kolekviju pjevajmo hvalu Bogu, koji je tako milosrdan prema našoj moralnoj bijedi! "Blagosivaj,dušo moja,Gospoda, i sve što je u meni, sveto ime njegovo!...On je koji ti

oprašta svu opačinu, koji ozdravlja sve bolesti tvoje, koji izbavlja od propasti život tvoj, kruni te milošću i milosrdjem...Koliko je istok daleko od zapada, toliko on udaljuje od nas grijehe naše... Jer zna, kakva smo mi gradja, spominje se, da smo prah" (Ps 103,1.3.4.12.14).

Utorak iza XIX.nedjelje po Duhovima

PRIČA O NEMILOSRDNOME SLUGI II

Mt 18,7-35

1.preludij: Pošto mu je kralj oprostio toliki dug, izlazi sluga ispred njegova lica. Razdragan je, kao pijan od radosti; rekao bi čovjek, zagrlit će od dragosti svakoga prolaznika! Nažalost ne će biti tako. "Kad izidje onaj sluga, nadje jednoga od svojih drugova, koji mu je bio dužan sto dinara, i uhvativši stade ga daviti govoreći: Plati, što si dužan! Tada pade pred njega drug njegov i moljaše ga: Ustrpljenje imaj sa mnom, i platit ću ti. Ali on ne htjede, nego ode i baci ga u tamnicu, dok ne plati duga." Gledajmo u duhu taj ružni prizor! Zgrozimo se nad ledenim, kamenim srcem pomilovanoga sluge!

2.preludij: Pomolimo se Bogu, da nas on sam očuva od svake tvrdoće prema onima, koji nas vrijedjaju i čine nam nepravdu!

I.- OKRUTNI POSTUPAK NEMILOSRDNOGA SLUGE.- Skamenilo se srce slugi nemilosrdnomu radi ciglih sto rimskih denara, njemu, kome je kralj, pun saučešća, oprostio šezdeset milijuna. Kako je taj sluga nisko i banalno tvrd! Mi mu često nalikujemo. Bog nam prašta teške opačine, a mi nismo sposobni da oprostimo svojemu bratu nevinu šalu, jedan porugljiv smiješak, jedan pogled. Da nadodje netko treći, smijao bi se našoj zavadi, toj tobožnjoj uvredi. Sićušna je ona u očima svakog pametnog čovjeka, sitna kao kapljica, a naša ju uvredljiva ćud samo pije te pije kao da je more. Ne praštamo. Ne možemo uvrede zaboraviti.

Ako li je uvreda u sebi zbilja teška, šta je ona, ako se isporedi s našim grijesima? Smiješno malena, svakako dosta malena, da ju možemo svladati, ako samo hoćemo. Svladajmo svoj osjećaj činima njemu protivnima! Govorimo lijepo o onome, koji nas je uvrijedio. S njime razgovarajmo ljubezno! Činimo mu dobro! Nek se rastopi led oko našega srca! Nek se ispuni jaz izmedju nas i našega neprijatelja! Zašto da se produbi u bezdan, raširi unedogled? Bog od toga strašno zazire.

II.- VALJA NAM NASLJEDOVATI MILOSRDJE BOŽJE.- Prema priči Isusovoj doznao je kralj za tvrdoću pomilovanoga sluge, pozvao ga natrag preda se i ukorio ovim riječima: "Zli slugo, sav sam dug oprostio tebi, jer si me molio. Nije li dakle trebalo da se i ti smiluješ svome drugu, kako sam se i ja tebi smilovao?"

U svojoj priči Isus zahtijeva od nas, da se ugledamo u milosrdje Božje. Da tko pita, kakvu medjusobnu ljubav Isus hoće medju svojim učenicima, odgovor glasi, da on hoće ljubav ponizno uslužnu, a osim toga osobito ljubav, koja rado prašta. Praštanjem postajemo slični Bogu; on bez prekida na sve strane prašta: Bog prašta nama kao Otac rodjenoj djeci. Praštajmo mi bližnjemu kao rodjenom bratu! Praštajmo, da budemo savršeni, kao što je savršen naš Otac nebeski!

Sv.Ivan, apostol ljubavi, divno tumači u svojoj prvoj poslanici, kako je ljubav od Boga, kako je nešto božansko. Naročito je ljubav božanska, kad prašta. O onome slugi u Isusovoj priči zaključuju neki, da, onako neplemenit, nije bio kraljevski ministar, nego prost sluga ili rob. Budimo mi uvijek kraljevski raspoloženi, kraljevski velikodušni! U poslanici sv.Jakova zakon se ljubavi zove kraljevski zakon(2,8). Više je nego kraljevski, jer je božanski. Božji smo prašta-jući, djavlovi, kad ne smažemo oproštenja.

III.- ČEKA NAS KAZNA, AKO NE PRAŠTAMO OD SRCA.- Nemilosrdni je sluga navukao na sebe tešku kaznu. "I razljuti se gospodar njegov i predade ga mučiteljima, dok ne plati svega duga." A Isus na to dodaje: "Tako će i Otac moj nebeski učiniti vama, ako ne oprostite svaki bratu svome od svoga srca." U očenašu izjavljujemo se spremni za tu kaznu,sami sebe osudjujemo. Kaznit će Bog našu nepomirljivost na drugom svijetu, kažnjava je već u ovom zemaljskom životu. Uskraćuje nam milosti, koje bi nam inače rado udijelio. Svećeniku Sapriciju uskratio je milost ustrajnosti i mučeničke palme. Čekao je ovaj kao mučenik smrtni udarac; prisutni sv.Nicefor zamoli ga za oproštenje neke male uvrede. Sapricije se ogluši na njegovu molbu, a odmah za tim pokoleba u vjeri i odreče se Krista, kad su mu se već andjeli smiješili s neba i pružali mu palmu mučeničku. Kako nam je krvavo potrebno milosrdje Božje, ono koje daje i ono koje prašta! Uzalud se uzdamo u milosrdje Božje, kad smo sami nemilosrdni prema onima, koji nas vrijedjaju.

Prijeti nam se Isus, ako ne praštamo od srca. Nije dosta oprostiti na izvana i puštati, dok rana u srcu dalje krvari. Nastojati nam je da ranu izliječimo; inače će biti rana grješna. Hineći miroljubivost, a u srcu bjesneći, možemo prevariti ljude, ali ne ćemo Boga, kojemu roni pogled do dna naše duše. Bog nama prašta odmah, čim se pokajemo;a šta mi oklijevamo? Čujmo sv.Pavla: "Sunce neka ne zadje nad srdžbom vašom!" (E 4,26). A čemu da čekamo zalazak sunca? Pomirimo se na licu mjesta! Veli Sv.Pismo, da Bog baca naše grijehe sebi za ledja (Iz 38,17); zašto mora mala uvreda bližnjega moga ostati usred srca moga, lebdjeti stalno pred mojim očima? zašto moram u nju zuriti kroz povećalo? Veli takodjer Sv.Pismo, da Bog gazi opačine naše i baca ih u dubinu morsku (Mih 7,19), da ih udaljuje od nas tako daleko, koliko je istok daleko od zapada (Ps 103,12). Ako ne možemo mi baciti tako daleko uvredu svoga brata, udaljimo ju ipak što više možemo od svojih misli i osjećaja, od naših medjusobnih odnošaja!

U kolokviju molimo se opet za milost iskrenog praštanja! Ljubav je od Boga (1Iv 4,7),nešto je božansko,dar je Božji.Usrdnom molitvom sebi ga isprosimo!Prikažimo Bogu svoje čvrste odluke glede praštanja! Bog neka ih blagoslovi!

ISUS NE ĆE DA IDE JAVNO NA BLAGDAN SJENICA

Iv 7,1-9

1.preludij: Blagdan sjenica slavio se na jesen od 15.-20. mjeseca Tišrija (rujan/listopad); dodavao se još osmi dan kao zaključni dan svih svetkovina čitave godine. Blagdan sjenica bio je najradosniji blagdan židovski. Imao je prirodno značenje: blagdan berbe,-i povjesničko značenje: uspomena na boravak u pustinji. Dok je blagdan trajao, Židovi su stanovali u sjenicama od granja. Blagdan spada medju one, na koje se hodočastilo u hram jeruzalemski. Gledajmo okle, kako se stanovnici galilejskih sela i gradova spremaju na put! Vrve hodočasnici po svim putovima, što vode u Jeruzalem; pjevaju svete pjesme. Isus kao da ne će u sveti grad. K njemu pristupaju njegovi rodjaci, zovu ga, da podje s njima u Jeruzalem. Izmedju njih i Isusa razvija se razgovor.

2.preludij: Neka nam Isus udijeli milost, da mu budemo braća čvrstom vjerom, puni njegova duha, makar tako postali s njime dionici mržnje ovoga svijeta!

I.- ISUS I NJEGOVA BRAĆA.- Vodje naroda u Jeruzalemu, žarištu vjere, narodne svijesti,a i fanatizma židovskoga, nastoje da Isusa uhvate i pogube. Zato se on čuva Jeruzalema; na Vazam, prije po godine, nije hodočastio tamo; tako izgleda. U Galileji, koja je pod vlašću Heroda Antipe, prilike su drukčije; tu je Isus sigurniji, mirniji. Ali ni tu javno više ne nastupa mnogo, od Vazma amo, otkad su ga mnogi ostavili uslijed govora o presv.Euharistiji. Prolazi Isus kroz Galileju, ali ne će, da tko dozna (Mk 9,30). Poučava svoje učenike. Govori im opet, otvoreno i potanko,u svojoj muci i smrti(Mt 17,22s.;Mk 9,31s.). A oni toga ne shvaćaju, u strahu su, žaloste se silno.

Osobito razočaranje opaža se kod Isusovih rodjaka; oni se u evandjelju zovu braća Isusova, ali je sigurno, da mu nisu bili rodjena braća, nego tek bliži rodjaci. Nadali se oni od Isusa svjetskoj slavi i materijalnomu probitku. Sada pred blagdan sjenica navaljuju na Isusa: "Izidji odavle i podji u Judeju, da i tvoji učenici vide tvoja djela, koja činiš. Jer nitko ne čini što tajno, ako sam želi, da bude poznat; ako to činiš, objavi se svijetu!"

Vidi se jasno duh braće Isusove. Opak duh, koji ih je polako otudjivao od Isusa; evandjelista naime dodaje: "Dapače ni braća njegova nisu vjerovala u njega." Kako Isus nije išao njihovim putem, gubili su oni vjeru u njega. Dakle oni, koji su bili Isusu tako blizu po krvi, nisu imali prave vjere u njega, neki od njih, barem prije njegova uskrsnuća i uzašašća. U nadnaravnom poretku veze krvi ne vrijede, vriedi samo milost Božja i naša suradnja s njome. Mi nismo Isusovi rodjaci, ali i nas možda s njime vežu veze, koje same po sebi nisu dovoljne. Možda nas vežu uz njega redovnički zavjeti, možda svećenički red, možda rad u Crkvi i za Crkvu. Ne će nam pomoći ništa od toga, ako naše srce i naša volja ne pripadaju Isusu potpunoma.

Pavao apostol nije očekivao nagradu jednostavno za svoj rad, kakogod on bio težak, nego za duh, kojim je njegov rad bio prožet (1K 9,16s.). Ponositi se nekim tek vanjskim vezama s Isusom; znači poznati Isusa po tijelu. Toga sv.Pavao ne će: "Zato mi odsad nikoga ne poznajemo po tijelu; iako smo poznali po tijelu Krista, no sada ga više ne poznajemo" (2K 5,16). Srcem prionimo uz Isusa, srce naše neka on uhvati! "Nastojim, ne bih li uhvatio, jer je i mene uhvatio Krist Isus" (F 3,12).

II.- BRAĆA TRAŽE OD ISUSA,DA SE OBJAVI SVIJETU.-Isus je došao zato, da se objavi svijetu. Već je Izaija o njemu navješćivao da će biti posrednik spasenja Božjega do nakraj zemlje (49,6). Sam Isus veli o sebi da je svijetlo svijeta. No Isus će se objaviti svijetu na drugi način i u posve drugu svrhu nego što žele njegova braća. Iščeznut će on u zemlji kao pšenično zrno, da donese obilan rod. Na sramotno drvo križa, Židovima sablazan, a poganima ludost, popet će se Spasitelj, da odanle zavlada svijetom. Objavit će se Isus svijetu ne toliko na izvana, koliko u nutrini srca. Tako i mi radimo za kraljevstvo Božje! Neke vanjske manifestacije dobre su i korisne, neka se samo ne izrode u ostentacije! Jao nama, ako objava Isusova ne prodre u srca, srca i volje ljudi sasma ne osvoji! Da se to postigne, bit će potrebno, da i mi mjesto ostentacije zagrlimo križ i dopunimo nedostatak nevolja Kristovih za njegovo mistično tijelo, sv.Crkvu (K 1,24).

III.- OVAJ SVIJET MRZI NA ISUSA.- Još ovo reče Isus svojim nevjernim rodjacima: "Moje vrijeme još nije došlo, a vaše je vrijeme zgodno vazda. Ne može svijet mrziti na vas, a na mene mrzi, jer ja svjedočim za njega da su njegova djela zla." Isus tumači rodjacima, kako on ne može ići javno u Jeruzalem, već u prve dane blagdana. Mora se on čuvati, jer svijet na njega mrzi, radi mu o glavi. Mrzak je Isus svijetu već radi svetosti svoje; njegova svetost smeta grješnicima, budi u njima grižnju savjesti. U opreci izmedju njihova života i života Isusova ističe se njihova zloća. Pogotovu bjesni svijet protiv Isusa poradi njegove svete nauke. Naročito svojom naukom postao je Isus svjedok-mučenik.

Dok smo Isusovi, svijet i na nas mrzi. Sv.Ivan nas opominje, neka se tomu ne čudimo (1Iv 3,13). Najviše ako smo apostoli Isusovi, mrzi svijet na nas, jer nismo od svijeta, kao što ni Isus nije od svijeta. (Iv 17,14.16). Da smo od svijeta, svijet bi nas kao svoje ljubio (Iv 15,19). Ali se ne bojmo! Isus nas brani i zagovara kod Oca; predmet smo posebne Providnosti Očeve.

Pomolimo se u kolokviju, da svetošću svojom budemo prava braća Isusova i s Isusom neustrašivi svjedoci istine!

ISUSA NA PUTU U JERUZALEM SAMARITANCI ODBIJAJU

Lk 9,51-56; Iv 7,10

1.preludij: Odoša braća Isusova bez Isusa u Jeruzalem; propjevaše drumovima povorke hodočasnika. S njima Isus ne će da putuje, da mu ne bi u nezgodno vrijeme, kad još nije došao njegov čas, priredili svečan ulazak u sveti grad. Doći će on tamo ipak, ali neočujno i oprezno, treći ili četvrti dan svetkovine. Sv.Luka pripovijeda takodjer o nekom putovanju Isusovu u Jeruzalem, koje je po svoj prilici baš to putovanje na blagdan sjenica, po godine prije Isusove smrti. Doznajemo od sv.Luke, kako se Isus s učenicima zaputio kroz Samariju, i kako su mu Samaritanci uskratili konak.

Večer je. Evo Isusa pred nekim selom samaritanskim skupa s učenicima! Neki udjoše u selo, da potraže konak. Vraćaju se bez uspjeha. U očima sinova Zebedejevih plane gnjev na negostoljubive Samaritance; žele oni oganj s neba na to prokleto selo. Isus ih ozbiljno gleda, kori, gasi svojim blagim, spasiteljskim duhom njihove vatrene želje.

2.preludij: Nek i nama Isus ulije duh svoje blagosti! Molimo ga za to!

I.- JUNAČKI I NEUSTRAŠIVO KREĆE ISUS PREMA JERUZALEMU.- Evo riječi sv.Luke o Isusu: "Kad se približavali dani, da uzidje na nebo, on čvrsto namjeri, da ide u Jeruzalem." Tim riječima evandjelista ne spominje zadnji Isusov put u sveti grad. Sada će Isus poći na blagdan sjenica, par mjeseci kasnije na blagdan posvećenja hrama, doći opet nadomak Jeruzalema, da uskrisi Lazara. Sv.Luka hoće da kaže, da je Isus kroz zadnjih šest mjeseci svoje misli i želje usmjerivao prema gradu svoje smrti, i da se, čini se, propovijedajući sve više primicao Jeruzalemu. Isus ne bježi od žrtve. Iz ljubavi prema nama on je voljom svojom već sada poslušan do smrti.

Po njegovu primjeru budimo požrtvovni, veseli, ako nam se pruža zgoda da pokažemo Bogu svoju ljubav! Ako vidimo, da naše žrtve koriste sv.Crkvi, dušama, onda nipošto nemojmo od njih bježati! Mi doduše osjećamo, kako nam se narav okreće od žrtve. Moramo se svladati; tako ćemo steći zasluge. Kad nam je ugodna, je li onda žrtva još žrtva? Upravo kad kod žrtve trpimo, onda se žrtvujemo, onda Bogu dajemo. Ali nemojmo sebe žaliti! Još ćemo više od Boga primiti!

II.- OSVETLJIVOST SINOVA ZEBEDEJEVIH.- Izmedju Židova i Samaritanaca vlada neugasiva mržnja. Neki Samaritanci nikako ne daju Isusu noćišta baš zato, jer hodočasti u Jeruzalemu. Znak je to ljutog fanatizma, budući da su istočnjaci inače jako gostoljubivi. Apostoli su ogorčeni; pa nije ni ugodno, kad se približava noć, ostati izvan sela, ili pješačiti dalje do drugoga naselja, manje fanatičnoga. Sinovi se Zebedejevi osobito ističu u osvetnoj revnosti. "Gospodine! hoćeš li da kažemo, da oganj sidje s neba, i da ih uništi?" Sjetili se Ivan i Jakov proroka Ilije; njega je ognjem osvjetlio Bog. Mogao je to učiniti; ali Novi je Zavjet savršeniji: to je zavjet ljubavi.

No već u St.Z. upućivao je Bog vjernike na blagost. Samoga Iliju poučio je na zanimiv način. Došao je Ilija na goru Horeb, gnjevan zbog progona kralja Ahaba i kraljice Jezabele. Tu mu se ukaza Bog, ali kako? "Gospodin je prolazio, a pred Gospodinom velik i jak vjetar, koji je brda razvaljivao i stijene razdirao; ali Gospodin nije bio u vjetru; a iza vjetra dodje potres, ali Gospodin nije bio u potresu. A iza potresa dodje oganj; ali Gospodin nije bio u ognju. A iza ognja dodje glas tih i tanak" (1Kr 19,11s.). U tihom lahorenju bio je Bog; pouka, da je Bog Bog miline i blagosti.

Prorok Jona isto tako nije shvatio blagoga postupka Božjega; žao mu je bio, što je Bog poštedio grad Ninivu, glavni grad Asiraca, koji su toliko zla učinili Izraelu, bili tako okrutni. Bog ga je poučio, da je on Stvoritelj i Asiraca. Prema onomu, koji nam čini zlo, mi gubimo osjećaj, da nam je brat, a Bog sve jednako osjeća, da je otac i meni i njemu. Hoće da se kao braća pomirimo.

III.- UKOR ISUSOV.- Da je Isus ukorio Ivana i Jakova, to sigurno stoji u Evandjelju. Šta im je rekao, to nije tako sigurno. One lijepe riječi, koje obično čitamo, ne nalaze se u najboljim rukopisima Sv.Pisma; zato nisu sigurno autentične. Mi ćemo ipak o njima razmatrati, jer se lijepo slažu s onim, što je Isus inače govorio o blagosti, i o svojoj zadaći da spasi duše. "Ne znate, čijega ste duha. Sin čovječji nije došao da pogubi duše, nego da ih spasi." Biti osvetljiv, to nije duh Isusov; to je grjehota. Nije u duhu Isusovu ni to, što mi odviše tražimo pravdu. U svemu moramo gledati, da ljude spasimo, da ih predobijemo za Boga, za Isusa, da ih izbavimo iz strašne pogibelji vječne propasti.

Smilovanje moramo imati sa svojim progoniteljima; oni su stoput nesretniji nego mi. Mi kroz progone idemo ravno u nebo; oni sebi svojim nepravdama prema Crkvi Kristovoj spremaju strašnu, vječnu kaznu u paklu. Tko ljubi duše, mora se zgroziti kod te pomisli. Mora se moliti za progonitelje. Tako će najviše koristiti Crkvi i svojoj duši. A ako se još koji Saul prometne u Pavla, zar nije to divno! Kakovo veselje na nebu, gdje se andjeli više vesele nad jednim obraćenikom nego nad 99 pravednika! Veselit ćemo se i mi, ako imamo osjećaje plemenite, andjeoske. Da svoje osvetne želje iščupamo iz svoga srca, sjetimo se još i toga, kako su takove želje često nemoćne prema neprijatelju! On im se smije. One neprijatelju ne škode, a našu vlastitu dušu ubijaju, i Boga teško vrijedjaju. Čemu taj zabranjeni eksploziv u našoj nutrini? nas razara, a neprijatelja ne pogadja.

Sv.Pavao opominje nas lijepo u duhu Isusovu: "Ako je gladan neprijatelj tvoj, nahrani ga; ako je žedan, napoji ga; jer čineći to, ognjeno ugljevlje skupit ćeš na glavu njegovu. Nedaj, da te zlo nadvlada, nego zlo nadvladaj dobrim!" (R 12, 20s.).

Molimo u kolokviju Isusa, da nas sasma prožme svojim duhom ljubavi i praštanja!

ISUS DOLAZI NA BLAGDAN SJENICA. SUKOB S DUŠMANIMA

Iv 7,10-20

1.preludij; Gledajmo u duhu hram jeruzalemski, u njemu svu silu hodočasnika, na njihovim licima radosno, svečano raspoloženje! Blagdan je sjenica. Židovi nose u desnoj ruci kitu grančica, iz koje viri palma, u lijevoj neki plod, sličan limunu. Mašu oni palmama, osobito kod jutarnje žrtve, dok pjevači pjevaju hozanu (Ps 118,25: Anna Jahve hošianna = o Gospode, deder spasi!). Hoće li mase klicati Isusu? njemu u čast pjevati hozanu? Još ne! Ne će Isus slavlja, koje bi prerano raspalilo bijes njegovih neprijatelja.

2.preludij:Molimo za milost, da nam Bog tako uredi srce, te će lako spoznati Isusa!

I.- RAZNA MIŠLJENJA O ISUSU.- Blagdan sjenica slavio se sedam dana. Isus je došao u hram, "kad je već bila polovica blagdana" (r.14), dakle recimo, četvrti dan. No već od početka zanimali se Židovi za njega. Evo kako to opisuje sv.Ivan: "Židovi su ga tražili na blagdan i govorili: Gdje je on? I svijet je mnogo žamorio o njemu. Jedni su govorili; Dobar je, a drugi su govorili: Nije, nego zavodi narod. Ali nitko nije govorio javno za njega od straha pred Židovima" (r.11-13). Tu vidimo, kako su Isusa neki voljeli, a neki na njega mrzili.

Nemoguće je ostati indiferentan prema Isusu. Može neko vrijeme, dok se u čovjeku bori milost Božja, potrajati nekakva indiferencija, no s vremenom pretvorit će se u ljubav ili u mržnju. Prorekao je to već Simeon u hramu Majci Mariji: "Gle, ovaj je postavljen na propast i na uskrsnuće mnogima u Izraelu, i za znak, kome će se protiviti" (Lk 2,34). Naše je srce stvoreno za Boga, a Bog hoće, da se spasimo po Isusu, ljubeći ga, nasljedujući njegov primjer, živeći po njegovoj nauci, sjedinjeni s njime milošću svetih sakramenata. Daleko od Boga i od Isusa, mi smo nemirni, muči nas grižnja savjesti. Iz nemirne savjesti radja se lako neraspoloženje, s vremenom i mržnja prema Bogu i Kristu. Slušajmo radije glas Božji, koji će nas po Isusu usrećiti u ovom i u drugom životu!

II.- UZROCI VJERE I NEVJERJA.- Isus je u hramu tako krasno propovijedao, da mu se narod divio. "A Židovi su se divili govoreći: Kako ovaj znade Pisma, kad se nije učio?" Ljudi se čude, odakle Isusu toliko poznavanje Sv,Pisma, pošto nije izučio njihovih visokih škola. U ono je vrijeme živio Gamalijel, učitelj sv.Pavla; bilo je u Jeruzalemu još mnogo drugih učitelja zakona s čitavim vojskama učenika, budućih književnika. Isus se nije nikada medju njima školovao. Njegova je nauka odozgo, s neba.- No premda se Židovi dive, ima ih ipak malo takovih, koji bi slijedili nauku Isusovu, vjerovali Isusovim riječima, Kako je to žalosno, kad je Isus ipak obećani Mesija, i kad o vjeri u njega zavisi spas naroda! Isus nam tumači razloge nevjerja židovskoga: "Moja nauka nije moja, nego onoga, koji me je poslao. Tko hoće da čini njegovu volju, poznat će, je li ova nauka od Boga ili ja sam od sebe govorim. Tko govori sam od sebe, svoju slavu traži.

Tko traži slavu onoga, koji ga je poslao,on je istinit, i nema u njemu nepravde."

Što Isus govori tako divno, tumači Sv.Pismo bolje nego svi književnici, premda nije nikada učio na njihovim visokim školama, Isus, koji je inače tako svet, i koji je učino tolika čudesa, to bi moralo biti Židovima dokaz, da je njegovo znanje od Boga. Nauka Božja takova je, da u srcu ljudskom, ako je čisto, odmah nadje odziv. A to je baš nedostajalo Židovima. Njihovo srce nije bilo čisto, nije bilo spremno izvršiti volju Božju, koju im je Isus objavio. Objava Božja nas ne uči, kako biljke rastu, kako se miču zvijezde, nego kako valja živjeti. Ako tko ne će da živi prema nauci Isusovoj, to djeluje na njegov razum: on ne vidi, ili bolje ne će da vidi, da je Isusova nauka od Boga.- Istinitost nauke Isusove mogli su Židovi spoznati takodjer, kao što im kaže Isus, iz njegove nesebične svetosti; Isus nije nikada kao propovjednik tražio sebe. Mi o svetosti Isusovoj ne sumnjamo; moramo sumnjati o svojoj svetosti, ako za svijetlo nauke Isusove nismo raspoloženi.

<u>III.- ŽIDOVI HOĆE DA UBIJU ISUSA.</u>- Isus je došao oprezno na blagdan sjenica. Već svojim rodjacima u Galileji govorio je, kako se mora čuvati. Svojim slušateljima u hramu dobacio je javno ove riječi: "Zašto hoćete da me ubijete?" Bilo je i njima poznato, da veliki svećenici vrebaju na Isusa, ne bi li ga pogubili. Ipak na ono pitanje Isusovo odgovara svijet, kao što se u sličnim prigodama odgovara: "Tko hoće da te ubije?" Kažu takodjer: "Djavao je u tebi."- Isusov upit znači: "Nikakva razloga nemate, da me ubijete." I zaista, koji bi razlog mogao imati čovjek da ubije Sina Božjega, svoga Spasitelja? Razlog može biti samo zloća ljudska, strašna zasljepljenost. Eto, kako daleko može čovjeka zavesti strast, ako se ne suspreže: do bogoubistava. Čuvajmo se, bdijmo, molimo se!

O odmetnicima veli sv.Pavao da Sina Božjega nanovo ruže i razapinju (Hb 6,6). Donekle vrijedi isto o svakom grijehu. Svakim grijehom dižemo ruke na Isusa. Reći će tko, da to biva iz slabosti, ne iz mržnje. A hoćeš li iz slabosti. igrajući se svojim strastima, riskirati život svoga oca, svoje majke? Zar te ljubav prema roditeljima ne će osvijestiti, da ne naškodiš osobama sebi najdražima? A ljubav prema Isusu u tebi nije tako jaka? Sve se dalje zabavljaš svojim zlim nagnućima, sve dalje drijemaš u svojoj zasljepljenosti, premda vidiš, da ćeš tako Isusu probosti srce? Zar ne će i tebi Isus reći kako je rekao nekada Židovima: "Zašto hoćeš da me ubiješ?" Hoćemo li se i mi kao nekada Židovi indignirati na pitanje Isusovo? Ako naše strasti Isusu srce probadaju, mi smo krivi, jer smo dužni svoje strasti obuzdati.

U kolokviju molimo se Bogu, da Isusa usprkos svojim strastima jasno spoznamo, i da prema spoznaji tako živimo, da nikada Isusu Srca ne ranimo!

ISUSU RADE O GLAVI, ON U HRAMU MIRNO PROPOVIJEDA

Iv 7,21-44

1.preludij: Pratimo u duhu obrede blagdana sjenica! Pratimo povorku, koja nosi vodu! Svaki dan rano ujutro otišli bi svećenici do ribnjaka Siloe, tamo bi zahvatili vode zlatnom posudom, donijeli u hram, gdje bi se izlila na oltar. Kad bi svećenici došli do unutarnjih vrata hrama, zatrubile bi trube tri puta. Gleda Isus; gledajmo i mi!

2.preludij: Milost vjere u Isusa, ljubavi prema Isusu!

I.- ISUSA ŽELE UHVATITI I UBITI.- Evo što čitamo o tome kod sv.Ivana! "Tada su govorili neki Jeruzalemci: Nije li to onaj, koga hoće da ubiju ? I gle, javno govori, i ništa mu ne kažu. Zar su doista poglavari upoznali, da je to Krist?" (r.25s.) "Tada su gledali da ga uhvate, no nitko nije stavio na njega ruku, jer još nije došla njegova ura"(r. 30). "Čuše farizeji, gdje narod govori to o njemu, i poslaše veliki svećenici i farizeji sluge, da ga uhvate, ali nitko ne stavi ruke na njega"(r.44). U prijašnjem razmatranju mislili smo već u bogoubilačkim namjerama farizeja i velikih svećenika. Vidjeli smo, kako su oni tako daleko došli.

Sada možemo razmišljati o Providnosti Božjoj, koja je bdjela nad Isusom. Sa strane Židova razlog tomu, što Isus nije bio uhvaćen i ubijen na blagdan sjenica, bio je oklijevanje vlasti. Bojali se veliki svećenici naroda. Trebali su za proces protiv Isusa nekakvu optužnicu; još nisu jasno razabirali, kako će je sastaviti. I stražare, koji su se vrzli oko Isua i vrebali na njega, nešto je nekako sprečavalo. Glavni činitelj kod svega toga bila je Providnost; dok Bog još nije htio predati Isusa u ruke neprijatelja, bio je Isus siguran; još nije dišla njegova ura. Tako su mu blizo neprijatelji, a ne mogu mu ništa, Pouzdanje u Providnost mora biti naša odluka u ovoj točki razmatranja. Bliži nam je Bog, i jači je naš Bog nego svi naši protivnici. Već je psalmista u St. Z. pjevao: "Moram li putovati tamnom gudurom: ne bojim se nesreće, jer ti si sa mnom" (22,4); "neka se skupi tabor protiv mene, srce moje ne zna za strah" (26,3).

II.- "TRAŽIT ĆETE ME I NE ĆETE ME NAĆI, I GDJE SAM JA, VI NE MOŽETE DOĆI" (r.34).- Kada će Židovi tražiti Isusa? U vrijeme nevolje, naročito u vrijeme strašnoga rata s Rimljanima g.66.-70., koji će se tako svršiti, da će Jeruzalem biti razoren, hram spaljen, mnoštvo Židova ubijeno ili zarobljeno. U to vrijeme Židovi nisu tražili baš Isusa, ali su tražili Mesiju badava. Došao je Mesija već prije, ali ga oni nisu prepoznali, zabacili su ga. Krivnja bila je njihova. Dolazak Isusov bio je za njih izvanredna milost, radi svojih strasti milosti nisu primili, zgoda spasenja postala im je povod velikoga grijeha, ubistva Sina Božjega. Čuvajmo se i mi, da ne proigramo milosti Božje! Kod Židova radilo se o vjeri u Isusa. Vjeru mi imamo; no ipak znademo proigrati mnoge druge milosti. Onda u vrijeme napasti, duševne suhoće stenjemo, teško

nam je; kao da se Bog za nas ne brine. Kažnjava nas Bog tako, jer ga prije, kad nas je pohodio, nismo lijepo primili. Tražimo Isusa, njegovu utjehu, a ne možemo je naći, jer se ni sami nismo dali naći, kad nas je Isus tražio. Tamo gdje on jest, ne možemo doći, bez njega sigurno ne. Doći ćemo, ako slušamo njegov glas.

III.- ISUS IZVOR ŽIVE VODE.- Zadnji veliki dan blagdana rekao je Isus: "Tko je žedan, neka dodje k meni i pije, tko vjeruje u mene! Kako kaže Pismo: rijeke će žive vode poteći iz njegova srca" (r.37s.). U slijedećem retku tumači sam evandjelista, da je živa voda Duh Sveti (i njegova milost). Pita se samo, tko je izvor žive vode, Isus ili onaj, koji u njega vjeruje. Često se tumači: onaj, koji vjeruje u Isusa, Mnogi naprotiv kažu: Ne, nego Isus! Kako predaja u toj točki nije stalna, a proročanstva se St.Z. odnose na Mesiju, vjerojatnije će svakako biti, da je Isus o sebi ustvrdiju da je izvor žive vode, Zato moramo riječi tko vjeruje u mene spojiti s onim, što je neposredno prije rečeno (isp.Iz 44,5;Ez 36, 15;Joel 2,28;Zah 12,10;13,lit.d.). Svoje je riječi izustio Isus stoječke, vičući iza glasa, po svoj prilici gledajući procesiju s vodom. Zadnji veliki dan blagdana vjerojatnije je sedmi nego osmi dan, Taj sedmi dan išli bi svećenici sedam puta u povorci oko oltara noseći velike vrbove grane i kličući: "Anna Jahve hošianna, anna Jahve haslihanna: Deder, Gospodine, spasi, deder, Gospodine, daj uspjeh!" (Ps 117,25). Možda je i procesija s vodom taj dan bila svečanija. Tom svečanom zgodom proglašuje Isus sebe izvorom žive vode. Ne obredi St.Z., ne naše naravno nastojanje, nego jedini Isus daje Duha Svetoga, daje nam milost. Njega se držimo! Onda ćemo mi sami, ne samo apostolskim radom, ne samo molitvom, nego takodjer primjerom žive vjere u Isusa biti izvor vode žive na spasenje svijeta.

Što Isus u tu svrhu od nas traži, jest da k njemu dodjemo, da u njega vjerujemo. O vjeri mi ne volimo mnogo razmatrati, jer nam se čini da ju imamo. No i vjera ima stepena, i možemo se pitati, na kojem stojimo. Da si dobro ispitamo savjest, možda bismo uvidjeli, da je naša vjera dosta slaba. Veliko je pitanje, kako mi živimo u duhu vjere. Ako želimo iz Isusa kao izvora žive vode obilno crpsti, i ako želimo mi sami za našu okolinu postati izvori žive vode, mora iz svakog i najmanjeg našeg čina silom izbijati duh vjere. Vjerujemo, a često živimo i radimo kao da nemamo vjere. Malodušni smo, klonemo, malakšemo jer nam se ne da ići na izvor žive vode. Zašto nam se ne da? Jer je naša vjera slaba. Tražimo utjehu i okrepu kod stvorova, kao pogani, koji ništa ne znaju o Isusu. A kažemo, da u njega vjerujemo! Da je vjera u nama savršena, bila bi ona takav kontakt s Isusom, da bi nas napunio silnom strujom milosti na korist našu i korist drugih duša.

Da to zaista tako bude, zato molimo Isusa u kolokviju! Neka blagoslovi naše dobre odluke! Bez njegova blagoslova bit će jalove.

SVEĆENICI I FARIZEJI NEMOĆNI PRED ISUSOM

Iv 7,32.44-43

1.preludij: Evo dvorane u hramu, gdje sjede veliki svećenici i farizeji! Pred njima stoje stražari, ispričavaju se, što nisu uhvatili i doveli Isusa; brani njega jedan vijećnik Nikodem.

2.prelúdij: Da se čuvamo strasti, koje bi nas mogle otudjiti Isusu! Žarko se za to pomolimo!

I.- STRAŽARI PREMA ISUSU.- Stražari u hramu bili su leviti, podredjeni dakako velikim svećenicima, ali ipak siromašni, u Isusovo vrijeme neugledni, gotovo kao ljudi iz puka, dakle priprosti. Tako priprosti, oni nisu mogli mrziti na Isusa. U vrijeme sv.Stjepana veliko se mnoštvo običnih svećenika pokoravalo vjeri (Dak 6,7). Samo veliki svećenici i farizeji bili su Isusu neprijatelji, zato jer su ljubili novac,politički utjecaj, uopće zato jer su bili oholi. Njihovih strasti nije bilo u srcima običnih stražara hramskih; na njih je riječ Isusova divno djelovala. "Nikad čovjek nije tako govorio kao ovaj čovjek", tako su oni svojim gospodarima opisali Isusove propovijedi. Nisu bili strastima zaslijepljeni; zato su mogli vidjeti istinu. Isusova je riječ i njih osvajala; usprkos zapovijedi velikih svećenika nisu stavili ruke na Isusa. Naslućivali su u Isusu neko više biće.

Mi Isusa ne čujemo, ali možemo čitati njegove autentične riječi u evandjelju. Kako djeluju na nas? Ako im ne stavljamo nikakve zapreke, moraju djelovati silno. Na one stražare sigurno nije djelovala samo ličnost Isusova, nego i sadržaj njegovih propovijedi; taj sadržaj imamo i mi u evandjelju. On ponizna srca osvaja i preobrazuje. "Jer je živa riječ Božja i djelotvorna i oštrija od svakoga mača, oštra s obje strane, i prodire do rastavljanja duše i duha i zglobova i mozga, i sudi mislima i namjerama srca." (Hb 4,12). S riječju Božjom spušta se u dušu ruka Božja, koja je svemoguća, ali ipak obazriva prema našoj slobodnoj volji. Preobrazit će nas i spasiti, ako se ne opiremo.

II.- VELIKI SVEĆENICI I FARIZEJI PREMA ISUSU.- Oni su slali stražare, da Isusa uhvate. Oni se Isusa žele riješiti. I ubit će ga napokon. Kako to da oni ne vide u Isusu Sina Božjega? Pozivaju se na zakon. Evo kako govore stražarima: "Zar ste i vi zavedeni? Je li vjerovao tko od poglavara ili farizeja u njega, nego ovaj svijet, koji ne poznaje zakona. Proklet bio!" Nikodema upozoravaju na Sv.Pismo: "Ispituj Pisma i vidi, da prorok ne dolazi iz Galileje!" Poznavali su uistinu farizeji Sv.Pismo, znali su ga gotovo napamet. No obistinile se na njima riječi proroka Jeremije: "Čuvari zakona nijesu me poznali" (2,8). "Kako možete reći: Mudri smo! Imamo zakon Gospodnji! Jest, dobro! Ali ga je učinila lažju lažljiva pisaljka književnička" (8,8):

Oštar um, ako se ne čuva strasti, može strahovito zalutati, znanje postaje orudje laži, izrabit će samo Sv.Pismo za svoje predrasude. Jasnije nego oholi i nemoralni učenjaci vidi u vjersko - ćudorednim pitanjima priprosti puk, makar ga

umišljati književnik prezirao i mrzio govoreći: "Proklet bio!" "Je li vjerovao tko od poglavara ili farizeja u njega?" tako su pitali farizeji i veliki svećenici; dandanas čuje se slično: "Tko još vjeruje od intelektualaca, od ljudi znanosti?" Hvala Bogu, vjeruje njih još mnogo. Ako im je srce čisto, junačko, spremno na svaku žrtvu, koju istina može od njih tražiti, ljudi nemaju više nikakve teškoće da ju prihvate.

III.- NIKODEM.- Evo Nikodema medju farizejima i velikim svećenicima! Bio je "jedan od njih" po svom zanimanju. Ali je ipak vjerovao u Isusa. Potajno! Za javno ispovijedanje svoje vjere bio je još preslab. Bio je prije kod Isusa ponoći. Sada ga brani, ali neodlučno, tako da sebe previše ne kompromitira: "Da li naš zakon osudjuje čovjeka, ako ga prije ne sasluša i ne dozna, što čini?" Zaslužio je Isus jaču obranu nego ovakovu, koja skromno pita. Zar nije suvišno iza tolikih i tako eklatantnih čudesa još službeno istraživati Isusov slučaj? Ali Nikodem drži, da se pred svojim kolegama ne smije odviše jasno očitovati. Krije se on spretno; farizeji još ne znaju, da je on za Isusa, premda možda to slute. Odgovaraju mu dosta obzirno: "Zar si i ti Galilejac?"

Bogoubilački zločin njegovih drugova ogorčit će napokon Nikodema, s križa Spasiteljeva sići će u njegovo srce milost, koja će ga učiniti junakom, na veliki petak, kad će apostoli biti kukavice. Gledajmo i mi jasno zloću svijeta, koji nas odvraća od Isusa! Okrenimo mu ledja junački! "Bdijte, stojte u vjeri, držite se muževno, budite krepki", tako nas opominje sv.Pavao (1K 16,13). Ako se osjećamo preslabi za hrabro ispovijedanje Isusovih načela, gledajmo na Raspetoga, "na utemeljitelja i na usavršitelja vjere Isusa!" (Hb 12,2). Kao Nikodemu, tako i nama izvire na Golgoti svaka milost, i milost najvećega junaštva. Naoružajmo se s pomoću Isusovom! "Stojte dakle opasavši bokove svoje istinom i obukavši se u oklop pravde...A vrhu svega uzmite štit vjere, kojim ćete moći pogasiti sve vatrene strijele djavola. I uzmite kacigu spasenja i mač Duha, koji je riječ Božja!" (E 6,14-17). Nikada zdvojiti nad svojom slabošću, kad nas može Isus tako sjajno naoružati i srce nam okrijepiti svojom milošću!

"I otidoše svaki svojoj kući." Jamačno svaki sam sa sobom nezadovoljan, svećenici i farizeji, što Isusa još nemaju u svojim šakama; i da ga imaju, trijumf strasti ne može biti smiren, nego je uvijek zadojen gorkim pelenom. Nije posve zadovoljan ni sam Nikodem, pošto se nije odvažno izjasnio za Isusa, potpunoma za Isusa. Budimo junaci i bit ćemo zadovoljni! Srce će u našim grudima radosno kucati.

Molimo se Isusu u kolokviju, da nam kaže, što nam još manjka, te budemo posve njegovi!

PRELJUBNICA

Iv 8,2-11

1.preludij: Pošto je Isus prenoćio na Maslinskoj gori, evo ga ujutro opet u hramu! Po svoj prilici propovijeda u Salomonovu trijemu s istočne strane hramske esplanade; duge gotovo po kilometra. Krov Salomonova trijema počivao je s izvanjske, istočne strane na zidu, s unutarnje na dugom nizu stupova od bijela mramora, po 25 lakata visokih. Paralelno s ovima nizali se još usred trijema lijepi stupovi. Trijem je bio širok 30 lakata. Tu su obično predavali pismoznanci; sjedili bi na jastucima; oko njih bi stajali slušatelji ili bi sjedili na svojim plaštevima. Tako sebi predočimo Isusa, pred njim književnike i farizeje sa ženom preljubnicom! Žena ima oči oborene, književnici upiru oštar pogled u Isusa, a on se sagnuo i piše prstom po zemlji, kao da se nekamo zamislio.

2.preludij: Molimo se Isusu, da postignemo kao plod ovoga razmatranja, da mislimo više na svoje nego na tudje grijehe, više sebe nego druge ljude radi grijeha osudjujemo!

I.- KNJIŽEVNICI I FARIZEJI.- Književnici i farizeji imaju zlobne namjere glede Isusa. Doveli su pred njega preljubnicu, koju su uhvatili u grijehu. Pitaju Isusa: "Mojsije nam je zapovjedio u zakonu, da takove kamenujemo. A šta ti kažeš?" Kaže li Isus, da preljubnicu ne treba kamenovati, reći će oni, da je Isusova nauka protivna zakonu Božjemu. Rasudi li, da se žena ima kamenovati, obijedit će ga kod rimske vlasti, da nastupa kao sudac, osudjuje ljude na smrt. Budući da su farizeji dobro poznavali Isusovo milosrdje prema grješnicima, nadali su se valjda, da će Isus sa svojom blagošću doći u sukob s Mojsijem i tako se osramotiti kao tobožnji Mesija. Nadmudrila je lukave farizeje mudrost božanska. Ne bojmo se ni mi lukavih intriga neprijatelja Božjih! Protiv svake njihove zasjede čuvat će nas nadahnuća Duha Svetoga. Sam nam Isus obećaje ovo: "Jer ću vam ja dati dar govora i mudrost, kojoj se ne će oprijeti ni odoljeti svi protivnici vaši" (Lk 21,15).

Tvrdi su farizeji prema grješnici. Kad su tako prezirali priprosti puk, što se nije svaki čas prao kao oni, kolika je morala biti njihova ohola mržnja na kletu preljubnicu? Ipak su u svom srcu bili sami puni nečistoće, bili su pobijeljeni grobovi. Kako ih je ozbiljno Isus korio: "Teško vama, književnici i farizeji, licemjeri! što čistite spolja čašu i zdjelu, a iznutra ste puni grabeža i neumjerenosti... Teško vama, književnici i farizeji, licemjeri! što ste kao okrečeni grobovi, koji se spolja vide ljudima lijepim, a unutra su puni mrtvačkih kostiju i svake nečistoće!" (Mt 23,24-27). "Zmije, legla gujinja! kako ćete pobjeći od osude paklene?"(r.33). I takove nakaze dižu se kao revnitelji za svetu čistoću! Čuvajmo se njihova licemjerja!

II.- PRELJUBNICA.- Osim njezina grijeha doznajemo o njoj malo iz evandjelja. Na upit Isusov, da li ju je tko osudio, odgovara: "Nitko, Gospodine." Izustila je ove dvije

riječi sigurno brzo, spremno, s najvećim pouzdanjem u Isusa. Bila je za nju sreća, što je bila tako dovedena k Isusu. Zar nije već sama prisutnost Spasiteljeva djelovala na nju? Tko zna, možda je i ona postala neka druga Magdalena. Možda je i ona bila jedna od onih grješnica, o kojima veli Isus svećenicima židovskim i narodnim starješinama: "Zaista vam kažem: Carinici i bludnice ulaze prije vas u kraljevstvo Božje" (Mt 21,31).

Preljubnica zove Isusa Gospodinom, valjda ne iz neke obične pristojnosti, nego s iskrenim štovanjem i pouzdanjem. Samo pred Isusom i od Isusa ima spas grješniku, i najgoremu. Nitko ne smije pred njim zdvojiti. To bi bila za Isusa uvreda.- Inače preljubnica s Isusom ne govori. Jamačno se stidi, pred Isusom, samom svetošću i čistoćom, više nego pred onim farizejima, pobijeljenim grobovima. Moramo se i pred Isusom stidjeti grijeha, ali bez prkosa, bez mržnje, u čistoj ljubavi i u pouzdanju.

III.- ISUS.- Kako se vlada Isus prema svojim dušmanima? "Isus sagnuo se dolje i pisao je prstom po zemlji". Isus je sjedio, po svoj prilici na kojem jastuku; nije se morao duboko sagnuti. A što je pisao? Drži sv.Jeronim, da je pisao grijehe književnika i farizeja. Ako nije pisao njihovih grijeha, barem ih je sigurno imao pred očima; kod toga mu se gadilo licemjerje farizejsko. Vjerojatnije će biti, da je pisanje po zemlji znak čovjeka, koji ne će da odgovori, nego se bavi svojim mislima. Napokon ipak odgovara Isus: "Koji je medju vama bez grijeha, neka prvi baci kamen na nju!" I opet se Isus sagnuo i pisao po zemlji, hoteći time reći: "Znam ja vaše zlobne namjere. Pustite me u miru! Vi ste suci u Izraelu; znate zakon; znate, šta vam je činiti." Kako mudro, kako dostojanstveno! Kako Isus sjajno pogadja zlobu farizejsku, njihovo licemjerje! "A čuvši to, izlazili su jedan za drugim počevši od najstarijih." Bit će da su se najstariji osjećali najjače pogodjenima. Kao svjedoci morali bi na osudjenika prvi baciti kamen. A Isus tako zgodno dodaje: "Koji je medju vama bez grijeha!" Možda je narod Isusu povladjivao. Za farizeje je najbolje, da se sakriju.

Kakav je Isus prema grješnici? Kad je rekao nekako, neka se na nju baci kamen, grijeh je njezin svakako osudio. Nije ipak grješnice osudio kao zemaljski sudac. Završio je riječima: "Ni ja te ne ću osuditi." Kod drugoga dolaska doći će kao sudac; medjutim spasava, što može i koliko može. "Sin čovječji nije došao da pogubi duše, nego da ih spase." Ipak on mrzi na grijeh, ružnoga grijeha ne će ni da spomene. Tako se pristoji medju svetima. Kolika opreka izmedju Isusa, same čistoće, i one bludnice, koja iza odlaska farizeja i književnika stoji još uvijek pred njim! On ipak, neizmjerno daleko od grijeha, ne stidi se stajati uz grješnika, da ga izliječi. "Idi, i odsad ne griješi više!" U poganskoj Ateni bio je preljubnici zabranjen pristup u javne hramove. Isus grješnice ne tjera iz hrama. Ta, hram je kuća Oca njegova, gdje Otac čeka rasipnoga sina, svu svoju izgubljenu djecu. Neka samo grješnik dodje natrag k Ocu; ako se još nije pokajao, neka dodje, da vidi sreću onih, koji borave u kući Božjoj, i da čuje riječ pouke! Dok se još možemo obratiti, prije smrti, Bog nas ne od-

bija, Bog nas zove i privlači.

Neka nam Isus udijeli milost, da na grijeh što više mrzimo, grješnika što više ljubimo, da ga obratimo! Molimo se za to u kolokviju!

Utorak iza XX.nedjelje po Duhovima

ISUS SVIJETLO SVIJETA,UZOR VRŠENJA VOLJE BOŽJE

Iv 8,12-29

1.preludij: Izjavu, koju je Isus dao o sebi kao izvoru žive vode, dao je u posljednji veliki dan svetkovine(7,37s.). Ako je zatim prenoćio na Maslinskoj gori, slijedi, da je sada već prošao blagdan sjenica. Ima u hramu manje hodočasnika.Isus raspravlja sa svojim protivnicima. Nalazi se u predvorju, u koje imaju pristup samo Židovi, muškarci i žene. Dugo je i široko po 60m otprilike. Glavni su ulaz, s istočne strane,tako-zvana Krasna vrata; ističu se veličinom i umjetničkom ljepotom. S južne ili sjeverne strane vidimo dvoranu, koju sv.Ivan zove riznicom (8,20). Tu je Isus. U tom predvorju stajali su barem prvi dan svetkovine sjenica gorostasni svijećnjaci. Možda su ti svijećnjaci dali povod Isusu, te reče o sebi da je on svijetlo svijeta. Nije bilo tobože dvorišta u Jeruzalemu, gdje se ne bi vidio odsjev svijećnjaka, kad bi ponoći svijetlili; svaki je od njih imao po četri zlatna šiška.

2.preludij: Pomolimo se, neka bi nam ovo razmatranje pomoglo, te čvrstom vjerom uvijek hodamo u svijetlu Isusovu!

I.- ISUS SVIJETLO SVIJETA.- "Isus im je opet govorio: "Ja sam svijetlo svijeta. Tko ide za mnom, ne će hodati u tmini, nego će imati svijetlo života" (r.12). U četvrtom evandjelju isporedjuje se Isus često sa svijetlom; i u St.Z. naziva se Bog svijetlo. U knjigama St.Z. svjetlost je najčešće znak sreće; u N.Z. prispodablja se nerijetko svetost sa svijetlom; i čista je svetost, zato se sjaji. I Grci su u Isusovo vrijeme rado govorili o svijetlu, to jest o rasvjetljenju razuma;Kad Isus veli, da je on svijetlo svijeta, on sigurno misli na rasvjetljenje razuma; no time nas Isus i posvećuje i vodi do prave sreće, čuva nas, da ne posrnemo u tami. Imajući Isusa, imamo svijetlo života, svijetlo, koje nas vodi u život vječni.

Farizeji su odmah uvidjeli, da se Isus, nazivajući sebe svijetlom, proglašuje obećanim Spasiteljem. Mesija je prema prorocima svijetlo, njegov dolazak znači svjetlost. "Narod, koji hoda u tami, gleda svjetlost veliku. Nad onima, koji stanuju u zemlji tamnoj, sja svjetlost", tako navješćuje Mesiju prorok Izaija (9,1). U njegovoj knjizi čitamo riječi Božje o budućem Spasitelju: "Učinio sam te za narod posrednikom zavjeta, svijetlom neznabožaca, da otvoriš oči slijepcima" (42,6s).

Predbacuju Židovi Isusu, da njegovo svjedočanstvo,kad sam za sebe svjedoči, ne vrijedi. Isus brani svoje svjedočanstvo kao istinito, to jest, kao valjano, budući da je on poslanik Božji (r.14), i da njegovo svjedočanstvo potkrepljuje Otac nebeski čudesima i svakom drugom pomoću. Šta su suncu potrebni drugi svjedoci; svojim svijetlom ono se jasno očituje! Tako i Isus! Ali jao nama,ako njegova svijetla ne vidimo!Znak je to,da su naše oči bolesne.

II.- ODAKLE TO,I KAMO VODI TO,ŠTO ISUSA KAO SVIJETLA MNOGI NE VIDE ?- Zašto farizeji ne vjeruju Isusu? Evo,prvi uzrok njihovi nevjerovanju prema Isusu: "Vi sudite po vanjštini" (r.15), točno prema izvornom tekstu: po tijelu. Učinio je Isus i na izvana izvanredno sjajna čudesa; ipak je svojom vanjštinom bio kao drugi ljudi, a ktome još tako jednostavan i siromašan! Farizeji su ga prezirali; bili su previše materijalisti, te bi "mogli razumjeti sa svim svetima, koja je širina i dužina i visina i dubina; i poznati ljubav Kristovu, koja nadilazi svako poznanje" (E 3,18s.). Budimo duhovni, da shvatimo beskrajne dubine i visine Isusa i njegove sv.Crkve!Mjerilom ovoga svijeta ne može se mjeriti, što je božansko, ne može se vidjeti očima ovoga svijeta. Evo, još drugi uzrok nevjerovanja: "Vi ste odozdo, ja sam odozgo, vi ste od ovoga svijeta,ja nisam od ovoga svijeta" (r.23). Nemojmo dopustiti, da nas svijet prožme svojim duhom! Ako dopustimo,Isus je za nas neshvatljiv. Dižimo se nad magluštinu ovoga svijeta, da nam se zasja u svom sjaju sunce Isus!

Isus se prijeti svojim protivnicima: "Tražit ćete me, i umrijet ćete u svojem grijehu" (r.21). Tražit će nekoga spasitelja, mukom će ga velikom tražiti, uzalud će ga tražiti i ne će ga naći, jer nema spasitelja osim Isusa. Žmireći pred njegovim svijetlom, čovjek se ne može obratiti, umire u svojem grijehu. Sudbonosna je borba protiv istine; pada onaj,koji se protiv nje bori; istina doduše trpi, ali se ipak u borbi sve više sja. "Kada podignete Sina čovječjega, onda ćete upoznati, da sam ja" (r.28). Imat će obilje dokaza; da li će ih primiti, to je drugo pitanje. Na Golgoti počet će procvat sv.Crkve, jasan dokaz božanstva Isusova. Kad i nas progoni dižu na križ, ne bojmo se! Raspeti, i mi ćemo pobijediti!

III.- ISUS UZOR VRŠENJA VOLJE BOŽJE.- Isus nastavlja; "Onaj koji me je poslao, sa mnom je. I nije me ostavio sama, jer ja svagda činim,što je njemu drago" (r.29). Krasnih li riječi! Divna Božja zaštita nad Isusom,- divno sjedinjenje s Ocem, a temelj te zaštite i toga sjedinjenja vršenje volje Oca nebeskoga, i ne samo stroge volje, nego jednostavno svega, što je Ocu drago. Pred svojim zakletim neprijateljima osjeća se Isus sigurnim, jer ga štiti jaka ruka Božja. U svemu tomu mora nam Isus biti uzor. Vršenje volje Božje, to je sav čovjek. Nema drugoga puta do savršenstva, nema do sreće, ni do prave sreće zemaljske ni do blaženstva nebeskoga. Iz Isusovih riječi naučimo osobito to, da će i s nama biti Bog i da nas ne će ostaviti, ako činimo i mi vazda , što je njemu drago! Koliko ima ljudi, koji se nadaju, da će se izbaviti iz nevolje grijehom! Bog njih ostavlja, a nevolja biva sve veća. Samo smo uz Boga jaki, a uz njega nismo, niti je on uz nas,

ako ne vršimo njegove svete volje.

U kolokviju molimo Isusa za milost, da uvijek živimo u svijetlu, prema poznatoj istini, prema volji Oca nebeskoga! Aklamirajmo Spasitelju, jarkomu suncu svomu!

Srijeda iza XX.nedjelje po Duhovima

ISTINA U ŽIVOTU DJECE BOŽJE, DJECE SOTONINE

Iv 8,31-47

1.preludij: Isus uči u hramu; oko njega Židovi stoje ili sjede. Razgovor je ozbiljan. Kakovi pogledi padaju na Isusa od ljudi, kojima on dobacuje: "Hoćete da me ubijete"(r.37; isp.r.47)! Oholo dižu oni glave i hvastaju se: "Mi smo potomci Abrahamovi i nikad nismo nikome robovali" (r.33). Mogao se kod tih riječi Isus nasmiješiti i prstom pokazati tvrdju Antoniju, s koje Rimljani gospodari nadziru hram.

2.preludij: Molimo se Isusu, da od nas učini pravu djecu Božju, slobodnu djecu Božju, ljude sposobne da u sebe prime svijetlo Božje!

I.- "ISTINA ĆE VAS OSLOBODITI"(r.32).- U evandjelju i u poslanicama sv.Ivana često je govor o istini i spoznaji. Tu se ne radi o profanoj, nego o vjerskoj istini, ne radi se o čisto spekulativnoj, nego o praktičnoj istini. Uopće u Sv. Pismu spoznati Boga znači spoznati ga razumom i priznati ga voljom tako, da se izvrše Božje zapovijedi. Isus veli o istini da će nas osloboditi. "Ako vi ustrajete u mojoj nauci, zaista ćete biti moji učenici, i poznat ćete istinu, i istina će vas osloboditi." Čovjek je u tami kao vezan, kao zatvoren, utamničen, ne može se pravo micati niti raditi. Tako je s čovjekom, u kojem se ugasilo svijetlo istine. Tko nema prave spoznaje, u tami neznanja lako će njega zarobiti, uloviti u svoje zamke zavodnici i varalice. Nek nam uvijek svijetli istina, da se uzmognemo slobodno kretati, nesmetano letjeti prema cilju!

Grčki filozofi Stoici puno se ponosili svojom unutarnjom slobodom; govorili su, da je jedini mudrac zaista slobodan, pače da je kralj. Ushićeno veli Epiktet: "Oslobodio me je Bog, spoznao sam njegove zapovijedi, nitko me više ne može zarobiti" (4,7,17). Stoici su se smatrali slobodnima, kad se nisu dali svladati sudbinom, nego su ono htjeli, što im je bilo sudjeno; smatrali su se slobodnima, kad se nisu dali svladati osjećajima, strahom, žalošću, očajem, strastima, neurednim željama; u svojem stoičkom miru smatrali su se slobodnima.

Isus se diže mnogo više. Sloboda, koju će nam pribaviti njegova istina, to je sloboda od grijeha. On veli: "Zaista, zaista vam kažem, da je svaki, koji čini grijeh, rob grijehu." Obećaje nam, da ćemo biti doista slobodni, ako nas on, Sin Božji, oslobodi. (r.34-36). Kad griješimo, vuku nas strasti tamo, kamo ne bismo htjeli ići. Kad griješimo, zarobljava nas djavao,

koji nema druge namjere, nego da nas baci u tamnicu vječnu. I grješni svijet, premda nas lovi u svoje zamke u ime slobode, kako nas strašno zarobljava! A kad se čuvamo grijeha, kako slobodno dišemo! Kako onda divno uživamo slobodu djece Božje! O, neka nam ju Isus pribavi, oslobadjajući nas grijeha, najokrutnijega tiranina!

II.- "TKO JE OD BOGA, RIJEČI BOŽJE SLUŠA"(r.47).- Čovjek prima u sebe ono, što mu se svidja, voli ono, što mu je nekako srodno, slično. Tako se on vlada i prema istini; ako mu se istina dopada, on je prihvaća, ako mu se ne mili, jer se protivi njegovim strastima, on od nje kukavno bježi. Nek se ljudi kolikogod hvastaju svojim tobožnjim uvjerenjima, često, vrlo često oni sebi stvaraju uvjerenja prema svojim zlim nagnućima. Ako naša duša nije nekako srodna istini Božjoj, teško će ova prodrijeti u našu dušu. Bog je sama istina; ako nismo Bogu srodni, slični, njegova djeca, žmirit ćemo pred svijetlom Božjim, ne ćemo slušati riječi Božje. Tko se istine boji, ne će doći do istine.

Da je istina Božja čista teorija, špekulacija, mnogima bi se svidjela. No ona je praktična, tumači nam zapovijedi Božje, kadkad iziskuje od nas herojske žrtve. Ako uzmičemo pred žrtvama, bit će nam najmilije, da nam Bog ne govori. Pače krupni se grješnici ljute, kad im samo spominješ Boga; lijene sluge Božje biraju riječi Božje: ako bi im koja išla na živce, začudo je, kako ju teško čuju. Znadu se i službenici oltara, znadu Bogu posvećene osobe oglušiti na riječi Božje, na neka nadahnuća, koja traže "previše". Ukoliko Boga ne slušamo, nismo od Boga. Budimo potpuna djeca Božja; onda će nas svijetlo Božje tako rasvijetliti i tako nama dušu ugrijati, da ćemo klicati od radosti duhovne!

III.- ISTINA O ŽIVOTU DJECE SOTONINE.- O sotoni veli Isus: "Ne stoji u istini, jer nema istine u njemu. Kad govori laž, od svoga govori, jer je lažac i otac laži"(r.44). O sebi je tvrdio Isus da je istina, o Duhu Svetomu čitamo da je istina; sotona je baš protivno: laž. Sva laž potječe od njega. Što bliži je čovjek sotoni, to više laže. Svojim protivnicima kaže Isus, da su sinovi sotonini; imaju dakle istu narav kao njihov otac. Vole laž i stoga nisu raspoloženi, da prime istinu, nauku Isusovu: "Moja nauka ne nalazi kod vas nikakova odziva" (r.38). Pošto je netko upio u sebe sotonine laži, onda i govori kao njegov otac, sotona (isp.r.40). Dušmani se Isusovi grade, da su djeca Abrahamova (r.39), djeca Božja (r.41). Isusov je odgovor, da bi oni, kad bi uistinu bili djeca Abrahamova, djeca Božja, štovali njega, poslanika Božjega. Medjutim hoće da ga ubiju. Djela njihova dokazuju, da su srodni djavlu, i da im je djavo otac. Glede djavla Isus ističe dvoje, da je ubojica i lažac: "On je bio ubojica ljudi od početka i ne stoji u istini, jer nema istine u njemu" (r.44). Farizeji i književnici isto čine: Isusa hoće da ubiju, njegove istine ne primaju.

Praktična pouka za nas bit će ova, da nam je očuvati srce čisto, slobodno od strasti. Takovo će ono primiti Isusovu nauku, kao što biljka upija u sebe zrake sunčane. Kako je grijeh nešto strašno! Zatvara srce Bogu, napunja ga tamom, mrž-

njom na svijetlo, na Boga, željama ubilačkim prema samomu Sinu Božjemu. Nemojmo očijukati sa sotonom i njegovim lažima, da ne zamrzimo na Isusa, svoga Spasitelja!

Molimo Isusa u kolekviju, da nam učini srce sposobno, da primi u sebe svijetlo Božje! Neka ga u tu svrhu očisti od grijeha, okrijepi za svaku žrtvu!

Četvrtak iza XX.nedjelje po Duhovima

PROTIVNICI ISUSA GRDE, A ON GOVORI O SEBI KAO IZVORU ŽIVOTA VJEČNOGA, O SEBI KAO BOGU

Iv 8,48-59

__1.preludij:__ Još uvijek Isus razgovara u hramu s protivnicima. Razgovor postaje temperamentniji; protivnici sipaju pogrde na Isusa; on postaje sve svečaniji. Veći je on od Abrahama; prije nego što je Abraham postao, on __jest__. Kao Bog on vazda jest, bez prošlosti i budućnosti; njegovo je vječno __sada__. Židovi hvataju kamenje, da Isusa kao bogohulnika kamenuju. On dostojanstveno i mirno izlazi iz njihove sredine. A gdje je bilo kamenje u hramu? Moglo ga je biti, jer se u hramu gradilo. Josip Flavije pripovijeda, da je Herodov hram bio gotov istom za rimskog upravitelja Albina (62-24), i da je tada ostalo preko 18.000 radnika bez posla (__Ant.__ 20,9,7). Isti povjesničar piše, kako su iza smrti Heroda kralja Židovi kamenovali vojnike u hramu. Istim kamenjem, kojim zidaju Bogu kuću, hoće sada da mu ubiju Sina.

__2.preludij:__ Da u borbi svijetla i tame rado s Isusom podnosimo pogrde sinova tame! Da budem nerazdruživo sjedinjen s Isusom, izvorom života! To Bože dragi, neka bude plod ovoga razmatranja!

__I.- POGRDE PROTIVNIKA ISUSOVIH.__- Protivnici Isusovi nisu kadri odgovoriti nešto pametno na divne riječi Isusove. Zato prelaze na pogrde. Tako rade često i prema sv.Crkvi njezini neprijatelji. "Tada mu odgovoriše Židovi: Ne govorimo li mi pravo, da si Samarjanin, i da imaš djavla?" I još će jednom opetovati, da Isus ima djavla(r.52). Isusa zovu Samarjaninom; to je isto kao da mu kažu, da je najomraženiji tudjin, krivovjerac, raskolnik. Neku su mržnju zaslužile opačine i nepravde židovskih susjeda. Čitamo u Crkvenici o Idumejcima, Filistejcima i Samarjanima: "Na dva naroda mrzi duša moja, a treći nije nikakav narod" (50,25). No Isus je najljepša dika narodu svojemu, a ovaj ga se odriče; nitko nije još tako volio svoj narod kao on, a evo za svoju ljubav žanje mržnju. Donosi svijetlo, a farizejima je on kao heretik i šizmatik.

Vele mu, da je opsjednut, on Sin Božji! Isus osjeća uvredu, to više što se osjeća potpuno nevinim. "Poštujem Oca svojega, a vi mene sramotite"(r.49). Za dobro djelo! Tako svi apostoli, svjedoci istine, slave Boga i zato trpe sramotu.

Pravi učenici Isusovi ne traže svoje slave, rado trpe s Isusom i radi Isusa, uživaju u pogrdama, kao apostoli, pošto ih je veliko vijeće bičevalo: "Ali oni otidjoše ispred velikog vijeća radujući se, što su bili smatrani dostojni da trpe sramotu za ime Isusovo(Dap 5,41). Ipak dobar glas Isusa i njegovih mučenika ne propada, naprotiv! Isus veli: "Ja ne tražim svoje slave; ima, koji traži i sudi" (r.50;isp.r.54). Ima Otac nebeski; on je proslavio Isusa, i na ovom svijetu; tako će proslaviti i njegove mučenike,a progoniteljiema će suditi.

II.- ISUS IZVOR ŽIVOTA VJEČNOGA.- "Zaista, zaista vam kažem: Ako tko održi moju riječ, ne će vidjeti smrti do vijeka." Židovi ne shvaćaju; imaju pred očima tjelesnu smrt. "Sad znamo, da imaš djavla. Abraham je umro i proroci, a ti govoriš: Ako tko održi moju riječ, ne će okusiti smrti do vijeka. Zar si ti veći od oca našega Abrahama, koji je umro? I proroci umriješe. Kim se ti gradiš?" Isus se gradi izvorom života vječnoga. Naše tijelo prema zakonima prirode ide sigurnim korakom u grob. Isus će ga uskrisiti.

Naša je duša u svojoj biti neraspadljiva, ne može umrijeti, ali što bi joj koristio život, koji nije sretan,gori je možda od smrti? Kad govorimo o životu vječnom, što nam ga daje Isus, mislimo na život vječno blažen. Nitko nam ga ne možedati osim Isusa. Samo vjera u njega spasava. Nemoguće je bez vjere svidjeti se Bogu. Valja držati riječ Isusovu, vjerovati u nju i po njoj živjeti. Onda imamo u sebi život milosti, život nadnaravni, božanski. Samo život milosti radja život nebeskoga blaženstva. Tko nema u sebi posvetne milosti, nema u sbei sjemena, iz kogg se jedino može razviti ona vječna sreća, koja nadilazi sve naše shvaćanje. Ako milost u sebi imamo, koja šteta od tjelesne smrti, kad upravo u čas tjelesne smrti ima sjeme milosti procvasti u krasnu ružu života vječno blaženoga.Je li to smrt? Isus se izrazuje kao da nije. Ne ćemo umrijeti na vijeke, ako održimo riječi Isusove!

III.- ISUS JE VEĆI OD ABRAHAMA,BIO JE PRIJE ABRAHAMA.- O Abrahamu, kojeg spominju Židovi, veli Isus: "Abraham, vaš otac, kliktao je od želje , da vidi dan moj. I vidio je te obradovao se" (r.56). Drugom je prigodom rekao Isus, kako su pravednici SSZ, čeznuli, da vide i čuju Mesiju: "Blago očima koje vide, što vi vidite! Jer vam kažem, da mnogi proroci i kraljevi htjedoše vidjeti, što vi vidite i ne vidješe, i čuti, što vi čujete, i ne čuše" (Lk 10,23s.).A kad je Abraham vidio dan Isusov, naime dolazak i čitav nastup njegov? Da li u objavama, zabilježenim u Sv.Pismu, danim njemu i prije njega? Da li u nekom posebnom vidjenju? Da li u limbu, gdje je njegova duša boravila i od starca Simeona, sv.Josipa, sv.Ivana Krstitelja i od drugih doznala, da je Mesija već došao? Bit će da su proročanstva nama poznata bila Abrahamu tek povod kliktanju i čeznuću, i da je Bog, bilo u limbu bilo već prije, Abrahama nagradio posebnom spoznajom Mesije kao početnika života vječnoga. Čeznimo i mi za što većom spoznajom Isusa; Bog će i naše čeznuće nagraditi!

Još veli Isus o Abrahamu: "Zaista, zaista vam kažem: Prije nego je postao Abraham, ja jesam" (58). Da, Isus nije od jučer, on je odvijeka, iako od njegova rodjenja u Betlehemu

nije još prošlo 50 godina, kad je raspravljao u hramu. Navješćujući njegovo rodjenje u Betlehemu, dodao je prorok Miheja: "Njegov je početak izdavne davnine, iz dana vječnosti" (5,1). Tako on i ostaje na vijeke. "Isus Krist jučer je i danas isti i u vijeke" (Hbl3,3). S njime i mi stojimo, ne propadamo, živimo na vijeke.

Židovi hoće da Isusa kao bogohulnika kamenuju. A jesu li uopće mogli shvatiti, da je Isus Bog? Da su od početka sudjelovali s milošću, koju im je Isus nudio, mogli su doći do te spoznaje, kao što je došao sv.Petar, i doći će kasnije milijuni ljudi. Tko protiv svijetla griješi, napokon svijetla ne može gledati, mrzi na svijetlo, hoće da ga uništi.

U kolokviju raspravljajmo i mi s Isusom, ali ne kao njegovi protivnici u hramu, nego kao pravi njegovi učenici, željni i gladni njegova svijetla i života vječnoga, što nam ga pruža!

Petak iza XX.nedjelje po Duhovima

ISUS LIJEČI SLIJEPCA OD RODJENJA

Iv 9,1-7

1.preludij: Neki tumači Sv.Pisma drže, da Isus nije mogao stati pred slijepca i zametnuti razgovor, dok je bježao ispred Židova, koji su ga htjeli kamenovati. Drugi su mišljenja, da su riječi sv.evandjeliste takove, da nema druge nego pretpostaviti, da se je Isus upravo tada pozanimao za toga jadnika. U ovom slučaju možemo reći, da je Isus u samome hramu iščezao ispred očiju svojih neprijatelja, i da je njihova srdžba brzo popustila. Ako je Isus vidio slijepca na izlazu iz hrama, vjerojatno se to dogodilo kod takozvanih vrata stuba, od kojih se naime silazilo u grad niza stepenice. Dakle predočimo sebi slijepca kako on na riječ Isusova tuda silazi do doline Tyropoeon, zatim niz dolinu sve dalje na jug do ribnjaka Siloe! Bio je to čitav sistem ribnjaka, s trijemom. Voda je dolazila od izvora Gihona kroz tunel, dug 530 m. Bila je čista, svježa, veoma pitka. Tu gledajmo u duhu slijepca kako se pere, kako progledava! Na tom mjestu dizala se u prvim stoljećima crkva Krista prosvetitelja!

2.preludij: Nek bude Isus vazda svijetlo moje duše!

I.- UZROCI SLIJEPČEVE NEVOLJE.- "Prolazeći vidje čovjeka slijepa od rodjenja. I zapitaše ga njegovi učenici: Rabi! Tko je sagriješio, ovaj ili njegovi roditelji, da se rodio slijep?" (r.2). Sva je prilika, da je slijepac-prosjak glasno opisivao svoju nevolju, naglašivao, da se rodio slijep. Zato upit učenika Isusovih. Znali su Židovi, da može čovjek trpjeti nevin; nauka je to knjige Jobove, njima dobro poznate. Njihovi su učitelji raspravljali o karanju, koje izviru iz ljubavi Božje prema nama, ne iz grijeha. Obično su ipak Židovi smatrali s prijateljima Jobovim, da čovjek trpi za svoje grijehe. Razne

su nevolje pripisivali raznim grijesima: požar nedopuštenomu radu subotnomu, gubu idolopoklonstvu it.d. Tjelesne mane djece pripisivali su grijesima njihovih roditelja; osim toga su književnici držali, da može dijete sagriješiti već u utrobi svoje majke. Tako možemo razumjeti pitanje Isusovih učenika.

Isus lijepo odgovara: "Ni on nije sagriješio, ni njegovi roditelji; nego da se objave djela Božja na njemu" (r.3). Istina je, da je Bog u St.Z. izjavio, da kažnjava grijehe roditelja na djeci: "Jer ja Gospod, Bog tvoj, jesam Bog revnitelj, koji kazni opačinu otaca na djeci, unučadi i praunučadi onih, koji me mrze" (Eks 20, 5;isp.34,7;Nu 14,18;Ps 78,8 it.d.). Zato su Židovi govorili: Oci su naši jeli kiselo grožđje, a nama trnu zubi! Ipak tih izreka ne smijemo krivo tumačiti. Ako trpi dijete uslijed grijeha roditeljskih, to za njega nije kazna u strogom smislu riječi; a može ono iz svoje kušnje sigurno izvući najveću korist za svoju dušu. No u slučaju onoga slijepca njegova bijeda nije bila posljedica grijeha njegova ni njegovih roditelja, nego je Bog tako udesio, da se Isus proslavi na njemu. To vrijedi i o svim našim patnjama, iako su one kazna za grijeh. Nastojmo ih uvijek tako podnositi, da će se u nama proslaviti Bog!

<u>II.- KAKO ISUS OBJAVLJUJE DJELA BOŽJA.</u>- Isus je svojim riječima natuknuo, da će slijepca izliječiti. Kad on tako tvori čudesa, on objavljuje djela Božja, slavi svoga Oca. "Meni valja raditi djela onoga, koji me je poslao, dok je dan; doći će noć, kad nitko ne može raditi. Dok sam na svijetu, svijetlo sam svijeta"(r.4s.). Baš su Židovi htjeli Isusa ubiti. Za nekoliko mjeseci oni će svoje krvave osnove izvršiti. Za onu zemaljsku djelatnost svoju, koju mu je Otac odredio, Isus prema tome nema više mnogo vremena. Doći će skoro noć patnje i smrti. Dok Isus ima vremena, on hoće da točno vrši svoju zadaću, osobito kao svijetlo ovoga svijeta. Dušama je on svijetlo; to je njegova prekrasna zadaća. Liječenje tjelesne sljepoće, što će uslijediti, nije tako važno; to je lijepa slika važnijega djelovanja Isusova, kojim on rasvjetljuje duše.- Kako vrši on tu zadaću u nama? Sjajno, ako mu ne stavljamo zapreka, ako pred njim hotimično ne zatvaramo oči. Ispitajmo svoju savjest, da spoznamo, kako je s nama u tom pogledu!

<u>III.- LIJEČENJE SLIJEPOGA SIROMAHA.</u>- Isus nije najednom izliječio slijepca, nije mu naprosto rekao: "Progledaj!" Zašto? Zacijelo je htio najprije kušati vjeru toga nevoljnika. Dok je siromah teškom mukom i sa blatom pomazanim očima silazio prema ribnjaku Siloe, sve mu se više nadimale grudi od preslatke nade, sve je više u njemu rasla vjera u Isusa. Veliki dogadjaj, koji se zbio, opisuje nam evandjelista ovim kratkim riječima: "Rekavši ovo, pljunu na zemlju i načini blato od sline i pomaza blatom oči slijepčeve, i reče mu: Idi, operi se u ribnjaku Siloi, što znači poslanik. Otide dakle i opere se i dodje gledajući" (r.6s.). Šaljući slijepca do ribnjaka, htio je možda Isus, da se sakupi što više svjedoka. Sva je prilika, da su mnogi pratili slijepca, da vide, što će biti; na putu pridružili im se još drugi; kod ribnjaka sletjelo se oko slijepca sila svijeta. U njihovim očima proslavio

se Isus.

Promatrajmo slijepca kako točno vrši zapovijed Isusovu! Ne mrmlja kao nekada Naaman Sirac, kojega prorok Elizej hoteći izliječiti od gube posla na Jordan rijeku. Isus također traži kadikad od nas nešto, što ne razumijemo; izgleda kao da se igra s nama. Slušajmo ga ipak i doživjet ćemo divne stvari! Ime Siloe značilo je vodovod; po korijenu moglo bi biti njegovo značenje poslanik. To simbolično značenje daje Isus ribnjaku. Na blagdan sjenica tu su zahvatali vode za sveti obred i sjećali se kod toga Mesije, Poslanika Božjega. Od njega nam dolazi obilje milosti i svijetla.

Da budemo dionici toga obilja, za to se opet žarko pomolimo u kolokviju!

Subota iza XX.nedjelje po Duhovima

RASPRAVA O ČUDU,ŠTO GA JE ISUS UČINIO I

Iv 9,8-33

1.preludij: Rasprava o čudu, što ga je Isus učinio liječenjem čovjeka slijepa od rodjenja, vodila se skoro sigurno u hramu, po svoj prilici u jednoj od dvorana,kojih je bilo tamo dosta. Stane najprije trka oko izliječenoga siromaha, počne radoznalo ispitivanje. Mora on pred farizeje,da oni razmatre njegov slučaj. Traže se njegovi roditelji, da se i oni preslušaju. Slušajmo u duhu sva ta živahna preslušavanja! Gledajmo Isusa kako se možda u isto vrijeme u kojem skrovitom kutu hrama tiho moli za svoj narod!

2.preludij: Neka nas Isus očuva zasljepljenosti farizejske! Za to mu se pomolimo!

I.- FARIZEJI.- Čudno je, kako najveća čudesa Isusova nisu obratila farizeje. Nisu bili oni svi redom sasvim protivni Isusu; glede Isusa nastat će medju njima razdor (r.17); neki će od njih Isusa braniti: "Kako može čovjek grješnik činiti takva čudesa?" (r.17). Medju prvim kršćanima bit će i farizeja (Dap 15,5). Ipak će farizeji većinom Isusa zabaciti. Njegova su čudesa već prije pripisivali djavlu; ili im se pričinila premalena, pa su tražili veća, znak na nebu. Sada se fanatiziraju u svojem mišljenju, da je Isus grješnik, kad ne svetkuje subote, nego subotom liječi: "Mi znamo, da je ovaj čovjek grješnik" (r.24). Barem ne vide jasnih dokaza, da bi Isus bio poslanik Božji: "Mi znamo, da je Mojsiju govorio Bog, a za ovoga ne znamo odakle je" (r.29). Dvoje o samoj činjenici, da je slijepac bio izliječen. Stoga preslušavaju njega i njegove roditelje.

Sami po sebi kriteriji , kojima se služe farizeji,dobri su; istim se kriterijima služimo i mi prosudjujući nadnaravne pojave. Ispitujemo, da li je čudotvorac uistinu učinio, što mu se pripisuje, nije li možda tu koji djavolski utjecaj; prosudjujemo ćudoredna svojstva čudotvorčeva. Ali u svemu ima

prava mjera. Nju su farizeji prekoračili, borili su se protiv očitih činjenica, očite svetosti Isusove. Svojim izmišljenim, sitničavim, smiješnim propisima o svetkovanju subote mjerili su svetost Sina Božjega. Nemojmo se mi nikada tako boriti protiv svijetla Božjega!

II.- SVJETINA I RODITELJI SLIJEPČEVI.- Iza svakoga čuda Isusova svjetina bi se lako oduševila za Isusa; ali pred svojim vodjama, farizejima, bili su u strahu, šutjeli su, odstupali su od Spasitelja. Otac i majka slijepčeva morali bi biti Isusu iz dna duše zahvalni, ne tek u srcu, nego i pred ljudima. No i oni dršću, ne će da se izjave za Isusa, premda čuda nijekati ne mogu. Odgovaraju farizejima: "Znamo, da je ovo sin naš i da se rodio slijep. A kako sada vidi, ne znamo. Njega pitajte, odrastao je, neka sam govori za sebe!" (r.21). Misle ovi priprosti ljudi, da je dosta ne reći ništa protiv Isusa. A Isus se prijeti svima, koji se njega stide pred grješnim svijetom. Traži od svojih učenika, da ga više vole nego rodjenu majku, oca svoga, svoj vlastiti život.

Ima prilika, u kojima moramo ispovijedati svoju vjeru u Isusa, makar postali mučenici; griješimo, ako samo šutimo ili pustim izgovorima okolišamo. Još je žalosnije, ako nam ne prijeti nikakva opasnost, a ipak iz pukog ljudskog obzira svoju vjeru krijemo. Sami bezvjerci više bi nas štovali, da smo veći junaci; manja bi bila sablazan kod dobrih vjernika, koji su žedni i gladni riječi o Bogu i Isusu.

Roditelji slijepčevi bojali se zato, "jer su se već Židovi dogovorili, da se svaki, koji bi ga priznao za Krista, izopći iz zbornice" (r.22). Kod Židova bila su u običaju dva izopćenja, jedno blaže (nidduj ili šammatta), koje bi trajalo trideset dana, drugo strože (herem), kojemu nije bilo odredjeno vrijeme. I jedno i drugo bilo je prava pokora, odvajalo je do neke granice pokornika od ostalih Židova, ali ni jedno nije branilo pristup u hram ili zbornicu. Iz zbornice bi isključili samo one, koje su smatrali odmetnicima. S njima općiti, njih pomagati nije bilo dopušteno. Svečano su ih proklinjali u zbornicama, a i privatno u svojim molitvama. Ipak se ne zna, kakvi su točno bili običaji u Isusovo vrijeme. Nema sumnje, da su neprijatelji protiv Isusa bjesnjeli, da su proklinjali njegove pristaše. Ali je jasno, da ovima nije preostajalo drugo nego moliti se Bogu riječima psalmistovim: "Nek oni kunu, a ti blagoslovi!" (Ps 109,28). Nema za nas sigurnijeg i obilnijeg blagoslova Božjega nego kad nas grješni svijet Krista radi obasipa svojim kletvama.

III.- IZLIJEČENI SLIJEPAC.- Njegove su tjelesne oči smjesta progledale, čim se on oprao u ribnjaku Siloe. U njegovoj duši raslo je svijetlo polaganije. Posve običnim čovjekom nije smatrao Isusa ni onda, kad je na njegovu riječ spremno i s pouzdanjem otišao do ribnjaka. Ipak, još iza čudesnoga ozdravljenja premalo daje Isusu, kad se o njemu ovako izrazuje: "Čovjek, koji se zove Isus" (r.11), "Da li je grješnik, ne znam, samo znadem, da sada vidim, a bio sam slijep" (r.25). Ali na jasan upit junački ispovijeda, da je Isus prorok (r.17). Na prigovore i pogrde farizejske postaje još jasniji, još hrabriji: "Znamo, da Bog ne sluša grješnika, nego onoga sluša, tko

se boji i poštuje Boga i vrši njegovu volju...Kad on ne bi bio od Boga, ne bi mogao učiniti ništa" (r.31.33).

Tako dolazi taj čovjek do uvjerenja, da je Isus svet i da je od Boga. Zasljepljenost farizejska njemu otvara oči. Otvorit će ih i nama klevete protivničke, nek smo samo čisti i hrabri, nek samo imamo oči da vide.

Molimo se u kolokviju, da se uvijek hrabro borimo protiv tame vjerske i moralne!

XXI.nedjelja po Duhovima

RASPRAVA O ČUDU,ŠTO GA JE ISUS UČINIO II

Iv 9,34-41

1.preludij: Farizeji izliječenoga slijepca bacaju napolje, t.j.iz dvorane, u kojoj se nalaze. On luta po predvorjima hrama, dok ne nadje Isusa. Pred njim pada ničice. Već se i neki farizeji stvorili na istom mjestu. Njih Isus oštro prekorava.

2.preludij: Isuse dragi, budi meni uvijek svijetlo života! Svaki kutić srca moga rasvijetli zrakama svojim!

I.- IZLIJEČENOGA SLIJEPCA BACAJU NAPOLJE.- Čovjek, koji je čudesno progledao, dokazuje farizejima, da je Isus od Boga. Oni to ne podnose. Bezobzirno bacaju čovjeka napolje, bacaju s njime njegove dokaze, nepobitne dokaze. Bacaju na neki način samoga Isusa, bacaju iz svoje duše svijetlo Isusovo, vole ostati u tami. Nažalost tako oni sami sebe bacaju u propast. Možda će ozdravljenika još isključiti iz zbornice.Odgovaralo bi to svakako njihovoj odluci da se izopći svaki, koji bi Isusa priznao za Mesiju. Nekako je onaj čovjek to priznao, priznavajući, da je od Boga Isus, koji je o sebi tvrdio da je obećani Mesija. I pogrde sipaju farizeji na jadnika, koji je progledao. "U grijesima si se rodio sav, pa ti da nas učiš!" (r.34). Vrijedjaju farizeji nevina čovjeka, spominju tobožnje grijehe njegovih roditelja kao uzrok njegove prijašnje sljepoće.

Sličnu sudbinu navješćuje Isus svima svojim učenicima, da će ih izopćiti i pogrditi i zabaciti njihovo ime kao zlo poradi Sina čovječjega (Lk 6,22;Iv 16,2). Prema savjetu Isusovu mi ćemo se tome radovati. Veselit ćemo se, što smo članovi divne, vječne Crkve Kristove, iz koje nas nitko ne može izbaciti. Isusove su ovo riječi: "Tko pobijedi, učinit ću, da on bude stup u hramu Boga mojega. I više ne će izići napolje" (Apk 3,12). Blago nama u kući Božjoj!

II.- ISUSOV RAZGOVOR S IZLIJEČENIM SLIJEPCEM.- Doznao je Isus, da su ga izbacili. Misli na njega. Želi mu dati svijetlo duhovno iza materijalnoga. Vidi za to zgodan čas.Zahvalnost prema Isusu, opravdano ogorčenje na farizeje dovest će izliječenoga slijepca medju Isusove učenike. Isus ga medjutim traži, a napokon i nadje. Usudjuje se staviti mu odlučno pi-

tanje: "Vjeruješ li ti u Sina čovječjega?" Za bivšega slijepca sada kuca odsudni čas. Ispružila se preda nj ruka Božja, da mu ponudi milost nad milostima. Hoće li on milost prihvatiti? Hvala Bogu, hoće. Samo još ne zna pravo, tko bi bio taj Sin čovječji. Isus ga pouči: "I vidio si ga i koji govori s tobom, onaj je." Nato čovjek pada ničice pred Isusa s riječima: "Vjerujem,Gospodine." Sv.Pavao bi primijetio: "Što je ludo pred svijetom, izabra Bog, da posrami mudre" (1K 1,27).

A kako se ja vladam u sličnim časovima, kad je dobrota Božja spremila sve, da me osvoji, a fali samo još moj pristanak? Onaj izliječeni slijepac, da je baš htio, mogao je još dvojiti, dvojiti ludo, ali ipak. Ne, on u vjeri i štovanju pada pred Isusa, na koga stražari vrebaju, da ga uhvate, svećenici misle samo, da bi ga pogubili,- klanja se onomu, radi koga može biti izopćen iz zbornice. Postao je junak.

A hoće li ostati junak? Ne znamo. Znamo, da i njega čeka još "sablazan" križa, čeka kušnja progona prvih kršćana, čeka problem za svakoga Židova tako mučan, kako je Isusa, ako je uistinu Mesija, mogao zabaciti narod izabrani. Bit će odmetnika, koji će otpasti, pošto su "bili jednom prosvijetljeni, i okusili dara nebeskoga...i čudesa budućega svijeta" (Hb 6,4s.). Jedamput pristati uz istinu nije dosta, valja joj ostati vjeran do konca. Strast, koja nam zatvara put do istine, kadra je takodjer skrenuti nas s puta istine. Da joj to nikada ne uspije, budimo strastveni ljubitelji istine i života po istini! Nek se na nama ispune riječi Sv.Pisma: "Staza je pravednika kao osvit; on sve većma svijetli do potpuna dana" (Priče 4,18).

III.- RAZGOVOR ISUSOV S FARIZEJIMA.- Motreći pred sobom bokca, kojemu je dao svijetlo tjelesno i duhovno, zamislio se Isus u ono teško pitanje, zašto neki vjeruju, a drugi ne. Uočio je smjesta glavni uzrok vjere: poniznost,- i glavni uzrok nevjerovanja: oholost. "Ja sam došao na sud na ovaj svijet, da vide, koji ne vide, i koji vide, da postanu slijepi." I nama koji vjerujemo, oholost u manjim stvarima zastire oči. Utvaramo si, da bolje vidimo nego naši duhovni poglavari. i postajemo slijepi. Čini nam se, da smo pametniji od iskusnih učitelja duhovnoga života, i lutamo u tami. Neko prokušano načelo o pravoj kreposti izgleda nam kao zastarjelo, a ne vidimo, kako nas u tome zavodi strast.

Zapravo ipak, barem maglovito, vidimo, da smo pod utjecajem strasti; savjest nam prigovara. Da nam ne prigovara, i da smo potpunoma slijepi, ne bismo ni griješili. Ako li glas savjesti silom gušimo i, premda ćoravi, gradimo se vele prosvijetljeni, grijeh naš ostaje i raste. Farizejima veli Isus: "Kad biste bili slijepi, ne biste imali grijeha; ali sad govorite: Vidimo! Vaš grijeh ostaje." Mi ponizno priznajmo Isusu slabost svojih očiju, da nam ih on iscijeli i prosvijetli! Slušajmo Isusa, koji nam govori: "Svjetujem te, da kupiš u mene zlata žeženoga u ognju, da se obogatiš...i masti, da pomažeš oči svoje, da vidiš" (Apk 3,18).

Našoj umišljenoj mudrosti savjest prigovara barem nekim nemirom, što ga u sebi ćutimo. Tinja nešto u nama kao vatra pod pepelom. Osjeća nekako duša, gdje bi se izliječila i

progledala, gdje bi se smirila. O, neki junački podje tamo, u svijetlo Božje!

U kolokviju razgovarajmo s Isusom, ne kao farizeji, nego kao onaj izliječeni slijepac, klanjajući mu se kao svijetlu naših duša!

Ponedjeljak iza XXI. nedjelje po Duhovima

ISUS - VRATA K OVCAMA

Iv 10,1s.7-10

1.preludij: Isus propovijeda u hramu jeruzalemskom. Gnjevnim okom šiba farizeje, protiv kojih je uperena njegova riječ. Njegov glas podrhtava takodjer od nježne ljubavi, koju on osjeća prema stadu Božjemu.

2.preludij: Neka nam Isus udijeli milost, da se vazda držimo onih, koji nam govore i koji nas vode u njegovo ime!

I.- SAMO ISUS DAJE VLAST PASTIRIMA STADA BOŽJEGA.- Isus je vrata k ovcama. Vlast nad ovcama dobiva se samo od njega. Od njega primio ju je sv.Petar, od njega ostali apostli i njihovi nasljednici. Naši duhovni poglavari, pastiri naših duša, zamjenici su Isusovi; zakoniti su pastiri, samo ako ih je Isus postavio za pastire. "Ako tko kroz mene udje, spasit će se, i ulazit će i izlazit će, i naći će pašu." Pastir naime, koji je po Isusu došao do stada, bit će siguran i bez straha, slobodno će se kretati medju svojim ovcama,imajući neosporivo pravo na njih. Pratit će ga blagoslov Božji, naći će sočnu pašu za svoje stado.

Ako smo mi sami pastiri duša, neka nam Isusove riječi okrijepe pouzdanje! Imamo pravo na stado Božje. Čega da se bojimo, zašto da dršćemo pred onima, koji sebi vlast nad ovcama Isusovim silom preotimaju? One su nama povjerene; koliko do nas stoji, ne smijemo ih ludo prepuštati drugima, koji će im naškoditi.

Ako li smo ovce Isusove, ili ukoliko smo mi sami ovce, uzdajmo se samo u one pastire, koji su nam dani od Krista! Samo će nam oni prema obećanju Isusovu naći pašu. Tko za Isusa ne zna, kakvu će nam hranu duhovnu on dati? Tko si samo utvara, da je poslan od Isusa, a nije, gdje će on dobiti milost, da s blagoslovom Božjim pase stado Božje? Zalutat ćemo s njime u pijesak pustinjski bez travke, bez kaplje vode. Samo Isus i njegovi pastiri vode nas na izvore žive vode.

II.- NEZVANI PASTIRI I NJIHOV POSAO.- Isus ih zove tatovima i razbojnicima. "Svi, koliko ih god dodje prije mene, tati su i razbojnici." Vidi se, kud to šiba. Jesu oni tati sada, dok Isus govori. Dakle su to veliki svecenici, farizeji i književnici. Mi ćemo pomisliti na sve one, koji nama hoće da budu samozvani duhovni vodje, pastiri duša. Jasno veli

Spasitelj, šta nam je očekivati od njih. Čuvajmo se! Stoka trpi bez svoje krivnje od vukova i razbojnika. Ne možemo mi kao ovce Kristove. Nitko nas ne može ukrasti, ako se sami ne predamo. Nitko nas ne može duhovno usmrtiti, ako sami dragovoljno ne pružamo svoga vrata.

Ako smo mi sami pastiri stada Isusova, nemojmo nasljedovati tatove i razbojnika, tražeći svoju korist na štetu ovaca, na štetu duša! Ako ih nasljedujemo, onda i mi ulazimo do ovaca, ne kroz vrata, ne u ime Isusovo, nego preko ograde kao pljačkaši. A hoćemo li tako daleko poći, da od nas pastira dodje ovčici Isusovoj smrt? Po sablazni, teškoj sablazni? Ne daj Bože! Kadgod se približimo stadu Božjemu, neka bude uvijek kroz vrata, po Isusu, u ime Isusovo, pružajući dušama samo zaštitu, pomoć, hranu, svojim radom, svojom riječju i primjerom!

III.- KAKO SE PREPOZNAJE RAZBOJNIK ILI NEZAKONITI PASTIR.- Isus o njemu kaže da ne ulazi u ovčinjak kroz vrata, nego s druge strane. To znači, da on ne ulazi kroz vrata- Isusa. Šulja se do ovaca bez ovlaštenja, kao oni krivi proroci, o kojima veli Gospod: "Nijesam poslao tih proroka, pa ipak trče. Nijesam govorio njima, pa ipak prorokuju" (Jr. 23,21). Krivih apostola Isus nije akreditirao. Akreditirao je Isus svoju Crkvu; koga Crkva šalje, on je nama učitelj vjere i ćudoredja. Što sigurnija i opsežnija je njegova misija, to mu se moramo većma povjeravati. Tko ima više sensum Ecclesiae, crkveni smisao, u koga više opažamo ono sentire cum Ecclesia, da osjeća s Crkvom, njega više slijedimo kao ovce Kristove! Što je tko bliži zamjeniku Kristovu na zemlji, to nam je bolji pastir. Tko nas od pećine Petrove odvraća, on sigurno ne ulazi u ovčinjak Kristov kroz vrata. Od njega bježimo! Krist nama mora biti sve. Pitanje je samo, tko ga na zemlji zamjenjuje, tko je meni u mojim prilikama njegov zamjenik, To ću istražiti, prije nego li se komu predam, da me vodi.

Isus kaže, da nezvanih pastira, koji su prije njega došli, ovce nisu slušale. Tako obično biva. Kad ovcu zove tudjin, ona digne glavu i - pobjegne. Ako smo mi prave ovce Kristove, i nama će glas tudjinčev biti tudj. Pred njim hvatat će nas strah, obuzeti osjećaj nesigurnosti; bježat ćemo od njega. Blago nama, ako biva uvijek tako! A zašto katkada nije tako? To je zato, što Isusa ne slušamo, pa nam njegov glas postaje tudj, te letimo za bilo kim. Ili nas tudjin nečim mami, a nismo dosta jaki, da slijedimo svoj zdravi nagon, koji nas vodi k Isusu, odvraća od njegovih protivnika. Sluti ovca, da onaj, koji ulazi u ovčinjak preko ograde, ne dolazi s dobrom nakanom. Kako žalosno, ako mi toga osjećaja nemamo!

Dolazi nam netko, nema na sebi ništa Isusovo, a mi ne bježimo od njega, slušamo ga. U manjim stvarima, u manjoj mjeri može i nama vrijediti Isusov ukor: "Ja dodjoh u ime Oca svoga, i ne primate me, ako drugi dodje u svoje ime, njega ćete primiti" (Iv 5,43). Budimo sasma Isusovi! Ne primajmo kao pastira svoje duše onoga, koji nam nije poslan od Isusa, nego ham se on sam nameće u svoje ili ne znam čije ime! Uz Isusa dionici smo dobara neizmjernih. Šta će nam dati, tko ne prima od Isusa?

U kolokviju molimo Isusa, ako smo pastiri njegova sta-

da, da nam udijeli milost neustrašivosti pred vukovima i razbojnicima, - ukoliko smo njegove ovce, milost, da spoznamo i slijedimo svoje prave pastire!

Utorak iza XXI.nedjelje po Duhovima

ISUS - DOBRI PASTIR

Iv 10,1-21

1.preludij: Stvorimo sebi u mašti koju lijepu sliku Isusa kao dobroga pastira, ili gledajmo ga u hramu jeruzalemskome pred mnoštvom naroda! Narod se dijeli. "Mnogi su od njih govorili: Djavla ima i luduje, što ga slušate? Drugi su govorili: Ove riječi nisu bjesomučnoga; zar može djavao otvarati oči slijepima?"

2.preludij: Molitva Isusu: "Inter oves locum praesta"; "Daj mi mjesto s ovcam svojim!"

I.- ISUS SVOJE OVCE HRANI.- Izliječivši slijepca Isus se očitovao kao onaj, koji daje svijetlo, - u priči o dobrom pastiru on se objavljuje kao onaj, koji daje život. U istoj priči on nastupa protiv farizeja, koji nisu dobri pastiri,nego su loši i sebični najamnici. Isus naprotiv lijepo vodi svoje ovce. Kamo? Na bujne pašnjake, na izvore žive vode. On poznaje svoje stado, poznaje svaku pojedinu ovcu, znade joj ime, zove ju po imenu svojim milim, nježnim glasom. Za svaku se brine, kao da mu je jedina. "Ja sam došao, da imadu život, i da ga imadu izobila." Isus nam daje život vječni, život duše nadnaravni, život posvetne milosti na ovom svijetu, a na drugom vječno blaženstvo u gledanju Boga. To je ono, čega je duša najviše gladna i žedna. Kad se ona nahrani tamo, kamo ju Isus vodi, ona je sretna i mirna, sposobna da i tijelu pribavi sve potrebno. Isus kao dobri pastir širi i materijalno blagostanje po svijetu. Širi ga kao nagradu i dodatak ljudima, koji najprije traže kraljevstvo Božje. Taj je dodatak Božji vredniji od svega, što mogu ljudi stvoriti svojim rukama i strojevima.

Isus vidi, kako su nesretni svi, koji još nisu ovce njegova ovčinjaka. On ih žali; želi i njih usrećiti vremenito i vječno: "I druge ovce imam, koje nisu iz ovoga ovčinjaka; i one mi valja dovesti, i čut će glas moj; i bit će jedno stado i jedan pastir" (r.16). Žalimo i mi sve te nevoljnike, čeznimo za tim, da im dadnemo od obilja, što ga imamo po Kristu!

II.- ISUS SVOJE OVCE BRANI.- Na ovom svijetu ovce Isusove nisu bez opasnosti. Istina je, o njihovoj slobodnoj volji ovisi, hoće li u opasnosti propasti ili ne. Ne će propasti, ako se drže svog dobrog pastira, Isusa. Opasnost im prijeti od nehajnih, sebičnih najamnika, najveća opasnost od vukova, od tatova i razbojnika. "Najamnik i koji nije pastir, kome nisu ovce njegove, vidi vuka gdje ide i ostavlja ovce i bježi; i vuk grabi ih i razgoni." Isus ne mari za svoj život, kad valja

braniti, spasavati ovce, kao nekada u svojoj mladosti kralj David, koji se hvalio pred kraljem Saulom: "Sluga je tvoj čuvao ovce ocu svojemu. Pa kad bi došao lav ili medvjed i sebi odnio ovcu iz stada, potrčao bih ja za njim, udario bih ga i oteo bih mu je iz čeljusti. I ako bi skočio na me,uhvatio bih ga za grivu i ubio bih ga" (1Sm 17,34s.).

Obični pastiri mogu nastradati u borbi s divljim zvjerima. Ako je Isus naš dobri pastir umro za nas, svoje ovce, nije on nastradao protiv svoje volje; slobodnom je voljom položio za nas svoj život, da nam tako dokaže svoju ljubav. Otac mu je zapovjedio, da za nas umre; Isus sluša svoga Oca s velikom ljubavlju prema nama. Zato je on predmet posebne ljubavi Očeve. A mi, razmatrajući o tome, napunimo se neograničenim pouzdanjem prema svojemu dobromu Pastiru! On nas brani posebnom svojom Providnošću, i u opasnostima, kojih mi ne vidimo. Brani nas svojim intervencijama u prilog sv.Crkvi. Bjesne doduše oluje, zavijaju vukovi, ništa nam se kao ovcama Kristovim ne treba bojati, dok nas brani naš dobri Pastir. "Gospod je pastir moj, ništa mi ne će nedostajati... Da podjem i tamnom gudurom, ne ću se bojati zla, jer si ti sa mnom. Štap tvoj i palica tvoja, oni su, koji me tješe" (Ps 23,1.4).

<u>III.- KAKOVE MORAJU BITI OVCE ISUSOVE.</u>- U svojem interesu moraju ovce poznavati pastira i glas njegov. Kako će se inače držati njega, svog jedinog Spasitelja? A kako će poznavati njegov glas, ako se ne drže njega, ako stalno ne borave uz njega? Neka im bude glas Isusov tako poznat, da ga prepoznaju i onda, kad navale razbojnici i stane vika i galama, - da ga prepoznaju, kad zahuči oluja i počnu sijevati munje, začuju se gromovi! Onda će biti najpotrebnije, da se prepozna spasonosni glas dobroga Pastira. Glas Isusov bit će nam uvijek poznat, ako ga mnogo slušamo, slušamo njegove propovijedi, zabilježene u sv.evandjelju, razmatramo mnogo o njegovim riječima, ljubimo njegovu riječ. Simpatičan nam mora biti glas Isusov. Bit će nam simpatičan, ako ga vazda rado slijedimo. Kako ne bi, kad nas njegov glas samo spasava, samo vodi do svakoga dobra!

Čuje se on u našim srcima; što ga spremnije slijedimo, a glas svojih strasti utišavamo, to će nam Isusov glas postajati sve poznatiji i miliji. Ako Isusova nadahnuća zanemarujemo, onda njihov glas u našim srcima slabi, a jača glas naših zlih nagnuća. Čuvajmo se! Čuje se glas Isusov u riječi sv.Crkve, naših crkvenih poglavara i vodja. Kako su strašno zalutali mnogi, strašno nastradali, utvarajući sebi, da je njihova riječ, ohola i prkosna, glas Isusov, a da nije glas Isusov riječ onih, koje nam je Isus dao kao pastire, svoje zamjenike. Njima je on dao nešto od svoga nepogrješivoga vodstva, nama nije. Glas Isusov, ako hoće da nas spasi, mora biti nepogrješiv; tamo i tako ga slušajmo, gdje se sluša nepogrješivo, u ovčinjaku Isusovu, u njegovoj nepogrješivoj Crkvi!

U kolokviju razgovarajmo s Isusom, dobrim Pastirom! Pokažimo mu zahvalnost, otkrijmo mu svoje bojazni, da nas smiri! Odlučimo, da ćemo samo njega slijediti uvijek!

ISUS SE SPREMA NA NOVO POLJE RADA U PEREJI

Lk 9,57-10,16

1.preludij: Iza blagdana sjenica, dakle od listopada pa gotovo sve do svoje muke boravio je Isus većinom preko dana u pokrajini, koja se zvala Pereja. Pereju je on evangelizirao zadnje po godine svoga života. Bio je to nov teren, valjalo ga je najprije pripraviti. Isus dakle šalje pred sobom 72 učenika, i to po dva i dva u svaki grad i mjesto, kuda je imao sam doći. Odakle ih je poslao? Svidja se mišljenje onih, koji drže, da je Isus došao iz Galileje do južnoga kraja Genezaretskoga jezera, prešao Jordan i odanle poslao učenike. Tu sebi predočimo Isusa, možda u blizini sjajnog poganskog grada Gadare, na kojoj uzvisini, odakle se pruža lijep vidik po jezeru i njegovoj zapadnoj obali! Isus se oprašta od svoga jezera, ali kako tužno! Zatim se okreće prema novomu polju rada, upućuje učenike, koje šalje pred sobom. Iz broja tih učenika ne trebamo isključiti apostole. Osim njih ima tu mnogo drugih, možda sv.Matija, koji će kasnije biti ubrojen medju apostole, možda Kleofa i njegov plačidrug, koje će uskrsnuli Spasitelj utješiti na putu u Emaus.

2.preludij: Molimo za milost, da budemo revni apostoli Isusovi, vjerni njegovi učenici!

I.- OPROŠTAJ OD GALILEJE.- Isus gleda Genezaretsko jezero, gleda lijepe gradove po njegovoj obali, gleda napose svoje gradove, gdje je on najviše boravio i propovijedao,najviše čudesa činio, a da se ti gradovi ipak nisu okoristili izvanrednom milošću. Potresan je Isusov oproštaj, prizor sličan onomu, gdje Isus plače nad Jeruzalemom. "Jao tebi, Korozaine! Jao tebi, Betsaido! Jer da su se u Tiru i Sidonu dogodila čudesa, što su se dogodila u vama, davno bi u kostrijeti i pepelu sjedeći činili pokoru. Ali Tiru i Sidonu bit će lakše na sudu nego vama. I ti, Kafarnaume, zar ćeš se dići do nebesa? Do pakla će te oboriti."

Kako malo vrijede pred Bogom veze, i veze s Isusom, koje nisu duhovne! Je li Isusova Galileja bila ikada kršćanska? Iza pada Jeruzalema postala je središte židovstva, na obali Isusova jezera, u Tiberijadi, cvjetala je škola židovskih zakonoznanaca. Svojski se trsimo, da budemo Isusovi duhovni rodjaci, kao vjerni učenici njemu braća! To jedino vrijedi! Inače badava sve druge povlastice, i u sv.Crkvi, badava i ponudjene milosti, ako s njima ne suradjujemo! Ne će nas spasiti ni zvanje svećeničko ni redovničko, ako ne živimo prema svojemu zvanju.

II.- ŠTO IZISKUJE ISUS OD SVOJIH UČENIKA.- Oprostivši se tako bolno od svoje Galileje, Isus se okreće prema novomu polju rada. Najprije bira sedamdeset i dva učenika i šalje ih "po dva i dva pred sobom u svaki grad i mjesto, kuda je imao sam doći." Daje im upute za apostolski rad. Prije tih uputa zabilježio je sv.Luka neke zahtjeve, koje Isus stavlja onima, koji ga žele slijediti na poseban način. O tim zahtjevima najprije razmatrajmo!

"Kad su išli putem, reče mu netko: Gospodine, idem za

tobom, kud god podješ. Reče mu Isus: Lisice imaju jame i ptice nebeske gnijezda, a Sin čovječji nema gdje da nasloni glavu. Drugomu reče: Ajde za mnom. On reče: Gospodine, dopusti mi da idem najprije da ukopam svoga oca. Isus mu reče: Pusti neka mrtvi ukopavaju mrtve svoje, a ti podji te navješćuj kraljevstvo Božje. A drugi reče: Ja idem za tobom, Gospodine, ali dopusti mi najprije da se oprostim sa domaćima svojim. Isus mu odgovori: Nitko koji stavi svoju ruku na plug pa se obzire natrag, nije prikladan za kraljevstvo Božje."

Apostol mora biti siromašan sa siromašnim Isusom. Bog se doduše brine za svoje radnike, ali oni moraju biti spremni da trpe oskudicu, žrtvujući se za duše. Pogled na siromašnoga Isusa bit će im utjeha i okrepa. Radnik Božji ostavlja svoje najbliže rodjake, da se sav posveti radu u vinogradu Gospodnjem. Teška je to žrtva za njega i za njegove, ali će je Bog sjajno nagraditi. Ako rodjaci apostolovi teže samo za svjetskim i grješnim nasladama, oni su mrtvi pred Bogom, mrtvi redom jedan drugoga pokopavaju. Nema apostol vremena da se njima bavi. Ako li oni živu životom milosti Božje i rado svoga sina, brata, daju Bogu, on će svojoj obitelji biti najveći blagoslov Božji i ljubit će je čistijom i jačom ljubavi, dok kao apostol požrtvovno slijedi Isusa.

III.- ISUS ŠALJE 72 UČENIKA.- Kako su ona tri kandidata apostolskoga zvanja reagirala na Isusove ozbiljne i stroge uvjete, to u evandjelju nije zabilježeno. Ipak vidimo, da je oko Isusa plamsao plamen naljepšeg oduševljenja. U proljeće prije Vazma slao je Isus dvanaest apostola, sada na jesen šalje sedamdeset i dva učenika. A medjutim su mnogi drugi Isusa ostavili, neprijatelji mu već rade o glavi, on sam navješćuje svoju muku, traži od svojih učenika, da nose za njim svaki svoj križ: sve to čiste i svete duše samo još jače tjera za Isusom.

Govor, što ga je Spasitelj održao učenicima prije njihova odlaska, gotovo je isti kao govor održan dvanaestorici apostola. O tome smo već razmatrali. Sjetimo se samo, kako Isus svojim glasnicima preporučuje molitvu apostolsku, mir i pouzdanje u progonima, siromaštvo, nesebičnost, kako uzvisuje njihovo apostolsko dostojanstvo! Ako nas svijet prezire, ne će da sluša, ostanimo mirni! Samo neka naš mir ne bude lijenost i nehaj! Neka ne vrijede o nama riječi sv.Grgura Vel.: "Evo svijet je pun svećenika, ali u žetvi Božjoj vidi se malo radnika, jer smo doduše primili svećeničku službu, no rad, što ga služba traži, ne izvršujemo " (PL 76, 1139).

Kolokvij s Isusom pun žara apostolskoga!

POVRATAK RAZASLANIH UČENIKA

Lk 10,17-24

1.preludij: Dok 72 učenika propovijedaju po gradovima i selima i pripravljaju dolazak Isusu, on ih čeka. Odredio im je vrijeme i mjesto, gdje će se opet sastati. Evo ih, napokon stizavaju jedni za drugima. Isus se s njima povlači u samoću, možda na koji brežuljak, odakle leti pogled u daljinu, koja čovjeka zove, zove glasnike evandjelja. Isus šutke sluša svoje učenike, zadihane više od zanosa nego od puta. Pričaju oni jedan za drugim i jedan preko drugoga, a Spasitelju sijevaju oči od miline.

2.preludij: Neka na Isus udijeli milost prave radosti i milost, da svojom poniznošću postignemo duboku spoznaju njega i njegove svete nauke!

I.- RADOST UČENIKA ISUSOVIH.- Raduju se učenici, što su im djavli bili podložni. Šaljući ih na put, dao im je Isus vlast liječiti bolesnike. Liječili su oni i najveće nevoljnike, ljude opsjednute; što im je to polazilo za rukom, tomu se raduju. Ima li u njihovij radosti nešto taštine? Nekima se tako čini, pa stoga misle, da je Isus poklopio taštinu svojih učenika, spominjući im sotonu, koji se svojom ohološću strovalio u pakao. Ali drugo je sotonska oholost, drugo taština inače dobrih Isusovih miljenika. Ukoliko je njihova radost bila možda samodopadna, ne ćemo ju nasljedovati. U svojim uspjesima radovat ćemo se slavi Božjoj i koristi neumrlih duša. Časti, koja kod toga na nas pada, bojat ćemo se kao ljutog neprijatelja, da se na nama ne bi obistinile Isusove riječi o farizejima licjemjerima: "Zaista vam kažem: primili su plaću svoju." Za nešto malo opojnoga dima, što ga stvaraju riječi ulizica, a brzo ogruje zavist nenavidnika, proigrali su oni divnu nagradu Božju.

Lijepo opominje Isus svoje učenike: "Ali se ne radujte tomu, što vam se dusi pokoravaju, nego se radujte, što su imena vaša zabilježena na nebesima!" Smijemo se radovati vlastitoj koristi. Radujmo se samo onoj, koja nam je prava korist, duhovna, vječna! Ako su naša imena zabilježena na nebesima, ako smo gradjani nebeskoga Jeruzalema te imamo u milosti posvetnoj zalog vječnoga spasenja, tomu se moramo veseliti. Ako to nemamo, šta nam sve drugo koristi? Ako imamo to, zar nije sve drugo pored toga kao smeće? Neka nam ne budu kao djeci djetinjarije predmet radosti! Evo, Isus daje nam primjer najljepše radosti! Odmah će se sada on obradovati, što se Bog objavio njegovim učenicima. To je divna radost, apostolska radost! Ako ona cvate u našim dušama, bit će Bogu izvanredno mila, nama izvor utjehe božanske na ovom svijetu i vječne nagrade na nebu.

II.- APOSTOLI POD POSEBNOM ZAŠTITOM BOŽJOM.- Isus reče učenicima još i ovo: "Vidio sam sotonu gdje spade s neba kao munja. Eto vam dadoh vlast da gazite zmije i skorpijone i svaku neprijateljsku silu, i ništa vam ne će nauditi." Ovim riječima tumači se činjenica, zašto se djavli pokoravaju pred imenom Isusovim. Nastupom je Spasiteljevim sotona poražen, tako

reći s neba bačen, on, inače knez i bog ovoga svijeta. "Zato veselite se nebesa i vi, koji stanujete na njima!" (Apk 12,12). Radujmo se i mi, jer, dok smo Isusovi, duhom stanujemo na nebu, ne može nama sotona ništa!

Djavli su prave zmije, pravi skorpijoni. Čim samo nanjušimo njihovu blizinu, mora nam se zgaditi, moramo se prestrašiti. To je sila neprijateljska u potpunom smislu riječi; nema s njome pregovaranja. Moramo ju gaziti; Isus nam jamči, da ćemo ju i zgaziti. To ne znači, da ne ćemo od nje trpjeti; možda će nas ona usmrtiti kao mučenike Kristove, no baš svojim mučeništvom najsigurnije ćemo satrti glavu sotoni i najviše koristiti duši svojoj, Crkvi svetoj, a i grješnomu svijetu, kojega muče djavli baš kao skorpijoni prema Apokalipsi, gdje čitamo: "I njihovo mučenje bijaše kao mučenje skorpijona, kad ubode čovjeka. I u one dane tražit će ljudi smrt i ne će je naći" (9,5s.). Samo gazimo tu paklenu gamad!

III.- SPOZNAJA BOGA I ISUSA SINA BOŽJEGA.- Gledajući Isus vjeru svojih učenika i sjećajući se nevjerja farizeja i velikih svećenika, zanio se on u ovu divnu molitvu: "Slavim te, Oče, Gospodine neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i razumnih, a objavio malenima. Da, Oče, jer je tako bila volja tvoja. Sve je meni predao Otac moj. I nitko ne zna, tko je Sin, do Oca, ni tko je Otac, do Sina, i kome Sin hoće da objavi." Budimo i mi uvijek maleni, ponizni, da u nama poraste spoznaja Boga i spoznaja Isusa! Cijenimo visoko spoznaju svojega Spasitelja, koji je svojim učenicima dodao još ovo: "Blago očima, koje vide, što vi vidite! Jer vam kažem, da mnogi proroci i kraljevi htjedoše vidjeti, što vi vidite, i ne vidješe, i čuti, što vi čujete, i ne čuše."

A kako ćemo spoznati Isusa, kad ga jedini Otac poznaje? Spoznat ćemo ga i mi, ako nas Otac svojom milošću povuče k Isusu (Iv6,44). Riječi su to Isusove: "Nitko ne može doći k meni, ako mu nije dano od Oca" (Iv 6,65). Sv.Petru objavio je Otac svojega Sina; objavit će ga i nama, ako njegovoj objavi ne stavljamo zapreka. "Svaki, koji je čuo od Oca i naučio, dolazi k meni", veli opet Isus (Iv 6,45). Ali opet ni Oca ne možemo spoznati bez objave Isusove, bez unutarnjega rasvjetljenja, što nam ga donosi Isus: "Znamo, da je Sin Božji došao i dao nam pamet, da poznamo Istinitoga (Boga)" (1Iv 5,20). Dakle najprije k Isusu, svijetlu svijeta, po Isusu k Ocu, a od Oca opet k Isusu, do intimnoga sjedinjenja s osobama presv. Trojstva!

Kolokvij s Isusom, svijetlom i radošću naših duša!

O LJUBAVI PREMA BOGU I BLIŽNJEMU

Lk 10,25-29

1.preludij: Blizu je blagdan posvećenja hrama. Isus se nalazi tamo preko Jordana, ali za blagdan želi doći u sveti grad. Prelazi dakle rijeku, dolazi najprije u Jerihon. Od Jerihona do Jeruzalema ima još 35km, a valja se popeti preko 1000m visoko. Isus polako uzlazi u društvu svojih učenika i drugih hodočasnika. Možda se zaustavlja kod gostionice, koja se sada zove Han el-Hatrur (gostionica tatova) ili Gostionica dobroga Samaritanca. Diže se nasred puta izmedju Jerihona i Jeruzalema. Ima tu dobre vode, premda je okolica jako pusta. U prosincu smo; vrijeme je svježe i kišovito, što ipak ne muti veselja hodočasnicima. Pred gostionicom ili u njoj - takovu si sliku možemo stvoriti - brzo se oni okupljaju oko Isusa. Iz njihove sredine ustaje neki zakonoznanac, da Isusa kuša. Izmedju njega i Spasitelja razvija se razgovor; drugi slušaju sa zanimanjem.

2.preludij: Nek probudi Isus u meni veliku brigu za moj vječni spas, nek raspali u meni žarku ljubav prema Bogu i bližnjemu!

I.- "ŠTA MI VALJA ČINITI,DA DOBIJEM ŽIVOT VJEČNI"?- Tako pita književnik Isusa, kušajući ga. Mi ga tako pitajmo često u čistoj i ozbiljnoj želji, da sebi osiguramo život vječni! Šta je život na zemlji prema životu vječnomu? Kao kap prema nepreglednomu oceanu, i još manje. Vječna sreća, to mora biti naša prva briga. "Što koristi čovjeku, ako cijeli svijet dobije, a dušu svoju izgubi?" (Mt 16,26). No sreća vječna ne će nam doći sama od sebe. Pametno pita onaj književnik: "Šta mi valja činiti?" Svakako moramo nešto učiniti, da se spasemo; sam Bog ne će nas spasiti bez naše suradnje. Rad je potreban, čuvstva i riječi nisu dosta. Strogo nas Isus opominje: "Ne će svaki, koji mi govori: Gospodine, Gospodine, ući u kraljevstvo nebesko, nego onaj, koji čini volju Oca mojega, koji je na nebesima" (Mt 7,21).

Stoga pitajmo kao onaj zakonoznanac, s čistijom nakanom nego on, ali ipak pitajmo, šta je volja Božja, koju moramo činiti, da udjemo u kraljevstvo nebesko! Kad se radi o putu u nebo, samo pitajmo što više, pitajmo svaki čas, da spriječimo svako i najmanje lutanje! Mame nas strasti na stramputice,vuče nas k sebi grješni svijet, vara nas nečastivi; gdje ima toliko zavodnika, zar nije lako zalutati? Pitajmo dakle! Isusa u molitvi! "Gospodine, šta hoćeš da učinim?" Čitajmo i slušajmo riječ Božju, da jasno spoznamo, šta nam je činiti! Prema nadahnućima Duha Svetoga ispravljajmo svoja kriva mišljenja, dajmo pravi smjer svojemu životu, točno prema nebu, u život vječni!

II.-LJUBAV PREMA BOGU VODI NAS U NEBO.- Isus hoće,da onaj zakonoznanac sam sebi nadje odgovor na svoje pitanje. Zato mu odvrati: "Što je pisano u zakonu? Kako čitaš?" I zakonoznanac se odmah sjeti najveće zapovijedi Božje. Kao vjeran Židov on ju je dva put dnevno spominjao u takozvanoj molitvi Šemà; u svojim filakterijima, zapisima, nosio je tu za-

povijed zabilježenu na lijevoj ruci i na čelu, dok se molio; u zbornici je svake subote skupa s drugima najprije glasno recitirao tu Božju zapovijed. Zna je točno zakonoznanac; smjesta je on iznosi Isusu: "Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim i svom dušom svojom, svom snagom svojom i svom misli svojom!" Već u Starom Zavjetu nije Bog tražio ništa više od svojih vjernika nego da njega ljube.

Zar se ne ćemo zastidjeti, mi učenici Isusovi, kad čujemo, koliko se već prije Isusa danomice naglašivala ljubav prema Bogu? Kako često mislimo mi o njoj? Možemo li reći, da barem sada u Novom Zavjetu zaista ljubimo Boga svim srcem i svom dušom svojom? Ipak nam tako naredjuje zakon Božji. Kakovo razočaranje, kad vidimo, kako svijet malo mari za Boga! Ljudski obzir, materijalni probitak, trenutačna naslada mami nam dušu, i njezine moralne snage ginu, a morala bi ih tjerati ljubav prema Bogu. Već se dvije hiljade godina razvija mistično tijelo Isusovo; kako se u meni, koji živim u tom tijelu, razvija ljubav prema Bogu? Da li barem ako sam svećenik ili redovnik, ljubim Boga svim srcem, svom dušom, svom snagom svojom? Razmišljajmo o tome, stvarajmo jake odluke!

III.- I BLIŽNJEGA MORAMO LJUBITI.DA DOBIJEMO ŽIVOT VJEČNI.- Ljubavi prema Bogu dodao je onaj književnik još ljubav prema bližnjemu. I o njoj je čitao u St.Z.: "Ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe!" (Lv 19,18). Nažalost su Židovi u Isusovo vrijeme samo svoga sunarodnjaka smatrali svojim bližnjim. A Sv.Pismo tražilo je ljubav takodjer prema strancu: "Ako stranac boravi u zemlji kod vas, ne smijete ga ugnjetavati. Kao domaći iz vlastite sredine vaše neka vam bude stranac, koji živi kod vas! Ljubite ga kao sebe sama!" (Lv 19,34;isp.Dt 10,19). I ovaj su propis Židovi krivo tumačili samo o došljaku, koji se posve požidovio.

Isus će svojom pričom o milosrdnom Samaratincu protumačiti književniku, koga ima smatrati svojim bližnjim. Sjetimo se sada još izreke Isusove iz kasnijega vremena, da o dvjema zapovijedima o ljubavi prema Bogu i prema bližnjemu visi sav zakon i proroci! (Mt 22,40). I o zapovijedi, koja se tiče bližnjega! Ljubav prema svim ljudima bez razlike narodnosti i vjere, ljubav prema samim neprijateljima značajno je kršćanska ljubav. Njome je Isus revolucionirao svijet. Preobrazimo se mi njome sve više i više! Samo ljubeći ostajemo u Bogu, a Bog ostaje u nama (1Iv 4,16).

Molimo se Isusu u kolekviju, da u nama usavrši ljubav i tako nam pribavi život vječni!

PRIČA O MILOSRDNOM SAMARITANCU

Lk 10,30-37

1.preludij: Zakonoznanac, koji je pred Isusom iznio zapovijed o ljubavi prema Bogu i bližnjemu, zanima se dalje, tko je naš bližnji. To mu Isus tumači divnom pričom o milosrdnom Samaritancu. Pozornica je priči cesta, što silazi iz Jeruzalema u Jerihon, gdje se Isus baš nalazi, u divljoj pustinji judejskoj s brežuljcima, klisurama, gudurama sive ili žućkaste boje. Mjestimice postaje boja živo crvena;zato,čini se, zvao se prolaz od Jerihona do Jeruzalema već u St.Z.crveni uspon. Sv.Jeronim izvodi ime na svoj način od krvi, što su je tuda razbojničke ruke prolijevale.- U toj pustari pokraj puta predočimo sebi putnika gdje leži opljačkan i napola mrtav! Nad njim se sagiba Samaritanac, ulijeva mu u rane vina i ulja. U daljini vide se svećenik i levit; oni su jedan za drugim prolazili, a da se nevoljniku nisu smilovali.

2.preludij: Isprosimo sebi milost sveopće ljubavi, takodjer ljubavi prema neprijateljima!

I.- OPLJAČKANI I IZRANJENI PUTNIK.- "Neki je čovjek silazio iz Jeruzalema u Jerihon i pade medju razbojnike,koji ga opljeniše i izraniše, pa otidjoše ostavivši ga napola mrtva." Sličnih putnika ima mnogo uz naše životne putove, ne samo putove samotne, nego takodjer uz putove vrlo prometne.Svaki čas pruža nam se prilika, da vidamo rane, čistimo ih vinom pravde, blažimo uljem ljubavi. Imamo mnogo prigoda da činimo tjelesna i duhovna djela milosrdja. Daje nam ih Bog, da nasljedjujemo njegovo božansko milosrdje.

Sjetimo se, koliko smo već bijednika susretali u svom životu! Kakovi smo bili prema njima? Kao učenici Isusovi morali smo imati smisla za tudje boli, morali smo osjećati živu potrebu, da nevoljniku pomognemo. Sv.Ivan apostol tvrdi, da smo dužni po primjeru Isusovu položiti život za braću(1Iv 3,16). Ako nam je život odviše drag, barem drugo,što možemo dati, nemojmo odbiti bratu u potrebi!"Tko ima blago svijeta i vidi brata svoga u nevolji i zatvori mu srce svoje, kako ostaje ljubav Božja u njemu?" (1Iv 3,17). Još više nego bijede tjelesne ima u svijetu bijede moralne. Gdje su nam oči, ako ne vidimo mase ljudi moralno opljačkanih, golih golcatih, koji k tome još krvare iz stotinu moralnih rana? Imamo li za njih srce? ruku, koja će ih podići? koju dobru riječ ili barem molitvu, da im se smiluje Bog?

II.- SVEĆENIK I LEVIT.- "Slučajno je onim putem silazio neki svećenik, i vidjevši ga,prodje mimo. Tako i levit,kad dodje na mjesto te ga pogleda, prodje mimo." Ne mare za ranjenika, premda je to čovjek iste narodnosti, iste vjere. Svojemu čovjeku bili su više dužni iskazati ljubav. Tako i nas opominje sv.Pavao: "Činimo dobro svima, a osobito onima koji su iste vjere!" (G 6,10). Nemojmo se stidjeti ljubavi prema svojoj braći u Kristu!Iako je plemenita ljubav prema drugima, uzvišenija je medjusobna ljubav braće po Kristu, koje život nadnaravni združuje u obitelj svetu Oca nebeskoga. I sve dru-

ge tako ljubimo, da ih učinimo braćom, jer ćemo se samo tako ljubiti na vijeke!

Onaj svećenik i onaj levit možda su se putom molili, pobožno su možda uzdahnuli, opazivši ranjenika kraj puta. Ali šta vrijedi molitva bez djelotvorne ljubavi? Religioznost bez milosrdja, nesmisao! Čujmo samo sv. Jakova: "Pobožnost čista i neokaljana pred Bogom i Ocem jest ova: zauzeti se za sirote i udovice u njihovoj nevolji i držati sebe neokaljanim od svijeta" (1,27).

Onaj svećenik i onaj levit bili su službenici oltara, čuvari Božjega zakona, zastupnici milosrdnog Boga. I baš su oni tako tvrda srca! Vide nevolju, golotinju i krv, čuju tihe uzdisaje, gledaju zdvojni pogled onoga nesretnika i idu ravnodušno dalje, a da ne pomisle, koliko škode stvari Božjoj. Što smo više Božji, to moramo biti više milosrdni. Čovjek Božji bez srca nije čovjek Božji.

III.- SAMARITANAC.- "A neki Samarjanin putujući dodje do njega, i vidjevši ga, sažali mu se. I pristupivši zavi mu rane zalivši ih uljem i vinom. I posadi ga na svoju magaricu, dovede ga u gostionicu i pobrinu se za njega. Sutradan izvadi dva dinara, dade krčmaru i reče: Pobrini se za njega, a ako što više potrošiš, ja ću ti platiti, kad se vratim." Divne li slike uzornoga milosrdja! Ne pita Samaritanac, koje je narodnosti onaj ranjenik. Makar bio član naroda neprijateljskoga, on će mu ipak pomoći. Ne pita se on, zašto se nisu smilovali jadniku ljudi njegovi, svećenik i levit. Kao da je našao blago zakopano, tako se on vlada, čim je našao prigodu za djelo milosrdja. Čini sve, što može, žrtvuje se što više. Mjesto da jaši, ide pješke, strpljivo drži ranjenika, da se ne sklizne s magarice. U krčmi prenoćuje možda samo radi onog nevoljnika. Za njega troši novac, ne posudjuje, nego daje. Postao je za sva vremena uzor sveopće, djelotvorne kršćanske ljubavi.

Svršivši svoj govor veli Isus zakonoznancu i svakomu od nas: "Idi, i ti čini tako!" Isus nam preporučuje ljubav prema neprijatelju. Time on ne kaže, da ne moramo ljubiti više one, s kojima živimo u istoj zajednici Božjoj. Ne kaže, da moramo u neprijatelju ljubiti njegovu opačinu, ili da ne smijemo opačini učiniti kraj. Više nego neprijatelja moramo ljubiti Boga, revnovati za stvar Božju. Ali za stvar Božju sigurno ćemo postići izvanredno mnogo, ako prema čovjeku bilo komu ne zanemarimo nijedno djelo milosrdja, ni tjelesno ni duhovno.

U kolokviju uvjeravajmo Isusa, da njegov zakon ljubavi shvaćamo i da ćemo ga izvršiti!

ISUS KOD MARTE I MARIJE

Lk 10,38-40

1.preludij: Iza razgovora sa zakonoznancem i priče o milosrdnom Samaritancu Isus se penje dalje prema Jeruzalemu, već se doskora penje uz obronke Maslinske gore. Njegovi suputnici lete u svetom zanosu u grad svoga čeznuća. Isus se zaustavlja u Betaniji, gdje želi posjetiti svoje prijatelje. Pošto mu se oko izmorilo na putu kroz pustoš, sad mu se odmara na vinogradima, gustim gajevima pitomih i divljih maslina, mirta, palma, smokava. Svraća se Isus u kuću imućne, činiše se, domaćice Marte. Nije ona udata; jer da ima muža, on bi goste primao. Ima Marta mladju sestru Mariju i mladjeg brata Lazara. Kako Isus ne dolazi sam, kuća je za čas puna gostiju. Marta ima mnogo posla. Gledajmo Isusa gdje se odmara od teškoga puta, gledajmo Mariju gdje sjedi uz njegove noge i sluša, sluša!

2.preludij: Daj, Isuse, da te tako slušamo i mi!

I.-ŠTA GOVORI ISUS U TUDJOJ KUĆI.- "Kad su putovali, i on udje u jedno selo, neka žena, po imenu Marta, primi ga u svoju kuću." U kući Isus odgovara na pitanja, mora govoriti. Govori o Bogu. O čemu bi inače govorio on, obećani Mesija, Sin Božji? Ako sam se i ja Bogu posvetio kao svećenik ili redovnik, o čemu raspravljam u društvu svjetovnjaka? Možebit o svemu i svačemu, samo ne o Bogu? Da li se stidim spominjati njega? Ili se možda bojim dirati u bezbožne osjećaje ljudi bez Boga? A jesu li oni tako obazrivi prema mojim osjećajima? Mi kad šutimo o Bogu, šutimo o liječniku, koji liječi bolesne duše, budi u život duše mrtve. Ostavljam grješnika da dalje spava svoj smrtni san. Zašto da ga ne probudimo. ako ima nade da ćemo uspjeti, makar mu prvi časovi budjenja bili neugodni? A pred našim dobrim vjernicima čega se bojimo? Budimo kao sv.Pavao, koji piše o sebi:"Bogu hvala, koji nam svagda daje pobjedu u Kristu i širi miris poznanja svojega po nama na svakom mjestu. Jer smo Kristov ugodan miris" (2K 2,14s.). Na sebe primijenimo još ove riječi sv.Petra: "Ako tko govori, (neka govori) riječi Božje!"(1P 4,11).

II.- POSAO MARTIN.- "A Marta je nastojala kako će ga što ljepše podvoriti." Lijepo je i uslužno iskazati ljubav bližnjemu. Vječni će sudac na izabranicima baš to istaknuti, što su nahranili gladne, napojili žedne. A ako je gladan sam Isus, ako su gladni njegovi suradnici, zar nije zasluga hranitelјeva još veća? Marta je znala, šta je Isus; žarko je njega voljela. Isus joj ne će spočitnuti ljubav, nego samo neko pretjerivanje kod dvorenja. Mi Isusa nemamo tako, te bismo mogli njega samoga nahraniti ili napojiti. Imamo ga u siromasima. Neka se otvore oči naše vjere, da vidimo Isusa u svakome, komu je potrebna naša pomoć! Ali da izbjegnemo ukoru Isusovu, najviše ćemo se trsiti, da ljudima pomognemo duhovno.

Da je duša zdrava i zadovoljna, to je važnije nego da se nasiti tijelo. Jadna je moderna filantropija, ako u čovjeku ne gleda sliku Božju, dostojanstvo besmrtne duše. Isus je kruh života. Ako njega damo ljudima, ako im damo kruh nje-

gove nauke i njegove milosti, bolje ćemo ih nahraniti nego da smo ih počastili najfinijim jelima. Ako spojimo u pravoj mjeri tjelesna djela milosrđja s duhovnima, bit će Isus zadovoljan.

III. - POSAO MARIJIN. - "I u nje je bila sestra, po imenu Marija, koja je sjela do nogu Gospodnjih i slušala njegov govor." Isusove su riječi privlačile Mariju neodoljivom silom. Njezino je srce bilo čisto; slušajući Isusa gledala je Boga, a to joj je tako godilo! "Tko je od Boga, riječi Božje sluša" (Iv 8,47). U Marijinoj duši nije vladala strast, što se bori protiv svijetla. Voljela je Marija istinu, makar ova od nje tražila žrtvu. "Svaki koji je od istine, sluša glas moj", rekao je Isus pred Pilatom (Iv 18,37). Slušala je Marija riječ Isusovu, spremna da učini sve, što će joj naložiti. Sjeme riječi Božje rodit će obilno u njezinu srcu. Takove slušatelje želi imati Isus.

Kako slušamo Isusa mi? Je li nam simpatičan njegov glas? Ide li nam u slast njegova riječ? Ako ide, to je znak našeg duhovnog zdravlja. Ako nam se hrana riječi Božje ne mili, bit će da nije sve zdravo u nama. Isus nam nudi kruh života, a mi se od njega odvraćamo, govoreći: "Tvrd je ovo govor, i tko ga može slušati?" (Iv 6,60). Jamačno smo pili otrove grješnog svijeta, od kojih smo mamurni, bez volje za rad i ozbiljno razmatranje. Izbacimo otrov iz svoje duše, da nam ona ozdravi i zaželi hrane, kakovu nam pruža Isus!

Je li Isus govorio Mariji o običnim vjerskim istinama ili se možda penjao s njome u rajske visine, spuštao se u dubine Božje? Ovo je jako vjerojatno. Marija nam je uzor duše kontemplativne. O, da se i mi popnemo što više u spoznaji Boga i Isusa! Gajimo čistoću srca, da budemo dostojni gledati Boga već na ovom svijetu! Oslobodimo se okova grijeha i strasti, Isusu se sasvim predajmo, u njega se zagledajmo kao Marija, na sebe zaboravimo i na afirmaciju grješnoga "ja", pa će i našu dušu poplaviti svijetlo Isusove nauke!

A gdje ćemo mi čuti glas Isusov? Čuje se on u unutarnjim nadahnućima; nemojmo se na njih oglušiti! Govori nam Isus iz sv.evandjelja; čitajmo ga rado! Glas je naših poglavara glas Isusov! Gdjegod se začuje, neka nam bude uvijek simpatičan, kao što je bio Mariji!

U kolokviju sjednimo i mi pred noge Isusove! Recimo mu i mi nešto, ali tako da ga uvelike razveselimo i otvorimo mu usta i srce!

Ponedjeljak iza XXII.nedjelje po Duhovima

MARTA SE TUŽI NA MARIJU, A ISUS MARIJU BRANI

Lk 10,40-42

1.preludij: Mnogo smo lijepih slika vidjeli, koje nam prikazuju Isusa u kući Martinoj. Jednu od njih sebi dozovimo u pamet! Gledajmo Martu kako užurbano stupa pred Isusa, noseći mu na tanjuru neko jelo, kako usto okom šiba Mariju, tuži se na nju pred Isusom! Marija obara oči ili ih dalje upire

u Isusa, moleći ga pogledom svojim, da je obrani i ostavi pred nogama svojim. Prema nekim slikama Isus i Marija sjede na terasi kuće, ali pred blagdan posvećenja hrama, u hladnom prosincu, po svoj prilici sjedio je Isus i govorio u sobi.

2.preludij: Isprosimo si milost od Isusa, da u svom životu sretno združimo rad i molitvu!

I.- MARTA SE TUŽI NA SESTRU.- Ima Marta mnogo brige i truda, da božanskoga Spasitelja što ljepše podvori. S negodovanjem gleda Mariju gdje mirno sjedi, ništa ne radi. Kako su članovi njihove obitelji i Isus bili srdačni prijatelji, Marta posve priprosto i bez okolišanja reče Isusu: "Gospodine, zar ti ne mariš, što me moja sestra ostavi samu da služim? reci joj dakle, da mi pomogne!" Tuži se Marta donekle na samoga Isusa: "Zar ti ne mariš?" Sam je Isus kriv, što Marija ne radi. Morao bi ju potjerati na posao. Nek barem sada to učini! Marija je možda iz početka pomagala sestri, dok ju propovijed Isusova nije zadržala. Videći druge gdje slušaju Isusa, nije se mogla suspregnuti; sjela je i ona pred noge Isusove. Šta će Isusa hraniti, kad njoj više treba, da nju Isus nahrani?

Dogadja se i medju nama, da neki kao Marta revnuju za Isusa, rade za njega neumorno, nisu nikada zadovoljni s onim, što su već učinili, nego sveudilj smišljaju, šta bi se dalo još uraditi, a mrmljaju na druge, koji se više mole. Katkada se varaju, nemaju pravo. Svaki mora obaviti svoj posao, savjesno prema uputama svojih poglavara; no ipak mora svaki ići i za tim, da u molitvi dadne Bogu što više.

II.- ISUS KORI MARTU.- Marta je pretjerivala. Vidi se to iz odgovora Isusova. "I odgovori joj Gospodin: Marta,Marta, brineš se i uznemiruješ za mnogo." Ljubav prema Isusu tjerala je Martu u ekstrem; i ona je zaista pala u taj ekstrem. Kad Isus dolazi u kuću, valja znati, da on radje sam daje nego prima; on mnogo donosi svojom božanskom riječju. Da je Marta manje dvorila, a nešto više slušala Isusa, ona bi se Isusu više svidjala. Nije potrebno toliko tih stvari, veli joj Isus. A onda čemu taj nemir kod podvorbe? Možda je u tome bilo i nešto malo taštine kod Marte: da ju prisutni pohvale, kako ona zna primiti gosta; da joj ne bi nitko prigovorio!

Mi se kod svojih posala moramo isto tako čuvati svakoga nemira; moramo vršiti svoje dužnosti, ali uvijek tako, da naš duhovni život ne trpi, tako da nam izvanjski poslovi ne mute sjedinjenja s Bogom. Živio je isusovac o.Passaglia; bio je velik učenjak; njemu je bilo povjereno, da sastavi papinsku bulu za proglašenje dogme Bezgrješnoga Začeća Marijina. Njegov ga je marljivi rad zaveo, te je počeo propuštati misu; smatrao je, da je njegov rad važniji za Crkvu. Posljedica je bila, da je izašao iz reda, i da je i sv.Stolici kasnije pravio teškoće. Opasan je i apostolski rad, ako tko zanemari svoju vlastitu dušu. Nek ne vrijede o nama riječi, što ih je sv.Pavao napisao o nekima, "da imadu revnost za Boga, ali ne po pravom razumijevanju!" (R 10,2).

III.- JEDNO POTREBNO.- Isus dodaje: "A samo je jedno potrebno. Marija je najbolji dio izabrala, koji se ne će oduzeti od nje." Neki tumači evandjelja tumače ono jedno potrebno previše materijalno o jednom tanjuru, jednom jelu.

Netreba toliko tih stvari na stolu; dosta je jedna! Taj bi smisao Isusovih riječi bio banalan. S većinom tumača shvatit ćemo riječi Isusove duhovno: Zaista je potrebno jedno, naime slušanje riječi Božje! To je odabrala Marija. A to ima trajnu vrijednost. Isus nije posve osudio Martu; morala se ona brinuti za goste. No korisnije za dušu jest, slušati Isusa, To je previše zanemarila. Da je i ona došla napokon i mirno sjela uz Isusa, bilo bi sve u redu. Bit će kod nas sve u redu, ako točno obavljamo sve svoje duhovne vježbe uz izvanjske poslove. Tako ćemo i mi biti dionici onog najboljeg dijela, koji će nam ostati na vijeke. A i svoje izvanjske poslove obavljajmo tako bez galame, da i dok radimo dopre do nas glas Isusov!

Kako bismo uživali mir Božji u svom srcu, kad bismo u svemu, što radimo i trpimo, imali pred očima samo ono jedno potrebno! Nemirni smo, leteći kao leptiri sad amo sad tamo. Hoćemo sad ovu sad onu nasladu, med iz svakoga cvijeta, što ga opazimo. I u poslu ima neka naslada. Ima posala, koji nas zanimaju. Posao ide za nekim neposrednim uspjehom. To nas privlači i u duhovnom životu razvlači.

Mi mislimo doduše i na ono jedno potrebno, ali ne tako, da ovo absorbira i sebi podredi sve druge interese. Zato naš duhovni mir nije savršen, potpun. Barem ravnodušni bismo morali biti prema svemu drugomu, što nije ono jedno potrebno, ravnodušni prema nasladi, koju nam sve drugo za čas donosi. U ravnodušnosti našli bismo potpuni mir.

A ako bi ono jedno potrebno došlo u koban sukob s drugim interesima, sjetimo se riječi Isusovih: "Što koristi čovjeku, ako cijeli svijet dobije, a duša svoju izgubi!" To neka bude naša odluka, da ono jedno potrebno pošto poto uščuvamo i sve više u svim poslovima svojim afirmiramo!

Da to postignemo u svojem svagdanjem životu sve više i više, zato se pomolimo u kolokviju!

Utorak iza XXII.nedjelje po Duhovima

BLAGDAN POSVEĆENJA HRAMA

Iv 10,22-41

1.preludij: Iz kuće Martine Isus ide u Jeruzalem, jedva po sata daleko. Za čas je na vrhu Maslinske gore; odanle mu se otvara krasan vidik na sveti grad.. Dolje u predvorjima hrama vidi se mnoštvo hodočasnika. Došli su na blagdan posvećenja hrama, da proslave uspomenu posvećenja, što ga je obavio Juda Makabejac g.165.pr.Kr. iza opustošenja u vrijeme progona. Blagdan je bio narodni blagdan, blagdan oslobodjenja. Slavio se svečano, napose, čini se, iluminacijama. Došavši u hram, šetao je Isus po trijemu Salomonovu. Bila je zima. Salomonov trijem dizao se s istočne strane esplanade hrama, duge malone po km, dizao se na dugim redovima mramornih stupova, visokih po 25 lakata. Bio je trijem obložen cedrovinom, širok 30 lakata, prepolovljen redom stupova. Tu se mnogi mole, neki odmara-

ju; književnici drže školu. Oko Isusa stvara se obruč Židova, koji ga nemilice stiskuje; debata će se završiti tako, da će protivnici htjeti Isusa kamenovati, uhvatiti ga, no on će im sretno umaknuti.

2.preludij: Molimo usrdno Isusa, da nam se objavi! "Tebi govori srce moje, traži te lice moje; lice tvoje,Gospodine,tražim" (Ps 27,8).

I.- POSTUPAK NEPRIJATELJA ISUSOVIH.-"Tada ga opkoliše Židovi i stadoše mu govoriti: Dokle ćeš mučiti duše naše? Ako si Krist,kaži nam otvoreno !" Pitaju oni Isusa zlonamjerno; ako kaže, da nije Krist, ocrnit će ga kod naroda kao čovjeka nedosljedna, koji govori sad tako sad onako,- ako li prizna, da je Krist, mogu ga tužiti rimskim vlastima kao opasna buntovnika. Vele licemjeri: "Dokle ćeš mučiti duše naše?" Kao da se Isus nije već bezbroj puta jasno očitovao kao Mesija i Sin Božji! Prvi učenici, duše proproste bez lukavštine, klicali su kod prvog susretaja s Isusom: "Nadjosmo Mesiju","Rabi, ti si Sin Božji,ti si kralj izraelski" (Iv 1,41.49).

Da se vjerska istina spozna, potrebna je dobra volja, potrebno čisto srce. Gdje smetaju strasti, ne vidi se čisto, ili se uopće ne vidi. To je smisao Isusovih riječi: "Vi ne vjerujete, jer niste od mojih ovaca." Ovce Isusove imaju zdrav nagon, koji teži za zdravom hranom, ide za onim, koji daje zdravu hranu. "Ovce moje", veli Isus, "slušaju glas moj; i ja poznajem njih, i idu za mnom." Jao onima, kojima je strast pokvarila zdrav nagon, te vole otrove, kojima sotona opaja i truje njihove duše! Njima će hrana Isusova postati mrska, postati mrzak sam Isus. U samom hramu, na blagdan posvećenja, umalo nije Isus bio kamenovan; i još su mislili njegovi neprijatelji, da brane čast Božju! Kamo vodi strast!

II.- ISUSOVA SVJEDOČANSTVA.- Da dokaže Isus, kako je on obećani Spasitelj, poziva se na svoje prijašnje izjave,poziva se takodjer na svoja čudesa. Poziva se osim toga i na unutarnju vrijednost onoga, što on dušama daje. "I ja im dajem život vječni, i nikad ne će propasti, i nitko ih ne će oteti iz moje ruke. Što mi dade Otac moj, veće je od svega, i nitko ne može oteti iz ruke Oca moga. Ja i Otac jedno smo." Šta je ono,što je Otac dao Isusu, je li to narav i moć božanska,ili možda samo stado Božje, što ga Isus nadasve cijeni, o tome neka raspravljaju bogoslovi! Nama je dosta znati, da sve što Isus govori, govori s obzirom na svoje ovce: on je jedno s Ocem, jak je on kao Otac, da zaštiti svoja,božanska je njegova ljubav prema njima. Čega da se onda bojimo?

Mi sada sve to shvaćamo. Kušamo dar Isusov, ne bismo ga zamijenili za sve blago ovoga svijeta, klanjamo se Isusu kao Sinu Božjemu, uzdamo se u njegovu božansku ljubav i moć. Ali za njegove protivnike u hramu jeruzalemskomu zar to nije bilo previše? Zar nije nadilazilo njihovo shvaćanje? Možda je onaj čas, na blagdan posvećenja, svijetlo Isusovo bilo zaista prejako za njihove slabe oči. No bili su oni sami tomu krivi iza tolikih Isusovih propovijedi, tolikih čudesa, tako svijetlih primjera svetoga života njegova.

Isto se u manjoj mjeri dogadja i nama. Svjetlost Isusova sve više raste; ako pred njome volimo žmiriti, oči će i nama

postati slabe, bit ćemo u koji odlučni čas nesposobni za pravo crkveno, nadnaravno shvaćanje. Lekcije božanskoga Učitelja napreduju; ako smo lijeni učenici, zaostat ćemo, shvaćati sve teže, možda na ispitu propasti. Ne daj Bože!

III.- ISUSOV BIJEG.- "Tada su opet nastojali da ga uhvate, ali on se oteo iz njihove ruke. I otido preko Jordana na ono mjesto, gdje je Ivan prije krstio, i osta ondje. I mnogi su došli k njemu te su govorili: Ivan, istina, nije učinio nijednog čuda; ali sve, što je Ivan kazao za ovoga, sve je bilo istina. I mnogi su vjerovali u njega." Isus ostavlja zločeste narodne vodje u Jeruzalemu, boravi medju dobrim ljudima preko Jordana. Tako on često radi. Ako ga ne primamo, ponudjenu nam milost zanemarimo, on ide drugamo, svoju milost nudi dušama, koje će se njome okoristiti. Nemojmo dopustiti, da nas tako ostavi! Slušajmo njegovu opomenu: "Drži, što imaš, da nitko ne uzme vijenca tvojega!" (Apk 3,11). Ako ja Isusu zatvorim svoje srce, naći će on soki srce, koje će ga primiti. Šteta ne će biti Isusova, ali će biti moja.

Preko Jordana, blizu mjesta svoga krštenja Isus čeka sada drugo svoje krštenje, krštenje krvlju, kojim će se krstiti iza dobra tri mjeseca." Ali treba mi se krstiti krštenjem i kolika mi je muka, dok se ne svrši" (Lk 12,50). Isus trpi, ali za nas rado trpi.

Kao Židovi na blagdan posvećenja hrama tako i mi navalimo na Isusa, da nam se objavi, ali mi s nakanom čistom, željom plamenom, tako čistom i tako plamenom, kao kad andjeli žele da zarone u tajnu Isusovu (1P 1,12)!

Srijeda iza XXII.nedjelje po Duhovima

ISUS OSUDJUJE LICEMJERE FARIZEJSKO

Lk 11,37-41

1.preludij: U zimskim mjesecima iza blagdana posvećenja hrama boravio je Isus preko Jordana, u pokrajini, koja se u St.Z. zvala Galaad, a u vrijeme Isusovo Pereja. Bila je pod vlašću istoga Heroda, koji je upravljao Galilejom. Pereja nije bila tako gusto naseljena kao zemlja s ove strane Jordana. Bila je gorovita, imala više vode, više šuma. Stanovnici bili su uglavnom Židovi ili požidovljeni pogani; ali bilo je tu i pravih pogana, više nego u Galileji.

U toj pokrajini Isus propovijeda u zadnjoj zimi svoga zemaljskoga života. Nekoga dana zamoli ga neki farizej, da objeduje kod njega. Isus dolazi, ali prije objeda ne pere ruku; farizej se čudi. Židovi bi prali ruke prije i poslije jela, katkad još i za vrijeme ručka izmedju pojedinih obroka. Farizeji su bili jako strogi u toj stvari; do četiri milje daleko morao je ići čovjek, da si za to pranje nadje vode. Mogao je biti izopćen, tko si nije prao ruke. Pranjem su postale ruke u nekom vjerskom smislu čiste. I za sudje bila su u običaju neka obredna pranja: da ne bi postao čovjek obredno nečist, slu-

žeći se zdjelom, koja nije bila oprana točno prema propisima! Ruke su prije jela prali tako, da su ih dvaput polijevali; voda je morala teći. Obično je sluga lijevao vodu na ruke gostiju. Isus, evo, ne pristupa! Farizeji se sablažnjavaju.

2.preludij: Pomolimo se Isusu, da nam udahne svoj duh, duh prave unutarnje ćudorednosti i religije srca! "Srce čisto stvori mi,Bože! duh pravi obnovi u meni!"

I.- ISUS PRIJE OBJEDA NE PERE RUKE,FARIZEJ SE ČUDI.- Pranje ruku prije jela nije tražio Bog, nije tražilo Sv.Pismo, nego samo farizejska predaja. A znac je Isus, da su neke predaje farizejske suvišne, smiješne, a i opasne, ukoliko su ljudi postajali po njima formalisti, trseći se mnogo oko čistoće izvanjske, a zanemarujući čistoću unutarnju. Zato znade biti Isus prema farizejima bezobziran. Ne obazire se na njihovu sablazan, premda se oni ozbiljno sablažnjavaju.

Čovjek mora izbjegavati sablazan duša priprostih, koje drže, da je nešto grijeh, što nije grijeh, a ne mogu se poučiti, dok stvar sama opet nije tako važna.Ako u takvim okolnostima moj brat smatra, da se nešto ne smije jesti, slijedit ću opomenu sv.Pavla, koji piše: "Ne upropašćuj jelom svojim onoga, za kojega je Krist umro!" (R 14,15). Ali kad je netko u zabludi pogubnoj i zaraznoj, kojom će i sebe i druge upropastiti, onda iz ljubavi prema dušama ozbiljno nastojmo, da zabludi učinimo kraj! Dušu visoko cijenimo, zabludu u njoj nipošto, makar nastala neka farizejska sablazan!O krivim prorocima veli Gospod: "Ranu kćeri naroda moga liječe lakoumno govoreći: Mir, mir! a mira nema" (Jr 6,14). Apostol Isusov govori: "Kad bih još ljudima ugadjao, ne bi bio sluga Kristov" (G 1,10). Pravi prorok, pravi apostol ozbiljno liječi rane naroda svoga, i da se time nekima zamjeri.

II.- ISUS KORI IZVANJSKU POBOŽNOST FARIZEJSKU.- "Reče mu Gospodin: Sada vi farizeji spolja čistite čašu i zdjelu,ali iznutra ste puni grabeža i zlobe. Bezumni, nije li onaj koji je načinio ono, što je spolja, načinio i ono, što je iznutra?" Isus je i inače često osudjivao unutarnju zloću farizejsku i njihovu previše izvanjsku svetost. Nemojmo biti farizeji! Izvanjska nam svetost donosi hvalu ljudsku, unutarnju često vidi samo Bog,ali se ne bojmo! Nagrada Božja bit će velika i bit će vječna. Izvanjska je svetost laka, dok unutarnja iziskuje veliku razboritost,pomnu pažnju, jaku volju, izvanrednu umrtvenost i poniznost, ali je ona Bogu mila, dok se tek izvanjska i ljudima gadi.

I naša vanjština mora biti sveta. Potrebni su i izvanjski znaci pobožnosti. Samo nek ne budu bez svetosti unutarnje! Nek se ne umnože tako, da nam dušu uguše!

III.- "ALI OD ONOGA,ŠTO JE UNUTRA,DAJTE MILOSTINJU,I GLE,SVE VAM JE ČISTO!"- Tim riječima hoće Isus da kaže farizejima: "Od onoga, što imate u svojim zdjelama, dajte siromasima! To će vas bolje očistiti nego sva vaša pranja." Tako se Bogu dopada naše milosrdje prema siromasima, da je i on prema nama milosrdan te nam rado oprašta grijehe. Kako milostinja pribavlja oproštenje grijeha, to se često spominje u Sv.Pismu.

stari Tobija opominje sina svoga: "Milostinja izbavlja od grijeha svakojakih i od smrti i ne pušta dušu da sidje u tamu. Veliku sigurnost pred Bogom višnjim daje milostinja svima, koji je dijele" (4,11s.). A Rafael veli staromu i mladomu Tobiji: "Milostinja izbavlja od smrti, tamani grijeh i čini, da se nadje milosrdje i život vječni" (Tob 12,9), Danijel savjetuje kralju Nabuhodonozoru: "Oprosti se grijeha svojih milostinjom i opačina svojih milosrdjem prema nevoljnicima!" (4,24).

A šta da učine oni, koji nemaju što dati, jer su sami siromasi? Odgovor je lak. Bog ne traži toliko baš milostinju, koliko unutarnje milosrdje i ljubav, djelotvornu na onaj način, koji je svakomu moguć. Bogataš ne bi ni primio naše milostinje, ali će nam biti zahvalan u svojim patnjama za riječ utjehe ili dobar savjet. Tu utjeha i savjet vrijede i pred Bogom koliko milostinja udijeljena siromahu. Općenito o milosrdju čitamo u Crkvenici: "Voda gasi živi oganj, a milosrdje gasi grijehe" (3,33). Sv. Petar piše u prvoj svojoj poslanici: "Prije svega ljubite gorljivo jedan drugoga, jer ljubav pokriva mnoštvo grijeha!" (4,8). Dobro srce prema bilo komu, to moramo imati, ako sebi želimo milosrdje Božje. "Jer će onomu biti sud bez milosrdja, koji ne čini milosrdja; a milosrdje se smije sudu" (Ja 2,13).

U kolokviju molimo Isusa za čisto zlato nepatvorene, iskrene, unutarnje svetosti! Da vazda pazimo na ono, što se svidja očima Božjim, ne na ono, što se svidja ljudima! Da idemo za onim, što nas usavršava u dubini duše, ne tek na izvana!

Četvrtak iza XXII.nedjelje po Duhovima

ISUS NE ĆE DA POSREDUJE U RASPRI GLEDE BAŠTINE

Lk 12,13-15

1.preludij: Opkolilo je Isusa mnoštvo naroda. "Kad se skupiše tisuće naroda tako, da stadoše gaziti jedan drugoga, poče govoriti najprije svojim učenicima" (Lk 12,1). Kako utješno za nas gledati oko Isusa toliko oduševljenje tamo preko Jordana, dok mu u Jeruzalemu gotovo već rade o glavi! Zima je, nebo više oblačno no vedro; možda piri hladan vjetar, koji ipak ne može rashladiti osjećaja dobrih ljudi prema Spasitelju. Jednoga slušatelja iznimno Isus nije zagrijao za svoje ideale. Ovaj siromah stupa pred Isusa sa svojim zemaljskim željama. Isus njegovu molbu ne uslišava.

2.preludij: Molimo se Isusu, da nam sve naše želje podigne k nebeskim dobrima!

I.- "UČITELJU, RECI BRATU MOMU, DA PODIJELI SA MNOM BAŠTINU!"- Tu molbu upravlja na Isusa čovjek, koji u njemu gleda više pravnika nego propovjednika. Književnici bili su pravnici, oni su rješavali sporove glede baštine. Molitelj, o kojem razmatramo, bio je valjda mladji brat, živio u kući očinskoj sa starijim bratom, već domaćinom, ali nikada spremnim da

mladjemu bratu napokon ustupi njegov dio. Bit će da je mladji brat opravdano bio nezadovoljan. Ipak se Isusu na njemu nešto ne svidja. Dok on, Isus, propovijeda o stvarima duhovnim, ovaj je njegov slušatelj ugrezao u materiju. Kakav nesklad izmedju osjećaja, što se budili u srcima pravih učenika Isusovih, i tog nezgodnog upadaja! Kao kad nas netko silom istrgne iz molitve božansko utješne, ili kad tko u lijepo pjevanje baci neumjestan poklik!

Pazimo, da iz našega srca ili iz naših usta ne prodre nešto odviše svjetsko, dok nam Isus šapće riječi o dobrima nebeskim. Neka nas njegova nadahnuća posve osvoje! Neka nas dignu od zemlje! Slijedeći Isusa ne ćemo ništa izgubiti.- Kod onoga čovjeka, željnoga baštine svoje, neugodan nam je njegov zapovijedajući ton; ne moli on Isusa, on traži od njega, da posreduje. Tako on silno žudi za svojim dijelom baštine. Žudimo mi za duhovnim dobrima, koja nam donosi Isus! Naše molbe, kad se molimo Isusu za zemaljska dobra, neka ne budu nasrtljive, da ne bi Isus osjetio, kako malo volimo njega, i kako neumjereno žudimo za imutkom, što bi ga on nama mogao pribaviti!

II.- ISUSOV ODGOVOR.- Isus ne će da posredjuje izmedju dva brata u stvari baštine. Možda su obadvojica tamo prisutna pred Isusom, no Isus ne će da se miješa u njihove financije. Odbija posredovanje dosta oštro: "Čovječe, tko je mene postavio sucem ili djeliteljem nad vama"? Isus kao Bog ima jamačno veću vlast i u svjetskim stvarima nego najviši židovski sud, veću nego svi knježovnici skupa. No za to nije on došao na ovaj svijet. Njegova je zadaća sasvim duhovna. Da se radi o siromahu, kojemu se čini nepravda, možda bi posredovao, ako ne baš kao sudac, a to barem kao čovjek, čija riječ, čiji savjet vrijedi. Proroci St.Z. zauzimali se odlučno za prava udovica i sirota. Tako su i Isusa drugom prigodom uspješno molili nevoljnici, bolesnici; Isus im je pomogao, pače na čudesan način. Ništa zato što su prekidali njegove propovijedi, jakim glasom vapili k njemu u svojoj tjelesnoj bijedi. Isus ima dobro srce i prema našim tjelesnim potrebama.

No sada se ne radi o nevoljniku, o siromahu, nego po svoj prilici o čovjeku, koji ne gladuje, a htio bi imati što više. Tu Isusovo čudo nije potrebno, ni njegova intervencija; potrebna je nova pouka protiv lakomstva; Isus će je dati. Praktična pouka neka za nas bude, da radimo mirno za Boga, brinemo se puno za svoju dušu, a glede tijela nadamo se u Providnost Božju! Isus čezne za tim, da nam dijeli svoja dobra, ali u prvom redu dobra duhovna, materijalna dobra samo, ukoliko su nam potrebna, a nisu opasna našim dušama. Ako su ova medju nama predmet svadje, povod mržnji, Isusu postaju mrska. Odstranit će ih radje od nas nego do njih nama pomoći.

III.-OPOMENA ISUSOVA PROTIV LAKOMSTVA.- Pošto je Isus odbio svako posredovanje, dodao je svima prisutnima ovu opomenu: " Gledajte i čuvajte se od svake lakomosti, jer ako netko i obiluje, njegov život ne stoji u imanju." Ove zadnje riječi odnose se najprije na tjelesni život; ne može bogataš produljiti sebi život ni za jednu noć. Sve njegovo bogatstvo ne može ga očuvati od raznih bolesti. A još je gore, ako Isu-

sove riječi shvatimo duhovno: unutarnja sreća naša, naš pravi život ne ovisi o bogatstvu; najveći siromah može biti u srcu zadovoljniji nego najveći milijunaš. Na krivom su dakle putu oni, koji samo grabe, grabe, hoće da posjeduju što više, misleći da će tako biti sretni.

Najsretniji na ovom svijetu jesu sveci, koji zemaljske stvari preziru, a traže u svemu Boga. Ako im Bog ispuni dušu, onda će biti zaista sretni. Ako smo redovnici, mi ne idemo baš za tim, da se obogatimo; zavjet nas siromaštva u tome priječi; no možemo i mi više ili manje popuštati svjetskomu duhu. To nas sigurno ne će usrećiti, smiriti. Za nas će biti najljepše, ako postignemo, da se na nama obistine riječi sv.Pavla: "kao siromašni, a mnoge obogaćujući, kao oni, koji ništa nemaju, a sve posjeduju" (2 K 6,10). Barem oni, koji teže za savršenošću evandjeoskom, moraju znati, gdje je pravi život, prava sreća! Kad su već poganski grčki mudraci spoznali, da nije u bogatstvu, već u kreposnom životu. u spoznaji istine glede Boga i pravoga života! Srebroljublje je već mnoge upropastilo, kao što lijepo veli sv.Pavao: "A koji hoće da se obogate, upadaju u napast i zamku i u mnoge lude i škodljive želje, koje obaraju ljude u propast i pogibao. Jer je korijen sviju zala srebroljublje, kojemu neki predavši se, zalutaše od vjere i na sebe navukoše velike jade" (1T 6,9s.).

Neka nas Isus očuva od tolikoga zla svojim duhom siromaštva! Za to mu se molimo u kolokviju! Hrabro mu se molimo! Ne bojmo se, da će nas previše otkinuti od zemlje! Čim on izvrši svoju operaciju, kako ćemo biti zdravi, kako veseli, kako sretni!

Petak iza XXII.nedjelje po Duhovima

PRIČA O LAKOMOM BOGATAŠU

Lk 12,16-21

<u>1.preludij:</u> Pošto je Isus odgovorio čovjeku, koji je od njega tražio posredovanje u pitanju baštine, dodao je odmah priču o lakomom bogatašu. Zato je prva predvježba ista kao kod prijašnjega razmatranja: Isus pod vedrim nebom usred silne svjetine.- Ili možemo sebi predstaviti bogataša iz parabole Isusove kako šeta po svojem imanju i pravi nacrte za nove žitnice, a uto čuje glas Božji, koji ga zove na drugi svijet.

<u>2.preludij:</u> Da se nikad ne priljijepimo uz ono, što je prolazno! Da vazda tražimo duhovna dobra, koja su vječna! Tu nam milost, Bože, udijeli!

<u>I.- NACRTI LUDOGA BOGATAŠA.</u>- "U nekoga bogatoga čovjeka urodi njiva veoma. I razmišljao je u sebi: Što da učinim, kad nemam, u što da saberem svoje ljetine? I reče: Ovo ću učiniti: Srušit ću svoje žitnice i sagradit ću veće, i ondje ću sabrati svu ljetinu i dobra svoja. I kazat ću duši svojoj: Dušo, imaš mnogo imanje na mnogo godina; počivaj, jedi, pij

veseli se! Ali Bog mu reče: Ludjače! ovu će noć tražiti dušu tvoju od tebe, a što si pripravio, čije će biti?" Možemo reći, da je smisao ove priče Isusove prolaznost svjetskih dobara, barem prema nama; mogu svjetska dobra još ostati, no mi ne ćemo uvijek uz njih ostati.

Isus govori o materijalnim dobrima, o bogatstvu; ali isto vrijedi o svemu, što nas mami na ovom svijetu, a ne koristi našoj duši. Takovih stvari ima mnogo i u svećeničkom ili redovničkom životu. Jednomu se svidja neki posao, ne ukoliko je apostolski, nego ukoliko odgovara njegovu temperamentu; drugi se tako privikao jednomu mjestu, da bi mu srce puklo, kad bi morao drugamo. Isus u svojoj paraboli spominje konačni i potpuni rastanak od svega: smrt. Ali ima već prije smrti rastanaka, u životu svjetovnjaka bogataša, i u životu svećenika i redovnika. Naša je dužnost, da svoju dušu sve više i više oslobadjamo mrtvenjem, samoodricanjem, dobrom nakanom. Katkada sebi umišljamo, da nam je srce slobodno, no kad nas dispozicija Božja ili dispozicija naših poglavara hoće da rastavi od nečega, onda osjećamo, da smo ipak prionuli uz to s ne posve čistom nakanom.

II.- BITI BOGAT KOD BOGA DOBRIM DJELIMA.- Isus je završio svoju priču ovim riječima: "Tako se dogadja onomu, koji sebi zgrće blago, a nije bogat u Boga." Ovo biti bogat u Boga može se prema grčkom tekstu tumačiti na dva načina. Prvi bi bio ovaj: biti bogat u Boga dobrim djelima. Isus isporedjuje s ovim bogatstvom ono drugo, materijalno, bogatstvo ovoga svijeta. Smijemo s njime isporediti sve, što nas svećenike ili redovnike čini velikima pred ljudima. Može si redovnik umišljati, da je nešto, a pred Bogom nije gotovo ništa. Jest nadaren, jest sposoban, ima sreću u poslu, poglavari ga vole, cijene; izvanjski mu se ljudi dive. I on je sam sobom zadovoljan; čini mu se, da je svoj život dobro ispunio. A kad bi se pogledao Božjim očima, prestrašio bi se, videći kako je u njegovoj duši sve prazno, jadno, mizerno.

Baš kao što Isus u Apokalipsi govori biskupu laodicenskomu: "Govoriš: Bogat sam i obagatio sam se i ništa ne trebam, a ne znaš, da si bijedan i kukavan i siromah i slijep i go. Savjetujem te, da kupiš od mene zlata očišćenoga u vatri, da se obogatiš; i bijele haljine, da se obučeš i da se ne pokaže tvoja sramotna golotinja, i masti, da pomažeš oči svoje da vidiš" (3,17s.). Mi ćemo tako ljekovitom pomasti mazati svoje oči kod svagdanjeg ispitivanja savjesti, da se naučimo promatrati stvari prema pravoj, vječnoj vrijednosti. Onda ne ćemo biti nesretni u patnjama, u poniženjima, u neuspjesima, znajući da nam se baš time duša obogaćuje. A od ljudske ćemo hvale bježati, jer nas čini slijepima glede pravoga stanja naše duše. Uvijek idimo za tim, da se obogatimo pred Bogom! Da ne bi tko od nas čuo ukor Isusov: "Nisam našao djela tvojih savršenih pred Bogom svojim!"(Apk 3,2).

III.- SVOJE DAROVE UPOTREBITI ZA BOGA.- Riječi Isusove mogle bi se prevesti takodjer tako, kao da su uperene protiv onoga, koji "nije bogat za Boga", koji svoj imutak ne upotrebljava za Božju stvar, u dobrotvorne ili bogoljubne svrhe. Ako nemamo imovine ili smo se je zavjetom siromaštva odrekli, primijenit ćemo Isusove riječi na sve darove tijela i du-

še, koje smo primili od Boga, zdravlje, razum, pamćenje, razne vještine i sposobnosti. Sve nas to može zavesti u neku sebičnu, častihlepnu upotrebu, od koje Bog nema ništa. To ne valja. Štogod imamo, upotrebimo na slavu Božju, u korist svoje braće! Onda ćemo biti uistinu nadareni, bogati. Svećenik propovjednik može propovijedati sebe; on nije bogat za Boga, a zato uopće nije bogat. Naše sposobnosti postaju čisto zlato i sjaje se najljepše, kad prorade u službi Božjoj, u ljubavi prema Bogu i bližnjemu.

Sv. Bazilije ima krasnu homiliju o bogatašu, koji je predmet ovoga razmatranja. Njegove žitnice, veli svetac, prepune su, pucaju, ruše se od prevelikog obilja, a grudi su njegove tako tijesne i prazne! Razmišlja, ne zna, kamo bi spremio svoju ljetinu, a ne pada mu na um, kako mu je sam Bog sagradio brojne žitnice: kuće siromaha. Hoće on da sve bude njegovo, samo njegovo, a sve mu propada, dok bi mu u kućama siromaha nosilo lijepe kamate. Ne zna upotrebiti svoju imovinu tako, te postane zaista bogat, nego ju upotrebljava tako, te svojim imutkom postaje pravi siromah.

Ako nas ljetina ne zanima, jer nije naša, primijenimo opet riječi sv. Bazilija na sve drugo, što imamo, recimo na svoje znanje! Zašto nama puca mozak od svega, što smo naučili, a da naš bližnji nema od toga nikakve koristi? "Dječica su iskala kruha, a nitko im ga nije lomio" (Lam 4,4). Ima i kruh pouke, koji je dušama potrebniji nego kruh od žita.

Usrdno se molimo Isusu u kolokviju, da nas pouči, kako ćemo biti bogati kod Boga, bogati za Boga!

Subota iza XXII. nedjelje po Duhovima

IŠČEKIVANJE GOSPODINA

Lk 12,35-40.50

<u>1. preludij:</u> Zimsko je doba, vrijeme po svoj prilici svježe, vjetrovito, možda tmurno. Isus propovijeda; oko njega stisnuo se svijet. Na licima ljudi vidi se možda čežnja za ljepšim, proljetnim vremenom. I Isus čeka proljeće, kad će njemu, evo sada skoro, niknuti križ na Golgoti! Čeka Isus junački, ali ne bez tjeskobe. Veli: "Treba mi se krstiti krštenjem, i kolika mi je muka dok se ne svrši!" (r.50). No pred sobom gleda ljude, koji se malo bave mislima na smrt. Zabrinut je za njihovu sudbinu. Svojom pričom o budnim slugama potiče ih na budnost.

<u>2. preludij:</u> Daj mi, Gospodine, milost nad svim milostima, da budem vazda spreman na tvoj dolazak!

<u>I. - IŠČEKIVANJE GOSPODINA.</u> - Prema priči o budnim slugama moramo kroz čitav svoj život biti poput sluga, "koji čekaju gospodara svoga." Isus ne spominje smrti; smrt je nešto negativno, zlo u sebi. Voli Isus naglašavati ono, što je kod smrti dobro i lijepo, a to je dolazak njegov, početak naše

vječne sreće u društvu Isusovu. Za nas smrt gotovo i ne postoji. Život božanski, život milosti, u nama nikad ne prestaje; u času smrti samo se razvija i otvara kao pupolj u prekrasnu ružu. Smrt tjelesna nije za nas svršetak, nego početak nečega, što je tako divno, da se ne da opisati. Sveti je Pavao čeznuo za dolaskom Isusovim: "Imam želju umrijeti i biti s Kristom" (F 1,23); "tako ćemo švagda biti s Gospodinom"(1Sol 4,17). Na ovom svijetu mi "smo putnici, daleko od Gospodina", ali"volimo otputovati od tijela i stanovati kod kuće kod Gospodina" (2K 5,6.8).

Čeznimo i mi za dolaskom Isusovim! "Dodji, Gospodine Isuse!" (Apk 22,20). Otkinimo srce svoje od jadne zemlje,letimo u susret Isusu,i bit ćemo sretniji nego svi, koji od zemlje očekuju svoje blaženstvo!

II.- NESIGURNOST DOLASKA ISUSOVA.- Nitko ne zna,kada će mu Isus doći, da ga uzme s ovoga svijeta. Naš je život kušnja; na kušnju spada i nesigurnost časa smrti. Dobro je i to; kad bi svatko znao, kad će se oprostiti od ovoga svijeta,mnogi bi bezbrižno dalje griješili, hotimično ostajali u grješnom stanju, sigurni, da će moći na vrijeme sve urediti. Nesigurnost dolaska Isusova čini nas budnima, opreznima. Za mnoge doći će Isus kao tat; tat hotimično dolazi u vrijeme, kad ljudi spavaju. Uvijek nam je biti budnima. "I ako dodje u drugoj ili trećoj straži, i nadje ih tako, blago njima!" U Isusovo vrijeme dijelili su Židovi kao Rimljani noć u četri noćne straže; na početku svake noćne straže trubila bi truba u rimskoj vojsci. Ako sunce zadje u 6s. navečer, prva je straža do devet sati, druga do ponoći, treća do tri sata ujutro, četvrta do šest sati ujutro. Gospodar se može vratiti kući tako prema ponoći (oko druge straže), može i poslije ponoći (oko treće straže). Što kasnije dodje,to je teže slugama bdjeti; ali ipak valja bdjeti.

"A ovo znajte: Kad bi znao domaćin,u koju će uru doći tat, bdio bi i ne bi dozvolio potkopati kuće svoje." Na istoku su zidovi siromašnih kuca katkada jako slabi, pleteni i žbukani ilovačom; lako je tu napraviti rupu u zidu, ili potkopati zid. Isus ne dolazi k ljudima sa zlom nakanom kao tat; no jer hoće, da se sami s milošću spasimo, dolazi k nekima,kad nisu spremni. Onda se njihova kuća ruši, ne krivnjom Isusovom, nego njihovom vlastitom. Rupa u zidu kao od tata, ali uslijed njihova grijeha, ne uslijed dolaska Isusova. Bdijmo mi tako,da smo svaki čas čisti od svakog grijeha, puni milosti Božje! Blago nama ako i o nama vrijede riječi sv.Pavla: "Ali vi,braćo, niste u tami, da vas dan kao tat iznenadi . Jer ste vi svi sinovi svijetla i sinovi dana" (1Sol 5,4s.).

III.- SPREMNOST.- Slikovito nam Isus opisuje i preporučuje spremnost na dolazak njegov. "Neka budu vaši bokovi opasani i svjetiljke zapaljene (u vašim rukama); i vi kao ljudi, koji čekaju gospodara svoga, kad će se vratiti sa svadbe, da mu odmah otvore, čim dodje i pokuca!" Mučno je nekoga čekati ponoći; tako je nama u nekim okolnostima teško paziti na svoju dušu. Ima u nas nagnuće, da se predamo bezbrižnosti. Ipak stvar naše duše iziskuje neprekidno bdjenje. Prema riječima Isusovim moraju naši bokovi biti opasani. Duge su haljine Žido-

ve smetale kod rada; zato bi se oni zgodno opasali prije posla. Prema našim običajima mi bismo rekli, da moramo zasukati rukave, i tako biti spremni na rad.

Isus govori i o svjetiljkama; u njegovo vrijeme nije bilo tako lako zapaliti svijetlo; zato je valjalo imati svjetiljke zapaljene po noći, kad se tko iščekivao. Mi ćemo to primijeniti na posvetnu milost Božju; ona gori u nama kao svjetlo; jao nama, ako ne bude gorjela na času smrti! Ne dajmo uopće da se ugasi smrtnim grijehom! Jer tko zna da li ne će Isus baš tada doći, prije nego ćemo moći ispovjediti se ili savršeno pokajati. Neka svjetiljka posvetne milosti u nama tako jako gori, da će se teško ugasiti, iako počnu duvati vjetrovi strasti i progona! Neka svjetiljka posvetne milosti u nama gori što ljepše; jer što ljepše će gorjeti na času smrti, to će biti veća radost Isusova i veća naša nagrada! Tu nagradu opisuje Isus ovako: "Blago onim slugama, koje gospodar nadje budne, kad dodje. Zaista vam kažem, da će se opasati i posadit će ih za stol i pristupivši služit će im." Tako će biti na nebu, kod gozbe Božje!

Neka nam Isus pomogne, da budemo tamo s njime na vijeke! Za tu milost molimo ga u kolokviju! Ah, da znamo, kolika je to milost, vikali bismo iza glasa, vikali dan i noć, da nam Isus osigura život vječni, očuva nas od vječne propasti.

XXIII.nedjelja po Duhovima

POZIV NA POKORU.NERODNA SMOKVA

Lk 13,1-9

<u>1.preludij</u>: Isus negdje u Pereji, ne odviše daleko od Jeruzalema, uči narod; dolaze putnici, uzrujani, i javljaju o nekom krvavom incidentu: Pilatovi vojnici su u samom hramu ubili neke Galilejce, dok su ovi žrtvovali. Isus ozbiljno sve prisutne poziva na pokoru, gasi mržnju na Pilata, raspiruje mržnju na grijeh.

<u>2.preludij</u>: Da se obratimo k Bogu, od svakoga grijeha, uz koji možda još prianjamo! Da se obratimo k Bogu od života sveta još svetijemu! Pomolimo se!

<u>I.- POZIV NA POKORU.</u>- Oni Galilejci, veli Isus, nisu bili veći grješnici od svih Galilejaca, jer tako postradaše. Drugom prigodom srušila se kula kod vrela Siloe i ubila osamnaest osoba; ovi nestretnici, dodaje Isus, nisu bili veći krivci od svih ljudi, što stanuju u Jeruzalemu. Židovska je teologija voljela pripisivati nevolje grijesima, teže nevolje težim grijesima, takovu nevolju takovu grijehu. Isusova je nauka, da može i onaj, koji ne trpi, biti grješnik, dužnik pred Bogom. Ako se ne obrati, doći će kazna, ali ne mora doći odmah, doći će barem na drugom svijetu. Svi smo grješnici, svima je potrebna pokora. "Ako ne budete činili pokore, svi ćete tako propasti."

Kako su tešku pokoru činili sveci za svoje male grijehe! Sjetimo se sv.Alojzija! Činili su sveci pokoru i za svoju braću, da od svoga grada, od svoje domovine, od svoga naroda odvrate bič Božji. Kako nas Gospa saletska, Gospa lurdska, Gospa fatimska potiče na pokoru! Jesmo li se odazvali njezinu pozivu? Da od nesretnoga čovječanstva odvratimo katastrofu? Kako su moderni ljudi skloni, da bagateliziraju grijeh! Izgubili su smisao za pokoru. Imajmo ga mi! Budimo uvjereni, da se povijest odvija prema moralnim zakonima, da Bog sve vodi, u životu pojedinaca i naroda, prema ćudorednoj svrsi! Kažnjava grijeh, nagradjuje dobro! Nek vidi na nama što manje krivice! Postignimo to pokorom, pokorom unutarnjom i izvanjskom i sakramentalnom!

II.- NERODNA SMOKVA.- Dok Isus ističe potrebu pokore, lebdi mu pred očima narod, koji zbog svojih grijeha nije sposoban da spozna i primi njega kao Mesiju. Nije slušao Ivana Krstitelja, koji ga je opominjao: "Rodite rodove dostojne pokore" (Lk 3,8). Nije ozbiljno shvatio propovijed Spasitelja, koji je od početka bio propovjednik pokore: "Pokoru činite, jer se približi kraljevstvo nebesko!" (Mt 4,17). Sada Isus isporedjuje svoj narod s nerodnom smokvom. "Evo, tri su godine, kako dolazim tražeći roda na ovoj smokvi i ne nalazim." Isus daje dušama sve potrebno, da mogu roditi. "Što je još trebalo učiniti vinogradu mojemu, što mu ne učinih?" (Iz 5,4). "Ja te posadih lozu izabranu, sve sjeme istinito" (Jr 2,21).

Nas svoje učenike, svoje vjernike obasipa Isus tolikim milostima! "Ali vi ste rod izabrani, kraljevsko svećenstvo, sveti narod, puk stečeni, da proglasite slavna djela onoga, koji vas pozva iz tame k divnom svijetlu svomu; koji nekad ne bijaste puk, a sad ste puk Božji, koji ne bijaste pomilovani, a sad ste pomilovani" (1P 2,9s.). Osobito osobe sebi posvećene Bog je visoko podigao. Šta radimo s talentima Božjim? Iako nismo smokva nerodna, koju valja posjeći, nosimo li sav plod, što ga Bog od nas očekuje? Zaista ga on očekuje, nije ravnodušan. Dolazi i traži plod. Jao nama, kad bi mjesto ploda našao što drugo! "Kad čekah da rodi grožđjem, zašto rodi vinjagom?(Iz 5,4). Razveselimo Boga, kadgod dodje tražiti plod! Da nas ne zapusti! Može on odustati barem od nekih divnih osnova, koje je imao s nama. Čemu da ih dalje snuje, čemu da nam baca svoje milosti, kad od toga nema nikakve koristi? Kolika šteta za nas, ako nas Bog tako zapusti!

III.- BOG JOŠ ČEKA.- Gospodar je smokve mišljenja, da valja smokvu posjeći, "Zašto da još zemlju čini neplodnom?" Drugo bi drvo na istom mjestu bolje izrabilo sokove zemlje. No vinogradar prigovara u prilog smokvi: "Gospodaru, ostavi je i za ovu godinu, dok okopam oko nje i zagnojim, pa možda da urodi buduće godine; a ako li ne, posjeći ćeš je." Gospodar je Bog, a vinogradar naš Spasitelj. Ovaj zagovara nerodnu smokvu. Hoće da ju njeguje posebnom brigom. Možda će onda dati plod. Ne kaže Isus u paraboli, šta je gospodar odgovorio, šta se kasnije dogodilo sa smokvom. Primijenimo parabolu na svoju dušu, i dajmo odgovor mi sami, odgovor dobre odluke! O nama ovisi, hoćemo li biti plodni dobrim djelima ili ne. Ako ne, čeka nas kazna Božja. Spriječimo je! Dajmo plod! Bit će zapravo naš, mi ćemo ga uživati. Ne treba Bogu taj plod; potreban je nama.

Da Bog dugo trpi grješnika, to se spominje već u St. Z. Nas to možda manje zanima, jer nismo svjesni, da smo veliki grješnici. No ako živimo za Isusa, nije dosta, da ne griješimo; moramo rasti u krepostima, zasluge svoje moramo bez prekida umnožavati. To znači nositi plod! I nama vrijeda riječi Isusove: "Niste izabrali vi mene, nego sam ja izabrao vas, i postavio vas, da vi idete i da rod rodite, i rod vaš da ostane" (Iv 15,16). Držimo se Isusa, od kojega dolazi plodnost naših duša. Kako je to Isus kasnije lijepo izrazio ! "Ja sam trs... Svaku lozu na meni, koja ne rodi roda, reže (naime Otac nebeski), i svaku, koja rod rodi, čisti, da rodi više roda... Ostanite u meni, i ja u vama. Kao što loza ne može roditi roda sama od sebe, ako ne ostane na trsu, tako i vi, ako ne ostanete u meni, Ja sam trs, vi loze. Koji ostaje u meni, i ja u njemu, on rodi mnogi rod, jer bez mene ne možete ništa učiniti. Tko u meni ne ostane, izbacit će se na polje kao loza, i osušit će se, i skupit će je, i u oganj baciti, i gorjet će" (Iv 15,1-6). Narod izabrani ostade bez ploda, jer ne htjede života od Isusa. Predajmo se mi njegovim strpljivim brigama, da napokon urodimo, urodimo obilno!

Pridružimo se gospodaru vinograda i vinogradaru! Svojim dobrim odlukama riješimo njihovo pitanje o smokvi nerodnoj!

Ponedjeljak iza XXIII.nedjelje po Duhovima

ZGRČENA ŽENA

Lk 13,10-17

<u>1.preludij:</u> Služba Božja u sinagogi. Subota je, Židovi su svečano odjeveni. Izmolili su molitve, pročitao se odlomak zakona, odlomak iz proroka; sad nastupa Isus kao propovjednik. Podalje stoji žena, zgrčena. Isus ju zove k sebi i liječi. Usto mrmlja predstojnik zbornice.

<u>2.preludij:</u> Da naslijedujemo milosrdje Isusovo! Da se sami predamo njegovoj ljubavi!

<u>I.- BOLEST ZGRČENE ŽENE.</u>- Posve je zgrčena; nikako se ne može uspraviti. Tako trpi već osamnaest godina. Imala je žena "duha nemoći". Prema Sv.Pismu Bog dopušta djavlu, da muči naše tijelo. Židovi bi svaku bolest pripisivali posebnomu djavlu, paralizu duhu paralize, i tako druge nemoći. Baš je nečastivi neprijatelj roda ljudskoga. Ubojica od početka! Strašno nam je zavidan, što smo pozvani, da zauzmemo njegovo mjesto, mi sajedana od duha i materije. Hoće da nas ponizi u materiji. Da osjetimo bol tjelesnu!

A što je najgore, duše naše obara, baca ih na zemlju, da ne misle na nebo, nego da čovjek zaboravi, da ima dušu. Kada je ona žena slika duše, koja je sasvim uronila u žu sv.oci, da je ona žena slika duše, koja je sasvim uronila u zemaljske stvari, postala već nesposobna da leti u visine. Molimo se Bogu, da naše želje podigne k nebeskim dobrima! Materija nas privlači. Moramo joj se otimati. Ako to ne činimo, nego

se sve više sagibamo prema zemlji,ukočit će nam se kičma duhovnoga organizma, ne ćemo biti sposobni da se duhom dignemo prema nebu.

II.- ISUS LIJEČI.- Isus zove bolesnicu k sebi. Stajala je podalje, jer su u zbornicama imale žene posebno mjesto, nisu bile pomiješane medju muškarcima. Možda je žena čeznula za Isusom, da joj pomogne. Isus joj vidi u dušu. Odaziva se njezinu čeznuću, zove ju k sebi. A ona, kako se radosno miče prema Isusu! Kako je blažena, slušajući njegove riječi: "Ženo izliječila si se od svoje bolesti!" Isus stavi na nju ruke, i odmah se uspravi i slavljaše Boga.Kako je Isus dobar! Djavao muči naše tijelo; Isusu je žao, i kad tjelesno trpimo. Osjeća on s nama svaku našu bol. Gotovo je sva čudesa tvorio, da izliječi bolesnike.

Pisci apokrifa, koji nisu shvatili duha Isusova, pripisuju mu čudesa, u kojima ne djeluje baš ljubav. Tako je Ilija zaista kao pravi prorok Božji činio čudesa, kojima je kažnjavao svoje neprijatelje. U djelima Isusovim očituje se najviše ljubav, milosrdna ljubav prema tjelesnoj bijedi. Nemojmo se dakle stidjeti, moliti ga za pomoć, kad trpi naše tijelo! Uzdajmo se u njega u svim nevoljama! Najviše dakako u nevoljama duhovnim! Nek i nas Isus uspravi, duhovno, da nam bude pogled duhovni uvijek uprt prema nebu! Njegova milost jača je od materije. Neka nas naše strasti ne znam kako vuku dolje, uvijek možemo postići od Boga milost, koja će nas uspješno povući gore. Možemo sebi isprositi i to, da stalno i lako gledamo prema nebu.

III.- FARIZEJSKA SABLAZAN.- Predstojnik se zbornice zgraža, što je Isus izliječio ženu u subotu. Nema srca! Vola bi svoga ili magarca odvezao i odveo, da ga napoji. A kako je tvrd prema ženi iz svoga naroda, kćeri Abrahamovoj! Tvrdi su farizeji i književnici. Bog je sebi posvetio subotu, da i čovjeka posveti, digne ga od materije, a ne da ga muči. Neka i čovjek počiva svaki sedmi dan, nek se smiri sjećajući se Boga! Mjesto da se udube u dobrohotne nakane Božje, farizeji su se bezumno hipnotizirali u ono, što je u suboti izvanjsko, uzdržavanje od rada. To su izvanjsko secirali svim mogućim distinkcijama, kazuističnim propisima, mučeći duše, sasvim protivno duhu Božjemu. Liječiti se smjelo samo , da se odvrati smrtna opasnost; izvan smrtne opasnosti neka se bolesnik muči koliko hoće! Neka čeka, da prodje subota! Kako je bila Isusu mrska kazuistika farizejska!

U predstojniku zbornice izbija i zavist prema Isusu. Nije Isus liječio, kao što liječe liječnici. Nije se mučio oko bolesnice. Riječ je rekao, ruku je položio na jadnu ženu. Gdje je tu težački rad, koji bi mogao oskvrniti subotu? Samo je farizejska zavist bila vješta u tome nazirati grijeh. A bila je slijepa za očitovanje svemogućnosti Božje u djelima Isusovim. Priprosti narod raduje se slavnim djelima Spasiteljevim, strahopočitanje ga obuzima pred čudom, pojavom Božjom, a predstojnik zbornice grize se u zavisti i antipatiji prema Isusu. Kako je zavist, kako je svaka strast slijepa! Ne vidi ni to, kako se blamira, izlazeći na javu. Evo, kako se farizej ječi i ..o i ljude: "Šest je dana, u koje treba raditi, u te dakle dane dolazite te se liječite, a ne u dan subotnji!" Tako

on otkriva pred narodom svoju dušu, od koje će se svaki s gnušanjem okrenuti! Tako je očito njegovo licemjerstvo. Ne usudjuje se obijediti čudotvorca direktno, zato ga indirektno šiba svojim riječima. Neka nas Bog očuva tako bezočne farizejštine!

Postupak onoga farizeja neka nas pouči da nas i u duhovnim stvarima, u samoj revnosti, tobožnjoj, za slavu Božju, može voditi strast. Da ne zalutamo, smirimo se, slušajmo u dubini srca glas svoje savjesti, molimo se, posavjetujmo se sa svetim osobama, osobito onima, koje nam je Bog dao, da vode našu savjest. Farizeji su tako gadno zalutali, jer nisu bili ponizni, nego beskrajno samodopadni. Nisu slijedili svijetlo Božje, nego svijetlo svoje. Zato su ostali u tami. Ni sama Isusova čudesa, sjajna kao sunce, nisu bila kadra rasvijetliti njihovu tamu. Onaj predstojnik zbornice slijep je u oba oka pred svijetlim čudom Isusovim, a hoće da svojim svijetlom rasvijetli duše priprostoga puka, prisutnoga u zbornici. Čuvajmo se strasti, koja nas tako zasljepljuju!

Razgovarajmo sa Spasiteljem, svijetlom i liječnikom svojih duša! Ona zgrčena žena ne usudi se pred Isusom reći riječ da ozdravi. Mi ne smijemo tako. Ima za nas u molitvi, tako veli sv.Ivan apostol (1Iv 3,21;5,14), parresia, t.j. pouzdanje, u kojem se kaže sve. Tu slobodu riječi iskoristimo u kolokviju iza razmatranja!

Utorak iza XXIII.nedjelje po Duhovima

ISUS NE ĆE DA BJEŽI PRED HERODOM ANTIPOM

Lk 13,31-35

1.preludij: Gdje se nalazi Isus? Sigurno u Pereji preko Jordana. "I prolazio je po gradovima i selima učeći i putujući u Jeruzalem" (Lk 13,22). Vjerojatnije Isus ne hodočasti u Jeruzalem,već propovijeda tako, da se sve više primiče Jeruzalemu. Sv.Luka spominje Heroda; smijemo li pretpostaviti, da je taj vladar tada boravio blizu Isusa? Na sjeveroistočnoj obali Mrtvoga mora, 10 km od jezera, a 1120 m visoko dizala se gora, na kojoj je Herod imao tvrdjavu - palaču Maherunt; tamo je bio zatvoren i napokon pogubljen sv.Ivan Krstitelj. Isus možda u svom poslu dolazi nadomak Maherunta; tu mu farizeji nešto poručuju od Heroda.

2.preludij: Molimo Isusa za milost, da u svim teškoćama i opasnostima junački vršimo svoju dužnost! Da se silno utvrdimo Duhom njegovim (E 3, 16) !

I.- HEROD ANTIPA.- Herod Antipa bio je sin Heroda Velikoga; vladao je Galilejom i Perejom kao tetrarha (četverovlasnik). Bijaše lukav, volio je sjaj. Iz N.Z. saznajemo, da je živio u nezakonitom braku sa ženom svoga brata Filipa. Okrutan nije bio, ali je ipak zaradi svoje priležnice Herodijade i njezine kćerke plesačice Salome postao ubojica sv.Ivana Krstitelja. Grize ga savjest; boji se Isusa, o kojem čuje tako izvan-

redne glasine. Sv.Luka veli (9,7-9): "Kad je čuo Herod (četverovlasnik) za sva njegova djela, zbunio se, jer su neki govorili, da je Ivan uskrsnuo od mrtvih, drugi da se pojavio Ilija, a drugi da je ustao koji od starih proroka. I reče Herod: Ivanu ja odsjekoh glavu, a tko je to, o kom ja to slušam? I želio ga vidjeti."

To je bilo prije; sada bi htio Herod da se Isusa riješi. Možda se boji mesijanskih nemira, pobuna. Ne da mu se ipak ubiti Isusa, želi ga preplašiti, i tako otjerati sa svoga područja. Iz Pereje bilo je Isusu blizu pobjeći u kraljevstvo Nabatejaca. Herod i farizeji nadali se možda, da će se Isus kao tobožnji Mesija oprukati pred narodom bijegom nečasnim. Ako li prijedje u Judeju, uhvatit će se u zamke velikoga vijeća. Kod te pomisli smiju se farizeji u svom srcu. Na izvana hine dobrohotnu brigu za Isusa: "Izidji i idi odavle, jer Herod hoće da te ubije."Nije nemoguće, da su farizeji u dogovoru s Herodom. U svojem odgovoru Isus naziva heroda lisicom. Židovi bi nazvali lisicom čovjeka niska roda, čovjeka bez značenja, ali takodjer kao mi čovjeka lukava. Isus misli na lukavštinu Herodovu. Vidi se, kako malo cijeni toga čovjeka, ubojicu sv. Ivana. bludnika; na veliki petak ne će mu ni riječce progovoriti. Isus mrzi na svjetski duh. Nek bude i nama mrzak! Ne dajmo mu mjesta u svojem srcu!

II.- ISUS VRŠI SVOJU DUŽNOST BEZ STRAHA.- Evo Isusovih riječi: "Idite te kažite onoj lisici: Evo, izgonim djavle i liječim danas i sutra, a treći dan bit ću gotov.... ne ide, da pogine prorok izvan Jeruzalema." Isus se ne boji svjetskih mogućnika. Ne smije ih se bojati nitko, koga Bog šalje. Šaljući svoje apostole reći će Isus tako divno prije svog uzašašća: "Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji. Idite dakle i naučavajte...". Apostoli će kasnije hrabro izjaviti pred velikim vijećem židovskim, da valja više slušati Boga nego ljude. Jeremiju je Bog postavio kao utvrdjen grad, kao gvozden stup i zid od mjedi. A Ezekijelu dao je čelo tvrdje od kremena.

Smisao Isusova odgovora jest, da će on u svoje vrijeme biti ubijen u Jeruzalemu, ali da će medjutim dalje vršiti svoju dužnost; spominje svoja čudesa, kako izgoni djavle i liječi bolesnike, možda baš zato, da podsjeti Heroda na svoju božansku moć i božansku misiju. Budući da Isus govori o danas, sutra, preksutra, neki misle, da ta tri dana znače tri mjeseca do smrti Isusove. Mi ćemo nasljedovati Isusov mir i njegovu neustrašivost, gledajući samo, kako ćemo što više učiniti na slavu Božju. Dok nas Bog hoće kao svoje radnike, nitko nam ne će spriječiti rada. Kad nas hoće više kao patnike nego kao radnike, moramo kao Isus patnju rado primiti iz ruku Božjih, znajući da možemo tako još više nego radom postići za svoju dušu i za sv.Crkvu.

III.- O JERUZALEMU, KOJI UBIJA POSLANIKE BOŽJE.- Dodao je Isus još ove riječi: "Jeruzaleme, Jeruzaleme, koji ubijaš proroke i kamenuješ one, koji su k tebi poslani, koliko puta htjedoh da skupim djecu tvoju kao kvočka piliće svoje pod krila, i ne htjedoste. Eto će vam se ostaviti kuća vaša pusta! A ja vam kažem: Ne ćete me vidjeti, dok ne dodje čas, da rečete: Blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje." Ako Isus kaže,

da ne ide, da prorok umre izvan Jeruzalema, on ne misli na židovsko pravilo, da krivomu proroku sudi veliko vijeće jeruzalemsko. Ne! On tek sa žalošću primjećuje, kako je to tužna sudbina Jeruzalema, da ubija proroke. Riječi Isusove "Jeruzaleme, Jeruzaleme..." zabilježio je sv.Matej na posve drugom mjestu, kao završetak Isusovih propovijedi u Jeruzalemu (23, 37-39). Mogao ih je Isus reći dva puta.

Moralna pouka za nas jest, kako može čovjek najveću milost zlorabiti tako, da najteže sagriješi. Vidio je Jeruzalem Isusa Sina Božjega, koji je prema svetomu gradu imao najljepše nakane; Jeruzalem ipak zabaci Isusa, postade bogoubilački grad. Kako je za nas važno, da svaku milost Božju izrabimo što bolje, s najvećom zahvalnošću prema Bogu, i da se čuvamo strasti, koje nas mogu strahovito zaslijepiti i zavesti! Isus navješćuje kaznu Jeruzalemu; bit će strašna. Riječi Isusove o nekom slavnom dolasku ne odnose se na Cvjetnicu, nego po svoj prilici proriču obraćanje izabranoga naroda; taj će se napokon obratiti, te onda pozdravljati Isusa kao poslanika Božjega koji dolazi u ime Gospodnje. Tako će imati milost zadnju riječ. O, neka napokon trijumfira i nad svim slabostima mojim!

U kolokviju razgovarajmo s Isusom! Od njega naučimo raditi mirno i neustrašivo u bilo kojim prilikama! Već samo motreći junaka postajemo junaci. Koliko više s njime razgovarajući! Koliko više, ako je taj junak Sin Božji, a može nam na našu molbu uliti u našu dušu nešto od svoga junačkoga duha! Nemojmo mirovati, dok nismo sebi to isprosili!

Srijeda iza XXIII.nedjelje po Duhovima

ISUS ISCJELJUJE NEMOĆNIKA OD VODENE BOLESTI

Lk 14,1-6

<u>1.preludij:</u> Iza svečane službe Božje vraćaju se ljudi iz zbornice kući. Idu farizeji dostojanstveno, pobožno. Paze, da ne bi prekršili subotu. Napisati u pijesku dva slova štapom, napraviti uzao negdje na odijelu objema rukama, da nije to možda težački posao? Najsigurnije sklopiti ruke i držati ih mirno pod svečanim subotnim haljinama! Blizu je podne, vrijeme ručka. Neki farizejski poglavica zove Isusa k sebi, osim Isusa još neke farizeje. Skupljaju se gosti, sjede, piju pomalo vino, razgovaraju uz zakusku, čekajući na ručak. Sluga je tu s vodom za pranje ruku. Pred Isusom stvorio se neki bolesnik s vodenom bolešću. Isus ga liječi. Farizeji se zgledavaju i sablažnjavaju.

<u>2.preludij:</u> Milost da i ja Isusa napeto motrim, ali ne poput farizeja, već s ljubavlju i ozbiljnom željom, da se povedem za njim!

<u>I.- FARIZEJI I KNJIŽEVNICI MOTRE ISUSA.</u>- Motre Isusa, ali ne kao dragoga gosta, već nepovjerljivo, sumnjičavo. Šta motre? Najprije valjda njegovo odijelo, koje im se ne čini do-

sta proročka. Prorok Ilija nosio je dlakavu haljinu, Ivan Krstitelj plašt od devine dlake. A Isus? Farizejima je prva briga da prije jela operu ruke. Isus za to jedva mari. Vide ga kako pije vino! Ne svidja im se. "Dodje Ivan, koji niti je jeo niti pio, i kažu: Ima djavla. Dodje Sin čovječji, koji jede i pije, i kažu: Gle čovjeka izjelice i pijanice, prijatelja carinicima i grješnicima!" (Mt 11,19). Napokon gle ti ono, što je najgore! Subota je, a Isus liječi bolesnika! Kuha nešto u srcima farizejskim i književničkim, zgraža se njihova umišljena svetost.

Težili su oni za svetošću, revnovali za slavu Božju. Kako je njih mogao sablazniti Isus, najljepši uzor svetosti, najjači promicatelj slave Božje? Njima nakana nije bila čista, težili su više za slavom ljudskom, nego za slavom Božjom, više za izvanjskom aureolom svetosti, nego za unutarnjim posvećenjem. Ako mi tražimo samo Boga, imat ćemo srce slobodno od svake zavisti; bit ćemo ne kao zavidni protivnici sv.Pavla, nego kao sam sv.Pavao, koji se o tim protivnicima izrazuje tako plemenito: "A oni iz prkosa navješćuju Krista, neiskreno, misleći, da jače pritisnu moje okove. Što dakle? Dok se na svaki način Krist propovijeda, bilo izlikom bilo iskreno, ja se za to i radujem, a i radovat ću se" (F 1,17s.).

Samo onaj zavidi svetost ili apostolski uspjeh, koji u težnji za svetošću ili u radu za Boga traži više sebe nego Boga. Zato čistimo svoje nakane!

<u>II.- TVRDOĆA FARIZEJSKA.</u>- Motre farizeji Isusa i pred njim bolesnika, motre i muče kao kamen. Broje možda u svojoj glavi zakonske propise, u svemu 613, zabrana 365, koliko je dana u godini, zapovijedi 248, koliko je kostiju u čovjeku. A gdje da izbrojiš njihove dodatke, njihove predaje! "Vežu", reći će o njima Isus, "teška i nesnosna bremena i tovare na pleća ljudska, a prstom svojim ne će da ih maknu" (Mt 23,4). Bili su mnogi njihovi propisi smiješni, naročito oni, koji se odnosili na svetkovanje subote. Liječiti smiješ u subotu samo, ako je život bolesnikov u opasnosti. Gledaju sad farizeji bolesnika s vodenom bolešču i mumljaju u svom srcu:"Kad se strpio do subote, nek se strpi još toliko, da subota prodje!" Kako tvrdo srce pod pokrivalom tobožnje svetosti!

Ako u nama vjerni puk kao nekada u farizejima i književnicima gleda svoje duhovne vodje i uzore svetosti, nek najprije i najviše osjeti naše milosrdje! Svetac, koji je tvrd i hladan, nije svetac, on loše zastupa Boga. Bog je ljubav; ako on stanuje u našem srcu, tu sigurno plamti ljubav i prema Bogu i prema braći, djeci istoga Oca.

<u>III.- ISUSOVO MILOSRDJE.</u>- Farizeje, koji šute, pita Isus: "Da li je slobodno u subotu liječiti ili nije?" Nato se dohvati bolesnika i odmah ga izliječi i otpusti. Mogao je Isus učiniti i ovo čudo, da dokaže svoje dostojanstvo Sina Božjega; mogao je to učiniti usprkos farizejima, da ih pouči, kako se svetkuje subota. No glavni njegov razlog bio je, čini se, njegovo milosrdje; htio je da pomogne bolesniku. Htio je ujedno i farizejima pokazati, da je ljubav prema bližnjemu ono, što je glavno. "Milosrdje hoću, a ne žrtvu!" Gledajmo i mi, da naša težnja za svetošću bude prije svega puna milosrdja i ljuba-

vi prema bližnjemu! Nikada puna sebe, hladna, tvrda, sebična, kao što znade biti i kod nekih svećenika ili redovnika! Budimo takodjer zahvalni Isusu, čiji je jaram tako sladak, i breme lako!

A zašto je Isus pitao farizeje, da li se smije subotom liječiti? Zar nije već odavna znao za njihovo mišljenje? Ili je možda oklijevao, bi li protiv njihove zabrane ipak izliječio bolesnika ili imao obzira na njih? Nipošto! Baš je htio istaknuti svoje protivno mišljenje i volju, da prema tomu radi. Njegova je nauka svijetlo, farizejska je tama. Svijetlo mora nadvladati tamu. Ako farizeje boli, Isusov ih postupak sablažnjava, moraju oni proći kroz tu kušnju, podnjijeti operaciju, koja će im otvoriti oči. Ako ne će da se izliječe, Isusovo svijetlo mora ipak prodrijeti u svijet. Kad se radi o načelima, nemojmo ni mi imati previše obzira prema zabludi! Nikada štedjeti zlo! Tamaniti ga moramo. Imajmo u svemu jasna načela, prema njima odlučno radimo! Stidjeti ih se, stidjeti se svijetla Isusova, i to pred tamom, nipošto!

Žarko se u kolokviju pomolimo Isusu, neka i naš duhovni organizam izliječi tako, da u njemu bude sve jedro, zdravo zdravcato, bez nezdrave debljine od nadutosti i krivih načela!

Četvrtak iza XXIII.nedjelje po Duhovima

ISUS PREPORUČUJE ČEDNOST I SKROMNOST

Lk 14,7-11

1.preludij: Kad su se svi gosti sakupili, a ukućani bili gotovi s pripravom ručka, Isus i ostali gosti idu u blagovaonicu; tu zauzimaju svaki svoje mjesto, Isus kao znameniti prorok i čudotvorac prvo, a drugi u svojem farizejskom častohlepiju guraju se što više naprijed, već prije nego li je domaćin označio, gdje će sjediti. Isus to promatra, zatim daje pouku o poniznosti.

2.preludij: Molimo Boga za milost iskrene poniznosti! Da se obučemo u Krista Isusa, srcem ponizna!

I.- PONIZNOST IZVANJSKOGA VLADANJA.- "Pozvanima kaza priču, kad opazi, kako su izbirali začelja." Da li Isus vrijedja? Ne! On je prorok; kao prorok ima veću slobodu riječi. Osim toga on svoje riječi ublažuje; govori općenito, o "svadbi", izmišlja priču. Da su farizeji častohlepni, tvrdio je Isus i drugom prigodom. "Vole začelje na gozbama i prva mjesta po zbornicama, i da ih pozdravljaju po trgovima, i da ih ljudi zovu rabi" (Mt 23,6s.). Mi moramo bježati od časti, iako ju zaslužujemo; uživajući u počastima, koje nam iskazuju ljudi, mogli bismo pokvariti svoju dobru nakanu, izgubiti plaću, koja nas čeka na nebu. Naše izvanjsko skromno vladanje mora imati dubok korijen u unutarnjoj poniznosti.

Najgore bi bilo, kad bismo, uvjereni o svojem ništavilu, ipak tražili ono, što prema svojem uvjerenju ne zaslužu-

jemo. A često radimo tako. Isus nam daje tako lijep primjer izvanjskog poniznog nastupa. "Sin čovječji nije došao, da mu služe, nego da on služi i da život svoj dade u otkup za mnoge" (Mt 20,28). Kod posljednje večere reče Isus učenicima: "Najveći medju vama neka bude kao najmanji, i poglavar kao sluga. Jer tko je veći, koji je za stolom, ili koji služi? Nije li onaj, koji je za stolom? A ja sam medju vama kao sluga"(Lk 22,26s.). Onomu, koji je za stolom na prvom mjestu, preporučuje već u St.Z. sin Sirahov: "Učine li te ravnateljem, nemoj se ponijeti! Budi medju njima kao jedan od njih! Pobrini se za njih i onda istom sjedi! Tako imaš radost na njima i dobivaš za svoje dobro ponašanje vijenac. Govori, starče, jer tebi to pristaje,ali s dubokom razboritosti, i ne pometaj pjevanja! Gdje se ima što čuti, ne divani i ne igraj mudraca u nevrijeme!" (Sir 32,1-4). Neka sve koji nas vide, osvaja naše ponizno i skromno vladanje!

II.- PONIZNOST RIJEČI.- Isus u svojoj priči ne kazuje ništa o poniznosti riječi. Bit će ipak korisno, ako i o njoj razmatramo. Farizeji, koji su pred Isusom sebi birali prva mjesta, po svoj prilici lijepo su za stolom o sebi maštali, možda poput onoga u hramu: "Hvalim ti, Bože, što nisam kao ostali ljudi." Nemojmo mi tako! Čuvajmo se očite samohvale, ali i one finije, koja umije o sebi svašta lijepo natuknuti, ili se riječima ponizuje, ali samo zato, da drugi prosvjeduju i stanu nas hvaliti!

Riječima griješimo protiv poniznosti, kad sebe previše ističemo, hoćemo da imamo prvu riječ, drugima ne damo do riječi, volimo pokazati svoje znanje, govorimo previše o sebi, o svojem zanimanju, svojim brigama i nevoljama. Radje slušajmo druge, za njihove se poslove zanimajmo, njihov uspjeh priznajmo i pohvalimo! To će biti sjajan ustuk našoj sebičnosti i našemu častohlepju.

Dobro je znati i starijima, što Crkvenica preporučuje mladjima: "Govori mladiću, ako moraš, i samo ako te upitaju dvaput. Ukratko reci, u malo riječi kaži mnogo! Budi kao jedan, koji zna, pa ipak šuti!" (Sir 32,7s.). Nažalost mnogi ne znaju pa ipak otvaraju usta, da se pokažu. "Kod poniznih je mudrost", veli Salomon (Priče 11,2); vrijedi njegova izreka naročito za ljude, koji su ponizni i skromni u svojim riječima.

III.- PONIZNOST SRCA.- Mogao bi netko u svom izvanjskom ponašanju biti skroman i u svojim riječima biti ponizan tako, da ipak u svojem srcu hlepi za čašću. Mogao bi samu priču Isusovu krivo shvatiti: ostati na zadnjem mjestu baš s tom nakanom, da ga pozovu na više mjesto. "Nego kad te tko pozove", veli Isus, "podji i sjedni na posljednje mjesto, da ti reče, kad dodje onaj, koji te je pozvao: Prijatelju, pomakni se više! Tada će ti biti čast pred svima, koji su s tobom za stolom. Jer svaki koji se podiže, ponizit će se, a koji se ponizuje, povisit će se." Jasno je, da tim riječima Spasitelj preporučuje samo onu izvanjsku poniznost, koja se temelji na unutarnjoj.

Dakle budimo prije svega ponizni u svojim mislima!

Nikada pretjerivati svoje sposobnosti, vrline, uspjehe, dobra djela! "Ako tko misli, da je što, a nije ništa, vara sam sebe" (G 6,3). Ne trebamo nijekati darove Božje, samo se ne smijemo njima hvaliti kao svojinom. Imamo lijep primjer u sv. Pavlu, koji o sebi piše: "Milošću Božjom jesam, što jesam, i milost njegova, koju mi je dao, nije bila bez ploda, nego sam radio više od sviju njih, ali ne ja, nego milost Božja, koja je sa mnom" (1K 15,10).

Apostol stavlja nam pred oči još ljepši primjer, Sina Božjega, koji je utjelovljenjem sebe poništio i ponizio do smrti na križu (F 2,5-11). Ne ćemo Sina Božjega nasljedovati tako, da svojom maštom ronimo u ne znam koje svemirske bezdane, nego da jednostavno stupimo pred svoga brata, te se pred njim ponizimo. Isus u evandjelju tako divno spaja poniznost s bratskom ljubavlju! I njegov apostol baš tamo, gdje govori o poništenju Sina Božjega, opominje točno u duhu Isusovu, "neka ponizno jedan drugoga smatra većim od sebe" (F 2,3).

U kolokviju molimo se Bogu riječima psalmistovim: "Gospode, srce moje ne će na visoko, niti oči moje gledaju oholo; ne bavim se stvarima, što su mi odveć velike i uzvišene"(Ps131, 1). Isuse krotki i ponizni srcem, učini srce moje po srcu svojem!

Petak iza XXIII.nedjelje po Duhovima

PRIČA O IZGUBLJENOJ OVCI, IZGUBLJENOJ DRAHMI

Lk 15,1-10

<u>1.preludij:</u> Zaokupimo svoju maštu, gledajući u duhu dobrog pastira u pustinji, gdje oslobadja izgubljenu ovcu iz trnja ili gdje je nosi na ramenima natrag kući! - Možemo takodjer promatrati božanskoga Spasitelja prema riječima sv. Luke: "Kad se približili k njemu svi carinici i grješnici, da ga čuju, mrmljali su farizeji i književnici govoreći: Ovaj prima grješnike i jede s njima". Gledajmo dakle oko Isusa carinike i grješnike, a podalje farizeje, koji mrmljaju! Zanimivo je, kakove su ljude smatrali Židovi notornim grješnicima: one koje se kockaju, koji uzimaju kamate, koji trguju onim, što su priradili u subotnoj godini, nasilne ljude, razbojnike, govedare, carinike.

<u>2.preludij:</u> Da postignemo milosrdje Božje, ukoliko smo sami grješnici! Da prema grješnicima osjećamo, kao što osjeća Srce Isusovo! Eto milosti, koje moramo steći molitvom i sljedećim razmatranjem!

<u>I.- IZGUBLJENA OVCA.</u>- Kako ganutljivo propovijeda Isus o grješniku kao o izgubljenoj ovci! Nije on prvi, koji tako govori. Već prema St.Z. grješnik luta. Često je govor u St.Z. o lutanju grješničkom. Psalmista se moli Bogu: "Lutam naokolo kao ovca izgubljena; traži slugu svojega! jer zapovijedi tvojih ne zaboravih" (118,176). Prorok se Izaija tuži: "Svi smo

mi kao ovce lutali naokolo. Svaki je išao svojim vlastitim putem" (53,6). Prorok je Ezekijel napisao pravu tužaljku o narodu, koji luta nalik na ovce: "Stado se moje rasipa, jer nema pastira, i svim divljim životinjama služi za hranu. Ono se rasipa; po svim gorama i na svakom visokom humu luta naokolo stado moje. Po svoj zemlji razasuto je stado moje. A nitko ga ne traži, nitko se ne brine za nj" (34,5s.).

Kad nam knjige Sv. Pisma govore o grješnicima kao zalutalim ovcama, one nas potiču na samilost. Najprije zato, jer time grješnika nekako ispričavaju. Ljudi mnogo griješe u neznanju, a neznanje može smanjiti našu krivicu. Doista, mi smo, kad griješimo, tupe, lude ovce. Ali ne tek ludo, lutanje je grješničko takodjer strašno opasno, opasnije nego lutanje ovaca. Osobito u pustinji Sv. zemlje lutanje je ovce bilo pogibeljno; premda palestinska pustinja nije Sahara, nego više kao naš krš, ipak je u stara vremena bilo tamo mnogo čagalja i vukova, pače i medvjeda. Grješnik, koji luta, srlja u najveću opasnost, u propast vječnu. Zato je Srce Isusovo puno samilosti prema grješnicima. A srce naše? Kako može biti hladno, kad luta i propada ne jedan, već sila grješnika?

II.- MILOSRDJE BOŽJE.- Svoju je samilost prema grješnicima Isus sjajno opisao: "Koji od vas imajući sto ovaca, ako izgubi jednu od njih, ne ostavi devedeset i devet u pustinji te ide za izgubljenom, dok je ne nadje? I našavši digne je na ramena svoja radujući se. I kad dodje kući, sazove prijatelje i susjede govoreći im::Radujte se sa mnom, jer nadjoh svoju ovcu izgubljenu. Kažem vam da će tako biti veća radost na nebu za jednoga grješnika, koji čini pokoru, nego li za devedeset i devet pravednika, kojima ne treba pokore." Isusove riječi moramo ispravno shvatiti. Istina, više se Bog veseli tamo, gdje vidi više svetosti. Ali ipak ima kod Boga nešto slično kao u obitelji: jedno se dijete razboli, a majka kao da je zaboravila na sve drugo, samo misli na dijete bolesno; sva se ljubav i briga obitelji osredotočuje oko bolesnika; ako ozdravi, to je neko vrijeme glavni i gotovo jedini predmet radosti u obitelji.

Divno je to, što u srcu Božjem još plamti ljubav prema grješniku, koji ga je tako teško uvrijedio. Sv. Pavao piše: "Bog dokazuje svoju ljubav prema nama, što je Krist, kad bijasmo još grješnici, umro za nas" (R 5,8). Slično sv. Ivan u svojoj prvoj poslanici: "U tom je ljubav, ne da smo mi ljubili Boga, nego da je on ljubio nas i poslao Sina svojega kao pomirbenu žrtvu za grijehe naše" (4,10). Bog ne može ne mrziti na grijeh, ali ipak sve čini, da se grješnik, dok je još vrijeme, može spasiti. Učinimo mi s njime barem nešto!

III.- NAŠA REVNOST ZA OBRAĆENJE GRJEŠNIKA.- Ako hoćemo, da i naše srce bude slično Srcu Isusovu, moramo i mi biti puni samilosti prema grješnicima, puni želje da im pomognemo, barem svojim molitvama. Nikada mi dosta ne mrzimo na grijeh, nikada mi dosta ne ljubimo grješnika, da ga izbavimo od grijeha. Ugledajmo se u naše misionare, koji su u poganskim zemljama obraćali nevjernike i još ih obraćaju uz najveće žrtve! Povedimo se za primjerom svetaca, koji su kao drugi Isusi kroz čitav svoj život tako reći zdvojno tražili grješnike, ovce

zalutale! Svaki od nas mora biti apostol barem molitvom, mora mu mnogo stati do toga, da se nadju ovce izgubljene. Ako smo pastiri duša, moglo bi inače pasti na nas prokletstvo Božje, koje čitamo u knjizi proroka Ezekijela: "Teško pastirima Izraelovim, koji pasu sami sebe! Ne treba li da pastiri pasu stado? Trošite mlijeko i odijevate se vunom. Tovne životinje koljete, a stada ne pasete. Slabih životinja ne krijepite, bolesnih ne liječite, ranjenih ne zavijate, odagnanih ne dovodite natrag, izgubljenih ne tražite" (34,1-4).

Na koncu osvrnimo se još malko na Isusovu priču o izgubljenoj drahmi! Izgubljena drahma znači isto što izgubljena ovca. Možda se u drahmi napose ističe nešto, što je maleno, a ipak predmet tolikih briga! Tu se pali svjetiljka, tu se mete, brižno traži, a napokon, kad se nadje, radost je tolika, da joj se daje oduška pred drugima. Može opet drahma kao novac biti znak vrednote. Kako divno, što mi, koji nismo ništa,ipak toliko vrijedimo u očima Božjim. Tako mora i u našim očima svaka duša, i grješnika najvećega, mnogo vrijediti, a ne samo u našim očima, nego i našim radnim snagama, da snažno prorade, ako mogu postići, da se grješnik obrati. To je neprekidni posao energija Božjih; ako ga se i mi latimo, bit će nam dika kao posao uistinu božanski.

Molimo se u kolokviju Isusu, da učini naše srce što sličnije Srcu svomu, tako punu milosrdja prema grješnom svijetu!

Subota iza XXIII.nedjelje po Duhovima

PRIČA O RASIPNOM SINU I

Lk 15,11-16

<u>1.preludij:</u> Sjetimo se koje slike rasipnoga sina kako gladan i napola go pase svinje!

<u>2.preludij:</u> Daj nam,Bože, milost, da što dublje shvatimo svu mizeriju grješnoga stanja!

<u>I.- ŽELJE I ZAHTJEVI RASIPNOGA SINA.</u>- Jer se u priči o rasipnomu sinu radi o milosrdju Božjem prema grješnicima, ima tu raznih potankosti, koje nas potiču, da donekle ispričamo grješnika. Rasipni je sin mladji sin nekoga oca. Mladost ga njegova zavodi u grijeh; mladost je lakoumna; manjka joj duboko uvjerenje. Mladost ne gleda u budućnost, ne vidi opasnost, neuvidjavna je. Strasti su u nje jake. Potrebno joj je vodstvo, ali ona te potrebe ne uvidja. Želi, da se riješi svakoga tutorstva. Misli, da ima pravo na slobodu: umišlja si prava, kojih uopće nema. Evo kako Isus slika želje i zahtjeve takova mladića! "Neki je čovjek imao dva sina. Mladji od njih reče ocu: Oče, daj mi dio od imanja, što pripada meni!" Još mu ništa ne pripada; otac još živi, on je potpuni gospodar.

Premda mi više nismo tako mladi, možemo ipak pasti u mane rasipnoga sina. Mogu nas voditi strasti, a ne razum. Može

naš razum biti zaslijepljen. Može biti naša volja slaba. Gledati bez prekida u daleki cilj, čvrstim koracima koračati prema cilju, nikada lutati, to nije tako lako. Čovjek mora mnogo razmišljati, čvrsto se držati onoga, što je spoznao kao dobro. U duhovnom životu moramo steći jasnu spoznaju, uvjerenja duboka, jasna, čvrsta načela. Onda ne ćemo nalikovati djeci. Knjiga Mudrosti veli ovo: "Jer se starost časna ne računa po trajanju godina i ne mjeri se po broju godina. Um u čovjeka valja koliko sijeda kosa, i neokaljan život koliko život starački" (4,8s.). Sv.Pavao opominje Korinćane: "Braćo, ne budite djeca umom, nego pakošću djetinjite, a razboritošću budite zreli" (1K 14,20). Visoko cijenimo pravu spoznaju u duhovnom životu! A da nju stečemo, poslužimo se svim sredstvima, koja su nam na raspolaganje: ispit savjesti, razmatranje, duhovno čitanje, pouku, savjet, unutarnje rasvjetljenje Duha Svetoga!

II.- RAZUZDANI ŽIVOT RASIPNOGA SINA.- "I podijeli im imanje. Iza nekoliko dana pokupivši sve mladji sin otide u daleku zemlju, i ondje prosu imanje svoje živeći raspušteno." I nama svima Bog daje mnogo. Hoće da se time služimo na njegovu slavu i na dobro svoje duše. Najkorisnije ćemo darove Božje upotrebiti, ako ostanemo Bogu što bliži. U njegovoj blizini čut ćemo glas njegov i njegovih zamjenika. Taj će nas glas obuzdavati, da ne bismo nesretno zloupotrebili darove Božje. Ne trenutačnu nasladu na svoju propast, nego trajnu korist i pravu sreću moramo iz njih crpsti. Nema pametne upotrebe darova Božjih bez samoodricanja.

Grješnik bježi od Boga. Nada se , da će daleko od Boga više uživati. Mi smo mu slični svaki put, kad se oglušimo na opomene i savjete starijih, udaljimo se od običaja i prakse uzornih Isusovih učenika. Ludo trošimo što od Boga imamo, postajemo sve siromašniji, ne slutimo, u kakovu bijedu možemo upasti.

Grješnik prosipa svoj imutak. Gubi milost Božju, gubi ulivene kreposti. Već samo time postaje najveći siromah,i da mu sve drugo ostane. Ali on prosipa i naravne darove Božje. Nastoji njima usrećiti svoj život na zemlji, a nema blagoslova Božjega. Strašno prosipam, kad tako trošim, da na sebe sazivam srdžbu i kaznu Božju. Žalosno je takodjer, ako me je Bog sebi na poseban način posvetio i zato sjajno obdario, a od darova njegovih nema prave koristi, kad mi ekonom nije više Otac, nego podalje od Oca moj egoizam, makar učenjački,makar umjetnički, ali ipak profani i Ocu tudji. Nemojmo prosipati darova ljubavi Očeve!

III.- BIJEDA RASIPNOGA SINA.- "Kad je bio sve potrošio, nastade u onoj zemlji velika glad, i on stade stradati. Tada otide i najmi se kod jednoga gradjanina one zemlje. Ovaj ga posla u polja svoja, da pase svinje. I želio je da napuni svoj trbuh mahunama, što su jele svinje, ali mu ih nitko nije davao." Kod sv.Luke čitamo zapravu riječ, koja znači, ne mahune,nego rogače. Njima su hranili stoku; bio je znak najvećega siromaštva, ako se čovjek morao hraniti rogačima. Jamačno je rasipni sin smio uzeti od onoga, što se stavljalo pred marvu; bilo mu je teško, što ga nije nitko pozvao, da jede. Mislilo se na krmke, na njega ne!

Kako je jadnik gladan, kako ponižen! Kad se opraštao od doma svojega, cvala mu je mladost na licu, titrao još sjaj u očima, odsjev ljubavi očeve, odijelo je na njemu svjedočilo o bogatim, čestitim roditeljima, dičio se on imenom svoje porodice. A sada? Plakao bi čovjek i pjevao tužaljke proroka Jeremije: "Koji su nekoć jeli poslastice, ginu na ulici. Koje su nosili na grimizu, valjaju se u blatu... Knezovi njezini sjali su jasnije od snijega, bjelje od mlijeka. Crvenije bilo je tijelo njihovo od korala, lik je njihov bio kao safir. Ali je lice njihovo postalo crnje od čadje, ne poznaju se na ulicama. Koža im se prilijepila za kosti, osušila se kao drvo" (Lam 4,5.7s.).

Nemojmo misliti, da je bijeda i degradacija posljedica tek smrtnoga grijeha! Biskupa crkve u Laodiceji kori Isus zbog takozvanih malih grijeha: "Ne znaš, da si bijedan i nevoljan, i siromah i slijep, i go" (Apk 3,17). Čuvajmo sreću i zadovoljstvo i bogatstvo i dostojanstvo djece Božje, bježeći od svakog i najmanjeg grijeha!

Pošto smo čuli o žalosnoj sudbini rasipnoga sina, brata našega, koji je ostavio kuću očinsku, prilijepimo se u kolokviju uz Oca i priznajmo mu: "Jedan dan u dvorima tvojim bolji je od tisuće" (Ps 84,11).

XXIV.nedjelja po Duhovima

PRIČA O RASIPNOM SINU II

Lk 15,17-19

<u>1.preludij:</u> Rasipni sin, pastir svinja, napola go, zamazan, s kuštravom kosom, naslonjen na koje drvo, žmiri, da ne vidi svoje bijede, dok mu duh leti u kuću očinsku, gdje su najamnici tako sretni i zadovoljni! Suze kajanja mu teku niz lice. Već je stvorena odluka povratka. Smirenje ublažuje poteze na licu pokajnikovu.

<u>2.preludij:</u> Milost unutarnje pokore daj mi, Bože!

<u>I.- SPOZNAJA BIJEDE GRJEŠNIČKE, BLAŽENE SREĆE DJECE BOŽJE.</u>- Grješnik luta daleko od Boga. Zašto? Mami ga želja za srećom, traži ju on tamo gdje je nema. Prvi je korak obraćenja uvidjeti, da prave sreće nema osim u Boga. Tako se otvaraju oči rasipnomu sinu: "Koliko najamnika oca moga imaju hljeba i suviše, a ja ovdje umiren od gladi!" Kako su u St.Z. proroci živim bojama opisivali bijedu grješničku! Nije grješnik bijedan istom, kad ga stigne kazna Božja; bijedan je, dok izvan Boga uzalud traži, za čim čezne, a gubi što ima, ima od Boga, jedinog izvora svakoga dobra. "Začudi se tome, nebo, i zgrozi se i zaprepasti, veli Gospod, Jest dvostruk je grijeh počinio moj narod: ostavili su mene, izvor žive vode, da kopaju sebi čatrnje, raspucane bunareve, što ne drže vode" (Jr 2,13). Baš je rasipni sin sebi iskopao kukavnu čatrnju!

"Upamti i vidi, kako je zlo i gorko, što ostavljaš Gospoda, Boga svojega, i ne bojiš se mene, veli svemogući Gospod nad vojskama" (Jr 2,19). Lijepo pjeva psalmista: "Blago onima, koji prebivaju u kući tvojoj, koji te slave bez prestanka! Jer je jedan dan u dvorovima tvojim bolji od tisuće gdje drugdje; na pragu u kući Boga mojega stajati draže mi je,nego biti gost u šatorima bezbožnika" (84,5.11). Za Boga smo stvoreni! Kako bismo mogli naći sreću daleko od Boga! Bog je sav poredak u kojem živimo, tako uredio, da nas dovede do sreće kod sebe; tražiti sreću drugdje strašan je nered; iz nereda ne može izaći ništa valjano!I da ostanemo u kući Očevoj, a neuredno kroz prozore provirkujemo van, samo mir svoj unutarnji mutimo. Zar se to isplati?

II.- ODLUKA I ISPOVIJED.- Rasipni sin govori u sebi: "Ustat ću i poći ću k ocu svomu i reći ću mu: Oče, sagriješio sam protiv neba i protiv tebe." Sretne li odluke! Ne će rasipni sin da prkosno dalje luta, da se kapricira u svojoj mizeriji. Tako grješni svijet pada iz katastrofe u katastrofu,sve dalje afirmirajući svoju zabludu. Jadan je, a ne će da prizna svoju bijedu. Rasipnog je sina ganula milost Božja. Ponizno joj se predaje. Stidi se, ali ne oholo kao oni, koji u svojem stidu nisu sposobni da se ponize pred Bogom i pred ljudima. Rasipni sin priznaje istinu. Čemu da niječe ono,o čemu viče sva njegova bijedna vanjština, sva njegova jadna sudbina?

Priznat će svojemu ocu, da je sagriješio protiv njega i protiv Boga. Ispovijed grijeha, to je ono, što se Bogu najviše svidja u našoj pokori. Čim je David pred prorokom Natanom priznao svoj zločin, odmah je čuo, da mu Bog prašta. A u Ps 32,5 on lijepo veli: "Grijeh svoj kazah tebi, i krivice svoje ne zatajih; rekoh: ispovijedam Gospodinu prijestupe svoje; i ti skide s mene krivicu grijeha mojega." U ispovijedi grijeha ima poniznost, a poniznima Bog daje milost. Tko za svoje grijehe čini izvanjsku pokoru, može zaboraviti na poniznost, i tako ostati daleko od onoga kajanja, koje se Bogu tako mili. Pa i najteža je u pokori ispovijed grijeha. Ima grješnika,spremnih na najstrožu pokoru tjelesnu, a nesposobnih da svoj grijeh ispovijede. Neka nama rasipni sin bude uzorom ponizne ispovijedi! S iskrenom ispovijedi on se vraća u kuću očinsku, bez iskrene ispovijedi mogli bismo mi iz nje ispasti, a da sami ne znamo, kako je do toga došlo. Dobro je znati, da nam je iskrenost pred duhovnim vodjom, zamjenikom Božjim, najpotrebnija, kad nam se čini najteža.

III.- RASIPNI SIN SPREMAN DA BUDE NAJAMNIK SVOGA OCA.- Rasipni sin ponizno ispovijeda svoj grijeh. Vidi, da je zaslužio poniženje; reći će svojemu ocu: "Više nisam vrijedan nazvati se tvoj sin, primi me kao jednoga od svojih najamnika!" Grješni svijet bježi od Boga, jer ne će da Bogu služi. Kao da je teško služiti Bogu; kao da vršenje njegovih zapovijedi čovjeka ponizuje; kao da čovjek nema od toga ništa! Kao da se ljepše služi sotoni, svijetu, strastima! A uistinu jaram je Isusov sladak, njegovo je breme lako, dok sotona, svijet i strasti čovjeka tiraniziraju, ispijaju mu krv i mozak, demoraliziraju ga i ostavljaju gladna. Kad bismo bili samo najamnici Božji, ne bismo smjeli nikada tražiti drugoga gospodara;a Bog

hoće, da mu budemo djeca, slobodna djeca sa svim dostojanstvom djece Božje. U svojoj kući, za sebe radimo, kad radimo za Boga. Ako smo na to zaboravili, nema druge nego da ponizno priznamo istinu s rasipnim sinom, i da prema istini uredimo svoj život.

Rasipni je sin spreman na poniženje: Biti najamnik tamo, gdje je prije bio sin; biti sin, a ipak sluga sa slugama. Lijepa je poniznost raskajanog rasipnoga sina. Kušajući poniženja zlobnoga, Bogu protivnoga svijeta, poniženja grijeha, on jasno uvidja, da će se kao najamnik svoga Oca zapravo popeti, a ne poniziti. Barem ne će biti pastir svinja u tudjini, go, bos i gladan. Kao sluga svoga Oca bit će slobodniji nego da je car medju grješnicima. Kuća je Božja, kuća je Očeva nebo, šatori su bezbožnički pakao. Samo van iz toga pakla! Samo kući, kući! O kad bi svi grješnici došli do spoznaje, do koje je došao rasipni sin! Nažalost mnogi ne će da otvore oči, a ima u kući Očevoj, u kući Božjoj, buntovnih sinova, koji radije bježe nego prime koje malo, neznatno poniženje, ima apostata iz same oholosti, koja se onda vani stoput dublje strovaljuje. Tko se ponizuje, povisit će se, a tko se uzvisuje, ponizit će se!

Razgovarajmo u kolokviju s Isusom, kako je raskajani rasipni sin već unaprijed u duhu razgovarao sa svojim ocem!

Ponedjeljak iza XXIV.nedjelje po Duhovima

PRIČA O RASIPNOME SINU III

Lk 15,20-32

<u>1.preludij:</u> Evo divne slike: rasipni sin u zagrljaju svoga oca!- Druga lijepa slika: gozba u kući, rasipni sin sjedi za stolom uz oca u svečanom odijelu; svira se, pjeva se! Uz to svijetlo evo nešto tame: vani pred kućom stariji se brat grize u zavisti, prkosi očevu milosrdju!

<u>2.preludij:</u> Da se uvjerimo o neograničenom milosrdju Božjem! Da ga nasljedujemo!

<u>I.- PRVI SUSRETAJ S OCEM.</u>- "I ustavši otide k ocu svomu. Kad je on još podaleko bio, ugleda ga otac njegov, i sažali mu se, i potrčavši pade mu oko vrata i poljubi ga." Bog čeka grješnika; gleda, ne će li se vratiti. Kao nekad majka mladoga Tobije: "A Ana je sjedila svaki dan na putu navrh gore, odakle je mogla vidjeti nadaleko. Dok je s onoga mjesta izgledala dolazak njegov, ugleda ga izdaleka i odmah poznade, da ide sin njezin" (11,5). Slično otac rasipnoga sina. Tako i još ljepše vlada se Bog prema grješniku. Prašta odmah; ne čeka grješnikovu ispovijed. Čim se obratio grješnik, od srca se pokajao, Bog ga već grli, ljubi. Prašta mu sve potpunoma. Ne obazire se više na grijehe. Baca ih daleko od sebe, da ih više ne vidi.

Ljubav je Božja kao energija, koje se silom sprečava; navali jačom silom, čim zapreka padne. Samo otac tako silno ljubi svoje dijete; a Bog je zaista naš Otac i naš Stvoritelj.

Nikada zemaljski otac nije tako otac kao Bog, koji nam daje ne samo život naravni, nego i nadnaravni, i tako žudi za tim, da nam ga vrati, ako smo ga izgubili! S ljudima se čovjek teško pomiruje, s Bogom izvanredno lako. Gotovo je od svih stvari najlakše pomirenje s Bogom; časak savršenoga pokajanja i stvar gotova; kako utješno! Kako dugo traje, dok uvrijedjeni čovjek svlada sve osjećaje mržnje, antipatije, sve osvetne želje prema osobi, s kojom se posvadio! Ugledajmo se u Boga, koji je sama ljubav, prema grješniku ljubav, koja tako rado i brzo prašta!

II.- REHABILITACIJA RASIPNOGA SINA.- Pripravio je rasipni sin dulju ispovijed, no Otac ga prekida. Brzo on daje zapovijedi svojim slugama. Odmah ima se donijeti najljepša haljina, haljina posvetne milosti Božje, prsten se meće na ruku raskajanomu grješniku i obuća na njegove noge. Nije više skitalica, propao čovjek, nije ni sluga u kući otmjenoj, nego baš slobodni, rodjeni sin. Ništa više ne manjka njegovu dostojanstvu. Kad mu Otac, gospodar kuće, sve oprašta, ne smiju ni sluge pokazati, da ga preziru.

Njegov povratak se mora veselo proslaviti. Ako dijete u obitelji ozdravi, sve se veseli; kad bi mrtvo uskrslo, kolika bi istom onda bila radost! Tako se ljudi vesele takodjer, kad se član obitelji iza dugog izbivanja živ i zdrav povrati. "Ovaj sin moj bio je mrtav i oživio je, bio je izgubljen i našao se." Zato se kolje ugojeno tele, dolaze svirači i pjevači, počinje vesela gozba. Tako se i andjeli na nebu raduju, ako se jedan grješnik obrati. Znaju, šta je milosrdje Božje, ne bi bili andjeli Božji, da ne osjećaju s Bogom. Na nebu nema zavisti. Ne smijemo je imati ni mi. Vrijedjamo Oca, ako smo braći zavidni! Vrijedjamo ga, ako na grješnike samo sazivamo kaznu Božju, a za njihovo se obraćenje jedva molimo.

III.- ZAVIDNI BRAT.- Stariji brat vraća se s polja, čuje u kući glazbu. Radja mu se u duši neki neugodni osjećaj. Propituje se pred kućom, a čim doznaje istinu, ne će da unidje, srdi se. Nije on kao andjeli na nebu. Inače je on dobar prema ocu, nijedne njegove zapovijedi nije nikada prestupio. Ali evo sada pojavila se u njemu zavist; ogorčen je na brata, koji je osramotio čitavu obitelj. Iako se rasipni sin vratio, brat mu njegov ne bi tako brzo, tako potpunoma oprostio. Bi li ga on uopće primio u kuću? Zaboravio je stariji brat na ljubav; nema očevih osjećaja. Prema grješnicima osjeća kao što osjećaju mnogi inače dobri katolici, koji ipak ne razumiju milosrdja Oca nebeskoga.

Kako je otac blag i obazriv i prema zavidnomu starijemu sinu! "Sine, ti si svagda sa mnom, i sve je moje tvoje." Ove riječi ne mogu se razumjeti o Židovima prema poganima, ni o farizejima prema grješnicima, nego o svim inače dobrim ljudima, o nama svima, koji smo prema grješnicima pretvrdi. "Ali se trebalo proveseliti i obradovati, jer je ovaj brat tvoj bio mrtav i oživio je, bio je izgubljen i našao se." A kako se izrazio stariji sin o mladjem? "Taj sin tvoj, koji je razasuo svoje imanje s bludnicama!" Kao da mladjega brata ne će da prizna svojim bratom! "Taj sin tvoj!" Otac ga opominje, da mu je grješni brat ipak brat, naročito iza obraćenja: "Ovaj brat

tvoj!" Ako smo sebe u svećeničkom ili redovničkom staležu Bogu posvetili te samo za Boga radimo, onda pogotovu možemo se napuniti duhom Božjim, milosrdjem Božjim prema grješnicima. Ne revnujemo za Boga, ako sazivamo na grješnike vatru s neba. Onda ne znamo, šta je Bog i šta Bog hoće. On ne će smrti grješnikove, nego da se obrati i živi. Ne smijemo Bogu spočitavati njegovo milosrdje riječima onog starijeg brata: "Ovi tvoji sinovi!" Bog će nam odgovoriti kao otac u Isusovoj priči: "Ovaj tvoj brat!" Da je grješnik, progonitelj Crkve, zaista naš rodjeni brat, ne bismo li odmah postali prema njemu obazrivi, željeli mu obraćenje od srca, a ne kaznu Božju? A Bogu su svi grješnici rodjena djeca; nek budu i nama kao rodjena braća! Nemojmo misliti, da će se naša baština na nebu smanjiti, ako bude tamo više baštinika! Bog je dosta bogat za svu svoju djecu!

U kolokviju razgovarajmo s Ocem nebeskim, ali ne kao stariji brat, nego tako, da Boga obveselimo svojim zanimanjem za obraćenje grješnika!

Utorak iza XXIV.nedjelje po Duhovima

PRIČA O NEPRAVEDNOM UPRAVITELJU

Lk 16,1-9

1.preludij: Predočimo sebi nepravednog upravitelja kako sjedi za stolom i krivotvori zadužnice! Pred njim stoje dužnici njegova gospodara, izvaljuju oči na lopova, ali šute, videći svoj probitak.

2.preludij: Za revnost u službi Božjoj! Za duh siromaštva! Za to se pomolimo prije razmatranja!

I.- NESREDJENI RAČUNI.- "Bio je neki bogati čovjek, koji je imao upravitelja. Ovaj bi optužen kod njega, da prosipa dobra njegova. I dozvavši ga, reče mu: Šta to čujem za tebe? daj račun kako si upravljao, jer više ne možeš biti upravitelj!" Upravitelj nije bio samo nesposoban, već i nepošten, nepravedan. Krao je svoga gospodara; prosipao je njegova dobra, i to tako da nije štedio sebi, nego po svoj prilici živio razuzdano na račun svoga gospodara. Što je taj gospodar doznao, bilo je takovo, te on odluči otpustiti upravitelja: "Više ne možeš biti upravitelj." Ipak ostavlja nitkovu neko vrijeme, da uzmogne nekako urediti račune i predati ih svome nasljedniku.

Nepravedni je upravitelj slika grješnika, koji prosipa darove Božje, ne misleći, da će jednoga dana neminovno davati račun Bogu. Ljudima može čovjek uteći, činiti im nepravdu, a da se nepravda ne otkrije. Pred sud Božji ćemo bez sumnje svi doći. Svaki je od nas dobio od Boga neki talenat, jedni više, drugi manje. Što smo primili, nije posve naše; upravitelji smo. Najbolje će biti za nas, ako tako upravljamo, da imamo račune uvijek u redu. Odgadjati sredjivanje računa u ne-

sigurnu budućnost, u stare dane, kad ćemo imati za molitvu više vremena, - ili u ne znam koje zgodnije prilike, sve je to opasno, jer ne znamo, kada će doći Gospodin, da nas pozove na odgovornost. Imajmo uvijek sve u redu! Da ne bi došao Gospodin i nezgodan čas, iznenadio nas riječima: "Šta to čujem za tebe? Daj račun!"

II.- LUKAVOST NEPRAVEDNOG UPRAVITELJA.- Upravitelj je u gadnoj neprilici. Živio je dosada kao velik gospodin, na budućnost svoju nije mislio. Nema ništa; otpušta se iz službe. Nitko ga ne će primiti, ovako otpuštena, u slično unosnu službu. Propao čovjek! Kojemu se ipak ne da trpjeti oskudicu niti teško raditi: "Što ću činiti, jer mi gospodar moj oduzima upravljanje? Kopati ne mogu, prosjačiti se stidim." Napokon on nešto smisli. Lopovluk, koji odgovara njegovoj prošlosti. Naumi, da dužnicima svoga gospodara smanji dugove. Jednomu koji je dugovao oko 40 hektolitara ulja, smanji dug na polovicu. Drugi je bio dužan 100 korova pšenice (1 kor iznosi gotovo 400 litara) ; njemu odbije upravitelj jednu petinu. Tako po redu ostalim dužnicima, a sve to u svrhu, da ih predobije za sebe."Znam šta ću učiniti, da bi me primili u svoje kuće, kad mi se oduzme upravljanje."

Gospodar toga nevaljalca dozna za malverzaciju; kako? Isus nam ne kazuje, kako. ali veli, da je gospodar pohvalio upravitelja. To jest, zadivio se njegovoj lukavštini. A Isus završuje svoju priču: "Sinovi su ovoga svijeta mudriji prema svomu naraštaju od sinova svjetlosti." Jasno je, da nas Isus ne potiče na nepravedno postupanje, slično postupku onog upravitelja. On hoće samo, da i mi u svom ćudorednom i duhovnom životu budemo mudri, agilni, ingeniozni. I dandanas možemo često vidjeti silan rad svjetovnjaka, da se obogate, da napreduju u svojim službama; vidimo i neprijatelje sveteCrkve kako su neumorni, preko svake mjere domišljati. Ne smiju nas natkriliti, kad mi radimo oko posvećenja svojih duša ili spasavanja duša svoje braće.

III.- KRŠĆANSKA UPOTREBA BOGATSTVA.- Priča o nepravednom upravitelju ima dvije pouke. Prva je, da se mi kao sinovi svjetlosti ne smijemo pokazati manje marljivima i mudrima od sinova ovoga svijeta. Druga je pouka sadržana u ovim riječima Isusovim: "I ja vama kažem: Načinite sebi prijatelje nepravednim bogatstvom, da vas, kad ga nestade, prime u vječne stanove!" Valja davati milostinju siromasima; onda će nas siromasi nekako primiti u nebo.

Za nas će biti najpraktičnije, ako se zaustavimo kod izraza Isusova nepravedno bogatstvo, doslovno: mamona nepravednosti. Tako se zove bogatstvo, ne jer je stečeno na nepravedan način, nego zato, jer čovjeka zavodi u svaki grijeh. Često je Isus naglasio, kako je opasno biti bogat. Veli, da ne možemo služiti mamoni i Bogu. Moramo postići krepost siromaštva, značajno kršćansku krepost, prema prvom blaženstvu Isusovu. Isus ne veli, da moramo baš trpjeti bijedu. Ima u St.Z. ova molitva: "Ne daj mi siromaštva ni bogatstva! Daj da uživam svoj komadić kruha! Inače bih, najedavši se, mogao zanijekati tebe i upitati: Tko je Gospod? Ili, osiromašivši, mogao bih postati kradljivac i oskvrniti ime Boga svojega" (Priče 30,8s.). Još ljepše

piše sv.Pavao: "Kad imamo hranu i odijelo, budimo ovim zadovoljni. A koji hoće da se obogate, upadaju u napast i zamku i u mnoge lude i škodljive želje, koje obaraju ljude u propast i pogibao. Jer je korijen sviju zala srebljoljublje,kojemu neki predavši se zalutaše od vjere i na sebe navukoše velike jade" (1T 6,8-10). Svega toga očuvat će nas duh siromaštva, a najsigurnije zavjet siromaštva, ako kao redovnici slijedimo Isusov evandjeoski savjet, ne samo na izvana, nego od srca.

Moderni se svijet sve više materijalizira, mi se moramo kao učenici Isusovi sve više poduhoviti. Ako se svijet klanja mamoni, da upadne u svaki grijeh, - mi se klanjajmo siromašnomu Isusu, da stečemo svaku krepost! Grabimo i mi,imajmo i mi sve više i više, ali dobra duhovna, koja nažalost svijet tako mali cijeni!

Molimo se Isusu u kolokviju za milost, da se polakomimo za duhovnim dobrima! Ako nam se ne će, ipak se još usrdnije molimo! Neka nam pomogne Duh Sveti, nek se on sam za nas moli "neiskazanim uzdisajima!" (R 8,26).

Srijeda iza XXIV.nedjelje po Duhovima

BOGATUN I PROSJAK LAZAR I

Lk 16,19-22

1.preludij: Najljepšu sliku za razmatranje stvaraju nam same riječi Isusove. "Čovjek je neki bio bogat, koji se oblačio u grimiz i u bez, i gostio se sjajno svaki dan. A bio je jedan prosjak po imenu Lazar, koji je ležao pred njegovim vratima pun čirova.I želio je, da se nasiti mrvicama, koje su padale sa stola bogataševa, ali i psi su dolazili i lizali čirove njegove." Grimizne su haljine bile crvene ili ljubičaste; ljubičaste bile su skupocjenije. Bez je fino platno; u ono doba smatralo se luksusom uopće oblačiti se u platno; a prodavalo se i finije platno, egipatsko, feničko. U Palestini bio je na glasu sa svoga finog platna poganski grad Scythopolis u jordanskoj dolini jugoistočno od Nazareta.

Bogatun gostio se svaki dan; izvorni tekst ima izraze, koji znače veselu, svečanu gozbu. Na Istoku ima mnogo prosjaka; skupljaju se pred vratima kuće,gdje buči gozba; tako evo Lazara pred vratima kuće bogataševe! Lazar je pun čirova. Na Istoku potuca se po gradovima i selima mnogo gladnih pasa; ovi smetaju Lazaru. Izvorni tekst nema ništa o mrvicama,nego općenito o onom, što je padalo sa stola; nema ni onih riječi, da se Lazaru nije davalo. - Možemo sebi predstaviti takodjer bijedni ukop bokca Lazara i sjajni sprovod bogatašev sa sviračima,narikačama, mirisom od mirodija,- onda Lazara u krili Abrahamovu, bogataša u paklu.

2.preludij: Molimo se za duh siromaštva, duh Isusov!

I.- ŠTA SU SUDILI FARIZEJI O BOGATUNU I LAZARU.- Iza priče o nepravednom upravitelju i riječi, koje je Isus dodao protiv mamone, bogatstva, primjećuje sv.Luka ovo: "Sve ovo slušali su farizeji, koji su bili srebroljupci, i rugali mu se" (r.14). Iz toga možemo lako zaključiti, kako bi farizeji promatrali bogatuna, kako li Lazara. O starim rabinima piše moderni židovski pisac Montefiore ovako: "Rabini, koji su promatrali siromaštvo stvarnije i s više zdrava razuma nego Isus, zazirali su strašno od uboštva." Prema njima siromah je ponižen, od svih prezren, najniži; držali su, da je siromaštvo kazna Božja, da liši čovjeka pameti i spoznaje Božje; mudrovali su, kako se valja Bogu moliti, da nas očuva od siromaštva;bogatstvo bilo je po njihovu mišljenju blagoslov Božji, pridržan pravednicima; valja Boga moliti za taj blagoslov.

To je glavni ton starih židovskih pisaca o siromaštvu; čita se ipak kod njih tu i tamo o opasnosti bogatstva, i kako mora bogataš obuzdavati svoje strasti; no ovakve primjedbe ne dominiraju u njihovim spisima. Znameniti su rabini bili bogati: Hillel, Akiba, Tarfon. Jasno je, da su takovi ljudi gotovo s prezirom gledali na čovjeka, kao što je bio Lazar, s nekom zavišću na bogatuna Isusove priče. Ako smo skloni nešto malko s farizejima osjećati, reagirajmo protiv svoje sklonosti. S obzirom na farizeje rekao bi nam sv.Pavao: "Ali vi niste tako naučili (od) Krista" (E 4,20).

II.- ŠTA JE SUDIO ISUS O BOGATUNU I LAZARU.- To se jasno vidi iz priče. Isusove su simpatije uz Lazara, ne uz bogatuna, Ne jednostavno zato, jer Lazar nije imao ništa, i jer je bogatun imao. Imati,to je stvar indiferentna. Pita se, gdje je naše srce. Srce se bogataševo prilijepilo uz dobra ovoga svijeta, tako da je zaboravio na zapovijedi Božje; inače ne bi došao u pakao. Lazaru ovaj svijet nije mnogo vrijedio; a ipak se siromah predao u ruke Božje, nije bio zavidan bogatašu, nije ga proklinjao. U ovoj točki razmatranja sjetimo se svega, što inače čitamo u evandjelju o siromasima i bogatašima, i oduševimo se za duh siromaštva,- ako smo redovnici, za svoj zavjet siromaštva i za točno obdržavanje svih pravila, koja se odnose na taj zavjet.

Timoteju piše sv.Pavao: "Bogatima na ovome svijetu zapovijedaj, da se ne uzohole niti uzdaju u nestalno bogatstvo, nego u Boga, koji nam sve daje obilato za užitak. Neka dobro čine, da se bogate dobrim djelima, da budu darežljivi; podatljivi, da sabiraju sebi dobar temelj za budućnost, da postignu istiniti život" (1 T 6,17-19). Kršćanstvo ne mrzi na bogataše, nije im zavidno, ali ih opominje kao Isus i ovdje sv. Pavao. Ono kao Isus voli siromahe, jer su lakše puni Boga,budući da su prazni zemaljskih dobara. O, kad bi Isus i o nama mogao govoriti s onakvom simpatijom, s kojom govori o Lazaru! Budimo duhovno slični Lazaru, i bit će tako! Govorio bi Isus sa simpatijom takodjer o onom drugom Lazaru i njegovim sestrama Mariji i Marti, premda su bili imućniji, Nije smetao Isusu njihov imutak, kad im se srce nije u za nj prilijepilo.

III.- KONAČNA SUDBINA BOGATUNA I SIROMAŠNOGA LAZARA.- A šta bi s bogatunom, šta bi sa siromahom Lazarom iza njihove smrti? Evo, kako nam njihovu konačnu sudbinu crta prekrasno

božanski Spasitelj: "Umrije prosjak i odnesoše ga andjeli u krilo Abrahamovo. Ali umrije i bogataš i zakopaše ga." U latinskoj Vulgati čitamo, da su ga zakopali u paklu. To je lijepo, slikovito rečeno, ali nema sumnje, da riječi "u paklu" spadaju u slijedeću rečenicu. Spominje ipak Isus pogreb bogatašev, pretpostavlja sprovod sjajan. Nevoljnik Job opisuje takodjer, kako ima bogataš lijep sprovod i spomenik nad grobom, u kojem je lijepo sahranjen: "Isprate ga još do groba i i pobrinu se za grobni spomenik. Blago leže na njemu grude doline; idu za njim svi ljudi, i pred njim bezbrojni" (21,32s.). Duga se vije povorka za bogataševim lijesom. O pogrebu Lazarevu Isus ne kaže ništa; nije spomena vrijedan!

Ali zato, kako je sasvim drukčije s njihovim dušama! Bogataš u paklu; a dušu Lazarevu nose andjeli u krilo Abrahamovo. Tu on počiva kao dijete na rukama očevim, pravi sin Abrahamov; ili kao Ivan u krilu Isusovu kod posljedne večere, tako Lazar kod gozbe nebeske. Na ovom svijetu bogataš je jeo i pio, u paklu nema kapi vode, da si rashladi jezik; Lazar je gladovao, sad ima svega, ima Boga. Svoje je siromaštvo strpljivo podnosio, dok bogataš svoga bogatstva nije znao upotrebiti u korist svoje duše.

Predmet kolokvija s Isusom nek bude duh soromaštva!

Četvrtak iza XXIV.nedjelje po Duhovima

BOGATUN I PROSJAK LAZAR II

Lk 16,23-31

I.preludij: Gledajmo u duhu bogatuna u paklu, dolje, i gore na nebu u krilu Abrahamovu Lazara! Krilo Abrahamovo može biti znak očinske ljubavi ili je slika uzeta od gozbe: Lazar leži uz Abrahama kao sv.Ivan uz Isusa kod posljedne večere.

2.preludij: Da Isus podigne naša srca k nebeskim željama! Za to mu se žarko pomolimo!

I.- MUKE BOGATUNOVE.- U paklu bit će gorka muka osudjenicima kod pomisli, kako se drugi vesele na nebu, i to baš oni, koje su možda oni mučili, progonili, prezirali na ovom svijetu. I u knjizi Mudrosti u St.Z. imamo lijep opis, kako osudjenici motre pravednika u rajskoj slavi i kako jadikuju: "Ovo je onaj, kojega smo nekoć ismjehavali i porugom obasipali. Mi ludjaci! Držali smo život njegov za ludost, svršetak njegov za sramotu. Kako je to, da je on pribrojen djeci Božjoj i da je dijel njegov medju svetima? Dakle smo mi ipak zašli s puta istine.." (5,3-6). Isto je i u priči Isusovoj kratko i jezgrovito izraženo. Bogatun viče ocu Abrahamu. Spominje vatru, u kojoj se muči. Toliko trpi, da čezne za jednom kapi vode, koja bi mu rashladila jezik. Abraham u svojem odgovoru nekako spominje i onu drugu muku osudjenika, što su zauvijek od Boga odijeljeni. "I povrh svega toga i velika je te vječna provalija medju nama i vama, da oni, koji bi htjeli odavle prijeći k vama,

ne mogu, niti oni odanle k nama prelaziti."

Isus, raspravljajući o siromaštvu i bogatstvu, pokazuje nam prstom preko groba u život vječni, na nebu ili u paklu. Tamo će biti potpuno rješenje problema zla; tamo će istom biti potpuna jednakost, osim što će veće zasluge biti više nagradjene. Na ovom svijetu mi nikomu ne obećajemo raja; znamo samo, da će biti tu najljepše, ako se ljudi drže zakona Božjega; svako zlo bit će uklonjeno istom na nebu. Nama je na samo bogohulnik, nego upravo smiješan njemački pjesnik Heine,kad pjeva, da nebo prepušta andjelima i vrapcima, a nada se, da će biti prekrasno na zemlji, kad ljudi zaborave na nebo. Jedini Bog, koji nas vodi u raj nebeski, može nam i na zemlji, koliko je moguće, stvoriti raj.

<u>II.- IZMIJENJENE ULOGE NA NEBU, U PAKLU.</u>- Abrahan govori bogatunu: "Sinko, sjeti se, da si primio dobra svoja u svom životu, a Lazar jednako zlo; sad se on ovdje tješi, a ti se silno mučiš." Ove riječi,kao i čitavu priču Isusovu, ne smijemo krivo razumjeti, kao da će naprosto svi siromasi doći na nebo, i svi bogataši u pakao. Priča Isusova ne kaže doduše ništa o krepostima Lazarevim, ništa o grijesima bogatunovim, no to se razumije samo po sebi. Medju učenicima Isusovim bilo je osoba imućnih. Čini se, da Marta nije bila siromašna. Glede Nikodema i Josipa iz Arimateje razabiremo iz evandjelja da su bili prilično bogati. Kasnije su apostoli primali milostinje od vjernika dobro stojećih, a uzornih. Kao učenici Isusovi i kao ljudi Božji bili su svi duhom siromašni. Naprotiv je izvan kršćanstva bilo robova ili slobodnih siromaha, koji su bili u duhu žestoki srebroljupci, zavidjali imutak bogatašima, čeznuli za njim kao najvećim dobrom!

Bogataš, koji je duhom siromašan, živjet će skromno, bježat će od naslada života, da ga ne bi strovalile u pakao, rado će davati siromasima; prezirući uživanje svjetsko, zaslužit će sreću vječnu. Lakše će mu biti živjeti bogoljubno na ovom svijetu, ako postane stvarno siromašan, ako svoj imutak porazdijeli siromasima i posve se posveti Bogu. I tko živi u svijetu kao siromah, lakše će se spasiti. Uloge bit će na nebu izmijenjene, ali tako, da će tek duhovno siromaštvo steći blago nebesko, tek bogatstvo, zlorabljeno u grješnom uživanju, dovesti bogataša u muke paklene. Pomislimo još,kako će biti prevratna ta izmjena uloga! Onaj, koji je bio kratko vrijeme siromašan, postat će vječni bogataš, a onaj, koji je bio kratko vrijeme bogataš, postat će vječni prosjak. I stoput manje nego prosjak. Tko ne bi onda volio biti na zemlji siromašan, a na nebu bogat!

<u>III.- O BOGATUNOVOJ BRAĆI.</u>- Videći bogatun, da mu u paklu nema više pomoći, zauzima se on za svoju braću: "Molim te, dakle,oče, da ga pošalješ kući oca moga; jer imam petero braće, neka ih opomene, da ne bi i oni došli u ovo mjesto od muka." Abraham odgovara, da imaju Mojsija i proroke, Bogatun opet misli, da bi sigurnije činili pokoru, ako bi tko od mrtvih k njima došao. Nato će Abaraham: "Ako ne slušaju Mojsija i proroka, da tko i od mrtvih ustane, ne će vjerovati." Mojsije i proroci, to je Sv.Pismo St.Z., mjerilo svetoga života

i uputa u svet život; to su knjige, o kojima nije nitko dvojio da su Božje, bogonadahnute.

Bogatun dvoji, da li će njegova braća uopće čitati Sv.Pismo, i ukoliko ga budu čitali, da li će ih to obratiti. Želi svojoj braći izvanredne milosti. No Bog obično daje izvanredne milosti samo, ako smo pomnjivo upotrebili one manje, koje nam je prije dao. Izvanredna milost ne bi možda ni djelovala. Ako su oči bolesne, prejako im svijetlo škodi. Tako je u moralnom životu. Videći Isusova čudesa, njegovi su neprijatelji ipak nisu obratili. Kad je uskrisio Lazara, odlučili su njegovu smrt; još i samoga uskrišenog Lazara htjeli su ubiti. Čudesa se dogadjaju i u naše vrijeme, u Lurdu i drugdje; ipak bezvjerci ostaju u svojem bezvjerju. Gledajmo dakle, da svaku milost što bolje iskoristimo! Samo tako ćemo postati dostojni, da nam Bog dade više. Zar nije ludo žmiriti pred manjim i dovoljnim svijetlom, a Bogu vikati: "Govori jasnije, govori jasnije! Daj više svijetla, više svijetla!" Tako može bulazniti samo ludjak, koji ne vidi, kako se njegove strasti bore protiv svijetla.

Kolokvij: Padnimo pred Isusom na koljena! Da stečemo dobra, koja nam on preporučuje, hoće se čvrsta odluka, a još više molitva. Prosjaci smo, a u stidljiva prosjaka torba prazna. Samo navaljujmo na Isusa! Upravo to će ga obveseliti, a nama torbu napuniti.

Petak iza XXIV.nedjelje po Duhovima

UDOVICA I BEZBOŽNI SUDAC

Lk 18,1-8

1.preludij: Predstavimo sebi istočnjačkoga suca, koji ne uredjuje, osim ako dobije masno mito! Gledajmo pred njegovom kućom udovicu, kojoj on ne da ni da unidje! Ali ona ne popušta, nemilice salječe čovjeka.

2.preludij: Molimo za duh postojane molitve i za milosrdje prema siromasima!

I.- ISUS BRANITELJ SIROMAHA.- Nije glavna svrha Isusove priče, da nam prikaže Isusa kao ljubitelja i branitelja siromaha. Ipak se i to očituje u njegovim riječima. Već u knjigama St.Z. zapažamo, kako Bog brani i zagovara sve potlačene, ugnjetavane. Proroci kao zastupnici milosrdnoga Boga bili su gorljivi branitelji siromaha, osobito protiv nepravednih sudaca. Tako kori Bog kod proroka Izaije grad Jeruzalem: "Knezovi su tvoji buntovnici, drugovi kradljivcima. Oni svi ljube mito i lete za novcima. Siroti ne daju pravice, i parnica udovice ne dolazi pred njih" (1,23). Isto čitamo kod proroka Jeremije: "Ne brinu se za pravdu, ne nastupaju za pravicu sirote i ne odlučuju stvar siromaha" (5,28). I psalmista se srdi na podmitljive suce: "Dokle ćete suditi nepravedno i zauzimati se za bezbožnike? Sudite pravo ubogima, sirotama! siromahe, potla-

čene opravdajte! Izbavljajte ubogoga, slaboga! oslobodite ih iz ruke bezbožničke! Ali oni ne gledaju na to, ne uvidjaju to tumaraju dalje po tami; drmaju se svi temelji zemlje" (82,2-5).

Isus, po svojoj naravi božanskoj identičan s Bogom St. Z. i najveći od svih proroka, istotako brani siromahe, voli ih, s njima rado opći, njima najvoli propovijedati: "Siromašnima se propovijeda evandjelje." Takovi moramo biti i mi, ako smo Božji, ako smo Isusovi. Kao Bogu posvećene osobe moramo na poseban način zastupati milosrdjem svojim milosrdnoga Boga, milosrdnoga Isusa. Duh siromaštva moramo spojiti s kršćanskom ljubavlju, djelima milosrdja. Nije to duh siromaštva, da siromaha ostavimo u njegovoj bijedi, već da rado s njime dijelimo, pomažemo mu, koliko samo možemo.

II.- POSTOJANA MOLITVA.- "Govorio im je priču, kako se treba svagda moliti i nikad ne klonuti duhom: U jednom gradu bio je neki sudac, koji se nije bojao Boga i nije mario za ljude. U onom gradu bila je neka udovica, i dolazila je k njemu govoreći: Obrani me od moga suparnika. I ne htjede zadugo. A najposlije pomisli u sebi: Ako se i Boga ne bojim i za ljude ne marim, ipak ću obraniti ovu udovicu, kad mi dosadjuje, da napokon ne dodje i iščuška me." Isus ovdje ne raspravlja o molitvi, ukoliko je sjedinjenje s Bogom, ukoliko je razmatranje, kontemplacija, vježba u prisutnosti Božjoj, ili slavljenje Boga, nego on govori, kao obično u svojim propovijedima, o prosnoj molitvi. Svidja se Isusu molitva prosna, jer je ponizna, jer se poziva na ono svojstvo Božje, koje on najradje očituje, milosrdje, darežljivosti.

Mnogo je stalo Isusu do našega pouzdanja i do postojanosti u molitvi. Više je puta izrazio, da ćemo postojanom molitvom nekako promijeniti odluku Božju. Moliti moramo svagda, svakom zgodom, naime prositi. Ne smijemo se umoriti, kad možda Bog oklijeva, ne uslišava nas odmah. Bogu je drago, ako nas vidi pred sobom, makar kao prosjake. I baš to hoće, da budemo pred njim prosjaci, da bez prestanka vapijemo k njemu. Njemu se dakako ne treba bojati, kao što se bojao onaj sudac, da će ga udovica napokon iščuškati. Istina je ipak, da postojana molitva postizava, što ne bi postigla kraća molitva. A nemojmo misliti, da to vrijedi samo za manje stvari! Bog je svemoguć; on može, što ljudi ne mogu; pomaže i tamo, gdje je svaka ljudska pomoć upravo neshvatljiva. Imajmo dakle pouzdanje neograničeno; pouzdanje takodjer u neograničenu moć molitve. Postojanost u molitvi može biti teška, može biti upravo herojska, kad je nevolja golema, prevelika, a ne će te ne će da prestane. Onda moramo biti junaci, pa će nam i Bog junački pomoći, divno preko svakog našeg očekivanja! Ne ćemo mi njega natkriliti svojim nesvladivim prianjanjem uz njega; još će se više on nama dati i priskočiti u svim našim potrebama, učiniti našu stvar svojom.

III.- MOLITVA U PROGONIMA.- Isus svojim završnim riječima primjenjuje priču na posebne prilike, na progone. "Tada reče Gospodin: Čujte, što govori nepravedni sudac! A kamoli Bog ne će obraniti svojih izabranika, koji vapiju k njemu dan i noć. Zar da kasni u stvari njihovoj? Kažem vam, da će ih brzo obraniti." Koliko nam pouzdanje lijevaju ove riječi

Isusove u dušu! Kaže Isus, da izabranici vapiju k Bogu dan i noć; nevolja se neobična izrazuje tim riječima. Ujedno se u njima krije opomena, neka se zaista svi mole u tako ljutoj nevolji, dan i noć. Nažalost u teškoj nevolji ljudi lako malakšu, ne mole se više. Za posljednja vremena prorekao je Isus, da će se ohladiti ljubav mnogih; sv.Pavao navješćuje Solunjanima veliko odmetnuće od Boga; kod nekih bit će to posljedica očaja u teškim prilikama.

Bog sigurno pomaže, uslišava svoje izabranike, i kad "već radi tajna bezakonja" (2 Sol 2,7). Ali se valja moliti; nijedna nevolja ne smije slomiti naše volje da se utječemo Bogu, ni nevolja najveća prije svršetka svijeta. Isus se boji, da ne bismo smalaksali. Zato iza priče o nepravednom sucu dodaje još ovo: "Ali Sin čovječji, kad dodje, zar će naći vjeru na zemlji?" Nek ju nadje uvijek barem u nama! Nastojmo ju vazda podržavati i u srcima naših vjernika; vjeru u Isusa i pouzdanje u njegovu stvar! Ne samo pouzdanje, nego i vjeru! Svoje pouzdanje moramo krijepiti voljom, ali takodjer umnim razlozima naše sv.vjere, dubokim uvjerenjem o Bogu, njegovoj Providnosti, mudrosti, svemoći. U najgorim progonima imat će Bog divne osnove sa svojom Crkvom. U to vjerujmo tako čvrsto, kao da očima gledamo! A pogotovo u manjim nezgodama svagdanjega života nikada klonuti duhom!

Dakle na posao prema pouci priče Isusove! Odmah sada u kolokviju! Isus nam jamči, da mu svojim jurišanjem u molitvi ne ćemo dosaditi, nego sebi koristiti. Ugledajmo se u psalmistu, koji se moli ovako: "Ustani! Što spavaš, Gospode? Probudi se! ne odbacuj nas vječno! Što kriješ lice svoje, zaboravljaš nevolju našu i muku našu?" (Ps 44,24s.).

Subota iza XXIV.nedjelje po Duhovima

FARIZEJ I CARINIK U HRAMU

Lk 18,9-14

1.preludij: Ne znamo, gdje se postavio oholi farizej. Možda u predvorju za žene, pred takozvanim gornjim vratima, iza kojih se dizao pod vedrim nebom veliki žrtvenik. Gornja vrata bila su, tako piše Flavije Josip, 50 lakata visoka, bila su ukrašena zlatom i srebrom; 15 je stepenica vodilo do njih u obliku polukruga. Mnogi su se tu molili; možda i naš farizej. Stoji on tu oholo, s prezirom se obazire po drugim vjernicima. Podalje straga stoji carinik, valjda za kojim stupom, s pognutom glavom, kucajući se u prsa.

2.preludij: Neka nam Bog udijeli milost poniznosti, osobito poniznosti u molitvi!

I.- OHOLI FARIŽEJ.- Komu je Isus iznio priču o farizeju i cariniku? "Nekima, koji su se uzdali u sebe, da su pravedni i koji su prezirali druge, kaza ovu priču." To su bili farizeji. I Flavije Josip svjedoči o njima da su se smatrali

pobožnijima od drugih, tvrdili o sebi da su Bogu mili. Kako su farizeji prezirali obični puk, vidi se iz riječi, što ih hitiše u lice stražarima, izaslanima, da uhvate Isusa u hramu: "Je li vjerovao tko od poglavara ili farizeja u njega? Nego ovaj svijet koji ne poznaje zakona. Proklet bio!"(Iv7,48s).

Čujmo, kako se pred samim Bogom hvasta naduti farizej! "Hvalim ti, Bože, što nisam kao ostali ljudi: razbojnici,nepravednici, preljubnici ili kao ovaj carinik. Postim dva puta u tjednu, dajem desetinu od svega, što stičem." Predmet oholosti farizejeve jesu njegova dobra djela. Zakon Mojsijev propisuje samo jedan post u godini, kasnije su uveli još nekoliko drugih posnih dana. Farizej je prema običaju pobožnih vjernika postio dvaput sedmično (ponedjeljkom i četvrtkom). Nisu farizeji postili baš iz poniznosti, za svoje vlastite grijehe, nego da od naroda odvrate kaznu Božju; rabbi Sadok (oko g.50.) postio je 40 godina, da ne bi bio porušen Jeruzalem. Desetina se davala od zemaljskih proizvoda prema zakonu samo od žita, vina i ulja; a farizejima veli Isus: "Teško vama, književnici i farizeji, licemjeri! što dajete desetinu od metvice i od kopra i od kumina, no ostaviste, što je najznamenitije u zakonu: pravdu i milosrdje i vjeru" (Mt 23,23).

Farizej nekako u teoriji priznaje milost Božju,kojom je čovjek dobar; zato veli: "Hvalim ti, Bože!" Ipak izlaže pred Bogom svoja dobra djela kao svoju robu, diže se nad druge, kao da je od sebe bogat. Ni za što Boga ne moli, kao da ništa ne treba. Kako odurno, kako gadno! Čitao je farizej kod proroka Miheje, kako valja imati ljubav prema bližnjemu, poniznost pred Bogom (6,8). On nije imao ni jedno ni drugo, a najmanje ono Isusove: poniznu ljubav prema bližnjemu.

II.- PONIZNI CARINIK.- "A carinik je stajao izdaleka i nije htio ni očiju podignuti prema nebu, nego je bio svoje grudi govoreći: Bože, milostiv budi meni grješniku!" Kako je carinik divno ponizan! Stoji izdaleka, oči ima oborene. Misli samo na svoje grijehe, dok je farizej na svoje posve zaboravio. Svojih dobrih djela ne spominje, kao da ih nema. Svojih grijeha ne ispričava; ne veli, da su prilike teške, te se bez grijeha ne može živjeti; ne kaže, da nije znao za zakon; ne služi mu slabost ljudska kao izlika. Osjeća samo neizmjernu svetost Božju i svoju nevrijednost. Ne ljuti se na ljude, kao da ga prestrogo sude. Evo, prepoznao ga je kao carinika oholi farizej, prepoznali su ga jamačno i mnogi drugi; pogledi mržnje i prezira padaju po njemu,a on se ne tuži; pred svima se kuca u prsa, pred svima priznaje, da je grješnik.

Poziva se carinik na milosrdje Božje. Samo mu je do toga stalo, da se s Bogom pomiri. Medjutim ne traži ništa drugu, kao da znade, da je samo grijeh ono, što nas dijeli od Boga, izvora svih dobara, i da će mu doći svaka druga milost,kad kajanjem i poniznošću isprazni svoje srce i pripravi mjesto Bogu. Zauzima pred Bogom pravi stav kao stvor, koji ništa nema, da se svime napuni iz riznica Božjih. Njemu se pridružimo da se obogatimo i mi!

III.- SUD BOŽJI O FARIZEJU I CARINIKU.- Isus završava svoju priču ovim riječima: "Kažem vam: Ovaj otide opravdan kući svojoj, a ne onaj: jer svaki koji se povisi,ponizit će se;

a koji se ponizi, povisit će se." Sretna li carinika! Bog mu prašta, pomiruje se s njime, dijeli mu svoje milosti. Vraća se carinik kući smiren, pao mu je težak kamen sa srca. A farizej? Njemu godi misao, kako je svet, no na dnu srca osjeća ipak prazninu; gdje bi Bog njemu dao svoju utjehu! Ide farizej svečano iz hrama, drago mu je, što mu se ljudi klanjaju, nazivlju ga rabbi. Bog medjutim okreće od njega svoje lice. Rekao bi njemu Bog kao sv.Pavao u prvoj poslanici Korinćanima: "Šta li imaš, što nisi primio? Ako si primio, što se hvališ, kao da nisi primio?" (4,7). Gadi se Bogu najviše još to, što farizej ne će da vidi svojih grijeha, ne kaje se za njih, ne ponižuje se zbog svojih nedostataka pred Bogom. U Isusovoj je priči govor o farizeju, slici onih farizeja, koji sami nisu htjeli unići u kraljevstvo Isusovo, a branili su još i drugima, a uz to smatrali i razvikivali Isusa kao grješnika, sebe pokazivali kao uzor svetosti. Takav farizej ne može biti pred Bogom opravdan, mora biti osudjen. Poniznost će nas očuvati, da tako daleko ne zalutamo.

Neki ipak tumači evandjelja, medju njima sv.Augustin, drže, da Isus nema pred očima farizeja, teškoga grješnika. Prema tome bio bi on u stanju milosti, a njegova samodopadna molitva ne bi bila baš smrtan grijeh. Kako nije onda on otišao opravdan iz hrama? Njegova molitva nije ništa koristila, molitvom onakvom nije se mogao Bogu svidjati. Bio je on na lošem putu, u opasnosti, da bez poniznosti ne izgubi sve. Prva naša briga neka bude, da se pred Bogom ponizimo svagdje, a napose, kad mu se molimo.

Onako ponizno razgovarajmo s Isusom u kolokviju! Molimo ga, da i on nama nešto rekne! Neka nam šapne u srce svoju svemoguću riječ, koja će nas učiniti pravim učenicima njegovim, beskrajno poniznima pred Bogom, ponizno ljubeznima prema braći!

XXV.nedjelja po Duhovima

NERAZRJEŠIVOST BRAKA, DJEVIČANSTVO

Mt 19,3-12;Mk 10,2-12

1.preludij: Gdje se nalazimo? Sv.Matej piše, da je Isus došao u judejske krajeve preko Jordana (19,1;isp.Mk 12,1). Dodaje ovo: "Za njim podje vrlo brojan svijet i izliječi ih ondje" (r.2). U strogom smislu riječi bila je Judeja samo zapadno od Jordana; no mogla se ipak ona ravnica istočno od Jordana, sjeverno od Mrtvoga mora, smatrati nekako judejskom. Tamo je Isus i s njime mnogo naroda. Pristupaju k njemu farizeji, da ga kušaju. Oko njih i Isusa brojan svijet. Iza razgovora s farizejima Isus ulazi u neku kuću sa svojim učenicima. Tu dalje raspravlja o istom predmetu.

2.preludij: Izmolimo od Isusa milost uzorne čistoće tijela i duše!

I.- NERAZRJEŠIVOST BRAKA.- Farizeji pitaju Isusa: "Smije li čovjek otpustiti svoju ženu iz kojeg mu drago razloga?" Svojim pitanjem farizeji Isusa kušaju. Medju njima natjecale se dvije škole, škola strogoga Šammaja i škola blagoga Hillela; Šammaj i Hillel živjeli su u 1. stoljeću pr.Kr. Šammaj je dopuštao rastavu braka samo na temelju preljube,Hillel još iz svakojakih drugih razloga. Šta hoće farizeji? Da se Isus zavadi ili s pristašama Šammajevim ili s pristašama Hillelovim? Ili možda žele, da Isus u pitanju o braku, dodje u sukob s preljubnim Herodom i da tako zaglavi kao IvanKrstitelj? Kako su zlobni!

Isus ne pristaje ni uz Šammaja ni uz Hillela, diže se pače nad samoga Mojsija, koji je rastavu braka dozvolio;Isus se vraća k prvotnoj ustanovi Božjoj, monogamiji i nerazrješivosti braka. Kako Isus diže kršćansku obitelj! Kako se on lijepo brine za odgoj djece, sreću djece u nerazrješivoj obiteljskoj zajednici! Tko će dostojno procijeniti divne posljedice Isusove reforme za socijalni poredak u svijetu, za procvat svih kreposti u kršćanskoj obitelji! Ako nam je obitelj, iz koje smo izašli, bila izvor neopisive sreće i nebrojenih milosti, Isusu imamo tu zahvaliti!

U ovom pitanju možemo opet vidjeti, kako su na izvana pobožni književnici i farizeji bili zaslijepljeni. Mojsije im je dozvolio rastavu braka, oni govore Isusu, kao da im je zapovjedio. Zapovjedio im je formalnosti, samu im je stvar tek dopustio poradi tvrdoće njihova srca, srca sebična, hladna... Povlasticom smatrali su oni rastavu braka, povlasticom danom samo njima, ne poganima. A kod proroka Malahije Bog tako strogo diže glas protiv rastave: "Jer je puštanje meni mrsko" (2, 14-16). Kako je Isus uzvišen nad svakom farizejštinom,njegov zakon uzvišen nad svim drugim zakonima! Iziskuje žrtvu, ali daje, da iz žrtve nikne blagoslov i prava sreća bogobojaznoj duši.

II.- DJEVIČANSTVO, ŠTO GA NE SHVAĆAJU SVI.- Isus je sam sa svojim učenicima. "Rekoše mu učenici njegovi: Ako je tako izmedju muža i žene, nije se dobro ženiti. A on im odgovori: Ne shvataju svi ove riječi, nego samo oni, kojima je dano... Tko može shvatiti, neka shvati!" Čudno što toga nisu shvatili farizeji, dok su neki pogani visoko cijenili djevičanstvo,dok su poganski Rimljani imali svoje vestalke, koje su štovali kao jedva što drugo. Našla se i medju književnicima iznimka,rabbi Ben Azzaj (oko 110 posl.Kr); on se nije oženio, jer mu je duša prionula uz zakon, učenje zakona. Ali se njemu radi toga prigovaralo.

S Isusovom vjerom počinje novo doba; već evandjelje nam spominje djevičanske duše, Isusa, Bl. Dj. Mariju,sv.Josipa, sv.Ivana Krstitelja, sv.Ivana apostola. Slijedit će sv.Pavao, kasnije do naših vremena nebrojene čete svetih djevica, djevičanskih redovnika, svećenika. A unatoč tomu ima u naše moderno vrijeme ljudi izvan katoličke Crkve, koji nastupaju kao kršćani, a djevičanski život s prezirom zabacuju kao izmišljotinu monaha, izmišljotinu djavolsku. Mjesto da slušaju Isusa i ponizno priznaju, što im nije dano, a ipak Isus preporučuje kao nešto savršenije! Jasna je nauka Isusova, da je djevičanstvo posebna milost, divna milost, povlastica izabranih duša.

Blago nama, ako smo u njihovu broju!

III.- ISUS HVALI ONE,KOJI SU IZABRALI DJEVIČANSTVO RADI KRALJEVSTVA NEBESKOGA.- Poradi kraljevstva nebeskoga živi životom djevičanskim, tkogod želi u njemu sebe više posvetiti. Tako naši redovnici i redovnice, a i u svijetu neke bogoljubne duše. Ništa nas tako radikalno ne izbavlja iz zamki ovoga svijeta, iz svih svjetskih obmana, razočaranja,briga, kao sv.čistoća, osobito kad se Bogu posveti zavjetom. Kako nam je onda put u nebo očišćen, izgladjen,lak! Duša djevičanska bez teškoće "brine se za Gospodnje,kako će ugoditi Gospodinu...da bude sveta i tijelom i duhom" (1K 7,32,34). Sv.Pavao naglašuje, da preporučujući djevičanstvo govori na korist svojih vjernika: "da časno i ustrajno služite Gospodinu bez smetnje" (1K 7,35). Ali pretpostavlja, da je za to potrebna posebna milost od Boga. Kako moramo biti Bogu zahvalni, ako je imamo!

Poradi kraljevstva nebeskoga živi životom djevičanskim takodjer onaj, koji želi biti slobodan za rad apostolski.S-im apostolima, koji su Bogu zavjetovali potpunu čistoću,prednjači sv.Pavao, uzor-apostol. Kolika nagrada čeka na nebu radnika Božjega, ako se na ovom svijetu svega odrekao, da se posve posveti službi Božjoj. Djevičanstvo čini ga osobito sposobnim službenikom oltara, duhovnim ocem povjerenih mu duša. Primijenimo samo na apostolsku svetu čistoću riječi Sv.Pisma: "Jer je uspomena njezina besmrtna i pripoznata je kod Boga i kod ljudi. Je li tu, ide se za njom. U vječnosti korača, krunom okrunjena, kao pobjednica, pošto je pobijedila u natjecanju neokaljanih bojeva" (Mudr 4,1s.)!

Kolokvij s Isusom, zaručnikom naših duša, koji "je pastir na poljanama ljiljana" (Pnp 6,3). Njegovo društvo, intimni razgovor s njime neka nas prožme djevičanskim mirisnim duhom!

Ponedjeljak iza XXV.nedjelje po Duhovima

ISUS BLAGOSLIVA DJECU

Mt 19,13-15;Mk 10,13-16;Lk 18;15-17

1.preludij: Isus je još u kući, gdje je s učenicima nastavio razgovor o djevičanstvu. Usto dolaze majke s djecom; neka Isus na njih položi ruke, blagoslovi ih, pomoli se za njih! Ali ne daju apostoli; hoće oni da nesmetano slušaju pouku Isusovu; ne će, da se Isus previše umori. Mališi na Istoku nisu bojažljivi, znadu biti jako nasrtljivi, ali su opet privikli na to da budu otjerani. Stanu podalje,čekaju, traže zgodan čas. Majke s najmanjom djecom u naručaju ne daju se tako lako otjerati. Isus opazivši njihovu borbu s učenicima, razljuti se na ove, poziva djecu k sebi pa ih grli i blagosliva.

2.preludij: Žarko se Bogu molimo za milost, da se obučemo u Krista, Krista puna ljubavi prema dušama, osobito dušama nevine dječice!

I.- APOSTOLI PREMA DJECI.- Znali su apostoli za običaj, da sin moli blagoslov svojega oca, učenik blagoslov svojega učitelja. Bio im je valjda poznat običaj jeruzalemski, da se djeca iza posta donesu ili dovedu pojedinim književnicima, da ih blagoslove, opomenu, za njih se pomole. Doista su onda bili čudni Isusovi učenici, kad su od Isusa dječicu tjerali! Mislili su možda, da bi Isus s njima samo vrijeme gubio. Možda ne bi branili, da se radilo o bolesnicima, koje bi Isus izliječio. Ali šta će tu djeca, koja pouke ne bi shvatila, a liječenja ne trebaju! Molit će se Isus za njih i onako; može se za njih moliti izdaleka. Sada bi Isusu samo smetali. Tko zna, koliko se mnoštvo tih mališa i njihovih majki guralo pred vratima kuće? Ako je kućevlasnik primio Isusa i učenike, šta će njemu sav taj mali svijet?

Tako mudruju učenici, ne shvaćajući Isusove ljubavi prema neumrlim dušama. Ljubav želi biti skupa sa svojim miljenikom; a Isusu su nevine duše male djece tako mile! Apostoli nisu bili tako nevini kao Isus, pa ih nevinost nije toliko privlačila. Prezirali su u onaj čas malenkost ludih beba, ne misleći, kako će jednom biti veliki što u zloći što u svetosti, veliki možda u sreći, prije veliki u nesreći. Nisu pomislili apostoli u onaj čas, da je budućnost upravo tih mališa, i da će oni sebi stvoriti budućnost prema svojemu odgoju i prema molitvi, koja će njihov odgoj popratiti. Ne dogodilo se nikad, da išta s naše strane otjera djecu od Isusa, ni nerazumijevanje, ni lijenost, ni hladnoća, ni - sačuvaj Bože!-luda ili grješna sablazan!

II.- ISUS PREMA DJECI.- Isusu se postupak njegovih učenika ne svidja; naprosto se on na njih razljutio. "Pustite djecu i ne zabranjujte im dolaziti k meni, jer je takovih kraljevstvo nebesko!" I stao je Isus grliti djecu, stavljati na njih ruke te ih blagoslivati. Evandjelisti ne kažu, da je Isus djeci govorio; bit će da su to bila još sasvim malena djeca. Pokazao im je svoju ljubav, molio se za njih. Milo mu je bilo usred duša, grijehom još neokaljanih. On je sam bio tako nevin, tako daleko od najmanje pokvarenosti i zloće, bezazlen kao janje, priprost kao golub. Duša se njegova osjećala srodna dušama nevine djece. Tko zna, šta će još biti od njih? Sada se Isusu smiješe; njihov je smiješak Isusu kao melem na rane, što mu ih zadaje zloća farizejska.

Kao što majka, gledajući svoje čedo, samo smišlja, šta će mu sve dati, šta od Boga isprositi, kako će ga od svake opasnosti očuvati, tako osjeća Isus prema djeci. S grozom u duši pomišlja na sablazan, kojoj će biti izvrgnuti svi ti mališi. Pohadjat će škole književnika, koji će strastveno huliti na Isusa, odvraćati njihove duše od pravoga Spasitelja. "A tko sablazni jednoga od ovih malenih, koji vjeruju u mene, bolje bi mu bilo, da mu se objesi mlinski kamen, što ga okreće magare, o vratu njegovu, i da potone u dubini morskoj", tako se već prije izrazio Isus i sada misli isto. Ipak vidi on i andjele, koji mališe čuvaju. "Andjeli njihovi gledaju uvijek lice Oca moga, koji je na nebesima" (Mt 18,6.10). Blagosliva Isus već unaprijed i sve one ljude, koji će kao andjeli čuvari očuvati u srcima djece živu vjeru u Boga. Njima primjenjuje riječi bogonadahnute: "Razumni će sjati kao sjaj svoda ne-

beskoga, i koji mnoge privedoše k pravednosti, kao zvijezde vazda i do vijeka" (Dn 12,3).

III.- DUHOVNO DJETINJSTVO.- "Takovih je kraljevstvo nebesko", rekao je Isus. Tako nevinih, tako bezazlenih, tako poniznih, tako iskrenih, tako punih pouzdanja u pomoć Oca,koji se za nas brine! I još dodaje Isus: "Tko ne primi kraljevstva Božjega kao dijete, ne će ući u njega." Kraljevstvo je Božje kao dar, što se prima; ono je takodjer nalik na kraljevinu, domovinu, u koju se ulazi, ili kao zajednica, u kojoj netko postaje članom i tako dionikom njezinih dobara. Koja su to dobra? Ona koja nam donosi Isus, na zemlji u svojoj Crkvi, a na nebu vječna dobra u vječnom blaženstvu. Da tamo udjemo, valja nam položiti prijamni ispit. Moramo pokazati, da imamo sva potrebna svojstva. Moramo biti nevini; s teškom grijehom ne ulazi se u raj Božji. Moramo biti maleni kao djeca, to jest ponizni. "Kako su uska vrata i tijesan put, koji vodi u život!" (Mt 7,14). Mališi, ponizni ljudi, ulaze lako; tko se nadima,visoko diže glavu, taj ne može ući. Ulaze oni, koji se kao djeca uzdaju u pomoć Očevu; u nebo ne možemo doći sami svojim snagama; još smo manji nego djeca, slabiji; moramo to priznati,tražiti pomoć.

Još mnogih drugih kreposti djeca su nam slika. Sve te kreposti tvore takozvano duhovno djetinjstvo, nama svima potrebno, ako se želimo spasiti. Sjetimo se barem još bezazlenosti djetinje! Kakav pakao pravi od ovoga svijeta protivna mana, nepouzdanje medjusobno, mržnja, zavist, osvetljivost! Naša će bezazlenost razoružati neprijatelja, krčiti put pravoj kršćanskoj ljubavi, koja će onda stvoriti na svijetu pravi raj, pravo kraljevstvo Božje.

Razgovarajmo s Isusom u kolokviju! Medjutim nek i nas grli njegova ljubav, blagosliva njegova duša, miluje njegova ruka, ruka tako čudotvorna, da nas pretvori u pravu djecu Božju, te se kao djeca bacimo u ruke Očeve i tako unidjemo u njegovo kraljevstvo!

Utorak iza XXV.nedjelje po Duhovima

BOGATI MLADIĆ

Mt 19,16-26;Mk 10,17-27;Lk 18,18-27

1.preludij: Isus ostavlja kuću, gdje je dječicu blagoslivao. Motrio je, čini se, taj lijepi prizor neki mladić, otmjeno, bogato odjeven. Videći, da Isus odlazi, on brzo dotrči do njega, pred njim poklekne, s njime počinje razgovor. Isus upire u njega svoj pogled, pun miline; vidi se, kako mu je mio taj dobri mladić. Hoće ovaj da postane savršen, no Isus za to mnogo traži. Mladić odilazi snuždjen, snuždeno gleda Isus za njim, opominje potom svoje učenike, ozbiljno im predočuje pogibelji bogatstva. I opet mu lice postaje vedrije, tješi on apostole tumačeći, kako se s milošću Božjom ipak može svatko spasiti. Tako nam zorno opisuje taj dogadjaj sv.Marko.

2.preludij: Da prekinem sve veze, koje me vežu uza zemlju, te slobodno poletim u nebo! Neka mi Isus udijeli duh siromaštva, duh tako značajno njegov!

I.- MLADIĆ SAVRŠENO VRŠI BOŽJE ZAPOVIJEDI.- Bogatomu mladiću, koji je prema sv.Luki bio pače nekakav poglavica,svidjela se Isusova dobrota prema dječici. Zato Isusa naziva dobrim: "Učitelju dobri!" Nije običaj kod Židova, da bi tko književnike tako nazivao; naprotiv naziv dobri to je naziv dobroga Boga; a kad se Bog tako naziva, nije riječ o općoj ćudorednoj savršenosti ni o svetosti, nego o dobroti srca. Isus ne otklanja od sebe tih atributa; ne će ipak da čovjek, koji još nije spoznao njegova božanstva, lakoumno barata nazivima, koji pripadaju Bogu. Stoga odgovara: "Što me zoveš dobrim? nitko nije dobar, osim jedinoga Boga."

Mladić prima blagi ukor; to je baš njegova želja, da ga Isus pouči. "Učitelju dobri! što mi valja činiti, da dobijem život vječni?" Isus mu predlaže vršenje zapovijedi Božjih, četvrte, pete, šeste, sedme, osme: dodaje još zapovijed ljubavi prema bližnjemu. A gdje je velika zapovijed ljubavi prema Bogu? Gdje su zapovijedi, koje se tiču štovanja Boga? Prva, druga, treća? Bit će da je Isus smatrao suvišnim, spominjati prava Božja, u koja se medju Židovima u ona vremena žive vjere nitko nije usudio dirati: krnjila se lako prava ljudska. Nek se zamisli mladić, kakav je bio prema svojoj braći! Mladić bez oklijevanja veselo usklikne: "Sve sam to držao od svoje mladosti." Bio je iskren, savršeno je vršio Božje zapovijedi. Ne bi ga inače Isus tako milo pogledao, tako zavolio.

A šta bih morao ja Isusu odgovoriti, da mi predloži ispit savjesti o zapovijedima Božjim? Ako ne ubijam, ne kradem, ne griješim bludno, jesam li time dekalog iscrpao? Kako tumači Isus u propovijedi na gori zapovijedi Božje? Držim li ih savršeno u duhu propovijedi na gori? O, kad bi i na nama počivao pogled Isusov s ljubavlju i zadovoljstvom glede svake zapovijedi Božje! I glede svakog posebnoga zakona, propisa i savjeta, što nam ga Bog daje u posebnom staležu svećeničkom, redovničkom! Da nas Isus zavoli, čim nas pogleda!

II.- MLADIĆ ŽELI BITI SAVRŠEN, ALI JE ZA TO PRESLAB.- U mladiću radi milost. Zove ga na neki viši stepen svetosti. Na koji? "Što mi još manjka"? upita revni mladić Isusa. Isus mu odmah odgovara svom jasnoćom, pokazuje mu sjajnu metu savršenstva: "Ako hoćeš biti savršen, idi prodaj svoju imovinu i podaj siromasima, i imat ćeš blago na nebu; zatim dodji i podji za mnom"! Netom začu mladić ovu riječ, otide žalostan, jer bijaše vrlo bogat. Takova odgovora od Isusa nije očekivao. Farizeji i književnici slavili su njegovo bogatstvo kao blagoslov Božji, kao nagradu za njegova dobra djela. Što će biti svetiji, to će više imati, tako su po svoj prilici govorili. A Isus hoće da mu uzme sve, obećaje mu nešto tamo gore na nebu. Čezne on jamačno i za nebeskom srećom, ali zašto ne bi i na ovom svijetu uživao?

Želio je mladić biti savršen, samo mu se nije dalo prikazati Bogu žrtve, bez kojih nema savršenosti. Može i bogataš postati savršen, ali je to stoput lakše siromahu. Malo je prije Isus pred svojim učenicima iznio svoj prvi evanđeoski sa-

vjet: djevičanstvo. Sada mladiću iznosi drugi: dragovoljno siromaštvo. Kako će Isusovi savjeti preobraziti svijet! Našli se i medju poganima pojedinci, koji su uvidjali, da će biti lakše kreposni, ne imajući mnogo. Čitamo takodjer o nekim književnicima kako su prodali imutak, da pomognu siromasima ili da se lakše posvete zakonu Božjemu: malobrojne iznimke, koje iščezavaju pred milijunima katoličkih redovnika i redovnica, koji su sve ostavili Isusa radi. Kakove je visine postigla svetost u našim samostanima, a sve to uslijed one riječi Isusove: "Idi prodaj sve!" Onaj mladić za to nije imao snage. Ode on žalostan; ne znamo, šta je s njime bilo. Je li spasio svoju dušu? Šta se nije pomolio za milost jakosti! To svakako učinimo mi, kadgod nama Isus predloži, što nam se čini preteško!

III.- POGIBELJI BOGATSTVA.- Iza odlaska bogatoga mladića, Isus se zagledao u svoje učenike, kao da se bojao, da ne bi i njih odnio svjetski duh. I reče im: "Zaista vam kažem: Teško će bogataš ući u kraljevstvo nebesko. I još vam kažem: Lakše je devi proći kroz uši iglene, nego li bogatašu ući u kraljevstvo nebesko. Kad su to čuli učenici, smetoše se veoma te rekoše: Tko će se dakle moći spasiti? A Isus ih pogleda i reče im: Ljudima je ovo nemoguće, ali je Bogu sve moguće." Zar Isus ne pretjerava? Devi nije samo teško, njoj je nemoguće proći kroz igleno uho. Zar je i bogatašu nemoguće da se spasi? Isus se izrazuje hiperbolično: veliku teškoću zorno slika kao nemogućnost.

Svakako mora i bogataš biti siromašan duhom, mora se čuvati svoje imovine, da ga ne zavede u grijeh. Mora se mnogo moliti, da postigne milost,bez koje se ne može nitko spasiti. Milostinjom neka sebi zasluži nebo! Neka mu bude milostinja najmilija upotreba onoga, što ima! Nek se veseli, što ima za siromahe! Nek se ne veseli, što ima previše za sebe! Štogod imamo, i kao svećenici ili redovnici, ništa od toga ne smijemo imati tako, da ugojimo svoje grješno "ja". Imajmo sve na slavu Božju, na što veću korist svoje braće!

U kolokviju razveselimo Isusa bar dobrim odlukama glede svega, što imamo! Njegov mili pogled neka trajno počiva na nama!

Srijeda iza XXV.nedjelje po Duhovima

NAGRADA ONIH,KOJI SU RADI ISUSA SVE OSTAVILI

Mt 19,27-30;Mk 10,28-31;Lk 18,28-30

1.preludij: Bogati mladić, koji bi htio biti savršen, ali mu se ne će sve ostaviti, odilazi žalostan. Žalostan gleda za njim Isus, i apostoli zgledavaju se snuždeno i šute. Šutnju prekida sv.Petar. Spominje Isusu sebe i druge apostole kako su sve ostavili. Tko zna, možda želi Isusa utješiti iza neuspjeha s onim mladićem. Ali i neki ponos odzvanja u Petrovim riječima. Isus mu odgovara, s priznanjem, vedro, svečano.

2.preludij: I meni, Isuse daj da naučim ono tvoje "ostaviti sve", gdje se meni gomila toliko blago, ključa blagoslov čitavomu svijetu!

I.- NAGRADA DVANAESTORICE APOSTOLA.- "Tada prozbori Petar i reče mu: Eto, mi smo sve ostavili i pošli za tobom, što će dakle biti s nama? Reče im Isus: Zaista vam kažem, da ćete vi,koji podjoste za mnom, kod obnove, kad Sin čovječji sjedne na svoje slavno prijestolje, sjesti na dvanaest prijestolja i suditi dvanaest plemena izraelskih." Da li se komu ne svidja samosvijest Petrova? Isusa nije uvrijedila, kad on Petru tako ljubezno odgovara, stavlja mu pred oči buduću sjajnu nagradu. Ne griješimo, ako pamtimo svoje zasluge, tek što ne smijemo smetnuti s uma, da su one plod milosti Božje! Nije nam zabranjeno nadati se nagradi, kad nas sam Bog svojim obećanjima potiče na dobro.

Da li Petar pretjerava, izlažući svoju siromaštinu, koju je radi Isusa ostavio? Ne! Zaista je on mnogo ostavio, kad nije sebi ništa zadržao, odrekao se i onoga, što je još mogao steći. Ostavio je Petar i svoje drage, koji su mu bili draži od zlata i srebra. Ne pita Bog toliko, da li smo ostavili mnogo, nego on gleda više, kako smo ostavili, da li smo srce svoje potpunoma otkinuli od svega zemaljskoga, posve ga posvetili Božjim interesima. Siromah može više hlèpiti za bogatstvom nego bogataš; redovnik u samostanu može još lijepiti svoje srce uza stvari ovoga svijeta. Kako bi ovaj bio sretan, da može svaki čas izliti svoje srce pred Isusom: "Tebe radi ostavio sam sve!"

Nagrada je svetih apostola izvanredno velika. Uz Krista Boga imat će povlastice u kraljevstvu njegovu. Sin čovječji će sjediti na prijestolju slave; u židovskim starim knjigama ovo je prijestolje prijestolje Bpžje. Isus je odmah iza svog uzašašća sjeo s desne strane Bogu Ocu. Da li je i apostolima već tada počelo ono, što im je Isus obećao, budući da su ovdje na zemlji imali vrhovnu vlast u kraljevstvu Isusovu? Vjerojatnije misli Isus na drugi svijet, gdje će apostoli uz njega uživati slavu i blaženstvo nebesko. Istina je, da su već na ovom svijetu kao vrhovni poglavari sv.Crkve u nekom prenesenom smislu sjedili na prijestolju te imali uza sudačku vlast i svaku drugu duhovnu vlast nad Izraelom duhovnim. Nagrada će biti ljepša u Jeruzalemu nebeskom. Počela je neka obnova svijeta s kršćanstvom odmah iza prvog duhovskog blagdana; obnova, koju navješćuje Isus, po svoj prilici je ona neopisivo sjajnija kod drugoga dolaska Isusova. Za ovom osobito čeznimo! Nebojmo se žacati žrtvovati što je prolazno, da se tada što sigurnije i što ljepše obnovimo u slavi! Sa sv.Pavlom budimo sretni, što smo radi Isusa sve izgubili, smatrajmo sve za blato, da Krista stečemo, junački trčimo k biljezi, k nagradi nebeskoj!"(F 3,8. 14).

II.- NAGRADA ONIH,KOJI SE KRISTA RADI SVEGA ODRIČU.- Apostoli nisu jedini, koji su radi Isusa sve ostavili. Isus gleda u duhu nebrojene čete misionara, redovnika i redovnica, koji će slijediti primjer apostolski i odreći se svega. Prekrasne li pojave u Crkvi Kristovoj! Koji se drugi pokret u svjetskoj povijesti može ponositi nečim sličnim? Zaista je Crkva Isusova sveta, posvećujuća. A šta čeka one,koji radi Isusa sve osta-

vljaju? Čujmo Isusa! "Zaista vam kažem: Nema nikoga, koji je ostavio kuću ili braću ili sestre ili mater ili oca ili djecu ili polja poradi mene i poradi evandjelja, a da ne primi sad u ovo vrijeme stoput toliko: kuća i braće i sestara i matera i djece i polja s progonima, a u budućem svijetu život vječni" (Mk).

Je li moguće? Već na ovom svijetu da nas čeka nagrada? I u samim zemaljskim dobrima? Ili moramo Isusove riječi razumijeti u prenesenom smislu o duhovnim dobrima? Ne trebamo! Ako radi Isusa nešto ostavimo, on nam obećaje, da ćemo i u zemaljskim svojim potrebama biti posebni predmet Providnosti Božje, uza sve progone, kojih Isus ne niječe, nego ih još ističe. Kristova ljubav stvara nam veliku obitelj, koja nas voli kao oce, kao braću, dijeli s nama, što ima. Zar se proročanstvo Isusovo ne obistinjuje na divan način u životu naših redovnika i misionara? A imajući blago duhovno, ne lijepeći svoje srce na imutak i vrednote ovoga svijeta, stoput ljepše i punije i dublje uživamo. Onda smo "kao oni, koji ništa nemaju, a sve posjeduju" (2K 6,10). Radnik Božji to više ima, što više ostavlja.

III. - <u>AKO SMO SVE RADI ISUSA OSTAVILI, OSTANIMO PONIZNI!</u> - Sveti je Petar možda ipak malko previše samosvijesno naglasio svoju požrtvovnost. Zato Isusova opomena, da ostanemo uvijek ponizni. "Ali će mnogi prvi biti posljednji, i posljednji prvi." Doduše mnogi odlični tumači evandjelja tumače ove riječi, kao da se odnose na nagradu onih, koji su sve ostavili radi Isusa: nek su oni na ovom svijetu zadnji, doći će vrijeme, kad će biti prvi, i obratno. Ako nam se svidja ovo tumačenje, možemo razmatrati, šta nas istom na nebu čeka: život vječni, prva mjesta.

No Isus ovim riječima počinje zapravo svoju priču o radnicima u vinogradu, koju će on istim riječima završiti. Moramo ih zato tumačiti prema smislu parabole. Medju radnicima Gospodnjim, koji svi primaju plaću vječnoga života, ima ih, koji se nadaju, da će biti prvi, a krivo si to utvaraju. Nagrada ovisi o milosti Božjoj i o suradnji s milošću. Milost Božju moramo sebi osigurati dubokom poniznošću. I medju učenicima Isusovim ima znatnih razlika. Bog dijeli svoje milosti kako hoće; najvoli davati nesebičnima i poniznima.

Razgovor s Isusom prema razgovoru izmedju njega i Petra, ali u nadubljoj poniznosti!

Četvrtak iza XXV.nedjelje po Duhovima

RADNICI U VINOGRADU

Mt 20,1-16

<u>1.preludij</u>: Prema pojedinim točkama razmatranja stvarat ćemo različne slike u svojoj mašti. Najprije sliku orijentalnoga grada, čaršije kod gradskih vrata; tu se skupljaju ljudi. Tu čekaju nadničari, da ih tko najmi. Amo dolazi gospodar vinogra-

da u razno doba dana; stari su Židovi brojili dvanaest sati od izlaza do zalaza sunca; šesti je sat oko podne, jedanaesti je posljednji prije sumračja.- Druga slika: U vinogradu se veselo radi; pjevaju se pjesme: uz pjesmu lakše se snosi dnevna tegoba i žega; vruće je još u rujnu u Sv.zemlji.- Treća slika: Upravitelj sjedi za stolom, daje nadnice radnicima; do njega stoji gospodar. Neki radnici gledaju mrko i zavidno one, koji su došli zadnji, a primaju punu nadnicu. Nezadovoljni mrmljaju na gospodara vinograda; on im pomirljivo odgovara.

2.preludij: Daj, Isuse, da shvatim priču o radnicima u vinogradu, da ne propadnem s nerada, niti se Bogu zamjerim, cijeneći previše svoj rad, premalo njegovu milost, zavideći bližnjemu dar Božji!

I.- POZIV.- Gospodar vinograda zove neke ujutro rano; prije ih nije mogao zvati, kad se ponoći ne radi. Zove on druge tri sata kasnije, o podne, po podne, a neke istom jedan sat prije zalaza sunca. Ako pomislimo, da je taj gospodar sam dragi Bog, koji nas zove na posao, što ga moramo obaviti, sigurno on zove rano malo radnika zato, jer ih više nema. Mnogi još spavaju; tri sata kasnije bit će tu besposleni, svojom krivnjom besposleni. Prije mraka još će se naći neki nezaposleni. "Što stojite ovdje vazdan besposleni?" Lijenčine se ispričavaju: "Nitko nas ne najmi." A jesu li učinili sve, da budu najmljeni? Ima ih koji se ponose, što rade za Boga od rane svoje mladosti, što uopće nisu nikada radili za drugoga. Bez sumnje je to njihova zasluga, i bit će zato nagradjeni. Svim radnicima Božjim vrijede one riječi: "Što bude pravo, dat ću vam."

Ipak i kod samoga poziva radi milost Božja. Ako ostavimo sliku vinograda i zamislimo se u stvarnost, koju nam ona predočuje, bit će nam sve jasnije. Neki služe Bogu od djetinjstva, drugi se obraćaju k Bogu o podne života svoga, treći navečer, a neki istom zadnji čas prije smrti. Da su ovi radnici jedanaestoga sata primili od Boga milost, koje si primio ti, rodivši se u uzorno pobožnoj obitelji, živeći uvijek medju ljudima, gdje se gotovo nisi mogao pokvariti, da su sve te milosti primili drugi, ne bi li ih možda kudikamo bolje iskoristili nego ti? Ako si dakle radnik prvoga sata, nemoj se uzoholiti, ostaj vazda Bogu ponizno zahvalan!

II.- RAD.- Rad je u vinogradu, barem u vrijeme berbe, radostan rad. Veliku nevolju opisuje prorok Izaija, kao da je prestao veseli rad u vinogradu: "Nestade radosti i veselja s polja rodnoga. U vinogradima se ne podvikuje, ne pjeva se. Vina u kacama ne gazi gazilac. Zamuklo je podvikivanje"(16,10). Rataru je rad u vinogradu najmiliji, čini mu se otmjen, plemenit. Tako je, kad radimo za Boga; to je posao plemenit, otmjen, pun radosti i utjehe. To je rad, koji se sigurno isplati. Tko radi za Boga, taj ne radi uzalud. Njegov uspjeh ne ovisi o nepogodama kao u vinogradima ovoga svijeta. Premda radnik Božji izvanjskoga uspjeha, vidljivoga, neposrednoga, nema, za sebe će on sigurno primiti plaću.

Slobodan je to rad, gospodar vinograda ne sili nikoga. Kori ipak one, koji bezposliče: "Što stojite ovdje vazdan besposleni?" Svi bi se morali zaposliti u vinogradu Gospodnjem;

moralna veza postoji, dužnost postoji, no sile nema. I da tko usred posla ostavi Božji vinograd, Bog ga ne će silom zadržavati; ali neka gleda taj danguba, kako će kasnije proći! Jamačno će htjeti, kao rasipni sin, biti najamnik svoga Oca, a bit će možda prekasno.

Premda je rad u vinogradu Božjem tako radostan, tako plemenit i tako unosan, ipak može biti i tegoban. U priči Isusovoj diče se radnici prve ure, što su podnosili tegobu dnevnu i žegu. A što bi inače nagradio vinogradar? Naš je život kušnja. "Nije li čovjeku život na zemlji vojna služba? nisu li dani njegovi kao dani nadničarski?" (Job 7,1). Teškim naporima zaslužujemo sebi nebo. Ako se lijenimo, izvrgavamo se opasnosti da propadnemo zauvijek.

III.- PLAĆA.- Evo najljepšeg dijela Isusove priče! Radnici primaju navečer svaki svoju nadnicu. "Pristupiše dakle, koji su došli oko jedanaeste ure i primiše po denar. A kad dodjoše prvi, pomisliše, da će više primiti, ali primiše i oni po denar. I primivši mrmljahu na domaćina govoreći: Ovi posljednji radili su jednu uru, pa si ih izjednačio s nama, koji smo podnosili tegobu dnevnu i žegu. Ali on odgovori jednomu od njih: Prijatelju, ne činim ti krivo. Nisi li se pogodio sa mnom po denar? Uzmi svoje pa idi. A ja hoću i ovomu posljednjemu da dam kao i tebi. Ili zar ja nisam vlastan činiti sa svojom imovinom što hoću? Zar zato gledaš zavidno, što sam ja dobar?"

Čitamo drugdje u evandjelju, da "će doći Sin čovječji u slavi Oca svoga s andjelima svojim, i tada će naplatiti svakome po djelima njegovim" (Mt 16,27). Da će plaća biti odmjerena prema dobrim djelima, to je neosporivo. Ipak je blago tako neizmjerno, unići u kraljevstvo nebesko, da u toj neizmjernosti stepeni gotovo iščezavaju, nadnice izgledaju iste. Da u to more blaženstva roni i onaj, koji je bar u zadnji čas učinio, koliko je mogao, u tome se očituje dobrota Božja. Radujmo se i mi s dragim Bogom nad tim došljacima zadnjega časa; nemojmo im biti zavidni, kad je Bog prema njima dobar! Nemojmo nikad zaboraviti na milost, koja nam je bila potrebna već kod poziva i kod svake minute rada i kod ustrajanja do konca! I budimo ponizno zahvalni! "Sluge smo nekorisni; učinismo, što smo bili dužni učiniti" (Lk 17,10). Iako sam ostario u radu za Boga, "milošću Božjom jesam, što jesam" (1K 15,10).

Nisu sigurno autentične riječi "jer je mnogo zvanih, ali malo izabranih" (r.16); drugom ih je prigodom Isus sigurno izustio (Mt 22,14). Ovdje bi značile, da je mnogo zvanih za milosti obične, malo za milosti izvanredne. Ovima nemojmo zavidjeti, nego marljivo i ponizno suradjujmo s milošću, koju smo primili! Još je ozbiljniji smisao ovih riječi, ako su, prema tumačenju nekih eksegeta, radnici prve ure farizeji, zavidni obraćenim grješnicima, i radi svoje zavisti lišeni i onoga denara, što bi ga inače primili. Tako pakosni ljudi doista su posljednji, makar oni sebi umišljali, da su prvi; oni uopće nisu izabrani za kraljevstvo nebesko. Šta bi radili uz Oca milosrdja sa svojim srcem kamenim, ledenim?

Kolokvij s Isusom, djeliteljem milosti! Nek nam udijeli milost, da budemo do smrti u vinogradu njegovu, neumorni u radu, ali nikad oholo samosvijesni, već uvijek ponizno zahvalni, puni ljubavi i želje, da svi dodju u vinograd, makar u posljednji čas!

USKRSNUĆE LAZAREVO

Iv 11,1-45

1.preludij: Lazar je umro u Betaniji kraj Jeruzalema, a i Isus se tada po svoj prilici nalazio kod neke druge Betanije s onu stranu Jordana(isp.Iv 1,28;10,40), tamo gdje je Ivan prije krštavao; bilo je to, čini se, nedaleko od Jerihona,gdje Wadi Nimrin utječe u Jordan. Od Jeruzalema ima do Jerihona staron cestom 26km, od Jerihona do Jordana još 8km. Grob Lazarev pokazuje se još sada. Silazi se niz 26 stepenica od nekakva predsoblja, 3m široka, 3m duga. Tu sebi predočimo Isusa kako dovikuje Lazaru! U samoj grobnici vidiš sa tri strane kao tri klupe od kamena.

2.preludij: Nek bude i nama Isus uskrsnuće i život! Nek se u nama raspali neograničeno pouzdanje u njega!

I.- LAZAREVA SMRT.- Čitajmo krasni izvještaj evandjelja sv.Ivana! Takav je, da sam od sebe budi u nama pobožne misli i svete osjećaje. Lazar je prijatelj Isusov; tako ga naziva sam Isus: "Lazar, naš prijatelj." Sv.Ivan evadjelista izrijekom kaže: "A Isus je ljubio Martu i njezinu sestru i Lazara." Plakat će on pred grobom Lazarevim; čudit će se Židovi: "Gle, kako ga je ljubio!" Svetost Isusova nije hladna, nego je puna čovjekoljublja. Isključimo grijeh, pa možemo i na Isusa primijeniti Terencijevu izreku:"Homo sum:humani nihil a me alienum puto": "Čovjek sam: ne držim ništa čovječje sebi tudjim!" Kako nam je simpatičan sv.Pavao ili sv.Ivan Zlatousti zbog svoje nježne ljubavi prema prijateljima! Isus je još miliji od njih.

Čude se Židovi: "Nije li mogao ovaj, koji je otvorio oči slijepca, učiniti, da ovaj ne umre?" Mogao je bez sumnje; nije mu za to nedostajala ni moć ni ljubav. No Isus veli u Apokalipsi: "Ja kojegod ljubim, one i korim i kaznim" (3,19). Glede Lazara pripustio je Isus da umre, ne bi li potom na mrtvacu još divnije pokazao svoju moć i svoju ljubav. Pravo imaju Marta i Marija, kad se u Isusa tako smireno uzdaju,tako milo mu poručuju: "Gospodine! gle,onaj je, koga ljubiš,bolestan." Dok Isus prima tu poruku, Lazar je, izgleda, ne samo bolestan, nego već mrtav. Ipak se Isus još ne miče. Kušnja za Martu i Mariju! Koliko se puta i mi u nevoljama utječemo Isusu, a on kao da za nas i ne haje! Želimo njegovu prisutnost, a čini nam se, da je od nas daleko. Budimo uvjereni, da nam je on blizu i da čuje naše naše uzdisaje! Uslišit će nas,ali tako kako on vidi, da je za nas najbolje i najviše na slavu Božju. Sv. Augustin naglašuje, da nas Bog uslišava ad salutem, na spasenje, ne uvijek ad voluntatem, prema našoj volji.

II.- ISUS POLAZI U BETANIJU,TAMO RAZGOVARA S MARTOM I MARIJOM.- Iza dva dana reče Isus učenicima: "Podjimo opet u Judeju!" Hoće da svoga prijatelja uskrisi. Ništa za to što će time natjerati svoje dušmane, velike svećenike, da odluče njegovu smrt. No učenici se boje, sjećajući se, kako su još nedavno neki zanešenjaci htjeli Isusa kamenovati u hramu. Kako ludo, plašiti se uz Isusa! Zar nisu vidjeli apostoli Isusova velika čudesa, kako je mrtve uskrisivao, djavle izgonio,

sebe nejedamput iz smrtne pogibelji izbavio? Priznali su ga već Mesijom i Sinom Božjim. Kako je moguće strepiti kraj takve osobe? Moguće je, kad se očima vide neprijatelji,njihove zlobne namjere, njihova moć, dok u Providnost Božju čovjek mora vjerovati. A vjerovati, uzdati se, to ne ide bez okrepe odozgo. Isus učenike hrabri zgodnom prispodobom: još je dan, može se mirno bez straha hodati; još nije tama, vlast tame; još nije došlo vrijeme muke Isusove. Dok Bog ne će, uzalud svi pokušaji neprijateljski! Uostalom da s Isusom i umremo za ovaj svijet, koja šteta! Junačimo sebe i druge kao sv.Toma: "Ajdemo i mi, da umremo s njime!"

Došavši do Betanije, Isus ne ide u kuću žalosti, već njemu Marta hrli u susret; skoro će doletjeti na isto mjesto i Marija. I Martin i Marijin prvi izliv srca pred Isusom: "Gospodine, da si ti bio ovdje, ne bi umro brat moj" (r.21;isp. r.32). Očituje se u tim riječima pouzdanje u ljubav i moć Isusovu. I još se Marta nada, da će Isus nekako pomoći: "Ali i sad znadem, da štogod zamoliš u Boga, da će ti Bog dati." Ne griješimo, ako od Boga tražimo **pravo** čudo. Šta je Isusu uskrisiti Lazara? Kao nama probuditi čovjeka, koji spava.Tako se Isus izrazio učenicima: "Lazar, naš prijatelj, spava,nego idem,da ga probudim iza sna." Kao šale pomaže Isus čudom,kao šale i bez čuda još bolje.

Kako su krasne riječi Isusove, kojima je tješio Martu: "Ja sam uskrsnuće i život, tko vjeruje u mene, ako i umre,živjet će." Kako je lijepa vjeroispovijest Martina: "Da,Gospodine, ja vjerujem, da si ti Krist, Sin Božji, koji ima doći na ovaj svijet." Vjerom mi živimo životom božanskim,vječnim. Šta je prema njemu život tjelesni? Život nadnaravni gajimo i čuvajmo u sebi! Ako ga izgubimo,o, neka nas onda sigurno Isus uskrisi, da barem kad odemo odavle, budemo živi, i tako vječno blaženi i živi!

<u>III.- USKRSNUĆE LAZAREVO.</u>- Marijin je plač Isusa potresao. "Kad je Isus vidio, gdje plače i gdje plaču Židovi, koji dodjoše s njome, bio je u duši duboko potresen,uzruja se i reče: Gdje ste ga sahranili?" Prvi put čitamo tu,da je Isus plakao. "I Isusu potekoše suze." I još jedamput čitamo, da je bio u duši duboko potresen. Što se Isus uzrujao, neki tumače o srdžbi ili na smrt kao zlo, ili na grijeh kao prvi uzrok smrti, ili na sotonu, ili na nevjerne Židove. Vjerojatnije je, da se Isus uzrujao samo u svojoj ljubavi, sućutnoj ljubavi, prema Mariji i Marti, ljubavi prema Lazaru.

Marta se pred grobom skanjuje, budući da Lazar, već četvrti dan mrtav, širi mrtvački zadah. Izdaleka se nekako nadala čudu, sad se pred njegovom veličinom uskolebala. Isus za to ne haje, već se glasno moli, očituje svrhu čuda: vjeru prisutnih. To je glavno, važnije nego samo čudo! O čudu čitajmo sv.Ivana, koji ga je tako zorno opisao! Slušajmo Isusove riječi, tako snažne, tako jednostavne! "Lazare, izidji napolje!" Neka i nama svemogućom svojom riječju Isus tako dovikne, kadgod opazi, da ne hodamo kako valja, stazama života,nego ležimo u truležu grijeha!

Uskrsnuće je Lazarevo u evandjelju bez sumnje slika uskrsnuća u život milosti. Stoga se u kolokviju ni za što drugo ne ćemo tako prikladno **pomoliti** kao za to, da Isus u taj ži-

vot uskrisi grješnike, a u nama svima život milosti posvetne učini bujnim, žilavim, neugasivim!

Subota iza XXV.nedjelje po Duhovima

ODLUKA VELIKOGA VIJEĆA.- ISUS U EFRAIMU

Iv 11,46-57

1.preludij: Prvi prizor: Sjednica velikoga vijeća, više privatna, čini se, značaja. Evo, sakupili se veliki svećenici, dakle saduceji, i njihovi protivnici farizeji; sjede, vijećaju. Ustaje obijesno Kajfa, bez skrupula iznosi svoje krvoločno mišljenje.- Drugi prizor: Isus se povlači "u kraj blizu pustinje, koji se zove Efraim", po svoj prilici sadašnji Tajbe, oko 25km sjeveroistočno od Jeruzalema, na uzvisini, koja se diže nad Sredozemnim morem 825m.Odanle ima Isus jedan od najljepših vidika Judeje. Preko 1000m niže vidi se dolina jordanska, vidi se sjeverni dio Mrtvoga mora. Tu Isus u miru pripravlja svoje učenike na događjaje Velikoga petka, koji nije više daleko.

2.preludij: Neka nas Isus očuva strašnih posljedica zasljepljenosti! Za to se pomolimo!

I.- SJAJ USKRSNUĆA LAZAREVA ZASLJEPLJUJE ISUSOVE NEPRIJATELJE.- Isus je Lazara uskrisio, da narod uzvjeruje u njegovo poslanstvo. U mnogim dušama čudo je postiglo svoju svrhu. Našli se ipak neki, koji javiše stvar farizejima. Ovi se obratiše na velike svećenike, saduceje, svoje inače žestoke dušmane. Slažu se oni u mržnji na Isusa. Na skupštini, što se sastala, ne znaju, šta bi: "Što da činimo? Ovaj čovjek čini mnoga čudesa. Ako ga tako ostavimo, svi će vjerovati u njega, i doći će Rimljani, i otet će nam zemlju i narod", ili bolje "uništit će nam (sveto) mjesto i narod." Ako je Isus Mesija, proglasit će se neovisnim kraljem, pa će tako doći do rata s Rimljanima.

No farizeji i veliki svećenici ne vjeruju, da je Isus Mesija. Ne vjeruju kakovagod on činio čudesa. Njihove se težnje i njihovo shvaćanje ne slaže s naukom Isusovom; drugamo vodi ljude Isus, drugamo ih vode oni. Ne će da prestanu biti vodje naroda; ne će da se pred Isusom ponize. Isus traži od njih žrtvu; stoga nek je i sunce svijeta, njima je mrzak. Njihove su oči bolesne od grijeha. Metni pred bolesne oči svjetiljku, vikat će bolesnik! To više će vikati, što je svijetlo jače. Kako žalosno, kad svijetlo škodi očima, hrana škodi organizmu! Tako je bilo s farizejima pred divnim svijetlom Isusova najvećeg čuda. Nisu bili farizeji prvi u povijesti ljudske zasljepljenosti. Već je prorok Izaija pisao o grješnicima svoga vremena: "Vidiocima govore: Nemojte vidjeti! i prorocima: Nemojte nam prorokovati istine! Kažujte nam slatke riječi! Prorokujte prijevare! Skrenite s pravoga puta! S prave staze zađjite! Pustite nas u miru sa Svecem Izraelovim!" (30,10s.).

Šta je čovjek? Šta je njegov toliko slavljeni razum,kad pred istinama najljepšim i najpotrebnijim znade tako potamnjeti! "Šta da učinimo s Isusom,kad on čini tolika čudesa"?!Šta nisu rekli:"Kako da obračunamo s Bogom,kad Isusa tako proslavljuje"! Ćudorednu istinu vidi jasno samo tko je junak, da je slijedi.

II.- ODLUČUJE SE ISUSOVA SMRT.- "A jedan od njih Kajfa, koji je bio one godine veliki svećenik, reče im: Vi ne znate ništa, i ne mislite da je bolje za nas, da jedan čovjek umre za narod, nego li da sav narod propadne." Kako se oholo razbacuje saducej Kajfa! I Flavije Josip piše o saducejima, da su po svojoj ćudi bili u međusobnom saobraćaju divlji i tvrdi kao prema strancima (B.J.,2,14 &166).Nema tu one ponizno uslužne ljubavi, koju Isus preporučuje svojim učenicima.

Prema Isusu je Kajfa bezobziran. Ništa ne kaže o njegovoj krivici, jer je i nema. Šuti o čudesima, ne će da na njih misli. Drži on na pameti svoj položaj u svijetu,grčevito ga sebi čuva, pa neka savjest kaže što hoće! Kad bi Kajfa barem dvojio o Isusu, a u dvojbi bio oprezan, kao što će kasnije Gamaliel glede apostola oprezno iznijeti svoje mišljenje u velikom vijeću! "Ako je od ljudi ova osnova ili ovo djelo, propast će; ako li je od Boga, ne ćete ga moći uništiti,pače mogli biste se naći i kao protivnici Božji"(Dap 5,38s.). Kajfa voli ići za primjerom zločestih kraljeva St.Z., koji su progonili proroke,znajući za njihova čudesa, njihovu svetost i njihova viđenja, samo zato, što se proroci nisu slagali s njihovom politikom. Kako je mamona jak, da duše sebi pokori i Bogu otuđi!

Nehotice proglasio je Kajfa znamenitu istinu, "da Isusu valja umrijeti za narod, i ne samo za narod, nego da djecu Božju, koja su bila razasuta, sabere u jedno." U onoj presudnoj godini smrti Isusove bio je Kajfa veliki svećenik: sam je Bog htio, da se veliki svećenik te godine o smrti Isusovoj značajno izrazi. Bog upravlja svime; i zla djela svojih neprijatelja on vodi prema svojim ciljevima. U te ciljeve nek budu odvažno uprte naše oči, da nam se ohrabri i utješi naše srce!

III.- ISUS SE POVLAČI.- Isus bježi pred svojim neprijateljima. Je li to lijepo? Je li to savršeno? Nisu li ljepše radili njegovi mučenici, koji su se sami predavali poganskim sucima? Sve ovisi o nakani, sve o spoznatoj volji Božjoj. Kad u vrijeme progona dužnost traži, da svećenik ne ostavi svoga stada, ne smije ga ostaviti. Ako je u isto vrijeme potrebno, da vjernici vide primjer vjerske neustrašivosti, lijepo je,ako se tko prepusti mučiteljima. Ali općenito vrijedi načelo, da se čovjek ne smije bez potrebe izvrgavati. Općenito vrijede Isusove riječi:"Kad vas stanu progoniti u jednom gradu, bježite u drugi"(Mt 10,23). Tako je radio sv.Pavao uzor-apostol. Isus nam je htio dati primjer opreznosti, dat će nam također primjer neustrašivosti, kad će svečano unići u grad svoje smrti. Volja je njegova Oca, da umre kao naše vazmeno Janje, pred Židovski Vazam, kad će Jeruzalem biti pun hodočasnika. On čeka vrijeme, što mu ga je Otac predodredio.

Prenesimo se u duhu u Isusovu samoću u Efraimu, razgovarajmo s njime, kao što tamo razgovaraju apostoli! Govor je zacijelo o stradanju Kristovu. Molimo Isusa, da i nama osvjetla problem patnja svojih i patnja naših!

ISUS LIJEČI DESET GUBAVACA

Lk 17,11-19

1.preludij: Blizu je Vazam. U Jeruzalem već polako stižu hodočasnici. Zanimaju se za Isusa. "Tada su tražili Isusa i stojeći u hramu govorili su medju sobom: Što mislite? Zar ne će doći na blagdan? A veliki svećenici i farizeji izdaše zapovijed, ako tko dozna, gdje je, da javi, da ga uhvate" (Iv 11,56s.). Da, Isus će doći u sveti grad, da tamo umre. Doći će kroz jordansku dolinu, preko Jerihona. Od Efraima, gdje se krije, ne bi mu bilo daleko do Jordana, do Jerihona, zatim do Jeruzalema. No Isus, čini se, želi još jednom vidjeti svoju Galileju. Odanle on hodočasti u Jeruzalem.

Sva je prilika, da je na tom putu izliječio onih deset gubavaca, o kojima piše sv.Luka. "I dogodi se, kad je putovao u Jeruzalem,prolazio je izmedju Samarije i Galileje. I kad je ulazio u neko selo, srete ga deset gubavaca, koji staše izdaleka." Prema nekoj predaji bilo bi to selo Engannim,kojih 30km južno od Nazareta. Ima krasne voćnjake i maslinike, što ih obilno natapaju potočići vode. U toj lijepoj panorami, dok Isus prolazi, stvara se jezovit prizor: evo iznenada deset gubavaca! Viču izdaleka. Isus ih šalje k svećenicima. Na putu oni postaju čisti i zdravi. Ali od izliječenih bolesnika samo se jedan vraća, pada ničice pred Isusa, srdačno mu se zahvaljuje.

2.preludij: Neka nam Isus udijeli milost zahvalnosti, osobito prema Bogu, od koga primamo tolika dobročinstva!

I.- BIJEDA GUBAVACA.- Guba spada medju najgore bolesti; strašne su muke, tjelesne i duševne, a smrt gotovo neizbježiva. Ima guba, koja se zove lavlja, budući da gubavcu tako nabrekne lice, te je slično licu lavljemu. Druga je vrsta nama najpoznatija, gdje gubavcu trunu nos i uši, prsti na rukama i nogama. A kažu, da je najteža neka živčana guba: gubavac bulji preda se nemoćan i duševno sav istrošen. Židovi su smatrali, da guba dolazi ravno od Boga kao kazna težih prestupaka, klevete, oholosti. Prema zakonu živio je gubavac odijeljen od drugih ljudi (Lv 13,45s.). Bojali se Židovi gubavaca napose kao obredno nečistih ljudi, koji svoju nečistoću prenose na sve, čega se dotaknu. Nek je gubavac stupio u kuću, čitava se kuća smatrala obredno nečistom.

U znak žalosti nosio je gubavac razderana odijela,nije šišao kose, zastirao je svoje lice. Da je koga susreo,morao je vikati; "Nečist, nečist!" Baš je guba nevolja užasna. Sigurno je Isus bio duboko potresen, kad je čuo onih deset gubavaca gdje vapiju umornim i promuklim glasovima: "Isuse,učitelju, smiluj nam se!" Tako vapimo i mi zbog gube, od koje je jedva tko slobodan, gube grijeha! Ova je više nečista,više razorna, opasnije zarazna nego guba tjelesna. Isuse, smiluj se nama grješnicima! Ako samo hoćeš, možeš nas očistiti.

II.- LIJEČENJE DESETORICE GUBAVACA.- "Vidjevši ih, reče: Idite, pokažite se svećenicima! Kad su pošli, očistiše se." Samo su svećenici imali pravo ustanoviti ozdravljenje gubava čovjeka i pripustiti ga natrag u ljudsko društvo. Osim toga

morao se izliječeni gubavac podvrgnuti nekim obredima, morao je prikazati neke žrtve. Isus nije htio smjesta izliječiti deset gubavaca, hoteći najprije iskušati njihovu vjeru i pouzdanje, možda i njihovu zahvalnost. Njihova je vjera, čini se, bila dosta jaka, kad su se bez oklijevanja odmah zaputili do svećenika. Vjeru je jednoga gubavca pohvalio sam Isus: "Ustani, idi, tvoja te je vjera izliječila."

Kako je to lijepo rečeno! Naše je pouzdanje tako svemoguće, da čini čudesa. I neizlječivu gubu liječi vjera, pouzdanje. Ako je tome tako, zar ne trpimo često zato, jer u nama nema vjere, koja bi nas iz nevolje izbavila? Kako se naglašuje u evandjelju moć vjere! Nismo još shvatili evandjelja ni Boga ni njegove ljubavi, ako osjećamo, kao da Bog ne mari za našu pouzdanu molitvu. Ona ga diže s njegova prijestolja, tjera ga, da ustane i nama u pomoć prihiti. Ako samo može, daje Bog baš ono, što naše pouzdanje od njega očekuje. Ako radi našeg većeg dobra ne može, daje nam nešto bolje. Svakako je naša vjera ključ, koji sigurno otvara riznice Božje; iz njih nosi ona toliko, koliko želi, ili još više. Budimo jaki vjerom, i sagradit će se, što je stubokom razoreno, izliječit će se, što izgleda neizlječivo! Može vjera i mrtvo uskrisiti.

<u>III.- ZAHVALNOST GUBAVCA SAMARITANCA.</u>- "Kad su pošli, očistiše se. A jedan od njih vidjevši, da se izliječio, povrati se slaveći Boga iza glasa. I pade ničice pred njegove noge i zahvali mu; i to je bio Samarjanin." Ostala je devetorica tako izvan sebe od radosti, da na Isusa zaboravlja; nemaju oni druge misli, druge želje, nego da što brže dodju natrag u svoje obitelji i da se provesele kao ljudi medju ljudima. A možda se i stide, možda se boje ići natrag k Isusu. Tko zna šta su čuli o Isusu od svećenika i farizeja! Ovi su izgrdili i bacili napolje slijepca, kojega je Isus iscijelio (Iv 9). Htjeli su ubiti Lazara, kojega je Isus uskrisio. Doznali su možda izliječeni gubavci, da je iz Jeruzalema već poslana tjeralica za Isusom, i koči ih bojazan, te se ne usudjuju natrag k njemu.

A Isus to bolno osjeća. Daje oduška svojemu osjećaju: "Ne očisti li se desetorica, a devetorica gdje su? Zar se nijedan ne nadje, koji bi se vratio i dao slavu Bogu, nego ovaj tudjinac?" Budimo dakle zahvalni! Nezahvalnost je mrska ljudima, mrska i Bogu. Mrzak je Bogu moderni svijet, koji ne vidi izvor svakoga dobra u Bogu, nego u svojem radu. A Sv.Pismo tako je puno Boga, puno zahvalne molitve! Tu je pravo shvaćanje, koje si moramo usvojiti. Zahvaljujmo Bogu na očitim, posebnim uslišenjima i na svakom dobru, jer nemamo ništa osim od Boga! I nevolje moraju biti predmet naše zahvalnosti, jer je i njima izvor ljubav Božja prema nama.

Kolokvij uredimo kao molitvu zahvalnu! Ne samo tako nekako! Stari je zavjet pun zahvalne pjesme. Izliječeni gubavac slavio je Boga iza glasa. Tako nek u našem srcu buče čuvstva zahvalnosti! Recimo Isusu, kako bi nam bilo teško, da nam spočitne nezahvalnost! Barem to ne! Nikad nezahvalni!

SINOVI ZEBEDEJEVI TRAŽE PRVA MJESTA

Mt 20,20-28;Mk 10,35-45

1.preludij: U dolini smo jordanskoj. Isus ide u Jeruzalem, ide - u smrt. Ide junački, ide naprijed; za njim idu učenici prestrašeni, snuždeni. U napetom su očekivanju nekog odlučnog dogadjaja. Isus im jasno kaže, što ga čeka u Jeruzalemu. Otvoreno navješćuje svoju muku: o tom proročanstvu razmatrali smo na Sedamdesetnicu, služilo nam je kao uvod u razmatranja o muci Isusovoj. U dolini jordanskoj slijedi molba sinova Zebedejevih; traže oni sebi prva mjesta, a time prouzrokuju živo negodovanje ostalih apostola. Predstavimo sebi taj prizor, možda najzgodnije negdje kod vrela, za odmora; pred Isusom majku Salomu, odmah do nje Ivana i Jakova, malko podalje druge apostole, koji mrko gledaju na Ivana i Jakova!

2.preludij: O Isuse, daj mi milost, da se ugledam u tvoju poniznost i požrtvovnu ljubav!

I.- MOLBA SINOVA ZEBEDEJEVIH.- Upravo je Isus prorekao svoju muku, ali takodjer, da će treći dan uskrsnuti; dakle dolazi ipak vrijeme njegove slave. Sjećaju se apostoli, kako im je Isus nedavno obećao, da će sam sjesti na svoje slavno prijestolje, a oni uz njega na dvanaest prijestolja kao suci dvanaest plemena izraeslkih. Možda o tome razgovaraju sinovi Zebedejevi sa svojom majkom Salomom. Nije isključeno, vjerojatno je, da je Saloma sestra (t.j.rodica) Bl.Dj. Marije; ako su Ivan i Jakov rodjaci Isusovi, zašto ne bi bili onda prvi u kraljevstvu njegovu? Uz Petra oni su Isusu najdraži; Isus pače pokazuje, kako mu je Ivan osobito mio; zašto da onda prednjači Petar, kad nije Isusu nikako u rodu? Tako mudruje Saloma sa svojim sinovima. Dala je ona Isusu dva sina,osim toga je još novcem pomagala Isusa i njegove pratioce(Mk 15,40s; Lk 8,3). Saloma je velikodušna, Isusa jako voli, no nada se nagradi, i takovoj, kakovoj se ne bi smjela nadati. Ispričat ćemo majku, teže griješe njezina dva sina, njih su dvojica možda majku natjerali, da im isprosi prva mjesta; barem sigurno stoje za majkom kao pravi molitelji. Sv.Marko navodi kao njihove ove riječi: "Daj nam, da sjednemo jedan s desne tebi, a drugi s lijeve u slavi tvojoj!"

Nije im dosta, što im je Isus već obećao stostruko na ovom svijetu, blago na nebu, velike povlastice u svojoj sv.Crkvi. Smeta im pomisao, da bi Petar mogao biti viši od njih.Kako su zavidni, kako su ambiciozni! Da su učenici farizeja, koji na gozbama i u zbornicama traže prva mjesta, mogao bi čovjek shvatiti njihovu taštinu. Ali kako su u društvu poniznoga Isusa došli na misao, da istisnu druge apostole i sebe gurnu na časnija mjesta! Isusa boli u srcu, kad sluša njihovu molbu. Nenojmo mi Srcu Isusovu prouzročiti slične boli!

II.- ISUSOV ODGOVOR.- Prva mjesta u kraljevstvu Božjem ne osiguravaju se jednostavno molbom. Ovise o preodredjenju Božjem, o milosti i o našoj suradnji s milošću. Ovo posljednje napominje Isus najprije. "Ne znate, što tražite. Možete li piti kalež, koji ja treba da pijem, ili se krstiti krstom,kojim

ja treba da se krstim?" Čaša, koja se gostu napuni vinom,postala je slikom porcije, potom sudbine, najzad napose gorke sudbine. Krštenje je istotako slično poplavi, u kojoj se čovjek potapa, propada. Čaša Isusova, krštenje Isusovo, to je njegova pregorka muka. Tko se želi istaknuti u Isusovu kraljevstvu, mora biti dionik njegovih patnja. Na ovom svijetu biti prvi, znači za Isusa mnogo trpjeti. Ivan i Jakov nadali se uživanju već na ovom svijetu,čim postanu prvi ministri Isusovi. Zaista nisu znali, šta traže. I da su imali pred očima prva mjesta gore na nebu, morali su znati, da na nebu ne prima lovor-vijenca, nego tko se na zemlji proslavio kao borac. Ivan i Jakov osjećaju se spremnima i sposobnima za borbu i za patnje. Velikodušno, dragovoljno odzivaju se Isusu: "Možemo!" Je su li onda slutili, da borba za Isusa traje do smrti, kadikad do mučeničke smrti? Šta su osjetili, kad su čuli Isusovo proročanstvo: "Kalež ćete piti, koji ja treba da pijem, i bit ćete kršteni krstom, kojim ja treba da se krstim"? Jakovu će Herod odrubiti glavu. Ivan će biti protjeran na otok Patmos u svom dugom životu pit će obilno iz kaleža patnja Kristovih.

Hoće Isus da se još potanje izjasni o milostima, koje Bog dijeli prema vječnim svojim odlukama. Veli, da ne spada u njegovu zemaljsku zadaću,odrediti mjeru milosti, koja će se svakomu dati. "Ali da sjednete meni s desne strane ili s lijeve, nisam vlastan dati ja, nego pripada onima, kojima je pripravljeno" (Mk),"kojima je pripravio Otac moj" (Mt). Ponizno suradjujmo s milošću, koja nam se daje! Nemojmo se pitati, zašto Bog drugima daje više! "Tko si ti, čovječe, da prigovaraš Bogu?"(R 9,20).

III.- POUKA PONIZNOSTI ZA SVE APOSTOLE.- Ostalih deset apostola srdi se na Ivana i Jakova radi njihove ambicije. Oni sami padaju tako u istu manu. Isus ih zove k sebi, stavlja im na srce uslužnu, poniznu ljubav. U svijetu se dogadja, da oni koji gospoduju nad drugima, vole pokazati svoju vlast, poprimaju despotske manire. U Crkvi Isusovoj ne smije biti tako. "Nego koji hoće da bude velik medju vama,neka bude vaš sluga, i koji hoće prvi da bude medju vama, neka bude sluga svima. Jer i Sin čovječji nije došao, da mu služe, nego da služi i dade život svoj u otkup za mnoge." Ne veli Isus, da u Crkvi vlast dolazi od zajednice. Dolazi od Boga, ali ipak za zajednicu. Zato mora službenik Crkve biti pravi službenik, ne samo prema Bogu, nego i prema vjernicima, mora služiti njihovim interesima, i to ponizno, tako kako je to Isus činio u vrijeme svog zemaljskog života. Ponizno uslužna ljubav, to je nešto značajno u njegovu primjeru i preporukama. Moramo biti spremni, da kao Isus i život svoj položimo za svoju braću, a u tome opet ostanemo ponizni.

Razgovarajmo s Isusom, ne kao sinovi Zebedejevi, nego ponizno, kajući se za svoje častohleplje, moleći Isusa za milost, da se s njime žrtvujemo za svoju braću!

ISUS LIJEČI DVA SLIJEPCA KOD JERIHONA

Mt 20,29-34;Mk 10,46-52;Lk 18,35-43

1.preludij: Isus, putujući u Jeruzalem, dolazi do grada Jerihona. Raspoloženje njegovih pratilaca tmurno je i malodušno. Divna pokrajina jerihonska unosi nešto svjetla u duše učenika Isusovih. Jerihon, nekada zimska rezidencija kralja Heroda, bio je velik gotovo kao Jeruzalem. bio je ukrašen krasnim palačama. Dizao se 10km sjeverno od Mrtvoga mora, 8km zapadno od Jordana, na obali rijeke Wadi el-Kelt. Kako piše Flavije Josip (Bell.4,8,3), bila je ravnica jerihonska duga 70 stadija, a široka 20 (okruglo oko 13km x 4km), zasadjena bujnim plantažama palma, balzamova šikarja, divljih smokava i ruža. Jerihon se zvao grad palma, jerihonske su datulje bile na glasu u rimskom carstvu. Gledajmo u duhu Isusa gdje prolazi kroz te nasade, gledajmo kraj puta dva slijepca, što vapiju k njemu. Za Isusom ide mnoštvo naroda. Kod Jerihona sastaje se on s raznim karavanama hodočasnika. Ima opet eto oduševljenu pratnju, koja će biti svjedok velikoga čuda, ozdravljenja dvaju slijepaca.

2.preludij: Neka i meni udijeli Isus milost, da progledam, da progledam u stvarima duhovnim, i da od svijetla ne bježim, nego za njim čeznem!

I.- PROSJAKOVO ZAPOMAGANJE.- Neka nam ne smeta kod razmatranja pitanje, gdje je točno Isus izliječio slijepce, prema Mateju i Marku izlazeći iz Jerihona, ili prema Luki ulazeći u Jerihon! Prihvatimo jedno od vjerojatnih rješenja ove teškoće, da se čudo dogodilo izmedju staroga Jerihona i novoga, što ga je sagradio Herod! Sv.Matej spominje dva slijepca. Doista se vide u Sv.zemlji nerijetko dva slijepca prosjaka skupa; potpomažu se medjusobno, lakše ako jedan od njih još nešto vidi. Pojednostavimo mi svoje razmatranje tako,da su sv.Markom i Lukom promatramo samo jednoga slijepca, po imenu Bartimeja, koji je, čini se, bio kasnije poznat medju kršćanima, živ spomenik Isusove dobrote i moći! Kod Jerihona sada on čuje, kako žamori mimo njega više svijeta no obično. Zanima se, doznaje, da prolazi Isus iz Nazareta. Netom on čuje ime Isusovo, napunja se pouzdanjem. Prosjak je on, kao mi svi pred Bogom. Ne stidi se on, što je prosjak; mi se možda stidimo, premda smo pred Bogom siromašniji nego Bartimej pred drugim ljudima. Priznajmo samo, što smo! Stupimo pred Boga kao prosjaci! Nemojmo buncati o svojim titulima, predstavimo se kao prosjaci!

Bartimej Isusa moli, viče iza glasa, hoće da nadviče tropot svjetine, što se gura te prolazi. Mnoštvo hoće da Bartimeja ušutka; žuri se možda u Jerihon, ne će zakašnjenja, ili sluša Isusa, ne će smetnje prosjakove. Možda im se ne svidja, što prosjak tako glasno proklamira Isusa kao Mesiju: "Sine Davidov,smiluj mi se!" Bartimej to više vapije, što ga više prolaznici kore. Isus je sigurno čuo već prvi njegov vapaj, a nije odmah reagirao; ni to jadnoga slijepca ne smete u pouzdanju. Nek i naša molitva bude tako pouzdana i postojana!Veli sv.Jakov, da "mnogo može ustrajna molitva pravednoga" (5,16).

II.-"DA PROGLEDAM!"- Napokon Isus stade, zapovjedi, da mu dozovu, dovedu prosjaka, pa ga upita: "Šta hoćeš da ti učinim?" Ne će ni Bog proći mimo naših vapaja, a da nas ne pogleda, ne odazove nam se nekako. Ako okliјeva, to je za nas samo kušnja. Ako u molitvi ustrajemo, milije će napokon Bog na nas pogledati, ljepše nas riječju i činom utješiti. Kad izgleda da nas nije čuo, ipak on nevidljivo pazi na nas, raduje se, ako naše pouzdanje ne klone, nego sve više raste. Mnoštvo, koje je baš korilo Bartimeja, sad ga gleda sa simpatijom, jamačno očekuje čudo, u zanosnom je raspoloženju. Sve iz jednog grla bodri prosjaka slijepca: "Uzdaj se, ustani, zove te!" Tko se ne bi uzdao, tko ne bi ustao, kad ga Isus iza usrdnih vapaja zove k sebi? Pred ljude stupamo često sa zebnjom u duši; ne znamo, kako će na našu molbu odgovoriti. Pred Isusom je jedini opravdani osjećaj pouzdanje.

Bartimej nije lijen. Skače na noge; još svoju siromašnu prosjačku kabanicu baca sa sebe, da brže do Isusa dodje; tako mu se žuri. Isus ga pita, šta želi. O, ne želi on šačicu sitniša, ni krupnu kesu zlatnika. On želi, što mu samo Bog može dati, vid slijepcu. Ne traži liječenje postepeno, polaganje ruku s proročkom molitvom. Njegova je prošnja tako kratka, tako lijepa u svom neograničenom pouzdanju: "Rabbuni (učitelju moj, gospodine moj), da progledam!" Za stvarnosti duhovne mi smo svi kratkovidni, ćoravi, gdjekad u oba oka slijepi. Nek bude za to u razmatranju i naš stalni poklik: "Da progledam!"

III.- ČUDO I NJEGOVE POSLJEDICE.- Sv.Matej veli, da se Isus smilovao. Kako bi nam on mogao nešto učiniti osim od srca, od srca puna ljubavi i smilovanja? Isus reče: "Progledaj! tvoja te je vjera izliječila." Kao što je bila molba lijepa, "Da progledam!" tako je divna svemoguća Isusova riječ, "Progledaj!" Jedna riječ otvara slijepe oči. Ako sv.Matej pripominje, da se Isus dotakao slijepih očiju, učinio je to više iz ljubavi prema jadniku, da mu doticajem pokaže svoju simpatiju. Nek ugašene oči očute, odakle opet svjetlost! I odmah prosjak progleda! Ističu evandjelisti, da se čudo dogodilo najedamput, ne kao kod Betsaide postepeno. Vjera je Bartimejeva bila izvanredna. Morao ju je Isus nagraditi. Izrično je Isus rekao, da nagradjuje slijepčevo pouzdanje: "Idi, vjera tvoja izliječila te."

"I odmah progleda i podje za njim slaveći Boga." Za dobročinstvo ljudi očekuju zahvalnost. Tako i dragi Bog, istotako Isus. Bartimej ne ostaje dužan hvalu. Boga hvali i Isusu se pokazuje zahvalnim, idući za njim. Ne da mu se više prositi, premda bi u ovaj čas zbog mnoštva prolaznika prosjačka torba bila puna za trenuće oka. "I sav je narod, koji vidje, hvalio Boga." Tako djeluje čudo na ljude; osjeća se blizina Božja. Ako Isus nama ne čini čudesa, dokazuje nam ipak svoju prisutnost drugim dobročinstvima. Kako ih primamo iz ruku njegovih?

Naše riječi u kolokviju neka budu, kao riječi Bartimejeve, pune pouzdanja glede onoga, čemu se nadamo, i nezahvalnosti za milosti primljene!

ISUS I CARINIK ZAKEJ

Lk 19,1-10

1.preludij: Isus ulazi u Jerihon, prolazi kroz grad. Bio je to iza Jeruzalema najvažniji grad Palestine. Herod Veliki sagradio je tu sjajnu kraljevsku palaču, osim toga još hipodrom, kazalište, iskopao je ribnjake, I njegov sin Arhelaj gradio je tamo. Podigle se tvrdje, da oko grada stražu straže. Isus prolazi mimo divlje smokve, i gle na smokvi čovjeka, otmjena, ali malena stasa. Popeo se, ne bi li vidio Isusa, koji iščezava u masi svijeta. Isus stane, zove Zakeja, poziva mu se sam u kuću, uvraća se skupa s presretnim domaćinom. Vani mrmljaju licemjeri, u kući grješnik Zakej, stojeći pred Isusom, razveseljuje svog milog gosta najboljim odlukama.

2.preludij: Želim te i ja vidjeti, Isuse! I k meni se svrati, da se nasitim lica tvoga! Da se, tebe gledajući, sav preobrazim i očistim!

I.- ZAKEJ ŽELI VIDJETI ISUSA.- Zakej je bio predstojnik carinički, imućan čovjek. Rimljani su carinu davali u zakup privatnicima. Odredjivali bi tarife, ali ne baš tako točno, da bi carinicima prijevara postala nemoguća. Ovi su se iz petnih žila trudili, da se obogate. Poradi svoga postupka bili su omraženi kod Židova i kod pogana. Riječ carinik značila je kod Židova gotovo isto što grješnik. Na sudu carinici nisu mogli biti svjedoci. Slično poganim Lucijan nabraja carinike medju preljubnicima, ulizicama, šikanerima, ljudima, koji se bave prostitucijom. Zakej, premda carinik, bio je od Boga izabran, da pogosti Isusa, i da ostane poznat do konca svijeta, dokle god se bude čitalo sv.evandjelje. Po značenju svoga imena, Zakkaj, bio bi on pravednik; ako još nije, milost će ga Isusova opravdati. Nemojmo nikada zdvajati nad grješnicima, nikad nad svojim vlastitim grijesima!

Zašto Zakej želi vidjeti Isusa? Je li njegova radozalost banalno svjetska? Je li već odavna želio Isusa vidjeti, ili mu je želja došla iznenada, kad je možebit slučajno na ulazu u grad kontrolirao carinarnicu, čuo o čudu, što se baš dogodilo? Ako je njegova želja bila svjetska, divit ćemo se Providnosti, koja se svim mogućim sredstvima služi, da čovjeka privuče k Bogu. Ako li je Zakej želio vidjeti Isusa iz vjerskih motiva, jer ga je nešto vuklo k Bogu, pa je osjećao, da će mu Isus tu pomoći, nasljedujmo ga, tražimo Isusa kao on, gazimo ljudski obzir, koji bi nas spriječio, da vidimo Isusa!

II.- ISUS KOD ZAKEJA.- Isus diže svoj pogled na divlju smokvu, i već su u Zakeja uprte oči sviju. No Isus nije tek sada svratio svoju pažnju na carinika; mislio je na njega već prije, od vijeka. "Vječnom sam te ljubavlju ljubio!" Isus zove Zakeja njegovim imenom. Kako ga pozna? Kao Bog. Isus zapovijeda: "Zakeju, sidji brzo, jer mi danas valja ostati u kući tvojoj!" Šta će Zakej na to? "I sidje brzo i primi ga radujući se." Isus ulazi u kuću jednoga carinika, premda narod mrmlja. Ne mrmljaju samo farizeji, nego svi. Njihova je sablazan farizejska, Isus se na nju ne obazire. Možda im opetuje, što je prije u sličnoj prigodi odvratio farizejima: "Ne trebaju

zdravi liječnika, nego bolesni. Idite i pamtite, što znači: Milosrdje hoću, a ne žrtvu; jer ne dodjoh da zovem pravednike,nego grješnike" (Mt 9,13). Spasiti jednu dušu, kolika sreća! Da su farizeji pomno čitali St.Z., mogli su od Boga naučiti milosrdje prema grješnicima, no njihova ih je nadutost i samodopadnost zavela na krive putove.

Narod se vlada, kao da Zakej nije sin Abrahamov. Inače su književnici većinom držali, da je svaki Židov potomak Abrahamov, i da će ga to napokon spasiti, iako sada griješi. Isključeni od blaženstva nebeskoga bili smo odmetnici i oni, koji niječu život vječni. Rijetko se čita u starim spisima, da je pravi sin Abrahamov samo onaj, koji živi kao Abraham. To bi bilo sasvim u duhu Isusovu, samo da je to mišljenje prožeto milosrdjem prema grješniku, koji se kaje. Isus jest pun milosrdja. Evo kako ga lijepim riječima očituje u kući Zakejevoj: "Danas dodje spasenje ovoj kući, jer je i on sin Abrahamov; jer je sin čovječji došao da potraži i spase, što je izgubljeno." Zakej je dijete Božje, čim se pokajao, makar ostao carinik, već prije nego što je popravio ljudima nanesenu štetu, samo što ima dobru volju, da je popravi.

<u>III.- ZAKEJEVE DOBRE ODLUKE.</u>- Lijepo je učinio Zakej, što je tako brzo sišao s drveta na glas Isusov i što je Isusa tako radosno primio. Time je već učinio, što je glavno, drugo će ići lako. Mnogu grješnici ne će da čuju glas Isusov. On kuca na vrata srca njihova, ali mu oni ne otvaraju. Kadkad su već spremni da otvore, pa im napasnik šapne: "Nemoj danas, sutra ćeš." A ovo"sutra" ne dolazi nikada, samo se danas Isusu otvara, danas se mora čovjek odlučiti. U svojoj kuci Zakej odmah Isusa tješi dobrim odlukama; još nisu sjeli za stol; još stoji Zakej i obećaje, kako će svoj život popraviti. Nek znade Isus,da se on obratio! Nek mu ne bude teško u kući čovjeka grješnika! U blizini Isusovoj nije lako ostati grješnik, osim da je tko naskroz pokvaren, te se bori protiv samoga Duha Svetoga.

Slušajmo riječi Zakejeve! "Evo, polovicu svoga imanja, Gospodine, dajem siromašnima, i ako sam koga u čemu prevario, vraćam četverostruko." Tat je po rimskom pravu, a u nekom slučaju i Mojsijevu zakoniku (Eks 21,37) morao vratiti četverostruko. Kako se Zakej hotimično ponizuje za svoje eventualne nepravde! Ktome još dragovoljno polovicu svoga imanja daje siromasima. Ni onaj mladić, koji je želio biti savršen, nije se odvažno na tako velikodušan čin. Tako će i nama Isus nadahnuti kreposna djela, ako ga u srce svoje radosno primimo.

Zovimo ga u kolokviju k sebi, obradujmo ga iskrenim kajanjem i čvrstim odlukama! I milosrdjem prema grješnicima! Milosrdne, sebi slične, on će nas priviti na svoje Srce, milo nam zboriti, slatko nas utješiti.

PRIČA O MINAMA

Lk 19,11-27

1.preludij: Ljudima, koji su slušali razgovor Isusov s carinikom Zakejem, iznosi Isus još priču o minama, po svoj prilici za stolom kod Zakeja. Svi podrhtavaju u nekom uzbudjenom iščekivanju. Jeruzalem je blizu, samo još kojih 6 sati hoda. U Jeruzalemu dogodit će se nešto odsudno; javit će se odmah, tako se nadaju, kraljevstvo Božje. S riječima ozbiljnim redaju se za stolom lakši umeci o Jerihonu, o svemu što su tamo tako sjajno sagradili Herod i njegov sin Arhelaj. Sjećaju se gosti napose Arhelaja, protiv koga su Židovi dvaput poslali u Rim deputaciju, da ne bi bio njima vladar. Ovo sve daje povod priči o minama. Opet svi šute, Isusa slušaju; slušajmo ga i mi s njima!

2.preludij: Isuse, udijeli nam milost, da tražimo tvoje kraljevstvo vazda tamo, gdje se ono najdivnije razvija, u srcu! Daj, da svim srcem sudjelujemo s tvojom milošću!

I.- SLUGE PRIMAJU MINE OD SVOGA GOSPODARA.- Latimo se odmah glavne točke, onoga što je srčika parabole! Očito je, da je onaj čovjek, koji slugama dijeli mine, naš božanski Spasitelj. Židovi, s kojima Isus razgovara, misle, da će u Jeruzalemu sada on zavladati, živ, vidljiv, okružen kraljevskim sjajem. Ne! Isus odilazi; umrijet će; njegova vidljiva prisutnost na ovom svijetu prestaje. Vidjet će ga ljudi kao kralja, kad se vrati na svršetku svijeta. A u vrijeme njegove odsutnosti mora svaki suradjivati s dobivenom milošću. "Dozvavši deset svojih sluga, dade im deset mina i reče im: Trgujte, dok se ne vratim!" Svaki sluga dobiva po jednu minu, to jest 100 grčkih drahma. U priči o talentima vidjet ćemo, kako Bog ne daje svima jednako; ovdje Isus ne će da istakne nejednakost Božjih darova, hoće da naglasi ono, što ovisi o našoj suradnji s milošću.

Jedan od onih sluga trguje tako, da od jedne mine stvara deset mina, drugi tako, da skoro broji svojih pet mina. Ali evo lijenčine, koji nema volje za tegoban rad, a začudo je drzak prema svomu gospodinu i kralju: "Gospodaru, evo tvoja mina, koju sam čuvao u rupcu. Bojao sam se tebe, jer si oštar čovjek; uzimaš što nisi uložio, i žanješ što nisi sijao." Kako nepravedan i bezobrazan odgovor! Pravda bi bila, da kao sluga sluša, i da se nada nagradi. Lijen je, a da svoju lijenost prikrije, prišiva grdobe svomu gospodaru. Koliko ima ljudi, koji ga nasljeduju u svojim odnošajima prema Bogu i prema Božjim darovima! Naša je sveta dužnost za Boga raditi.

Teško nam je raditi, kad Isusa kao da nema, kad se tjeskobno pitamo, šta je s njegovim kraljevstvom. Ohrabrimo se! Nema sumnje, da smo sluge Kristove, i da od Krista imamo mine predragocjene. S njima trgujmo i bit ćemo nečuveno bogati, već prije nego Isus dodje, a šta istom kad dodje! Veni, Domine Iesu! Dodji Gospodine Isuse!

II.- NAGRADA MARLJIVIH SLUGA.- Isus kao naš gospodar neminovno će se vratiti. Vratit će se kao kralj u sjaju i gospodstvu. Ako smo ikada o njemu sumnjali, kad se povrati, sumnji ne će biti mjesta; tako će biti jasno, da je on naš absolutni gospodar. Vratit će se najsjajnije na sudnji dan. Vraća se on svakomu pojedincu odmah iza smrti; vraća se on i u povijesti kod većih intervencija Božjih. Blago slugama vjernim, savjesnim, marljivim! Može im se činiti katkada, da rade za tudje interese; kod povratka gospodareva uvidjet će jasno, da su radili za sebe. Dobit će natrag i minu i ono, što su zaradili, a povrh svega još divnu nagradu. Skupa s Isusom će vladati u sjaju i slavi. U paraboli odgovara gospodar sluzi, koji donosi deset mina: "Dobro, dobri slugo, jer si u malom bio vjeran, imat ćeš oblast nad deset gradova." Onaj sa pet mina dobiva vlast nad pet gradova. Šta je to drugo nego biti na nebu dionik kraljevske vlasti i slave Isusove? Zaista, Bog nas ne izrabljuje kao ljudi ovoga svijeta. On samo daje, i kad od nas traži. Čini se, da traži; kod toga neizmjerno više daje.

Lijenomu sluzi odgovara gospodar: "Iz tvojih ti usta sudim, zli slugo! Znao si, da sam ja oštar čovjek, uzimajući, što nisam uložio i žanjući, što nisam sijao; pa zašto nisi dao moga novca u mjenjačnicu, da ga ja, kad dodjem, primim s kamatama?" Bog nas svojim zapovijedima vodi do prave sreće, ali nam daje zapovijedi, stroge zapovijedi, i strogo će nas kazniti, ako ih prekršimo. Barem nas strah pred kaznom Božjom mora potaknuti, da svojemu gospodaru služimo, izvršimo, što nam je naložio. Inače ćemo sve izgubiti. "Tada reče onima, što su ondje stajali: Uzmite od njega minu i podajte onomu, koji ima deset mina...Kažem vam, da će se svakomu, koji ima, dati, a od onoga, koji nema, uzet će se od njega i ono, što ima." Primamo sve više, neočekivano, kad smo Bogu vjerni; gubimo sve, gubimo i ono, što grijehom kanimo spasiti, kad smo Bogu nevjerni.

III.- KAZNA NEPRIJATELJA KRALJEVIH.- U rimskom carstvu bilo je i kraljeva, ali milošću svemoćnoga Rima. Takovi su bili Herod i njegovi potomci. Moljakala se u Rimu kraljevska čast, s druge strane stizale su tamo deputacije, moleći, da netko ne bi bio kralj; tako protiv Arhelaja, sina Herodova. Isus se isporedjuje s tim kraljevskim pretendentima; ide i on, da od svoga Oca primi kraljevstvo. Neki njega ne će za kralja. Čitamo u paraboli Isusovoj: "A njegovi su gradjani mrzili na njega, i poslaše za njim poslanike govoreći: Ne ćemo, da on kraljuje nad nama." Isus nišani na svoj narod, koji njega, Mesiju, zabacuje. Ova tragična zasljepljenost opetuje se često u povijesti. "Na svijetu bijaše, i svijet je po njem postao, i svijet ga ne upozna. K svojima dodje, i svoji ga ne primiše." A nema kralja boljega od Isusa. Luduje svijet, tražeći vladavinu, koja će mu biti izvor sreće. Bez Isusa je ne će naći.

A stići će ga kazna, što zabacuje Isusa. Evo kako to opisuje priča Isusova: "A one moje neprijatelje, koji ne htjedoše, da ja kraljujem nad njima, dovedite ovamo, i pogubite ih preda mnom!" To je konačni obračun, no već prije ubija te nesretnike svakojako razočaranje kao oštra kazna Božja. O Isusu piše sv.Pavao: "Njemu valja vladati, dok ne podloži sve neprijatelje pod noge svoje" (1K 15,25).

Valja mu vladati; nekoga će dana zavladati i nad najgorim svojim neprijateljem

Kolokvij s Kristom Kraljem! Kličimo mu! Klanjajmo mu se! Molimo ga, da nas okrijepi za rad u svojem kraljevstvu, za vjernost bezuvjetnu svaki čas do zadnjega daha!

/Napomena: Ovdje prelazimo preko dogadjaja, o kojima smo razmatrali drugdje, svez.I, str.147-169/

Petak iza XXVI.nedjelje po Duhovima

ISUS PROKLINJE NERODNU SMOKVU

Mt 21,18-22;Mk 11,12-14.20-25

1.prcludij: Izmedju Cvjetne nedjelje i ponedjeljka prenoćio je Isus u Betaniji (Mt 21,17;Mk 11,11). Rano ujutro u ponedjeljak vraća se s učenicima u grad. Pratimo ga i mi u duhu! Isus je gladan; vidi kraj puta smokvu; s očima uprtim u njezino bujno lišće pristupa do nje, kao da traži plod, kojim bi sebi utažio glad. Uzalud! Isus se zamislio, kao da se duhom zanio nekamo daleko; snuždio se; proklinje nerodno drvo. Drvo, kao da se prepalo, gine, stane smjesta venuti.- Sutradan na istom putu primjećuju apostoli, kako se smokva iz korijena posušila. Čude se. Isus ih poučava.

2.preludij: Da u svom duhovnom životu uvijek nosim plod, što ga Isus od mene očekuje! Dao Bog!

I.- ISUS GLADAN.- Sjećamo se, kako su u Betaniji Marta i Marija Isusa primale, častile ga. Još je prekjučer, u subotu uoči Cvjetnice, bio na gozbi kod Simona gubavca, gdje je Marta dvorila, Marija Isusa pomazala. Ali nemojmo misliti, da se je Isus uvijek dao gostiti! Tko zna, koliko je uzeo hrane, ako je išta uzeo, kad se na Cvjetnicu sklonio u Betaniju! Dok se u ponedjeljak ujutro vraća u grad, on je gladan. Ne trebamo se ljutiti na Martu, što Isusu nije dala doručak; u ono vrijeme jelo se kod Židova tek dva puta dnevno, o potrebi doručka nisu imali tada naših pojmova. Divimo se siromaštvu i umjerenosti Isusovoj! Možda je Isus tako rano ustao, te ne dopusti svojim prijateljima, da se tako rano brinu za njega i apostole. Možda je već prije zore ustao, otišao iz kuće, da se u samoći moli. Potom se žurio u hram, u kuću Oca svoga, gdje ga je toliko duša čekalo. "Revnost za dom tvoj izjeda me!"

U svježini jutarnjoj probudi se u Isusu glad. Kažu neki, da Isus nije bio gladan tjelesno, nego da je samo pokazao, kako mu duša gladuje našega spasenja. Jednostavnije će biti, ako pretpostavimo u Isusu tjelesni glad, ipak ujedno kao sliku glada duhovnoga. Isusu je hrana vršiti volju Oca nebeskoga; kao slatko jelo njemu godi naše spasenje. Isus čezne za spasenjem svoga naroda; od njega traži plod kao u St.Z. Gospod od svoga vinograda. "Što je još trebalo činiti vinogradu mojemu, što mu ne učinih? kad čekah, da rodi grožđjem, zašto rodi vinjagom?" (Iz 5,4). Prema mojoj duši Isus

je isti; gladan je on moje vječne sreće. Hoću da ju postignem, da utišam božanski glad Spasiteljev. Neka ga odmah koliko toliko utišaju moje dobre odluke!

II.- ISUS PROKLINJE NERODNU SMOKVU, O UČINKU SVOJIH RIJEČI POUČAVA APOSTOLE.- Ne našavši Isus na smokvi ništa do gola lišća, reče: "Neka ne bude na tebi roda nikad više!" I smokva smjesta usahnu. Sutradan, pošto su apostoli potpunije i dulje promatrali učinak Isusove kletve, Isus ih pouči o neminovnom, divnom učinku molitve. "Imajte vjeru u Boga! Zaista vam kažem: Ako tko reče ovoj gori: Digni se i baci se u more, i ne posumnja u svojem srcu nego uzvjeruje, da će se dogoditi, što govori, bit će mu. Zaista vam kažem: Sve, što ištete u molitvi, vjerujte, da ćete primiti, i bit će vam."

Isus je u smokvi prokleo svoj narod nezahvalni, u njemu napose vodje narodne. Njih se apostoli bojali, dok su s Isusom ulazili u Jeruzalem. Ne smiju se tako bojati. Dahom usta svojih može Isus uništiti sve svoje neprijatelje. Jedna njegova riječ, i sve njihove energije ginu, njihova su nasilja bez učinka, kao mrtva, kao uvenulo drvo. To postizava ne samo Isusova riječ, nego i molitva njegovih vjernika. Zato se ne smijemo plašiti. Nek su protivnici Isusovi veliki i čvrsti kao gora, veća je i jača od njih naša molitva. Pred Isusom se dizala Maslinska gora; s druge strane prema istoku, 1.200m niže, caklilo se u jutarnjem suncu Mrtvo more. Kao da se Maslinska gora strovali i potone u Mrtvom moru, tako će se utopiti bjesnilo svih Antikrista, ako se Bogu molimo puni vjere i pouzdanja. To je smisao Isusovih riječi.

Smijemo se za to moliti, pače moramo, ma da naša molitva na zlo padne kao kletva.. Nimalo ne mrzimo na duše, ali mrzimo na grijeh, proklinjemo njegovo širenje. Prema osobama moramo gorjeti od žarke ljubavi. Isus nastavlja: "I kad stojite, da se molite, praštajte, ako što imate protiv koga, da i Otac vaš, koji je na nebesima, oprosti vama grijehe vaše." Grijeh moramo proklinjati, da ga u svijetu svladamo; nad osobama grješničkim odnijet ćemo najljepšu pobjedu, ako im velikodušno oprostimo. U tom smislu opominje nas sv.Pavao: "Blagoslivljajte one, koji vas progone, blagoslivljajte a ne kunite" (R 12,14).

III.- NERODNA SMOKVA - SLIKA NARODA IZABRANOGA.- Kakav je plod mogao Isus tražiti na smokvi u rano proljeće? Rane su smokve još sasvim nezrele, a da je koja od poznih preko čitave zime ostala na drvetu, jedva je vjerojatno. Što Isus radi, mora da je slika nečega. I proroci su St.Z. voljeli simbolične čine. Da Isusov čin nije simboličan, još bi se mogao tko sablazniti, ne videći zašto se Isus ljuti i proklinje nedužno drvo. Isus proklinje neko drugo drvo, koje nije nedužno, svoj narod izabrani. Okitio se narod nekom izvanjskom pobožnosti kao bujnim lišćem, ali pravog ploda na njemu nema. Zaslužuje kaznu Božju. Njega Isus proklinje. Nije se prenaglio; mnogo se trudio, da svoj narod obrati. Ne može se više strpjeti.

Strašne su riječi Isusove: "Neka ne bude na tebi roda nikad više!" Ako milost Božju zanemarimo, Bog nam je uskraćuje. Ne uskraćuje nam na ovom svijetu nikada milosti, dostatne,

da se obratimo. Ali u njega ima milost, kojom bismo se neminovno obratili. Kako žalosno, ako smo je proigrali! Iskoristimo revno svaki dar Božji, i Bog će nam davati sve više!

Molimo ga za to u kolokviju!

Subota iza XXVI.nedjelje po Duhovima

ISUS PO DRUGI PUT TJERA TRGOVCE IZ HRAMA

Mt21,12s.23-27;Mk 11,15-18.27-33;Lk 19,45s.;20,1-8.

1.preludij: S mnogim tumačima sv.evandjelja držimo, da je Isus dvaput istjerao trgovce iz hrama, na početku svog javnog nastupa i u Velikom tjednu. Slijedeći sv.Marka, smatramo, da se to dogodilo u ponedjeljak Velikoga tjedna. Čini se, da se protest židovskih vlasti odnosi napose na ovaj čin Isusov, premda vlasti reagiraju istom dan kasnije, u utorak. Isus nastupa u hramu kao gospodar kuće Božje. Na Cvjetnicu razgleda sve unaokolo kao čovjek auktoriteta. Sutradan tjera trgovce iz hrama, ne dopušta, da tko prenese ciglu jednu posudu kroz kuću Božju (Mk 11,11.15s.). Svaki dan uči u hramu, narod je zanesen njegovom naukom; glavari svećenički bjesne, ali su nemoćni. Lijepi su to prizori za našu maštu; gledajmo ih, da nam se srce napuni ljubavlju i strahopočitanjem prema Spasitelju! Predočimo sebi takodjer krasote hrama jeruzalemskoga, tisuće hodočasnika, koji vrve i žamore po svetom mjestu!

2.preludij: Milost oduševljenja i pouzdanja u Isusa! Da se s gadjenjem odvratimo od zaslijepljene zloće njegovih neprijatelja!

I.- ISUSOVA REVNOST ZA KUĆU BOŽJU.- U velikom predvorju hrama prodavale se stvari potrebne za žrtve. Hodočasnicima iz raznih zemalja s raznim novcima bili su i mjenjači od prijeke nužde. No i izvanjsko je predvorje bilo mjesto molitve, mjesto vjerske pouke; u samu svetinju imali su pristup tek svećenici. Kako se slušala pouka, kako se obavljala molitva uz mukanje teladi, blejanje janjadi, gukanje golubova, viku i galamu trgovaca, istočnjačko cjenjkanje! Malo je to smetalo ljude, kojima je pobožnost bila plitka, neozbiljna, ili kojima je više stalo do raspirivanja političkoga fanatizma nego do molitve. Isus koji ima najdublji smisao za svetost hrama, i koji toliko drži do sjedinjenja s Bogom u čistoj molitvi, zgraža se, gledajući profanaciju svetoga mjesta. On, inače tako blag, sada nastupa nasilno: ispremeće stolove mjenjačima i klupe trgovcima golubova. Prodavce i kupce naprosto tjera iz hrama, grdeći ih: "Ne stoji li pisano: Kuća moja ima biti kuća molitve za sve narode? A vi načiniste od nje spilju razbojničku."

Ove trafikante nasljedujemo kadgod svojom krivnjom dopuštamo, da nam u vrijeme molitve zuje po glavi profane, možda i grješne misli. Tjerajmo ih od sebe, da nas Isus od se-

be ne potjera! Nemojmo vježbe duhovnoga života spajati s drugim svojim poslovima! Smijemo poslovima dodati molitvu, no budimo veseli, ako možemo što više vremena dati samomu Bogu! Bilo je nekada pogana, koji se ne bi usudili posjetiti hram onako usput, držeći da posjet Bogu mora biti isključivo posjet Bogu. Pretjerivali su; lijepo je ipak, što su polagali toliku važnost u čistu nakanu kod molitve, da im molitva bude dostojna božanstva, čist prinos čista srca. Takova neka bude naša molitva! Pogotovo u kući Božjoj, tako da će nas Isus samo milo gledati, nikad očima šibati!

II.- PROSVJED PRVAKA ŽIDOVSKIH.- Prošla je Cvjetnica, prošao zatim još ponedjeljak, a da se svećenici, koji su imali nadzor u hramu, ne usudiše uredovati proti Isusa. Napokon u utorak dodje pred njega prava deputacija prvaka narodnih, glavara svećeničkih, književnika i starješina. Stupaju pred Isusa ljudi najotmjeniji, ljudi posvećeni, ljudi učeni, ljudi roda plemenita, članovi velikoga vijeća. Šta ne šalju policiju, da Isusa uhvati? Ta, odlučili su već, da će ga pogubiti. Boje se naroda; zato kriju svoju mržnju, gotovo počast iskazuju Isusu, obzirno ga pitaju: "Kojom vlasti to činiš? Tko ti je dao vlast da to činiš?" Suvišno pitanje, pošto im je Isus već toliko puta bjelodano izjavio, šta o sebi misli! Osudit će ga, što se nazivao Sinom Božjim, Mesijom. Njegova su čudesa bila jasan dokaz, da sve radi u ime Božje.

Isusovi neprijatelji to ne vide. Strast im je zaslijepila oči. Ako ima Isus pravo, oni ne mogu biti više vodje narodne, takovi kakovi su bili dosada. Nemaju poniznosti da se promijene, obrate, pred Isusom ponize. Glavari svećenički imaju profit iz trgovine u hramu. Ne da im se odreći se toga dobitka. Njihov položaj, utjecaj, novac, sve su to zidovi, koji ih dijele od Isusa. Daleko od nas njihova zaslijepljenost! Rušimo nemilice sve, što nas od Spasitelja dijeli!

III.- ISUSOV ODGOVOR.- Isus zapravo izbjegava odgovor, koji bi bio suvišan. Znaju njegovi protivnici već otprije, da se Isus smatra Sinom Božjim i Mesijom. Čemu to opetovati ljudima zle volje i krvavih osnova? "Odgovori im Isus: I ja ću vas upitati za jednu stvar, pa ako mi na to odgovorite, i ja ću vama kazati, kakvom vlašću ovo činim. Odakle bijaše krštenje Ivanovo? s neba ili od ljudi? A oni su razmišljali u sebi: Ako rečemo: s neba, reći će nam: Zašto mu dakle niste vjerovali? Ako li rečemo: od ljudi, bojimo se naroda, jer svi Ivana drže za proroka. I odgovoriše Isusu: Ne znamo. Tada im on reče: Ni ja vama ne ću kazati, kakvom vlašću ovo činim" (Mt).

Nekako je Isus ipak odgovorio. Već se on prije pozivao na svjedočanstvo svoga preteče. Ivan je Isusa proglasio Mesijom. Ivanov je nastup bio zora mesijanskoga kraljevstva. Farizeji i glavari su svećenički pred zorom zažmirili. Tako su i kasnije pred Isusom - suncem zatvarali oči. Isus ih sjeća na prvi odvit milosti Božje, na njihov prvi grijeh. Kod ovog prvoga grijeha imali bi početi sada ispravljanje pojmova, ako su oni uopće sposobni da isprave svoje pojmove. Tako i nama Isus kadkad ne odgovara jasno, dok mu ne kažemo s iskrenim kajanjem, zašto smo šutjeli, kad nas je prije pozivao k sebi. Pitanje Božjega rasvjetljenja nije čisto intelektualno, nego je ćudoredno, gdje se vidi krivica, traži obraćenje k svjetlu.

Molimo Isusa u kolokviju, da iz našega srca odstrani sve, što ometa naše sjedinjenje s njime i ulazak njegova svjetla!

XXVII.nedjelja po Duhovima

DVA NEJEDNAKA SINA

Mt 21,28-32;isp.Lk 7.29s.

1.preludij: Pred Isusom u hramu još stoji deputacija narodnih prvaka, glave sijede, glave učene, osobe posvećene službi Božjoj, ali nevrijedne svoje svećeničke časti. Stoje pred Isusom vodje naroda izabranoga, koji će svoj narod od Isusa odvratiti; dolazi vrijeme rastanka. U taj zadnji dan svoga javnoga nastupa, utorak Velikoga tjedna, Isus će jasno izraziti žalosnu činjenicu, kako vodje narodne, a s njima čitav gotovo narod, zabacuju svoga Mesiju, a kako će mesijansko kraljevstvo ipak drugdje procvasti. Živo predočimo sebi malu grupu Isusa i njegovih apostola, njima nasuprot grupu njihovih protivnika, oko njih radoznale ljude, koji slušaju, podalje mase hodočasnika, što se talasaju kroz predvorje hrama!

2.preludij: Molimo Isusa, da dobro shvatimo njegovu priču o nejednakim sinovima, kojom on izravno pogadja svoje nevjerne sunarodnjake! Neka nas Isus svojom jakom milošću potakne, da se njegovu pozivu spremno odazovemo! Ako smo se lijenili dosada, da se pokajemo i požurimo na rad u vinograd Božji!

I.- O SINU MARLJIVOME JEZIKOM,LIJENOME RADOM.- Evo prvi dio Isusove priče! "Što vam se čini? Čovjek neki imao dva sina.On ode k prvome i reče: Sine, idi i radi danas u vinogradu! On odgovori: Da, gospodaru, ali ne otide." Svaki dan i nas Bog onako zove. Ne samo da za njega radimo, nego puno više, da kao njegova djeca i baštinici neba sebi stečemo dobra neprolazna. Ipak zar ne šaramo i mi često kao onaj lijeni sin? Kad stvaramo lijepe odluke, a ljenčarimo tako,da ih ne izvršimo, ne glumimo li i mi onim lažnim: "Da, gospodaru?" Možda baš ne lažemo, jer smo u odlukama iskreni. Odgadjamo ipak izvršenje; prije nego odemo na rad, hoćemo da se još malko pozabavimo, onda još malko i opet još malko. Napokon se ispričavamo: "Za danas je već prekasno; ne isplati se više ići u vinograd."

Teže griješimo, kad ono naše "Da, gospodaru" nije posve iskreno. Tromi smo, ne volimo teško raditi za Boga i za svoju dušu; volimo ipak na izvana izgledati revni. Što je u pobožnosti lako, a resi nas u očima ljudi, to činimo, to je ono naše "Da,gospodaru!" Teško se laćamo rada, gdje se čovjek znoji, premda bi baš taj rad čestito prehranio našu dušu, da ne zakržlja. Bog kao naš otac i gospodar stoji pred nama i zazire od naše lijenosti. U njoj mi sami sebe zavaravamo, ali njega prevariti ne možemo. Prenimo se, dajmo se na posao svim

žarom i marom!

II.- O SINU,KOJI SE SPOČETKA LIJENI,A KASNIJE IDE NA RAD.- Što dakle učini onaj otac u Isusovoj priči? "Tada ode k drugome i reče isto tako. On odgovori: Ne ću. Ali poslije mu bi žao, i ipak otide." Loš je to sin,bez sumnje, koji svojemu ocu odgovara "Ne ću". To je formalna neposlušnost. Upada ipak u oči, da značaj neposlušnoga sina nije tako pokvaren, i da je pače ljepši od značaja njegova brata, licemjernoga, tek na izvana poslušnoga. Strast ga zavodi u neposluh; u srcu mu ipak tinja ljubav prema ocu; nije ohol, rado se kaje za svoje grijehe. Nemojmo prezirati grješnike; kad se kaju, njihovo ponizno kajanje dopada se Bogu možda više nego naša samodopadna svetost! Njihov je grijeh veliko zlo, ali ukoliko im je iz srca istrijebio samodopadnu oholost, imao je divnu posljedicu. Ako mi ne griješimo, ostanimo na svaki način ponizni, da naš duhovni značaj ostane Bogu mio!

Ako smo bili i mi Bogu neposlušni, nasljedujmo ovog drugog sina! Pokajmo se! Marljivo se zaposlimo u svom duhovnom životu, nadoknadimo izgubljeno vrijeme! Možemo sve nadoknaditi, možemo i natkriliti radom one, koji od ranog jutra marljivo rade. Ako se nalzimo u broju ovih, opet ne smijemo prezirati one, koji još nisu unišli u vinograd Gospodnji. Mogu još uvijek unići, mogu nas prestići. Ako je, gledajući Saula progonitelja, koji kršćanim imao napast, da ga u srcu prezre i da na nj zamrzi, kako je imao krivo! Kao apostol Pavao prestigao je Saul ne samo tisuće vjernika, nego same apostole. Više je od sviju uradio u vinogradu Gospodnjem.

III.- ISUS PRIMJENJUJE SVOJU PRIČU NA VODJE SVOGA NARODA.- "Reče im Isus: Zaista vam kažem: Carinici i bludnice ulaze prije vas u kraljevstvo Božje. Jer dodje Ivan k vama putem pravde, i niste mu vjerovali, a carinici i bludnice vjerovali su mu, a vi, premda to vidjeste, niste se pokajali ni poslije, da mu vjerujete." Isus govori o Ivanu, svojem preteči, indirektno nišani na samoga sebe i na svoje kraljevstvo. S Ivanom je počelo mesijansko propovijedanje. Dolazili su k Ivanu carinici i pitali ga: "Učitelju,što da činimo?" Vodje su ga narodne pitale: "Tko si ti?" Raskajani grješnici bili su spremniji, da se dadu poučiti, nego oholi farizeji. Tako isto pred Isusom. Carinik Matej postade apostol, Zakej se temeljito obrati, grješnica Isusu svojim suzama opra noge, dok su ga farizeji optuživali, da je u vezi sa djavlom. Na izvana sama svetost, gadili se oni Bogu, dok se nad obraćenjem carinika i bludnica radovali andjeli Božji.

Tragična je sudbina farizeja, jer su se toliko bavili Bogom, izbrajali sva slova svetih knjiga, najmanju Božju zapovijed velikom mukom skrupulozno analizirali, a da u vinogradu Božjem ipak nisu radili, nagrade vječne nisu postigli. Tako strada, tko u vjeri traži svoju volju i svoju slavu, a ne Božju. Kako nas mora njihov primjer potaknuti, da tamanimo, gdjegod nam se pruži prilika, svoj egoizam, osobito svoje častohlepljе! Naša religija nek bude što više unutarnja, što dublja, da nam srce do dna pročisti!

Molimo se Isusu u kolokviju: "Isuse krotki i ponizni srcem, učini srce moje po srcu svojem! Ako budem ponizan, bit ću sigurno tvoj."

ZLI VINOGRADARI

Mt 21,33-46; Mk 12,1-12; Lk 20,9-19

1.preludij: Ako želimo i maštu svoju zaokupiti u vrijeme ovoga razmatranja, možemo ostati uz Isusa u hramu, promatrati njega, promatrati glavare svećeničke, farizeje, svjetinu, koja ga opkoljava. Još će biti bolje, ako sebi živo predočimo prizore same priče, koju nam Isus tako zorno slika pred očima: lijep palestinski vinograd, sluge, koji dolaze i traže plod, sina, koji tako tragično strada, kaznu zločinaca.

2.preludij: Da vjerno i stalno donosim plod, što ga Bog od mene očekuje! Tu mi milost udijeli, Gospodine!

I.- GOSPODAR VINOGRADA.- Isusova priča sjeća nas slične alegorije proroka Izaije. Kod proroka sam je vinograd slika nezahvalnoga naroda. Sve je Bog učinio za svoj vinograd, što dobar vinogradar radi; a kad je od njega s punim pravom očekivao, da mu rodi plemenito, slatko grožđje, on mu rodi kiselu vinjagu. U priči Isusovoj predstavljaju nezahvalni narod vinogradari zakupnici. Ne će da vlasniku daju prema ugovoru dio prihoda. Jesu li i oni nezahvalni? Jesu, budući da su primili u zakup lijep vinograd, pomno uredjen i providjen svim potrebama; no oni nisu samo nezahvalni, nego nepravedni, budući da se ne drže pravednoga ugovora. Svratimo medjutim u ovoj prvoj točki razmatranja svoju pažnju više na vlasnika! Možemo razmišljati kako su njegovi zahtjevi pravedni. Ali, kad stoput više nego njegova pravedna stvar izbija prema Isusovoj priči njegova beskrajna strpljivost i neiskazana dobrota, neka bude to predmet razmatranja!

Koji bi čovjek tako strpljivo podnosio, da mu se sluge, koje on šalje s tako pravednim zahtjevima, grde, zlostavljaju, ubijaju? Nema toga na svijetu medju ljudima, ima takova dobrota u Boga. Narod je izraelski ubijao i kamenovao proroke, a Bog ipak nije prestao slati jedne za drugima. Tražio je od Izraelaca svoju čast, a još većma njihovu vlastitu sreću. Pravo nam slika Sv.Pismo Boga kako je zaljubljen u svoj narod. Najviši stepen ove zaljubljenosti pokazao se istom u N.Z., kad je Bog poslao svog ljubljenoga, jedinorodjenoga Sina, premda je predvidio, da mu sudbina ne će biti drukčija nego sudbina proroka, kamenovanih, poubijanih. Prema svojemu narodu, a istotako također prema svakoj duši Bog je neopisivo dobar, neshvatljivo strpljiv. Razmišljajmo samo o postupku Božjem prema nama; bit će to nužno contemplatio ad amorem, razmatranje, koje će u nama buditi osjećaje ljubavi i zahvalnosti!

II.- VINOGRADARI ZAKUPNICI.- Gotovo nam je u priči Isusovoj nedokučiva dugotrpnost Božja. Tako nam je takodjer teško razumjeti zločinačko postupanje vinogradara zakupnika. Grditi, tući, ubijati, kamenovati poslanike zakonitoga gospodara, ubiti napokon još njegova sina, kakova zloraba dobrote i strpljivosti, kako ogavni zločini! Medju ljudima se tako što gotovo i ne dogadja. Jesu nažalost grješnici tako zlobni prema Bogu. U priči Isusovoj nije izraženo, ali jest takova stvarnost, da Bog sa svojim zahtjevima dira duboko u našu dušu, hoće da bude gospodar naše savjesti, najintimnijih naših

osjećaja, traži od nas ne samo plod nekakva vinograda, već plod svetosti svake naše misli, najneznatnije naše riječce. Hoće da mu se i naš razum pokorava u poniznoj vjeri.

Grješnika toliki zahtjevi ogorčavaju. Nosioce tih zahtjeva, proroke i sve zastupnike Božje on ubija, kamenuje, sipa na njih najgadnije pogrde. Zar se povijest proroka St.Z. ne nastavlja i u N.Z.? Zar priča Isusova nije aktuelna i u naša vremena? Ne bojmo se zlih vinogradara! Isus im navješćuje kaznu: "Doći će i pogubit će te vinogradare, i dat će vinograd drugima." Ispunilo se Isusovo proročanstvo na onima, koje je on imao u prvom redu pred očima; ispunit će se sigurno i na svim drugima, koji ih nasljeduju. Ako milosti, koje primam, ne iskoristim, dat će ih Bog drugomu, a mene ostaviti prazna, s pravednom kaznom.

Ubojice sina jedinca nadaju se prema priči Isusovoj, da će oni biti baštinici vinograda! Kako luda misao! Tako su ludo umovali Isusovi mrzitelji, da će oni vladati u kraljevstvu Božjem, ako se Isusa riješe. Nešto slično događja se u bezbožnom svijetu; misli ovaj, da će on biti Bog, gospodar svijeta, ako zataji Boga, njegove poslanike makne s puta. Misli svaka grješna duša, da sebi osigurava posjed svjetskih dobara, protiveći se zahtjevima Božjim. Kako će se razočarati! Ako Bogu dajemo, onda je istom njegov vinograd naš, zaista smo baštinici Božji.

• III.- ISUS - UGAONI KAMEN.- Sin Božji pada kao žrtva vinogradara zlotvora. No on će ipak živjeti. Isus nam to odmah predočuje novom, zornom slikom. Čim su Židovi čuli zaključak njegove priče, prepali se oni i uskliknuli su: "Ne dao Bog!" Isus ih pogleda dubokim značajnim pogledom, i reče: "Što dakle znači ovo u Pismu: Kamen, koji odbaciše graditelji, onaj posta ugaoni kamen? Svaki, koji padne na taj kamen, razbit će se, a na koga on padne, satrt će ga." Sam je Isus kamen, što ga vodje naroda kao graditelji odbaciše; ali on ne može biti na odmet, nego će u najsjajnijoj zgradi Božjoj biti ugaoni kamen. Ludo je Isusa zabacivati; tkogod u zlobnoj namjeri u njega dira, na njemu će sebi glavu razbiti.

Kako je to utješno za nas, koji ustrajemo uz Isusa, u njegovoj gradjevini, sv.Crkvi! "Od Gospodina postade ovo; i divno je u očima našima!" Da nije od Gospodina, to uopće ne bi bilo. Da je kršćanstvo čisto ljudska ustanova, propala bi s vremenom sigurno. Medjutim ona će stajati, dok će sve drugo propadati, napose ono, što se na nju obara. Isus je onaj kamen, što ga je gledao u vidjenju prorok Danijel; odvalio se s gore i razvalio je i satro gorostasni, šareni lik ljudskih, bogomrskih nastojanja, i postao je gora i ispunio svu zemlju. Povijest nam je potvrdila prorokovo vidjenje i Isusovo proročanstvo; kako bismo mogli onda malaksati! Isus je umro, a sad sve više ne samo živi, nego i kraljuje. I Crkva često umire, ali se u svom umiranju samo obnavlja za sve jači i divniji život.

U kolokviju razgovarajmo s Isusom o njegovu vinogradu, sv.Crkvi! Neka naše riječi budu riječi pouzdanja i uvjeravanja o vjernosti i ozbiljnom radu! Onda će i njegova riječ pasti u našu dušu kao melem utjehe i duhovne okrepe.

PRIČA O SVADBI I ČOVJEKU BEZ SVADBENOGA RUHA

Mt 22,1-14

<u>1.preludij:</u> Iza Isusovih riječi o Mesiji kao ugaonom kamenu veliki svećenici i književnici htjeli bi umjesto Isusa uhvatiti (Lk). Boje se ipak naroda. Isus ih medjutim ne štedi. Još će im jednom pričom jasno pokazati, koja ih sudbina čeka: kad oni Mesiju zabacuju, Mesija će zabaciti njih. Kako odzvanjaju ozbiljno Isusove prijetnje u raskošnom hramu jeruzalemskom, gdje se komešaju hodočasnici u čitavoga svijeta! Još su ovi red izabrani, kraljevsko svećenstvo, sveti narod, prema Isusovoj priči prvi uzvanici Božji. Njih će većina krivnjom svojih vodja ostati daleko od Mesijanske svadbe Sina Božjega. Doći će drugi uzvanici, pogani, koji se medjutim potucaju vani kao prosjaci. Zorno sebi predstavimo hram jeruzalemski, pun uzvanika Božjih, koje Isus uzalud k sebi zove, i jadni poganski svijet, koji će skoro biti pozvan i odazvat će se. Predočimo sebi takodjer, slijedeći opis Isusov, kraljevsku svadbu, napose još čovjeka bez svadbenoga ruha, kojega će baciti u tamu napolje!

<u>2.preludij:</u> Milost da se pozivu Božjemu radujem, njime ponosim, nikad na nj ne oglušim!

<u>I.- PRVI BOŽJI UZVANICI.</u>- "Kraljevstvo je nebesko kao zemaljski kralj, koji načini svadbu sinu svomu. I posla sluge svoje, da zovu pozvane na svadbu; i ne htjedoše doći. Opet posla druge sluge govoreći: Kažite pozvanima: Eto sam objed pripravio, junci moji i hranjenici poklani su, i sve je gotovo; dodjite na svadbu! Ali oni ne mariše, nego otidoše, jedan u svoje polje, a drugi svojoj trgovini. A ostali uhvatiše sluge njegove i izruživši ih ubiše. Zato se kralj razljuti, posla svoju vojsku i pogubi one ubojice i njihov grad spali." Zorna slika naroda izabranoga, proroka, koji su narod pripravljali na dolazak Mesijin, apostola, koji su još zadnji poziv upravili svojim sunarodnjacima. Bio je to poziv na svadbu, na mesijanska dobra neprocjenjiva. Narod je ubijao one koji su bili k njemu poslani, barem nije hajao za poziv Božji; zemaljski su mu probici bili preči. Teško je uslijed toga patio.

Primijenimo priču Isusovu na sebe! Zar ne privlači i nas često jače zemaljština no poziv Božji? Premda smo se odazvali velikomu pozivu Božjemu, ima još drugih manjih poziva, koje zanemarujemo; a svaki je poziv Božji poziv, da se odvratimo od fantoma, od fatemorgane, i da sjednemo za stol Božji, gdje se blaguje tajanstvena mana. Mnogi nas zovu na svadbu,a samo nas varaju; njih više slušamo nego tako iskreni i tako dobrohotni poziv Božji! Barem sada iza tolikih razočaranja recimo Bogu s psalmistom: "Na pragu u kući Boga mojega stajati draže mi je nego biti gost u šatorima bezbožnika" (84,11).

<u>II.- DRUGI UZVANICI BOŽJI.</u>- Mislimo li, da će Isus zaručnik ostati bez svatova, ako mi njegovu svadbu prezremo? Kako se varamo! Bog, koji je kadar od kamenja podići djecu Abrahamu, kadar je istotako naći uzvanike za svadbu svoga Jedinorodjenca. "Tada reče slugama svojim: Svadba je, istina,

gotova, ali pozvani nisu bili dostojni. Idite dakle na raskršća, i kojegod nadjete, dozovite ih na svadbu. I izišavši njegove sluge na putove sabraše sve, koje nadjoše, zle i dobre, i napuni se svadbena dvorana gostiju." Tako su pogani veselo ulazili u Crkvu Isusovu. Njihove opačine stvorile su u njima čežnju, da se izbave iz moralnoga ponora, stvorile uvjerenje, da bez milosti Božje ne mogu ništa. Premda grješnici, bili su sposobniji nego oholi sveci da se Bogu odazovu kako valja.

U toj strahovitoj činjenici, da se narod izabrani mesijanskomu pozivu nije odazvao, dok su se odazvali pogani, krije se dakako i tajna milosti Božje. Na prvi je pogled strašno, što piše sv.Ivan o nevjerovanju Židova: "Zato nisu mogli vjerovati, jer opet reče Izaija: Zaslijepio je oči njihove i dao, da otvrdne srce njihovo, da ne vide očima i ne razumiju srcem i ne obrate se, da ih ne izliječim" (Iv 12,39s.). Ipak stoji i ova ne osporiva činjenica, da tko poziv Božji ne slijedi i tako propada, taj svojom krivnjom propada. Ako se hvasta, da Bogu služi, on služi možda još kojemu drugomu gospodaru, a ne vidi, da se ne mogu služiti dva gospodara. Ako si umišlja, da je ipak religiozan, po svoj prilici mu manjka poniznost, koja je temelj religiji.

III.- GOST BEZ SVADBENOGA RUHA.- Je li dosta odazvati se Isusovu pozivu, postati član njegove Crkve? Nije dosta. Valja osim toga živjeti kao gost Božji. Inače se ne može sjediti za stolom Božjim. Unišli su pogani u Crkvu kao u svadbenu dvoranu, nešto ih je privuklo k Bogu, ali ako se nisu potpunoma riješili svih veza s grješnim svijetom, ne će ih trpjeti Bog na svadbi svojega Sina. Evo kako nam Isus zgodno predočuje tu istinu! "Ali kad udje kralj, da pregleda goste, ugleda ondje čovjeka, neobučena u svadbeno ruho. I reče mu: Prijatelju, kako su došao amo nemajući svadbenoga ruha? A on zanijemi. Tada reče kralj slugama: Svežite mu ruke i noge, pa ga bacite napolje u tamu, ondje će biti jaukanje i škrgut zuba. Jer su mnogi zvani, ali je malo izabranih."

Naše je svadbeno ruho posvetna milost Božja. Samo ako smo u stanju milosti, bez smrtnoga grijeha, uživamo za stolom Božjim, prelijeva se u nas život božanski, duša nam je sretna i vesela kao na svadbi. Ako li svadbenoga ruha nemamo, čeka nas izopćenje, tama paklena, plač i škrgut zuba. Nema nam opravdanja; zanijemit ćemo kao zaliveni, ako nas vječni kralj pita, gdje nam je svadbeno ruho. Daleko od nas tolika nesreća! Nek bude naša briga ne samo da imamo svadbeno ruho, nego da ga svaki dan sve više čistimo, sve ljepše resimo! Tako se radi na svadbama ovoga svijeta. Zar se ne stidi gost najmanje mrlje na svojemu odilelu? A mi svoje svadbeno ruho prljamo nebrojenim malim grijesima! Ne vidimo, kako te brojne mrlje vrijedjaju oko kralja Boga, njegova Sina zaručnika! Zar ne čujemo, kako nas Isus prekorava kao one andjele crkava u Apokalipsi: "Imam nešto protiv tebe!" Primijenimo na sebe opomenu sv.Pavla: "Molim vas... da se vladate dostojno poziva, kojim ste pozvani!" (E 4,1).

Kao na gozbi, veseloj, otmjenoj, ali i intimnoj, razgovarajmo s Isusom, zaručnikom svojih duša! Pjevajmo mu hvalu, pjesmu zahvalnu!

PITANJE O POREZU, ŠTO SE DAJE CARU

Mt 22,15-22;Mk 12,13-17;Lk 20,20-26

1.preludij: Gledajmo Isusa kako stoji mirno i dostojanstveno pred ljudima, koji love njegove riječi, da ga upropaste! Iz njegovih očiju izbija ipak nešto ogorčenja. Pred njim njegovi protivnici hine pobožnost. Jedan mu pruža rimski novac, stavlja mu pitanje zavodljivo, zlorado u njega zuri. Isus se novca ne dotiče, mirno odgovara na opasno pitanje.

2.preludij: Da nasljedjujem mir Isusov i njegov oprez, kad radi njega dodjem u opasnost!

I.- PROTIV ISUSA SE DRUŽE RAZNI PROTIVNICI.- Utorak je Velikoga tjedna. Isus se bori u hramu sa svojim dušmanima. Već ranc ujutro nastupa protiv njega veliko vijeće, deputacija glavara svećeničkih, književnika, starješina. Njihov je nastup nekako služben. Isus Mesija daje im takodjer svoj službeni, strahovito ozbiljni odgovor, da će se od njih oduzeti kraljevstvo mesijansko i dati drugima. Izmedju njih i Isusa veze su zapravo već prekinute; službeno su oni već zaključili smrt Isusovu. Još donekle kriju svoje krvave osnove od straha pred narodom; još ne znaju, kako će izdajstvo Judino pospješiti njihov ubilački zločin. Povlače se dakle, ali iz potaje promatraju svoju žrtvu.

Šalju k Isusu druge, ne službene osobe, već predstavnike stranaka. Tu je stranka farizejska, stranka vjerska, gotovo bratovština, na izvana sama bogoljubnost. Ovi ne će biti tako sumnjivi, ako salete Isusa pitanjima, prikrivenim zamkama. Čitamo o članovima velikoga vijeća: "Zato su pazili na njega i poslaše zasjedače, koji se pretvarali, da su pravedni" (Lk). A i farizeji laćaju se posla lukavo i oprezno; ne idu sami, nego šalju svoje učenike k Isusu (Mt). U njihovim srcima bjesni mržnja, s njihovih usana cijedi se med. Evo kako se ulaguju Isusu: "Učitelju, znamo, da si istinit i putu Božjemu doista učiš i ne mariš ni za koga, jer ne gledaš, tko je tko." Pozivaju se na Isusovu ljubav prema istini; tjeraju ga, da se svojom iskrenošću upropasti.

S učenicima farizeja tu su i herodovci, pristaše napola poganske dinastije Herodove, po svoj prilici prijatelji Rimljana. Oni bi Isusa odmah prijavili Pilatu. Čudno, kako mržnja na Isusa udružuje ljude raznih mišljenja, inače medjusobno neprijatelje. Isto opažamo u povijesti Crkve. Ali s Isusom i u Crkvi je Bog, protiv njega smješne su sve koalicije. "Zašto se bune narodi i puci kuju lude osnove? Skupljaju se vladaoci zemaljski, knezovi medju se vijećaju proti Gospodu i pomazaniku njegovu....Onaj koji stoluje na nebu, smije se, Gospod im se podsmijeva" (Ps 2,2.4). U teškoćama neka bude naš savez s Bogom potpun, vječan, pa ćemo se i mi smijati svim urotama protivnika Isusovih: djavola, pokvarenoga svijeta, naših grješnih strasti!

II.- ZA CARA ILI ZA BOGA?- Protivnici pitaju Isusa: "Kaži nam dakle, šta ti misliš, da li je dopušteno dati porez caru ili nije?" Ne pitaju samo kao teoretici, za praksu svoju pitaju: "Hoćemo li dati ili da ne damo?" Kako je prozirna

njihova zloba! Gdje bi se oni sami usudili javno u hramu ne-što izustiti protiv poreza! Znadu oni dobro, da se tu u praksi ne da ništa promijeniti; bez ikakvih skrupula plaćaju oni caru porez. Ao Isus se izdaje za Mesiju! ako veli, neka se porez caru dalje plaća, bit će kao da se odriče svoga mesijanstva, svoje oslobodilačke zadaće po židovskom poimanju; ako li reče, da se porez ne smije davati caru, sukob mu je s rimskom vlašću neizbježiv, smrt sigurna. Isus vidi podmuklu zlobu i himbu svojih napasnika pa se na njih okosi: "Što me kušate, licemjeri!"

Tako neprijatelji i Crkvu Isusovu kušaju. Ako se brine samo za Božju stvar, nema, vele, u njoj ništa mesijansko, ništa spasiteljsko, njezin je nemar tobože kriv svakomu ropstvu, svakoj nepravdi, svakom ugnjetavanju. Ako kojoj svjetskoj vlasti očituje simapatiju, viče se na Crkvu, kao da suradjuje u svim njezinim pogreškama. Tako viču ljudi, koji zadaće Isusove, zadaće sv.Crkve, duhovne, ćudoredne, ne razumiju, ili bolje, koji od nje zaziru, slijepi su za sve neizrecivo dobro, koje iz nje čovječanstvu izvire. Crkvi ne preostaje drugo nego čvrstim korakom ići prema svojemu svetomu cilju, ne mareći za viku, koja se sa svih strana na nju diže. Nju slijedimo mi, njezina djeca, da kroz sve uzburkane valove sretno stignemo u pristanište prave sreće! Uronimo u čistu duhovnost Kristovu! Obucimo se u Gospodina Isusa Krista!

<u>III.- CARU CAREVO,BOGU BOŽJE!</u>- Božja se mudrost ne da nadmudriti. Isus reče svojim napasnicima: "Pokažite mi porezni novac!" Oni mu pružiše rimski denar. Isus, siromah, nije ga valjda imao kod sebe. I upita Isus: "Čija je ovo slika i natpis?" Oni mu odgovoriše: "Carev." Ako je slika bila cara Tiberija, natpis je bio: "Tiberije Cezar, sin božanskoga Augusta...", a straga: "Pontif. Max.: "veliki svećenik! Baš poganski natpis, strašno oporan židovskim osjećajima. Ipak se Židovi nisu ustručavali nositi poganski novac uza se, služiti se njime. Prema njihovoj praksi odgovara im Isus: "Podajte dakle caru carevo i Bogu Božje!" Služeći se carskim novcem, priznavali su Židovi neke svoje obaveze prema Rimu. Na to ih Isus podsjeća.

Ali najljepše je, što on dodaje: "Bogu Božje!" Tko bi mogao dvojiti, da je to bilo glavno u njegovim mislima? Da dodje car u sukob s Bogom, za slugu Božjega, a pogotovo za učenika Isusova, nema sumnje, za koga se mora odlučiti. Ako izuzmemo zelote, farizejska je stranka, najuplivnija medju Židovima, bila protiv bune. Bog će, tako su mislili, već naći način, da svoj narod oslobodi. Da ni Isus ne će bune, to je on sam već više puta prije jasno pokazao. Jest on Mesija; no njegova je zadaća da duše oslobodi od zablude i grijeha. S oslobodjenjem duša doći će i svaka druga sloboda na najsigurniji i najljepši način: to je bilo mišljenje Isusovo. Mora biti i naše!

Razgovor s Isusom, da nas posve posveti Bogu i onda svako drugo dobro nama doda!

PITANJE O USKRSNUĆU

Mt 22,23-33;Mk 12,18-27;Lk 20,27-40

<u>1.preludij</u>: Iza pitanja o porezu napetost oko Isusa popušta, pitanja postaju manje opasna. Pristupaju najprije saduceji, da se narugaju nauci, koju i Isus naučava o uskrsnuću tijela. Izmislili/su smiješan slučaj, porugljivo ga iznose Isusu, nadajući se, da će Isus biti u neprilici. Isus im odgovara mirno; uzvišene, lijepe su njegove riječi. Divi se narod.

<u>2.preludij</u>: Nek Isus obnovi u nama vjeru u život vječni! Nek nam udijeli milost čista života, da što sigurnije stignemo na nebo u društvo svetih, čistih andjela!

<u>I.- SADUCEJI I NJIHOVI VJERSKI NAZORI.</u>- Saducejska je stranka bila stranka svećeničke aristokracije. Malo je bilo saduceja. Narod nije bio uz njih. Imali su ipak vlast u svojim rukama. Gramzili su za političkim utjecajem, za častima, bogatstvom. Zato su bili prijatelji Rimljana. U vrijeme borbe Židova s helenizmom, oni su bili krivi, što se Jeruzalem helenizirao, što se stali širiti grčki običaji, grčki jezik, s velikom opasnošću za vjeru. Ako su farizeji bili vjerska stranka, saduceji bili su više stranka politička. Za njih je značajan svjetski duh, glede kojega nas opominje sv.Ivan: "Ne ljubite svijeta, ni što je na svijetu! Ako tko ljubi svijet, nema ljubavi Očeve u njemu. Jer sve što je na svijetu, požuda je tijela i pužuda očiju i oholost života, to nije od Oca, nego je od svijeta. I svijet prolazi i požuda njegova, a tko čini volju Božju, ostaje do vijeka" (1Iv 2,15-17).

Saduceji nisu vjerovali u uskrsnuće tijela. Ni u besmrtnost duše prema Flaviju Josipu; no čini se, da tako daleko ipak nisu išli. Ali život bez tijela, ukoliko su ga dopuštali, jedva su saduceji smatrali pravim životom. Tako su živjeli oni samo za ovaj svijet. A živeći tako, kako su mogli ostati dobri? Kako ne bi hlepili za zemaljskom srećom, kad se vječnoj sreći nisu nadali? Ako sv.Pavao govori o poganima kao ljudima, koji nemaju nade (1Sol 4,13), kakove su bile nade saducejske? Nadali su se nagradi Božjoj na ovom svijetu, bojali se tu na zemlji kazne Božje, no je li ih to dovoljno poticalo na dobro, čuvalo od opačine? Kako su lako bez prave vjere u život vječni postajali epikurejci! "Jedimo i pijmo, jer ćemo sutra umrijeti"(Iz 22,13). Budimo zahvalni Isusu, koji nam je kao nitko drugi oživio i proširio nade u neizmjerno blaženstvo nebesko!

<u>II.- SADUCEJSKO PORUGLJIVO PITANJE.</u>- Pitanje o sankcijama prekogrobnoga života jako je ozbiljno, zbog svojih posljedica i zbog nepobitnih dokaza, da taj život postoji. Zdravi nas razum tako uči, isto tako objava Božja, dokaz nam je takodjer uvjerenje pripadnika gotovo svih vjeroispovijesti svijeta. Pred ovom istinom, kad se ne mili, čovjek, nemoćan prema dokazima, hoće da bude jak porugom. Vjeru u uskrsnuće tijela htjedoše saduceji učiniti smiješnom. Židov morao se prema zakonu oženiti s udovicom svoga brata, ako njih dvoje nisu imali djece. Pretpostaviše saduceji prema tome, kako je sedmero braće, umirući bez djece, imalo istu ženu. Pitaju sad Isusa porugljivo,

čija će biti žena na drugomo svijetu. Misle, da su mudri, a pokazuju se jako malenima. Božje stvari sude prema svojoj kratkoj pameti. Kao da ne znaju, šta je Bog, šta je duh, šta je svijet duhovni! Obistinile se na njima riječi sv.Pavla: "Naravan čovjek ne prima, što je od Duha Božjega; jer mu je ludost, i ne može da razumije, jer treba da se duhovno prosudjuje" (1 K 2,14).

Isusa ne zbunjuje ruganje saducejsko. Jadnici su to, s kojima mora imati čovjek smilovanje. Mirno odgovara Isus: "Varate se, ne znajući Pisma ni sile Božje." Neznalice, to su vrlo često oni, koji se rugaju svetim istinama. Neka nas istina Božja tako obasja i tako obuzme, da nas smijeh porugljivaca nimalo ne smete! Budimo tako svjesni istine, u koju vjerujemo, i snage duhovne, koju nam istina daje, i svijetla, što ga možemo oko sebe širiti, da pred tamom i njezinom prazninom nikada ne klonemo, ma da kroz nju odjekuje ludjački ili djavolski grohot, koji će se prije ili kasnije prometnuti u plač i škrgut zuba!

III.- ISUSOV ODGOVOR.- Isus dokazuje besmrtnost duše. Bog se zove Bog Abrahamov, Bog Izakov, Bog Jakovljev. A Bog nije Bog mrtvih, nego živih. Kad se on patrijarhama ukazivao, nije on imao s njima samo zemaljske, nego vječne osnove. "Njemu svi živu" (Lk); ako su umrli za ovaj svijet, nisu za Boga. U židovskim je glavama bila besmrtnost duše tako združena s uskrsnućem tijela, da protiv saduceja Isus nije trebao napose dokazivati ovo posljednje. Primijenimo riječi Isusove na sebe! On je i naš Bog,nas živih. Da živimo samo ovdje na zemlji,bili bismo više mrtvi nego živi. Bog hoće da nam bude izvorom života vječnoga.

Ne samo vječnoga, nego i blaženoga, nadnaravno blaženoga."Oni koji će biti dostojni onoga svijeta i uskrsnuća od mrtvih, niti će se ženiti niti će se udavati. Jer više ne mogu umrijeti, jer su kao andjeli i sinovi su Božji, kad su sinovi uskrsnuća" (Lk). Naslade su tjelesne neznatne, kao naslade crva zemaljskoga, prema nasladama života duhovnoga, vječnoga, božanskoga. Na nebu ne ćemo na njih ni pomisliti. Bit ćemo djeca Božja, sretna božanskom obiteljskom srećom, živjet ćemo kao andjeli u neprekidnoj ekstazi. Isus nam to jamči. Prestale su poganske sumnje i neizvjesnosti; saduceji sad nisu više članovi naroda Božjega. Na vječnu sreću mi nemamo tek neke slijepe aspiracije srca, već imamo o njoj sigurnost objavom prosvijetljenoga razuma. Isusove je riječi pohvalio neki književnik; tako recimo Isusu i mi: "Učitelju, dobro si kazao!" Po istini si rekao, po istini tako lijepoj!

Umuknuše saduceji. Nama nek se jezik razveže za kolokvij radostan u sreći, koja nam je po Isusu zajemčena!

U NAJVEĆOJ ZAPOVIJEDI.- O KRISTU SINU DAVIDOVU

Mt 22,34-46;Mk 12,28-37;Lk 20,41-44

1.preludij: Oko Isusa postaje mirnije, protivnici neusuđuju se više napadati. Dolaze farizeji, ali, čini se, takovi koji nemaju zlih namjera. Smješkaju se zadovoljno, što je Isus glede uskrsnuća tako zgodno poklopio njihove neprijatelje saduceje. Jedan od njih, književnik, stavlja Isusu pitanje, "kušajući ga" (Mt), ne baš da mu namjesti zamku, već da vidi, št. Isus misli. Predočimo sebi opet sjajni jeruzalemski hram, a u hramu Isusa i pred njim književnika, unaokolo masu naroda!

2.preludij: Milost žarke ljubavi prema Bogu, iskrene ljubavi prema bližnjemu, žive vjere u Isusa Sina Božjega!

I.- NAJVEĆA ZAPOVIJED - ZAPOVIJED LJUBAVI PREMA BOGU.- Pita književnik, koja je velika, koja izmedju sviju najveća zapovijed Božja. Kako su ih brojili književnici, bilo ih je svih skupa u Sv.Pismu točno 613. No bili su i književnici tako pametni,te su razlikovali važnije od onoga, što je manje važno. Po mišljenju nekih bila bi najveća zapovijed ona, koja zabranjuje štovanje krivih bogova,ili ubistvo,ili oskvrnjivanje imena Božjega, ili ona, koja zapovijeda svetkovanje subote. I kleveta broji se medju najteže grijehe. Čitamo takodjer, da učenje zakona Božjega vrijedi toliko, koliko sva dobra djela. Našao se pače netko, koji je zapovijed o resama na odijelu smatrao najvažnijom.

Nasuprot svim tim mišljenjima kako se divno ističe Isusov odgovor o prvoj zapovijedi: "Prva je: Čuj, Izraele, Gospodin, Bog naš, Gospodin je jedini. I ljubi Gospodina, Boga svoga, svim srcem svojim i svom dušom svojom i svom pameti svojom i svom snagom svojom! (Ovo je prva zapovijed)." Ove su riječi iz zakona Židovi svaki dan po dvaput izgovarali, nosili su ih kod molitve u zapisima, pričvršćenim na čelo i na lijevu ruku. Ali u tim zapisima i u svojoj dnevnoj molitvi spominjali bi i druge zapovijedi, manje važne. Kako lijepo ostaje Isus kod onoga, što je zaista glavno! Duša našeg duhovnog života mora biti ljubav prema Bogu, pokretna sila naše ćudorednosti ljubav prema Bogu. U ljubavi prema Bogu mora biti težište naše duhovne zgrade. Ako imamo drugo težište, bit će pustih ruševina. Ako imamo druge pokretne sile, zalutat ćemo. Ako ljubav nije u nama kao duša, imat ćemo možda ime da živimo, a bit ćemo mrtvi. Bez ljubavi ne možemo biti; samo je ljubav prema Bogu spasonosna. Ako osim Boga još nešto ljubimo, ljubimo sve u Bogu i Boga radi!

II.- DRUGA NAJVEĆA ZAPOVIJED - ZAPOVIJED LJUBAVI PREMA BLIŽNJEMU.- Isusu nije dosta, da traži od nas kao najvažniju stvar ljubav prema Bogu, nego smjesta dodaje još ovo: "Druga je ovoj jednaka: Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe. O ovim dvjema zapovijedima visi sav zakon i proroci" (Mt). "Druge veće zapovijedi od ovih nema" (Mk). Ova zapovijed o ljubavi prema bližnjemu nije se spominjala u židovskoj dnevnoj molitvi ni u njihovim zapisima. Isus ne može da je ne spomene, i još dodaje, da je ova zapovijed jednaka onoj prvoj o ljubavi prema Bogu. Ovaj posljednji dan svog javnog propovijeda-

nja hoće da svima ostavi kao svoj amanet ono, što će apostolima kod posljednje večere napose preporučiti kao značajnu svoju zapovijed, da se moramo medjusobno ljubiti.

Da je medjusobna ljubav duša svih zakonskih propisa, koji se tiču bližnjega, to su isticali osim Isusa i drugi, već prije njega. Nitko nije tako snažno kao Isus proširio pojam bližnjega na svakoga čovjeka, i na pogane, i na barbare, na robove, pače na same neprijatelje i progonitelje. Nitko nije tako kao Isus ljubav prema bližnjemu pobožanstvenio, od ljubavi prema Bogu i prema bližnjemu učinio jednu ljubav, izdao tako reći samo jednu zapovijed, koja nas spaja s našim Ocem Bogom i s našom braćom.

Književniku se svidje Isusov odgovor: "Dobro, učitelju, pravo si rekao, da je jedan Bog, i da nema drugoga osim njega. I ljubiti ga svim srcem i svim razumom i svom snagom, i ljubiti bližnjega kao samoga sebe veće je od svih žrtava paljenica i drugih žrtava." "Isus vidjevši, kako pametno odgovori, reče mu: Nisu daleko od kraljevstva Božjega." Da unidje u kraljevstvo, morao je još vjerovati u Isusa, morao je još u duhu kršćanstva proširiti svoj pojam o bližnjemu. Neka naš bude vazda širok, neka bude naša ljubav sveopća! Gledajmo u svakom bližnjem dijete Božje, svoga brata!

III.- O ISUSU SINU BOŽJEM.- Isus pita književnike, čiji je sin Mesija. Oni mu odgovore: "Davidov." Isus pita dalje, zašto David Mesiju naziva svojim gospodinom, ako mu je sin. "Reče Gospod Gospodu mojemu: Sjedi o desnu moju, dok položim neprijatelje tvoje za podnožje nogama tvojim" (Ps110,1). Vide književnici, kamo Isus nišani; od početka je on govorio o sebi kao Sinu Božjem, sad hoće da i njih prisili, da priznadu, kako je Mesija prema samom Sv.Pismu Sin Božji. Mogao je Isus navesti još druga mjesta iz St.Z., osobito što prorok Izaija veli o Emanuelu. Isusovi protivnici šute, ne će da odgovore. Ne će da čuju o božanstvu Mesijinu, još manje o božanstvu Isusovu. Mesija kao sin Davidov, kao njihov zemljak i nacionalni kralj njima je dosta.

Ako im je bilo teško vjerovati u tajnu Sina Božjega, smio je ipak Bog od njih tražiti ovaj čin vjere. Pripravljao ih je na to u St.Z. Radi starih proročanstava još su u njihovo doba pisci apokrifa pisali o Mesiji kao višem biću. To je bila nauka Isusova, koju je on svojim čudesima potvrdio. Ako književnici nisu mogli vjerovati u Isusa Sina Božjega, zašto su mogli kasnije milijuni kršćana, koji su u svojoj vjeri našli svjetlo neopisivo, milost božansku, koja preobrazuje svijet? Sin Božji nama je dokaz neshvatljive ljubavi Božje prema nama, našeg vlastitog nedokučivo visokog dostojanstva. Po Isusu i mi smo djeca Božja, dionici božanske naravi, baštinici neba.

Razgovarajmo s Isusom kao s bratom svojim! Neka nas sjedini sa sobom i s Ocem i s našom braćom u žarkoj nadnaravnoj ljubavi!

ISUS KORI KNJIŽEVNIKE, FARIZEJE I GRAD JERUZALEM

Mt 23; Mk 12,38-44; Lk 20,45-21,4; isp. Lk 11,37-54; 13,34s.

<u>1. preludij</u>: Sv. Marko opisuje nam zorno, kako je Isus iza rasprave s protivnicima sjeo prema blagajni i motrio ljude, koji su davali prinose za hram, bogataši mnogo, a neka udovica cigla dva sitna novčića. Isus pohvali jadnu ženu, da je dala više od drugih, jer je od svojega siromaštva dala sve, što je imala. Spomenuta blagajna nalazila se u takozvanom predvorju za žene, koje je bilo pristupačno samo Židovima, muškarcima i ženama. Predvorje bilo je okruženo trijemom, za trijemom bile su dvorane, u jednoj od njih bile su smještene škrabice, njih trinaest po broju. Kod škrabica stajali bi svećenici, da provjere novac i odrede, koja se svota ima ubaciti u razne svrhe ili prema raznim zavjetima.

Tu se dakle glasno raspravlja; ima prigoda za bučno hvastanje onih, koji donose lijepe svote. Isus sjedi, možda pred vratima, pod trijemom. Možda s istoga mjesta drži još svoj posljednji javni govor, govor protiv književnika i farizeja, protiv nesretnoga Jeruzalema. Izgleda Isus umoran, žalostan; izbija iz njegovih riječi i ogorčenje prema onima, koji su narod od njega odvratili.

<u>2. preludij</u>: Daj nam, Isuse, milost, da tvoj poziv primimo i iskoristimo, uvijek sve u tvojem duhu radimo, ništa u duhu farizejskom!

<u>I.- ISUS OSUDJUJE ČASTOHLEPLJE FARIZEJSKO.</u>- Nije puki slučaj što Isus u svojem zadnjem javnom govoru kori i grdi književnike i farizeje; oni su bili krivi, što narod njega nije primio. A njih je zaslijepilo njihovo častohleplje. Častohleplje zavelo je andjele odmetnike. Prvi grijeh Evin bio je u tome, što je htjela biti kao Bog, dakle častohleplje. Farizeji su svojim častohlepljem postali bogoubojice. Nisu se htjeli poniziti pred Isusom. Tako će oholost i u Crkvi stvoriti mnogo heretika i odmetnika, zatvarati im vrata natrag u Crkvu, kamo će ih savjest tjerati. I nama će oholost kvariti odnošaje s Bogom, ako je ne svladamo. To je nekakav istočni grijeh u pojedinim dušama i u čovječanstvu, kao što je poniznost temeljna krepost.

Kako se očitovalo častohleplje farizejsko? Isus veli: "Sva svoja djela čine, da ih ljudi vide, jer raširuju svoje zapise i prave velike rese na svojim haljinama. Vole začelje na gozbama i prva mjesta po zbornicama, i da ih pozdravljaju na trgovima, i da ih ljudi zovu rabi." Činimo mi posve protivno! Ako su titulature u društvu potrebne, nemojmo ih sami tražiti! Držimo se lijepoga načela Isusova, sasvim protivno običajima farizejskim: "Najveći izmedju vas neka vam bude kao sluga"!

<u>II.- ISUS OSUDJUJE LICEMJERJE FARIZEJSKO.</u>- Biti bogoljuban, živjeti u pravim odnošajima prema Bogu, to je čitav čovjek. Sijelo je bogoljubnosti u duši; samo vanjska pobožnost ne koristi ništa; vara sama sebe i druge, ali ne će prevariti Boga. Kako se Isusu gadilo licemjerje, vidimo iz njegovih strogih riječi. Sedam puta on opetuje: "Teško vama, književnici i farizeji, licemjeri!" Gadna je laž, ne manje ako lažeš svojim

vladanjem, nego ako lažeš riječima. Ako se zaodijevaš plaštem pobožnosti, a pobožan nisi, to je osobito gadna laž. Ako uzimaš ovčje odijelo, a unutra si grabežljivi vuk, dolaziš u ime Božje, da ljude od Boga odvratiš, to je zločin. To je bio zločin farizejski. Vezali su teška i nesnosna bremena i tovarili na pleća ljudska, a prstom svojim nisu htjeli da ih maknu. Kako su otešćali svetkovanje subote, obdržavanje obredne čistoće! A kad su ktome svoje propise proglašavali tako važnima kao Sv.Pismo, kakav teret za duše!

Niti su farizeji i književnici sami ulazili u kraljevstvo nebesko, kraljevstvo Isusovo, niti su dali drugima da ulaze. Pravili su oni propagandu i stvarali prozelite, ali su ih onda činili sinovima paklenim, dvaput gorima od sebe. Bili su okrečeni grobovi, na izvana lijepi, unutra puni mrtvačkoga truleža. Tako su se zaklinjali hramom i zlatom hramskim, te se vidjelo, kako više cijene, barem u praksi, zlato nego hram. Na vanjštinu su mnogo pazili, na čistoću srca premalo. Jamačno su i oni bacali mnogo u škrabice, da se proslave u očima naroda. Kako ih je divno poučio Isus, da je udovica, koja je dala sitnicu, u očima Božjim dala više nego oni! Briga oko vanjštine zavela ih je, da su se mučili oko nekih trica, a zanemarili ono, što je u zakonu glavno: pravdu i milosrdje i vjeru! Kad čovjek nema čiste nakane, kako može i sebe i druge upropastiti, makar sebi umišljao, da radi za Boga!

III.- TEŠKO FARIZEJIMA, BUDUĆIM PROGONITELJIMA KRŠĆANA, TEŠKO JERUZALEMU, ŠTO UBIJA POSLANIKE BOŽJE! - Gradili su književnici i farizeji lijepe grobne spomenike prorocima, osudjivali su svoje predje, što su proroke ubijali; a bili su sami prava djeca svojih predja. Isusa će ubiti, apostole će njegove progoniti. Isus im to proriče: "Zato gle, ja šaljem k vama proroke, mudrace i književnike. Od njih ćete jedne ubiti i raspeti, a jedne bičevati po svojim zbornicama i progoniti od grada do grada; da dodje na vas sva pravedna krv, što je prolivena na zemlji, od krvi Abela pravednoga do krvi Zakarije, sina Barakijina, koga ubiste medju hramom i oltarom. Zaista vam kažem: Sve će ovo doći na rod ovaj." Sjetimo se sv.Stjepana, sv.Jakova Mladjega, napose sv.Pavla, koji je toliko puta bio bičevan po zbornicama! Njihovi progonitelji solidalizirat će se sa svojim predjima, ubojicama starih proroka; sa svojim predjima snosit će zajedničku kaznu za sve grijehe svoje grješne povijesti.

Isus se tuži takodjer na Jeruzalem: "Jeruzaleme, Jeruzaleme, koji ubijaš proroke i kamenuješ one, što su poslani k tebi, koliko sam puta htio skupiti djecu tvoju, kao što kvočka skuplja piliće svoje, ali vi ne htjedoste. Evo, ostavit će vam se kuća vaša pusta. Jer vam kažem: Odsada me ne ćete više vidjeti, dok ne rečete: Blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje!" Strašne li sudbine! Da je Jeruzalem bio grad bezbožnika, Babilon poganski, zatirač naroda, bludnička spilja, čovjek se ne bi čudio. Ali, da je krivom pobožnošću tako propao, kako žalosno! Da je imajući Boga uvijek na jeziku, postao grad, "koji se duhovno zove Sodoma i Egipat, gdje je i Gospodin njihov razapet" (Apk 11,10), kakova tragedija! Čuvajmo se! Brižno pazimo na to, da se klanjamo Bogu jedinomu, ponizno i u čistoj nakani! Rušimo sebe, svoje "ja", koje hoće da se u samoj pobo-

žnosti podigne pred nama kao idol!

Isus svojim prijetnjama dodaje ipak nešto utješljivo, da će doći vrijeme, kad će mu Sion klicati: "Blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje!" To će biti drugi dolazak Isusov. I Sion će mu onda klicati; dakle će se prije obratiti! Mnogo se uzdajmo u milosrdje Božje, ali ponizno, s kajanjem u srcu!

Kolokvij s Isusom, da mu ostanemo to vjerniji, što mu se više protive svi, koji nasljedjuju književnike i farizeje!

XXVIII.nedjelja po Duhovima

PROPAST GRADA JERUZALEMA

Mt 24,1-28;Mk 13,1-23;Lk 21,5-24

1.preludij: Govorom protiv književnika i farizeja završio je Isus svoje javne propovijedi. Uzbudjen on ostavlja hram zauvijek. Izlazi na Maslinsku goru, možda kroz istočna vrata hrama, spušta se najprije kroz podzemno stubište do podnožja hramskih zidina, silazi zatim do potoka Kedrona, s druge strane opet se polako penje. Tu se pruža njemu i apostolima prekrasan vidik. Gledaju oni za sobom hram kao goru od mramora i zlata; mramor se bjelasa poput snijega (Bell.5,5,6§222-4). Apostoli se dive: "Učitelju! gle, kakovo kamenje i kako sjajne gradjevine!" Popevši se na vrh Maslinske gore, Isus sjedne; k njemu pristupaju Petar, Jakov, Ivan i Andrija. Pitaju Isusa glede razorenja hrama i svršetka svijeta. Isus počinje svoj znameniti govor o tom predmetu.

2.preludij: Isuse! Udijeli nam milost, da nas barem strah pred tvojim kaznama uščuva uz tebe, daleko od grijeha!

I.- ISUS PRORIČE KAZNU JERUZALEMU.- Dok u hramu vrvi mnoštvo vazmenih hodočasnika, uvjerenih valjda, da njihov hram ne može propasti, Isus vani proriče njegovo razorenje: "Vidiš li ove silne gradjevine? Ni kamen na kamenu ne će ostati,koji se ne će razvaliti!" Već je prorok Jeremija 600 godina pr. Kr. slično proricao: "Ne uzdajte se u lažnu riječ: Hram Gospodnji, hram Gospodnji, hram Gospodnji ovo je. Samo ako ozbiljno popravite putove svoje i djela svoja...tada ću učiniti, da stanujete na ovom mjestu" (7,4-7). Narod nije slušao proroka, i došli su Kaldejci i hram razorili, ljude odveli u babilonsko sužanjstvo. Iza sužanjstva hram se opet sagradio, prema riječima proroka Ageja imao je dočekati mesijanska vremena. Dočekao ih je; primio je Mesiju medju svoje zidine, ali su zlobni čuvari hrama Mesiju htjeli kamenovati, uhapsiti na samom svetom mjestu. Koje su značenje sada još imale te klisure mramora i ploče zlata? Ako Bog nema stana u našim srcima, ne mile mu se zgrade od kamenja. Ludo se narod izabrani uzdao u kamenje, zamjeravao Isusu, sv.Stjepanu, što prorekoše razorenje. Ludo se narod u vrijeme rimskoga podsjedanja fanatizirao promatrajući svoj hram, tobože neoboriv.

Nevjera prema Bogu i Kristu mora doživjeti kaznu Božju,

koliko god se zabavljalo svojim krivim nazorima, svojim krivim težnjama. Ne misli na kaznu, no ona je neizbježiva. U preodređenoj godini, taj i taj mjesec, dan, sat, bit će tu. Iako sami sebe zavaravamo, da smo Bogo vjerni, Boga ne ćemo prevariti. Makar čovjek gradio Bogu, ako ne gradi po volji Božjoj, ni kamen na kamenu ne će ostati, koji se ne će razvaliti. "Poslušnost je bolja od žrtve" (1 Sm 15 22).

II.- ISUS OPISUJE BUDUĆU KAZNU JERUZALEMA I HRAMA.- Isus opisuje buduće razorenje Jeruzalema i svršetak svijeta; jedno je slika drugoga. Kako se ispunilo prvo razorenje svetoga grada, o tome nam pripovijeda povijest. Govori nam zorno o kazni, koja čeka grješni svijet. Prije konačne katastrofe javljaju se znakovi, koji su već sami teške kazne. Prva teška nevolja jesu lažni proroci, lažni Kristi, zavoditelji: "Gledajte, da vas tko ne zavede! Jer će mnogi doći u moje ime govoreći: Ja sam Krist, i mnoge će zavesti...I ustat će mnogi lažni proroci i zavest će mnoge. I jer će se bezakonje umnožiti, ohladnjet će ljubav u mnogima" (Mt r.4s.11s.). Hebrejima u Sv.Zemlji morat će sv.Pavao napisati posebnu poslanicu, da ih utvrdi u vjeri. Izgubiti u nevolji vjeru, to je vrhunac nevolje. A koliko će jadni narod trpjeti od lažnih obećanja zelota, drugih vjerskih fanatika, koji će ga tjerati u rat protiv Rimljana, u propast, u konačni rastanak s Isusom Kristom!

Evo još druge nevolje: "Tada će vas predati na muke i ubijat će vas, i svi će narodi zamrziti na vas poradi moga imena. I tada će se mnogi sablazniti, i jedan će drugoga izdati i jedan će na drugoga zamrziti." Ukoliko se ove riječi tiču Jeruzalema, kazna je u neslozi i bjesnilu i medjusobnoj mržnji. Strašno je, kad Bog grješnika prepusti grijehu, uzroku propasti. Progoni, što ih Isus spominje, za njegove vjernike nisu kazna, osim ako se tko nije pripravio na njih,tako da mu u progonima ohladni ljubav. Varamo se, kad maštamo, kao da će prije naše smrti biti lijepa vremena, da će nam borba protiv grijeha biti laka. Možda će baš onda Antikristova djelatnost biti u punom jeku. Nama će biti borba najlakša, ako svaki čas bdijemo, usrdno se molimo, vježbom svoju volju krijepimo. "Ali koji ustraje do konca, taj će se spasiti", ozbiljno veli Isus.

III.- KAKO SE PROROČANSTVO ISUSOVO ISPUNILO.- Približavalo se sve više vrijeme, da se nad Jeruzalemom ispune riječi Isusove. Povjesničar Flavije Jospi pripovijeda o strašnim predznacima. Kroz godinu vidio se nad gradom komet u obliku mača. O Vazmu zasjao se neke noći hram sa žrtvenikom, da je bilo svijetlo kao po danu. Istočna hramska vrata, koja bi zatvaralo i otvaralo po 20 ljudi, po noći se sama otvorila. Na nebu se vidjela i čula ratna kola i vojne čete. Kad su jedne noći svećenici unišli u hram, čuli su štropt kao mnoštva ljudi i glas: "Izadjimo odavle!" Neki Isus sin Ananijin vikao je preko sedam godina po Jeruzalemu: "Jao Jeruzalemu!" Ako mu je tko dao štogod, nije imao druge riječi zahvale; ako ga je tko grdio, nije imao drugog odgovora nego: "Jao Jeruzalemu!" Pošto su Rimljani već počeli opsadu grada, vikao je još s gradskih zidina:"Opet jao gradu i narodu i hramu!" Potom još tužno kriknu:"Jao i meni!" I pogodi ga kamen, i on se sruši mrtav (Bell.6,5,3).

I došli su strašni dani. U gradu glad, krvave stranačke borbe; oko grada razapinjali su neprijatelji zarobljenike, dok je samo bilo greda za križeve. I napokon su Rimljani provalili u hram, sa svojim poganskim znakovima: "mrsko opustošenje" na svetom mjestu, kako bješe prorekao prorok Danijel. I izgorio je hram, Jeruzalem bi porušen, stanovnici, koliko ih je još preostalo iz pokolja i od gladi, odvedeni, prodani kao roblje. Tako je Isus na Cvjetnu nedjelju proricao Jeruzalemu: "Jer će doći dani na tebe, i okružit će te neprijatelji tvoji opkopom, i opkolit će te i pritisnut će te odasvuda, i o zemlju lupit će tobom i djecom tvojom, koja su u tebi, i ne će ostaviti u tebi kamen na kamenu, jer nisu upoznao vremena pohodjenja svoga" (Lk 19,43s.). Hoćemo li mi zanemarivati milosti Božje? Odgadjati svoje obraćenje? Čitav naš život neka bude ozbiljna priprava na sretan završetak!

Molimo Isusa u kolokviju, da nam za to udijeli potrebne milosti!

Ponedjeljak iza XXVIII.nedjelje po Duhovima

SVRŠETAK SVIJETA

Mt 24,1-28;Mk 13,1-23;Lk 21,5-24

1.preludij: Na Maslinskoj gori sjedi Isus, oko njega učenici. Možda je medjutim već nastala noć, dok Isus još zbori o svršetku svijeta. Možda već mjesečina sja, na njoj se bijeli mramor hramskih zgrada, dok Jeruzalem kao začaran spava. Učenici u noći zure u Isusa, napeto ga slušaju.

2.preludij: Isuse, daj nam milost, da ne ljubimo prolaznih stvari, nego da vazda čeznemo za tobom!

I.- ZLOĆA POSLJEDNJEG NARAŠTAJA LJUDI.- Razmatrajući o svršetku svijeta, hoćemo li razmišljati o zvjezdama, koje će padati na zemlju, ili o silovitoj buci morskih valova, o silama nebeskim, koje će se pokrenuti, o suncu, koje će pomrčati, o mjesecu, koji ne će dati svoje svjetlosti? Čemu, kad nam Isus o tome tako malo kaže! Nije tako važno znati, kako će propasti svijet, važnije je znati, kako će se čovječanstvo svojom zloćom približiti zadnjoj katastrofi. Iz Isusova proročanstva i iz drugih knjiga N.Z. razabiremo, da će zloća ljudska prema svršetku svijeta sve više rasti. Ne veli li sv.Ivan u Apokalipsi, da će se sva zemlja zadiviti Zvijeri, pristati uz Antikrista? (13,3). U drugoj poslanici Petrovoj čitamo ove riječi: "I ovo znajte najprije, da će u posljednje dane doći rugači s varkom, koji će živjeti po svojim vlastitim pohotama"(3,3). Timoteju veli sv.Pavao: "Ali ovo znaj, da će u posljednje dane nastati vremena teška; jer će ljudi biti samoživi, lakomi,hvališe, oholice, psovači, nepokorni roditeljima, nezahvalni, opaki, neljubezni, nepomirljivi, klevetnici, neuzdržljivi, nemilosrdni, okrutnici, izdajnici, drzoviti, naduveni, koji više mare za slasti nego za Boga" (2 T 3,1-4).

Sv.Pavao navješćuje također veliku apostaziju. Sam je Isus prorekao: "I jer će se bezakonje umnožiti, ohladnjet će ljubav u mnogima." Mučne su riječi Isusove, koje je izustio nekom drugom prigodom: "Ali Sin čovječji, kad dodje, zar će naći vjeru na zemlji" (Lk 18,8). Nevolje posljednih vremena, ratovi, kuge, gladi, potresi, bit će kazna Božja za toliku opačinu. Ipak Isus svoje tješi: "Gledajte, da se ne uplašite; jer to treba da bude" (Mt r.6). Patnje za izabranike ne će biti kazna, nego kušnja. Za opačinu, koja se tako širi, i koja će tako narasti do svršetka svijeta, dajmo Bogu zadovoljštinu! Nikako neka nas ne povuče struja grijeha, nego sve više rastimo u milosti Božjoj! Sav je svijet u vlasti djavla (1Iv 5,19); budimo mi posve Božji! Griješni svijet sve brže pada, strmoglavce u propast, a mi se dižimo, brzo, snažno, ravno k Bogu, izvoru vječne sreće!

II.- PROGONI POSLJEDNIH VREMENA.- Teško je razabrati, koje se riječi Isusove odnose na razorenje Jeruzalema, koje li na svršetak svijeta. Apokalipsa sv.Ivana nam svjedoči, da se riječi o progonima tiču osobito posljednjih vremena. "Ali vi se čuvajte! Predavat će vas sudovima. I bičevat će vas u zbornicama i izvodit će vas pred upravitelje i kraljeve poradi mene za svjedočanstvo njima... Predat će brat brata na smrt i otac dijete, i ustat će djeca na roditelje i usmrtit će ih. I svi će zamrziti na vas poradi imena mojega" (Mt r.9.12s.). Što nam Isus ovdje opisuje kratkim riječima, gledao je sv.Ivan u grandioznim vidjenjima. Gledao je Antikrista, zvijer krvoločnu: "I otvori usta svoja, da psuje Boga, da psuje ime njegovo, i šator njegov, i one, koji stanuju na nebu. I bilo joj je dano, da zametne rat sa svetima i da ih pobijedi, i dana joj je vlast nad svakim plemenom i pukom i jezikom i narodom" (13,6s.).

Tko joj je dao tu strašnu vlast? Bez sumnje sam dragi Bog, ne da nas uništi, nego da nas prokuša. Dok Antikrist bjesni vjernici su Isusovi s Janjetom na gori Sionskoj u broju onih 144.000 djevičansko čistih duša, koje imaju na sebi napisano ime Isusovo i ime Boga Oca. Usred pokvarenoga svijeta "u njihovim ustima ne nadje se laž, bez mane su" (Apk 14,5). Iako je Antikristu dano, da ih pobijedi, ova je pobjeda tek izvanjska. Zapravo oni nisu pobijedjeni, nego slave trijumf. "Prate Janje, kudgod ono podje" (r.4). Dok bjesni progon Antikristov, oni pjevaju, u srcu su sretni; pjevaju novu pjesmu, koje svijet ne može naučiti. Oni su sami svijetu neshvatljivi i nedostiživi. Dakle u njihovu broju budimo, pa da se nad nama sruši svod nebeski, bit ćemo bez straha i bez štete!

III.- ZAVODNICI POSLJEDNJIH VREMENA.- Isus spominje više lažnih proroka i lažnih Krista. Bilo ih je prije propasti grada Jeruzalema. Ali šta su oni prema Antikristu posljednjih vremena? Evo njegove karakteristike prema sv.Pavlu: "Čovjek grijeha, sin propasti, koji se protivi i podiže protiv svega, što se zove Bog ili se poštuje kao sveto, tako da će on sjesti u hram Božji pokazujući sebe, kao da je Bog...Bezakonik će se pojaviti djelovanjem sotonskim, sa svakom silom i znacima i lažnim čudesima, i sa svakom prijevarom nepravde medju onima, koji propadaju, jer nisu primili ljubavi za istinu,

da bi spasili" (2Sol 2,4.9s.). Propaganda bit će užasna. "Jer će ustati lažni kristi i lažni proroci i činit će velike znake i čudesa, tako da bi zaveli, kad bi bilo moguće, i izabrane" (Mt r.24). Sv.Ivan vidio je u vidjenju posebnu zvijer: Antikrista kao lažnoga proroka. U tim progonima i smutnji babilonskoj bit će "velika nevolja, kakva nije bila od postanka svijeta dosada niti će biti. I da se oni dani ne skrate, ne bi se spasio nijedan čovjek, ali poradi izabranih skratit će se oni dani" (Mt r.21s.).

Je li to još daleko? Zar ne će prije toga Crkva još slaviti slavlja, širiti se u miru i slobodi. Hoće! "I propovijedat će se ovo evandjelje o kraljevstvu po svem svijetu" (Mt r.14). Ali u isto vrijeme rade i radit će uvijek predšasnici Antikristovi: "već radi tajna bezakonja" (2Sol 2,7). Zato nemojmo voljeti svijeta, nemojmo sanjati, kako će se još pretvoriti u raj! Uvijek ima u njemu klica zla, koja nas može smrtno zaraziti; uvijek tinja u njemu mržnja protiv Krista, koja se može raspiriti u krvave progone. Što svijet više stari, što se više približava kraju, to je opasniji. Čuvajmo ga se! Budimo medju onima, koje je gledao sv.Ivan u Apokalipsi: "gdje stoje pred prijestoljem i pred Janjetom, obučeni u bijele haljine, i palme u rukama njihovim... Ovo su, koji dodjoše od velike nevolje i opraše haljine svoje i očistiše ih u krvi Janjetovoj" (7,9.14).

Kolokvij s Isusom! Nek i nama on govori kao učenicima na Maslinskoj gori, da nas utješi, odvrati od svijeta, koji propada!

Utorak iza XXVIII.nedjelje po Duhovima

BDIJMO ČEKAJUĆI DOLAZAK ISUSOV!

Mt 24,37-51;Mk 13,33-37;Lk 12,39-48;17,26-35

1.preludij: Prema sv.Luki održao je Isus govor o bdjenju već prije, ali nije nevjerojatno, da je iste opomene opetovao u govoru o svršetku svijeta na Maslinskoj gori. Tu sebi predstavimo Isusa, a oko njega apostole, koji ga pozorno slušaju! Možda je već noć, hladna noć, pa se Isus povukao u spilju, u kojoj će noćiti s učenicima. Na vrhu Maslinske gore još se vidi spilja, duga 18m, a 4m široka. U toj je spilji prema predaji Isus govorio o svršetku svijeta. Nad spiljom sagradila je crkvu sv.Helena. U 4. i 5. stoljeću skupljali se kršćani na Veliki utorak navečer u spilji pod crkvom, a sam biskup čitao bi Isusov govor o svršetku svijeta. Možemo gledati Isusa u spilji blizu ulaza, gdje još mjesečina dopire do kojega od njegovih slušatelja.

2.preludij: Neka nam Isus udijeli milost budnog, ozbiljnoga života!

I.- SVIJET NE ČEKA ISUSA,NEGO GRJEŠNO UŽIVA.- "I kako je bilo u dane Noine, tako će biti u dane Sina čovječjega.

Jeli su i pili, ženili se i udavali do onoga dana, kad Noe udje u kovčeg, i dodje potop i sve uništi. Tako kao što bi u dane Lotove: Jeli su i pili, kupovali i prodavali, sadili su i gradili. Ali u dan, kad izidje Lot iz Sodome, daždio je oganj i sumpor s neba i sve uništi. Tako će biti u onaj dan, kad se objavi Sin čovječji.... Sjetite se žene Lotove!" (Lk). Tako je i dandanas; tko bdije? A ipak, premda je možda svršetak svijeta još daleko, nije daleko moj svršetak. A to je za mene dan dolaska Isusova. Samo primijenimo na svoju smrt Isusove opomene!

Grješnici ne misle na smrt, tješe se, da je još daleko, utvaraju si neki, da će biti smrt svršetak potpuni, bez Suca, bez suda, bez osude. Tako se uživa strastvenije. Ako li dodju sumnje, ne će da prestane grižnja savjesti, u tom slučaju tješe se jadnici, da će se kasnije obratiti, a ne slute, kakvoj se pogibelji izvrgavaju. Teško im je ostaviti grješne naslade, a morali bi se već jednom odvažiti. Jedu i piju i plešu, kao što se plesalo katkada na ladji, koja je plovila u propast. Kakovo ludilo! I onda iznenada glas Božji: "Svršetak dolazi! Dolazi svršetak! Budi se nad tobom! Evo dolazi!" (Ez 7,6). Strašno za grješnika, neugodno i za mlitava slugu Božjega!

II.- DOĆI ĆE DAN DIOBE DOBRIH I ZLIH.- Isus nastavlja: "Kažem vam: One noći bit će dva na jednoj postelji; jedan će se uzeti, a drugi će se ostaviti. Dvije će mljeti zajedno, jedna će se uzeti, a druga će se ostaviti. (Dva će biti u polju; jedan će se uzeti, a drugi će se ostaviti)." Na izvana obavljamo s grješnicima iste poslove, u kućanstvu i u polju, jedemo kao oni, spavamo kao oni, ali u dušama kolika razlika! U duši grješnikovoj tama smrtnoga grijeha, u duši pravednikovoj svjetlo Duha Svetoga. Isus kad dodje, gledat će u dušu. Iz iste obitelji, iz iste zajednice, iz istoga društva, radničkog, putničkog, zabavnog, neke će uzeti k sebi u raj, druge će prepustiti njihovoj vječnoj nesreći u paklu. Ono čime se bavimo, makar bilo ugodno kao san ili zabava, makar bilo za tijelo korisno, ako nije moralno dobro, ne će nam ništa koristiti.

Isusov će dolazak ljude neumoljivo dijeliti. Brata od brata, sestru od sestre, djecu od roditelja. Isus se ne će obazirati na krvne veze. Gledat će samo na to, tko je milošću posvetnom dijete Božje, tko je smrtnim grijehom sin djavlov. Ako želimo sa svojim dragima ostati na vijeke združeni, dajmo im svojim primjerom, svojim riječima, svojom molitvom pomoć, da i oni dočekaju dolazak Isusov budni, sa svetiljkom u ruci, s opasanim bokovima. Isus će znati samo za obitelj djece Božje; svim drugima će reći: "Zaista vam kažem, ne poznam vas." Ako onih koje na ovom svijetu ljubimo, ne možemo obratiti, čuvajmo se, da oni nas ne povuku za sobom! Bdijmo barem mi, iako naš inače najbolji prijatelj, najbliži rodjak ne će da s nama bdije!

III.- O BUDNIM SLUGAMA.- Otišao je Isus, nestalo je njegove vidljive prisutnosti, nekako je on sada odsutan. Nama je povjerio razne službe, nekima od nas službe u svojoj Crkvi. Doći će opet iznenada, nenajavljen, i morat ćemo polagati račun, kako smo savjesno obavljali svoje službe, kako

smo bili razboriti, vjerni. "Blago onomu slugi, kojega, kad dodje njegov gospodar, nadje da tako čini. Zaista vam kažem da će ga postaviti nad svim imanjem svojim. Ako li onaj zli sluga reče u svom srcu: Ne će moj gospodar još zadugo doći; i počne tući svoje drugove, i jede i pije s pijancima; doći će gospodar sluge onoga u dan, kad se ne nada, u čas, kojega ne zna. I sasječi će ga i dat će mu mjesto medju licemjerima. Ondje će biti jaukanje i škrgut zuba." Kako žalosno, ako Isus nadje tako nešto medju samim službenicima oltara, medju onima, koji bi morali drugima davati primjer, kako se vrši dužnost, iz ljubavi, u svaki čas, bio blizu bio još daleko dolazak Gospodnji! Ako ljubav u nama nije dosta jaka, neka nas obuzdava barem strah! Ako naši računi nisu uvijek u redu, uredimo ih barem, kad nas uhvati strah pred dolaskom Isusovim! Ljepše bi bilo ipak, da uvijek s ljubavlju za njim čeznemo. Što nam je Gospodin više povjerio, to će više od nas tražiti. Što nas je više rasvijetlio, to je veća naša naša odgovornost.

Što vrijedi za službenike sv.Crkve, vrijedi donekle za sve vjernike. Svaki ima svoje dužnosti, prema kojima će mu Isus suditi. "Pazite, bdijte i molite se! jer ne znate, kad je vrijeme. Kao što čovjek, koji na odlasku ostavi svoju kuću i dade svojim slugama vlast i svakome njegov posao i zapovjedi vrataru, da bdije. Bdijte dakle, jer ne znate, kada će doći gospodar kuće, uveče ili u ponoći ili u pijetle ili ujutro; da vas, kad dodje iznenada, ne nadje gdje spavate! A što vama kažem, kažem svima: Bdijte!" (Mk)

Molimo Isusa u kolokviju, da nam s neba, odakle će doći po nas, pošalje Duha Svetoga, koji će nas čuvati budne!

Srijeda iza XXVIII.nedjelje po Duhovima

PRIČA O MUDRIM I LUDIM DJEVICAMA

Mt 25,1-13

<u>1.preludij</u>: Kad dodje vrijeme svadbe, zaručnik vodi svoju zaručnicu u svečanoj povorci iz njezine kuće u svoju. Djevice u Isusovoj priči idu povorci u susret, jamačno iz kuće zaručnikove, gdje će se svadba slaviti. Hoćemo li njih sebi predstaviti kako izlaze prerano, kako negdje kraj puta u tamnoj noći spavaju, dok ih ne probude kita i svatovi u povorci klikujući? Ne moramo baš tako. Možda djevice čekaju u kući zaručnikovoj, tu rade, spremne da u zgodan čas polete prema povorci. Umorne od posla pomalo drijemaju, svladava ih san. Napokom poklici, skakanje iza sna na noge, neprilika ludih djevica, njihovo zakašnjenje, uzaludno kucanje, strogi glas zaručnikov: "Ne poznam vas."

<u>2.preludij</u>: Daj mi, Isuse, milost, da mi duša za tobom čezne kao zaručnica! Da se tvojemu dolasku veseli, da bude vazda spremna!

<u>I.- KAO ZARUČNICA ZA ZARUČNIKOM MORA NAM DUŠA ČEZNUTI ZA ISUSOM.</u>- Sudbonosan je dolazak Isusov na dan smrti, sudbonosan na sudnji dan. O nama ovisi, hoće li nam donijeti vječnu

sreću ili vječnu nesreću. Bojati se moramo dakle, ali ne dolaska Isusova, nego svoje nesmotrenosti. Ako smo spremni, dan dolaska Isusova bit će to najljepši dan našega života, dan vječnoga sjedinjenja s Isusom. Tko ne bi za tim čeznuo, tome se unaprijed radovao? Čeznuo kao zaručnica za zaručnikom! Isus u svojoj priči ne kaže o onim djevicama da su zaručnice; u N.Z. prikazuje se sv.Crkva kao zaručnica Kristova. Ali kako će sv.Crkva biti zaručnica Kristova, ako nisu sve pojedine duše? U samoj stvari dakle, koju označuje Isusova priča, sve su te djevice donekle Isusove zaručnice; morale bi barem biti.

A tko od nas čezne za Isusom, njegovim dolaskom na dan smrti, kao zaručnica za zaručnikom? Koliko ima takovih duša u svijetu, koliko po samostanima, koliko među svećenicima? Duša nam se lijepi uz ovaj svijet; premda u teoriji znamo, da iza smrti sviće blažena vječnost, u praksi želimo što dulje kuburiti na zemlji. Smrt nam se ukazuje kao ružan kostur s britkom kosom u ruci, a za njom vidimo groblje, mjesto da ove slike odbijemo od sebe, te uronimo u stvarnost duhovnu, nadnaravnu, u blaženo sjedinjenje duše s Isusom. Ako nam duša ne čezne za Isusom, je li ona prava Isusova zaručnica? Nije li nalik na djevicu, koja voli zabavu, a na zaručnika malo misli?

<u>II.- NE SMIJEMO SPAVATI KAO LUDE DJEVICE, A DA NISMO SVE PRIPREMILI ZA DOLAZAK ZARUČNIKOV.</u>- Zaručnika dugo nema, djevice spavaju. Spavaju i mudre djevice, priča im Isusova toga ne zamjerava. Spremale su svadbu u kući zaručnikovoj, umorile se, potreban im je san. Potreban je i nama odmor, često u ovom životu; moramo se katkada rastresti, da nam živci ojačaju. Ne možemo bez prestanka misliti na Isusa. Sprečavaju nas u tome i mnogi naši poslovi, teške brige. Mora nam biti Isus što više na pameti, ali isključivo samo na njega misliti bilo bi nemoguće u ovom zemaljskom životu. Spavati mora i kontemplativni redovnik, kontemplativna redovnica. Ne smije se shvatiti previše doslovno, što veli zaručnica u Pjesmi nad pjesmama:"Spavala sam, ali je srce moje bilo budno"(5,2).Ipak ako ima što u našoj podsvijesti, nek bude to osobito Isus! Nek nam on svaki čas dolazi na pamet! Čim se probudimo, neka bude on naša prva misao!

Ludim djevicama manjka ulje za svjetiljke. Čuje se poklik: "Eto zaručnika, iziđite mu u susret!" Traže lude djevice ulja od mudrih svojih drugarica, ali ga ne dobiju: da ga ne bi nestalo svima usred tamne noći! Šta znači ulje u paraboli Isusovoj? Možemo reći, da znači posvetnu milost, bez koje nam nema pristupa u svadbenu dvoranu nebesku. Djevice, o kojima je riječ u paraboli, dozivlju nam u pamet čistoću. Što je nečisto, ne može na svadbu Isusovu! I dobra djela mogu biti označena u priči Isusovoj uljem, što ga imaju mudre, nemaju lude djevice. Ako smo čisti od grijeha, možemo i spavati, kad dođe Isus, ništa zato!Probudit ćemo se u vječnosti u zagrljaju zaručnikovu."Dođe svadba Janjeta, i zaručnica se njegova pripravi. I dade joj se, da se obuče u sjajno čisto platno. Jer su platno pravedna djela svetih. I kaže mi: Napiši: Blago onima, koji su pozvani na svadbenu gozbu Janjetovu"(Apk 19,7-9). Vježbajmo se kroz čitav život,da ne bismo zadnji čas izgubili ono,što nam je potrebno za dolazak Gospodnji!

<u>III.- KAZNA LUDIH DJEVICA.</u>- Dođe napokon zaručnik sa zaručnicom u svečanoj povorci, mudre se djevice priključe, ulaze u kuću. "Dođe zaručnik, i koje su bile spremne, uđoše s njim na svadbu, i zatvoriše se vrata. A poslije dođu i druge djevice

govoreći: Gospodine, Gospodine, otvori nam! On im odgovori: Zaista vam kažem, ne poznam vas." Ima samo jedan dolazak Isusov; tko ga ne dočeka pripravan, ne može se više pripraviti. Iako nije nemoguće, kupiti ulja usred gluhe noći, jest nemoguće, pribaviti sebi posvetnu milost iza smrtnoga časa. I da čujemo glas Isusa, koji dolazi, nešto prije smrti, hoćemo li se snaći tako brzo, dozvati svećenika tako brzo, biti u stanju, u tolikoj brzini probuditi savršeno pokajanje. Najsigurnije će biti, vazda živjeti u milosti Božjoj.

Milost nam je posvetna kao vozna karta za nebo. Pametan putnik ne će samo voznu kartu kupiti, nego će je također pomno čuvati, da je ne zametne, da mu ne ispadne. Tako čuvajmo svoju ulaznicu za nebo! "Bdijte dakle, jer ne znate ni dana ni časa!" Upamtimo i ove riječi Isusove: "Ali se čuvajte, da vaša srca ne otupe od mamurluka i pijanstva i briga za ovaj život, i da vam onaj dan ne dođe iznenada; jer će doći kao zamka na sve, koji stanuju po svoj zemlji. Bdijte dakle moleći se u svako doba, da budete dostojni uteći od svega onoga, što će se zbiti, i održati se pred Sinom čovječjim"(Lk 21,34-36). Strog je zaručnik prema onima, što prekasno kucaju na njegova vrata. A kako je mio prema svima, koje je našao spremne! "Zaista vam kažem, da će se opasati i posadit će ih za stol i pristupivši služit će im"(Lk12,37).

U kolokviju zaklinjimo Isusa, da nam na svaki način udijeli milost ustrajnosti! Molimo mu se za to kroz čitav život kao prosjaci!

Četvrtak iza XXVIII.nedjelje po Duhovima

PRIČA O TALENTIMA

Mt 25,14-3o

1.preludij: Kakovu nam sliku pruža povratak gospodara, koji je predao svoju imovinu slugama? Na njegovu se licu sja radost, što se povratio k svojima. Radosno i vedro ga gledaju dobre sluge; samo lijeni sluga pristupa s pogledom mrkim, nemirnim, nesigurnim. Iz razgovora odzvanja najprije opet veselje i zadovoljstvo, onda nešto tvrdo i bezobrazno sa strane lijenoga sluge i oštra osuda gospodareva. Napokon u kući radosna gozba, a vani u' tami jaukanje i škrgut zuba.

2.preludij: Da kroz čitav svoj život vjerno i marljivo radim za Boga!

I.- DIJELE SE TALENTI.- "Jer se događa kao čovjeku, koji polazeći na put dozva svoje sluge i predade im svoju imovinu. Jednome dade pet talenata, drugomu dva, trećemu jedan, svakomu prema njegovoj moći." Gospodar je Isus, koji ostavlja ovaj svijet, uskraćuje mu svoju vidljivu prisutnost do sudnjega dana. Sluge su apostoli i njihovi nasljednici. Njima Isus prepušta svoju imovinu, riznicu svojih zasluga i svojih milosti, da apostoli kao upravitelji tajna Božjih rade marljivo, surađuju s milostima, trude se i muče oko širenja kraljevstva Božjega. Pošto su primili poziv Božji i odazvali mu se, dužni su raditi. "Teško meni, ako evanđelja ne propovijedam," veli sv.Pavao (1K 9,6). Dužnost svoju vrši apostol, dušu svoju spasava, kad grješnika opominje, duše vodi u nebo.

Isusova priča vrijedi također za sve ostale vjernike. Svaki prima od Isusa svoj talenat ili mnogo talenata. Svaki je

sluga Božji. Nije dosta, da čeka Isusa kao prijatelj prijatelja, kao svat zaručnika. Nije dosta, da kod dolaska Isusova metne na sebe lijepo odijelo i da ushićeno kliče. Upravitelj je Božjih dobara, Isusa mora dočekati s računima u redu. Primio je od Boga razum; ako ne radi s njime, ako svoj razum ne vježba u spoznaji istine Božje, ne će dočekati Isusa kako valja. Volju je primio od Boga; ako ne radi s njome, ako ju stalno ne krijepi, ne će biti kadar stupiti mirno pred Isusa, kad dođe. Ne će ni svadbenoga ruha imati, jer bez rada, neprekidnog jakog nastojanja, ne može čovjek ostati u stanju posvetne milosti Božje. Vrijeme primamo od Boga; dar je i to velik; radimo s njime! Kao onaj, o kojem veli sv.Pismo:"Rano svršivši, ipak je živio mnogo godina"(Mudr 4,13). Štogod imamo, sve je Božje, mora Bogu nositi kamate. Za sve nas vrijedi donekle, što Isus govori svojim apostolima:"Niste izabrali vi mene, nego sam ja izabrao vas, i postavio vas, da vi idete i da rod rodite, i rod vaš da ostane"(Iv 15,16).

II.- S TALENTIMA SE RADI ILI NE RADI.- "Odmah je onaj, što je primio pet talenata, otišao te je radio s njima i dobio još drugih pet." Smjesta je poletio na posao. Nije se lijenio, tješeći se:"Mnogo sam primio! Pet talenata, ništa manje od 30.000 drahma! S tako lijepom svotom radi se lako! Ne moram se žuriti." Nije, čini se, taj dobri sluga svoj novac jednostavno uložio kod mjenjača, nego je sam s njime radio, da zaradi što više. Ugledajmo se u njegov primjer! Nemojmo govoriti: "Primio sam talenat zdravlja, smrt je moja daleko, daleko dolazak Isusov. U mojoj se porodici umire u visokoj starosti! Ima vremena! Nisam ja kao drugi. Za čas mogu popraviti, što sam zakasnio, uraditi za sat više nego drugi, kad se znoje čitave dane. Primio sam talenat bistra razuma, spremne volje, po naravi sam blag, nisam ambiciozan, gadi mi se nečistoća. S tim talentima ne moram se ja mučiti." Kako strašna razočaranja može čovjek doživjeti iza tako luda mudrovanja! Ako smo od Boga primili talenat duga života, pomislimo, kako vrijeme nečujno leti, leti upravo mahnito, može nas lako prevariti! Da ne bismo napokon uzalud tražili još koji časak za pokajanje!

Marljivo je radio i onaj sluga, koji je primio dva talenta."A koji je primio jedan, ode te ga zakopa u zemlju i sakri novac gospodara svojega." A zašto ovaj treći sluga nema volje za rad? Da li se jedi u duši, što je primio malo? A je li to malo, šest tisuća drahma? Bi li bio taj lijeni sluga uopće sposoban upravljati većim svotama novaca? Bit će da ga muči zavist prema slugama, kojima se povjerilo više. Ili je on naprosto lijen. Budući sluga, on bi morao raditi. Griješi, iako ne prosipa blago gospodara svoga. Barem neki minimum morao bi učiniti, a bilo bi tako lako: uložiti novac kod mjenjača! Nemojmo mi kao ovaj nesretnik! Svejedno, koliko smo od Boga primili! Ponizno, bez zavisti, marljivo surađujmo s Božjim darovima! Ako smo u malom vjerni, mnogo ćemo primiti od Boga.

III.- OBRAČUN SA SLUGAMA.- Kad dođe Isus, polagat ćemo račun. Kakovo veselje, ako budu naši računi u redu! Kako će nam biti mila Isusova pohvala: "Dobro, slugo dobri i vjerni! U malome si bio vjeran, nad mnogim ću te postaviti. Uđi u veselje gospodara svoga!" Kako malen trud, kako velika nagrada! Već dok smo za Boga radili na ovom svijetu, primali smo stostruko, kao sluge Božje bili smo više knezovi nego sluge! A sad još vječno veselje kod gospodara, ne toliko gospodara, koliko prijatelja, oca! Nismo radili za njega, radili smo za sebe. Njega smo svojom vjernošću proslavili, drugo on od nas ne treba. U nas ima potre-

ba, praznina, koje će on tako spremno iz svojih riznica ispuniti. U njega je sama punina.

A kako je neugodan susretaj s lijenim slugom! Kako ovaj bezobrazno huli na gospodara! "Znam, da si tvrd čovjek: žanješ, gdje nisi sijao, i kupiš, gdje nisi vijao." Tako govoriti Bogu, Ocu! A baš mu tako već prije sudnjega dana govore ovdje na zemlji mnogi grješnici. Kukavice su, uršću pred zapovijedima Božjim, ljute se na Boga, ne sluteći, da je baš u vršenju volje Božje zdravlje i život duše. Bog im se čini tvrd i sebičan, kad im ne da ići putem njihovih strasti. Tako gube mir i sreću srca; napokon izgubit će sve. Slušajmo samo osudu lijenčine, koji je zakopao svoj talenat! "Uzmite dakle od njega talenat i podajte onome, koji ima deset talenata. Jer svakomu, koji ima, dat će se, i obilovat će, a od onoga, koji nema, i ono što ima, uzet će se. A nekorisnoga slugu bacite napolje u tamu; ondje će biti jaukanje i škrgut zuba." Barem nešto od te kazne, barem neko vrijeme, kušat ćemo, ako smo doduše radili, ali premalo. I ta mogućnost postoji. Zamislimo se u nju! Stvarajmo dobre odluke!

Molimo Isusa u kolokviju, neka barem nevidljiv ostane s nama i s našim talentima, jer nam je potrebna posebna milost, da darove Božje dobro upotrebimo!

Petak iza XXVIII.nedjelje po Duhovima

O DRUGOM DOLASKU ISUSOVU

Mt 24,29-36; Mk 13,24-32; Lk 21,25-33

1.preludij: Neka nam lebdi pred očima slika drugoga dolaska Isusova! "Odmah će po nevolji onih dana sunce pomrčati. Mjesec ne će dati svoje svjetlosti, zvijezde će pasti s neba, i sile će se nebeske pokrenuti. I tada će se pokazati znak Sina čovječjega na nebu, i tada će proplakati sva plemena na zemlji. I ugledat će Sina čovječjega gdje dolazi na oblacima nebeskim s velikom silom i slavom" (Mt). "I bit će znaci na suncu i na mjesecu i na zvijezdama, i na zemlji tjeskoba među narodima poradi silovite buke morskih valova. Ljudi će izdisati od straha i čekanja, što će doći na ovu zemlju"(Lk).

2.preludij: Da dočekamo Isusa kao Spasitelja, ne kao strogoga suca! "Dođi, Gospodine Isuse!"

I.- NEPOSREDNI PREDZNACI ISUSOVA DOLASKA, ZNAK SINA ČOVJEČJEGA.- Dok bude bjesnio Antikrist, doći će iznenada Krist Gospodin, da onoga bezakonika ubije dahom usta svojih i uništi sjajem svojega dolaska (2Sol 2,8). Sile će se nebeske pokrenuti, i ljudi će izdisati od straha. Nema više sumnje, došao je svršetak svijeta. Krv će u žilama stati ljubiteljima zemaljskih naslada; nestajat će ovih ispred njihovih pohlepnih usta, a pred Sucem, koji dolazi, osjećat će strašnu prazninu svojih duša, teret svojih grijeha. Bit će im, kao da se poremećena priroda i poremećene sile nebeske bore protiv njih skupa s Bogom. "Sav svijet polazi s njim u boj proti luđacima" (Mudr 5,20). Nc progonjenim svojim vjernicima veli Isus, neka se ne boje: "A kad se počne ovo zbivati, ohrabrite se i podignite svoje glave, jer se približio otkup vaš"(Lk). Onda će se obistiniti riječi sv.

Ivana: "I svijet prolazi i požuda njegova, a tko čini volju Božju, ostaje do vijeka" (1Iv 2,17).

Prije dolaska Isusova pokazat će se na nebu znak Sina čovječjega. Kakav bi to mogao biti drukčiji znak, ako nije križ Isusov? Toliko prezren od prvih krvnika Isusovih, preziran od svih kasnijih odmetnika, koji su nanovo razapinjali i ružili Sina Božjega, sjat će se križ Isusov na nebu jače od sunca, ljepše od svih zvijezda, od svih dragulja. Plakat će onda sva plemena zemlje, plakati od stida i uzaludnoga kajanja, plakat će svi, koji su Spasitelja proboli (Apk 1,7). A kolika radost za sve Simone, koji su Isusu pomagali na križnom putu, za sve vojnike Kristove, koji se nisu stidjeli barjaka sv.Križa! Budimo vazda u njihovu broju!

II.- ISUS DOLAZI NA OBLACIMA.- Navijestio je Isus svoj slavni povratak pred velikim svećenikom Kajfom, prorekli su ga anđeli na dan uzašašća Isusova. Propovijedali su o njemu sveti apostoli, čeznuo je za njim napose Isusov miljenik sv.Ivan: "Dođi, Gospodine Isuse!" Međutim se nevjernici rugali: "Gdje je obećani dolazak njegov? Jer otkako oci usnuše, sve stoji tako, kako bijaše od početka stvorenja"(2P 3,4). Protiv drskih porugljivaca tješio je sv Petar svoje vjernike: "Ali ovo,ljubezni, da vam ne bude nepoznato, da je jedan dan pred Gospodinom kao tisuću godina, i tisuću godina kao jedan dan. Ne kasni Gospodin obećanjem, kako neki misle, da je spor, nego vas veledušno trpi, jer ne će, da neki poginu, nego svi da se pokaju"(r.8s.). I ako Gospodin dugo čeka, jednoga će dana sigurno doći; to će biti njegov dan, jedan od najsjajnijih dana svjetske povijesti, dan, kad će se srušiti u prah sve babilonske kule, raskrinkati sve laži Božjih neprijatelja.

Doći će Isus s velikom silom i slavom. Pratit će ga mirijade anđela. Bit će Isus kao onaj božanski sudac, što ga je gledao u viđenju prorok Danije. "Odijelo njegovo bilo je bijelo kao snijeg. Kosa mu na glavi kao čista vuna. Prijesto mu bio kao plamen ognjeni, točkovi mu kao oganj razgoren. Rijeka je ognjena izlazila od njega i tekla dalje. Tisuća tisuća služila mu i deset tisuća po deset tisuća stajalo pred njim"(7,9s.). U Apokalipsi čitamo: "Eno dolazi u oblacima... Da, Amen. Ja sam alfa i omega, govori Gospodin Bog, koji jest, koji bijaše, i koji će doći, svemogući"(1,7s.). Vidjet će ga svako oko, vidjet će Sina Božjega, "koji ima oči kao plamen ognjeni"(Apk 2,18). Njegov pogled bit će pogled ljubavi, ali zlima pogled ljubavi prezrene i uvrijeđene, koji će im parati dušu.

"I poslat će anđele svoje sa silnim glasom trublje, i sabrat će izabrane njegove od četiri vjetra, od jednog kraja do drugoga kraja nebesa." Glas će trublje podići mrtve iz groba. Čeka nagrada ili kazna i naše tijelo. Čeka proslava i zajednicu izabranika Božjih, koja će se opet sakupiti. U njoj budimo, u sv.Crkvi, sveti dušom i tijelom! Ne bojmo se zajednica, koje će se na sudnji dan samo spominjati, da se osude!

III.- ČAS DOLASKA ISUSOVA.- Kada će Isus doći? Evo što nam on sam o tome kaže: "A o onom danu ili o uri nitko ne zna, ni anđeli na nebu ni Sin, nego samo Otac"(Mk). Kažu bogoslovi, da je Isus doduše znao, ali da nije znao za nas; nije nam smio to objaviti. Posebna nakana Božja krije se u tome, što nam vrijeme dolaska Isusova ostaje absolutno nepoznato. Bit će znakova, ali uza sve to ostaje reka nesigurnost.

Ima Bog svoje osnove, koje će on do onoga časa izvesti. Njemu će doći onaj čas kao naručen, a hoće li nama? Ne će Bog, da znamo, kako ćemo dugo uživati dobra ovoga svijeta, da ih se čuvamo, jer ih može najedamput nestati. Ne će Bog, da svijet znade, kako će dugo graditi svoju kulu babilonsku, da se zamisli, ne gradi li uzalud. Kad se gradi s Bogom, posao se svršava, kako je to već potrebno za nagradu, a to je glavno. Ne će Bog, da Crkva znade, kako će dugo još raditi za duše, da se požuri i radi što revnije. Ne će Bog, da Crkva znade, kako će još dugo trpjeti, da se strpi i vježba u pouzdanju. Mučenici na nebu zanimaju se za veliki obračun Božji, čekaju ga. "I dane su svakomu od njih bijele haljine, i bilo im je rečeno, neka se strpe još malo vremena, dok se ne navrši broj njihovih drugova, i njihove braće, koji valja da budu ubijeni kao i oni"(Apk 6,11). Ako nosimo bijele haljine posvetne milosti na zemlji ili na nebu slave nebeske, a na zemlji ako tako živimo, da ćemo umnožiti broj blaženika na nebu, šta se uzrujavamo, čekajući Gospodina i njegov dan! "Nebo će i zemlja proći, ali moje riječi ne će proći", veli nam Isus (Mt r.35). Budimo mirni, držeći se njega!

Kolokvij s Isusom, pun čeznuća, ali i pun pouzdanja!

Subota iza XXVIII.nedjelje po Duhovima

SUDNJI DAN

Mt 25,31-46

1.preludij: Ako samo čitamo evanđelje, stvorit će se pred našim očima grandiozna slika posljednjega suda. Isus u slavi svojoj! Svi anđeli s njime! Koliko? Bezbroj, a jedan sjajniji od drugoga. Pred prijestoljem slave čitav rod ljudski, milijarde ljudi? Ali kolika razlika! S Isusove desne radost, sva krasota i ljepota uskrsnulih pravednika, a s lijeve strane plač i škrgut zuba, oči zaplakane, tamne, zdvojne, s blijeskom mržnje kao munjom u tmastim oblacima. Pravednici gledaju Isusa blaženo kao u ekstazi, grješnici pozivaju gore i pećine: "Padnite na nas i sakrijte nas od lica onoga, koji sjedi na prijestolju, i od srdžbe Janjeta; jer dođe veliki dan srdžbe njihove, i tko se može održati?"(Apk 6,16s.).

2.preludij: Molimo se za milost, da iz ove zadnje scene ljudske povijesti spoznamo Isusa Boga, koji je ljubav, i da kao ljudi, koji ljube, na najsigurniji način dočekamo njegov drugi dolazak!

I.- SPREMA SE SUD.- Dolazi sudac. Kako se zove? Sin čovječji. Da, to je onaj, koga je gledao Danijel u viđenju: "Dođe najednom jedan, koji je izgledao kao sin čovječji, na oblacima nebeskim. Kad je bio došao do starovječnoga, dovedoše ga pred njega. I dade mu se vlast, čast i kraljevstvo. Njemu moraju služiti svi narodi, plemena i jezici. Vlast njegova trajat će vječno i ne će nikada proći. Nikada se ne će

oboriti kraljevstvo njegovo"(7,13s.) Sam Isus veli o sebi kao Sinu čovječjemu: "Kao što Otac ima život u sebi tako dade i Sinu, da ima život u sebi; i dade mu vlast, jer je Sin čovječji. Ne čudite se ovomu, jer ide čas, u koji će svi, koji su u grobovima, čuti glas njegov. I izići će, koji su činili dobro, na uskrsnuće života, a koji su činili zlo, na uskrsnuće suda" (Iv 5,26-29). Sudit će nam Sin Božji, ali kao naš brat, dijete roda ljudskoga. On će nam suditi, jer ako se spasemo, naše spasenje bit će plod njegova utjelovljenja, ako li propadnemo, propast ćemo, jer smo prezreli utjelovljenoga Sina Božjega.

Doći će on sa svim anđelima. To će biti njegova počasna straža; bit će to svjedoci njegova suda. Doći će i oni pred sud Kristov, i mi ćemo s Isusom njima suditi. Tako veli sv.Pavao: "Ne znate li, da ćemo suditi anđelima?"(1K 6,3). Bit ćemo jedno s Isusom, dionici svih njegovih časti. Ali samo, ako budemo stajali s njegove desne, među njegovim ovcama. Prije suda doći će do diobe, strašne, konačne. Zauvijek rastat će se kukolj od pšenice. Ne ćemo više trpjeti od zlih ljudi; na vijeke bit će naše društvo Bog, Isus, anđeli, pravednici: blažena zajednica vječne sloge i ljubavi. Budimo već sada nje dostojni, posve Isusovi, čisti kao anđeli, odijeljeni od grješnoga svijeta! "Meni je svijet propet, i ja svijetu"(G 6,14).

II.- ISUS SUDI PRAVEDNICIMA.- Pravednicima će Isus reći: "Hodite blagoslovljeni Oca moga i naslijedite kraljevstvo, koje vam je pripravljeno od postanka svijeta. Jer sam ogladnio, i nahranili ste me, ožednio sam, i napojili ste me. Bio sam gost, i primili ste me na konak; gol, i obukli me, bolestan i pohodili me; u tamnici bijah, i došli ste k meni. Tada će mu odgovoriti pravednici: Gospodine, kada smo te vidjeli gladna, i nahranili te? žedna, i napojili te? Kad smo te vidjeli gosta, i primili te na konak? ili gola, i obukli te? ili kad te vidjeli bolesna ili u tamnici, i došli k tebi? I kralj će im odgovoriti: Zaista vam kažem, što ste god učinili jednomu od ove moje najmanje braće, meni ste učinili."

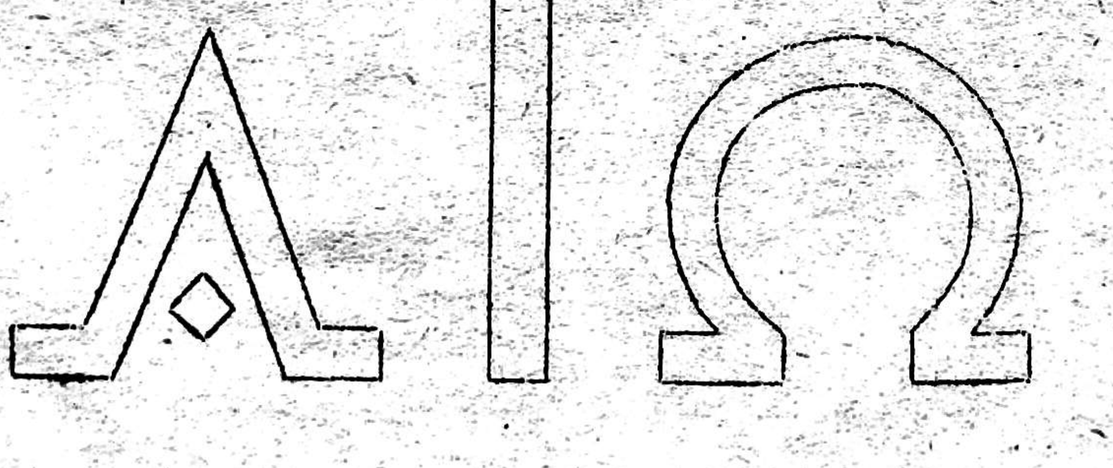
A gdje su svi drugi grijesi, sve druge kreposti? Hoće li nas Isus suditi samo prema našoj ljubavi prema bližnjemu, prema tjelesnim djelima milosrđa? Gdje je ljubav prema Bogu, gdje su naše dužnosti prema njemu? Sve će bez sumnje biti predmet suda Božjega, no Isus u svojem opisu hoće da se ograniči na ono, što je glavno: na ljubav. I hoće da naglasi, da bez ljubavi prema bližnjemu nema ljubavi prema Bogu. Hoće da istakne, kako je zapovijed o ljubavi prva, o ljubavi prema Bogu i bližnjemu, ljubavi prema Ocu i braći. Tko ne ljubi, brata, ne ljubi Oca. "Svaki, koji ljubi Roditelja, ljubi i onoga, koji je rođen od njega" (1Iv 5,1). Tko ne ljubi brata, ne ljubi Isusa. Naš je brat brat Isusov. U bratu, i najmanjem, moramo gledati Isusa. Isus, po kojem imamo blago neizmjerno, u osobi brata našega zahvalan nam je za komad kruha, za čašu vode, za kratak posjet. I to je činjenica, i to je istina, koja će se proglasiti tako važnom na jedinoj plenarnoj skupštini cjelokupnoga čovječanstva! Znamo li išta o Isusu, ako to još nismo naučili, ljubav bratsku, kakovu on od nas traži?

III.- ISUS SUDI GRJEŠNICIMA.- Grješnicima sudit će Isus po istom mjerilu,prema onim istim tjelesnim djelima milosrđa. I oni će se začuditi: "Gospodine! kada smo te vidjeli gladna ili žedna ili gosta ili gola ili bolesna ili u tamnici, i nismo te poslužili?" A Isus će im odgovoriti: "Zaista vam kažem, štogod niste učinili jednomu od ovih najmanjih, ni meni niste učinili." I njihova osuda će biti: "Idite od mene, prokleti, u oganj vječni, koji je pripravljen đavlu i anđelima njegovim!" Eto, na pomanjkanje ljubavi pada osuda! A ti se tješiš, što na brata ne mrziš! Griješiš, što mu ne činiš dobro.

Nitko nije možda Isusa bolje shvatio od Ivana apostola. Ovaj govori u svojoj prvoj poslanici o svijetlu i tami: svijetlo je tamo, gdje cvate međusobna ljubav, tama, gdje bjesni mržnja; govori sv.Ivan o pravednosti, gleda ju najviše u ljubavi prema bližnjemu, kao da je to jedno te isto. Ne vidi on ljubavi prema Bogu, gdje ne primjećuje ljubavi bratske. To je revolucija ljubavi, revolucija kao izlazak sunca, koje tjera tamu, dovodi dan, svijetao, topao. Tako dočekajmo Isusa; želja je njegova, da ga dočekamo u svijetlu i toplini žarke međusobne ljubavi!

Kolokvij neka bude kolokvij čeznuća za Isusom, čeznuća za pravom ljubavlju, ako smo se od nje udaljili! Dođi, Gospodine Isuse!

ISUS KRIST ISTI JUČER I DANAS I U VIJEKE!

I S U S U V J E R I P R V I H K R Š Ć A N A

I. ISUS U VJERI PRVIH KRŠĆANA JERUZALEMSKIH

1.preludij: Sliku prvih kršćana jeruzalemskih stavlja nam pred oči sv.Luka u Djelima apostolskim. "Ovi bijahu postojani u nauci apostolskoj, zajednici bratskoj, lomljenju kruha i u molitvama... I svi, koji vjerovaše, bijahu zajedno, i imali su sve zajedno... Lomili su kruh po kućama i primali su hranu s radošću i priprosta srca. Hvalili su Boga, imajući ljubav u svega naroda"(2,42.44.46s.). Gledajmo ih u duhu u dvorani posljednje večere Isusove, gdje u znak međusobne ljubavi jedu zajedno, blaguju napose kruh euharistični! Tu je i Majka Isusova sa svojim zapamćenjima. Apostoli su tu, među njima Petar, Ivan i brat (bliži rođak) Isusov Jakov, koji se broje kao stupovi (G 2,9). Oni propovijedaju o Isusu; vjernici ih slušaju sa zanimanjem. Tako ih slušajmo i mi!

2.preludij: Molimo se Bogu, da raspali u nama žar prvih kršćana, žarku ljubav prema Isusu!

I.- ZEMALJSKI ŽIVOT ISUSOV U PROPOVIJEDIMA SV.APOSTOLA.- Nije mašta prvih kršćana sebi stvorila Isusa Krista, predmet vjere. Njihova vjera ima dubok korijen u propovijedi apostolskoj, a propovijed apostolska u životu i nauci povjesničkoga Isusa. Mjesto Jude izdajnika bira se za apostola samo takav, koji je poznavao Isusa od njegova krštenja u Jordanu do uzašašća (Dap 1,21s.). Sjećaju se apostoli Isusa kao pravednika, sveca (3,14;4,27.30;7,52). Od djela njegovih drže na pameti brojna čudesa, u čudesima vide dokaz ljubavi: "Prošao je čineći dobro i liječeći sve, koje bijaše nadvladao đavao, jer je Bog bio s njime" (10,38;isp.2,22). Imali su prvi kršćani sve zajedno: to nam svjedoči, da su od ćudoredne nauke Isusove najbolje upamtili prvo blaženstvo o siromaštvu u duhu i Isusovu novu zapovijed o međusobnoj ljubavi. Dobro su pogodili. To dvoje neka i nama bude glavno! Njihov obred, prema preporuci Isusovoj (Lk 22,19), bila je presv.Euharistija, lomljenje kruha; neka i nama bude ona najživlja uspomena na Isusa, životno sjedinjenje s njime!

Smrt Isusova na križu bila je Židovima sablazan (1K 1,23). Stoga su apostoli svojski nastojali da dokažu, kako je smrt Mesijinu Bog predodredio i u St.Z. prorekao (Dap 2,23;3,18;4,27s.). Služilo im je u tu svrhu najviše divno proročanstvo proroka Izaije o muci i smrti Mesijinoj kao zadovoljštini za naše grijehe (gl.53;Dap 8,29-35). Predrasude o smrti Isusovoj pobijali su apostoli najjače kao svjedoci Isusova uskrsnuća (1,22;2,24ss. i t.d.). Nama Krist raspeti nije više sablazan; to je nama pravi Krist. Ali nas možda sablažnjavaju patnje mističnoga Krista, sv.Crkve. Tješimo se! I tu ide sve prema osnovama Božjim i sve vodi do uskrsnuća i uzašašća.

II.- DOSTOJANSTVO ISUSOVO U VJERI PRVIH KRŠĆANA.- Sv.Luka piše o apostolima: "I svaki dan u hramu i po kućama nisu prestajali učiti i propovijedati evanđelje o Kristu Isusu"(5,42). Isus je Krist, obećani Mesija. Na Isusa primjenjuje se Ps 2, gdje se psalmista pita, što se to bune narodi protiv Gospoda i protiv Pomazanika njegova (Dap 4,25-27). Bog je pomazao Isusa za njegovu mesijansku zadaću (4,27), "Duhom Svetim i silom" (10,38). U kraljevstvu mesijanskom Isus je kamen ugaoni (4,11).

"I nema ni u jednom drugom spasenja; jer nema drugoga imena pod nebom danoga ljudima, u kojem treba da se spasemo" (r.12). Isus je Mesija-Prorok, što su ga Židovi očekivali (Dt 18,15.18; Dap 3,22;7,37). On je onaj "Sluga Božji", koji prema knjizi proroka Izaije mora trpjeti i umrijeti za grijehe naroda (Dap 3, 13.26;4,27.3o).

Već kod Cezareje Filipove priznao je sv.Petar Isusa Kristom i Sinom Božjim; ipak veli na prve Duhove, slično kao sv. Pavao (F 2,5-11), da ga je Bog poslije smrti "učinio Gospodinom i Kristom"(2,36). Na nebu je naime Isus proslavljeni, intronizirani Krist i Gospodin. Tako se značajno već u Djelima apostolskim Isus naziva Gospodin, da izgleda ravan Gospodu Bogu."Ovaj je Gospodin svima", veli sv.Petar (1o,36). Na nebu Isus sjedi (2,34), stoji (7,55s.) s desne Bogu Ocu, jednak s njime. On je određen od Boga za suca živima i mrtvima (1o,42). Raduju se apostoli, što trpe radi "imena"(5,41), naime Isusova; bio je običaj Židovima reći naprosto "ime" i tako označiti Boga.Patnje za Krista-Boga produbljivale su u apostolima i vjernicima spoznaju Isusa Krista, raspaljivale su ljubav prema njemu. Tako neka bude i kod nas!

III.- ŠTA ISUS RADI U CRKVI JERUZALEMSKOJ.- Znali su prvi kršćani, da Isus, premda nevidljiv, među njima živi, u njima radi. Nastavlja Isus svoje čudotvorno liječenje bolesnika; u njegovo ime liječe apostoli, naročito Petar, također Stjepan đakon, Filip đakon (2,43;3,6.16;4,1o;5,12.15s.;6,8;8,7). Uzatoga Eneju liječi Petar riječima: "Eneja, iscjeljuje te Isus Krist. Ustani!"(9,34). Osjećaju vjernici čudesa kao znake milosrđa Isusova i kao dokaze, kojima on sebe afirmira.

No on je više nego liječnik čudotvorac. On je početnik (archegos) života (3,14), pravoga, nadnaravnoga života duše, "vladar (archegos) i Spasitelj"(5,31); navedenom grčkom riječju zvao bi se kod Grka neki bog ili polubog, koji se smatrao utemeljiteljem i zaštitnikom kojega grada. Po Isusu primaju vjernici oproštenje grijeha (2,38;3,19;5,31;1o,43), dar Duha Svetoga, što ga on šalje s neba (2,33.38;5,32). Koji vjerom pripadaju Isusu, zovu se "sveti"(9,13.32.41), istotako kao u St.Z. oni, koji su Božji. U molitvama zaziva se Isus, kao u St.Z. Bog (7,59;9,14.21). Lijepo se moli umirući Stjepan mučenik: "Gspodine Isuse, primi duh moj!"(7,59). Na saboru apostolskom čuju se znamenite riječi: "Vjerujemo, da ćemo se spasiti milošću Gospodina Isusa"(15,11). Tako i nas Isus spasava i posvećuje; budimo i mi njegovi, "sveti", do zadnjega daha života, do dolaska Isusova!

Završimo razmatranje molitvom, da ne zaostanemo za prvim kršćanima vjerom u Isusa, Gospodina, Spasitelja, Početnika života!

II. BOG-ČOVJEK U POSLANICAMA SV.PAVLA

1.preludij: Sv.Pavao kori Galaćane ovim riječima: "O nerazumni Galaćani! Tko vas je opčinio, vas kojima pred očima bješe naslikan Isus Krist, propeti?"(G 3,1). Umio je Pavao plamenim potezima stvarati u srcima sliku Isusovu; samo čaranje đavolsko moglo ju je opet izbrisati. Predočimo dakle sebi Pavla kako zorno propovijeda o Isusu u radionicama, gdje radi

kao običan radnik,u dvoranama, u zbornicama,na svojim dugim, teškim putovanjima, po tamnicama kao sužanj Krista Isusa! Gledajmo apostola, čovjeka stasa malena, ali duha velika,njegove živahne oči, iz kojih suklja vatra oduševljenja za Isusa!

2.preludij: Molimo sv.Pavla,da i u naše duše utisne divni lik, živu sliku Spasiteljevu!

I.- ISUS ČOVJEK U POSLANICAMA SV.PAVLA.- Ludo bi bilo samo pomisliti, da sv.Pavao ne mari za Isusa čovjeka. Gdje bi se Pavao toliko uzdao u Krista kao drugog Adama, gdje bi on tako žudno upirao svoje oči u križ, u žrtvu golgotsku, u Raspetoga, koji je krv svoju prolio za nas, gdje bi on tako oduševljeno pisao o uskrsnuću Isusovu, počelu i slici našega uskrsnuća, kako bi bio Pavao tako revan zajedničar stola Gospodnjega u presv.Euharistiji, sretan u zajednici krvi Kristove i tijela Kristova, kako bi slavio Krista svećenika, posrednika između Boga i roda ljudskoga, da nije ljudska narav Isusova igrala važnu i prevažnu ulogu u njegovoj teologiji? Mora ju igrati i u našem duhovnom životu. Držeći se Isusa čovjeka, raspetoga, preobrazit ćemo se u djecu Božju; blagujući tijelo Isusovo imat ćemo život božanski u sebi.

Sv.Pavao, istina, piše Korinćanima: "Zato mi odsad nikoga ne poznajemo po tijelu; iako smo poznali po tijelu Krista, no sada ga više ne poznajemo"(2K 5,16). Ali u toj izjavi Pavlovoj poznavati Krista po tijelu znači samo promatrati ga na neki odviše ljudski način, po primjeru Pavlovih protivnika, koji su se možda ludo hvastali kao Isusovi sunarodnjaci, ili time, što su Isusa vidjeli očima svojim. To Pavao osuđuje; nikako ne će osuditi nas, kad na ispravan način štujemo Isusa čovjeka. Obradovali bismo sv.Pavla, da nas čuje kako zazivamo Isusa čovjeka lijepom molitvom: "Dušo Kristova, posveti me! Tijelo Kristovo, spasi me!..."

II.-ZEMALJSKI ŽIVOT ISUSOV I NJEGOVA NAUKA U POSLANICAMA SV.PAVLA.- Razmatrali smo kroz čitavu crkvenu godinu svaki detalj života Isusova, o svakoj njegovoj riječi. A našli se ljudi, koji su ustvrdili, da to sv.Pavla ne bi zanimalo, da bi on pače od toga zazirao. Kao da je Pavla zanimala samo njegova teologija o Sinu Božjem! A kako bi mogao Pavao biti tako slijep, te ne vidi, da samo činjenice iz života Isusova i izjave Isusove mogu biti temelj njegovoj teologiji? Kako bi se usudili njegovi suradnici, Marko i Luka, opisati potanko zemaljski život Isusov? Ako je Pavao kao pisac više teolog, gdje slijedi, da ne mari za život Isusov?

Sv.Pavao rado spominje potankosti iz zemaljskoga života Isusova, više nego drugi pisci novozavjetnih poslanica i Apokalipse. Kroz Pavlovu etiku duva autentični duh Isusov. Po Pavlu sačuvala se rečenica Isusova, koje ne čitamo drugdje da je "blaženije davati negoli primati"(Dap 20,35). Bio je Pavao nasljedovatelj Krista Isusa, što i mi nastojimo postati po svojim razmatranjima. Korinćanima on piše: "Ugledajte se na mene kao i ja na Krista!"(1K 11,1).

Preporučuje nam Pavao, da se ugledamo u Kristova poniženja, u njegovu požrtvovnost, u njegovo siromaštvo. "Ponizio je sam sebe i bio je poslušan do smrti, do smrti na križu" (F 2,8). "Svaki od nas da ugađa bližnjemu na dobro, da napreduje. Jer i Krist nije ugađao sebi"(R 15,2s.). "Znate milost Gospodina našega Isusa Krista, da je, premda je bio bogat,

poradi vas postao siromašan, da se i vi njegovim siromaštvom obogatite" (2K 8,9). "Živite u ljubavi, kao što je Krist ljubio nas i predao sebe za nas kao prinos i žrtvu Bogu na ugodni miris"(E 5,2).

Raspravlja Pavao o tome, kako moramo postati jednaki slici Sina Božjega (R 8,29), novi ljudi (E 4,24; K 3,9-14), kako moramo obući Krista (R 13,14), kako moramo rasti "do mjere dobi punine Kristove"(E 4,13), kako se mora u nama izobraziti Krist (G 4,19). Ima sve to dublje značenje o životu milosti, ali nema sumnje, da sv.Pavao istim riječima veliča također naše ćudoredno izjednačenje s Isusom. To je izjednačenje naša sveta dužnost.

III.- KRIST BOG U POSLANICAMA SV.PAVLA.- Valja ipak priznati, da sv.Pavao najvoli promatrati Krista kao Boga.Naziv "Sin Božji" dobiva u poslanicama Pavlovim puno značenje. Utjelovljenje Sina Božjega dogma je neosporiva. "Mi imamo jednoga Boga Oca, od koga je sve i mi za njega, i jednoga Gospodina Isusa Krista, po kom je sve i mi po njemu"(1K 8,6). Ali kao Gospodin nije Krist manji Bog. "On je slika Boga nevidljivoga, prvorođeni prije svakoga stvorenja. Jer je u njemu sve stvoreno... sve je po njemu i za njega stvoreno"(K 1, 15s.). "U njemu stanuje sva punina božanstva bivstveno"(2,9), prema značenju riječi stanuje trajno, stanuje baš samo božanstvo, ne tek neka sličnost s Bogom, stanuje "tjelesno"(somatikos), t.j.bivstveno, ili bolje: u tijelu, u čovječjoj naravi Isusovoj. "On budući u biti Božjoj nije držao za nepravdu, da je jednak Bogu, ali je sebe poništio uzevši bit sluge i postao sličan ljudima, i vanjštinom bio je kao čovjek"(F 2,6s.).

Tko će navesti sve, što Pavao veli o Kristu Bogu? A to nisu njegove izmišljotine. Znao je Pavao, što su drugi apostoli naučavali o Isusu, prema autentičnim izjavama samoga Isusa. Pavao je navješćivao isto (G 2,1ss.). Iz božanstva Isusova povukao je sve konsekvencije, koje se tiču Isusa i djela našega spasenja. Sam je Isus morao oprezno govoriti o tom predmetu pred Židovima. Zato leži još sada u nekim odlomcima sv.evanđelja kao neka koprena nad božanstvom Isusovim. Iščezla je ispred očiju Pavlovih; nema razloga, da ostane pred našima, dok o Isusu razmatramo, osobito kad mu se kod razmatranja molimo.

Tako mu se sada smjesta pomolimo u kolokviju, gledajući ga kao ideal čovjeka i u svom sjaju božanstva!

III. ISUS SPASITELJ U POSLANICAMA SV.PAVLA

1.preludij: Pavao je sužanj Krista Isusa; teče njegov proces; skoro će pasti odluka, presuda. Apostol koleba između straha i nade. Diktira poslanicu Filipljanima. Glasom drhtavim od uzbuđenja izriče ove krasne rečenice: "Sve držim za štetu prema preznamenitoj spoznaji Krista Isusa, Gospodina mojega, radi kojega sve izgubih i smatram za blato, da Krista stečem; i da se nađem u njemu, nemajući svoje pravde, koja je od zakona, nego onu, koja je po vjeri u Krista... da poznam njega i silu uskrsnuća njegova i zajednicu njegovih muka, da mu budem sličan u smrti; ne bih li kako dostigao uskrsnuće od mrtvih"(3, 8-11). Gledajmo apostola sužnja, a na istrošenom mu tijelu stigmata Gospodina Isusa (G 6,17), tragove patnja i napora za

2.preludij: Pomolimo se sv.Pavlu, da i nama pomogne do preznamenite spoznaje Krista Isusa!

I.- ISUS JE ZA NAS UMRO.- Ne možemo poricati, da je sv. Pavlu Isus u prvom redu Spasitelj, koji je za nas umro na križu. Kao naš brat, nevin član grješnoga roda ljudskoga, dao je svojom poslušnošću Bogu Ocu zadovoljštinu za naš neposluh, pretrpio je kaznu za naše grijehe, isplatio je naš dug, dao za nas svoju krv kao otkupninu. Duge poslanice sv.Pavla morali bismo čitati, da pokupimo i razmotrimo sve, što o tome divno kaže apostol.Zaustavimo se barem kod onoga, što je glavno!

"U njemu imamo otkup krvlju njegovom, oproštenje grijeha po bogatoj milosti njegovoj"(E 1,7). "Bog dokazuje ljubav svoju prema nama, što je Krist, kad bijasmo još grješnici,umro za nas"(R 5,8). "Nije on vlastitoga Sina poštedio, nego ga predao za nas"(R 8,32). "Njega, koji nije poznao grijeha, za nas grijehom učini, da mi postanemo pravda Božja u njemu"(2K 5,21). "Krist nas je iskupio od kletve zakona, postavši za nas kletva, jer je pisano: Proklet svaki, koji visi na drvetu"(G 3,13).Bog steče Crkvu krvlju svojom (Dap 2o,28).

Pred Isusom propetim moramo živo osjetiti, da nešto s nama nije u redu, da smo grješnici, i da se ne možemo iz grijeha izbaviti bez Krista. S njime umrimo, umrimo grijehu, da s njime uskrsnemo u svet život! "Ljubav nas Kristova nagoni kod ove pomisli: ako jedan za sve umrije, dakle svi umriješe. I za sve je umro, da koji žive, više ne žive sami sebi, nego onomu, koji je za njih umro i uskrsnuo"(2K 5,14s.). Harnu, vjernu ljubav čuvajmo Kristu, pošto smo s njime umrli, umrli grijehu! U njemu i samo za nj živimo!

II.- ISUS JE ZA NAS USKRSNUO.- Sv.Pavao tvrdi, da je Isus za nas uskrsnuo, "koji je predan radi grijeha naših i uskrsnuo radi opravdanja našega"(R 4,25;isp.2K 5,15). Poslije svoje smrti Isus ne stiče zasluga;ipak je njegova ljudska narav i uskrsnućem sredstvo našega opravdanja. Uskrsnuće je nužna dopuna i kruna djela spasenja, temelj naše vjere, po kojoj se spasavamo, početak slavnoga života Isusova, gdje on šalje Duha Svetoga i nama primjenjuje plodove svoga otkupljenja.

Po planu Božjem uskrsnuće je Isusovo uzor našega uskrsnuća, budućeg uskrsnuća tijela, i sadašnjeg duhovnog uskrsnuća. Veli sv.Pavao, da nas je Bog oživio s Kristom i s njime uskrisio i s njime posadio na nebesima u Kristu Isusu (E 2,5s.). "Ako dakle uskrsnuste s Kristom, tražite ono, što je gore,gdje Krist sjedi s desne strane Boga! Težite za onim, što je gore, a ne što je na zemlji! Jer umrijeste,i vaš je život sakriven s Kristom u Bogu. Kad se pojavi Krist, život naš, onda ćete se i vi s njim pojaviti u slavi"(K 3,1-4).

Za naše spasenje nema važnijih događaja u životu Isusovu nego što su njegova smrt i njegovo uskrsnuće. Nemojmo to nikad smetnuti s uma!

III.- KRIST ŽIVI I RADI U SVOM MISTIČNOM TIJELU.- Za sv. Pavla Isus nije tek povjesnička ličnost, nije tek onaj, koji će doći, da svijetu sudi, na nebu nas nagradi. On sada nama daje, sada u nama živi i radi. Mi smo jedno s njime, jedno tijelo, u kojem je Duh Sveti duša, a Isus glava. Od Isusa prelijeva se u nas život božanski, život posvetne milosti Božje, život nadnaravno ćudoredni. Crkva je "tijelo njegovo, punina

onoga, koji sve ispunjava u svemu"(E 1,23). Mi rastemo"u onome, koji je glava, Krist"(E 4,15). "I on je glava tijelu Crkve,koji je početak, prvorođeni od mrtvih, da bude on u svemu prvi" (K 1,18). Raste tijelo Kristovo, "dok ne stignemo svi u jedinstvo vjere i poznanje Sina Božjega, do čovjeka savršena, do mjere dobi punine Kristove"(E 4,13). Ne ćemo rasti, kako Bog hoće, ako se ne držimo glave, Krista (K 2,19).

Vjeru, da Krist živi i radi u svojoj Crkvi, opažali smo kod prvih kršćana u Jeruzalemu, i opet ćemo je naći u zadnjoj knjizi N.Z., u Apokalipsi. Sv.Pavao je svojom naukom o mističnom tijelu Kristovu toj vjeri našao krasnu sliku. Zgodno je u toj slici došlo do izražaja, što je uistinu najvažnije: da ćemo propasti, ako se kao udovi ne držimo glave, Krista, ako između nas kao udova nema sloge i ljubavi. Vjera i ljubav stvaraju kontakt s Kristom i njegovim životnim energijama. "Mnogi smo jedno tijelo u Kristu, a pojedini udovi jedan drugomu" (R 12,5). "Ako strada jedan ud, s njim stradaju svi udovi,ako li se slavi jedan ud, s njim se raduju svi udovi"(1K 12,26).

U udovima tijela Kristova obnavlja se ono, što je u životu Isusovu bitno, smrt i uskrsnuće. Obnavlja se mistično, ćudoredno, a i mučno osjetno u teškim patnjama, osobito apostolskim. S Kristom smo "ukopani krštenjem u smrt, da kao što je Krist uskrsnuo od mrtvih slavom Očevom, tako i mi novim životom da živimo"(R 6,4). Naročito u apostolu "obiluju patnje Kristove"(2K 1,5); on dopunjuje "nedostatak nevolja Kristovih u tijelu svojem za tijelo njegovo, a to je Crkva"(K 1,24). O apostolima piše sv.Pavao: "Uvijek nosimo amo i tamo smrt Isusovu u tijelu, da se i život Isusov na našem tijelu očituje" (2K 4,10).

Ako želimo u duhu sv.Pavla razmatrati o Kristu, gledajmo ga što više kao Spasitelja, kroz leću njegove smrti i uskrsnuća! Gledajmo ga živa i radina, čvrsto ga se držimo, da s njime živimo pravim životom, životom vječnim!

U kolokviju razgovarajmo sa sv.Pavlom, da od njega što više naučimo o Kristu!

IV. ISUS VELIKI SVEĆENIK U POSLANICI HEBREJIMA

1.preludij: Isus naš veliki svećenik isporeďuje se u poslanici Hebrejima sa starozavjetnim velikim svećenikom i njegovim obredom na dan pomirenja, najvažnijim obredom čitave godine. Gledajmo dakle najprije velikoga svećenika St.Z. gdje bos, odjeven u svetu košulju lanenu, opasan lanenim pojasom, pokriven lanenom kapom, ulazi iza zavjesa u svetinju nad svetinjama, da tamo škropi krv od žrtava za grijehe! On jedini, jedini put u godini, ulazi tamo, da brzo opet izađe, ispred Boga velikoga i strašnoga (Lv 16).

Drugačije Isus. On ulazi u pravu svetinju nad svetinjama, na nebo (Hb 4,14;6,19s.;9,11.24), s vlastitom krvlju(9,12), ne sam samcat, nego kao naš preteča, otvarajući nama nebo (6,20;10,19s.), ne da se smjesta povuče natrag, nego da vječno tamo ostane (9,12), sjedeći Bogu s desne kao kralj i svećenik (1,3.13;8,1;10,12;12,2).

2.preludij: Klanjajući se Kristu,Kralju i Svećeniku,

molimo mu se, da i nas zauvijek sretno uvede u svoju svetinju nad svetinjama!

I.- KRIST NAŠ POSREDNIK, SIN BOŽJI I PRAVI ČOVJEK.- Mi na svijetu nismo samostalni, u svemu ovisimo o Bogu. Ništa ne ćemo imati, ako nam Bog ne da; propast ćemo, ako nas on ne spasi. Ali on hoće da nam daje i da nas spasava po posredniku. I dao nam je posrednika savršena, Krista Isusa (8,6;9,15;12,24). Ovaj je Bogu tako bliz, da mu ne može biti bliži, budući da mu je jednak, a i nama je bliz kao jedan od nas, pravi čovjek. O božanstvu Isusovu čitamo u poslanici Hebrejima divne, uzvišene rečenice. On je Sin Božji, "kojega postavi baštinika svemu, po kojemu stvori i svijet. On, jer je sjaj slave njegove i živa slika bivstva njegova, nosi sve silnom riječju svojom" (1,2s.). Njemu je sve podređeno (2,6-9). On je Bog i kralj, viši od samih anđela (1,4-14). Bog, uvodeći svoga prvenca u svijet, zapovijeda: "Neka mu se poklone svi anđeli Božji!" (1,6). Tko mu se ne bi poklonio?

I tko se od nas ne bi u njega uzdao? Ta, on je naš brat (2,11s.). Veli sveti pisac, da je trebalo, "da bude u svemu sličan braći, da bude milosrdan i vjeran veliki svećenik pred Bogom, da okaje grijehe naroda. Jer zato, što je sam stradao,kad je bio iskušan, može pomoći onima, koji se iskušavaju"(2,17s.). "Nemamo velikoga svećenika, koji se ne bi mogao sažaliti s naših slaboća, nego koji je u svemu iskušan kao i mi, osim grijeha"(4,15)."Iako bijaše Sin,po muci naučio se poslušnosti"(5,8).

Duboka je nauka o Isusu u poslanici Hebrejima, ipak sveti pisac traži od nas, da ju naučimo (6,1ss.). Moramo poznavati zemaljski život Isusov, moramo istotako produbljivati svoje teološko znanje o Isusu. Koliko možemo, spojimo ovo dvoje u svojim razmatranjima! Osobito razgovarajući s Isusom, uronimo u svu njegovu veličinu, predajmo se spasiteljskomu, božanskomu djelovanju njegovu! Naučimo se od sv.Crkve u duhu liturgije preko evanđelja i homilije prodirati dalje do prikazanja, do žrtve Kristove,do sjedinjenja s Kristom u sv.pričesti!

II.- KRIST VELIKI SVEĆENIK.- Isus je veliki svećenik zato, jer ga je sam Bog postavio za velikoga svećenika."Svaki veliki svećenik, koji se od ljudi uzima, za ljude se postavlja na službu Bogu"(5,1). "I nitko sam sebi ne prisvaja časti,nego koji je pozvan od Boga"(5,4). "Tako i Krist ne proslavi sam sebe, da bude veliki svećenik, nego onaj, koji mu reče: Ti si sin moj, ja sam te danas rodio"(5,5). Kao Sin Božji Isus je već od utjelovljenja naš veliki svećenik (7,16.28).Zakleo mu se Bog: "Ti si svećenik do vijeka po redu Melkizedekovu" (7,20-22). On je kralj i svećenik, svećenik na vijeke. Kao svećenik Isus na nebu svagda živi, da nas zagovara (7,25).

U Isusu imamo najsvetijega velikoga svećenika. "Jer takav dolikovalo je da bude naš veliki svećenik: svet, nevin, neokaljan, odvojen od grješnika i viši od nebesa; koji ne treba svaki dan, kao što veliki svećenici najprije za svoje grijehe žrtve prinositi, zatim za narodne"(7,26s.). Svet, naš veliki svećenik nas posvećuje (7,11). On je početnik našega spasenja (7,10), posrednik Novoga Zavjeta i svih njegovih duhovnih dobara (7,22;8,6-13;9,15 i t.d.), veliki svećenik budućih dobara (9,11).

Osim po Isusu svećeniku ne možemo se posvetiti. Bez njegova posredovanja nema nam pristupa k Bogu, nema oproštenja,

nema milosti Božje. Tko se Krista odrekao, njemu "nema više žrtve za grijehe"(1o,26). Držimo se dakle Krista, tako da i u svojim razmatranjima najvolimo razmatrati o njemu!

III. ŽRTVA KRISTA, VELIKOGA SVEĆENIKA.- Isus je ujedno svećenik i žrtva. On kao žrtva umire, njegove se krv Bogu prikazuje. Nježna i duboka pobožnost prema predragocjenoj krvi Isusovoj izbija iz raznih spisa N.Z. Možemo je naučiti iz riječi samoga Isusa, gdje on obećaje ili ustanovljuje presv. Euharistiju. Razvija se ta pobožnost na originalan način u poslanici Hebrejima. Kad je krv starozavjetnih žrtava prema ustanovi Božjoj imala toliku moć, koliko je više ima "krv Krista, koji je Duhom Svetim samoga sebe prikazao neckaljana Bogu?"(9,14). To je krv zavjeta vječnoga (13,2o).

Krv Boga-čovjeka prikazuje se Bogu činom svete volje Isusove. Ulazeći u svijet, on se nudi Bogu za žrtvu: "Tijelo si mi pripravio... Evo dolazim, da učinim volju tvoju"(1o,5-1o). "On je u vrijeme svojega zemaljskog života prikazao prošnje i ponizne molitve onomu, koji ga je mogao izbaviti od smrti, s velikom vikom i suzama, te bi uslišan za svoju smjernost"(5,7). Bitan je čin prikazanja na samoj Golgoti, nastavlja se na nebu.

Jedna je žrtva Isusova prema poslanici Hebrejima, žrtva golgotska. Nemojmo na to zaboraviti, kad se ona obnavlja na našim oltarima! Opisuje se u poslanici kao žrtva za grijeh. Nemojmo mi smetnuti s vida svojih grijeha i potrebe, da se po Kristu poprave naši odnošaji prema Bogu! Ne spominju se u poslanici drugi svećenici N.Z. osim Krista. Nije istina, da se niječu; ipak ne ćemo, ako smo službenici oltara, ni mi pravo shvatiti poslanice, dok ne iščeznemo u Kristu.

Molimo se u kolokviju, da nam se duboko utisne u dušu grandiozna slika Boga-čovjeka, Svećenika-Kralja, Svećenika i žrtve, čija krv, bolje nego Abelova (12,24), viče ne za osvetu, nego za oproštenje svim ljudima! Ako svijet, koji je Krista istjerao van na Golgotu, tjera i nas, daj Bože, da junački izađemo s Kristom, noseći njegovu sramotu (13,13)! Tako ulazimo u svetinju nad svetinjama pred prijestolje milosti (isp.4,16).

V. ISUS KRIST U POSLANICAMA SV.PETRA

1.preludij: Petar, ribar galilejski, apostol Kristov, djeluje u Rimu, poganskom milijunskom gradu, Babilonu grješnom (1P 5,13), koji će skoro biti pijan od krvi mučenika Isusovih (Apk 17,6). Sjeća se Petar mukotrpnoga Spasitelja, on "svjedok Kristovih stradanja"(5,1); sjeća se, kako je i njemu Isus prorekao mučeničku smrt (2P 1,14). Ako nose noge starca apostola preko Tibera do Cezarovih vrtova na vatikanskoj uzvisini, sluti li on, kako će na tom mjestu biti slavan njegov grob, kroz stoljeća središte kršćanskoga svijeta?

S Petrom je u Rimu njegov tumač i duhovno dijete sv.Marko evanđelista (5,13). I Silvan je tu, nekada važna ličnost u crkvi jeruzalemskoj, kasnije suradnik sv.Pavla. S njegovom pomoću piše Petar svoju prvu poslanicu kršćanima sjeverozapadne Male Azije, da ih okrijepi u oluji, koja se polako diže (5,12).

2.preludij: Pomolimo se prvaku apostolskomu, da i nas pouči o Kristu i tako nas okrijepi!

I.- ISUS KRIST GOSPODIN, SIN BOŽJI.- U ono divno, što imamo po Kristu, piše sv.Petar, sami anđeli žele zaroniti(1P 1,12). O. da zaronimo i mi, a najprije duboko u samu osobu svoga Spasitelja! Veli nam sv.Petar o njemu da je Krist, da je Gospodin. Psalmista poziva nas, da kušamo kako je dobar Gospod (34,9); prema sv.Petru kušali smo to u Gospodinu Isusu(1P 2,3). Hoće Izaija,da svetimo Gospoda nad vojskama(8,13),Petar:Gospoda Isusa u srcima svojim(3,15); u srcu nek on stoluje kao Bog u svojem hramu! "On je preodređen prije postanka svijeta, a javio se u posljednja vremena"(1,2o); Duh Kristov pouvačavo je stare proroke o budućoj muci i proslavi Kristovoj (1,11). U drugoj poslanici Petrovoj naziv je Isusov Gospodin i Spasitelj,jedamput Bog i Spasitelj (1,1); dozivlju nam se u pamet riječi Boga Oca, kako je o Isusu izjavio na gori preobraženja: "Ovo je Sin moj ljubezni"(1,16-18).Sada je Isus "s desne strane Bogu,gdje mu se pokoravaju anđeli i vlasti i sile"(1P 4,2).

Piše nadalje sv.Petar, da je Isus u kući Božjoj, u Crkvi "kamen ugaoni, izabrani, dragocjeni"(1P 2,6). Na kamenu ugaonom, temeljnom, zgrada počiva sigurno. Drugi tumači Sv.Pisma drže, da se radi o nekakvu kruništu, što odozgo čini zgradu solidnom. A šta da učinimo mi? Evo pouke sv.Petra! "Pristupite k njemu, kamenu živomu... I sami se kao živo kamenje uzidajte!(r.4s.). Po Isusu, početniku života, mi smo živo kamenje u građevini Božjoj.

Kako je sve to slično nauci sv.Pavla! Petar i Pavao znadu o Isusu isto, od početka. Apoteoza Isusova najedrom je tu, nije išla putem prirodnog razvitka, nije među kršćanima prodirala kroz sumnje i prepirke. Apoteoza čovjeka Židova bila je revolucija u glavama Židova, tih fanatičnih monoteista, pogana, tih mrzitelja Židova, u glavi Saula progonitelja. Samo ju milost Božja i objava Božja mogu protumačiti. Milosti vjere i mi otvorimo duše! Na objavu Božju pazimo kao na svjetiljku,koja svijetli na tamnom mjestu, dok nam ne osvane, i danica se ne pomoli u srcima našim (2P 1,19).

II.- KRIST SPASITELJ.- Kao sv.Pavao tako i sv.Petar najvoli gledati u Isusu Spasitelja. "Krist postrada za vas... On je grijehe naše sam iznio na tijelu svome na drvo, da grijesima umremo i pravdi da živimo; njegovim ste modricama izliječeni. Jer bijaste kao izgubljene ovce, ali sad se obratiste k pastiru i biskupu duša svojih"(1P 2,21.24s.). "Jer je i Krist jedamput za grijehe (naše) umro, pravedan za nepravedne, da nas privede k Bogu, ubijen doduše tijelom, ali oživljen Duhom"(3,18). Sišao je u pretpakao, da dušama navijesti spasenje (r.19)."Niste otkupljeni raspadljivim srebrom ili zlatom... nego skupocjenom krvlju Krista kao nedužna i neokaljana janjeta"(1,18s.). Uskrsnućem njegovim mi smo preporođeni(1,3;isp.3,21).

Da nas je Krist izbavio od grijeha, to je u knjigema N. Z. tako bitno, tako značajno kršćansko, da sigurno još ne znamo Krista, ako ga ne promatramo s istog vidika. Živo moramo osjećati, da sami od sebe ne možemo biti drugo nego grješnici, da svijet od nas može učiniti samo grješnike, da je u grijehu jezovita naša propast, iz koje nas spasava jedini Krist. Iza izbavljenja slijedi pravi život, blaženi život djece Božje već na ovom svijetu, ali prvo nam mora biti, da se očistimo od grijeha krvlju Isusovom, očuvamo od grijeha snagom krvi Isusove.

III.- MUKOTRPNI SPASITELJ - NAŠ UZOR.- Upadno je u prvoj poslanici sv.Petra, kako nam apostol stavlja pred oči kao uzor

baš mukotrpnoga Spasitelja. Proglašuje nas blaženima, ako trpimo za Krista, vidi u tome naše mistično izjednačenje s Kristom, hoće, da se ugledamo u kreposti Raspetoga. "Krist postrada za vas i ostavi vama primjer, da idete za stopama njegovim. On grijeha ne učini, niti se nađe prijevara u ustima njegovim. Nije vratio psovkom, kad su ga psovali, nije prijetio, kad je stradao, nego se povjerio onomu, koji pravedno sudi"(2,21-23). "Ako i trpite poradi pravde, blaženi ste"(3,14). "Kad je dakle Krist trpio tijelom, i vi se istim mišljenjem naoružajte!"(4,1).

"Ljubezni! Ne čudite se vatri, koja vas stiže za kušanje vaše, kao da vam se što neobično događa, nego se radujte, što ste zajedničari patnja Kristovih, da se i radujete i klikujete, kad se objavi slava njegova. Ako vas grde zbog imena Kristova, blago vama,jer Duh slave i Božji počiva na vama"(4,12-14). Ako tko trpi kao kršćanin, "neka se ne stidi, nego neka slavi Boga u ovom imenu!"(r.16). Naša vjera i naša kušnja doći će do svoga cilja na dan objavljenja Isusa Krista, njegova drugoga dolaska, o kojem Petar rado govori (1,7-9.13;4,13). S Kristom idemo kroz muku u radost i slavu.

Pomolimo se sv.Petru, neka nam isprosi milost, da budemo slični vjernicima, kojima je on pisao! Hvalio ih je, pišući im o Isusu: "Njega ljubite, iako ga niste vidjeli. U njega vjerujete, iako ga ne gledate, ali vjerujući u njega, kliktat ćete neiskazanom i proslavljenom radošću"(1P 1,8). Puno se molimo, da se ispune u nama i ove riječi:"Rastite u milosti i u poznanju Gospodina našega i Spasitelja Isusa Krista!"(2P 3,18).

VI. ISUS KRIST U POSLANICAMA SV.IVANA

1.preludij: U starodrevnom, sjajnom gradu Efezu, najprometnijem pristaništu Male Azije, boravi sv.Ivan apostol. Nije to više mladić, kako ga slikaju naši slikari; ima već kojih devedeset godina; nazivaju ga "starješinom"(2Iv 1;3Iv 1).Ali on još radi, upravlja Crkvom u Aziji, piše pisma vjernicima. Mnogo piše o Isusu, a kod toga kako je ganut, kako ushićen!"Što bijaše od početka, što smo čuli, što smo vidjeli očima svojim, što razmotrismo i ruke naše opipaše o riječi života; i život se javi i vidjeli smo i svjedočimo, i javljamo vam život vječni,koji bijaše kod Oca, a javi se nama"(1Iv 1,1s.). Bit će da se oči orosiše starini apostolu,kad tako započe svoju prvu poslanicu.

2.preludij: Dao Bog, da mi barem duhovno Isusa gledamo, slušamo, pipamo, postanemo jedno s njime!

I.- ISUS KRIST, SIN BOŽJI.- Diže se sv.Ivan poput orla u visine. Spomenuo je Isusa, što ga bješe vidio očima, čuo ušima, opipao rukama, a tako se izrazuje, kao da je vidio, čuo, pipao samu Riječ Božju, sam život božanski, koji se sa Sinom Božjim javio na zemlji. I ne može Ivan a da ne pomisli odmah na zajednicu života božanskoga, što ga iza Utjelovljenja imamo s Ocem i sa Sinom (1Iv 1,3). On promatra Isusa uvijek kao Krista, Sina Božjega, Jedinorođenoga (1Iv 4,9), kao Onoga,koji je od početka (1Iv 1,1;2,13s.). Tako je uvjeren o jedinstvu naravi Oca i Sina, da neopazice prelazi s jednoga na drugoga,kaže neodređeno "on", kao da mu je svejedno, razumjeli mi to o Ocu ili o Sinu (1Iv 2,3-6, i t.d.).Izrijekom veli Ivan o Isusu: "Ovaj je istiniti Bog i život vječni"(1Iv 5,2o).

Prema latinskoj Vulgati osudio je Ivan heretike,koji su "dijelili", rušili Isusa (1Iv 4,3), nijekali ili pravu čovječju ili pravu božansku narav njegovu. Nemojmo mi njih tako nasljedovati, da zaboravimo na božanstvo Isusovo! Nek nam se samo mili Isus čovjek, u Betlehemu, Nazaretu, na obali Genezaretskoga jezera, ipak po primjeru sv.Ivana prodirimo još dalje, do božanstva Isusova, da postanemo djeca Božja po njemu, koji je radi nas postao čovjekom!

II.- ISUS - SPASITELJ SVIJETA.- Lik Isusov u poslanicama sv.Ivana nije toliko lik učitelja, koliko lik Spasitelja."I mi vidjesmo i svjedočimo, da je Otac poslao Sina za Spasitelja svijeta"(1Iv 4,14), "kao pomirnu žrtvu za grijehe naše"(r.1o). "I on je pomirna žrtva za grijehe naše, i ne samo naše, nego i svega svijeta"(2,2). Javio se Sin Božji, "da oduzme grijehe(naše)"(3,5), "da razori djela đavolska"(r.8). "Krv Isusa Krista, Sina njegova, čisti nas od svakoga grijeha"(1,7). Oprošteni su nam grijesi "radi imena njegova"(2,12). "I ako tko sagriješi, imamo zagovornika kod Oca,Isusa Krista,pravednika"(2,1).

Nevjernici smiju se raspetomu Spasitelju; oni se samo pitaju, šta vrijedi Isus kao učitelj ćudoređa. Mi se njemu i kao učitelju divimo i slijedimo ga; ipak mi Isusa najviše promatramo kao Spasitelja, koji nas svojom krvlju čisti, od grijeha čuva, ulijeva nam milost svetoga života. Koja korist od nauke Isusove, ako nemamo snage da po njoj živimo? Snaga nam dolazi od križa Isusova. Duboko tu istinu sebi u srce usadimo! Raspelo neka nam bude vera effigies,vjerna slika Isusova! U Raspetoga gledajmo s pouzdanjem,da ojačamo za svet život!

Milošću smo Isusovom božansko jaki. "Koji prizna, da je Isus Sin Božji, Bog ostaje u njemu i on u Bogu"(1Iv 4,15)."Tko ima Sina, ima život, tko nema Sina Božjega, nema života"(5,12). "Koji priznaje Sina, i Oca ima"(2,23). "Svaki, koji vjeruje,da je Isus Krist, od Boga je rođen"(5,1). Život djece Božje,život nadnaravnoga sjedinjenja s osobama presv.Trojstva, život milosti posvetne, takav je to dar Isusov, da nismo shvatili Isusa ni svrhe njegova dolaska, dok taj dar ne cijenimo nada sve i radije stoput umremo nego milost posvetnu samo začas izgubimo.

III.- ISUS UZOR I UČITELJ SVETOGA ŽIVOTA.- Sv.Ivan apostol želi, da budemo čisti, kao što je Isus čist (1Iv 3,3),pravedni, kao što je on pravedan (r.7), bez grijeha, kao što u njemu nema grijeha (r.4-6), da živimo kao što je on živio(2,6; isp.4,17).

O zapovijedima Isusovim piše sv.Ivan tako kao da je upamtio samo jednu: zapovijed o ljubavi bratskoj. Sve se kod Ivana apostola vrti oko ljubavi: Bog je ljubav (1Iv 4,8.16), a ljubav je svoju pokazao time, "što je Sina svojega jedinorođenoga poslao na svijet, da živimo po njemu" (1,9). O Spasitelju, uzoru našem veli Ivan: "Po tom smo upoznali ljubav, što je on za nas život svoj položio. I mi smo dužni položiti život za braću"(3,16). Tako shvaća Ivan Isusa; a mi?

O nauci Isusovoj, o riječi Božjoj raspravlja Ivan kao o sili božanskoj, koja u nama radi (isp.2,14). Kako utješno za nas, koji primamo riječ Isusovu! "Znamo, da je Sin Božji došao i dao nam pamet, da poznamo Istinitoga (Boga)"(1Iv 5,2o).Isusu pomažu Otac i Duh Sveti. Svjedočili su za njega kod krštenja u Jordanu, u vodi, - zatim kod njegove smrti, u krvi, koja ima tako božanske učinke. "Jer su trojica, što svjedoče... Duh i

voda i krv"(1Iv 5,7s.). Svjedoče Otac i Duh Sveti još sada, u životu sv.Crkve i u našim srcima. Primajmo njihovo svjedočanstvo o Isusu, prema riječima sv.Ivana imajmo svjedočanstvo u sebi (1Iv 5,1o), da Isus u nama nadvlada svijet! "Ovo je pobjeda, koja pobjeđuje svijet: vjera naša"(5,4).

Molimo sv.Ivana u kolokviju, da nam pomogne gledati u Isusu Boga, u njemu kao čovjeku osobito njegovu spasiteljsku smrt, u njegovoj nauci najviše nauku o ljubavi, u toj nauci ne samo pouku, nego silu trojednoga Boga, koja preobrazuje svijet!

VII. KRIST POSVETITELJ U APOKALIPSI SV.IVANA

Apk 2s.

1.preludij: U Rimu vlada okrutni car Domicijan, progonitelj kršćana. Prognao je on starog apostola Ivana na otok Patmos. S tog malog otočića Egejskoga mora piše Ivan u ime Isusovo crkvama Male Azije: u metropolu Efez, u Smirnu na moru s krasnim položajem, krasnim zgradama, diku Azije, u Pergam, ponosnu prijestolnicu Atalovića, možda još sada rezidenciju rimskoga prokonzula, u industrijalnu Tijatiru, u Sardes, od starine glavni grad Lidije, u Filadelfiju, građenu na vulkanskom tlu, što ga drmaju opasni potresi, u Laodiceju, grad industrijalaca i bankira, grad glasovitih liječnika, napose, čini se, okulista. U svakom gradu buja život, cvate kultura grčko-poganska, u svakom također živi Krist,promiče nadnaravni život svojih vjernika.

2.preludij: Pomolimo se Kristu, neka i nama govori onako milo, neka i nas opominje i kori i krijepi s onom božanskom unkcijom, koje su tako puna njegova pisma na sedam apokaliptičnih crkava!

I.- LIK KRISTA POSVETITELJA.- Na početku svakoga pisma Isus sam sebe slika, stvara pred našim očima krasan lik. Zagledajmo se u njega! "Tako govori prvi i posljednji, koji je bio mrtav i oživio"(2,8). Na zadnjoj stranici Apokalipse čitamo sličnu karakteristiku, još markantniju: "Ja sam Alfa i Omega, prvi i posljednji, početak i svršetak"(22,13). Smije tako govoriti Isus kao Bog, po kome je sve postalo, komu sve ide kao svomu zadnjemu cilju. Usto sjeća nas Isus svoje mučeničke smrti i uskrsnuća, da nas ohrabri, ako je i nama istim putem doći do svoga cilja (isp.1,18).

Isus crta sebe nadalje kao suca. "Tako govori onaj, koji ima mač oštar s obje strane"(2,12;isp.1,16). To je mač riječi, kojom nas Isus prekorava, pače osuđuje, ako se ne pokajemo. "Tako govori Sin Božji, koji ima oči kao plamen ognjeni, i noge njegove kao žarka mjed"(2,18;isp.1,14s.). Plamen je pogled Isusa suca, "koji ispituje bubrege i srca"(2,23); kao mjedenim nogama može on zgaziti svoje protivnike.

Pred crkvu u Filadelfiji Isus stupa kao "sveti, istiniti, koji ima ključ Davidov, koji otvara i nitko ne zatvara, i koji zatvara i nitko ne otvara"(3,7). Isus ima ključ, vrhovnu vlast u Crkvi, kući Božjoj. Na crkvu u Laodiceji obraća se Isus kao "Amen, svjedok vjerni i istiniti, počelo stvorenja Božjega" (3,14).Isus je Amen,sama istina,sama stvarnost; on je svjedok vjerni, koji je istini Božjoj bio vjeran do smrti na križu.

Tako nam se u pismima na crkve apokaliptične očituje Krist u svoj punini: kao Sin Božji, Stvoritelj, sudac,učitelj,

kao onaj koji je nama izvor života, pošto je za nas bio ubijen. "Bio sam mrtav, ali eto živim u vijeke vijekova, i imam ključeve od smrti i podzemlja"(1,18). Kao naš posvetitelj on ima "sedam duhova Božjih"(3,1): pun je darova Duha Svetoga.

Naučimo iz Apokalipse promatrati čitavoga Krista! U vrijeme svoga zemaljskoga života izgledao je često slab. Iz slabosti nikla mu je sila, božanska sila, kojom nas posvećuje, čini djecom Božjom.

II.- RAD KRISTA POSVETITELJA.- Čitajući evanđelja promatramo Isusa kako poučava, prekorava, prijetnjama i obećanjima potiče na dobro svoj narod i svoje učenike. U Apokalipsi ga vidimo gdje isto radi u svojoj Crkvi, među svojim vjernicima, ali na način mistično intimni, božansko ljubezni, božansko snažni. "Ovako govori onaj, koji drži sedam zvijezda u desnici svojoj, koji hodi posred sedam svijećnjaka zlatnih"(2,1). Svijećnjaci su crkve; u njima Isus pali, čisti, čuva plamen milosti posvetne. On drži u ruci zvijezde, t.j. anđele crkava, biskupe, po kojima on u nama goji život nadnaravni.

Znade Isus za nas. "Znam tvoja djela i trud tvoj i strpljivost tvoju"(1,2). "Znam tvoju nevolju i siromaštvo"(2,9). "Znam, gdje stanuješ, gdje je prijestolje sotonino"(2,13). I još se ponavlja ovo utješno "znam"(2,19;3,1.8,15). No čitamo i protivno: "Imam protiv tebe"(2,4.14.20). Ali Isus kori tako milo; stoji kod vrata i kuca (3,20). Divna su njegova obećanja, nagrade vremenite i vječne. Uistinu on ostaje s nama. Uzdajmo se u njegovu ljubav! Predajmo se utjecaju njegove milosti!

III.- SURADNJA KRŠĆANA S KRISTOM POSVETITELJEM.- Od prijeke je nužde, da vjernici čuvaju kontakt vjere s Kristom posvetiteljem. Tko to čini, njega Isus hvali, hvali njegov otpor u progonima. "Imaš strpljivost i podnio si poradi imena mojega, i nisi malaksao"(2,3). "I držiš ime moje, i nisi se odrekao vjere u mene ni u one dane, u koje je Antipa, vjerni svjedok moj, ubijen kod vas, gdje stanuje sotona"(2,13). "Ipak si držao moju riječ, i nisi se odrekao imena mojega"(3,8). Čvrsti moramo biti, ali i ponizni, jer je to dar Isusov, ako u njegovoj Crkvi stojimo kao stup, i neizbrisivo se na nama blista ime Isusovo: "Tko pobijedi, učinit ću, da on bude stup u hramu Boga mojega. I više ne će izići napolje. I napisat ću na njemu ime Boga mojega i ime grada Boga mojega, novoga Jeruzalema, koji silazi s neba od Boga mojega, i moje novo ime"(3,12).

Grjehota je haljine svoje, naime dušu, oskvrniti grijesima (3,4), ali je opet i milost, kad se duša očuva čista, bijela: "Hodit će sa mnom u(haljinama) bijelima, jer su dostojni", veli Isus. "Tko pobijedi, on će se obući u haljine bijele, i ne ću izbrisati imena njegova iz knjige života"(3,4s.). Bijele haljine jesu čist i svet život na zemlji, život slave na nebu. Dakle s Isusom sveto živjeti ovdje, da budemo tamo s Isusom proslavljeni! Do kraja nam je držati djela Isusova (2,26). Tako sveti, bit ćemo dionici božanske naravi Isusove, sjedit ćemo jednom s Isusom na prijestolju Božjem (3,21).

Molimo Isusa u kolokviju, da ga, čitajući Apokalipsu, što dublje spoznamo kao svoga posvetitelja i vodiča u slavu nebesku!

1.preludij: Evo krasne slike Krista Kralja: "I vidjeh otvoreno nebo, i gle, konj bijelac, i koji je sjedio na njemu, zove se Vjerni i Istiniti, i sudi po pravdi i vojuje. A oči su mu kao plamen ognjeni, i na glavi njegovoj krune mnoge, imajući ime napisano, koje nitko ne zna do on sam. I obučen je u haljinu umočenu u krv, i ime se njegovo zove Riječ Božja... I iz usta njegovih izlazi mač oštar, da njim pobije narode. I on će njima vladati sa žezlom gvozdenim... I ima na haljini i na bedru svome ime napisano: Kralj kraljeva i gospodar gospodara" (19,11-16)

Zanimljiva je druga slika Krista, pobjednika nad Antikristom: Janje na gori Sionskoj i s njime vojska od 144.ooo neokaljanih djevica, što putem čistoće junački prate Janje,"kudgod ono pođe"(14,1-6). Da, Isus kao Janje pobjeđuje svoje neprijatelje. "Oni će ratovati s Janjetom, i Janje će ih pobijediti, jer je Gospodar nad gospodarima i Kralj nad kraljevima"(17,14).

2.preludij: Pomolimo se Kristu Kralju!Da se oduševimo za njega i za njegov zakon!Da vjerujemo u njegovu pravicu i konačnu pobjedu!

I.- BIT I TEMELJ KRALJEVSTVA KRISTOVA.- Nije sv.Ivan na otoku Patmos prvi spoznao Isusa Kralja. Već kod navještenja Marijina bio je govor o vječnom kraljevstvu Kristovu. Mudraci s Istoka poklonili se Isusu Kralju. Kod prvoga susretaja priznao ga je Kraljem učenik Natanael. U priči o pšenici i kukolju spomenuo je Isus svoje kraljevstvo(Mt 13,41); propovijedao je o kraljevstvu nebeskom kao svojem kraljevstvu, o sudnjem danu i o sebi kao Sucu-Kralju(Mt 25,31ss.).Na Cvjetnicu ušao je u Jeruzalem kao Kralj. U njegovu procesu i na Golgoti njegovo se kraljevstvo izvrgavalo ruglu,ali ga je Isus svečano afirmirao.Pred samu smrt Isusovu i svoju uzdao se u Isusa, Krista Kralja, raskajani razbojnik.

Iz usta Spasiteljevih čuo je sv.Ivan apostol o kraljevstvu njegovu davno prije, nego se u viđenjima zadivio Kristu Kralju. Ipak su ta viđenja neobično sjajna, bacaju nove zrake svijetla u naše duše. Prema Apokalipsi Isus je zlatnim pojasom opasan(1,13),sjedi na prijestolju Božjem(3,21 i t.d.),nosi na glavi zlatan vijena(6,2;14,14),mnogo dijadema(19,12).On je lav iz plemena Judina(5,5), korijen Davidov(5,5;22,16), sjajna zvijezda danica(22,16),vladalac nad kraljevima zemaljskim (1,5),i slično.

Pravo na toliku vlast i čast ima Isus zato,jer je Bog-čovjek. Njemu se aklamira tako isto kao Bogu Ocu (gl.4s.). On s Ocem sjedi na istom prijestolju (3,21;5,6 i t.d.). Samo se Bog inače u Sv.Pismu kao Isus titulira Gospodar nad gospodarima (Dt 1o,17;Ps 136,3;1T 6,15). Kraljevstvo Krista Boga nema granica, trajat će u vijeke vijekova. Ono se temelji također na pobjedi, koju je Isus izvojštio nad sotonom svojom smrću na križu. "Dostojno je Janje, koje je zaklano, da primi silu i bogatstvo i mudrost i jakost i čast i slavu i blagoslov"(5,12;isp.5,13s.).

Svrha je kraljevstvu Kristovu sreća vremenita i vječna njegovih podanika. "Više ne će ogladnjeti ni ožednjeti, i ne će ih žeći sunce niti ikakva vrućina.Jer Janje,koje je nasred prijestolja,past će ih i vodit će ih na izvore žive vode; i Bog će otrti svaku suzu od očiju njihovih"(7,16s.).Tim se riječima opisuju najviše dobra duhovna.Zgodno piše sv.Pavao:"Kraljevstvo Božje nije jelo i piće,nego pravda i mir i radost u Duhu Svetome"(R 14,17).Apokalipsa svakolika odiše istim duhom. U prije-

stolnicu Krista Kralja ne će ući "ništa nečisto, i nijedan, koji čini, što je gadno, i laže, nego samo, koji su napisani u knjizi životnoj Janjeta"(21,27). Kraljevstvo je Janjetu kao zaručnica, odjevena u platno sjajno čisto, a to su platno pravedna djela svetih(19,8). Vojska su Janjetova duše djevičanske, čiste, bez mane (14,1-6). Janje kraljuje, jer je bilo zaklano; a krv njegova čisti nas od grijeha, pribavlja nam bjelinu milosti posvetne. Prema Apokalipsi kraljevstvo je Kristovo dar Božji, što silazi s neba, kao Jeruzalem nebeski(3,12;21,2.10). Mi moramo biti njega dostojni. U evanđelju veli Isus, da ga moramo tražiti, tražeći njegovu pravednost. I sve drugo će nam se dodati.

II.- BORBE I POBJEDE KRISTA KRALJA.- Prvo odsudno bojište Krista Kralja bila je Golgota. U prolivenoj krvi njegovoj velika je njegova pobjeda, koja se u Apokalipsi sve jednako veliča. Iz te pobjede diže se i naše dostojanstvo: "Onomu, koji nas je ljubio i otkupio nas od grijeha naših krvlju svojom, i učinio nas kraljevstvom i svećenicima Bogu i Ocu svojemu: Njemu slava i jakost u vijeke vijekova! Amen"(1,5s.; isp. 5,9). I mučenici pobjeđuju snagom krvi Krista Kralja: "I oni ga pobijediše krvlju Janjeta i riječju svjedočanstva svojega"(12,11). U duhu golgotske pobjede i nama se preporučuje kao oružje ustrpljenje i vjera svetih(13,10; isp. 14,12).

Kraljevstvo je Kristovo na zemlji vojujuće; Krist Kralj još ratuje. Sva je Apokalipsa puna njegovih borbi, koje će trajati do sudnjega dana. Opet i opet pobjeđuje Janje kao janje. Pouka je Apokalipse, da se borbe ne smijemo bojati. S nama se bori Krist Kralj. U povijesti njegova kraljevstva redaju se teške borbe i sjajne pobjede. Konačni trijumf bit će Kristov. Taj se trijumf baš u Apokalipsi najzornije opisuje, za njim čezne sv. Ivan kao jedva tko drugi. Ipak on znade, da se već prije u Crkvi vojujućoj slave i uživaju mnoge lijepe pobjede.

III.- KRŠĆANI DIONICI KRALJEVSKOGA DOSTOJANSTVA KRISTOVA.- U Apokalipsi slavi se Krist, koji nas je učinio kraljevstvom i svećenicima(1,6;5,10). Ne nazivaju se vjernici kraljevima - Kralj je Krist -, no smisao bogonadahnutih riječi bez sumnje jest, da su vjernici svećenici s kraljevskim dostojanstvom. Da oni s Kristom kraljuju, to se višeput izrično tvrdi(5,10;20,4.6;22,5). Obećava im se vlast nad narodima(2,26s.), i zvijezda danica(r.28), koja je po svoj prilici također simbol vlasti. Divno je obećanje, da ćemo s Kristom sjediti na njegovu prijestolju(3,21).

Jedno smo s Kristom, dionici njegovih povlastica. Po njemu živimo životom božanskim; posvetnom smo milošću čistokrvni kraljevski rod. U porukama na sedam apokaliptičnih crkvana(gl.2s.) Isus obećava svaku milost, čast i vlast onomu, koji pobijedi. Očekuje od nas pobjede moralne, od kojih nema ništa ljepše na ovom svijetu. Obećanja njegova nisu čisto futuristična, ispunjaju se također, tako tvrde najbolji tumači Apokalipse, u životu milosti već sada na zemlji. Krist Kralj, koji će doći, značajna je slika Isusova u N.Z., ali je istotako značajna slika Krista Kralja, koji već sada kraljuje, u nama pobjeđuje, visoko nas diže, divno obogaćuje.

Da njemu ostanemo vjerni i da s njime duhovno kraljujemo na zemlji, a zatim u vječnom blaženstvu na nebu, to sebi isprosimo u kolokviju! Dođi, Gospodine Isuse!

+

+ +

SADRŽAJ

JAVNI ŽIVOT ISUSOV

(nastavak) str.

GDJE SU RAZMATRANJA O EVANĐELJIMA NEDJELJA I BLAGDANA

(Označuju se rimskim brojem svezak, arapskim brojem stranica,)
(u zagradi još koje slično, prikladno razmatranje)

--- xx X xx ---

-- x --

-